

การวิเคราะห์ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ.2510-พ.ศ.2537

ปริญญานิพนธ์

ของ

จิตพร มหาพรหม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

มีนาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(อาจารย์สมเกียรติ คู้ทวิกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์สุภา ปานเจริญ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(อาจารย์สมเกียรติ คู้ทวิกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์สุภา ปานเจริญ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์พัชนี โชติกละเอียด)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริภา นวลสุวรรณ)

วันที่

13

เดือน มีนาคม

พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์สมเกียรติ คู้ทวีกุล ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ อาจารย์สุภา ปานเจริญ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ท่านทั้งสองได้กรุณาให้คำแนะนำ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนสละเวลาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ พันธุ์ โชติกลเสถียร กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่งานวิจัยนี้

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจอันประเสริฐและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และจะขอจดจำจารึกไว้ในใจตลอดไป

ขอขอบพระคุณครอบครัวแสงสาตรา คุณลลิตินธร คุณทิพย์อาภา คุณจักรา มหาพรหม ที่ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กำลังใจเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้มีพระคุณอีกหลายท่าน ที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา ครู อาจารย์ ที่ได้เลี้ยงดู และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จในการศึกษา

จตุพร มหาพรหม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	7
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2 วิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทย	
ช่วง พ.ศ. 2510 - พ.ศ. 2537.....	24
บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องจดหมายจากเมืองไทย	
ต้นส่วงอู้.....	26
ล้อหยงจิว.....	33
แต่เล้ง.....	37
เว่งคิม.....	40
อึ้งกิม.....	44
บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องไผ่ต้องลม	
ทิจื่อ.....	46
เตียนซัน.....	51
เล้ง.....	53
บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องตะวันชิงพลบ	
ระพี.....	55
บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องบัวแดงน้ำ	
ติลก.....	59

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องอยู่กับกัง

กั๋ง..... 62

หยก..... 67

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องกัณฑ์พิศวาส

กิม..... 70

จิ๋ว..... 73

ทมอง..... 77

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องค่านับเงิน

ลัม..... 80

หลู..... 84

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องหยาดเหงื่อ

เย่ง..... 86

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องลอลลายมังกร

เหลียง..... 90

เทียน..... 96

จิ๋ว..... 98

ชาญชัย..... 101

อานนท์..... 104

นัฐ..... 106

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องกระท่อมไม้ไผ่

เผิงเทียนซื่อ..... 107

โลว..... 114

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องตึกฝรั่ง

จู่..... 117

มังกร..... 122

ทักษิณ..... 125

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องรัตนโกสินทร์	
อีก.....	128
ลัว.....	133
บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องกิ่งไผ่	
จู้จี้จื่อ.....	137
ฟ่ง.....	141
บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องเขาวราชในพายุฝน	
ลู่จุน.....	145
อะโป้ว.....	150
เล้าส่วย.....	153
ย้อเซ็ง.....	156
ปิงไฉ่ว.....	159
บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องหงส์เหนือมังกร	
เต็งลื้อ.....	162
จางเทา.....	166
บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องก่อนสายหมอกเลื่อน	
ลุ่มเซ็ง.....	170
ง่วนเล้ง.....	174
3 วิเคราะห์สถานการณ์และบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทย	
ช่วง พ.ศ.2510 - พ.ศ.2537.....	179
สถานการณ์และบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องจดหมายจากเมืองไทย	
ตันลั่ววอ.....	180
ลื้อหยงจิว.....	184
แต้เล้ง.....	186
เว่งคิม.....	189
อึ้งกิม.....	192

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง ไม้ต้องลม	
ทิจื่อ.....	194
เตียนซัน.....	197
เล็ก.....	198
สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง ตะวันชิงพลบ	
ระพี.....	201
สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง บัวเลี้ยงน้ำ	
ดิลก.....	203
สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง อยู่กับกิ่ง	
กิ่ง.....	205
ทยก.....	207
สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง กตัญญูพิศวาส	
กิม.....	209
จิ๋ว.....	212
หมง.....	214
สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง คำแบบจีน	
ลิม.....	216
หลู.....	219
สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง หยาดเหงื่อ	
เอ็ง.....	222
สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง ลอดลายมังกร	
เหลียง.....	224
เทียน.....	226
จิ๋ว.....	228
ชาญชัย.....	229
อานนท์.....	230
นั้ว.....	232

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องกระท่อมไม้ไผ่

เผิง เทียนซื่อ..... 233

เดวิด โลว..... 235

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องตึกฝรั่ง

จู่ฟู่..... 237

มังกร..... 239

ทักษิณ..... 241

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องรัตนโกสินทร์

ฮัก..... 243

ลั่ว..... 244

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องกิ่งไผ่

จู่จื่อ..... 247

ฟุ้ง..... 249

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องเยาวราชในพายุฝน

ลี้จุ่น..... 252

อะโป้ว..... 254

เล้าสุย..... 256

ฮื่อเซ็ง..... 257

ปิงไฮ้ว..... 258

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องหงส์เหนือมังกร

เต็งลื่อ..... 259

จางเทา..... 261

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องก่อนสายหมอกเลื่อน

ลิมเซ็ง..... 262

ง้วนเล้ง..... 265

4	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	269
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	269
	อภิปรายผล.....	272
	ข้อเสนอแนะ.....	273
	บรรณานุกรม.....	275
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	288

ภูมิหลัง

นวนิยายเป็นวรรณกรรมบันเทิงคดีที่ได้รับความสนใจและความนิยมจากผู้อ่านอย่างกว้างขวาง จะเห็นได้จากการที่หนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือนต่างก็มีคอลัมน์นวนิยายรวมทั้งมีการนำนวนิยายไปสร้างเป็นละคร โทรทัศน์จำนวนมากซึ่งผู้ชมจะให้ความสนใจอย่างดี ที่เป็นเช่นนี้เพราะ "นวนิยายเป็นเรื่องที่สะท้อนวิถีชีวิตและสังคมปัจจุบัน เป็นเสมือนกระจกเงาบานใหญ่ที่สะท้อนให้รู้จักชีวิต รู้จักสังคม รู้จักมนุษย์ให้แง่คิดและคลายปัญหาในบางครั้ง นอกเหนือจากมุ่งให้ความเพลิดเพลินแล้ว นวนิยายยังให้ความรู้ทางด้านจิตวิทยาแก่ผู้อ่านได้หลายประการ เช่น เรื่องจิตนาการ ความเพ้อฝัน และความเป็นไปไม่ได้ในชีวิตจริง ยิ่งนวนิยายเรื่องใดให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์แก่ชีวิต และชี้แนะให้เห็นความเป็นจริงในแง่มุมต่างๆ ก็ย่อมเป็นนวนิยายที่มีคุณค่าคงทนต่อกาลเวลายิ่งขึ้น" (เรณูทัย สัจจพันธ์.

2526 : 50 - 51)

ในปัจจุบันนวนิยายมีพัฒนาการด้านแนวคิด โครงเรื่อง และกลวิธีการแต่งมากขึ้น โดยสะท้อนสภาพสังคมและวิถีชีวิตของมนุษย์ด้านต่างๆ ได้อย่างสมจริง ชลธิรา กลัดอยู่ (2526 : 50) กล่าวว่า "นวนิยายกับสภาพสังคมมีความสัมพันธ์กัน อาศัยซึ่งกันและกัน มีอิทธิพลต่อกันอย่างใกล้ชิด นวนิยายจึงมีอิทธิพลต่อสังคมทั้งเชิงบวกและเชิงลบ"

ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของนวนิยายที่ดึงดูดใจผู้อ่าน ผู้เขียนนวนิยายสร้างตัวละครขึ้นอย่างสมจริงทั้งด้านบุคลิกภาพ สถานภาพและบทบาทไม่ว่าตัวละครนั้นจะเป็นเพศ วัย หรือชนชาติใดก็ตาม ตัวละครในนวนิยายไทยนอกจากจะเป็นคนไทยแล้วยังมีตัวละครที่เป็นคนต่างชาติ เช่น โกโบริ ชาวญี่ปุ่น ในเรื่อง "คู่กรรม" ของทมยันตี คาร์ลไฮม์ชาวยุโรป ในเรื่อง "อำนาจ" ของประภัสสร เสวิกุล ชาร์ฟชาวอาหรับ ในเรื่อง "ฟ้าจรดทราย" ของโสภาค สุวรรณ นอกจากนี้ยังมีตัวละครต่างชาติอีกมากมายที่นักเขียนนำมาเสนอไว้ในนวนิยายซึ่งถือว่าเป็นความแปลกใหม่มีส่วนเรียกร้องความสนใจจากคนอ่าน ทำให้รู้จักลักษณะอุปนิสัยใจคอ วิธีการดำเนินชีวิตของชาวต่างชาติรวมทั้งสภาพสังคม และ

วัฒนธรรมของชาวต่างชาติอีกด้วย

ในบรรดาตัวละครที่เป็นคนต่างชาติในนวนิยายไทยที่ผู้เขียนนิยมเขียนถึงมากได้แก่ ตัวละครชายชาวจีน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้เขียนได้เห็นความสัมพันธ์ของชาวไทยและชาวจีน เหมือนญาติพี่น้องที่รู้จักกันมานาน มีการถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ รวมทั้งวิถีชีวิตที่ ถ้อยทีถ้อยอาศัยกันได้อย่างมีความสุขซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พลกุล อังกินันท์ (2515 : 26) ที่ว่า "ชาวไทยและชาวจีนมีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่นมานาน ตั้งแต่สมัยสุโขทัย พร้อมกับเข้ามามีบทบาทสำคัญเกี่ยวข้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ ของชาวไทยจนถึงสมัยรัตน โกสินทร์จึง ได้อพยพ เข้ามาตั้งหลักแหล่งและทำมาหากินจนถึงปัจจุบัน"

นวนิยายที่สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจีนในประเทศไทยนั้น ชวัญดี รักพงษ์ (2520 : 22) กล่าวว่า "วิวัฒนาการหลังสุดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 เป็นต้นมาเป็นวรรณกรรม เกี่ยวกับจีนเป็นเรื่องที่สะท้อนสังคมของคนจีนในเมือง ไทยทั้งที่เพิ่งเข้ามาในเมืองไทยอย่าง เลื้อยผืนหมอนใบและที่เกิดเติบโตได้รับการศึกษาในเมืองไทย" ผู้เขียนนวนิยายแนวนี้คนแรก คือ โบตันซึ่งแต่งเรื่องจดหมายจากเมืองไทย หยก บุรพา แต่งเรื่องอยู่กับกังและประกัสสร เสวิกุล ซึ่งแต่งเรื่องลอลลายมังกร ฯลฯ นวนิยายดังกล่าวได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง จากผู้อ่าน

ตัวละครชาวจีนในนวนิยายไทยส่วนมากมักจะ เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะชาวจีนยกย่องเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งเชื่อกันว่าจะเป็นผู้นำครอบครัวใน ทุกๆด้าน ดังนั้นผู้ชายจึงได้รับอนุญาตให้ไปทำมาหากินที่ต่างประเทศได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ พรรณี จัตรพลรักษ์ (2529 : 29) และคณะที่กล่าวว่า "ชาวจีนไม่นิยมและไม่ อนุญาตให้สตรีโดยเฉพาะสตรีโสดติดตามญาติหรือสามีออกนอกประเทศ เนื่องจากเกรงว่า จะสูญเสียสมาชิกในครอบครัวไปทั้งหมด จึงอนุญาตให้ชายชาวจีนอพยพไปหาเงินในต่าง ประเทศ เพื่อจะได้ผลประโยชน์โดยมีเป้าหมายให้เงินมาสู่ญาติพี่น้อง และกลับมาดูแล ครอบครัวต่อไป"

ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายส่วนใหญ่จะมีบทบาทในด้านการประกอบอาชีพ ต่างกันตามความสามารถ ประเภทที่ไม่มีความรู้ติดตัวมา มีแต่เลื้อยผืนหมอนใบ จะเริ่มต้น จากการเป็นจิ้งกักรับจ้าง หลังจากนั้นพัฒนาตนเองขึ้นมาประกอบอาชีพทางด้านค้าขาย ต่อมาประสบผลสำเร็จเป็นเจ้าของมีหลักฐานเป็นปึกแผ่นขยายกิจการมากมาย เช่น เหลียง ลือพาณิชย์ จากเรื่อง ลอลลายมังกร อีกประเภทหนึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะ

สาขา เช่น เฝิงเทียนซื่อ จากเรื่องกระท่อมไม้ไผ่ นำวิชาการแพทย์แผนโบราณมาใช้ให้เป็นประโยชน์ โดยรักษาคณ ใช้ในเมืองไทยด้วยใจเมตตาไม่รังเกียจและไม่เอาเปรียบคนจน ถึงแม้ความเป็นอยู่จะไม่ค่อยดีนัก แต่ทำเพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณของประเทศไทยที่ตนเองอาศัยอยู่ ตัวละครบางกลุ่มมีชีวิตที่ไม่เป็นปกติสุขเพราะประกอบอาชีพทุจริต เช่น เต็งล้อในเรื่อง "หงส์เหนือมังกร" ดิลก ในเรื่อง "บัวเลี้ยงน้ำ" และปิงไฉ่ว ในเรื่อง "เขาวราชในพายุฝน" ผลจากการดำเนินชีวิตโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงต้องชดใช้กรรมที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ในด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ตัวละครชายชาวจีนมักจะประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยึดถือกันมาอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ เช่น การไหว้เจ้า การไหว้พระจันทร์ การเคารพบรรพบุรุษในเทศกาลเซ็งเม้ง การทำพิธีงเด็กเพื่อรำลึกถึงคุณความดีของผู้ที่เสียชีวิตไปแล้วและเทศกาลตรุษจีน เป็นเทศกาลที่เริ่มต้นชีวิตใหม่ของคนจีนซึ่งมีวิถีปฏิบัติและขั้นตอนล้วนแต่มีความหมาย ประเพณีบางอย่างคนจีนรุ่นต่อมาได้นำมาผสมผสานกับประเพณีของไทยเพื่อให้เกิดความเหมาะสม ได้แก่ การสวดพระอภิธรรมแบบไทยนำมาผสมผสานกับพิธีงเด็ก การแต่งงานแบบไทยแต่ผนวกกับพิธีจีนเข้าไว้ด้วย คือต้องมีการเคารพบรรพบุรุษ ในบางกรณีอาจใช้พิธีแบบไทย ประเพณีที่ชาวจีนปฏิบัตินั้น วิภาจริยะเดชะ (2538 : คำนำ) ให้ความเห็นว่า "เป็นการแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรม ทางสังคมของชาวจีน ทรัพยากรหลายอย่างอาจจะไม่มีความหมายแต่ถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้งแล้วจะพบสาระซุกซ่อนในวิถีปฏิบัติของชาวจีนในรูปคตินิยมที่ชาวจีน โดยทั่วไปถือว่าเป็นดังหลักสอนใจในการดำเนินชีวิต"

ด้านคติคำสอนและค่านิยมตัวละครชาวจีนได้รับการอบรมสั่งสอนจากบรรพบุรุษสืบทอดต่อกันมาพร้อมทั้งนำไปปฏิบัติจนเกิดผลดี ดังนั้นจึงยึดถือคติคำสอนอย่างเคร่งครัด เช่น ต้องความซื่อสัตย์ในการทำงาน ต้องอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ต้องต่อสู้กับงานทุกอย่างโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ต้องประหยัดและมีมัธยัสถ์ในการใช้จ่าย มีความกตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณรวมทั้งมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ คติดังกล่าวได้ทำให้ชีวิตของชาวจีนประสบผลสำเร็จ เช่น กัง ในเรื่องอยู่กับกัง ทิฉือ ในเรื่องไผ่ต้องลม เหลียง ในเรื่องลอดลายมังกร เป็นต้น

เนื่องจากนักเขียนนวนิยายที่สะท้อนชีวิตชาวจีนสร้างตัวละครชายได้อย่างน่าสนใจและมีความสมจริงมากซึ่งเป็นการสร้างความแปลกใหม่ให้กับวรรณกรรมทำให้ผู้อ่าน

เข้าใจวิถีชีวิตของชาวจีนที่เข้ามาใช้ชีวิตในเมืองไทย มีการผสมผสานระหว่างชาติทั้งสองได้อย่างเหมาะสมเกิดความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างชาวไทยกับชาวจีน นวนิยายหลายเรื่องจึงได้รับรางวัลดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. รางวัลนวนิยายดีเด่นจากองค์การ ส.ป.อ. ประจำปี พ.ศ. 2512 เรื่อง จดหมายจากเมืองไทย ของ โบตัน
2. รางวัลนวนิยายดีเด่นจากคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2519 เรื่อง อยู่กับก๋ง ของหยก บุรพา
3. รางวัลนวนิยายชมเชยจากคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2521 เรื่อง กตัญญูศวาส ของหยก บุรพา
4. รางวัลนวนิยายดีเด่นจากคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2532 เรื่อง รัตนโกสินทร์ ของว. วนิจญกุล

นอกจากนี้นวนิยายทุกเรื่องดังกล่าว ยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษา ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ นวนิยายบางเรื่องได้มีผู้นำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ซึ่งเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี เช่น เรื่องอยู่กับก๋ง บัวเลี้ยงน้ำ ตะวันชิงพลบ เยาวราชินีพายุฝนและลอยลลายมังกร เป็นต้น

ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยนอกจากจะมีบทบาทต่อสังคม เศรษฐกิจ การศึกษาวัฒนธรรมของไทยแล้วยังมีคุณค่าด้านความรู้เกี่ยวกับ วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนค่านิยมของชาวจีนอีกด้วยซึ่งผู้อ่านสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2510 - พ.ศ. 2517 เพื่อที่จะได้ทราบถึงบุคลิกภาพ สถานภาพ ตลอดจนบทบาทของตัวละครชายชาวจีนที่มีต่อสังคมไทย อันจะช่วยให้เข้าใจถึงวิถีชีวิตของชาวจีนที่อาศัยอยู่ในเมืองไทย ซึ่งเป็นการผสมผสานวัฒนธรรมระหว่างชาติทั้งสองได้อย่างเหมาะสม

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อวิเคราะห์บุคลิกภาพ สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทย ช่วง พ.ศ. 2510 - พ.ศ. 2537

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ทำให้เข้าใจวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมและแนวคิดของคนจีน
ซึ่งผู้อ่านสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2510 - พ.ศ. 2537 จำนวน 16 เรื่อง โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกตัวละคร ตัวละครต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อต่อไปนี้

1. เป็นตัวละครชายชาวจีนที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง
2. เป็นตัวละครชายชาวจีนที่อพยพมาจากเมืองจีนเข้ามาทำมาหากินและมีความสัมพันธ์กับสังคมไทย
3. เป็นตัวละครชายชาวจีนที่เป็นลูกจีนที่เกิดในเมืองไทยมีพ่อหรือแม่เป็นชาวจีน
4. เป็นตัวละครชายชาวจีนที่เป็นหลานจีนที่เกิดในเมืองไทยมีพ่อเป็นชาวจีนแม่เป็นชาวไทย

ตัวละครชายชาวจีนที่เข้าเกณฑ์ดังกล่าวมีจำนวน 42 ตัวดังมีรายชื่อต่อไปนี้

<u>ชื่อเรื่อง</u>	<u>ผู้ประพันธ์</u>	<u>ตัวละคร</u>
1. จดหมายจากเมืองไทย	โบตัน	1. ดันสว่างอุ 2. ล้อหยงจิว 3. แต้เล้ง 4. เว่งคิม 5. อั้งกิม
2. ไม้ต้องลม	โบตัน	6. ทิฉือ 7. เตียนซัน

		8. เล็ก
3. ตะวันชิงพลบ	โบทัน	9. ระพี
4. บัวแล้งน้ำ	โบทัน	10. ดิลก
5. อยู่กับกึ่ง	หยก บุรพา	11. กัง
		12. หยก
6. กัตถุณพิศवास	หยก บุรพา	13. กิม
		14. จิว
		15. หมง
7. คำแบบจีน	หยก บุรพา	16. ลุ่ม
		17. หลู
8. พยาตเพ้งอ	หยก บุรพา	18. เอ้ง
9. ลอดลายมังกร	ประภัสสร เสวิกุล	19. เหลียง
		20. เทียน
		21. จิว
		22. ซาญชัย
		23. อานนท์
		24. นัฏ
10. กระท่อมไม้ไผ่	โสภาค สุวรรณ	25. เฝิงเทียนซื่อ
		26. โลว
11. ดิกฝรั่ง	รพีพร	27. จูฟู่
		28. มังกร
		29. ทักษิณ
12. รัตนโกสินทร์	ว. วนิจนัยกุล	30. อัก
		31. ลั่ว
13. กิ่งไผ่	สีฟ้า	32. จู๋ยจื่อฮย
		33. ฟัง
14. เขาวราชในพายุฝน	อรุณ โรจนสันติ	34. ลัจจัน
		35. อะโป้ว

		36. เล้าสุย
		37. อ้อเซ็ง
		38. ปิงไ้ว
15. หงส์เหนือมังกร	วิศวนารถ	39. เต็งลื้อ
		40. จางเทา
16. ก่อนสายหมอกเลื่อน	โบตัน	41. ลัมเซ็ง
		42. ง่วนเล็ง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ตัวละครชายชาวจีน หมายถึง ตัวละครชายชาวจีนจำนวน 42 ตัวในนวนิยายไทย 16 เรื่องตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. คัดเลือกตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ.2510 – พ.ศ.2537 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมและวัฒนธรรมของชาวจีนรวมทั้งศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวละคร ทฤษฎีทางบุคลิกภาพ สถานภาพ บทบาทของมนุษย์ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์
3. วิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ.2510-พ.ศ. 2517 ในด้านต่อไปนี้
 - 3.1. ลักษณะทางกาย เช่น รูปร่างหน้าตา การแต่งกาย
 - 3.2. ลักษณะนิสัย เช่น กิริยาท่าทาง คำพูด อารมณ์
 - 3.3. แนวความคิดในการดำเนินชีวิต เช่น ความคาดหวังในอนาคต
4. วิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง

พ.ศ.2510 - พ.ศ. 2537 ในด้านต่อไปนี้

- 4.1. สถานภาพและบทบาทในครอบครัว
- 4.2. สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ
- 4.3. สถานภาพและบทบาทในสังคม
5. เสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

การวิเคราะห์ตัวละครชายชาวจีนที่ปรากฏในนวนิยายช่วง พ.ศ.2510 - 2537 นั้นผู้วิจัยจะศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับประวัติของชาวจีนที่อพยพเข้ามาประกอบอาชีพในเมืองไทย
2. เอกสารที่เกี่ยวกับตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทย
3. เอกสารที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวละคร
4. เอกสารที่เกี่ยวกับทฤษฎีทางบุคลิกภาพ สถานภาพและบทบาทของมนุษย์

1. เอกสารที่เกี่ยวกับประวัติของชาวจีนที่อพยพเข้ามาประกอบอาชีพในเมืองไทย

วิชา อุตมพันธ์ (2529 : 28 - 30) กล่าวถึง ประเทศจีนไว้ว่า จีนเป็นประเทศใหญ่มีประวัติอารยธรรมย้อนหลัง ถึง 5000 ปี เท่าที่สามารถขุดค้นหลักฐานทางโบราณคดี นับได้ว่าเป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ที่สุด แหล่งหนึ่งของโลก ลักษณะพิเศษของอารยธรรมจีน ที่แตกต่างจากอารยธรรมโบราณแหล่งอื่นของโลก คือ จีนมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ที่อยู่ห่างไกลออกมาทางซีกโลกทางตะวันออก ชายแดนด้านหนึ่งจรดมหาสมุทรแปซิฟิกตลอดแนวชายฝั่ง ส่วนด้านตะวันตกที่มีสภาพทางธรรมชาติ ที่เป็นอุปสรรค เช่น ทะเลทราย ท่งหญ้า และเทือกเขาสูงนับหมื่นฟุต ซึ่งแม้ในปัจจุบันก็ยังไม่มีใครเดินข้ามได้ สภาพทางภูมิศาสตร์ดังกล่าวทำให้ประเทศจีนตั้งแต่โบราณมีลักษณะโดดเดี่ยว แยกตัวอารยธรรมความเจริญต่าง ๆ จึงมีเอกลักษณ์ประจำชาติของตนเองที่เด่นชัด และรักษาวัฒนธรรมของตนไว้ได้อย่างแน่นหนาด้วยเหตุที่เป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ที่พัฒนามาก่อน จึงมีอิทธิพลทางวัฒนธรรมของตนไปยังประเทศข้างเคียงต่างๆโดยเฉพาะประเทศไทย เมื่อนิจารณาถึงรากฐานความคิดของ ศิลปวัฒนธรรม

ที่ผูกพันกับปรัชญาลัทธิขงจื้อ ซึ่งให้ความสนใจต่อสังคมและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในโลกนี้แล้ว ศิลปวัฒนธรรมจีนมีความสำคัญทั้งในแง่ของการสะท้อนสภาพความเป็นจริงของสังคมและในแง่อารยธรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของชาวจีนทุกคน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ศรีศักร วัลลิโภดม (2522 : 39) กล่าวถึงประวัติของชาวจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยว่ามีมาแต่โบราณแล้ว แสดงให้เห็นว่าในสมัยสุโขทัย ไทยและจีนได้มีความสัมพันธ์ทางการค้าโดยพ่อค้าชาวจีนนำสินค้าจำพวกผ้าแพร ผ้าไหมและภาชนะเคลือบต่างๆ บรรทุกใส่เรือสำเภามาขายตามบริเวณเมืองท่าแถบอ่าวไทย บริเวณเมืองชุมพร สุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น คนจีนบางกลุ่มได้ช่วยสอนคนไทยทำเครื่องถ้วยชามสังคโลกในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา ไทยและจีนมีความสัมพันธ์กันมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งด้านราชสำนักการค้าขายและชาวบ้านธรรมดา มีการนำช่างทำเครื่องถ้วยชามของจีนเข้ามาเมืองไทยจำนวนมาก มีชาวจีนเข้ามาตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นชุมชนในระดับหมู่บ้านและเมืองเล็กๆ พระมหากษัตริย์ไทย ขุนนาง และชาวบ้าน ต่างมีความชื่นชอบและไว้วางใจชาวจีนเหล่านั้นมากเพราะชาวจีนมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่หยิ่ง ไม่โอ้อวด ปรับตัวเข้ากับขนบธรรมเนียมประเทศไทยได้ง่าย ทำให้คนไทยไม่รู้สึกที่ชาวจีนเป็นคนแปลกหน้า ในสมัยพระเจ้าปราสาททอง ได้ตั้งกรมการพระคลังสินค้าทำให้การค้าไทย-จีน ดีขึ้น มีชาวจีนอพยพมาตั้งหลักแหล่งในประเทศไทย นอกจากจะเป็นพวกพ่อค้าแล้วยังมีบางคนได้เข้ารับราชการเป็นขุนนางไทย เป็นแพทย์ ศิลปิน ช่างฝีมือต่างๆ ตลอดจนประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำสวน ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ ชาวจีนมีความเป็นอยู่ในประเทศไทยอย่างดีและไม่มีการดูหมิ่นแบ่งแยกจนถึงการยินยอมให้หญิงไทยแต่งงานกับชายจีนได้อย่างอิสระ จนกระทั่งช่วงเสียกรุงครั้งที่ 2 ยังพบว่าชาวจีนมีส่วนในการช่วยป้องกันรักษากรุงศรีอยุธยาอีกด้วย ซึ่งเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าชาวจีนมีความรักและหวงแผ่นดินไทยดุจบ้านเกิดเมืองนอนของตน

เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้เอกราชคืนจากพม่าได้ ก็ทำการบูรณะซ่อมแซมบ้านเมืองพร้อมกับสร้างกรุงธนบุรี โดยได้รับความช่วยเหลือร่วมมือจากชาวจีนมากมาย ทั้งนี้เพราะพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเป็นกษัตริย์ที่มีเชื้อสายจีน คือ พระบิดาของพระองค์เป็นจีนนายอากรชื่อไหเอียง พระราชมารดาเป็นไทยชื่อ นกเอี้ยง ดังนั้นทั้งชาวไทยและชาวจีนต่างมีความสัมพันธ์อันดีไว้วางใจซึ่งกันและกันตลอดเวลา ชาวจีนที่รุ่งเรืองมากในสมัยกรุงธนบุรีคือจีนที่พูดภาษาแต้จิ๋ว เนื่องจากพระเจ้าตากสินมหาราชก็มีเชื้อสายแต้จิ๋ว

จนมีคนที่กล่าวว่าจีนในสมัยนั้นจีนแท้จิวเป็น "จีนหลวง"

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงปราบดาภิเษกขึ้นครองราชย์ในปี พ.ศ. 2325 พระองค์ทรงย้ายเมืองหลวงจากกรุงธนบุรีมาตั้งฝั่งตรงข้าม คือ ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งแต่เดิมสถานที่ตรงนั้นเป็นย่านชุมชนของคนจีน ดังนั้นพระองค์ทรงโปรดให้ชาวจีนเหล่านั้นย้ายบ้านเรือนไปตั้งในสถานที่แห่งใหม่ คือ ตั้งแต่บริเวณคลองวันสามปลื้ม จนถึงคลองวัดลำเพ็ง ซึ่งเท่ากับเป็นการกำหนดสถานที่ให้ชาวจีนอยู่อย่าง เป็นหลักแหล่ง ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงเปิดประเทศค้าขายกับชาวตะวันตกโดยเซ็นสัญญาเบาริ่ง พ.ศ. 2396 กับสหราชอาณาจักรจึงทำให้บทบาทของชาวจีนเพิ่มมากขึ้นอีกเพราะชาวยุโรปไม่คุ้นเคยและกว้างขวางทางการค้าเหมือนกับชาวจีนจึงเป็นตัวเชื่อมการค้ากับชาวยุโรปกับราชสำนักไทย

ในช่วงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็มีชาวจีนอพยพเข้ามาในเมืองไทยอีกจำนวนมากทำให้ยี่งนานวันชาวจีนในเมืองไทยมีมากขึ้น ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงหาวิธีที่จะทำให้ลูกหลานชาวจีนเหล่านั้นเป็นไทยมากขึ้น โดยการใช้ระบบการศึกษาคือ ให้ลูกคนจีนที่เกิดในเมืองไทยถือสัญชาติไทยแล้วต้องเข้าศึกษาตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา

นอกจากนี้แล้วชาวไทยและชาวจีนต่างยอมรับวิถีปฏิบัติต่างๆ ทั้งทางวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของกันและกันจึงทำให้ยิ่งผสมผสานกลมกลืนกันได้ดียิ่งขึ้น จนพบว่าหากเราจะสืบสายคนไทยในตระกูลใหญ่ ๆ หรือต้นตระกูลของเราเองอาจพบว่าพวกเขาเหล่านั้นมีเชื้อชาติจีนหรือเคยใช้แซ่หน้ามาก่อนก็เป็นได้

ถึงแม้จะมีชาวจีนหลายกลุ่มหลายภาษาในเมืองไทย แต่เขาก็สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของประเทศไทยได้ อาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับการขัดผลประโยชน์อยู่บ้าง แต่ทุกอย่างจะมีการอมชอมกันด้วยดีระหว่างคนสองชาติด้วยกัน อาจกล่าวได้ว่าชาวจีนสามารถเข้ากับสังคมวัฒนธรรมของไทยได้ โดยไม่ขัดแย้งกระทบกระเทือนต่อสิ่งที่ตนยึดมั่นสามารถดำรงความเป็นจีนอยู่ได้ด้วย จึงนับได้ว่าประเทศไทยเราถือเป็นประเทศเดียวที่มีอัตราการกลายชาติจากจีนเป็นไทยสูงกว่าชาติอื่น ๆ จนกระทั่งในปัจจุบันแทบจะไม่มี การแยกแยะ ว่าเป็นคนจีนหรือคนไทย

ส่วนในด้านการประกอบอาชีพของชาวจีนนั้น นิธิย บุญญพลัง (2537 : 20) กล่าวว่าชาวจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในเมืองไทยมักจะประกอบอาชีพหลากหลาย เช่น กรรมกร

รับจ้าง เกษตรกร คนขายกาแฟ คนลากรถ แต่ละคนจะมีบทบาทที่เด่นที่สุด คือ จะเป็นผู้ประกอบการ เป็นพ่อค้าคนกลาง เจ้าของโรงสี เจ้าของสวนยาง พ่อค้าเร่ซื้อสินค้าจากชาวนาชาวไร่หรือของพื้นเมืองที่เก็บจากป่า โดยล่องเรือไปตามแม่น้ำลำคลองและรับซื้อของพวกนี้ไปขายในเมืองจีน ชาวจีนพวกนี้มีส่วนสำคัญอย่างมากที่ช่วยกระตุ้นและเร่งเร้าให้ระบบเศรษฐกิจของไทยมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว วิถีชีวิตของเขามักจะผ่านการเป็นจับกังแล้วพัฒนาตนเองเป็นพ่อค้าตั้งบริษัทจนกระทั่งเป็นนายทุน อีกประการหนึ่งนิสัยของคนจีนมักจะ ไม่เลื่องงานมีความขยันขันแข็ง อดทนและมีอัธยาศัย คุณสมบัติเช่นนี้ทำให้คนจีนกลายเป็นพ่อค้าและนายทุนใหญ่ได้โดยไม่ยากนัก แต่อย่างไรก็ตามชาวจีนในเมืองไทยก็ได้กลายเป็นนายทุนขนาดใหญ่ไปเสียทั้งหมดมีเพียงบางกลุ่มเท่านั้นที่สามารถได้เข้าขั้นถึงระดับเศรษฐีได้โดยการฝ่าฟันอุปสรรคผ่านขั้นตอนมากมาย ตระกูลเศรษฐีที่เป็นที่รู้จักซึ่งเป็นชาวจีนและมีวิวัฒนาการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าว เช่น ตระกูลโสภณพานิช มินายชิน โสภณพานิช (ตัน แป๊ะชิน) เป็นต้นตระกูล ในอดีตเป็นพ่อค้าข้าวโดยขยายการค้าข้าวจากในประเทศส่งออกไปขายที่ย่องกง ทำให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำ "โพยก๊วน" (การทำเอกสารที่ส่งเงินทางจดหมายไปเมืองจีน) จึงได้จัดตั้ง บริษัทเอเซียเทรดส์ ทำโพยก๊วนระหว่างไทยกับย่องกง แล้วเข้ามาทำเป็นกัมปะโดร์ (ผู้ทำหน้าที่หาลูกค้าให้บริษัทหรือธนาคาร) ของธนาคารกรุงเทพ จนได้เข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ในธนาคารกลายเป็นนายธนาคารมหาเศรษฐีจนกระทั่งถึงรุ่นลูก คือ นายชาติรี โสภณพานิช ซึ่งเป็นมหาเศรษฐีในปัจจุบัน ตระกูลเดชะไพบูลย์ มี นายแต้ จือปิง เป็นต้นตระกูลซึ่งเป็นลูกมือของพระยาพิพัฒน์การ (โปี โปษยานนท์) อธิบดีกรมเงิน (ต่อมาเปลี่ยนเป็นกรมสรรพสามิตเพราะมีเหล้าเข้ามาเพิ่มด้วย) จึงได้รับอนุเคราะห์ให้ได้ประมูลโรงกลั่นเหล้าในภาคอีสานหลายจังหวัดมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 ต่อมาถึงรุ่นลูก คือ นายอุเทน เดชะไพบูลย์ (แต้ โทงวเล้า) ได้มาคลุกคลีกับวงธนาคารจนมีชื่อเสียงในปัจจุบัน คือ ธนาคารศรีนครและกิจการสินเชื่อมากมาย ตระกูลโชควัฒนา ต้นตระกูลได้แก่ นายลี ฮักเปี้ยว ไล่สำเภามาจากเมืองซัวเถา ขึ้นฝั่งไทยตั้งรกรากอยู่แถวถนนราชวงศ์ ซึ่งเป็นย่านชาวจีนอยู่กันหนาแน่นที่สุด อาชีพเลี้ยงตัวเริ่มแรกคือ การเข็นรถขายไอศกรีมแล้วพัฒนาไปสู่การเปิดร้านขายของชำ ขายส่งน้ำตาลจนมีชื่อเสียงภายหลังได้ร่วมกับลูกๆ ทั้ง 7 คนช่วยกันสร้างฐานะเกี่ยวกับเรื่องการค้าจนเป็นปึกแผ่น มีผู้ที่สืบทอดธุรกิจ คือ นายเทียม โชควัฒนา ดำเนินกิจการค้าทุกรูปแบบจนขยายสาขาทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการค้าขายโดยการไม่เอา

เปรียบลูกค้า อาศัยความอดทน ชัยชนะ ประหยัด เป็นที่ตั้งจนทำให้กิจการขายสินค้า ทั้ง เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องแต่งกาย อาหารและอุตสาหกรรมบริการ เช่น บริษัทสหพัฒนา-ปิบูลย์ ผลิตและจำหน่ายสินค้าผงซักฟอก บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ขนมปัง แยมพุด กล้วย เครื่องสำอาง เครื่องไฟฟ้า สินค้าทุกอย่างราคาถูกเป็นธรรมต่อผู้ซื้อ เขาจึงได้รับการยกย่องว่าเป็นมหาเศรษฐีที่มีคุณธรรม แม้ชีวิตเขาจะสิ้นไปแล้ว ลูกหลาน ได้สืบทอดกิจการประวัตินี้ของคนในตระกูล โชควัฒนาได้รับการเล่าขานถือเป็นเยี่ยงอย่างแก่คนรุ่นหลังตลอดมา

มีปัจจัยหลายประการที่เป็นตัวสนับสนุนให้ชาวจีนมีโอกาสเป็นผู้ดำเนินกิจการในเมืองไทยและประสบผลสำเร็จได้แก่ คนไทยไม่นิยมทำการค้าแต่นิยมเป็นข้าราชการหรือขุนนาง เนื่องจากค่านิยมในเรื่องเกียรติอำนาจบารมี ซึ่งแตกต่างจากพ่อค้าซึ่งมุ่งหวังเงินทอง ความอุดมสมบูรณ์ของแผ่นดินไทย ทำให้คนไทยชอบเป็นชาวนาชาวไร่มากกว่าเป็นผู้ประกอบการ นิสัยของคนจีนชอบผจญภัยแสวงหาโชคและกล้าเสี่ยงลักษณะนี้ไม่มีในคนไทย ระบบศักดินาไม่เปิดโอกาสให้คนจีนมีที่ดิน ชาวจีนจึงไม่มีทางเลือกในการดำเนินชีวิตและชาวจีนได้รับการสั่งสอนให้มีความเป็นระเบียบวินัย ทำงานหนัก อดออม เพื่อนำมาลงทุนขยายกิจการใหม่ เสริมสร้างความมั่งคั่งให้ยาวนาน โดยส่งบุตรหลานให้ศึกษาสูงๆ เพื่อรับสืบทอดกิจการและมีความซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อตระกูลและบรรพบุรุษ ฉะนั้นจึงทำให้ชาวจีนประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพสืบต่อกันมา

ในส่วนวัฒนธรรมจีน ธิดา สารยา (2531 : 34 - 35) กล่าวว่า เนื่องจากชาวจีนอพยพไม่ได้นำเอาวัฒนธรรมจีนชั้นสูงเข้ามา วัฒนธรรมชาวจีนเหล่านี้จะสามารถให้แก่ชนชั้นสูงได้ก็เพียงฝีมือ ช่างเขียน ช่างปูน การก่อสร้างแบบจีนและนวนิยายอิงพงศาวดาร ศิลปะวัฒนธรรมเหล่านี้เป็นที่ต้นต้นของชนชั้นสูงไทยในต้นรัตนโกสินทร์อย่างมาก การอนุรักษ์วัฒนธรรมจีนจึงสามารถเห็นได้ชัดในหมู่คนชั้นสูง ในขณะที่ไม่ค่อยได้พบในหมู่ไพร่ชาวไทย

ในส่วนจีนอีกกลุ่มหนึ่งนั้น เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับคนไทยที่เป็นสามัญชนน้อยมาก ซึ่งยังรักษาความเป็นจีนของตนไว้อย่างเด่นชัดด้วยเวลาที่นานกว่า วิถีชีวิตที่ต่างกันระหว่างวัฒนธรรมระหว่างจีนและไทย ก็ทำให้ประชาชนสองพวกนี้แตกต่างกันแต่วิถีชีวิตที่ต่างกัน เพราะระบบเศรษฐกิจยังก่อให้เกิดความแตกต่างและซับซ้อนระหว่างกันมากขึ้นไปอีก

เมื่อพิจารณาถึงรากฐานความคิดของศิลปวัฒนธรรมที่ผูกพันลัทธิขงจื้อ ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญต่อสังคม และการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในโลกนี้แล้ว ศิลปวัฒนธรรมจีนมีความสำคัญ ทั้ง

ในแง่ของการสะท้อนภาพความเป็นจริงของสังคม และในแง่อารยธรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของชาวจีนทุกคนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

บทบาทของชาวจีนในสังคมไทยที่ขณะนี้ได้ออกลูกแตกหลานจนกลายเป็นคนไทยไปหมดแล้ว เป็นบทบาทที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าจะในแง่บทบาทของการรับใช้ราชการ กระทั่งหลายคนได้อำนาจวาสนาหรือบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยังผลให้ประเทศไทยได้มีฐานะทางเศรษฐกิจเทียมหน้าเทียมตาหลาย ๆ ประเทศในโลกทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต บทบาทและความเคลื่อนไหวของชาวจีนในประเทศไทยจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

สุชสันต์ วิเวกเมธากร (2537 : 14 - 16) กล่าวถึงแซ่ตระกูลของชาวจีนไว้ว่า "คนจีนไม่ว่าจะกระจัดกระจายแยกย้ายไปอยู่ ณ ตำบลแห่งหนใดบนพื้นผิพนี้ มักมีแซ่ตระกูลเป็นสิ่งที่ผูกพันให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกันควบคู่ไปกับการรำลึกความหลังถึงบรรพบุรุษในยุคโบราณกาล"

สำหรับประเทศไทยนั้น เมื่อต้นปี 2535 รายการเมืองไทยก้าวหน้าทางสถานีโทรทัศน์สีช่อง 9 ได้นำเสนอเรื่องราวสืบอันดับแซ่ ตระกูลจีนที่มีผู้ใช้มากที่สุดในเมืองไทยปรากฏว่ามีผู้ชมสนใจรายการนี้มากถึงต้องเพิ่มการออกอากาศเฉพาะเรื่องนี้เป็นกรณีพิเศษถึงสองตอน สำหรับสืบอันดับแซ่ที่มีผู้ใช้กันมากที่สุดในไทย โดยเรียงตามลำดับดังนี้ 1. ตั้ง 2. ล้ม 3. ลี 4. อึ้ง 5. โจ้ว 6. โค้ว 7. เตียว 8. แต้ 9. เล้า 10. เอ็ง

อาจกล่าวได้ว่าชาวจีนทุกคนไม่ว่าปัจจุบันจะใช้แซ่อะไรก็ตามล้วนแต่เป็นสายเลือดเดียวกันทั้งนั้น ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล (2524 : 243) กล่าวว่า ชาวจีนที่อพยพเข้ามาอยู่เมืองไทย นอกจากจะเคารพนับถือกันตาม ชื่อ แซ่เดียวกันแล้ว ยังมีการรวมกลุ่มกันตั้งสมาคมลับเป็นกิจกรรมที่กระทำกันอย่างแพร่หลายในหมู่ชาวจีนโพ้นทะเล ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 24 และพุทธศตวรรษที่ 25 สมาคมลับที่ชาวจีนเหล่านี้ก่อตั้งขึ้นได้ว่า "อึ้งยี่" สันนิษฐานว่าการก่อตั้งสมาคมเริ่มในสมัย รัชกาลที่ 2 โดยตั้งขึ้นที่เมืองภูเก็ตเป็นแห่งแรก ต่อมาได้แพร่กระจายไปยังเมืองอื่น ๆ ที่มีชาวจีนตั้งหลักแหล่งอยู่กันมาก ได้แก่ เมืองต่าง ๆ ในลุ่มแม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง หัวเมืองชายทะเลตะวันออก หัวเมืองภาคใต้และภาคกลาง สมาคมลับ อึ้งยี่ที่ตั้งขึ้นนี้ส่วนใหญ่เป็นการรวมกลุ่มชาวจีนที่พูดภาษาเดียวกัน ยังผลให้แต่ละเมืองมีสมาคมลับ อึ้งยี่อยู่หลายสมาคม พวกชาวจีนอพยพรวมกลุ่มกันเป็นสมาคมลับอึ้งยี่เพราจะมีจุดมุ่งหมายช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านการป้องกัน การประกอบอาชีพ การสงเคราะห์กันในยามตกทุกข์ได้ยาก ทั้งนี้เพื่อให้การดำรงชีวิตในต่างแดนเป็นไปด้วยดี

ส่วนด้านการอพยพชาวจีนนั้น เลียว เสถียรสุด (2509 : 235) กล่าวถึงประวัติของชาวจีนที่อพยพนอกประเทศไว้ว่า "ชาวจีนได้เริ่มออกไปตั้งรกรากตามต่างประเทศต่างๆ ในสมัยราชวงศ์ถังและก็เป็นที่ยอมรับเรื่อยมากระทั่งต้นราชวงศ์ซ่ง ซึ่งชาวจีนพากันไม่พอใจในการปกครองของราชวงศ์ซ่งเป็นอย่างมากจึงเป็นเหตุให้พากันออกสู่ต่างประเทศมากขึ้น "ตามรัฐบาลจีนชาติสำรวจในปี พ.ศ.2499 ปรากฏมีชาวจีนอยู่ในต่างประเทศถึง 14 ล้านคน ซึ่งส่วนมากเป็นชาวจีนภาคใต้ ที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยนั้น ส่วนมากเป็นเงินยกเกียน จินกวางตุ้ง จินไหหลำ จินแต้จิ๋วและจินแคะ จินยกเกียน จินกวางตุ้งและจินไหหลำเป็นชาวพื้นเมืองมณฑลนั้นๆ ที่ได้รับวัฒนธรรมจากจีนแล้วกลายเป็นจีนไป จินแต้จิ๋วเป็นเงินยกเกียนที่อพยพมาอยู่ภาคเหนือกวางตุ้งในปี พ.ศ.1431 ในคราวขบถเอ็งซู่เข้ายึดเมืองยกเกียน ส่วนจินแคะเป็นเงินมณฑลไหยาน อพยพหนีภัยขบถอึ้งเข้า เข้ามาอยู่ในกวางตุ้ง เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.1417 คำว่า "แคะ" แปลว่า แซก คือ เป็นแซกของเมืองกวางตุ้ง

จากการสำรวจของ นากาชิมา ชาวญี่ปุ่น ในปี พ.ศ. 2482 ชาวจีนในไทย เป็นจินแต้จิ๋ว 60 % จินไหหลำ 10 % จินยกเกียน 10 % จินกวางตุ้ง 10 % จินแคะ 8 % จินภาคเหนือและมณฑลอื่น ๆ มีเพียง 2 % เท่านั้น

สาเหตุที่มาเมืองไทย คือ เนื่องจากความยากจน 69.95 % มีญาติอยู่ในเมืองไทย 19.45% ภัยธรรมชาติ 3.43 % มาประกอบกิจการโดยมีทุนพอสมควรแล้ว 2.87 % เห็นคนอื่นมาทำมากก็เลยมาบ้าง 1.88 % ความไม่ปกติในถิ่นที่ตนอยู่ 77 % มีเรื่องในครอบครัว 88 % และอื่น ๆ 88 %

ในด้านความเชื่อของคนจีนนั้น "หยกแดง" (2533 : 9 - 13) ได้แปลจากหนังสือสารคดี ฟรีนา บลูมฟิลด์ (Freena Bloomfield) ซึ่งเป็นนักเขียนและนักจัดรายการวิทยุชาวอังกฤษ ทำงานในประเทศฮ่องกงเป็นระยะยาวเธอได้กล่าวว่า "ชาวจีนเป็นชนชาติที่ถูกปลูกฝังให้ยึดมั่นในความเชื่อต่างๆ ในตำนานเรื่องราวของจิตวิญญาณและเรื่องพื้นบ้านปรัมปราตามประเพณีที่สืบทอดกันมาหลายพันปี เรื่องราวต่าง ๆ ที่คนจีนเชื่อนั้น บางก็เป็นเรื่องที่ความรู้ของตะวันตกไม่อาจจะอธิบายได้ บางก็คิดว่าเป็นเรื่องโศกกลางมฆายแต่ก็มีบางส่วนในความเชื่อของคนจีนที่ได้รับการพิสูจน์และเชื่อถือได้ อีกหลายส่วนที่เหลือนั้นคงจะต้องรอการพิสูจน์ต่อไป ความเชื่อของคนจีนนั้นมีอยู่มากมายซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันภายในชุมชนของตน

แต่หากจะตัดคำสอนของท่านขงจื้อและปรัชญาของลัทธิเต๋าออกไปแล้วก็จะเห็นได้

ชัดว่าความเชื่อทางศาสนาของคนจีนนั้น คือ

1. ความมานะพยายามที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต
2. ความเคารพนับถือต่อผู้ที่วายชนม์ไปแล้วหรือดวงวิญญาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตน
3. ความพยายามที่จะแสวงหาความรู้ที่เร้นลับเกี่ยวกับอนาคตของตน

ความสำคัญทั้ง 3 ประการนี้ ชาวจีนเชื่อว่าพวกเขาสามารถจะบรรลุเป้าหมายได้โดยการแสดงความเคารพนับถือคนตายเพื่อทำให้ผู้วายชนม์เกิดความพึงพอใจและไม่กลับมารังควานผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ พิธีกรรมเพื่อคนตายจึงมีความสำคัญมากสำหรับชาวจีนหรือไม่ก็โดยการแสวงหาจุดที่ "กลมกลืน" หรือ "ความถูกต้อง" ในชีวิตประจำวันหรือไม่ก็โดยการหาวิธีการต่าง ๆ ให้เข้าถึงเทพยดาหรือ "เจ้า" ทั้งหลาย

นอกเหนือจากคนจีนที่ชอบแสวงหาโชคกลางในชีวิตแล้ว คนจีนยังมีความผูกพันอยู่กับคนตายและต้องพยายามรักษาความสัมพันธ์ให้ทั้งคนเป็นและคนตายต่างก็มีความสุขด้วยกันทั้งสองฝ่าย เมื่อเปรียบเทียบกับชนชาติอื่นแล้วต้องถือว่าคนจีนมีความรู้สึกเกี่ยวข้องและผูกพันกับคนตายมาก จึงมีการเซ่นไหว้บรรพบุรุษ ซึ่งเป็นตัวอย่างที่คนจีนที่มีการศึกษาอธิบายว่า คนจีนมีความเคารพบรรพบุรุษสูงมากและการเซ่นไหว้นี้ คือ สัญลักษณ์ที่แสดงว่าคนจีนเป็นผู้ที่ยึดถือในการสืบทอดประเพณีอย่างเหนียวแน่นและมั่นคง แต่สำหรับคนจีนระดับชาวบ้านการเซ่นไหว้เป็นการสะท้อนถึงความเกรงกลัวในพลังอำนาจของคนตาย พวกเขาหวาดกลัวมากกว่าวิญญาณของคนตายจะกลับมาทำอันตรายทำลายความสุขในชีวิต ถ้าหากว่าคนตายไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่หรือแสดงความเคารพโดยการเซ่นไหว้

เนื่องจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวละครชายชาวจีน ซึ่งเป็นชาวต่างชาติที่อพยพเข้ามาทำมาหากินในประเทศไทยนั้น จำเป็นต้องศึกษาประวัติของชาวจีนอย่างละเอียดเพื่อเป็นแนวทางในการที่จะนำข้อมูลเหล่านี้ประกอบการวิจัยให้มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. เอกสารการค้นคว้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายไทย

ตัวละครเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี เช่น นวนิยาย บทละคร นิทาน เรื่องสั้น เป็นต้น เพราะตัวละครจะเป็นผู้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ตามเหตุการณ์ หรือโครงเรื่องที่ผู้แต่งกำหนดไว้และเป็นตัวเดินเรื่องทำให้เรื่องดำเนินไป

จากต้นจนจบ มีผู้ให้ความเห็นซึ่งเป็นแนวทางการศึกษาค้นคว้าแตกต่างกันดังนี้

ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2517 : 112 - 118) กล่าวถึง ตัวละครในนวนิยายว่า สำหรับตัวละครนั้นเป็นส่วนสำคัญที่สุดของนวนิยายซึ่งแสดงความรู้สึกต่างๆและลักษณะนิสัยให้ผู้อ่านเกิดความสนใจได้ง่าย ถ้าลักษณะนิสัยของตัวละครไม่เหมาะสมใจผู้อ่านหรือเนื้อเรื่องดำเนินไปโดยไม่อาศัยลักษณะของตัวละครแล้วจะถือว่าเป็นนวนิยายไม่ได้ อาจได้รับความเอาใจใส่เฉพาะระยะหนึ่งแล้วก็พ้นความสนใจได้ง่าย ตัวอย่างนิยายของอเมริกันเรื่องอกล้ออเมริกัน เป็นหนังสือขายดีที่สุดชั่วระยะไม่กี่ปี บัดนี้เกือบจะหาผู้สนใจไม่ได้อีกแล้ว ตรงกันข้ามกับ เรื่องสงครามและสันติภาพของลีโอดอลสตอย ทั้งที่อาศัยเหตุการณ์สงครามเป็นแนวเรื่อง แต่ลักษณะนิสัยตัวละครเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านหลายชั่วอายุคน

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2518 : 198) กล่าวถึงการศึกษาถึงตัวละครในนวนิยายว่า เนื้อเรื่องและนิสัยใจคอของคนต้องประกอบกันโดยเหมาะสมและคำสนทนาโต้ตอบมีความสำคัญโดยทำให้เนื้อเรื่องดีขึ้น เหตุการณ์เกิดขึ้นเพราะบุคคลนิสัยอย่างหนึ่ง ได้มาเผชิญกับบุคคลนิสัยใจคออีกอย่างหนึ่ง จึงกล่าวได้ว่า นิสัยใจคอของบุคคลเป็นต้นเหตุของเหตุการณ์เหล่านั้น แต่ในทางตรงข้าม เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม อาจมีอิทธิพลเปลี่ยนแปลงนิสัยใจคอของตัวละครได้ ทั้งนี้ตรงตามที่เป็นอยู่ในชีวิตจริง ๆ เราจะเห็นว่า บทสนทนาเข้ารูปเข้ารอยสนิทกับเรื่อง ทั้งทำให้เนื้อเรื่องก้าวหน้าและทำให้เราเข้าใจนิสัยใจคอของตัวละครดีขึ้น

กุหลาบ มลลิกะมาส (2522 : 112) กล่าวว่า ตัวละครหมายถึง ผู้มีบทบาทในเนื้อเรื่องหรือบุคคลที่ผู้แต่งสมมุติขึ้นมาให้แสดงพฤติกรรมตามเหตุการณ์ในท้องเรื่อง เป็นผู้ที่ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่อง ผู้แต่งจะเป็นผู้สร้างตัวละครในเรื่องขึ้นโดยกำหนดรูปร่างหน้าตา เพศ วัย อุปนิสัย บุคลิกภาพ ให้ตัวละครเหล่านั้นมีชีวิตจิตใจสามารถแสดงอารมณ์ ความรู้สึก พฤติกรรมต่างๆได้เช่นเดียวกับมนุษย์จริงๆ การที่ผู้แต่งจะสร้างให้ตัวละครมีลักษณะสมจริง ได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์และใช้ความต้องการของมนุษย์เป็นแนวทางในการสร้างตัวละคร เช่น ต้องการความรัก ต้องการความสนใจ ต้องการเสรีภาพ เป็นต้น การสร้างตัวละครให้มีความสมจริงก็เป็นกลวิธีหนึ่งที่ช่วยให้อ่านสนใจตัวละครนั้น นอกจากนี้สิ่งที่จะช่วยให้ตัวละครมีลักษณะที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ การที่ตัวละครนั้นมีลักษณะที่ต่างไปจากตัวละครอื่นๆ ในเรื่องไม่ว่าจะเป็นความแปลกในด้านร่างกาย จิตใจหรือพฤติกรรมและส่วนประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการสร้างตัวละครก็คือ การสอดใส่ลักษณะนิสัยของตัวละคร ซึ่งในวรรณกรรมประเภทบันเทิงของการสร้างตัว

ละครก็คือการสอดใส่ลักษณะของตัวละคร ซึ่งในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ประเภทน้อยลักษณะ (Flat Character) หมายถึง ตัวละครที่ผู้แต่งสร้างขึ้นมาให้มีลักษณะนิสัยอย่างเดียวหรือน้อยอย่าง ตัวละครจะมีลักษณะนิสัยเป็นแบบฉบับประจำตัว เช่น เป็นคนดี มีความเสียสละ คนตระหนี่ถี่เหนียว คนร่าเริงแจ่มใส หรือคนเศร้าหมอง เจ๋อเยา เป็นต้น

2. ประเภทหลายลักษณะ (Round Character) หมายถึง ตัวละครที่ผู้แต่งสร้างขึ้นมาให้มีลักษณะนิสัยหลายประการมาประกอบกัน ผู้อ่านจะรู้จักตัวละครได้ละเอียดหลายแง่มุม ตัวละครประเภทนี้มีลักษณะคล้ายบุคคลจริงมากกว่าประเภทแรกเพราะบุคคลในชีวิตจริงประกอบด้วยลักษณะนิสัยและอารมณ์มีหลากหลาย ซับซ้อน ผู้แต่งที่มีความเชี่ยวชาญจะนิยมสร้างด้วยตัวละครประเภทหลายลักษณะในงานประพันธ์ของตน

ลักษณะนิสัยของตัวละครที่ผู้แต่งสร้างขึ้น โดยปกติจะมีความแน่นอนคงที่ เว้นแต่ถ้าจะมีเหตุการณ์หรือมีแรงจูงใจที่มีอิทธิพลเพียงพอจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอุปนิสัย บุคลิกภาพและพฤติกรรมของตัวละคร ตัวละครจึงมีทั้งประเภทสถิต (Static Character) คือมีลักษณะประจำตัวคงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องและประเภทพลวัต (Dynamic Character) คือ มีการเปลี่ยนแปลง อารมณ์ บุคลิกภาพไปตามเหตุการณ์ ประสบการณ์และกาลเวลาซึ่งในการเปลี่ยนแปลงนี้ผู้เขียนต้องระมัดระวังให้เป็นไปอย่างสมเหตุสมผล

รณจิรา อินทรกำแหง และคณะ (2520 : 21) กล่าวว่าตัวละครที่มีลักษณะสมจริงนั้นควรจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

1. มีลักษณะหลายอย่าง ไม่ใช่ดีจนหาที่ติไม่ได้หรือเลวจนหาที่ชมไม่พบ
2. มีความคิด มีความต้องการเช่นเดียวกับคนธรรมดา เช่น ต้องการความรัก ต้องการเสรีภาพ ต้องการความสนใจจากผู้อื่น เป็นต้น
3. มีการกระทำที่สอดคล้องกับลักษณะนิสัยของตน ไม่ประพฤติปฏิบัติในที่หนึ่งอย่างหนึ่งและอีกที่หนึ่งอย่างหนึ่ง เว้นแต่จะมีเหตุผลสมควร
4. การเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยของตัวละครจะต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลและจะต้องให้ผู้อื่นเข้าใจเหตุผลของการเปลี่ยนแปลง อาจจะไม่ใช้ในทันทีทันใดแต่อย่างน้อยก็ต้องให้เข้าใจในตอนจบเรื่อง

นพ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2519 : 9) กล่าวว่า การนำเสนอตัวละครให้ผู้อ่าน ได้รู้จักและทราบลักษณะนิสัยของตัวละครนั้นผู้แต่งอาจจะไม่ใช้วิธีบอกตรง ๆ แต่ผู้อ่านจะทราบได้จากการสังเกตต่อไปนี้

1. รูปร่างลักษณะและความรู้สึกนึกคิดของตัวละครนั้น
2. พฤติกรรมของตัวละครนั้น
3. ลักษณะการพูดจาบทสนทนาของตัวละครนั้น
4. ตัวละครอื่นพูดหรือคิดเกี่ยวกับตัวละครนั้น
5. ท่วงท่าที่ตัวละครนั้นแสดงออกเมื่อมีเรื่องฉุกเฉินหรือมีเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่าง

ปัจจุบันทันด่วน

สาคร บุญเลิศ (2528 : 38) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยของตัวละคร ที่สมเหตุสมผลควรมีเงื่อนไข 3 ประการ คือ

1. ต้องได้รับแรงจูงใจพอเหมาะจากสภาวะที่ตัวละครเข้าร่วมอยู่ในภาวนั้น
2. อยู่ในขอบข่ายที่เป็นไปได้ที่บุคลิกภาพที่ตัวละครแต่ละตัวจะทำได้
3. มีระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลง

ปริญญ์ ฤทธิ์เจริญ (2536 : 27) กล่าวว่า นวนิยายและเรื่องสั้นจำเป็นต้องมีตัวละคร ซึ่งผู้แต่งสมมติขึ้นโดยกำหนดให้มีรายละเอียด ให้สอดคล้องกับโครงเรื่องและเนื้อเรื่องที่แต่งขึ้น ผู้เขียนจะต้องกำหนดลักษณะ รูปร่าง หน้าตา อายุ อุปนิสัย ความคิดอ่าน การศึกษา ประสบการณ์ รวมทั้งชื่อและลักษณะครอบครัวหรือสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ การบอกลักษณะดังกล่าว ผู้แต่งอาจจะไม่บอกตรง ๆ ซึ่งทั้งนี้ผู้อ่านจะจับลักษณะนิสัยได้จากบทสนทนาของตัวละครนั้น หรืออาจจะดูได้จากบทบรรยาย หรือการพรรณนาของผู้แต่งได้

ดวงมน จิตรจำนงค์ (2532 : 158) กล่าวถึงความสำคัญของตัวละครไว้ว่า "ในโลกแห่งศิลปวรรณคดี ตัวละครที่ก่อกำเนิดผู้อ่านผู้ชมย่อมต้องมีความซับซ้อนในบุคลิกภาพ ความคิด อารมณ์ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรม และทำให้พฤติกรรมของตัวละครเหล่านั้นสมเหตุสมผล ในสายตาของมนุษย์โดยทั่วไปตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน ย่อมโน้มน้าวความรู้สึกร่วมได้มากกว่าตัวละครที่เป็นเพียง "แบบ" ในขณะที่ตัวละครพึงมีลักษณะเป็นสากลอันมนุษย์ที่เป็นจริงอาจเป็นได้ย่อมต้องมีลักษณะเฉพาะตัวอันโดดเด่นเพียงพอ ที่จะทำให้ความมีชีวิตจิตใจของตัวละครนั้นตราตรึงอยู่ในความทรงจำของผู้อ่านผู้ชมนานเท่านาน

การวิเคราะห์ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ.2510 - พ.ศ.2537

ฉบับนี้ผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์

3. เอกสารการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวกับตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทย

ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยนั้นมิได้ให้ความสนใจศึกษาค้นคว้าไว้พอสมควร ดังสรุปเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2529 : 507 - 510) กล่าวถึงนวนิยายเรื่องจดหมายจากเมืองไทยว่าเป็นวรรณกรรมที่สำคัญชิ้นหนึ่งในปัจจุบันซึ่งผู้แต่งสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงทัศนคติคนจีนซึ่งอยู่ในเมืองไทยที่มีต่อคนไทยตลอดจนความขัดแย้งต่าง ๆ ระหว่างคนไทยกับคนจีน ระหว่างพ่อแม่ลูกซึ่งเกิดมาในสิ่งแวดล้อมต่างกัน ได้อย่างแจ่มแจ้ง นอกจากนี้แกนของเรื่องดังกล่าว (ความขัดแย้งระหว่างคนจีนกับคนไทย) ยังนับว่าเป็นแนวคิดที่แปลกใหม่ และก้าวหน้าซึ่งหาได้ยากในนวนิยายของไทยในปัจจุบัน และนับเป็นแนวคิดที่มีคุณค่าด้านสร้างสรรค์กล่าวคือ ช่วยชี้แนะให้ผู้อ่านรู้จักตนเอง รู้จักเพื่อนมนุษย์ ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างคนที่มีเชื้อชาติต่างกัน แต่ต้องอยู่ร่วมกัน ทั้งแนวคิดดังกล่าวยังเป็นตัวอย่างในทางความคิดสร้างสรรค์สำหรับการเขียนนวนิยายที่มีสาระข้อคิด.

อิงอร สุพันธ์วิช (2518 : 50 - 51) กล่าวถึงจดหมายจากเมืองไทยว่าเรื่องของชาวจีนในเรื่องนี้น่าสนใจ เพราะเป็นการบรรยายถึงคนจีนที่เกิดในเมืองจีน ได้รับการอบรมวัฒนธรรมจีน และต้องมาใช้ชีวิตในไทย ความคิดความอ่านที่มองคนไทยจึงแปลกไป เรื่องนี้ทำให้เราทราบความคิดของคนจีนที่มีต่อคนไทยว่าเป็นอย่างไร ความคิดเหล่านั้น เราไม่อาจจะยอมรับว่าจริงทั้งหมดแต่ก็มีบางสิ่งที่เราปฏิเสธไม่ได้ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความไม่เข้าใจระหว่างพ่อกับลูกเพราะสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไป

เกียรติศักดิ์ บรรจง (2531 : คำนำ) กล่าวถึงนวนิยาย เรื่องลอลลายมังกรว่าเป็นการสอดร้อยชีวิตของคนจีนที่หลากหลาย ให้เวียนว่ายอยู่บนความสัมพันธ์เครือญาติ และการก้าวไปสู่จุดหมายในหน้าที่การงาน เหล่านี้คือ สีสันของตัวละครทุกตัวที่ประกอบกันเป็นลอลลายมังกรทุกชีวิตก็จัดวางบทบาทหน้าที่ไว้แล้วในเบื้องต้น แต่การต่อรองไปสู่จุดหมายยังเป็นทางเลือกที่มีสิทธิ์เป็นไปได้ เหมือนกับเราทุกคนที่ยังมีความใฝ่ฝันดำรงอยู่ในใจ ไม่ว่าจะตกอยู่ในเส้นทางใดก็ตาม

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2519 : 248) กล่าวถึงนวนิยายเรื่องอยู่กับกังว่า เขา

ใช้ชีวิตบนแผ่นดินไทยอย่างธรรมดาสามัญจากแผ่นดินบ้านเกิดเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารของไทย กังทำงานเลี้ยงชีพของตนและผู้อื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างจริงจัง เอื้อเฟื้อต่อเพื่อนบ้าน เมื่อมีโอกาสอันควรเกรงกลัวและรักษากฎหมายบ้านเมืองไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ารักษากฎขนบธรรมเนียมประเพณี และกฎแห่งกรรมตามคติความเชื่อแห่งเงินเก่าและที่ล้ำค้ำยิ่ง ก็คือ กังมีความเข้าใจในความเป็นไทยและรักคนไทย ตัวอย่างหนึ่งที่ยืนยันความสำนึกของกัง คือ ข้อความบางตอนในหนังสืออยู่กับกัง "อยู่เมืองไทยต้องรู้หนังสือไทยก่อนไม่อย่างนั้นจะอยู่กับเขาได้อย่างไร"

ชิตชนก นามทอง (2524 : คำนำ) กล่าวถึงการเปรียบเทียบชาวจีนโพ้นทะเลเหมือนต้นไม้ซึ่งชีวิตของชาวจีนต่างเดินทางมาสู่ประเทศไทยเพื่อหวังพึ่งพระบรมโพธิสมภารกันทั้งนั้น ฉะนั้นต้นไม้บนแผ่นดินไทยจึงสามารถแตกกิ่งกอไปทั่วทุกแห่งอย่างมีคุณค่าและประโยชน์ กังไม่ได้ตั้งเช่น จูจื้อยี้ ที่อพยพเข้ามาอยู่เมืองไทยได้รับรู้ถึงคุณค่าของผู้มีพระคุณต่อเขาและเขาได้สำนึกในความพระกรุณาและความมีน้ำใจของผู้คนรอบข้าง แม้กาลเวลาจะเปลี่ยนไปเพียงใดก็ตาม เขายังจดจำพร้อมที่จะตอบแทนบุญคุณบุคคลเหล่านั้น ด้วยจิตใจที่ยึดมั่นในความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณอย่างไม่เสื่อมคลาย

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางบุคลิกภาพ สถานภาพและบทบาทของมนุษย์

ความหมายของบุคลิกภาพ กมลรัตน์ หล้าสรวงษ์ (2524 : 117-118) ได้เรียบเรียงจากเอกสารของนักจิตวิทยาชาวต่างประเทศไว้ดังนี้

ออลพอร์ด กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นระบบการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลซึ่งคงจะเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits) ประจำตัวของบุคคลนั้นทั้งหมด

กลิตฟอร์ด ได้ให้คำจำกัดความของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพคือแบบแผนที่เป็นเอกลักษณ์ที่ประกอบกันขึ้นของบุคคล ในความหมายนี้เขาได้เน้นถึงแบบแผนที่เป็นเอกลักษณ์ที่มนุษย์ทุกคนมีและไม่มีใครเหมือนใครได้เลย แต่ที่เกิดมาทุกคนแม้จะเป็นพี่น้องท้องเดียวกันแต่จะมีบุคลิกภาพที่ไม่ซ้อนแบบกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องนิสัยใจคอ ทศนคติ ความสนใจ พฤติกรรม

แคทเทล กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ช่วยให้เราทำนายได้ว่า บุคคลจะทำอะไร ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ บุคลิกภาพเป็นเรื่องของพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผยและที่ซ่อนเร้นอยู่ใน

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2528 : ไม่มีเลขหน้า) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของลักษณะนิสัยต่างๆ และรูปแบบแห่งพฤติกรรมของบุคคล เป็นผลรวมที่ได้สร้างสมมาตั้งแต่ต้นและแสดงออกถึงเจตคติ พฤติกรรม ตลอดจนลักษณะท่าทาง ลักษณะบางอย่างสังเกตได้ชัดเจนเช่น ท่าทาง พฤติกรรมที่แสดงออกภายนอกและลักษณะเฉพาะตน แต่ลักษณะบางอย่างก็สังเกตได้ยาก เช่น ความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ

กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ (2524 : 119) สรุปความหมายของบุคลิกภาพว่าบุคลิกภาพเป็นลักษณะท่าทางที่แสดงออกของแต่ละบุคคล ทั้งการใช้ภาษาหรือคำพูด (Verbal Reaction) เช่น การเจรจาโต้ตอบ การแสดงความคิดเห็น การเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และ การใช้ท่ากิริยาแทนคำพูด (Non-Verbal Reaction) เช่นการยกมือไหว้ การยืนตรง การก้มตัว เมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ เป็นต้น

จากความคิดเห็นต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกของแต่ละบุคคล ซึ่งผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นได้ ได้แก่ รูปร่างหน้าตา กิริยาท่าทาง คำพูดและการแสดงความคิดเห็น

4.1 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ในเรื่องทฤษฎีบุคลิกภาพ มีนักจิตวิทยาหลายท่าน ได้ให้หลักการทฤษฎีบุคลิกภาพไว้จำนวนมาก ในที่นี้จะขออ้างเฉพาะทฤษฎีบุคลิกภาพของเอ็ดเลอร์ ซึ่ง กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ (2514 : 126 - 127) แปลและเรียบเรียงในเอกสารการสอนวิชาจิตวิทยาว่า

แนวความคิดของเอ็ดเลอร์แตกต่างจากทฤษฎีของ فروยด์และจุง ตรงที่เอ็ดเลอร์เชื่อว่าบุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่จะมีติดตัวมาแต่กำเนิด ดังนั้นเขาจึงแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. บุคลิกภาพที่แบ่งตามรูปร่างหน้าตา (Biophysical Personality)
 2. บุคลิกภาพที่แบ่งตามสังคม (Biosocial Personality) กล่าวถึง การปะทะสังสรรค์กัน (Interaction) ระหว่างบุคคลหนึ่งกับอีกบุคคลหนึ่งหรือระหว่างบุคคลกับสังคม
- เอ็ดเลอร์ กล่าวว่า ทุกคนเกิดมามีปมด้อย (Inferiority Complex) ซึ่งเราเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ดีเพราะเป็นการทำให้คนรู้สึกว่าตนเองด้อย จึงต้องหาสิ่งที่มาชดเชยความด้อยนั้น เรียกว่า สร้างปมเด่น (Superiority Complex) นั้นเอง เขากล่าวว่า

ในการชดเชย (Compensation) นั้นแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

1. ชดเชยโดยตรง โดยการแสดงออกให้ตรงกันข้ามกับปมด้อย อย่างเห็นได้ชัด เช่น รู้สึกว่าตนเองพูดไม่เก่ง โดยแสดงออกโดยการพูด หรือหัดพูดให้เก่ง เป็นต้น
2. ชดเชยโดยทางอ้อม โดยการแสดงออกทางอื่นแทน เช่น พูดไม่เก่งก็พยายามทำตัวเป็นคนประจบเก่ง เป็นต้น

ทั้ง 2 วิธีนี้ เอ็ดเลอร์กล่าวว่า เป็นการนำตนไปสู่ความสำเร็จ เรียกว่า Striving for Perfection แต่ก็ไม่สามารถลบปมด้อยได้หมด (Not Absolutely Perfection) แต่ทำให้เกิดความสบายใจขึ้นเท่านั้น

นอกจากนี้ เอ็ดเลอร์เน้นว่า ทุกคนมีแบบแผนในการดำเนินชีวิต (Style of Life) ซึ่งเป็นตัวการสำคัญอันแรก ในการเข้าสังคมของตน แบบแผนฯ ดังกล่าวนี้อาจเกิดขึ้นเมื่ออายุประมาณ 4-5 ขวบ โดยอาศัยประสบการณ์ในสังคมที่เขาได้รับประโยชน์นั้นแล้ว เป็นลักษณะเฉพาะ ที่เรียกว่า บุคลิกภาพนั่นเอง

4.2 ทฤษฎีสถานภาพและบทบาท

มีผู้ให้นิยามไว้หลายท่าน เช่น ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง (2516 : 1) ให้ความหมายของสถานภาพว่า หมายถึง "สิทธิและหน้าที่ทั้งหมดที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น สังคมส่วนรวม และมักจะมีความหมายเป็นการเปรียบเทียบความสูงต่ำในสังคม"

พญา สายชู (2524 : 47 - 48) กล่าวว่า "สถานภาพคือฐานะตำแหน่งที่บุคคลได้จากการปฏิบัติตามบทนั้น เมื่อเทียบกับกับฐานะตำแหน่งของผู้อื่นตามบทอื่น"

สุภัตรา สุภาพ (2528 : 26) ให้ความเห็นว่า "สถานภาพเป็นตำแหน่งที่ได้จากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม เป็นสิทธิและหน้าที่ทั้งหมด ที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น และสังคมส่วนรวม สถานภาพจะกำหนดว่า บุคคลนั้นมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไรในสังคม สถานภาพเป็นสิ่งที่เฉพาะบุคคลทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น"

ส่วนความหมายของคำว่า "บทบาท" นั้น สุภัตรา สุภาพ (2528 : 30) ให้ความหมายว่า หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นพ่อ บทบาทคือ ต้องเลี้ยงลูก เป็นครู บทบาทคือ สั่งสอนอบรมนักเรียนให้เป็นคนดี บทบาทคือ ปฏิบัติตามหมอล้าง

จากความหมายของคำว่า สถานภาพและบทบาทดังกล่าว สรุปได้ว่า สถานภาพ คือ สิ่งที่ถูกคณูกกำหนดขึ้นทางสังคม เพื่อบอกหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติ ส่วน คำว่า บทบาท หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสังคม

ผู้วิจัยจะนำทฤษฎี บุคลิกภาพ สถานภาพและบทบาทของบุคคลมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2510 - พ.ศ. 2531

วิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2510-พ.ศ. 2537

ตัวละครหมายถึง ผู้ที่มีบทบาทในเรื่องหรือบุคคลที่ผู้แต่งสมมุติขึ้นให้แสดงพฤติกรรมตามเหตุการณ์ในท้องเรื่อง เป็นผู้ที่ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่อง ผู้แต่งจะเป็นผู้สร้างตัวละครในเรื่องขึ้น โดยกำหนด รูปร่าง หน้าตา เพศ วัย อุปนิสัย บุคลิกภาพให้ตัวละครเหล่านั้นมีชีวิตจิตใจ สามารถแสดงอารมณ์ ความรู้สึก พฤติกรรมต่างๆ ได้ เช่นเดียวกับมนุษย์จริงๆ

ตัวละครในนวนิยายแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวละครที่ผู้แต่งสร้างขึ้นมาให้มีลักษณะนิสัยอย่างเดียว เป็นแบบฉบับประจำตัว เช่น คนดี มีคุณธรรม มีความเสียสละ คนตระหนี่ถี่เหนียว คนร่าเริง แจ่มใสหรือเป็นคนที่เศร้าหมองเฉื่อยชา อีกประเภทการหนึ่งมีลักษณะนิสัยหลายอย่างซึ่งคล้ายกับมนุษย์ในชีวิตจริง สามารถเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยและพฤติกรรมไปตามเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมทั้งส่วนดีและไม่ดีในคนๆ เดียวกัน

ตัวละครที่มีลักษณะสมจริงนั้น จะต้องมีความแตกต่าง เช่น มีลักษณะหลายอย่าง ไม่ใช่ดีจนหาที่ติไม่ได้หรือเลวจนหาที่ชมไม่พบ ตัวละครจะมีความคิดมีความต้องการเช่นเดียวกับคนธรรมดาได้แก่ ต้องการความรัก ต้องการเสรีภาพ ต้องการความสนใจจากผู้อื่น เป็นต้น มีการกระทำที่สอดคล้องกับนิสัยของตน ไม่ประพฤติปฏิบัติในที่หนึ่งอย่างเดียว และอีกที่หนึ่งอย่างหนึ่ง เว้นแต่จะมีเหตุผลอันสมควรและการเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยของตัวละครเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลและผู้อื่นเข้าใจเหตุผลของการเปลี่ยนแปลง อาจไม่ใช่ในทันทีทันใดอย่างน้อยก็ต้องให้เข้าใจในตอนจบเรื่อง

การวิเคราะห์ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทย ช่วง พ.ศ. 2510 - พ.ศ. 2537 ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ ตัวละครชายชาวจีนจำนวนทั้งหมด 42 ตัว ดังต่อไปนี้

1. ดันล่งอู่	จากเรื่อง	จดหมายจากเมืองไทย
2. ล้อหยงจิว	จากเรื่อง	จดหมายจากเมืองไทย
3. เต๋เอ็ง	จากเรื่อง	จดหมายจากเมืองไทย
4. เว่งคิม	จากเรื่อง	จดหมายจากเมืองไทย

5. อังกิม	จากเรื่อง	จดหมายจากเมืองไทย
6. ทิฉ้อ	จากเรื่อง	ไผ่ต้องลม
7. เตียนชั้น	จากเรื่อง	ไผ่ต้องลม
8. เล็ก	จากเรื่อง	ไผ่ต้องลม
9. ระพี	จากเรื่อง	ตะวันชิงพลบ
10. ดิลก	จากเรื่อง	บัวแล้งน้ำ
11. กิ่ง	จากเรื่อง	อยู่กับกิ่ง
12. พยก	จากเรื่อง	อยู่กับกิ่ง
13. กิม	จากเรื่อง	กตัญญูพิศวาส
14. จิว	จากเรื่อง	กตัญญูพิศวาส
15. หมง	จากเรื่อง	กตัญญูพิศวาส
16. ล้ม	จากเรื่อง	ค้าแบบจีน
17. หลู	จากเรื่อง	ค้าแบบจีน
18. เอ็ง	จากเรื่อง	หยาดเหงื่อ
19. เหลียง	จากเรื่อง	ลอดลายมังกร
20. เทียน	จากเรื่อง	ลอดลายมังกร
21. จิว	จากเรื่อง	ลอดลายมังกร
22. ซาญซัย	จากเรื่อง	ลอดลายมังกร
23. อานนท์	จากเรื่อง	ลอดลายมังกร
24. นัจ	จากเรื่อง	ลอดลายมังกร
25. เฝิงเทียนซื่อ	จากเรื่อง	กระท่อมไม้ไผ่
26. โลว	จากเรื่อง	กระท่อมไม้ไผ่
27. จู่	จากเรื่อง	ตึกฝรั่ง
28. มังกร	จากเรื่อง	ตึกฝรั่ง
29. ทักษิณ	จากเรื่อง	ตึกฝรั่ง
30. ยัก	จากเรื่อง	รัตนโกสินทร์
31. ลัว	จากเรื่อง	รัตนโกสินทร์
32. จู๋ยจ้อย	จากเรื่อง	กิ่งไผ่

33. ฟุ้ง	จากเรื่อง	กึ่งไม้
34. ลี้จุ่น	จากเรื่อง	เขาวราชในพายุฝน
35. อะโป้ว	จากเรื่อง	เขาวราชในพายุฝน
36. เล้าสุย	จากเรื่อง	เขาวราชในพายุฝน
37. อ้อเซ็ง	จากเรื่อง	เขาวราชในพายุฝน
38. ปิงไฉ้ว	จากเรื่อง	เขาวราชในพายุฝน
39. เต็งลื้อ	จากเรื่อง	หงส์เหนือมังกร
40. จางเทา	จากเรื่อง	หงส์เหนือมังกร
41. ลืมเซ็ง	จากเรื่อง	ก่อนสายหมอกเลื่อน
42. ง่วนเล้ง	จากเรื่อง	ก่อนสายหมอกเลื่อน

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์และศึกษาตัวละครแต่ละตัว ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ภูมิหลังของตัวละคร
2. ลักษณะทางกาย เช่น รูปร่าง หน้าตา การแต่งกาย
3. ลักษณะนิสัย เช่น กิริยาท่าทาง คำพูด อารมณ์
4. แนวความคิดในการดำเนินชีวิต เช่น ความคาดหวังในอนาคต

บุคลิกภาพของตัวละครชาวจีนในเรื่องจดหมายจากเมืองไทย

1. ตันสว่างอู๋

1.1 ภูมิหลัง

ตันสว่างอู๋เป็นชาวจีนที่ยิ่งหนุ่มแน่น มีการศึกษาค่อนข้างดี เพราะแม่เป็นผู้ถ่ายทอดให้ประกอบกับเป็นคนขยันขันแข็ง เมื่อมีโอกาสจึงเดินทางมาเสี่ยงโชคที่เมืองไทยพร้อมกับเพื่อนชาวจีนคนอื่นๆ ขณะที่เดินทางมาบนเรือโดยสารเขาได้พบกับลื้อหยงจิว ซึ่งมีบุตรชายคล้ายกับตันสว่างอู๋มาก แต่เสียชีวิตไปแล้ว ลื้อหยงจิวพอใจและถูกชะตาตันสว่างอู๋ จึงขอรับเขาไว้เป็นบุตรบุญธรรม ตันสว่างอู๋ตกลงและยกย่องให้ลื้อหยงจิวเป็นพ่ออุปถัมภ์

ตันสว่างอุได้รับการอุปถัมภ์ เอาใจใส่ดูแลความทุกข์สุข ตลอดเวลาการเดินทาง จนถึงประเทศไทย พร้อมทั้งฝากให้ทำงานที่ลำเพ็ง โดยเขามีหน้าที่ขายของ ทำบัญชี และ รับส่งสินค้ารวมทั้งยังรับเข้าทำงานอีกด้วย การที่เขาได้ทำงานกับล่องวาทง ทำให้ ตันสว่างอุได้พบกับหมยเอ็งและอิงบ๊วยลูกสาวทั้งสองคนของล่องวาทง ตันสว่างอุได้ใกล้ชิด กับหมยเอ็งและอิงบ๊วยมากขึ้น เมื่อได้รับมอบหมายให้สอนหนังสือให้กับเธอทั้งสองคน ตันสว่างอุและหมยเอ็งเกิดรักแลชอบพอกัน ล้อหยงจ๊วทราบจึงได้ช่วยเหลือแต่งงานให้

ต่อมาตันสว่างอุมีบุตรกับหมยเอ็ง 4 คน คนโตเป็นชาย ชื่อเว่งคิม อีกสามคน เป็นหญิงชื่อ ชุ่ยกิม บักหลีและเม่งจู ตามลำดับ เขาเคร่งครัดในขนบธรรมเนียมเงินมาก ทำให้เกิดความขัดแย้งกับลูกเสมอ เขาสอนลูกๆให้เรียนรู้และปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณีเงินจากในบ้านและขณะเดียวกันก็รับรู้เรื่องราวของสังคมภายนอกบ้านด้วย

เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไปเกือบ 20 ปี ความคิดของตันสว่างอุก็เปลี่ยนไปด้วย เขา ยอมให้เม่งจูได้เรียนต่อด้านวิชาชั้นสูง และยอมให้แต่งงานกับชายไทยชื่อวิญซึ่งมีอาชีพ รับราชการเป็นครู เมื่อภรรยาของตันสว่างอุเสียชีวิต เขาจัดให้มีการทำพิธีมาปนกิจศพแบบ ไทยพร้อมทั้งความคิดที่รังเกียจคนไทยและเมืองไทยก็คลายทิ้งจิตใจ ดำเนินชีวิตอยู่ในเมือง ไทยด้วยความสุข โดยไม่กลับเมืองจีนอีกเลย.

1.2 ลักษณะทางกาย

ตันสว่างอุ เป็นคนจีนที่มีรูปร่างหน้าตาดี ผิวขาวเหมือนชาวจีนทั่วไป ผู้ที่ได้พบเห็น และสนทนากับเขา มักจะกล่าวถึงบุคลิกลักษณะของเขา เช่น อั้งกิมพูดกับตันสว่างอุว่า

"แกนี่เห็นจะมีลูก เพราะหน้าตาของแกอีกแล้ว ล้อหยงจ๊วรับแกเป็นลูก เพราะหน้าตาแกเหมือนลูกเขา คราวนี้จะได้ดีเพราะรูปหล่อ"

(โบตัน. 2512 : 54)

การที่เขามีหน้าตาดีมีทั้งคนชอบและไม่ชอบ บางครั้งเกิดผลร้ายต่อตนเอง เช่น คนบนเรือซึ่งมีหน้าที่ส่งอาหารให้แก่นักแสวงโชค เห็นเขารูปหล่ออยากจะเอาไปหลับนอนด้วย ซึ่งทำให้ตันสว่างอุโกรธมากจนมีเรื่องทะเลาะกับคนส่งอาหาร จนทำให้เขาอดอาหาร

ตันสว่างอุชอบแต่งกายสุภาพเรียบร้อย สะอาดเขาชอบใส่เสื้อแขนยาวเสมอเพราะเขาได้แบบอย่างที่ดีมาจากคำสอนของแม่ที่ทำงานเป็นคนใช้ในวัง จำเอาแบบอย่างมาและสอนให้เขาแต่ง รวมทั้งกิริยามารยาทในเรื่องการคบคนทั่วไปอีกด้วย ดังนั้นตันสว่างอุชอจึงแต่งกายดีกว่าคนอื่นอื่นๆ ทั่วๆ ไป สาวๆ เห็นจึงหลงรักและหมายปอง

1.3 ลักษณะนิสัย

เจ้าระเบียบ เข้มงวด ตันสว่างอุชอรักษาแบบอย่างของวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของจีนอย่างเหนียวแน่น โดยเฉพาะตอนที่เขามีลูก เขายพยายามให้ลูกของเขาประพฤติปฏิบัติตาม ทั้งการกิน การพูด และการยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีจีน ทำให้เขาและลูกต้องขัดแย้งกัน เช่น การรับประทานอาหารต้องใช้ตะเกียบโดยเขาให้เหตุผลว่าเป็นการรักษาไว้ไม่ให้สูญหายและคงความเป็นเอกลักษณ์ของคนจีนให้คนต่างชาติได้รู้จัก ดังนั้นบทสนทนาระหว่างตันสว่างอุชอกับเวงคิมลูกชายคนโตว่า

"ลูกต้องหัดไว้ไม่อย่างนั้นก็ใช้ตะเกียบไม่เป็น"

(โบตัน. 2512 : 236)

แต่ลูกของเขาไม่พอใจจึงตอบว่า

"ไม่เห็นจำเป็นอะไรนี่พ่อ ใช้ไม่เป็นก็ไม่มียอะไรเกิดขึ้น สมัยนี้ใช้ตะเกียบไม่เป็นไม่เห็นมีอะไร ในเมื่อชาวบ้านชาวเมืองเขาใช้ช้อนล้อมกัน"

(โบตัน. 2512 : 236)

ตันสว่างอุชอพยายามให้เหตุผลต่อไปอีกว่า

"มันไม่เป็นอะไรขึ้นมารอกลูก แต่เราคนจีนไม่ใช่ฝรั่งหรือคนไทย พ่อรู้ว่าช้อนนี่ไม่ใช่คนไทย แต่เป็นของฝรั่ง คนไทยแต่ก่อนกินข้าวด้วยมือด้วยช้อนไป คนจีนใช้ตะเกียบมาแต่โบราณกาล เราก็ควรจะรักษาขนบธรรมเนียมพวกเราไว้ เรื่องอะไร"

จะต้องไปเอาอย่างคนอื่นเขาละ"

(โบทัน. 2512: 236)

ที่เห็นเด่นชัดที่สุดของการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีจีนด้านความเชื่อ คือ ตอน ที่ภรรยาของเขาตั้งครรภ์ เขาอยากได้ลูกชายมากกว่าลูกสาวเพราะเขามีความคิดในเรื่องนี้ว่าลูกชายเป็นผู้สืบตระกูลและเป็นผู้นำพร้อมทั้งเลี้ยงครอบครัวได้ ส่วนผู้หญิงถ้ามีสามีต้องไปเป็นคนตระกูลอื่นถ้าเลี้ยงไม่ดีเสียชื่อแซ่ได้ดังคำพูดที่เขากล่าวกับภรรยาของเขาว่า

"ฉันต้องการลูกผู้ชาย ฉันไม่ต้องการลูกผู้หญิง เตียวก็เหมือนแม่ ตี้อัน ถ้ามัน หนีตามผู้ชายไป ฉันก็อับอายขายหน้าเสียชื่อแซ่ เลี้ยงลำบาก ลูกผู้หญิงเลี้ยงให้ได้ดี นั้นยาก มีผิวไปแล้วก็กลายเป็นพิษพันธุ์ ทางตระกูลอื่นไป"

(โบทัน. 2512 : 119)

ดังนั้น เมื่อเขาได้ลูกชายคนแรกสมความตั้งใจ เขาดีใจมาก จึงเลี้ยงดูแบบบังคับ เข้มงวดจัดระบบให้ลูกได้ปฏิบัติตามอย่างเขา เมื่อลูกไม่ปฏิบัติตาม เกิดปัญหากันระหว่างพ่อ กับลูก ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ตามมาอย่างมากมาย

หยิ่งในตนเอง มั่นใจในตนเองและรักศักดิ์ศรี ตันสว่างอู่จะไม่ขอรับความช่วยเหลือจากใคร เพราะเขามีความมั่นใจในตนเอง ดังเหตุการณ์ที่เขาออกไปสร้างฐานะตามลำพัง หลังจากมีครอบครัวแล้ว พ่อตาจะออกเงินให้ แต่เขาไม่ยอม เพราะเขาต้องการพิสูจน์ฐานะด้วยตัวเอง เขาให้เหตุผลต่อพ่อตาว่า

"ลูกไม่คิดจะต้องการของพ่อตาหรือแม้แต่พ่ออุปถัมภ์เลย ลูกต้องการเงินที่จะเกิดขึ้นจากน้ำพักน้ำแรงของลูกเองมากกว่า เงินที่หามาได้เองย่อมมีค่าเพราะมันมาจากหยาดเหงื่อความพยายามของเขา มันน่าภาคภูมิใจกว่ากันเป็นไหนๆ ผู้ชายที่อาศัยเงินทางฝ่ายภรรยา น่าอับอายมากลูกไม่ประสงค์เช่นนั้น"

(โบทัน. 2512 : 170)

แม้ภรรยาของเขาจะเสนอความคิดว่า ตนเอง ได้รับส่วนแบ่งอยู่แล้วขอยืมเงินมา ไม่เห็นเป็นไร แต่ตันสว่างก็ปฏิเสธอย่างมั่นใจว่า

"ฉันจะอายเกินกว่าจะทำอย่างนั้น ไม่ได้หรอก เรื่องภายนอกเป็นเรื่องหนึ่ง เวลาฉันลำบากใจพอแล้ว เรื่องพ่ออุปถัมภ์ก็ออกเงินให้ตั้งมากมาย ตัวฉันไม่มีอะไรเลย ได้แต่รับเงินต้องหาเงินใช้ท่านให้ได้"

(โบทัน. 2512 : 163)

ตันสว่างอุณิสูจน์ให้พ่อตาของเขาเห็นว่าสามารถยืนด้วยลำแข้งของตนเอง จนมีกิจการที่มั่นคง สามารถเลี้ยงลูกได้เป็นอย่างดี แต่บางครั้งก็ทำให้เขาเกิดปัญหา โดยเฉพาะลูกของเขาไม่ได้ประพฤติตัวแบบเขา เกือบจะเสียผู้เสียคนไป

ช่วงสังเกตุ เมื่อเขาพบเห็นสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเขามักจะมีอารมณ์อ่อนไหว ตามไปด้วยทุกครั้งเสมอ ดังเหตุการณ์ที่เขาเล่าเรื่องสารทจีนบนเรือโดยสารให้แม่ฟังว่า

"วันนี้เป็นวันสารทจีน มีการเลี้ยงอาหารพิเศษ แก่ทุกคนในเรือแต่ไม่มีการไหว้บรรพบุรุษ มีพิธีเช่นบวงสรวงแม่ย่านางบนเรือ เจ้าทะเลและวิญญาณที่ไม่มีญาติพี่น้องทั้งปวงความโง่ของลูก ทำให้ถามพ่อว่า ทำไมจึงมีแต่เปิดไม่มีไก่เลย ทำไมจึงไม่นำไก่มาทำอาหารไหว้เจ้า ทั้งๆ ที่เรามีไก่เป็นๆ อยู่มาก พ่อยิ้มแล้วตอบว่า ไก่มันว่ายน้ำไม่ได้นี่นา เด็กน้อยลูกจึงนั่งนึกขึ้นได้ว่า เรือก็เปรียบเทียบกับเหมือนเปิดที่ว่ายน้ำอยู่ในท้องทะเลและถือเป็นคนคลั่งที่จะไม่นำสัตว์ที่ว่ายน้ำไม่ได้มาทำอาหารไหว้เจ้าทะเลและแม่ย่านางหรืออาหารมีสามอย่างเช่นเดียวกับที่เราไหว้เจ้าที่บ้านของเรามีปลา เปิดและทานกับผัดผักแบบต่างๆ มีใช้เปิดซึ่งเขาปรุงแปลกกว่าที่ลูกเคยกินที่เหลือเขาเอาไปทำเค็ม ทำไมที่บ้านเราไม่มีใช้เหลือจนถึงกับต้องเลย"

(โบทัน. 2512 : 117)

จากการที่ตันสว่างอุณิสูจน์เป็นคนช่วงสังเกตุนี้เอง ทำให้เขารับรู้เรื่องราวต่างๆ มากมาย

เข้าใจอย่างลึกซึ้งจึงทำให้เขานำเอาไปสอนคนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงและรู้จักทั้งนี้เขาทำไปด้วยความหวังดี บางครั้งก็ทำให้ผู้ที่ถูกตักเตือนไม่พอใจ เช่น เขาเห็นอั้งกิมเพื่อนของเขา เล่นแทงหวยจนเงินขาดมือ เขาจึงเตือนและบอกให้เลิกหลายครั้งจนอั้งกิมยอมลด และเลิกซื้อ ตั้งใจประกอบอาชีพตามความเหมาะสม

อดทน ชัยชนะแห่ง ดันส่วงอู้มีความอดทนและขยันในการทำมาหากิน ไม่ปรีปากันถึงความเหนื่อยยาก เขาตั้งใจทำงาน ไม่ย่อท้อต่อความลำบาก เขาสามารถแก้ปัญหาและหาทางออกได้เสมอ เขามีความมั่นใจว่าต้องตั้งตัวได้เหมือนกับบรรพบุรุษของเขาที่เข้ามาทำมาหากินในเมืองไทยแล้วร่ำรวย ซึ่งเขาก็ทำได้สำเร็จ

พูดตรง ชอบวิจารณ์ ดันส่วงอู้เป็นคนที่มีความคิดเห็นอย่างไรก็พูดไปอย่างนั้น เขาให้เหตุผลว่า ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ดังนั้นคำพูดของเขาจึงเป็นไปในทำนองติเตียนวิพากษ์วิจารณ์ โดยเฉพาะสังคมไทยที่เขาเห็นอยู่ไว้หลายประการ เช่น การยกย่องประกาศนียบัตร นิสัยเสี่ยงโชค การชอบอวดมั่งอวดมี นิสัยเกียจคร้าน ความเป็นนักเลง ขี้เหล้าเมายา รักความสบาย ปราศจากระเบียบ ขี้ฉ้อฉลริษยา ความไม่มีวินัยและที่เขาไม่ชอบคือการหาเงินของคนไทยบางกลุ่มคนไทยตามใจบุตรหลานจนเกินขอบเขต ทบตีภรรยา หยาดคายต่อพ่อค้าคนจีน ทุจริตในหน้าที่ราชการ การสั่งซื้อสินค้าปลอมเฟ้อ จากต่างประเทศ และแฟชั่นการแต่งกาย มีการแข่งขันกัน และการไม่รู้จักถอดอม

ไม่เห็นแก่ตัว จากการที่ดันส่วงอู้มีฐานะดีกว่าเพื่อนที่อพยพมาด้วยกัน เขาไม่ลืมและทิ้งเพื่อน ช่วยเหลือทุกอย่างตั้งแต่หางานให้ทำให้ที่อยู่อาศัยตลอดจนแต่งงานให้ แม้เพื่อนจะมีครอบครัวไปแล้ว เขายังคอยดูแลเอาใจใส่จนเพื่อนที่ซื้ออั้งกิมตั้งตัวได้

ซื่อสัตย์สุจริต เขาได้รับความไว้วางใจในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับบัญชีรับจ่ายจากเจ้าของร้าน เขามีโอกาสที่จะทำการทุจริตได้แต่เขาไม่ทำ เขาตั้งใจทำงานที่ได้รับอย่างซื่อสัตย์สุจริต จนล่องว่นทองเห็นใจยกลูกสาวให้

ดันส่วงอู้เป็นชาวจีนในยุคบุกเบิกที่มีบุคลิกลักษณะทั้งดีและไม่ดีอยู่ในคนๆ เดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความไม่คุ้นเคยกับความต่างทางด้านวัฒนธรรมแต่เมื่อวันเวลาผ่านไป

เขาปรับตัวได้ดังเช่นเหตุการณ์ที่เขาทะเลาะกับแต่เล้งซึ่งเขาเล่าให้แม่ของเขาฟังว่าเขา
ห้อยตาลาย อยากจะชกแต่เล้งให้ล้มกับความปากกล้าแต่สถานที่ไม่อำนวยชาวถนนแท้ๆ คน
จีนไม่ล่ำรวมมารยาท พูดจากระโชกโฮกฮาก ทะเลาะกันไม่เลือกที่ ซึ่งมีผู้กล่าวว่า

"เจ๊กปราชัยเหมือนไทยทะเลาะกัน แต่เขาแน่ใจว่าไม่ว่าชาติใด ภาษาใด
ความล่ำรวมย่อมมีอยู่ในหมู่ผู้ดี คนจีนที่มาอยู่เมืองไทยส่วนมากเป็นคนชั้นกลาง ไร้
การศึกษา จะมีบ้างก็น้อยคน เขาเองแม้จะมาจากตระกูลชาวนา แต่เขายังมีความ
ภูมิใจว่าเขามีการศึกษาดีกว่าคนอื่นๆ เขาจะไม่ล้มตัวล้มใจในสถานที่สาธารณะเขา
ต้องบำเพ็ญตนให้สมกับฐานะและความรู้ใช้ว่าคนจีนจะมีนิสัยโฮกฮากเสียหมด บาง
ส่วนคงมีความเข้าใจดีว่า สังคมบางครั้งย่อมแตกต่างกันสำคัญตรงที่คนเท่านั้นที่มี
ลักษณะต่างๆกัน การมองคนในสังคม คงต้องใช้ความพินิจพิจารณาและความ
ยุติธรรมต่อเขาบ้าง จะทำให้จิตใจดีและพูดดีขึ้น เมื่อวันเวลาเปลี่ยนไปดินส่วงู้ได้
เห็นสิ่งต่างๆ ล้อมรอบตัวเขา ทำให้เขาเข้าใจดีขึ้นและปรับตัวให้เข้ากับสังคมไทย
ได้เป็นอย่างดี"

(โบตัน. 2512 : 219)

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิตของต้นส่วงอู๋

ต้นส่วงอู๋มีหลักในการดำเนินชีวิตว่าทำงานทุกอย่างด้วยความตั้งใจไม่เลื่องงาน
เพราะถือว่างานคือชีวิต เขาตระหนักดีว่าเมืองไทยนั้นอุดมสมบูรณ์แม้แต่สุนัขยังไม่อดตาย
เขาจึงหนีแม่และน้องมา เมื่อทำมาหากินและมีเงินก็ไม่ลืมแม่และน้องส่งไปให้เป็นประจำ
จนกระทั่งเขามีครอบครัวและปักหลักอยู่ที่เมืองไทยมีความสุขตามอัตภาพ เขาเคยเตือน
อิงกิมที่บ่นเรื่องการทำงานว่า

"เลิกคร่ำครวญเสียที่เถอะ เรามาเลี้ยงโชคแล้วจะต้องกลัวอะไร คนจีนไม่
เคยกลัวงานหนัก เรามาอย่างเลื้อยหนอนใบ แต่เราจะต้องตั้งตัวให้เหมือนบรรพ-
บุรุษของเราที่ทำมาหากินที่เมืองไทยแล้วร่ำรวยเป็นเจ้าลัว เป็นที่นับหน้าถือตา
ของคนทั่วไป"

(โบตัน. 2512: 10)

จากคำพูดดังกล่าวเขาได้พิสูจน์ให้เพื่อนได้เห็นจริงว่าคนจีนอย่างเขาทำได้เช่นกัน ถึงแม้จะไม่ร่ำรวยถึงขั้นเจ้าสัวแต่เขาก็อยู่ที่เมืองไทยได้อย่างสบาย

ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีจีน เขารักษาความเป็นจีนของตนเองไว้ถึงแม้ลูกของเขาจะเป็นคนไทยตามกฎหมายแล้วก็ตาม แต่เขาต้องการให้ลูกๆมีความรู้สึกสำนึกตนอยู่เสมอว่า ตนนั้นเป็นคนเชื้อจีน ต้องปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีจีน เขาจึงพยายามเลี้ยงลูกอย่างจีน ปลูกฝังค่านิยมเก่าๆ ให้ลูกในช่วงที่เขายังอยู่ในวัยหนุ่ม ซึ่งเติบโตในสังคมไทยโดยไม่คำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเลย เช่น การพูดภาษาจีน การใช้ตะเกียบรับประทานอาหาร การให้ลูกสาวนุ่งกางเกงจีน เป็นต้น ทำให้พบปัญหามากมาย แต่เมื่อเวลาผ่านไปทุกสิ่งทุกอย่างไม่เหมือนเดิม เขาคิดได้ และแปรเปลี่ยนการปรับตัวให้เข้ากับสังคมไทยได้

2. ลือหยงจิว

2.1 ภูมิหลัง

ลือหยงจิวเป็นชาวจีนที่อพยพมาจากเมืองจีนและท่ามาทากินในเมืองไทยก่อนที่จะพบกับตันล่งอู่ประมาณ 40 ปีล่วงมาแล้ว ประกอบอาชีพร่วมกับญาติผู้พี่ โดยเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าจากเมืองจีนประเภทผลไม้และอาหารแห้ง เขาแต่งงานกับคนไทยมีลูกชายหนึ่งคนแต่เสียชีวิตแล้ว ครึ่งน้ำท่วมใหญ่ที่เมืองไทย ปี พ.ศ.2485 ด้วยโรคท้องร่วง หลังจากนั้นเขาก็ไม่แต่งงานอีกเลย ทำงานโดยตลอดส่วนมากจะเดินทางระหว่างจีนกับไทยตลอดเวลา

เขาพบตันล่งอู่ในเรือโดยสารซึ่งพาคนจีนอพยพมาเมืองไทย เขารักและเมตตาโดยการรับตันล่งอู่ไว้เป็นบุตรบุญธรรม เพราะมีหน้าตาคล้ายกับลูกชายที่เสียชีวิต เขาได้แสดงความเป็นห่วง เอาใจใส่แนะนำสิ่งที่ควรปฏิบัติในเมืองไทย เช่น การเขียนหนังสือ การคิดเลขโดยใช้ลูกคิด การใช้ชื่อแซ่ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองเมื่ออยู่เมืองไทย ตลอดระยะเวลาเดินทางเขาช่วยเหลือตันล่งอู่ทุกอย่างเทียบเท่ากับลูกของตนเมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่

ครั้นมาถึงเมืองไทย ลือหยงจิวได้นำตันล่งอู่และเพื่อนอีกคนหนึ่ง ชื่ออั้งกิมไปฝากญาติชั้นกันเอง (ชั้นสาม) ชื่อล่อง่วนทง เพื่อหางานให้ทำ ซึ่งเป็นร้านขายของชำหลังจากเสร็จธุระแล้ว ลือหยงจิวจึงเดินทางไปเดินเรือเพื่อประกอบอาชีพค้าขายต่อไปโดยสัญญาว่าจะ

กลับมาอีกพร้อมทั้งอบรมสั่งสอนให้ตันสว่างอุ้เป็นคนชยัน มานะบากบั่นอดทน เพื่อจะได้มีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิมและอาศัยอยู่ในเมืองไทยอย่างมีความสุขพร้อมทั้งทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติที่ให้ร่วมเงา หายจากความทุกข์ ตามแต่ความเหมาะสม หลังจากเลิกประกอบอาชีพค้าขายแล้วล้อยงจ้วมมาอยู่กับตันสว่างอุ้ จนกระทั่งเสียชีวิต ตันสว่างอุ้จึงตอบแทนบุญคุณโดยการจัดงานศพตามแบบประเพณีจีนอย่างสมเกียรติ

2.2 ลักษณะทางกาย

ล้อยงจ้ว เป็นชาวจีนที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่อายุประมาณ 40 ปี สุขภาพแข็งแรง ใบหน้ารูปสี่เหลี่ยม นัยน์ตามีแววปราณีตต่อเพื่อนมนุษย์ โดยเฉพาะตันสว่างอุ้ได้รับความเมตตาช่วยเหลือจากเขามากกว่าคนอื่นทั้งนี้เพราะตันสว่างอุ้เหมือนลูกชายของเขาที่ตายไปนั่นเอง ตันสว่างอุ้ได้เล่าถึงลักษณะของล้อยงจ้วให้แม่ของเขาฟังว่า

"นัยน์ตาของล้อยงจ้วมีแววปราณีอยู่เสมอและเขาให้ความเอาใจใส่ต่อพวกเรา หายามาให้กินและคอยแนะนำวิธีที่จะมิให้เมาเรือมากเกินไปแก่ทุกคน พวกเราได้ท้องเรืออย่างเรารักแถมมาก"

(โบตัน. 2512 : 13)

แสดงว่าล้อยงจ้วเป็นบุคคลที่น่าคบหาสมาคมด้วยเขาเป็นชาวจีนที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนจีนและคนไทย

2.3 ลักษณะนิสัย

มีความจำดี จากคำบอกเล่าของตันสว่างอุ้ที่เล่าถึงการสอนหนังสือเรื่องสามก๊กแล้วเปรียบเทียบกับการค้าขายให้แม่ของเขาฟังว่า

"ล้อยงจ้วเป็นผู้ให้ปากกานี้แก่ลูก คำบอกของเขาอยู่ในชั้นยาก เขายกข้อความในหนังสือสามก๊ก ซึ่งเขาจำได้ มาบอกให้ลูกเขียน แล้วเปรียบเทียบ

ข้อความเกี่ยวกับการค้าขาย" ซึ่งลูกก็ทำได้อย่างรวดเร็ว

(โบทัน. 2512 : 12)

แสดงให้เห็นว่า ล้อหยงจิวเป็นผู้ที่อ่านหนังสือและชอบเรื่องสามก๊กมาก ถึงขั้นจำได้ และบอกให้ตันสว่างอุ้เขียน อีกทั้งยังปรับเปลี่ยนข้อความเหล่านั้นให้มาเป็นในเชิงค้าขาย ซึ่งน่าจะเป็นกลยุทธ์ในการค้าขายมากกว่า เขามีความตั้งใจจริงที่จะถ่ายทอดวิชาเกี่ยวกับการค้าขายให้ตันสว่างอุ้ บังเอิญตันสว่างอุ้เป็นคนเฉลียวฉลาด หัวไวจึงรับเรื่องราวต่างๆ นั้นได้เป็นอย่างดี

ใจดี มีเมตตา ล้อหยงจิวเป็นคนมีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์โดยเฉพาะชาวจีนด้วยกันเอง เพราะเขาเองเคยผ่านประสบการณ์ในการโดยสารเรือมามาก ได้พบเห็นเพื่อนชาวจีนอพยพมาครั้งแล้วครั้งเล่า เขาคิดว่าคนเหล่านั้นคงได้รับความเดือดร้อนเช่นกัน การให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่เท่าที่จะช่วยได้เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้เพื่อนชาวจีนสบายใจได้ การที่เขาขอให้ตันสว่างอุ้รับเขาเป็นพ่ออุปถัมภ์นั้น เขาได้ช่วยเหลือเป็นอย่างดีและเพื่อนของเขาชื่อ อั้งกิม ได้รับผลพวงจากความมีเมตตาของเขาด้วย เขาช่วยเหลือด้วยความจริงใจ จริงๆ นอกจากจะฝากงานให้ทำแล้ว ยังเป็นธุระจัดการแต่งงานของนายจ้างให้ตันสว่างอุ้ อีก หลังจากเขาเลิกทำการค้าทางเรือแล้วเขายังเป็นธุระช่วยทำกิจการค้าขายออกเงินให้ และเลี้ยงดูให้ตันสว่างอุ้จนถึงวาระสุดท้าย ตันสว่างอุ้ได้ตอบแทนผู้มีพระคุณของเขาโดยการจัดงานศพและทำฮวงซุ้ยให้ การแสดงออกทางด้านลักษณะนิสัยอย่างนี้ผู้ทำมักได้รับผลตอบแทนด้วยความดีเสมอ

พูดไพเราะ ล้อหยงจิวคนเป็นคนพูดเพราะและพูดออกมาจากใจจริง คำพูดแต่ละคำไม่ทำให้ผู้ฟังเกิดความรำคาญหรือระคายหู ทำให้ผู้ฟังรู้สึกสนิทสนมเกิดความรักความศรัทธา ล้อหยงจิวมักพูดกับลูกบุญธรรมของเขาโดยการเรียกคำขึ้นต้นว่า เจ้าเด็กน้อยทุกครั้ง หรือมักจะพูดว่า

"เจ้าจงมาเป็นบุตรของพ่อเถิด"

(โบทัน. 2512 : 9)

หรือคำกล่าวที่เขาถามตันสว่างอู๋ เมื่อรับทราบแล้ว เขาได้บอกกับตันสว่างอู๋ว่า

"ชื่อของเจ้ามีความหมายดี หวังว่าเจ้าจะได้มีเพชรสมชื่อเจ้าในเมืองไทย"

(โบตัน. 2512 : 11)

คำพูดของเขานอกจากจะพูดจาไพเราะแล้ว ยังเป็นการพูดที่ทำให้กำลังใจผู้ฟังด้วย
ดังเช่น เหตุการณ์ตอนที่ ตันสว่างอู๋เขียนบัญชีสิ่งของให้ล้อยงจิวดู

"เจ้านี้มีฝีมือไม่เลวเลย เด็กน้อยถ้าได้ฝึกฝนดู"

(โบตัน. 2512 : 11)

คำพูดนี้ไม่ทำให้ผู้ฟังท้อใจ ผู้ใดก็ตามถ้าได้ติดต่อกับเขาจะเกิดความรักความศรัทธา
ไปนานไม่รู้เสื่อมคลาย

มีความจริงใจ เสมอต้นเสมอปลาย ล้อยงจิวเมื่อรักและหวังดีต่อใครแล้วมักจะ
ปฏิบัติด้วยความจริงใจอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ดังพฤติกรรมที่เขาแสดงต่อตันสว่างอู๋ที่
เป็นบุตรบุญธรรมของเขา เช่น พาไปทำงานที่ร้านขายของซึ่งเป็นของลูกพี่ลูกน้องเขา รวม
ถึงเพื่อนของเขาด้วย ต่อจากนั้นเขาก็ไม่ได้ทิ้งขว้างทางหาย กลับจากการเดินเรือทุกครั้ง
มาเยี่ยมเยียนสอบถามความทุกข์สุข เมื่อทราบว่าตันสว่างอู๋กับหมยเอ็งลูกสาวของล้อยงจิว
รักกัน เขาจัดเป็นธุระสั่งขอให้ เท่านั้นยังไม่พอออกเงินทำทุนให้อีก หลังจากที่เขาเลิกทำ
การค้าแล้วยังช่วยตันสว่างอู๋ค้าขายและช่วยดูแลเป็นธุระทุกอย่างจนถึงวาระสุดท้าย

พฤติกรรมแบบนี้ แสดงให้เห็นว่า ล้อยงจิวเป็นคนที่จริงใจเสมอต้นเสมอปลาย พูด
จริงทำจริง เป็นพฤติกรรมของคนจีนที่ดีไปอยู่ที่ใดก็ทำประโยชน์ให้กับที่นั้น ทำให้คนในสังคม
นั้นอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจทำมาหากิน ล้อยงจิวเคยตั้งความหวังไว้ว่าเมื่อมาถึงเมืองไทย ยากมี

งานทำและหาเงินใช้มาก ๆ บางส่วนจะส่ง ไปให้ญาติพี่น้องที่อยู่เมืองจีน แต่เมื่อเขาแต่งงาน กับผู้หญิงไทยและมีลูกชายที่น่ารัก โชคไม่ดีที่เขาทั้งสองต้องจากเขาไปก่อน ถึงแม้เขาจะ เสียใจมากเพียงใดตาม แต่เขาดังสติได้ ทำมาหากินไปตามปรกติ กลายเป็นคนมีฐานะและ อยู่ในเมืองไทยได้อย่างมีความสุข

จากการที่ล่อหยงจิว ได้ให้ความรักความเมตตาต่อเพื่อนผู้ทุกข์ยากด้วยกันด้วยความ จริงใจ เขาเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับด้วยความบริสุทธิ์ใจตลอดเวลา ดังตัวอย่างเช่น เพื่อน ชาวจีนซื้อต้นส่วงอู่ที่ได้รับจากเขาผลที่เขาได้รับช่วงคุ้มค่าจริง ๆ

3. แต่เส็ง

3.1 ภูมิหลัง

แต่เส็งเป็นเพื่อนต้นส่วงอู่มาตั้งแต่เด็ก พอโตขึ้นเข้าไปเรียนในเมืองหลังจาก นั้นเดินทางมาทำงานทำที่เมืองไทย โดยไปอยู่กับลุงชื่อแต่หลิมช่วยขายของชำอยู่แถวคลอง บางหลวงเมื่ออยู่บนเรือ เขาไม่ชอบต้นส่วงอู่พูดจาตุกเถาเยาะเย้ยตลอดเวลาว่า เป็นคนจน และไปเมืองไทยแบบไม่มีจุดหมายซึ่งต่างจากเขา จนมีเรื่องกันถึงขนาดชกต่อย แต่เส็งแพ้ กล่าวอาฆาตแค้น แม้ว่าต้นส่วงอู่จะไปกล่าวขอคืนดีด้วยแต่แต่เส็ง ไม่ยอม

เขาได้ทำงานกับลุงแต่หลิมช่วยขายของและส่งของ เมื่อเจอกับต้นส่วงอู่ทุกครั้ง มักจะกล่าวคำตุกเถาเยาะเย้ยต่าง ๆ นานา ไม่เปลี่ยนแปลง หลายครั้งที่ ต้นส่วงอู่เกิด บันดาลโทษะ แต่เขาก็ระงับได้ พยายามให้อภัย แต่เส็งหลงรักสาวหมุยเอ็ง ซึ่งเป็นลูกของ เพื่อนลุงแต่หลิมติดต่อดำขายด้วยกัน แต่หมุยเอ็ง ไม่ชอบเพราะหลงรักต้นส่วงอู่ซึ่งเป็นครูสอน ภาษาให้แก่เธอ

ล่อหยงจิวพ่ออุปถัมภ์ของต้นส่วงอู่กลับจากการเดินเรือ จึงจัดการแต่งงานให้ สร้างความโกรธแค้นให้แก่แต่เส็งมากขึ้น เมื่อทั้งสองพบกันที่ใดก็ตามมักจะทะเลาะชกต่อย กันทุกที ต้นส่วงอู่พยายามอธิบายถึงเหตุผลแต่แต่เส็งไม่ฟัง แม้ว่าการค้าขายจะทำให้เขาทั้งสองพบกันแต่ต่างคนต่างก็ไม่พูดกัน

ครั้งสุดท้ายชกต่อยกันเรื่องผลประโยชน์ทางการค้าโดยแต่เส็งนำเรื่องมาต่อว่า ต้นส่วงอู่ จนเขาทนไม่ได้ พุดกับแต่เส็งอย่างมีเหตุมีผล โดยให้คิดถึงความเป็นเชื้อชาติ

เดียวกันไม่ควรทะเลาะกัน ควรสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ยามทุกข์ยากจะได้ช่วยเหลือกัน แต่เส็งยอมรับฟัง

ต่อมาทั้ง แต่เส็ง ตันสว่างอู๋ อั้งกิม เป็นมิตรกันเหมือนเดิม แต่เส็งส่งบัตรแต่งงานมาให้ตันสว่างอู๋ เจ้าสาวของแต่เส็งเป็นช่างตัดเสื้อ เพื่อนของหมยเอ็งนั่นเอง ทุกคนเข้าใจกันดี และสัญญาว่าจะช่วยเหลือกันตลอดไป

3.2 ลักษณะทางกาย

แต่เส็งเป็นหนุ่มจีนวัยฉกรรจ์ อายุรุ่นราวคราวเดียวกับตันสว่างอู๋ ซึ่งเป็นเพื่อนที่สนิทสนมกันมาตั้งแต่เด็ก จากคำบอกเล่าของตันสว่างอู๋ที่เล่าในจดหมายให้แม่ฟังว่า

"ลูกกับเส็งเคยไปเล่นหัวด้วยกัน เขาเป็นคนโหนกเลี้ยงควายมาตั้งแต่เด็ก"

(โบตัน. 2512 : 18)

แสดงว่าแต่เส็งเป็นคนที่มีความสมบูรณ์แข็งแรงเช่นกัน แต่รูปร่างหน้าตาไม่เหมือนกับตันสว่างอู๋ มีความรู้น้อยไม่มีใครอบรมสั่งสอน นอกจากทำงานเท่านั้น เมื่อมาอยู่เมืองไทยกลายเป็น คู่รักกับตันสว่างอู๋ ซึ่งดีซิงเด่นกันต่างๆ นานา

3.3 ลักษณะนิสัย

อิจฉาริชยา แต่เส็ง เป็นคนที่อิจฉาและอาฆาต พยายามแก้แค้นเพื่อน โดยเฉพาะตันสว่างอู๋เป็นผู้ที่ได้รับอารมณ์จากเขามากที่สุด ทั้งๆที่เป็นเพื่อนสนิทกันมาก่อน หรืออาจเป็นเพราะเสียเปรียบด้านรูปร่างหน้าตา ดังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบนเรือโดยสาร แต่เส็งพาเพื่อนๆ มาพบจาดูถูกว่าเป็นผู้หญิงหากิน เขากล่าวว่า

"สว่างอู๋ พวกชาวทะเลนอนอยู่เปล่าเปลี่ยวในทะเลเป็นเดือนเป็นปี ไม่เคยเจอผู้หญิงเลย หน้าตาแจ๋ก็เหมือนหญิง คงทดแทนได้กระมัง"

"ต่อไปเราเรียกว่าสาวน้อย"

"ถูกแล้วสาวน้อยเสน่ห์แรง แม่โคมเขี้ยว"

(โบทัน. 2512 : 14)

เป็นการพูดตมึนตันสว่างอุ้ ตันสว่างอุ้โกรธมากเกิดการทะเลาะวิวาทชกต่อย
ตันสว่างอุ้ชนะแต่เส็ง เขากล่าวคำอาฆาตไว้

"ข้าจะจำมันไว้จนวันตายต่างหาก ไ้มนุญช่ายตัว"

(โบทัน. 2512 : 15)

ต่อมาทั้งสองคนเจอกันมักจะทะเลาะ ซึ่งดีชิงเด่น ในด้านการค้าขายและคู่รักแต่
แต่เส็งแพ้ตันสว่างอุ้ตลอดเวลา ตันสว่างอุ้ไม่โกรธเกลียดแต่กลับให้ข้อคิด ครั้งสุดท้าย แต่เส็ง
เข้าใจเป็นมิตรกันในที่สุด แต่กว่าจะเข้าใจกันต้องใช้เวลานาน

เห็นแก่ตัว แต่เส็งเป็นคนที่เห็นแก่ตัวและไม่มีเหตุผล ชอบเข้าข้างตนเอง พูด
ไม่ดีชอบหาเรื่อง เมื่อแต่เส็งพบตันสว่างอุ้ที่เยาวราช ต่อว่าตันสว่างอุ้ทันที ทว่าแย่งคนรัก
ไปจากเขา

"แกมันโชคดีเพราะได้เมียรวย"

"มาอยู่ที่นี่ใกล้น้องเมียไม่ใช่รวยเข้าไว้ จะได้รวยเพิ่มเป็นสองเท่า"

"แกแย่งหมยเอ็งไปจากฉัน ผู้หญิงคนนั้นสวยถูกใจฉันแถมแยะ ฉันเปลี่ยนใจ
มาทางน้องสาวแกก็จะแย่งฉันอีก"

(โบทัน. 2512 : 217-218)

ทั้งๆ ที่ตันสว่างอุ้พยายามให้เหตุผล แต่แต่เส็งไม่ฟังเขาเถียงอย่างไม่มีเหตุผลว่า

"แต่แกแย่งฉัน ถ้าไม่มีแก ฉันจะได้ทุกสิ่งทุกอย่างที่แกได้ แกเป็นมารชีวิตฉัน
ถ้ารู้อย่างนี้ฉันไม่ชวนแกมาเมืองไทยหรอก แกควรจะเป็นวัวไถนาอยู่เมืองจีน"

(โบทัน. 2512 : 220)

แต่เสียงพยายามจะหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง โดยไม่คำนึงถึงเหตุผลใดๆ ทั้งสิ้นจน
เขารู้สึกตัวได้ เพราะคำพูดของตันสว่างอุ่ว่า

"ไม่มีประโยชน์อะไรหรอกเพื่อนเอ๋ย การที่เราจะมาเป็นศัตรูกัน เราเป็น
คนเชื้อชาติเดียวกัน มาจากดินแดนเดียวกัน เราควรรักกันไว้จึงจะถูก อย่าได้
เอาเรื่องเล็กน้อยมาเป็นอารมณ์เลย ยามคับขันเราจะได้ช่วยเหลือกัน"

(โบทัน. 2512 : 221)

เมื่อแต่เสียงคิดได้ทั้งสองคนจึงเป็นมิตรกันดังเดิม

3.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

แต่เสียงตั้งเป้าหมายมาเมืองไทย คือ ทำมาหากินตามที่ลุงแต่หลิมของเขาชวนไว้
เขาได้ทำตามความตั้งใจ เขาปฏิบัติตามที่ลุงของเขาทุกอย่างและได้เป็นลูกจ้างที่ได้รับ
ความไว้วางใจพิเศษในฐานะที่เป็นหลานของเจ้าของร้านไปด้วย เขาตั้งใจในการทำมาหา
กิน ทำให้กิจการดำเนินไปด้วยดี

นอกจากนี้เขายังสร้างหลักฐานและครอบครัวให้เป็นปึกแผ่น โดยลุงของเขาได้สร้าง
ความหวังไว้กับเขาว่า จะขอลูกสาวเพื่อนให้เป็นคู่ครองแต่น่าเสียดาย ความคิดฝัน ความหวัง
ของเขาต้องพังทลายเพราะผู้หญิงไม่ได้รักตนเองแต่ไปรักกับเพื่อนคู่แค้นชื่อตันสว่างอุ ทำให้
เกิดความขัดแย้งกระทบกระทั่งกันตลอดเวลา กว่าจะทำใจได้ต้องใช้เวลาอันนานและเกือบจะ
เสียเพื่อนที่ดีไป ถึงแม้เขาไม่ได้แต่งงานกับคนที่เขารัก แต่เขามีครอบครัวกับผู้หญิงที่มีคุณค่า
เท่ากับครอบครัวของตันสว่างอุ

4. เว่งคิม

4.1 ภูมิหลัง

เว่งคิม เป็นลูกชายคนแรกของตันสว่างอุกับหมยเอ็ง ที่เกิดในเมืองไทยเขาเป็นลูก

ที่โชคดี เนื่องจากพ่อและแม่รักมากและหมยมนั่นมื่อให้เป็นผู้สืบทอดทุกอย่างจากพ่อของตนเอง เขาได้รับการเลี้ยงดูอย่างลูกจีนแท้ๆ อยู่ในครอบครัวแบบประเพณี วัฒนธรรมของชาวจีน ปลุกจิตสำนึกอยู่ตลอดเวลา ทั้งๆ ที่เว่งคิมเป็นคนไทยถือสัญชาติไทยและต้องดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทย จึงทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น เช่น ไม่ให้พูดไทยในบ้าน ให้ใช้ตะเกียบรับประทานอาหาร ให้พูดเขียนเรียนหนังสือจีน เป็นต้น ประการสำคัญคือให้เขาลาออกจากโรงเรียนเพื่อมาฝึกการค้าขาย เขาเก็บความรู้สึกคับข้องใจไว้นานไม่ไหวจึงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ไม่ดี โดยเริ่มจากการสูบบุหรี่ เที่ยวเตร่จนถึงเตลิดออกจากบ้าน หาสิ่งที่เขาจะพึงพอใจ และในที่สุดได้เสียกับพรณีสาวพาร์ทเนอร์ พ่อทนดูไม่ได้จึงอนุญาตให้นำมาอยู่ที่บ้านทำให้ครอบครัวเดือดร้อน ต้องเสียเงินมากมายเพราะเขาติดโรคผู้หญิง

ถึงแม้ต้นส่วงจะตำหนิเว่งคิมอย่างไร ลูกชายของเขาได้เถียงอย่างไม่ลดทอนว่า สกอก โทษพ่อทีเลี้ยงเขามาด้วยการบังคับ พรณินอยู่บ้านไม่ได้หนีไปพร้อมกับขโมยเงินและทองไปด้วย

ต่อมาเว่งคิมแต่งงานกับกุลหลาตามความต้องการของพ่อของเขาเองและเขาตั้งใจทำมาค้าขาย แต่เขากลายเป็นลูกที่เห็นแก่ตัวมาก ทำอะไรเกี่ยวกับผลประโยชน์เขาจะดักตวงทั้งนั้น โดยไม่คำนึงถึงความรักและน้ำใจที่ลูกที่ดีจะพึงมีต่อพ่อของเขาเอง

4.2 ลักษณะทางกาย

เว่งคิมจัดได้ว่าเป็นคนจีนที่มีรูปร่างหน้าตาดีคนหนึ่ง เขาคลายบรรพบุรุษทางฝ่ายบิดาคือปู่และพ่อของเขามาก เมื่ออยู่ในวัยเด็กเว่งคิมเหมือนเด็กชายชาวจีนโดยทั่วไปที่มีรูปร่างอ้วน ปากแดง ทำให้มองดูเป็นเด็กน่ารัก จากคำบรรยายถึงความดีใจของต้นส่วงอู่เมื่อทราบข่าวลูกเป็นผู้ชายแล้วเล่าให้แม่ของเขาฟังว่า

"แม่ได้เห็นหลานของแม่แล้ว เว่งคิมหน้าตาคลายปู่แท้ของแก็เพียงโต ลูกเห็นหน้าแก็แล้วนึกถึงพ่ออยู่เรื่อยๆ เห็นภาพพ่อไถนาและเห็นพ่อยืนอยู่กับแม่ที่หน้าประตูบ้าน แม่คิดว่าเหมือนหรือไม่"

(ไต้ตัน. 2512 : 310)

อาจกล่าวได้ว่าเว่งคิม เป็นคนจีนที่รูปร่างหน้าตาดีเหมือนบุ๋นและเหมือนพ่อของแกเอง คือตันสว่างอู๋ ซึ่งสร้างความดีใจให้แก่ตันสว่างอู๋ยิ่งนัก เพราะได้ลูกชายสืบสกุลสมดังความตั้งใจไว้

4.3 ลักษณะนิสัย

ต่อเอาแต่ใจตนเอง เว่งคิมเป็นคนตื้อ เอาแต่ใจตนเอง เพราะถือว่าตนเองเป็นลูกคนแรก พ่อแม่เอาใจใส่เลี้ยงดูอย่างดี อย่างเช่นตอนเด็ก

"เว่งคิมชอบหนีไปเล่นกับเด็กบ้านใกล้เคียง ฝากเขาซื้อน้ำแข็งกต ถ้าเด็กๆ เหล่านั้นออกไปที่ตลาด ลูกจับได้บ่อยๆ เรื่องกินน้ำแข็ง ห้ามเท่าไรไม่ยอมเชื่อฟัง"
(โบตัน. 2512 : 229)

เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะตันสว่างอู๋ไม่ได้ดูแลลงโทษลูก เพียงแต่บ่นมากกว่า ทำให้เว่งคิมเป็นอย่างนี้ เมื่อโตเป็นหนุ่ม ทำให้เว่งคิมได้ใจ ประกอบกับตันสว่างอู๋คอยเข้มงวดกวดขันเจ้าระเบียบ โดยนำประเพณีของจีนที่ยึดถือกันมาคอยบอกกล่าวสั่งสอนให้ลูกได้ปฏิบัติ ซึ่งไม่เหมาะสมกับกาลเวลาและยุคสมัยทำให้ลูกและพ่อเกิดการขัดแย้งกันอยู่ตลอดเวลา เช่นไม่ให้พูดภาษาไทยกับพ่อของตนเอง ควรพูดภาษาจีน ให้ทำตัวเยี่ยงคนจีน กินข้าวด้วยตะเกียบ ที่สำคัญที่สุด เว่งคิมถูกบังคับให้ออกจากโรงเรียนมาฝึกค้าขายที่บ้าน เว่งคิมเสียใจมากดังเหตุการณ์ที่ตันสว่างอู๋ว่าเว่งคิม

"ลูกก็ไม่ใช่จะเรียนเก่งอะไร ทำไม่ไม่อยากออกจากโรงเรียนมาทำงานที่บ้าน งานค้าขายเป็นอาชีพของเรา ทำให้เรามีเงินมีใช้สบาย"

"ลูกจะเป็นครู ลูกอยากเรียนต่อ" เว่งคิมร้องไห้จนน้ำมูกพลอยไหลออกมาด้วย"
(โบตัน. 2512 : 269)

ด้วยสาเหตุนี้เอง ทำให้เว่งคิมเก็บความไม่พอใจต่างๆ ไว้จนทำให้เป็นคนเก็บกด เมื่อเขาทนไม่ไหว จึงหนีออกจากบ้านไปอยู่กับพาร์ทเนอร์ ทำตัวเหลวไหล ทำให้ตันสว่างอู๋

ต้องลำบากใจอย่างมาก กว่าที่เขาจะปรับตัวได้ ต้องเสียเงินเสียทองมากมาย

พูดไม่เพราะและไม่มีเหตุผล เว่งคิมพูดไม่เพราะ ชอบพูดเกรี้ยวกราด ทำลายตัวเองในรูปแบบต่างๆ สามารถตำหนิของตนเองได้อย่างไม่เกรงกลัว ลืมนึกถึงความหวังดีที่พ่อให้ จากเหตุการณ์ที่เขาทะเลาะกับต้นส่วงอุโดยไม่ฟังเหตุผลว่า

"ก็จะดีได้อย่างไร มันงไปหมด อยู่บ้านหนึ่งเอาอย่างหนึ่ง อยู่โรงเรียนอย่างหนึ่ง ออกไปข้างนอกอีกอย่างหนึ่ง อยู่กับพ่อพูดจีน ประพฤติอย่างคนโบราณ อยู่โรงเรียนทำตัวเป็นคนสมัยใหม่ ก็ยังดีอยู่หรอกที่ยังพูดจีนอยู่ แต่พอไปติดต้องาน ต้องทำตัวเป็นคนไทย พูดไทยไม่ชัดก็ถูกหัวเราะเยาะ ต้องทำตัวเป็นคนสองประเภทในเวลาเดียวกัน จะทำได้อย่างไรมันเครียดไปหมด"

(โบตัน. 2512 : 525)

คำพูดของเว่งคิมทำให้ต้นส่วงอุพูดไม่ออก ได้แต่ลังเลใจตนเองที่ลูกเป็นคนอย่างนี้

เห็นแก่ตัว เว่งคิมเป็นคนที่เห็นแก่ตัวเองมากกว่าคนอื่นแม้พ่อของตนเองยังเอาเปรียบไม่ยอมช่วยเหลือ เมื่อพ่อต้องการที่พึ่ง โดยไปขออาศัยชั่วคราวแต่เขาเห็นว่าจะมายึดอำนาจการค้าขายของเขา จึงร่วมมือกับภรรยาหาหนทางให้พ่อออกจากบ้าน ถึงแม้เขาจะมีฐานะแต่เขาหาความสุขไม่ได้ ไม่มีใครต้องการคบค้าสมาคมด้วย

4.3 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

เว่งคิมชอบเรียนหนังสือ เว่งคิมต้องการจะเป็นครู เพราะเห็นแบบอย่างที่ดีของครูจากโรงเรียนที่เขาเคยเรียนมา แต่ถูกพ่อบังคับให้เขาลาออกจากโรงเรียนให้ค้าขายอยู่ที่บ้านซึ่งเขาไม่ชอบ ด้วยเหตุนี้เองทำให้วิถีชีวิตของเว่งคิมต้องเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดีจนเกือบจะสายเกินไป

ตั้งใจทำมาหากิน หลังจากเว่งคิมได้รับกิจการค้าขายสืบทอดจากพ่อของเขาแล้ว เว่งคิมและภรรยาตั้งใจค้าขายจนกิจการเจริญก้าวหน้า มีฐานะเป็นปึกแผ่น โดยให้ภรรยา

เป็นคนดูแลกิจการ ส่วนตัวของเขาเองมีหน้าที่ติดต่อธุรกิจการค้ามากมาย

การกระทำเว้งคิมได้สืบทอดเจตนารมณ์ที่ตันสว่างอุ้งตั้งไว้ โดยเขาตั้งใจว่าจะทำให้กิจการดีกว่าของพ่อเขาให้ได้

5. อึ้งกิม

5.1 ภูมิหลัง

อึ้งกิมเป็นชาวจีนอีกคนหนึ่งอพยพเข้ามาเมืองไทย เขาเป็นเพื่อนที่สนิทกับตันสว่างอุ้งมากในเมื่อมีปัญหาใดๆเกิดขึ้นทั้งสองคนจะปรึกษาหารือและแก้ไขปัญหามา ตันสว่างอุ้งเป็นผู้ดำเนินการแก้ปัญหา อึ้งกิมมีฐานะยากจน เรียนหนังสือไม่เก่ง ก่อนที่เขาจะมาเมืองไทยเขามีครอบครัวแล้วและมีลูก 1 คน โดยตันสว่างอุ้งเป็นผู้รับรู้เรื่องราวของกิมโดยตลอด

กิมทำงานในที่เดียวกันกับตันสว่างอุ้ง โดยได้รับเงินเดือนลิบห้าบาท เขาทำหน้าที่ขายของ ส่งของให้ลูกค้าและบางครั้งก็เก็บเงินจากลูกค้าด้วย เมื่อเขามีเงินมักจะนำไปเล่นหวยเพื่อหวังรวยทางลัดแต่ถูกตันสว่างอุ้งแนะนำและห้ามปรามด้วยความหวังดี ครั้งแรกเขาไม่เชื่อแต่ต่อมาเมื่ออึ้งกิมเล่นเสีย ยอมเลิกเล่นหวยและตั้งใจทำมาหากิน เงินทองที่เหลือส่งไปเมืองจีนบ้าง ไม่ส่งบ้าง

ต่อมาอึ้งกิมแต่งงานกับสาวไทย ชื่อ ชบา และมีลูกสาวอีก 1 คน เขาเลิกจากการเป็นลูกจ้างแล้วหันมาช่วยภรรยาของเขาขายหมู แม้เขาจะไม่ร่ำรวยแต่เขาก็โชคดีที่มีมิตรแท้อย่างเช่นตันสว่างอุ้ง

5.2 ลักษณะทางกาย

อึ้งกิมเป็นหนุ่มจีนอีกคนหนึ่งอพยพเข้ามาทำมาหากินในเมืองไทยพร้อมกับตันสว่างอุ้ง จากคำบอกเล่าของตันสว่างอุ้งซึ่งกล่าวถึงเพื่อนของเขาว่า เป็นคนที่ไม่ค่อยจะแข็งแรงดังรายละเอียด

"ทะเลเรียบไม่มีพายุ แต่ลูกก็เมาคลื่น เรือเดินทะเลลำใหญ่ จุคนได้เป็นพันๆ

ไม่เอียงหรือโคลงเคลงเลยไม่น่าเมาคลื่น อังกิมแย้มที่สุด จนบัดนี้สิบกว่าวันเช้าแล้ว เขาก็ยังไม่มีท่าว่าจะชินกับทะเล"

(โบทัน. 2512 : 8)

แสดงว่าอังกิมเมาคลื่นตลอดเวลา เนื่องจากสัณฐานไม่ค่อยจะแข็งแรง ทั้ง ๆ ที่เขาไม่เคยเดินทางมาก่อน ความอดทนจึงไม่มี อังกิมไม่ชินต่อการนั่งเรือโดยสารแบบนี้ เขาหวังพึ่งพินังตันสว่างอยู่ตลอดเวลา

5.3 ลักษณะนิสัย

ซัน อังกิมไม่มีความอดทนต่อสิ่งใดๆ ชอบบ่นและโวยวายตลอดเวลาหลังจากเกิดเหตุการณ์ที่ตันทันสว่างอยู่ชกต่อยกับแต่แสง แต่แสงโกรธตัดเป็นตัดตายจากการเป็นเพื่อน ทำให้อังกิมกลัวจะตกงานเขามั่นว่า

"แถมจะอย่างไร โกรธกับแสงเสียอย่างนี้แล้ว จะทำหน้าหนาไปอาศัยลุงของเขาได้อย่างไรและทางเมืองไทยเราไม่มีญาติอยู่เลยไม่รู้จักใครทั้งนั้น"

(โบทัน. 2512 : 21)

กิมทำหน้าที่เหมือนจะร้องไห้

"โอ้ แกมีทาง แกก็ไม่กลัวนะสิ แต่ฉันกำลังแยเพราะแกก็เดี๋ยวมีเรื่องกับแสง มันก็เลยพาไปโกรธกับฉันไปด้วย แกจะต้องช่วยฉันให้ตลอดถึงจะถูก"

(โบทัน. 2512 : 21)

อังกิมบ่นให้ตันทันสว่างฟังตลอดเวลาจนตันทันสว่างรำคาญ เป็นนิสัยของเขาจริงๆ ใจเสาะหวาดกลัวภัยที่ยังไม่เกิด เมื่อตันทันสว่างได้ทำงาน เขาก็ไม่ทิ้งอังกิมช่วยเหลือตลอดเวลา

ชื่อสัตย์สุจริต ตันทันสว่างเล่าให้แม่ของเขาทราบเกี่ยวกับเพื่อนคนนั้นว่า

"อั้งกิมเพื่อนของลูกคนนี้ แม้จะเป็นคนคุยโว พูตมาก บางครั้งทำอะไรไม่ระวัง แต่เรื่องเงินทองแล้วลูกไวใจเขา เงินขายของไม่เคยขาดแม้สักสตางค์เดียว เขา รับเงินเดือนจากลูกเท่ากับที่เคยได้จากพ่อตา แต่งานสบายกว่า ขายของอยู่ในร้าน ไม่ต้องตากแดด กิมพอใจในงานนี้ แต่เขาพูตมากตามเคย"

(ใบต้น. 2512 : 126)

แสดงว่าถึงแม้เขาจะมีนิสัยไม่ดีด้านการพูต แต่ความซื่อสัตย์ต่อคนอื่น อั้งกิมยังมีให้ ตลอดเวลา ทำให้อั้งกิมอยู่เมืองไทยได้อย่างเหมาะสมตามสภาพของเขา

5.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจทำมาหากิน อั้งกิมเป็นอีกคนหนึ่งที่มีความตั้งใจทำมาหากินหวังว่าจะมีเงิน และส่งไปให้ลูกเมียที่อยู่เมืองจีน ตอนแรกเขาหวังว่าแต่เส็งจะช่วยเขาได้ แต่เมื่อมา ทะเลาะกับตันล่งอู่ เขาจึงมาอยู่กับตันล่งอู่ได้ทำงานตามสภาพความรู้ของเขา

ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ถึงแม้อั้งกิมจะไม่ร่ำรวยเงินทองแต่เขาก็มี คุณสมบัติที่ดียอย่างหนึ่ง คือการประกอบอาชีพ ที่ซื่อสัตย์สุจริต จนเพื่อนและเจ้านายยอมรับ

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง ไม้ต้องลม

1. ทิจื่อ

1.1 ภูมิหลัง

ทิจื่อเกิดที่เมืองไทย แล้วย้ายไปอยู่กับญาติที่เมืองจีนตั้งแต่อายุน้อยและที่เมือง จีนทิจื่อมีคู่หมั้นหมายซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องต่างแซ่กัน ชื่อ อั้งเง็ก ทั้งสองคนชอบพอกันมากและหวังไว้ว่าจะแต่งงานกันเมื่อโตขึ้น แต่ทิจื่อถูกอาของเขากลับแก้งทำทารุณจนทนไม่ไหวต้องหนีตามหมอลอนศาสนาไปอยู่ที่อื่น เขาได้สัญญากับอั้งเง็กว่าจะกลับมาหาเธออีกใน 6 เดือนข้างหน้า บังเอิญเกิดสงครามในเมืองจีน ทิจื่อกลับมาหาอั้งเง็กตามสัญญาไม่ได้ เขาต้อง

ระเห่ร่อนไปอยู่กับพวกทหารเพราะหมอสอนศาสนาที่เขาติดตามไปด้วยนั้นหายสาบสูญไป

ในระหว่างสงคราม ทิโจได้ช่วยเหลือนายทหารผู้ใหญ่คนหนึ่งที่มาดเจ็บ นายทหารคนหนึ่งซึ่งในน้ำใจทิโจและขอให้ทิโจเป็นบุตรบุญธรรม ต่อมาบุญธรรมได้ช่วยให้ตั้งตัวทำการค้าเป็นการชั่วคราว เมื่อสงครามเริ่มสงบ ทิโจได้ติดต่อไปทางบ้านอั้งเจ็ก ทำให้ทราบว่าเธอถูกบังคับให้แต่งงานกับชายอื่นไปแล้ว ช่วงนั้นอาของทิโจมาจากเมืองไทยชวนเขาไปเผาศพพ่อแม่ที่เมืองไทย แต่เมื่อมาถึงเมืองไทยจึงรู้ว่าทางวัดจัดการศพพ่อแม่ให้เรียบร้อยแล้ว เนื่องจากเป็นศพไม่มีญาติ

อาของเขาคืออยู่เมืองไทยนี้ได้เงินจากทิโจมากก็นำไปเล่นการพนัน ทิโจจะกลับเมืองจีนก็ไม่ได้เพราะเงินหมด เขาต้องระเห่ร่อนทำงานเป็นพ่อครัวในร้านเย็บเสื้อผ้าเป็นครูสอนหนังสือในโรงเรียนจีนบ้าง จนเขาพบกับปิ่นหยกลูกสาวร้านขายเสื้อผ้า

แม่ของปิ่นหยก พอใจเขามาก เพราะทิโจเป็นคนขยันมีการศึกษาและอ่อนน้อม ถ่อมตน เธอตกลงยอมยกลูกสาวให้ แต่ทิโจต้องหาผู้ใหญ่มาสู่ขอ พร้อมสินสอดจำนวนหนึ่ง แม้ว่าแม่ปิ่นหยกจะเรียกสินสอดไม่มาก แต่ทิโจก็ต้องขอเวลาสร้างตัวอยู่หลายปี

เมื่อแต่งงานกัน ทิโจยึดอาชีพส่งผลไม้ขายตามหัวเมืองต่างๆ ได้กำไรบ้างขาดทุนบ้าง และในช่วงปีหนึ่งที่น้ำท่วมกรุงเทพฯ ทิโจจึงได้เปลี่ยนอาชีพมารับเหมาก่อสร้าง ต่อมากิจการก่อสร้างของเขาเจริญขึ้น ทำให้มีฐานะดี ทิโจจึงไปเมืองจีน เพื่อตามหาอั้งเจ็กซึ่งจากกันมาหลายปี แต่ทิโจไม่พบเธอและเมื่อเขากลับมาเมืองไทยก็พบว่า กิจการของเขาขาดทุนไปในช่วงที่เขาไม่อยู่ ทิโจเสียใจมากและรู้สึกผิด เขาได้สัญญากับปิ่นหยกว่าเขาจะต่อสู้ต่อไป เพื่อฟื้นฟูกิจการให้ก้าวหน้าดังเดิม

1.2 ลักษณะทางกาย

คนที่พบเห็นทิโจมักจะกล่าวขวัญถึงเขาเสมอ โดยเฉพาะคนที่ส่งอาหารในเรือ

"แก้มน้มแท้ ชื่นใจจริง พ่อรูปหล่อ"

(โบทัน. 2512 : 13 เล่ม 2)

"ไอ้ดี หน้าหยกคนนั้นมันต๋อยผม"

(โบทัน. 2512 : 14 เล่ม 2)

จากคำกล่าวข้างต้น แม้ว่าผู้พูดจะไม่พูดชมเสียทั้งหมดแต่ก็ทำให้ทราบว่าทิจื่อเป็น คนที่มีหน้าตาดี ผิวขาว

ทิจื่อ เป็นคนที่แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย ซึ่งเป็นเสน่ห์แก่ตนเองและในการประกอบ อาชีพ ดังคำพูดของทสิให้ผู้หวังดีต่อทิจื่อกล่าวว่า

"ได้ครับใช้คนนั้นคงอิจฉาทิจื่อที่แต่งตัว มีเงิน มีอาหารดีๆ กิน โดยไม่ต้อง ทำงานรับใช้ผู้อื่นเยี่ยงตนจึงระบายความแค้นไปที่ทิจื่อ"

(โปตัน. 2512 : 14)

แสดงว่าเพราะการแต่งตัวของทิจื่อ เป็นที่สะดุดตา สะดุดใจแก่ชาวจีนที่อพยพมา ด้วยกัน แม้แต่การประกอบอาชีพครั้งสุดท้ายก่อนที่เขาจะร่ำรวย มีฐานะดี คือ เป็นช่างรับ เหมาก่อสร้าง เขาได้เป็นช่างตัดเสื้อ เป็นครูสอนภาษา ซึ่งเขาจะต้องฝึกฝนในการ แต่งกายให้คนเชื่อถือ

ดังนั้นภาพที่ผู้เฒ่ามองเห็นมักจะเป็นการสร้างภาพประทับใจ รวมทั้งการพูดจาที่มื ทางเสียง และคำลงท้ายว่า "ขอบพระคุณครับ" เป็นประโยชน์ต่อตัวทิจื่อจริงๆ

1.3 ลักษณะนิสัย

ช่างสังเกต ทิจื่อเป็นคนที่ช่างสังเกตและจดจำเรื่องราวรอบข้างได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ติดต่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ประกอบกับกิริยาอันอ่อนน้อมของเขาได้สร้างบรรยากาศ แห่งมิตรภาพได้ดีมาก ทำให้เขาเรียนรู้ภาษาต่างๆ ได้หลายภาษาดังเช่นตัวอย่างที่เขาได้รับ คำชมจากชายชราเจ้าของกิจการโรงไม้ที่เขาไปติดต่อกว่า

"คุณได้เปรียบเพราะพูดภาษาจีนได้หลายท้องถิ่น คงเข้ากับคนงานได้ง่าย คนงานมีหลายภาษาเหลือเกิน"

(โปตัน. 2523 : 308)

แสดงว่า ทิจื่อเป็นคนที่เก่งเรียนรู้ได้เร็วยอมได้เปรียบในการทำมาหากิน

เป็นคนใจร้อน ถ้าทิจิ้อทำกิจการใดๆ ไม่ได้ตั้งใจ เขาต้องทนทุกข์ทรมาน จึงถูกคนอื่น คิดไม่เชื่อตลอดเวลา ดังเช่นเหตุการณ์ที่เขาคุยกับคุณอา เมื่อจะไปมาปนกิจศนคุณพ่อที่เมืองไทย โดยการรบเร้าคุณอาของเขาให้จัดการให้เสร็จโดยเร็ว เขากล่าวว่า

"เมื่อไหร่จะได้ไปธุระเรื่องศนแล้ว" ทิจิ้อเร่งคุณอาเมื่ออาสาจะไปจัดการให้
"จะไปวันพรุ่งนี้ อย่าใจร้อน"

(โบตัน. 253 : 217)

คำพูดเพียงเท่านั้น ทำให้เขาเร้าร้อนใจอยู่ตลอดเวลา คือแม้แต่การพักโรงแรมจะสะดวกสบายแต่เขาไม่ได้สบายใจ ด้วยเหตุนี้เอง เขามอบเงินให้คุณอาของเขาจำนวนหนึ่งให้ช่วยจัดการศน แต่เขาถูกคุณอาำเงินเหล่านั้นไปเล่นไพ่จนหมด ครั้นถามถึงอีกก็ไม่มี ทำให้ทิจิ้อทำมาหากินอยู่ในเมืองไทยจนไม่กลับไปอยู่ที่เมืองจีนอีกเลย

เชื่อกันง่าย ทิจิ้อไว้นื้อเชื่อใจคนควบคุมงานก่อสร้าง ไม่ยอมฟังคำตักเตือนของเพื่อนผู้หวังดี ทิจิ้อจึงถูกหลอกลวงโกงเงินไป เขาระบายความในใจให้ลุงอ้วนฟังว่า

"ผมไม่ดีเอง หลงเชื่อเด็กคนนี้ ลุงอ้วนบอกหลายครั้งแล้วไว้ใจไม่ได้ ผมก็ไม่เชื่อคนเขามาเรื่อยๆ เขาทำเรื่องหลายครั้งแล้วไม่เช็ด"

(โบตัน. 2523 : 356)

ทิจิ้อ ผ่างงานไว้ให้เด็กคนนี้ เห็นว่าเป็นเด็กกตัญญูรักพ่อรักแม่ไม่นึกว่าจะทรยศต่อเขา แต่ทิจิ้อก็หักใจได้

ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทิจิ้อปฏิเสธคนไม่เป็น ใครมาขอความช่วยเหลืออะไรจะช่วยให้ได้เสมอโดยไม่มีการไตร่ตรองคิดดู ที่เห็นเด่นชัดคือการช่วยเหลือลูกน้องชื่อศิริะ แต่ถูกศิริะทรยศหักหลัง โกงเงินของบริษัททิจิ้อ ยังไม่สนใจเขาตามเอาเงินไปให้เขาอีกเพื่อจะยุติความสัมพันธ์ โดยได้พ่วงน้องเขยผู้หวังดีเป็นคนเจรจาว่า

"เขาพยายามแล้ว ให้คุณทุกอย่าง ทำดีทุกอย่าง รู้จักกันแค่ผิวเผิน ให้งานให้เงินและได้สร้างบ้าน อยากได้อะไร เอ่ยปากขอก็ให้คุณคิดว่ายังไม่พอ เขาก็จะให้อีกและขอให้เลิกแล้วต่อกัน"

(โบตัน. 2523 : 375)

แสดงว่าเหตุที่ทizioทำอย่างนี้เพราะต้องการไม่ให้มั่นค้ำใจ ไม่ก่อศัตรู เขารู้ตัวว่าเขาเป็นคนจีน อภัยได้ควรอภัยให้ หลังจากนั้น ศิริก็ไม่มารบกวนทizioอีกเลย

ขยันขันแข็งในการทำงาน ทizioเป็นคนจีนที่ขยันขันแข็งในการทำงานมาก เขาไม่เคยมีเวลาว่างเหมือนคนอื่น เพราะงานเขาไม่เคยขาดมือ เขาไม่เคยบ่นหรือย่อท้อ แม้ว่าจะงานจะประสบกับความล้มเหลวบ้าง เขาจะเริ่มงานใหม่ด้วยความหวังว่าความสำเร็จอาจเป็นของเขาบ้าง

นอกจากนี้ทizioยังเป็นคนที่มีมองคนในแง่ดี มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นที่ทำการค้าขายกับเขาและรู้จักตอบแทนผู้ที่มียศคุณต่อตนเองโดยไม่ลืมเลือนเช่นอาแปะผู้ช่วยเหลือเขายามตกยาก เสียชีวิตที่กลับเมืองจีนก่อนแต่ทizioยังรำลึกถึงอาแปะอยู่เสมอ สิ่งเหล่านี้เองที่ทำให้ทizioมีชีวิตที่เป็นสุขและสงบ

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

กัตกุกทเวทื่อผู้มีพระคุณ จุดประสงค์ของทizio ที่มาเมืองไทย เพื่อมาเคารพและเฝ้าศพพ่อแม่เขากล่าวกับอาแปะที่คอยช่วยเหลือเขาว่า

"เขาไม่ได้คิดที่จะไปชุดทองเยี่ยงคนอื่น จุดประสงค์ในหัวใจของเขา คือ ไปจัดการศพบิดา มารดาให้เรียบร้อย เพื่อจะได้ไม่ต้องลำบากบ่าปว่า เป็นลูกอกตัญญู มีโอกาสแล้วไม่รีบจัดการให้ถูกต้องตามประเพณี"

(โบตัน. 2523 : 1 หน้า 7 เล่มที่ 2)

แสดงว่าทizio จากพ่อแม่ไปอยู่เมืองจีนตั้งแต่เด็ก เมื่อโตขึ้นทราบว่าบิดามารดา

เสียชีวิตแล้วคุณอาเล่าให้ฟังว่ายังไม่ได้จัดการอะไร ผากไว้ที่วัด เขาจึงเดินทางมาเมืองไทยด้วยเหตุผลดังกล่าว แต่ถูกคุณอาจำเงินทำบุญไปเล่นการพนันจนหมดตัว ทิโจจึงไม่ได้ทำอย่างที่เขาดังใจไว้ เขาไม่มีเงินที่จะเดินทางกลับเมืองย่องกงและจีน เขาจึงอยู่เมืองไทย แนวคิดดังกล่าวเขานำมาใช้ตลอดเวลา

ชยันและอดทน ทิโจใช้ความชยันอดทน ไม่ย่อท้อต่อโชคชะตา เขาใช้ความเป็นคนจีนที่มีสุขภาพเรียบร้อย เจริญเนื้อเจริญตัว ประหยัดและชยันเป็นมิตรกับทุกคน สร้างตัวจากหาบของขาย เป็นช่างตัดเสื้อผ้า เป็นช่างรับเหมาก่อสร้างจนประสบความสำเร็จมีครอบครัวอยู่ในเมืองไทยอย่างมีความสุข แม้จะผ่านมาด้วยความทุกข์ยากลำบาก แต่ก็เป็นอนุสรณ์ให้ลูกหลานได้จดจำ และถือเอาเป็นตัวอย่างทั้งคนจีนและไทยได้

2. เตียนชั้น

2.1 ภูมิหลัง

เตียนชั้นเป็นนายทหารฝ่ายตรงข้ามกับคณะปฏิวัติของ ดร. ชุนยัตเซ็นและเจียง ไคเช็ค เขามีหน้าที่ควบคุมกองทหารที่ฝ่ายแพ้สงคราม ซึ่งเดินทางผ่านมายังบ้านของมกซื่อเพื่อนของทิโจ ขณะที่มาพักชื้อไม่อยู่ถึงให้ทิโจเฝ้าบ้านคนเดียว เขายึดบ้านทำเป็นที่พักชั่วคราว ทิโจตกเป็นจำเลยโดยปริยาย และให้ทำหน้าที่คอยรับใช้เตียนชั้นโดยอัตโนมัติ ถึงแม้ทิโจจะขอร้องสักเพียงใดก็ตาม แต่เตียนชั้นไม่ให้กลับ ขอร้องให้เขาอยู่ช่วยงานโดยไม่ทำอันตรายใดๆ ทั้งสิ้น เมื่อทิโจใจอ่อนยอมอยู่และปรนนิบัติเขา โดยดูแลเตียนชั้นตั้งแต่การแต่งตัวจนถึงทำอาหารให้รับประทาน บางครั้งเขาก็พาทิโจไปเที่ยวในเมือง ชีวิตของเตียนชั้นอยู่กับกองทหารมากกว่าอย่างอื่น ทิโจจึงเป็นเพื่อนแก้เหงาของเตียนชั้นได้เป็นอย่างดี บางครั้งเขาไปเล่นการพนันทิโจไปเป็นเพื่อน เตียนชั้นมีความเมตตาทิโจอย่างมาก บางครั้งเขาโกรธบ้างแต่ไม่ได้ทำให้ทิโจต้องโทษ มีบางโอกาสเขาจะสอนเรื่องการดำเนินชีวิตว่าชีวิตคือการต่อสู้ ต้องเข้มแข็ง จงต่อสู้ชีวิตอย่าท้อถอย นอกจากนี้เขายังส่งเสริมให้ทิโจได้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยพาไปฝากกับญาติผู้ใหญ่ เพราะเขาเป็นทหารที่ต้องเร่ร่อนไม่อยู่กับที่ หากทิโจอยู่กับเขาตลอดไปคงจะไม่มือนาคด ต่อมาทิโจได้เดิมทางไปย่องกง ประกอบอาชีพค้าขายและเดินทางต่อไปยังเมืองไทยโดยตั้งใจว่าจะจัดงานศพพ่อแม่ แต่เหตุการณ์เปลี่ยน

ไปถูกเอาเล็กโกงเงิน กลับฮ่องกงไม่ได้ต้องผจญชีวิตอยู่ที่เมืองไทย เมื่อทิจอไปเยี่ยมบ้านเกิดที่เมืองจีนได้ทราบข่าวว่าผู้กองเตียนชั้นมาตามหาทิจอที่หมู่บ้านด้วยความรักและเป็นห่วง นับว่าเป็นชาวจีนที่มีส่วนช่วยให้ทิจอมาอยู่เมืองไทย สร้างประโยชน์ให้กับเมืองไทยได้อย่างมากมาย

2.2 ลักษณะทางกาย

เตียนชั้นเป็นนายทหารจีนที่มีรูปร่างสูงใหญ่ ใบหน้ามีแผลเป็นเพราะเกิดจากการทำสงคราม ชอบถือไม้เท้าเคาะพื้นดังทุกครั้ง สายตามีแต่ความเมตตาต่อผู้อื่น การแต่งกายสะอาดเป็นระเบียบตามแบบฉบับของทหาร

2.3 ลักษณะนิสัย

เจ้าระเบียบ ทั้งนี้เพราะเขาเป็นนายทหาร ต้องฝึกให้อยู่ในระเบียบวินัย เมื่อทิจอมาอยู่ด้วย ช่วยเป็นธุระจัดข้าวของเครื่องแต่งกายทุกอย่าง ต้องเป็นระเบียบเรียบร้อยไปด้วยตามที่เขาสั่งไว้

สุภาพกันเอง เมื่อเขาอยู่ในค่ายพักทหาร เขามีความสนใจเรื่องต่างๆ ตามวัยของตนเอง เห็นใจในความทุกข์ของคนอื่น ช่วยแบ่งเบาความทุกข์ของคนอื่นได้ จากเหตุการณ์ตอนที่ทหารยึดบ้านเพื่อนของทิจอ ทิจอกลับบ้านไม่ทันเขาจึงให้ทิจออยู่ด้วยและรับใช้เตียนชั้น ทิจอเล่าเรื่องตนเองให้ฟัง เตียนชั้นสงสารและเมตตาจึงสร้างบรรยากาศของความเป็นกันเองให้เกิดขึ้นการกระทำดังกล่าวทำให้ ทิจอค่อยหายตกใจและปรับตัวได้ จำเป็นต้องอยู่รับใช้เตียนชั้น จนวิถีชีวิตของเขาเปลี่ยนไป

มีเหตุผล ผู้กองเตียนชั้นพูดกับทุกคนได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามสถานการณ์มีความเด็ดขาดและอ่อนโยนไปตามสถานการณ์ และมักจะอบรมสั่งสอนให้ความรู้ เตือนสติแก่ผู้ที่ต่ำกว่าและมีความทุกข์ เพื่อให้เขาได้ผ่อนคลาย ดังตัวอย่างที่เขาพูดกับทิจอว่า

"เจ้ามาทำอะไรที่นี้เล่าน้องชาย นี่มันไม่ใช่บ้านของครอบครัวถาวรนี่นา มัน
เป็นบ้านพักรับรองแขกของพวกคริสต์เขา"

(โบทัน. 2523 : 239 เล่ม 2)

เดียนชั้นถามทีจื้ออย่างสุภาพ ไม่ใช่เสียง อำนาจข่มขู่
เมื่อทีจื้อขอร้องอยากกลับบ้านเดียนชั้นปลอบโดยชี้แนะแนวทางให้

"ไปได้อย่างไรทางไต้หวัน วกกันหนักกว่าถวนอีก เจ้าจะลงได้ตามลำพังไม่
ได้หรอก ลื้อคอยอาจารย์อยู่ที่นั่นดีกว่า ถ้าไม่พบก็อยู่กับพวกเราที่นี่แหละ ปลอดภัยไว้
พอสงครามเพลาลง มีโอกาสจะพาไปส่งบ้าน"

(โบทัน. 2523 : 243)

คำพูดดังกล่าวสามารถ ทำให้ทีจื้อไว้ใจและยอมปฏิบัติตาม

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ระเบียบวินัย เดียนชั้นเป็นผู้นำทหารที่ต้องต่อสู้กับฝ่ายตรงข้าม แต่ตนเองเป็นฝ่าย
พ่ายแพ้จนกว่าจะสบโอกาสเหมาะจึงจะต่อสู้ ดังนั้นการดำเนินชีวิตของเขา คือ ควบคุมกองทหาร
ให้อยู่ในระเบียบวินัย ดูแลเอาใจใส่เขา ทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เขาหวังว่าสัก
วันหนึ่งสงครามสงบทุกคนได้กลับบ้านพบกับญาติพี่น้องอย่างมีความสุข ทำให้เขาคิดว่า ได้ทำ
หน้าที่ดีที่สุดแล้ว ส่วนอนาคตของเดียนชั้นยังหาคำตอบไม่ได้

3. เล็ก

3.1 ภูมิหลัง

เล็กเป็นชาวจีนที่อพยพมาอยู่เมืองไทย เช่นเดียวกับพ่อของทีจื้อ เล็กเป็นน้องคน
สุดท้อง ทีจื้อจึงเรียกอาเล็ก ประกอบอาชีพเป็นหมอขายยาจีนและรับรักษาคอนไช้อยู่แถว

บางนกแขวก จังหวัดสมุทรสาคร เขาไปเยี่ยมญาติและเคารพบรรพบุรุษที่เมืองจีน ได้รู้จักกับหลานของตนเองชื่อทิจิอ จึงได้ชักชวนมาอยู่ที่ประเทศไทย จุดประสงค์เพื่อพามาจัดการเรื่องเผาศพของคุณพ่อ คุณแม่ เป็นการตอบแทนผู้มีพระคุณ เมื่อเดินทางมาถึงเมืองไทย เล็กได้นำเงินของทิจิอจำนวน 3 พันบาทไปเล่นไพ่จนหมดตัว ทิจิอไม่สามารถจัดงานศพของพ่อแม่ได้ ทำให้ชีวิตของทิจิอเปลี่ยนไป เล็กเป็นชาวจีนที่มีบุคลิกลักษณะ ไม่ดีไม่ตั้งใจทำมาหากิน กลัวภรรยาซึ่งเป็นคนไทย เมื่อเขามีเงินจึงหาทางออกด้วยวิธีการเล่นไพ่เที่ยวเตร่ ทำให้ชีวิตไม่ราบรื่นเท่าที่ควร

3.2 ลักษณะทางกาย

เล็ก (อาเล็ก) เป็นชาวจีนหนุ่มใหญ่ มีอารมณ์ดีและสุขภาพแข็งแรง มาอยู่เมืองไทยได้ไม่นานจึงเป็นที่สนใจของสาว ๆ ชาวบางนกแขวก จังหวัดสมุทรสาคร ในที่สุดเขาจึงตัดสินใจแต่งงานสร้างหลักฐานอยู่นั้น

3.3 ลักษณะนิสัย

รักสนุก เล็กชอบท่องเที่ยวและหลงใหลในอบายมุข โดยเฉพาะการเล่นไพ่ เมื่อได้เล่นแล้วเขาจะลืมทุกสิ่งทุกอย่าง เขาเล่นจนกว่าเงินจะหมดจึงจะหยุด เขาเคยบอกให้ทิจิอเที่ยวด้วยกัน โดยให้เหตุผลว่า

"เป็นหนุ่มแล้วเป็นอิสระ ต้องสนุกให้เต็มที่ มัวแต่ทำงานหนัก ชีวิตจะมีรสชาติได้อย่างไร"

(โบตัน. 2523 : 26 เล่ม 2)

แสดงว่าเขาเป็นคนรักสนุกสนานจริงๆ

ไม่จริงจังกับชีวิต ถ้าเล็กมีโอกาสเขาจะใช้ชีวิตเสเพลแบบนั้นทุกครั้งไป เมื่อทิจิอเอาเงินให้สามพันบาท เพื่อดำเนินการติดต่อกับเรื่องศพของพ่อและแม่ของทิจิอ จึงเป็น

โอกาสเหมาะของเขาซึ่งจะใช้เงินจำนวนนี้ให้คุ้มค่า โดยการเล่นการพนันจนหมดตัว นิสัยไม่ดีของเขาสร้างความสะดวกตรวนให้กับผู้อื่น ยากที่จะแก้ไขได้

ขาดความรับผิดชอบ เล็กไม่ได้สนใจเรื่องที่เขารับผิดชอบเกี่ยวกับเงินของหลานชายเลย ครึ่งเมื่อที่จื้อถามถึงเรื่องเงินเพื่อจะกลับฮ่องกง เขาตอบอย่างหน้าตาเฉยว่า

"จะรีบไปไหนกัน อยู่อีกสักหน่อยเถอะน่า อย่ากวนเลย เงินของแกไม่มีแล้ว"
(โบตัน. 2523 : 50 เล่ม 2)

เมื่อเมียถามถึงเรื่องเงิน เขาตอบว่า

"เงินสร้างสุสานของไอ้ทิมมันใช้หมดไปแล้ว"
(โบตัน. 2523 : 50 เล่ม 2)

แสดงว่า เล็กเป็นคนที่มีความผิดกรรมไม่ดี โกงได้แม้กระทั่งเงินของหลานที่ไว้ใช้ทำบุญ หากความเชื่อถือจากเขาไม่ได้ เมื่อที่จื้อไปอยู่บ้านด้วย เขาก็ไม่ได้เอาใจใส่เอาที่ควร ในที่สุดที่จื้อต้องไปอยู่ที่อื่น

8.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

เล็กเป็นคนที่ไม่จริงจังกับชีวิต เข้ามายู่ประเทศไทยและแต่งงานกับสาวไทยมีหลักแหล่ง แต่ชีวิตของเขาไม่เจริญเท่าที่ควร เพราะเขารักสนุก เที้ยว เล่นการพนัน จึงทำให้ชีวิตของเขาและครอบครัวไม่ค่อยมีความสุขเท่าที่ควร ทำให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดต้องเดือดร้อนไปด้วย

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องตะวันชิงพลบ

1. ระพี

1.1 ภูมิหลัง

ระพีหรือเจ้าแกระพีอายุห้าสิบปี เป็นลูกคนจีนเกิดในประเทศไทยที่จังหวัดราชบุรี เขาได้รับมรดกจากเตี่ย คือโรงงานปั่นโถ่งมังกรที่มีชื่อเสียงเลื่องลือไปทั่วประเทศไทย ระพีแต่งงานกับมุกดา มีลูกสาวสองคน คือ จินดาหรรษาและมุกระวี พร้อมทั้งรับเลี้ยงประสบลาม หลานชายซึ่งเป็นลูกที่เกิดจากน้องคุณมุกดาซึ่งเธอเลี้ยงมาตั้งแต่เด็ก เพื่อหวังให้สืบทอดงานปั่นโถ่งชายแทนสามี

ระพีต้องการขยายงานปั่นโถ่งมังกรจึงร่วมมือกับ อารุง น้ำเตียนและอีกหลายคน โดยมีธนาคารหลายแห่งออกเงินกู้ให้มาลงทุนแต่เสียดอกเบี้ย ได้รับการยกเว้นภาษีหลายอย่างหลายปีทำให้คนในจังหวัดเชียงใหม่มีงานทำ โรงงานของเขาส่งเครื่องปั่นเซรามิคออกจำหน่ายต่างประเทศปีละหลายสิบล้านและมีโครงการจะผลิตส่งออกต่างประเทศได้เป็นปีละร้อยล้านต่อไป

ระพีเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน ทำงานหนัก เครียดอยู่ตลอดเวลา มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นเขาไม่ได้ปรึกษามุกดาซึ่งเป็นภรรยาของตนเอง ทั้งๆที่ไปอยู่ด้วยกัน ส่วนโรงงานราชบุรีให้ประสบลามดูแล ขณะที่ประสบลามและจินดาหรรษาไปเรียนที่เมืองนอก มุกดาและมุกระวีช่วยดูแล ระพีให้สัญญาว่าจะโอนให้ประสบลามเมื่ออายุ 20 ปี ส่วนจินดาหรรษาจะให้โรงงานที่ทำในเชียงใหม่ ซึ่งเขาถือหุ้นประมาณ 60 % ถึงแม้จะอยู่ที่เชียงใหม่ส่วนมุกดาต้องไปๆมาๆแต่ระพีก็เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย ดูแลเอาใจใส่ แม้ว่ามุกดาจะเอาแต่เล่นไพ่เป็นงานอดิเรกก็ตาม

เมื่อจินดาหรรษาและประสบลามกลับจากต่างประเทศแทนที่จะช่วยดูแลโรงงานให้เจริญก้าวหน้ากลับสร้างปัญหาให้เกิดขึ้น เช่นเอาแต่เที่ยวไม่สนใจ จินดาหรรษาประพฤติออกนอก luân อกทาง หมกมุ่นกับพ่อแม่ หลงใหลผู้ชายและไม่ตั้งใจทำงาน ประการสำคัญคือหุ้นของโรงงานรุ่งระพีถูกขายออกไป โดยที่ระพีไม่ทราบ จินดาหรรษาอยากจะขายแต่ระพีต้องการทำ โรงงานเป็นหนี้ธนาคารถึงสามแห่งเพราะซื้อเครื่องจักรราคาแพง ระพีได้แต่คิดหนักพยายามประคองโรงงานหวังว่ามันจะดีขึ้น เขาบอกกับจิตรลุนน้องที่ซื่อสัตย์ต่อเขาอยู่เสมอว่า ความทุกข์ คือ กิจการล้มเหลวยามแก่เฒ่า ลูกหลานมีที่ทำทางหยิบยืมเอาแต่แต่งตัวไม่สนใจการทำงานอยากให้ขายกิจการ เพื่อเอาเงินไปลงทุนอย่างเดียว มุกระวีทราบเรื่องพยายามวิ่งเต้นค้าที่ดิน เพื่อนำเงินมาใช้หนี้ธนาคารโดยมีภริยาซึ่งเป็นคนรักของ

จินดาพรากอยช่วยเหลือ จินดาพราเข้าใจผิด ถึงแม้มุกะวีจะช่วยอธิบายอย่างไรก็ไม่เป็นผลสำเร็จ โรงงานรุ่งระพีของพ่อประสบภาวะขาดทุน หนี้ท่วมตัว ในที่สุดโรงงานถูกธนาคารล้มคนไปบริหารทั้งหมดเพราะหนี้ท่วมกัน แต่ซื้อรุ่งระพียังอยู่ ระพีไม่มีกำลังใจในการทำงานต่อไป ถึงแม้มุกะวีจะขอร้องให้พ่อถอนตัวแต่ระพีไม่ยอม ความเครียดเกิดขึ้น อาการป่วยทางจิตถึงขั้นรุนแรง กินไม่ได้นอนไม่หลับ

ในที่สุดระพีตัดสินใจแก้ปัญหาชีวิต โดยการฆ่าตัวตาย มรดกของเจ้าแก้วระพีที่เหลืออยู่คือโรงงานปั่นโองที่ราชบุรี มุกะวีเป็นผู้สืบทอดเจตนารมณ์ต่อไป ส่วนลูกสาวคนโตหนีไปอยู่กับสามีใหม่ที่ต่างประเทศ หลานชายได้รับอุบัติเหตุจนพิการ โดยมีมุกดาภรรยาของระพีดูแลอยู่ กระตุกเจ้าแก้วระพี มุกะวีบรรจไว้ที่เจดีย์ทั่วใกล้โรงงานที่พ่อรักให้คนรุ่นหลังได้ระลึกถึงคุณงามความดีต่อไป

1.2 ลักษณะทางกาย

ระพีเป็นชายชาวจีนสูงอายุวัยห้าสิบปีสุขภาพแข็งแรง กระฉับกระเฉงว่องไวในการทำงาน เขาได้รับมรดกจากเตี้ยและอาม่าเป็นโรงงานปั่นโองมังกรที่จังหวัดราชบุรี เขาดูแลและรักษาสุขภาพของตนเองมาก ไม่ดื่มสุราและสูบบุหรี่ ร่างกายมีไว้สำหรับทำงานอย่างเดียว

1.3 ลักษณะนิสัย

อดทนและตั้งใจทำงาน เขาจะไม่อยู่นิ่งกับที่เมื่อเห็นว่าการที่ราชบุรีก้าวหน้า เขาก็ขยายกิจการไปยังจังหวัดเชียงใหม่ โดยเข้าหุ้นกับญาติพี่น้องที่นั่น

เกลียดการพนันทุกชนิด ระพีมักจะพูดกับคนงานเสมอว่าเขาเกลียดการพนันจริงๆ เขาพูดว่า

"ใครมามีเรื่องพนันมวยหรือการพนันอื่นๆ ในโรงงานลงโทษสถานเดียว คือไล่ออก" เขายืนคำขาด

"ไม่มีใครเจริญได้ด้วยการพนัน ถ้าหากเราพนันที่การสุกสกอมเงินมาหยอดเงินเท่า จำนวนที่จะแทงนั้นไว้ในกระปุก พอครบปีก็แค่รับรองมันถูกหยอดได้หลายพันบาททุกปี ไม่ต้องแทงให้สูญ แล้วใครไปมีเรื่องบอกให้โรงงานเกี่ยวกับการพนัน ถึงจะไม่ไล่ออกก็จะตัด แต่ะเอ๊ย"

(ใบต้น. 2532 : 28)

แสดงว่าระพีมีเหตุผลที่ทำเช่นนั้น ทั้งนี้เพราะการเล่นการพนันทำให้งานไม่เดิน และเมื่อเสียเงินก็เกิดปัญหามากมาย บางครั้งต๋อยตีฆ่าฟันกันอีก นับว่าเป็นเหตุผลที่น่าคิด

ชอบเก็บตัว มีความมั่นใจในการทำงานสูง เขามีความมั่นใจ งานที่เขาทำทุกอย่าง ไม่มีการปรึกษาหารือกับใคร มุกดาบรรยายของระพีมีกนุดกับลูกสาวคนเล็กอยากจะให้ไปช่วยกิจการทำเขาวมที่โรงงานเชียงใหม่ เพราะเขอลังเกตเห็นว่ามีเขาจริงเขา จึงกับงานมากตั้งรายละเอียด

"มุกดาถึงสามี่ หน้าดำคร่ำเครียด ไม่มีเวลาพักผ่อน บริหารงานใหญ่โต อย่างนั้นมีแต่ปัญหาแต่หล่อน ไม่รู้ว่าหนักหนาสาหัสแค่ไหน"

(ใบต้น. 2532 : 139)

ครั้นบรรยายของเขาให้ความคิดเห็นที่ดี แต่เขาไม่รับฟัง แสดงว่าเขาจะเก็บปัญหาต่างๆไว้คนเดียวจนเกิดอาการต่างขึ้นเช่น เขามักจะทำกิริยาอาการ สั่นหน้า ไม่รับรู้ ด้วยเหตุนี้เอง เมื่อกิจการล้มเหลว ระพีจึงตัดสินใจฆ่าตัวตาย

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจทำงาน ความคาดหวังของเขาในอนาคต เขาต้องการขยายกิจการโรงงานของเขาให้กว้างขวางออกไป เพื่อความภูมิใจและความมั่นคงของเขาและครอบครัว แต่ไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้เพราะปัญหาเกิดจากคนในครอบครัวไม่ช่วยกันทำงาน ทำตัวเหลวไหล อยากจะขายแต่กิจการเพื่อได้เงินมาใช้จ่าย

ระพีซึ่งเป็นคนจีนที่ตั้งใจทำงาน พยายามสร้างความคิดที่จะพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า และสร้างคนให้มีความก้าวหน้า แต่สิ่งที่เขาได้ริเริ่มทำไว้ทำให้ผู้ที่อยู่เบื้องหลังได้สืบทอดตาม เจตนารมณ์ที่เขาตั้งไว้

บุคลิกของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง บัวเลี้ยงน้ำ

1. ติลก

1.1 ภูมิหลัง

ติลกเป็นลูกจีนที่เกิดในประเทศไทย พ่อแม่อพยพมาตั้งหลักแหล่งที่ประเทศไทยนานแล้ว เขามีครอบครัวแล้วอยู่ที่บ้านนอก แต่เนื่องจากเขาประกอบอาชีพธุรกิจบ้านและที่ดิน จึงมาพักอยู่ที่เมืองหลวงคือกรุงเทพฯ มีคนรู้จักเขามากมายโดยเฉพาะในวงการบ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม ติลกได้ใช้ชีวิตอย่างสุขสบาย เขาได้รู้จักกับหลานชายคุณหญิง ลูกเจ้าสัว ซึ่งมีที่ดินติดริมน้ำเจ้าพระยา เขาอยากได้ที่ดินผืนนั้น เพื่อพัฒนาเป็นธุรกิจโรงแรมริมน้ำ แต่คุณหญิงปฏิเสธอย่างไม่มีเยื่อใย อ้างว่าเก็บไว้ให้ลูกหลาน ติลกหรือเลี้ยยติลกจึงใช้วิธีการที่สกปรก โดยการเข้าหาหลานสาวคุณหญิงที่เก็บมาเลี้ยงไว้ ชื่อมนตรา ผู้มีปัญหาทางบ้านกับญาติสนิทของคุณหญิง มนตราเป็นเด็กที่มีปมด้อยไม่มีใครรัก หล่อนจึงพยายามจะขยับฐานะของตนเองให้ดีขึ้น จึงตกเป็นเหยื่อของติลกหลอกให้หลงรักใช้อุบายให้มนตราขโมยของมีค่าในบ้านของคุณหญิงมาขายให้ติลกยืมร่อนเงินหรือเมื่อเขาต้องการ

ติลกเป็นคนเจ้าชู้มากในกามารมณ์ ชอบเที่ยวผู้หญิงและเลี้ยงหญิงสาว ถ้าเขาพอใจ ชมนุเป็นอีกคนหนึ่งทีติลกเลี้ยงไว้ ชื่อทาวนเ้าส์ สร้อยทองและให้เงินใช้ประจำเดือนและแต่ะเอียประจำปี จนชมนุรักและอยากจะทำติลกเอามาครอบครองเป็นของตนเองแต่ผู้เดียว หล่อนใช้มารยาทหญิงทุกครั้งทีเจอกับติลก

เมื่อชมนุทราบข่าวความสัมพันธ์ระหว่างติลกกับมนตราเกิดความแค้นใจกลัวติลกจะตีตนออกห่างจึงหาทางกำจัดมนตราโดยใช้รถจักรยานยนต์ชน แต่มนตราไม่เป็นอะไรมากนัก นอกจากได้รับบาดเจ็บเท่านั้น ติลกทราบเรื่องเข้า จึงโกรธแต่ทำอะไรชมนุไม่ได้ ความพยายามทีเขาอยากได้ที่ดินนั้นยังไม่เป็นผลสำเร็จ แต่มาหลงติดใจมนตราเสียก่อน ติลกล้ม

เรื่องที่เงินเสียสนิท แต่เขาก็อยู่กับมนตราได้ไม่นาน มนตราไม่รักดิลก ดิลกสลับขมขู่ไม่ได้ ต้องทนอยู่กับหล่อนต่อไป ถ้ามีโอกาสเขาคิดว่าจะต้องหาผู้หญิงคนใหม่มาอีก เพราะเป็นนิสัย ที่ติดตัวเขาเสียแล้ว

1.2 ลักษณะทางกาย

ดิลก เป็นชาวจีนที่ค่อนข้างอ้วนลงพุง ตาหยี ผิวขาวสะอาด ทั้งนี้เพราะเขา อายุมาก ไม่ได้ออกกำลังกายแต่ทำงาน กินและเที่ยวหาความสุขไปวันๆ พุดไม่ค่อยชัด มนตรามักจะพุดถึงดิลก โดยเปรียบเทียบกับคนอื่นแต่ก็วกเข้าข้างคนที่ตนชอบว่า

"มนตรามีเสน่ห์ มีผู้ชายมากมายให้ความสนใจ ทั้งเพื่อนร่วมสำนักงาน เพื่อนร่วมโรงเรียนและคนที่พบปะกันโดยบังเอิญ แต่ดูลิหล่อนได้ไครมา อาเสีย ร่ำรวย เริ่มลงพุง พุดไทยไม่ชัด ดินะที่สะอาดสะอาดอ่านไม่มาสะอาดสะอาดเอียน และยัง ไม่ถึงกับหนังเหี่ยวตกกระ หรือว่าอ้วนพุงเท่าแดงโมหรือว่าฟันเหลืองอ้อย ดิลก สะอาดดี ผิวขาวแต่เขาก็แก่กว่าหล่อนมาก ลิบห้าปี เขาอ้วนเกินชายมาตรฐาน"

(โบตัน. 2532 : 221)

แม้แต่ตัวของดิลกเองก็ยอมรับว่าตนเองอ้วนจะ ไปเดินในคลับในบาร์ไม่ได้ แต่เขา สามารถพามนตราไปเที่ยวได้

1.3 ลักษณะนิสัย

เจ้าชู้ มักมากในกามารมณ์ เมื่อดิลกมีเงินเขาออกเที่ยว คลับ บาร์ สถานอาบ อบนวด เลี้ยงผู้หญิง ผู้หญิงคนแรกที่เขาแต่งงานด้วยเป็นผู้หญิงจีนบ้านนอกพุดไม่ชัดเหมือนกับเขา จนมีลูกชายสองคนเขาทำงานในเมือง เลี้ยงผู้หญิงไว้เป็นตัวแทนตนอีกหนึ่งคน และ ใช้ผู้หญิงเป็นเครื่องทำมาหากินอีก แต่เขาอุ่นใจพอสมควร ที่สลับผู้หญิงไม่ได้ เขาเคย บอกกับมนตราเรื่องอารมณ์ของเขาว่า

"บอกตรงๆ ว่าเขาระวังอารมณ์ไว้มาก่อนจะอยู่ เขาหาทางออกกับผู้หญิง
ในโรงนวด เพราะป้องกันภัยดี ไม่มีโรคติดมาแน่นอน"

"เขามักเปลี่ยนไปเรื่อยๆ เยอะแยะไปไม่ติดที่ไหน มีประจำไม่ดี กลัวติดหนึบ"

(โปต้น. 2532 : 221)

แสดงว่าเขาหมกมากในกามารมณ์เลิกไม่ได้ แต่เขาก็หนีไม่พ้นชมพู หญิงที่เงินจัดต่อ
ผู้ชายมาแล้วมากต่อมาก

พูดไม่ดี ดิถลักมักจะพูดจาไม่เข้าหูคน เห็นอย่างไรพูดไปอย่างนั้น คนขับรถของ
คุณหญิง มักพูดถึงเสมอ

"อาเสียหมกกับด้วยภาษาไม่ค่อยไพเราะหู พูดได้ดูดี นั่งรถคันเล็กบนเมื้อ
เขาเข้ากลุ่มเพื่อนฝูงว่า ทางเข้าแคบหนีหายเอารถเบนซ์เข้าไม่ได้ ไร่้วยต้องนั่ง
รถญี่ปุ่นคันเท่ารถแท็กซี่ เสียสง่าราศีทุกหมด"

(โปต้น. 2532 : 18)

คนขับรถเคยมีอารมณ์โกรธ แต่เขาพยายามบังคับตนเองมิให้ลุแก่อิสระ นับหนึ่งถึง
สิบมาสามรอบแล้ว ดิถลักพูดตามประสาคนอ้วนมีฐานะแสดงอำนาจโดยการพูดข่มคน

รู้จักกาลเทศะ เขาสามารถเข้าหาคนได้ดี รู้จักกาลเทศะแต่เขาทำเพื่อตัวเขา
โดยเฉพาะงานอาชีพ เขาทำเพื่อผลประโยชน์อย่างเดียว

มัธยัสถ์ เมื่อเขาลงทุนครั้งใดต้องได้กำไรจึงจะพอใจ แต่เขาชอบเสียงไซค์ เขา
มักจะพูดกับเพื่อนของเขาบ่อยๆว่า

"เขาชอบการเสียงไซค์เหมือนกัน มันตื่นเต้นดี เสียไม่เท่าไรหรือรอกน่า ทำ
งานเหนื่อยแล้วต้องหาอะไรสนุกๆทำบ้าง ไม่อย่างนั้นสมองเครียด เวลาเล่นการ
พนันสมองของ เขามันคลาย"

(โปต้น. 2532 : 39)

ถ้าเสียเงินมากเขาจะเกิดความเครียด เครียดจนเลิกเล่นไปได้เป็นเดือนทั้งนี้ เป็นเพราะความเสียหาย ดิลกนึกข่มตัวเองที่เป็นโรคเสียตายนั่น แต่ยังคงมกลั่นดาน มากกว่าโรคชอบการพนัน ซึ่งจะทำให้ฐานะของเขาอ่อนแอ ดิลกกลัวมากเหมือนเมื่อเขายังเด็กต้องอดมือกินมือ เพราะฉะนั้นเขาจึงทำทุกอย่างเพื่อเห็นแก่ตนเองก่อน โดยไม่คำนึงถึงความต้องการของคนอื่น

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ไม่จริงจังกับชีวิต เขาไม่มีความจริงจังกับใคร เขาคาดหวังชีวิตไว้ว่า นอกจากจะเที่ยวผู้หญิง ใช้ความสุขให้คุ้มกับชีวิตของเขาแล้ว ถ้าเขาเจอจากกับคุณหญิงเรื่องที่ดินผืนสวยงามริมแม่น้ำเจ้าพระยาได้ เขาคงจะมีความสุขเพราะเขาจะร่ำรวยมาก เขาคิดว่า

"เขาจะทำโรงแรมริมแม่น้ำระดับห้าดาวได้สบายๆ อยู่ใกล้วัดอรุณราช-
วราราม ใกล้พระบรมมหาราชวัง สนามหลวง รับรองนักท่องเที่ยวเต็มล้น"

(โบตัน. 2532 : 19)

แต่ความฝันของเขาไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะเขาแพ้ใจตนเอง หลงรักผู้หญิง และมีเรื่องราวมากมายเกิดขึ้นกับเขา จนเขามีชีวิตที่ไม่เป็นสุขตามที่คิดและหวังไว้

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง อยู่กับก๊ง

1. ก๊ง

1.1 ภูมิหลัง

ก๊งอพยพมาอยู่ประเทศไทยนานแล้ว โดยอาศัยอยู่ห้องแถวในตลาดชนบทแถวชานเมืองแห่งหนึ่งของไทยกับหลานชายชื่อ หยก ก๊งเป็นผู้ที่มีใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือเพื่อนบ้านจนได้รับความเคารพเชื่อถือ ชีวิตประจำวันของก๊งทำงานจักสานอยู่หน้าห้อง บางครั้งก็ไปหา

ซื้อลำไยได้ บางครั้งไปช่วยงานคนที่รู้จักให้वान ไม่หนักเกินไปแรงในวัยใกล้เจ็ดสิบปี ได้ค่าตอบแทนเป็นเงินและของกินของใช้บ้าง บางคนก็เอาเศษถ่านแหลกมาแลกให้กึ่งทำถ่านดินใช้ เอาต้นกล้วยมาให้ทำเชือก ซึ่งหลานชายจะช่วยอีกแรงหนึ่งในงานอาชีพกับงานบ้าน เป็นชีวิตเรียบง่าย มีระเบียบ สุจริตและอบอุ่น

กึ่งเป็นที่เคารพนับถือของเพื่อนบ้านทั่วไป เขาได้รับความไว้วางใจให้แก้ปัญหา เช่น เพิ่งมีปัญหาเพราะรักเง็ก จูรงเกียจนวน ไม่ยอมรับคนไทยเป็นสะใภ้ กึ่งเตือนให้สุขุม อึ้งกับหงส์รักกันอย่างราบรื่น อึ้งมองหางานใหม่ เพราะขับรถไปต่างจังหวัดบ่อย ถ้าแต่งงานกันก็คงไม่มีเวลาให้ครอบครัวสม่ำเสมอ หงส์เข้าใจดี ครอบครองดี ปรึกษาทั้งเรื่องครุฑลั้งให้เด็กชั้น ป.4 ชื่อไม้ม้าให้โรงเรียนคนละท่อนเพราะเด็กส่วนใหญ่ยากจน มีเด็กหายไปหลายคน เพราะแม่ไม่ยอมซื้อไม้ม้าให้ ครอบครองดี สะท้อนใจมาก งานบวชบุญส่งจัดใหญ่โตมาก จำเรียงถูกขอร้องแถมบังคับให้ถือเทียนเอก ระหว่งพระบุญส่งจำพรรษา จำเรียงขอร้องให้หาญาติพี่น้องที่พร้อมที่จะไปตายตาบหน้า กิมลั้งมีชีวิตที่ขมขื่น เมื่อปีงิ้วซีเมามาชมแข่งเสมอปีงิ้วที่เดียวกับเพ็ง วันหนึ่งได้สำอากค์มาจากวงไฮโลแล้วพาหนีไปอยู่ห้องแถวไล่กิมลั้งมาอยู่ที่แคร่หน้าห้อง รวมทั้งบีบคั้นให้คอยรับใช้จนเป็นที่เกลียดชังของชาวบ้าน กึ่งเป็นที่พึ่งทางใจของกิมลั้งเพื่อปรับทุกข์ โดยมาช่วยงานจักสาน พอหายกลุ้ม แต่เมื่อคืนไหว้พระจันทร์นั่นเอง กิมลั้งผูกคอตายคาห้องแถว กึ่งสลดใจอยู่นาน สำอากค์ทั้งปีงิ้วไปอยู่กับแซมผิวเก่า ปีงเมานักขึ้นจนถูกไล่ออกจากงานและหนีไปจากห้องแถว ห้องจิ้งจาง

ต่อมา กึ่งไปไหว้เจ้าที่ศาลพบปีงมาหลบซ่อนลักของไหว้กินด้วยความอดอยาก กึ่งกล่อมด้วยเมตตาจิตจนปีงตาสว่าง กึ่งให้เลิกกินเหล้า โดยตั้งสัจจะกับเจ้ากวนอู

ปีงอดเหล้าได้และกลับใจอยู่เป็นเอี้ยกงประจำศาลเจ้า เขามักเล่าให้ใครฟังว่า กึ่งเป็นผู้ชุบชีวิตใหม่ให้เขา

กึ่งและชาวจีนในตลาดห้องแถว ต้องมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นกับการเสียค่าธรรมเนียมต่อใบต่างด้าว รายจ่ายอีกอย่างคือ ต้องส่งโหยกวันไปให้ญาติพี่น้องเมืองจีน คนในตลาดเอาเงินมาฝากที่กึ่งเพราะาติร่วมแซ่ของกึ่งซึ่งอยู่กรุงเทพจะเดินทางมารับเงินและรายการต่างๆ เพื่อนำไปส่งให้ทุกราย

อาถู ทำงานในธนาคาร อาถูรักหยกมาก อาถูชวนหยกไปเรียนต่อที่กรุงเทพ โดยส่งเสียให้จนถึงชั้นมหาวิทยาลัย หยกไม่ยอมไปจากกึ่ง ส่วนกึ่งได้แต่ครุ่นคิด กึ่งช่วยวางแผนให้เพ็งซึ่งลูกของเง็กจู จนเง็กจูจำยอมให้เพ็งหมั้นกับนวนเพราะความอ่อนโยน นวลยอมเข้า

พิธีแต่งงานแบบจีนเต็มรูปแบบ ความสุขของเพ็งกับนวลและหายากับจำเรียงทำให้คิดถึงตนเอง กังแนะนำให้พาหงส์ไปตั้งต้นชีวิตใหม่ ในที่ๆ ไม่มีใครรู้จัก อั้งเชื่อและพาหงส์ไปอยู่ที่อื่น

กังมีชีวิตอยู่ในวัยคนแก่ ที่เป็นที่พึ่งของคนทุกคนในตรอก ปัญหาใดๆ ที่สามารถแก้ไขได้กังจะช่วยแก้ไข ปัญหาใดๆ คอยแนะนำให้เปลี่ยนความคิดไปในทางที่ดี กังพยายามกล่อม-เกลางจนคนทั้งตรอกรัก หลังจากตรุษจีนไม่นานเพ็งและคนที่รักนับถือกัง จัดงานแซ่ดให้ โดยเลี้ยงโต๊ะจีน มีนายอำเภอกับขุนนาย ผู้กองตำรวจ ปลัดเรื่องคดี คุณนายทองหล่อและผู้ใหญ่อีกหลายคนมาร่วมด้วยเพราะต่างก็รักและนับถือกังกันทั้งนั้น จนงานเลี้ยงเลิกร่ากับหยกจู่มือกันเดินเลาะริมคลองสายยาวกลับห้อง ทั้งสองอยู่ในความเงียบ คิดถึงวันเวลาอันอบอุ่นที่อยู่ด้วยกัน ไม่ช้าคงต้องห่างกันตามครรลองของชีวิต

1.2 ลักษณะทางกาย

กัง เป็นคนแก่ ที่รูปร่างอ้วนเพราะไม่ได้ออกกำลังกาย สูง นอกจากนั้น กังยังไว้หนวดและเคราด้วย หนวดของกัง เป็นสีขาวปรกอยู่เหนือริมฝีปากที่บางแหม่ ปลายหนวดทั้งสองข้างยาวเลยลงมาที่มุมปาก แต่ดูไม่รุงรังเพราะตกแต่งขริบเล็มทุกเช้า เครายาวของกัง เป็นสีขาวแต่ไม่ต้องเล็มทุกวันเพียงแต่เอามือลูบๆ ให้เข้ารูปเท่านั้นก็พอ นานๆ ครั้ง กังขลิบปลายเคราให้ได้ระเบียบ

การไว้หนวดและเคราของกังนั้นคนจีนถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ คล้ายเป็นเคล็ด ทำให้น่าเคารพ น่าศรัทธาเลื่อมใสและเป็นสิ่งบ่งบอกถึงผู้มีโชคเลาด้วย

สายตาของกังจะมีแววเมตตาปราณี มีรอยยิ้มบนใบหน้า คนที่ได้พบปะพูดคุยกับกังมักจะพอใจและอบอุ่นใจ มีเรื่องราวต่างๆ มักจะระบายให้กังฟัง กังจะตั้งใจฟังและชี้แนะตามประสบการณ์ที่เคยได้รับมา ทำให้คนในตรอกรักกังมาก

คำพูดของกังมักจะแฝงด้วยคติเตือนใจ ผู้ฟังสามารถนำไปคิดและใช้ประโยชน์ได้ เช่น

“ไม่ต้องอายที่เป็นคนจน แต่ควรอายที่เป็นคนเลว เพราะความจนความรวย เราเลือกไม่ได้แต่ความดีความเลวเราเลือกทำ เลือกเว้นได้

(หยก บุรพา. 2519 : 7)

ก๋งเป็นคนจีนคนเดียวที่กินหมากเพราะอยู่ประเทศไทยมานาน รู้จักคนมาก และได้รู้จักคนไทยมากมาย ดังเช่นคำพูดของหยกที่ผู้เขียนบรรยายถึงการกินหมากของก๋งว่า

"หมากเป็นอาหารรองของก๋ง เมื่อตื่นเช้าหลายถ้วยในตอนเช้า หลังตื่นนอนแล้วก๋งเริ่มกินหมากคำแรกของวันทันที หลังจากเสร็จอาหารมื้อเช้าแล้วสักครู่ก็จะเริ่มคำต่อไปจนถึงก่อนนอน ก๋งติดหมากเหมือนคนรุ่นใหม่ติดบุหรี่ ขาดไม่ได้"

(หยก บุรพา. 2519 : 9)

ก๋งสอนหยกไม่ให้อับอายในฐานะของตน ให้ทำความดีไว้ ซึ่งทำให้วิถีชีวิตของหยกดำเนินไปในทางที่ดีงาม ดังคำคมที่ว่า

"น้ำใจแลกไมตรี ได้ทุกสิ่งทีประสงค์"

(หยก บุรพา. 2519 : 58)

1.3 ลักษณะนิสัย

ใจดี ก๋งเป็นคนใจดี ปฏิเสธคนไม่เป็น โดยเฉพาะถ้าเป็นญาติสนิทมิตรสหายมาขอความช่วยเหลือ โดยเฉพาะเรื่องการแก้ปัญหาต่างๆ ก๋งจะช่วยได้ทันที ทุกครอบครัวจะให้ความเคารพนับถือคล้ายกับเป็นผู้ใหญ่ ของทุกคนในตลาด ดังนั้นจึงไม่มีใครเกลียดก๋ง

มีน้ำใจ ใครให้ของแก่ก๋ง ก๋งจะตอบแทนด้วยสิ่งของที่ตนมีอยู่ เช่น เชือกกล้วย ตะกร้า ถาด พัด ฯลฯ ซึ่งเป็นฝีมือของก๋งเองถือว่าเป็นการแลกเปลี่ยนกัน ดังเช่น ป้าลำเนียงฝากหมากมาให้ก๋งกิน ก๋งจึงให้หยกเอาสิ่งของไปแลกเปลี่ยนทันที ก๋งกล่าวว่า

"หยก เย็นนี้ถ้ามีเวลาว่างละก็ เอาเชือกกล้วยไปให้ป้าลำเนียงให้สักสองมัด บอกว่า ก๋งทำเองฝากมาให้ใช้ อย่าลืมนะ"

(หยก บุรพา. 2519 : 23)

แสดงว่าทุกคนจะได้รับของฝากจากก๊งทั้งนั้น ถึงแม้ว่าไม่มีค่าแต่มากด้วยน้ำใจ ก๊งไม่เคยรับของของใครโดยไม่มีสิ่งตอบแทน

(หยก บุรพา. 2519 : 9)

อาจกล่าวได้ว่าก๊งเป็นคนจีนที่เข้ากับวัฒนธรรมในการกินหมากของไทยได้เป็นอย่างดี

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ก๊งเป็นคนที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อคนและสัตว์ที่อยู่รอบข้างตัวเองดังตัวอย่างเกี่ยวกับการกระทำของก๊งว่า

"ทุกครั้งที่ก๊งรับประทานอาหารเสร็จ ข้าวเหลือ จะเก็บไว้ให้หมาเร่ร่อนหลายตัวที่เตร็ดเตร่อยู่ละแวกห้องแถว รวมทั้งแมวไร้เจ้าของ 2-3 ตัว เวลาจะไปกินข้าวในครัว มันจะตามไป ก๊งคลุกข้าวกับเศษอาหารใส่จานลังกะสีให้"

(หยก บุรพา. 2519 : 27)

แสดงว่าก๊งเห็นว่าการให้ความสุขความอบอุ่นกับทุกชีวิตที่อยู่รายรอบตามอัธยาศัยไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ก็ตาม เป็นสิ่งที่มนุษย์พึงกระทำอย่างยิ่ง

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ความกตัญญูต่อแผ่นดินที่ก๊งอาศัยอยู่ ก๊งมาอยู่ประเทศไทยนานและไม่กลับไปเมืองจีนสาเหตุเพราะเมืองจีนไม่มีอะไรเหลืออยู่สำหรับก๊ง นอกจากจะจำไว้ว่าเป็นที่เกิดของก๊งและเป็นที่ฝังศพของญาติพี่น้องบางคนเท่านั้น ดังนั้นการที่ก๊งได้อยู่ประเทศไทยจนอายุล่วงเลยมาจนถึงเจ็ดสิบปี ทำให้ก๊งสำนึกบุญคุณของแผ่นดินนี้ ถ้าชาวจีนคนไหนมาตักหรือต่อว่าแผ่นดินที่ก๊งอาศัยอยู่แล้วก๊งจะพูดแก้ไยทันที โดยที่ไม่ต้องรอให้เจ้าของประเทศมาบอก

ความมีน้ำใจไมตรี นอกจากก๊งจะมีวิถีชีวิตอย่างเรียบง่ายตามแก่ฐานะของตนแล้วยังมีน้ำใจไมตรี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตาต่อคนรอบข้าง ทำให้วิถีชีวิตของก๊งอยู่

ในสถานแวดล้อมที่ดี มีแต่คนรักเคารพ ทำให้ทั้งมีความสุขและพอใจในวิถีชีวิตของตนเอง มาก ถึงแม้ฐานะของทั้งจะไม่ดีก็ตาม

2. หยก

2.1 ภูมิหลัง

หยกเป็นหลานของทั้ง แม่เข้ามาฝากเลี้ยงไว้ ทั้งให้ความรักและทุ่มเทอบรมสั่งสอน หยกเป็นอย่างดี ดังนั้นหยกจึงช่วยงานทั้งได้ทุกอย่างตามแต่ทั้งจะเห็นสำคัญ หยกไม่ใช้เวลาว่างให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ หลังจากเลิกเรียนแล้ว เขาจะช่วยคุณนายทองหล่อทำงานบ้านและตามที่ต้องการใช้สอยโดยมิได้รังเกียจ และถูกเหยียดหยาม หยกอดทนโดยไม่ได้ปริปากบ่น หยกได้รับการศึกษาที่โรงเรียนประชาบาลในหมู่บ้าน โดยได้รับความเมตตาจากครูบวรรงค์เป็นอย่างมาก ทั้งด้านความเป็นอยู่และด้านการเรียน ครูบวรรงค์รักหยกเหมือนลูก การเรียนของหยกจึงเป็นไปด้วยดี ไม่มีปัญหาเขาเรียนตามความสามารถและความเหมาะสมของตน หยกเป็นเด็กที่มีลัษณะการระแวงใจน้อยใจน้อย คนในหมู่บ้านห้องแถวรักหยกด้วยกันทั้งนั้น โดยเฉพาะทั้งจะเป็นผู้คอยดูแลอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ดีและแยกแยะสิ่งชั่วออกจากกันได้ส่วนมาก หยกมักจะเป็นผู้ผูกมิตรกับคนในหมู่บ้านซึ่งทั้งเป็นผู้บอกหรือให้ทำ เช่น นำสิ่งที่ทั้งคิดและประดิษฐ์ขึ้นมาไปฝากคนเหล่านั้น ถึงแม้จะเป็นของราคาถูกแต่มากด้วยน้ำใจ เพื่อนของหยกชื่อ ลำดวนเป็นเพื่อนเล่นด้วยกันมาตั้งแต่ชั้นประถมปีที่หนึ่ง มีเหตุการณ์ที่ทำให้หยกจำได้ตลอดชีวิตคือ ลูกของศึกษาธิการอำเภอ ชื่อสมเกียรติหาเรื่องกับลำดวน พร้อมทั้งด่าหยกจนหยกทนไม่ได้ จึงเกิดการชกต่อยขึ้น หยกใช้แปรงลบกระดานตีหัวของสมเกียรติมีเลือดไหลออกมา เมื่อเรื่องราวไปถึงครูใหญ่และครูบวรรงค์รับทราบ ศึกษาไม่ยอมจะเอาเรื่องจนหยกต้องนำดอกไม้มากราบขอขมา หยกเสียใจมาก ที่ต้องพบกับเหตุการณ์เช่นนั้น

หยกมีชีวิตที่เกี่ยวข้องผูกพันกับคนอื่นอีกหลายกลุ่ม สิ่งที่เขาได้พบได้เห็นล้วนเป็นประสบการณ์สอนใจเขาทั้งนั้น โชคดีที่มีทั้งคอยเป็นทั้งพ่อแม่ พี่เลี้ยงทำให้หยกได้พบแต่สิ่งที่ดีได้ บุคคลที่ผ่านมาในชีวิตของทั้ง เช่น คุณนายทองหล่อ ป้าจำเรียง ป้าลำเนียง เอี้ยแพ้ง เจ๊เกี้ยว ครูบวรรงค์ ป้อม ป้าเง็กจู พี่ทวนและพี่จำเรียง ทุกคนล้วนเป็นกระจกเงาส่องสะท้อน

ชีวิตให้หยกได้รับรู้ทั้งนั้น มันเป็นชีวิตจริงของคน ส่วนมากจะเป็นคนงามความดี มีทั้งความสุภาพอ่อนโยน ทำให้หยกได้รู้จักอดทน อดกลั้น ชัยชนะแข็งแกร่งและความมีมิตรไมตรีต่อกัน

เมื่อหยกอายุครบสิบสามปี ได้เรียนจบจากโรงเรียนในหมู่บ้านครูบวรยงค์จะช่วยเหลือและอุปการะให้หยกได้เรียนต่อโดยช่วยเหลือทุกอย่างเท่าที่จะทำได้ ทำให้หยกประทับใจมาก เขาตั้งความหวังไว้วางจะนำเอาสิ่งดีเหล่านั้นไปใช้ในการดำเนินชีวิตของตนต่อไป

2.2 ลักษณะทางกาย

หยกมีรูปร่างผอม ผิวขาว ตาเล็ก ใครเห็นมักจะเรียกว่า "ไฉ่ตี" เป็นหลานของก่ง มีเชื้อสายจีน พ่อแม่นำมาฝากให้ก่งช่วยเลี้ยงดู

การแต่งตัวของหยก เขาจะแต่งตามประสาที่มี กางเกงขาสั้น เสื้อยืดคอกลมเก๋ๆ ใส่ได้ทุกงาน นอกนั้นเป็นชุดนักเรียน หยกเคยบอกก่งว่า ชุดนักเรียนเป็นชุดที่ดีที่สุดที่หยกเคยมี แต่หยกไม่ได้คิดน้อยเนื้อต่ำใจ ใช้ของเท่าที่มี แสดงว่าเขารู้ถึงฐานะของเขาดี

ลักษณะการพูดของหยก สุภาพ เรียบร้อย มักจะมีหางเสียงครับ ทุกครั้ง เพราะก่งเคยสอนไว้ความหวานอันใดที่คนชอบนั้น คือ หวานคำพูดจะเป็นเสน่ห์แก่ตนเอง หยกพูดได้สองภาษา คือภาษาจีนมักใช้พูดกับก่ง ส่วนภาษาไทยหยกได้เรียนจากโรงเรียนซึ่งหยกใช้ติดต่อกับคนไทยทั่วไปนั้น อาจกล่าวได้ว่าหยกเป็นเด็กจีนที่ดีคนหนึ่งที่ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมทั้ง ไทยและจีน

2.3 ลักษณะนิสัย

สุภาพเรียบร้อย หยกรักความสะอาด ทั้งนี้เพราะเขาได้แนวทางการประพฤติปฏิบัติมาจากก่ง ซึ่งหยกต้องปฏิบัติดังตัวอย่างเช่น

"ทุกเช้า เมื่อตื่นนอนแล้ว ฉันเก็บเครื่องนอนอย่างเรียบร้อยแล้ว จึงเดินออกไปหลังบ้านเพื่อประกอบภารกิจอื่นๆ"

(หยก บวรพา. 2523 : 7)

เป็นภารกิจที่หยกทำทุกวัน จนเกิดเป็นนิสัยติดตัวหยก บางครั้งหยกต้องทำความสะอาดเตาทำอาหาร ด้วยวิธีการง่ายๆ ที่กังสอนไว้ หยกตั้งใจทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะต้องการช่วยกัง ซึ่งเลี้ยงดูตนเองและแก่แล้ว

ช่วงล้งเกิด หยกพยายามล้งเกิดตุลีสรอบตัว ถ้าสงสัยก็จะถามกัง เช่น

"ฉันเคยล้งเกิดเห็นอีกอย่างหนึ่งก็คือ บนโต๊ะอาหารของคนจีนที่ร่ำรวยนั้น ไม่ใช่จะมีของดีของแพงกินกันเสมอไป หรือทุกจานเขาจะมีของดีๆ อยู่ก็เพียง อย่างสองอย่างเท่านั้น นอกนั้นเป็นกับข้าวพื้นๆ ประจำวันเหมือนในสำหรับของชาวบ้านทั่วๆ ไปคละกันอย่างนั้นจึงเท่ากับมีอาหารดีๆ กินทุกมื้อ แต่ไม่สิ้นเปลืองเกินเหตุ แต่ถ้ามีไหนเป็นการต้อนรับแขกหรือหรือเลี้ยงในวาระอันเป็นมงคล เขาจะตั้ง โต๊ะอย่างฟุ่มเฟือยที่สุด แต่ก็ ปีละน้อยครั้งเหลือเกิน"

(หยก บุรพา. 2523 : 30)

บางครั้งกังก็ตอบให้ตามความคิดของกังและเล่าถึงธรรมเนียมในการรับประทานอาหารของคนจีนให้ฟัง ทำให้หยกมีความรู้รอบตัวขึ้นอีกมากมาย

เจียมเนื้อเจียมตัว เพราะเขาในฐานะตนเองดี การไปอิจฉาริษยาใครไม่เกิดประโยชน์ สู้ทำความดีต่ობดีกว่า เมื่อเขาได้ตีหยกดีใจด้วยถึงเหตุการณ์ที่หยกไปทำงานบ้านคุณป้อมเขาแล้วว่า

"ฉันไม่เคยริษยาใครก็เพราะได้เรียนรู้จากกังว่า คนเราเมื่อเกิดมาต่างสิ่งแวดล้อม ต่างโอกาสและฐานะ องค์ประกอบของชีวิตก็ต้องผิดแผกแตกต่างกันไป"

(หยก บุรพา. 2523 : 72)

กล้าพูด หยกเป็นคนทีกล้าพูด กล้ายอมรับความจริง ในสภาพชีวิตของตนเองหยกไม่อายใครดังนั้นจึงเป็นที่รักของใครๆ ในบริเวณตลาด ประกอบกับเขาเป็นคนใฝ่ดี ทำให้ชีวิตของเขามีความสุขตามอัธยาศัย

รักศักดิ์ศรีของลูกผู้ชาย เขาเกลียดความไม่ถูกต้อง เช่น เหตุการณ์ที่ลูกศึกษาธิการอำเภอ มาวางอำนาจข่มขู่ หาเรื่องกับตนเองกับลำตวน หยกทนไม่ได้ เกิดการชกต่อยกันขึ้น ลูกศึกษาธิการอำเภอได้รับบาดเจ็บ ศึกษาธิการอำเภอไม่พอใจเอาเรื่องกับหยกแต่ครอบครัวและครูใหญ่ช่วยพูดไกล่เกลี่ย ซึ่งให้เห็นถึงความถูกต้อง ลงท้ายให้หยกขอโทษ ศึกษาธิการอำเภอที่ทำให้ลูกของเขาขาดเรียน เพราะบาดเจ็บจากการที่หยกชกต่อย หยกยอมรับ ทั้งๆที่ใจไม่ยอมรับ เพราะหยกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบกว่า

มีความซื่อสัตย์สุจริต ทุกครั้งก็จะให้หยกหยิบเงินเอง ไปจ่ายตลาด หยกจะหยิบเงินให้พร้อมกับค่าใช้จ่าย ไม่คิดละโมภโลภมาก ยักยอกเอาเป็นของตน แม้แต่การไปทำงานบ้านคุณนายทองหล่อ ซึ่งคุณนายไว้วางใจให้หยกเข้าออกในบ้านได้สบาย แต่หยกรู้ฐานะของตนเอง ไม่เป็นคนมือไวหยิบโหย่งคิดเอาของเขาเป็นของตนเอง หยกจึงมีแนวคิดที่ดีคอยควบคุมให้เขาดำเนินชีวิตไปในทางที่ดีงาม

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

สร้างแต่ความดี หยกเป็นลูกหลานจีนที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย เขาได้รับการอบรมสั่งสอนที่ดีมีคุณค่าจากกง ทำให้เขานำคำสอนของกงต่างๆ เช่น ความมีระเบียบวินัย ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความกล้าในการยอมรับสภาพของตนเองและกล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องและมีความอดทน คุณสมบัติเหล่านี้หยกพยายามฝึกฝนและมีคนช่วยสนับสนุน หยกคิดว่าเป็นความดีที่กงได้มอบให้เขาเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขต่อไป

ดังนั้นหยกจึงเป็นตัวอย่างแก่เยาวชนทั้งไทยและจีน ได้นำเอามาเป็นตัวอย่างในการประพฤติปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง กตัญญูนิศवास

1. กิม

1.1 ภูมิหลัง

กิมหรือแป๊ะกิมอพยพมาจากเมืองจีนเมื่ออายุได้ยี่สิบสองปี เขามาร่วมกับเพื่อนๆ ในหมู่บ้านเดียวกัน เขาได้รับความลำบากยากจนขั้นแค้นเพราะไม่มีญาติมิตรในประเทศไทย เขาทำงานสารพัดเพื่อให้ได้อาหารมาอุปประทังชีวิต งานที่ทำเป็นจับกัง แบกของหนัก เขาทำได้หลายปีจนในที่สุดยึดอาชีพหาหมึกเร่ขาย เขามีครอบครัวแล้วที่เมืองจีน แต่ไม่มีลูก เมื่อมาอยู่ในประเทศไทย กิมติดต่อกและส่ง โผยเงินให้ไปละหลายครั้ง เขามีความหวังว่าถ้ามีฐานะดีขึ้นจะรับมาอยู่ที่ประเทศไทย แต่เขาต้องผิดหวังเพราะหล่อนตัดสินใจแต่งงานกับผู้ชายฐานะดีพอสมควร

กิมอาศัยอยู่แถวตรอกแคบๆ ส่วนหนึ่งของกรุงเทพฯ คนทั้งตรอกรักกิม เพราะเป็นคนแก่ที่ไม่จู้จี้ ปากร้าย มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือเจือจานเป็นที่พึ่งของเพื่อนบ้านที่เดือดร้อนอย่างเต็มอกเต็มใจเสมอ หลังจากขายหมึก กิมมักจะมียศนามมาแจกเด็กเล็กที่วิ่งอยู่ในตรอก ซึ่งเขารู้ว่าเป็นลูกหลานของเขาเอง

กิมรู้จักกับจิ๋วเพราะจิ๋วได้ช่วยเหลือกิมจากการถูกคนร้ายปล้นเงิน ทั้งสองคนถูกชะตากัน คบกันเหมือนญาติสนิทตลอดมา เมื่อจิ๋วสนใจเซ่งเพื่อนสาวในตรอกเดียวกันแต่มีสามีแล้วซึ่งถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลลั่นแกล้ง ในที่สุดสามีของเซ่งถูกเนรเทศ กลับเมืองจีน กิมและจิ๋วช่วยเหลือ จนกิมต้องเข้ามาอยู่ในฐานะที่เป็นผู้ต้องหาวางเพลิงหมู่บ้านในตรอกคนจีน เมื่อมีการพิสูจน์ออกมาแล้วว่า กิมบริสุทธิ์ ในขณะที่เดียวกันจิ๋วได้แต่งงานกับเซ่ง จึงขอรับเลี้ยงกิมไว้เป็นญาติสนิทอยู่ร่วมชายคาบ้านเดียวกัน ถึงอย่างไรกิมก็ยังเป็นขวัญใจของคนในตรอกนั้นเหมือนเดิม

1.2 ลักษณะทางกาย

กิมเป็นชาวจีนสูงอายุ ไม่อ้วนมากเพราะต้องทำงานตรากตรำเร่ขายหมึกทั้งวัน ใบหน้าอ้มเอิบ ใจดี คนทั่วไปในตรอกคนจีนรักกิมมาก

การแต่งกาย เหมือนคนจีนแก่ๆทั่วไป ชอบนุ่งกางเกงหูดสีครามแก่ๆอยู่กับบ้าน ถ้าไปในงานที่เป็นพิธีการ เขาจะแต่งชุดสุภาพแต่เหมาะสมตามฐานะของเขาเอง

การพูดจา มีเหตุผล สุภาพ ไม่ชอบขัดใจใคร โดยเฉพาะจิ๋วผู้ช่วยเหลือแป๊ะกิมครั้ง ถูกใจทำร้าย เช่น จากการพบปะกันระหว่างจิ๋วกับแป๊ะกิมถามด้วยวาทะการทวงไยว่า

"ลือเป็นอะไรไปหรือเปล่าจิว แกถามเสียงอาทร"

"ไม่มีอะไรนี่อาแปะ"

"จริงหรือ มีอะไร ไม่สบายใจก็บอกกันนะ เราคนกันเองแท้ๆ ผู้เฒ่าพูดขึ้นเบาๆ ช่วยกันได้ก็ต้องเปิดทางให้ได้ช่วยกันบ้างจึงจะถูกต้องตามธรรมเนียม ไม่นอย่างนั้นแล้วคนเราจะคบหากันไปทำไมจริงไหมล่ะ"

(หยก บุรพา. 2521 : 10)

แสดงว่ากิมเป็นคนที่จริงใจและเห็นอกเห็นใจจิวเสมอ แม้แต่คนอื่นก็เช่นกัน เช่นเดียวกับจิว ทำให้คนที่คบหาสมาคมกับแปะกิมพอใจและยินดีร่วมวงสนทนากันด้วยความบริสุทธิ์ใจ

1.3 ลักษณะนิสัย

เป็นคนใจดี ทุกครั้งที่กิมแกล้งมาจากชายมั่ง มักจะเอาขนมมาฝากเด็กๆ ราวกับเป็นลูกหลานของแก และถ้าใครออกปากขอความช่วยเหลือกิมจะช่วยเหลือจริงๆ เช่นช่วยติดคุกแทนเซ็ง เพื่อให้คนหนุ่มสาวมีความสุขจากเหตุการณ์ไฟไหม้ห้องแถวจากบ้านของเซ็ง และลูกแปะกิมส่งสารเลวร้ายสารภาพเสียเองว่า เป็นคนวางเพลิง ถูกตำรวจจับไปที่โรงพักแต่ไม่นานเขาก็ได้รับการปล่อยกลับมา ตัวอย่างคำพูดที่กิมบอกแก่เพื่อนๆ ว่า

"นายตำรวจผู้ใหญ่หลายคนที่สอบสวน อ้าวบอกว่าพยานมากมายยืนยันว่าห้องแถวนี้ถูกไฟไหม้นานแล้วไม่เชื่อว่าคนจนๆ อย่างกิมจะเป็นผู้ที่เผาที่ซุกหัวนอนด้วยตนเองที่สำคัญที่สุดตำรวจพบไอ้เกียรติยศถูกแทงตายในบริเวณไฟไหม้ข้างศพของมันมีถังน้ำมันเชื้อเพลิง กับพวกเศษผ้าด้วย รูปการณ์เป็นอย่างนั้นทำให้เขาเชื่อว่าอ้าวไม่เกี่ยว"

(หยก บุรพา 2519. : 634-635)

กิมจึงพ้นโทษ ทุกคนเห็นความดีของแปะกิม โดยเฉพาะจิวให้พักอยู่ด้วยกันในฐานะญาติผู้ใหญ่

มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กิมเป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมตลกและเด็กๆ ทุกคนรักแถมมักจะกล่าวขวัญถึงกิมเสมอว่า

"เป็นคนแก่ที่ไม่จู้จี้ ไม่ปากร้าย ซึ่งยังมีจิตใจอารีอีกด้วย ช่วยเหลือเจือจานเป็นที่พึ่งของ เพื่อนบ้านที่เดือดร้อนจำเป็นอย่างเต็มอกเต็มใจเสมอ"

(หยก บุรพา. 2521 : 12)

คนจีนอย่างกิมแม้จะมีวัยสูงถึงหกสิบปีแล้วแต่ก็ยังทำตัวเป็นคนที่กระฉับกระเฉงในการพูดคุยฉับไวในการเคลื่อนไหว ราวเริงเข้ากับคนหนุ่มสาวได้ให้ความรักความเมตตาต่อเด็กๆ และเพื่อนบ้าน ชีวิตของแกจึงเหมือนดอกไม้บานสะพรั่งคากิ่งก้านยากแก่การเฉาโรย การที่กิมอยู่ในประเทศไทยได้นานถึงเพียงนี้เพราะ เป็นคนที่มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ไม่เคยปริปากบ่นโอดครวญ ถึงความลำบากยากจนหรือความห่างเหินจากญาติมิตร กิมทำมาหากินตลอดเวลา ชยันหรือมีโชคดียกได้เงินมาก คราวใดแกอยากนอนเกียจคร้านพักผ่อนแกก็ปล่อยตัวอย่างสบาย โดยไม่ห่วงชีวิตจะเป็นอย่างไร

1.3 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ประเมินตัวเอง กิมมักจะประเมินตนเองเสมอ เจียมเนื้อเจียมตัวว่าอยู่ในสถานะใด แต่กิมก็ยังตั้งความหวังไว้ว่า สักวันหนึ่งถ้าเขาชยันทำงานมากเก็บหอมรอมริบแล้วหาช่องทางทำกิจการเป็นของตนเอง โอกาสมีอาจเป็นเถ้าแก่ได้ ส่วนจะได้เป็นเศรษฐีหรือไม่นั้นก็แล้วแต่โชควาสนาของแต่ละคน ซึ่งกิมมีชีวิตอยู่ในประเทศไทยได้อย่างมีความสุขเพราะความเป็นคนดีของเขานั่นเอง

2. จิ๋ว

2.1 ภูมิหลัง

จิ๋วหนุ่มจีนอายุประมาณ 30 ปี รู้จักกับแป๊ะกิมเพราะเขาช่วยเหลือตอนถูกวัยรุ่น

จ้เพื่อชิงทรัพย์ หลังจากนั้นคนทั้งสองก็คบหาสมาคมกันดูญาติสนิท ให้ความช่วยเหลือกัน โดยไม่ต้องขอร้อง จิวเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้สูง งานที่ทำจึงเป็นลูกจ้างเขามาโดยตลอด

ครั้งสุดท้ายได้เป็นหัวหน้าคนงาน โรงงานทำจักรยานประเภทประกอบชิ้นส่วน กิมเคยเฝ้าเรื่องการมีครอบครัว ซึ่งทำให้จิวเกิดความคิดขึ้นมาโดยไม่ปล่อยชีวิตให้เป็นไปตามยถากรรม ต่อมาไม่นานจิวชอบเซ่ง สาวจีนที่มีสามีแล้วและมีลูกอีกหลายคน จิวได้ช่วยให้เซ่งพ้นจากการถูกลวนลามจากลูกชายเจ้าของสลัม ซึ่งเซ่งรู้สึกชอบพอจิวเช่นกัน ส่วนสามีของเซ่งมีอาชีพขายหมูในตลาดแต่ถูกตำรวจจับข้อหาโกงตาชั่ง และถูกตัดสินด้วยการเนรเทศกลับไปยังเมืองจีนและเสียชีวิตในเวลาต่อมา มีหญิงสาวมาชอบจิวและอยากอยู่ร่วมชีวิตคู่กับเขาเช่น สมศรีสาวโสเภณี แต่เขาไม่สนใจและแนะนำแนวทางใหม่ให้สมศรี เพราะเขารักและชอบกับเซ่งคนเดียวเท่านั้น

หลังจากที่สะสางเรื่องของเกียรติกุลลูกชายเจ้าของสลัมและโรงงานที่เขาทำหลังจากที่ไล่เขาออกแล้วไม่นาน เจ้าของโรงงานเชิญให้เขามาทำงานใหม่ ในที่สุดจิวก็ได้แต่งงานกับเซ่งโดยขอร้องกิมมาอยู่ด้วยกัน

2.2 ลักษณะทางกาย

จิวมีรูปร่างสูงใหญ่ แข็งแรง ลำสัน อายุประมาณ 30 ปี กำลังอยู่ในวัยฉกรรจ์ หน้าตาทำทางดี ผู้ที่ได้พบเห็นเขามักจะชอบเขาเช่นกิมและเซ่งดังตัวอย่างที่ทั้งสองคนได้กล่าวชื่นชมจิวว่า

"แม้ะกิมก็เบิกตาขึ้นด้วยความลึงโลดใจ เมื่อเห็นชายหนุ่มรูปร่างลำสันและค่อนข้างสูงก้าวเท้าอย่างรืบร้อนเข้ามาในตรอก"

"หน้าตาทำทางออกดีนิสัยใจคอก็ดีออกอย่างนั้น ทำไมหนอจึงไว้คู่"

(หยก บุรพา. 2521 : 7 เล่ม 1)

เป็นคำพูดของเซ่งที่ชื่นชมในตัวเขา

แสดงว่า จิวเป็นคนที่รูปร่างหน้าตาดีคนหนึ่ง ใครเห็นก็ชื่นชมโดยเฉพาะความมีน้ำใจของเขา

การแต่งกายของจิวเป็นแบบง่าย ๆ ตามสภาพเพราะเขาเป็นเพียงแต่คนงานคนหนึ่งเท่านั้น ไม่สำคัญอะไร เวลาอยู่บ้านใช้กางเกงขาสั้นสีเทาตัวเดียว เงินที่เขาหามาได้มักจะใช้จ่ายในการกินและเที่ยวตามประสาคนหนุ่ม

2.3 ลักษณะนิสัย

พุดมีเหตุมีผล จิวเป็นคนที่ชอบพุดมีเหตุมีผล มีน้ำหนักร่างและชอบพุดตรงไปตรงมา ดังนั้นเขาจึงได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าคนงาน ของโรงงาน ซึ่งลูกน้องของเขาเคารพและยำเกรงเขามาก เมื่อมีเหตุการณ์ใดๆ เกิดขึ้นจิวออกมารับหน้าแทนและไปเจรจากับเจ้าของโรงงานซึ่งทำให้เรื่องร้ายกลายเป็นดี

คิดมาก จิวชอบคิดกังวลในเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นมา ซึ่งเขาต้องพบกับปัญหาถึง 2 ข้อ คือ แอบรักเซ็งซึ่งมีคู่ครองแล้ว กับการที่ต้องถูกปลดออกจากงานเพราะเจ้าของโรงงานจะให้ลูกเขยมาทำเอง โดยที่ไม่บอกให้ใครทราบ ถ้าเขาถูกปลดหมายถึงฐานะการเงินต้องเดือดร้อนแน่ๆดังเช่นความคิดที่ทำให้จิตใจของเขาไม่เป็นสุขขณะที่อยู่ในห้องนอนว่า

"ในความมืดของห้องแคบ ก่อนจะหลับเขาทวนคิดถึงงานที่อาจจะสิ้นสุดลง ในอีกไม่กี่วันข้างหน้าเพราะเขาอยู่ในข่ายต้องถูกทางโรงงานปลดออก ซึ่งเขาจะต้องหาช่องทางผ่อนปรนต่อไปเพราะไม่อยากตกงานและในห้องสุดท้ายก่อนนอนหลับไปเขาเห็นดวงหน้าสวยเพราะหญิงสาวที่ซื้อเซ็งลอยล่องอยู่แค่เอื้อม ในภาพนั้นหล่นยิ้มให้เขาด้วยอย่างอ่อนโยน"

(หยก บุรพา. 2521 : 49 เล่ม 1)

มีน้ำใจ ถึงแม้ว่าจิวจะเป็นกรรมกรหาเช้ากินค่ำแต่ก็เป็นคนมีน้ำใจคอยช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเต็มใจจะเห็นได้จากการช่วยเหลือครอบครัวของเซ็งเท่าที่เขาจะช่วยเหลือได้ ช่วยให้สมศรีสาวโสเภณีได้คิดและหาทางออกที่ดีที่สุด ช่วยกิมจากการถูกคนร้ายปล้นเงิน และช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานด้วยกัน เชื้อมจำได้และคิดถึงความรักของจิวที่ช่วยออกเงินค่ารักษาพยาบาลจากการที่เมียของเชื้อมถูกรถชน คนขับรถหนีไป เชื้อมพูดถึงความมีน้ำใจของจิวว่า

"เมื่อต้องเสียค่ารักษาพยาบาล ก็ได้จิวนี้แหละ เจือจานอย่างเต็มที่ราวกับญาติสนิทที่ไม่ปาน แม้กระทั่งเดี๋ยวนี้ เขาก็ยังชำระหนี้ให้จิวไม่ครบถ้วน แต่จิวก็ไม่เคยทวงถามแถมพูด เป็นนัยๆ ว่าไม่ต้องใช้คืน ทำให้เชื่อมซาบซึ้งและนับถือน้ำใจของจิวมาก"

(หยก บุรพา. 2521 : 90 เล่ม 1)

จะเห็นได้ว่าแต่ละคนที่จิวช่วยเหลือมักจะเก็บความล้ากันในบุญคุณพร้อมที่จะตอบแทนเมื่อมีโอกาส

มีความหวังดีและจริงใจต่อผู้อื่น เมื่อเขาพบคนที่มีความทุกข์ ทุกครั้งเขามักจะพูดปลอบโยนและให้กำลังใจตลอดจนชี้ทางให้ ไม่ถูกคนแค้นนั้นจะประกอบอาชีพที่รังเกียจของสังคมก็ตาม เช่นสมศรีผู้มีอาชีพขายตัว จิวให้ข้อคิดที่ดีต่อเธอว่า ไม่มีใครสายเกินไป สำหรับการตั้งต้นใหม่ในที่ที่ไม่มีใครรู้จัก เธอและไม่จำเป็นต้องอาศัยความสวยที่มีอยู่ในตัวเลย จากคำพูดด้วยความจริงใจของจิว ทำให้สมศรีเปลี่ยนบทบาทชีวิตของตนเองได้

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ความมานะพยายาม จิวเป็นชาวจีนที่มีความพยายามเขาคิดหวังสิ่งใดแล้วจะต้องตั้งใจทำทั้งนี้เพราะเขาพบกับเหตุการณ์หลากหลายรอบตัว อารมณ์และความคิดของเขาตลอดจนการกระทำเปลี่ยนไปตามสภาพดีบ้าง ไม่ดีบ้าง แต่จิวก็เอาตัวรอดมาได้ จิวเป็นคนจีนที่มีอารมณ์หลากหลายเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการดำเนินชีวิต จนกว่าประสบผลสำเร็จตามความหวังของเขาที่ได้ตั้งใจไว้ สิ่งที่เขาคิดและตั้งใจไว้เพื่อเขาจะได้มมานะพยายามดำเนินไปสู่จุดเป้าหมายที่ได้ตั้งใจไว้ คือการมีครอบครัว แต่คนที่เขาหมายปองเป็นคนที่มีสามีและลูกแล้ว ชื่อเซ็งสามีเป็นเพื่อนบ้านของเขานั่นเอง เหตุที่เขาชอบจากความนึกคิดของเขาเองว่า

"เรามีความรู้ลึกว่า หล่อนคนนั้นมีหลายสิ่งหลายอย่างในเรือนกายประทับใจ เขามากแม้ว่าหล่อนจะผ่านการมีลูกได้มาหลายคนแล้วก็ตาม รูปร่างดูจะไม่มีริ้วรอยของความโรยรา ความอวบอ้วนเคร่งและเห็นเด่นชัด สมเป็นหญิงที่เกิดมา

เพื่อ รับภาระของความเป็นแม่และความเป็นเมียจริงๆ ในช่วงนี้หล่อนตั้งครรรค์
ได้หลายเดือน ดูเฝ้าอ้อมด้วยเลือดฝาดและแสงสว่างอยู่ในที่ด้วย"

(หยก บุรพา. 2521 : 23)

อาจกล่าวได้ว่า จิ๋วคิดว่าผู้หญิงคนนี้เป็นความหวังของเขา หากคิดตรงกันด้วยแล้ว
เขาอาจจะได้แต่งงานกับหล่อนด้วย เหตุการณ์เป็นไปดังที่เขาคิด เข้มมีใจรักเขาด้วย จิ๋ว
พยายามให้ความช่วยเหลือซึ่งในหลายๆด้านที่จะสามารถทำได้ เมื่อหมงสามีของเข้มมีปัญหา
ในที่สุดต้องถูกเนรเทศไปเมืองจีน จนกระทั่งเสียชีวิต จิ๋วจึงได้แต่งงานกับเข้มสมหวังตาม
ที่เขาตั้งใจไว้

3. หมง

3.1 ภูมิหลัง

หมงเป็นพ่อหม้ายที่อพยพมาจากเมืองจีนหลังจากภรรยาได้เสียชีวิตตั้งแต่เขายังหนุ่ม
เขาไม่มีญาติพี่น้องเลยในประเทศไทย ประกอบอาชีพค้าหมูและชำแหละหมูขาย มีบ้านพักอยู่
ในตรอกเดียวกับกับจิ๋วและแป๊ะกิม ทั้งสามคนมีความสนิทสนมกันดี เมื่อหมงสะสมเงินได้มาก
พอสมควร หมงซื้อเข็งมาเป็นภรรยาเพราะเห็นใจที่เข็งถูกกดขี่ข่มเหงจากนายจ้าง ขณะนั้นเข็ง
ยังเป็นสาวรุ่น ทั้งสองอยู่ร่วมกันมาจนมีลูกหลายคน หมงเป็นคนรักเมีย รักลูก รักครอบครัว
ตั้งใจทำมาหากิน เจียมเนื้อเจียมตัว เขาไม่ค่อยได้พักผ่อนเท่าที่ควร จนป่วยเป็นโรคหัวใจ
แต่เขายังแข็งแรงใจที่จะไม่ให้เข็งเห็นความอ่อนแอของเขา เมื่อหาเงินได้ก็นำมาให้เข็งเก็บไว้
เป็นค่าใช้จ่าย

เนื่องจากหมงเป็นชาวจีนต่างดาวเข้ามาอยู่ประเทศไทยโดยไม่มีใบอนุญาต เมื่อทำ
การค้าในตลาด กิจการของเขาถูกตำรวจคุกคามและรีดไถตลอดเวลา กิจการไม่เจริญก้าวหน้า
เท่าที่ควรแต่หมงยังอดทนเพื่อครอบครัว

วันหนึ่งหมงลืมหืมรีดไถ ขอเงินจากหมง ปรากฏว่าหมงไม่มีให้ หมงลืมหืมจึงหาอุบาย
แกล้งจับหมงในข้อหาขายหมูโดยวิธีการโกงตาชั่ง ซึ่งหมงไม่มีทางแก้ตัวและแก้ไขปัญหาละ
นี้ได้ กิม จิ๋ว สมศรี พยายามช่วยเหลือแต่ก็ช่วยได้เท่าที่จะช่วยเหลือได้ โดยเฉพาะสมศรี

ได้ช่วยล้างความลับจากหมู่สิงห์ ทราบว่าเรื่องได้บานปลายออกไปมาก นอกจากจะถูกยึดเยียดข้อหาโกงตาชั่งแล้ว ยังเจอข้อหาคนต่างด้าวไม่มีใบอนุญาต เช้งเสียใจมากร้องไห้ฟูมฟายกิม และจิ๋วได้แต่ปลอบใจแต่ก็ช่วยได้ไม่มากนัก

หมงถูกย้ายห้องขังไปอยู่ที่คุกคลองเปรม จนในที่สุดถูกเนรเทศส่งกลับประเทศจีนในวันที่เช้งคลอดบุตรชาย โดยที่เขาไม่มีโอกาสเห็นหน้าลูกเลย

3.2 ลักษณะทางกาย

หมงเป็นคนจีนที่อยู่ในวัยกลางคน รูปร่างอ้วน อ้วนอ้วน ตาเล็กหยี โปหน้าอวบอ้วนทั้งนี้เพราะไม่ได้ออกกำลังกายได้แต่ทำงานหนัก เกิดเป็นโรคหัวใจ ดังตัวอย่างเกี่ยวกับความคิดของหมงที่มองตัวเองว่า

"เขามีก่อนเพลียและเหนื่อยง่ายเป็นช่วงๆ และมีอาการเสียดเจ็บปวดรวดร้าวบริเวณหน้าอกและชายโครง เขานึกสังหรณ์ไปถึงอาการของโรคหัวใจซึ่งเป็นอันตรายร้ายแรงน่าเกรงขาม"

(หยก บุรพา. 2521 : 30)

แสดงถึงอาการป่วยของโรคหัวใจอย่างร้ายแรงแต่หมง เป็นคนที่มีความคิดหัวโบราณ เชื่อว่าการที่เขามีอาการอย่างนั้นมันอาจจะหายไปได้ โดยไม่ต้องไปหาหมอ แต่เขาคิดผิดกว่าเขาจะคิดได้มันเกือบจะสายเกินไปอาจเป็นเพราะเขามีการศึกษาน้อย สุขภาพของหมงจึงไม่ค่อยสมบูรณ์แข็งแรงเท่าที่ควร

ลักษณะการแต่งกายของหมง ปกติจะชอบสวมกางเกงขายาวและเสื้อยืดแต่เมื่อมาถึงเชียงใหม่ เขาจะใส่แต่กางเกงขาสั้นกับเสื้อยืดสีขาวที่น้ำมันเกาะกินเนื้อผ้าจนเป็นคราบเหลืองช้ำไม่ออก เขาจะเอาผ้ากันเปื้อนคาดรอบเอวอย่างกระฉับกระเฉง ทำอยู่อย่างนี้เป็นประจำวันสำหรับผู้ที่มีอาชีพขายเนื้อหมูอย่างเขา

3.3 ลักษณะนิสัย

ใจดีโอบอ้อมอารี หมงเป็นคนที่มีน้ำใจต่อทุกคนที่เขาได้รู้จัก ถ้าช่วยได้เขาจะ
ช่วย เช่น เห็นเชิงถูกนายจ้างทรมานให้ทำงานหนักเขาซื้อเชิงมาให้เป็นคู่ชีวิตของเขา
และจิวเพื่อนร่วมซอยตงงานเขาออกปากจะช่วยเหลือโดยการช่วยหางานให้ จากเหตุการณ์
ที่จิวมาติดต่อหมงเพื่อขอให้เขาช่วยเหลือทำให้หมงเกิดความคิดที่ว่า

" ด้วยความมีไมตรีจิตซึ่งเป็นสมบัติประจำตัวอยู่แล้ว ทำให้เขามองชายหนุ่ม
แว่นหนึ่งด้วยแวตาทที่บ่งบอกความเห็นใจในเคราะห์กรรม หมงเป็นคนค้าขาย ทำ
มาหากินตัวเป็นเกลียวมาตลอดชีวิต เคยรู้สึกของความยากไร้ขัดสนมาด้วยตนเอง
เขาจึงเห็นว่าการตงงานเป็นเรื่องสำคัญและเป็นเคราะห์กรรมเลวร้ายอย่างหนึ่ง
ของคนยากจน"

(หยก บุรพา. 2521 : 25 เล่ม 2)

หมงคิดถึงอดีตของตัวเอง ในที่สุดก็ตอบรับว่าช่วยเหลือ

รักสงบ เนื่องจากเขาเป็นชาวจีนที่อพยพมาอยู่ประเทศไทยโดยไม่มีใบอนุญาต
ดังนั้นเขาจึงทำมาหากินเลี้ยงครอบครัวอย่างเดียว ไม่อยากมีเรื่องกับชาวบ้านร้านตลาดแม้แต่
เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำท้องที่และเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจเกี่ยวกับภาษีอีกบางตำแหน่งดังตัวอย่าง
ที่เขาคิดเรื่องนี้ว่า

"มันเป็นภาวะจำยอมที่ซึมซับและน่าสาบแช่ง ที่ยึดเยื้อมาเนิ่นนานจนแกะไม่
หลุดแล้วความรักสงบและปรารถนาความราบรื่นในการทำมาหากินอย่างสุจริตของ
พ่อค้านั่นเอง"

(หยก บุรพา. 2521 : 31)

แต่เนื่องจากเขาเป็นคนต่างด้าวจึงถูกตำรวจจับแก็โดยการรีดไถเงินอยู่เสมอเมื่อ
หมงไม่มีเงินให้ ตำรวจจึงกลั่นแกล้งกล่าวหาว่า โกงตาชั่ง จับหมง ไปขังและเนรเทศจาก
ประเทศไทย

ชยันตทน หมง เป็นคนที่มีชีวิตความอดทน ชยันหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพและ ไม่สร้างเรื่องเดือดร้อนกับใคร อยู่อย่างสงบเรียบง่ายเนื้อเรียบง่ายบนในผืนแผ่นดินไทยและเขาหวังไว้ว่า วัณนี้เป็นวัยที่ดุดีที่สุดของชาวเงินในการทำมาหากิน เขาทำงานโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยอดทนทุกอย่างแม้กระทั่ง โรคภัยไข้เจ็บที่มาเบียดเบียนเขา

3.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจในการทำมาหากิน หมงมีครอบครัวมีลูกหลายคน ความคาดหวังในชีวิตของเขา คือ จะตั้งใจทำมาหากินด้วยความชยันตทน หมงคิดเรื่องนี้ตลอดเวลา ดังนั้นหมงจึงทำทุกอย่างเพื่อให้มีฐานะดีขึ้นโดยไม่ห่วงสุขภาพของตนเอง เขาพยายามอยู่อย่างสงบ เรียบง่ายเนื้อเรียบง่าย สร้างน้ำใจไมตรีให้เกิดขึ้นกับสังคมและอาชีพของเขาและเขายังคิดฝันไว้อีกว่า ในบั้นปลายของชีวิตเขาจะพักผ่อนเพื่อใช้ชีวิตอย่างสงบกับทรัพย์สินสมบัติที่สะสมไว้แต่เขาโชคร้ายไม่ได้ทำอย่างที่เขาได้ตั้งใจไว้

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีน ในเรื่องคำแบบจีน

1. ลี้ม

1.1 ภูมิหลัง

ลี้มเป็นชาวจีนอพยพมาจากเมืองจีนตั้งแต่วัยเด็ก มีชีวิตที่ลำบากเนื่องจากต้องทำงานแลกข้าวปลาอาหารและหาที่พักหัวนอนไปวันๆ ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยหนุ่ม จึงมีความมั่นใจในตนเองมากยิ่งขึ้น เขาแยกตัวออกมาจากบ้านของพ่อค้าเงิน แล้วสร้างฐานะด้วยตนเอง โดยเข้ามาอยู่ในบ้านของผู้ที่มีเงิน ทำหน้าที่เฝ้าประตู เป็นเวรยามตรวจตราป้องกันภัยจากการรบกวนต่างๆ หลังจากเวลาว่างจากการเฝ้าบ้าน เขาสะสมได้เงินทุนพอสมควร จึงออกมาทำการค้าขายอาหารด้วยตนเอง อาหารที่ขายเป็นอาหารของคนทั่วไปรู้จักกันดีคือก๋วยเตี๋ยวรถเข็น คนที่เดินทางผ่านไปผ่านมาเป็นลูกค้าของเขา จากกิจการเล็กๆ น้อยๆ จนกิจการใหญ่มีเงินเป็นกอบเป็นกำ สามารถซื้อบ้านหลังใหญ่ที่เขาเช่าจากขุนนาง เขาได้

แต่งงานกับสาวไทย มีลูกหลายคนซึ่งคอยให้กำลังใจช่วยเหลือทำการค้าขาย ล้มเป็นคนมีความคิดในด้านการค้าขายว่าวิธีขายได้กำไรนั้นทำได้อย่างไร เขาขายอาหารให้แก่ลูกค้าในราคาถูกประมาณครึ่งราคาคนค้าปานกลาง ซึ่งผู้ซื้อพอใจ ทำให้กิจการของเขาขยายสาขาารถขึ้นมากมายไปตามที่ต่างๆ กิจการการค้าขายของล้มชยับขยายไปเป็นห้องแถวโดยการเช่าเพื่อทำการค้าขายด้วยความสุจริตไม่เอาเปรียบลูกค้าจนประสบผลสำเร็จมีชีวิตอยู่ในประเทศไทยได้อย่างมีความสุข

1.2 ลักษณะทางกาย

เป็นคนจีนที่มีร่างกายกำยำ ลำสัน บึกบึน มาอยู่ประเทศไทยเริ่มจากเลื่อนหินหมอนใบ เขาเป็นเด็กกำพร้า ต่อสู้ชีวิตมาตั้งแต่อายุสิบขวบ อาแปะเคยชมลื้มว่า

"ลื้มในวัยหนุ่มน้อยเฟื่องมีลื้มประปราย ผิวหน้าเกลี้ยงขาวตามเชื้อชาติ"

(หยก บุรพา. 2537 : 9)

อาแปะคุ้นเคยกับลื้มตั้งแต่เขายังเป็นเด็กจนเป็นผู้ใหญ่เขาแตกเนื้อหนุ่ม บึกบึน ลำสันและกำลังจะอำลาแกลออกไป เผชิญชีวิตด้วยตนเอง ซึ่งชายวัยสูงอายุดท้วงไม่ได้ ลื้มอดปลื้มเกี่ยวกับตนเองไม่ได้ เขายังจำคำของอาแปะได้ว่า

"ลื้ม ลื้มอายุยังไม่พ้นยี่สิบปีอย่างนี้ ยังแข่งขันกับการงานไปได้อีกนานนับสิบๆปี ถึงพลัดก็ยังมีเวลาและโอกาสที่จะแก้มือก่อร่างสร้างตัวขึ้นใหม่ได้ หากสมหวังราบรื่นก็ยังมีเวลาและโอกาสที่จะสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าให้แก่ออกไปมากยิ่งขึ้น"

(หยก บุรพา. 2537 : 12)

แสดงว่าลื้มเป็นคนหนุ่มที่มีลักษณะดี แข็งแรง สามารถทำงานหนักได้เป็นอย่างดี เขาเชื่อว่าสิ่งที่ละเลืงตาของพ่อค้าที่จะชักจูงลูกค้าคือการแต่งกายสุภาพเหมาะสมสะอาด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการบริการลูกค้า ดังนั้นกิจการค้าของเขาซึ่งเป็นร้านขาย

อาหารจึงพัฒนาจากกิจการรถเข็นกลายเป็นร้านอาหารที่ใหญ่โตได้

1.3 ลักษณะนิสัย

มีความมานะพยายาม ลี้มมีความคิดที่จะพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าเริ่มจากการทำงานรับจ้างเล็กๆ น้อยๆ เพื่อแลกข้าวปลาอาหารและที่ซุกหัวนอน เมื่อเคยชินกับสภาพและช่องทางทำมาหากินแล้ว จึงขยับขยายเป็นการขายอาหารจนประสบผลสำเร็จ นับว่าเขาเป็นคนที่มีความอดสาหัส พยายามเป็นอย่างมากยิ่ง

ฉลาด ลี้มฉลาดพอที่จะสอบถามรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีประสบการณ์เพื่อตนเองจะได้มีความรู้และจดจำนำไปปฏิบัติ ดังตัวอย่างเหตุการณ์ที่จะจากอาแป๊ะไปทำมาหากินเอง เขากล่าวว่า

"อาแป๊ะมีข้อเสนอแนะอีกไหม อ้าวอยากฟังจะได้ยึดถือไว้เป็นหลักฐานทำมาหากินสร้างตัวเองต่อไป"

(หยก บุรพา 2527 : 9)

จากการที่เขาเป็นคนฉลาดทำให้เขาได้รับคำแนะนำที่ดีมากมาย เป็นประโยชน์ต่อการค้าขายเป็นอย่างมากยิ่ง

รอบคอบ เขาจะคิดหน้าคิดหลังก่อนทำ เช่น อาแป๊ะถามเขาเรื่องอาชีพ เขาตอบอย่างมั่นใจว่าเขายังไม่ได้ตกลงใจ ระยะแรกๆ อาจจะต้องทำงานรับจ้างหรือเป็นลูกจ้างเขาไปพร้อมๆกัน ดังนั้น เขาก็จะสอดส่องดูงานอาชีพหรือการค้าขายในอาชีพที่ตนถนัดก่อนแสดงว่าเขาเป็นคนที่ทำอะไรแล้วจะทำด้วยความรอบคอบ

ขยันขันแข็งและอดทน ลี้มเป็นคนที่ทำการค้าขายโดยที่เขาไม่เคยยอมแพ้ใคร เริ่มจากการรับจ้าง เขาขยันมาทำกิจการขายอาหารและขยายสาขากออกไปโดยให้ลูกน้องเป็นผู้ดำเนินการ จากการที่เขาเป็นคนมีน้ำใจไม่เอาเปรียบลูกน้อง ทำให้การค้าดำเนิน

ไปด้วยดีและประสบผลสำเร็จ เขานอกกับตนเองเสมอว่า

"เขาได้ผ่านงานอาชีพอื่น ๆ มากมายหลายประเภท ทั้งที่เป็นลูกจ้างคนอื่นและ ทั้งที่เป็นทุนรอนส่วนตัว ผิดหวัง สิ้นหวัง กำไร ขาดทุน ฯลฯ ความอึดอัด ซัดข้อง พบทางตันหรือเห็นแต่ทางขาดทุนล้มเหลว เขาก็รีบเบนเข็มทิศไปสู่แนวทางใหม่ ไม่ยอมปล่อยให้ตัวเองพบกับความวิบัติหายนะเป็นอันขาด"

(หยก บุรพา. 2537 : 19)

จากความขยันขันแข็งและอดทนในการทำงานของเขาทำให้ครอบครัวเป็นปึกแผ่น เขามีลูกเมียคอยให้กำลังใจช่วยเหลือ ทำให้กิจการของเขาก้าวหน้าเป็นลำดับ

ช่วงคิด โดยเฉพาะการค้าขาย เขาคิดสูตรสำเร็จได้อย่างดีเช่น หลักการค้าขาย ที่ต้องอาศัยหลัก ต้นทุน เพียงพอ ทำเลเหมาะสมกับแหล่งค้าขาย สินค้ามีคุณภาพไม่เอา กำไรมาก ความชัดเจนชำนาญเฉพาะตัว รอบรู้ในกิจการนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี สถานที่และ บริเวณค้าขายต้องได้มาด้วยความถูกต้อง ไม่ทุจริตคดโกงเอาของคนอื่นมาเป็นของตนส่วนลูกน้องให้ความยุติธรรมเรื่องรายได้กับสวัสดิการ สูตรสำเร็จนี้ เขานำมาใช้ได้ผลดีมาก

มีน้ำใจ ล้มจะให้การสนับสนุน บอกกล่าวให้คำแนะนำแก่ลูกน้องทุกๆ เรื่องเกี่ยวกับการค้าขายว่าทำอะไร จะให้เขาช่วยเหลือ ล้มก็ช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ นับได้ว่าเขาเป็นชาวจีนที่เป็นคนดีคนหนึ่งที่เป็นตัวแทนของชาวจีนที่ค้าขายในเมืองไทย ทำให้เศรษฐกิจของไทยเจริญก้าวหน้ามาจนทุกวันนี้

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจทำมาหากิน ล้มเป็นชาวจีนที่อพยพเข้ามาอยู่เมืองไทยตั้งแต่เด็ก หอบเสื้อผ้าหมอนใบ ตั้งใจทำมาหากินด้วยความยากลำบากกลายเป็นเจ้าของร้านอาหารชื่อดังมีชีวิตอยู่ในเมืองหลวงด้วยความสุข นอกจากนั้นยังเขายึดคติที่อาแปะที่เขาเคยอยู่ด้วยสอนหลักในการดำเนินชีวิตว่าจะต้อง ซื่อสัตย์ กตัญญูรู้คุณและมีมานะอดทน พร้อมทั้งมีน้ำใจต่อผู้ตกทุกข์

ไต่ยาก ซึ่งล้มปฏิบัติตามจนประสบผลสำเร็จ

2. หลู

2.1 ภูมิหลัง

หลูเป็นชาวจีนที่อพยพมาพร้อมกับลี้ม แต่หลูทำงานด้านการรับเหมาก่อสร้าง โดย การรับช่วงต่อกันมาเพื่อได้กำไรมากขึ้น มีเงินมากขึ้นเขาจึงขยับฐานะเป็นผู้รับเหมาเองจน กลายเป็นอาเลี้ยและเป็นเจ้าแกในระยะเวลาไม่นานนัก หลูมีครอบครัวที่ดีมีบ้านหลังใหญ่ โตราคาเป็นล้าน มีรถเก๋งคันงามขับขี่ แต่หลูกับครอบครัวมีความสุขได้ไม่นานต้องพบกับ ความวิบัติเพราะหลูรับเหมาก่อสร้างอย่างมีเล่ห์เหลี่ยม ททุจริตในการสร้างบ้านและอาคาร เพื่อให้ได้เงินมาใช้เสวยสุข สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ คือ การเอาเปรียบลูกค้าทุกรูปแบบซึ่งทำให้ เขาต้องน้ำตาตก แต่หลูไม่สนใจ สุดท้ายเขาร่วมกับเจ้าหน้าที่บ้านเมืองบางคนโกงชาติ ด้วยวิธีฉ้อโกง รับเหมาก่อสร้างสถานที่ราชการแห่งหนึ่งด้วยราคาสูง เขากำลังหาทาง เอากำไร บังเอิญผู้ร่วมมือนั้นย้ายไปอยู่ที่อื่นคนใหม่มาเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต ตรวจสอบความผิด อันร้ายกาจของเขา ดังนั้นเขาจึงพบกับความล้มเหลวและพินาศไม่มีอะไรเหลือ ลูกเมียต้องนำ มาฝากให้ลี้มเลี้ยง หลูต้องหลบหนีไปอยู่ต่างประเทศ

2.2 ลักษณะทางกาย

หลูมีรูปร่างอ้วนท้วมสมบูรณ์ คล้ายอาเลี้ยหรือเจ้าแก อยู่ดีกินดี อายุแก่กว่าลี้ม ประมาณสิบปี การแต่งกาย เมื่อเขามีฐานะร่ำรวย การแต่งกายภูมิฐานน่าเชื่อถือจากการ เปรียบเทียบระหว่างลี้มกับหลูว่า

"ขณะที่นายลี้มขยับฐานะเป็นปึกแผ่นขึ้นทีละนิดทีละน้อยนั้น นายหลูกลับพุงปรวดๆ จนกลายเป็นอาเลี้ยเป็นเจ้าแก ทั้งนายลี้มจมองไม่เห็นหลัง"

(หยก บุรพา. 2537 : 69)

การพูดจาปราศรัยของหลู มักจะจริงใจพูดตรงไปตรงมาและ โน้มน้าวให้ผู้ฟังคล้อยตามได้ ดังคำสนทนาระหว่างหลูกับลิ้มเมื่อมาพบกันเมื่อคราวตกทุกข์ได้ยาก เขากล่าวว่า

"ความเป็นเพื่อนกัน ขอให้ถึงตั้งแต่ตอนเริ่มต้นรู้จักคบหากัน อย่าเอาฐานะความเป็นอยู่ปัจจุบันมาเป็นกำแพงกันเลยนะ แต่ถ้าจะเป็นคนร่วมงานกันละก็ เรื่องอดีตไม่ต้องคิดถึงเลยดูฐานะปัจจุบันเท่านั้นว่าน่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหน เพราะจะร่วมงานร่วมทุนกันดูกันที่เงินเท่านั้น แต่เพื่อนแท้ดูกันที่ น้ำใจในอดีต "

(หยก บุรพา. 2537 : 70)

คำพูดของหลูที่อ้างถึงความเป็นเพื่อนทำให้ลิ้มเกิดความซาบซึ้งไม่รู้คลาย ทำให้ความสัมพันธ์ของเขาทั้งสองผ่องแผ้วปราศจากมลทินตลอดมา

2.3 ลักษณะนิสัย

ไม่ถือตัว แม้หลูแม้จะมีเงินทองมากมายจากการทำมาหากินด้วยตัวเขาเองแต่เขาไม่เคยถือตัว เขาก็มักจะมาพบปะพูดคุยกับลิ้มเสมอ ขณะนั้นลิ้มเป็นพ่อค้าหาบเร่ บางครั้งก็พาลิ้มไปเที่ยว โดยบอกกับลิ้มว่าอย่าง ไม่ถือตัวว่า

"ให้ไปรู้จำไว้นะ ไม่ใช่จะพาไปอวดความร่ำรวย"

"บ้านเขาน่าอยู่ดีเหมือนกัน สมกับเป็นเจ้าแก้วแห่มาก็สร้าง"

(หยก บุรพา. 2537 :71)

แสดงว่า หลูและลิ้มเป็นเพื่อนที่เข้าใจกันตลอดมา ต่างคนต่างทำงานที่ตนเองถนัด

โลภมาก เมื่อหลูทำมาหากินเกี่ยวกับการรับเหมาก่อสร้าง ทำให้ใจของเขาเกิดความโลภเห็นแก่ตัว ไม่คำนึงถึงความทุกข์ของคนอื่น หลูระบายให้ลิ้มฟังหลังจากที่เขาหมดตัวเพราะความโลภว่า

"อีวรับเหมาก่อสร้างอย่างมีเล่ห์เหลี่ยม ก็เล่ห์เหลี่ยมที่เรียนรู้จดจำมาจากการรับเหมาก่อสร้างรุ่นเก่ากว่าเรานั้นแหละลึ้ม เป็นความจริงเหลือเกิน ความดีงามนั้นเลียนยาก แต่ความชั่วร้ายนั้นเรียนง่าย อีวก็เป็นลูกศิษย์ที่ดีของความชั่วร้ายคนหนึ่ง สารพัดเหลี่ยมकुที่จะเอาเปรียบลูกค้าที่มาว่าจ้าง ได้ อีวเป็นไม่ยิ่งมือเลยทีเดียว"

(หยก บุรพา. 2537 : 74)

หลูทำผิดและยอมรับผิด สารภาพความผิดให้เพื่อนทราบเขา รู้สึกสำนึกตัวและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวโดยขอร้องให้ลั้มช่วยหาที่อยู่ให้เมียและลูกของเขา บัดนี้สิ่งที่เขาคาดหวังไว้ว่าจะมีอนาคตที่สวยงามมีความสุข ต้องมลายหายไปเพราะความชั่วอันเกิดจากความโลภมากของเขานั้นเอง

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้เงิน แม้จะต้องทุจริตคดโกง หลูเข้ามาในเมืองไทยแบบเลื้อยหน้ามือมาแต่เขาพัฒนาตนเองเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง เขาได้พบเห็นวิธีการที่จะทุจริตคดโกงเพื่อจะได้เงินมาสร้างฐานะตนเองไม่มีใครบอกและชี้แนะแนวทางที่ดีให้ หลูจึงมีแต่ความเห็นแก่ตัว กอบโกย โกงทุกวิถีทาง เมื่อทุกอย่างไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เขาและครอบครัวจึงล้มละลายไม่มีแม้แต่แผ่นดินที่จะซุกหัวนอน ต้องเอาครอบครัวไปฝากเพื่อนช่วยเหลือให้ ส่วนตนเองต้องหลบหนีไปต่างประเทศ ไม่มีความสุขตลอดชีวิต

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง เรื่องหยาดเหงื่อ

1. เอ็ง

1.1 ภูมิหลัง

เอ็ง เป็นญาติของกั๋ง โดยเป็นน้องชายแม่ของหยก อพยพเข้ามาในประเทศไทยตั้ง

แต่ยายยังน้อย เขาไม่มีความรู้ติดตัวมาจากเมืองจีนเลย แต่เอ็งชอบอาชีพที่เกี่ยวกับการใช้กำลัง เช่นการเป็นนักมวยซึ่งต่อยตามงานต่างๆทั่วไป ได้เงินและรางวัลมากมาย เมื่อเขาโตเป็นหนุ่มใหญ่ด้วยความจำเป็นบางอย่าง เขาจึงเดินทางมุ่งสู่กรุงเทพฯ ประกอบอาชีพจับกังย่านริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และมักจะกลับมาเยี่ยมกึ่งและหยกตอนตรุษจีน

เอ็งรักใคร่ชอบพอกับ เชี่ยมเกี่ยม สาวรับจ้างตัดเสื้อผ้าในตลาดโดยตกลงกันว่า ถ้าทำงานเก็บเงินได้เพียงพอแล้ว จะแต่งงานและลงหลักปักฐานที่ตลาดแล้วค่อยขยายกิจการให้ใหญ่โตภายหลัง

หลังตรุษจีนเขาได้รับทราบข่าวจากเจ้าแม่ที่เขาทำงานอยู่ว่าเตี๊ยะตรอนเพราะโกตังเก็บสินค้าถูกพวกขโมยจัดแะโกตังขโมยเอาของไปขายเสียหายมาก เสมียนตกลงปรึกษากับเอ็งให้ช่วยเหลือ ตอนแรกเอ็งไม่กล้าเพราะเป็นห่วงสวัสดิภาพของตนเองเกรงจะถูกลอบทำร้ายภายหลัง แต่เมื่อเขาคิดถึงอนาคต ความหวังที่จะได้แต่งงานโดยเจ้าแม่จะให้รางวัลอย่างงาม เอ็งจึงตกลงทำโดยปลอมตัวเข้าไปปะปนกับผู้คนในย่านนั้น และได้รู้จักกับเผ่าป่อง นักเลงขี้เหล้า ซึ่งเป็นสายให้กับพวกคนร้าย เอ็งเลี้ยงเหล้าเผ่าป่องและพยายามล้วงความลับโดยบอกเผ่าป่องว่าไม่มีงานทำ เผ่าป่องหลงเชื่อจึงพาไปทำงานกับแก๊งลักขโมยสินค้า โดยมีหัวหน้าชื่อต๋อง ลูกน้องชื่อแคล้วกับพรรคพวกอีกหลายคน เอ็งได้ทราบที่มาที่ไป ขั้นตอนในการดำเนินการทุกอย่าง เมื่อได้โอกาสเอ็งจึงนำเรื่องดังกล่าวไปบอกให้ตำรวจมาดำเนินการจับ มีการต่อสู้กันจนนายต๋องเสียชีวิต แคล้วและพรรคพวกต่างหนีเอาตัวรอด เผ่าป่องหนีไปได้ แต่พรรคพวกถูกตำรวจจับมาเนิ่นครี เอ็งคาดว่าเมื่อเขาเหล่านี้ออกจากคุกมาคงจะตามแก้แค้นเขา ดังนั้นเมื่อเขาได้รับรางวัลจากเจ้าแม่เป็นเงินลงทุนก้อนโต เขาจึงตัดสินใจไม่ทำงานเป็นจับกังที่กรุงเทพฯอีกต่อไป

เอ็งเดินทางกลับไปยังบ้านตลาดที่กึ่งและหยกออาศัยอยู่ ขอรับรองให้กึ่งเป็นเจ้าแม่ไปลู่ขอเชี่ยมเกี่ยมเพื่อแต่งงานกันตามประเพณี และประกอบอาชีพค้าขายพืชไร่กับเจ้าแม่ ส่วนภรรยาของเขา ตั้งร้านตัดเสื้อผ้าขยายกิจการให้ใหญ่โตขึ้น ด้วยผลแห่งการประพฤติดีเอ็งจึงได้รับความสุขตามควรแก่อัตภาพ

1.2 ลักษณะทางกาย

เอ็งเป็นหนุ่มจีนที่มีรูปร่างหน้าตาดี กำยำ ล่ำสัน บึกบึน สมบูรณ์ มีกล้ามเนื้อมัดๆ

เขาฝึกเพาะกายจากการเป็นนักมวยประจำหมู่บ้านจนถึงระดับจังหวัด จากนั้นไปใช้แรงงานในกรุงเทพฯ เป็นจิ้งกิ้ง เองถือว่าเป็นการใช้แรงงานที่สุจริต ดังนั้นเขาจึงมีสุขภาพสมบูรณ์และหน้าตาดี และเป็นที่สนใจต่อคนรอบข้าง

เองเป็นคนที่ชอบแต่งกายให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อม เมื่อเขาทำงานเป็นจิ้งกิ้ง เขาใส่กางเกงทुरुต มีผ้าขาวม้าคอยซับเหงื่อและพันผ้ารับน้ำหนักจากการแบกของ แต่เมื่อเขากลับมาจากกรุงเทพฯ เพื่อพักผ่อนช่วงตรุษจีน เขาแต่งกายทันสมัยซึ่งหยกมักจะชื่นชมอาโก้ของเขาว่า

"อาโก้ แต่งตัวคล้ายพวกข้าราชการ ตำแหน่งสูงที่เขานิยมกัน อาโก้ นุ่งกางเกงขายาวแบบฝรั่งสีน้ำตาลไหม้ ผ้าเนือบางเลื่อมระยับ สวมเสื้อแขนสั้นผ่าอกปล่อยออกมานอกกางเกง เรียกว่าเสื้อย้าวาย ดอกลายสีเข้มสะดุดตาส่งให้เรือนร่างที่กำยำอยู่แล้วดูเข้มแข็งขึ้นอีกมาก ที่ข้อมือผูกนาฬิกาข้อมือเรือนทอง บางเจียบ ลายก็เป็นสีทองด้วยดูเหมือนกันอร่ามตา กระเป๋าเลื้อยด้านบนเสียบปากกาปลอดทองไว้ด้วยคู่หนึ่ง มันเป็นปากกาหยี่ห้อเซฟเฟอร์"

(หยก บุรพา. 2537: 85)

จะเห็นได้ว่าเองเป็นคนที่มีพละกำลัง เรื่องการแต่งกายมากเพราะทำให้บุคลิกของเขาดีขึ้น และไม่ให้ใครดูถูกดูแคลน

ด้านท่วงทีวาจา เองเป็นคนที่พูดดีสามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น ดังเหตุการณ์ที่หยกได้เกิดกับเองของเขาขณะที่เดินไปที่ตลาดว่า

"ฉันรู้สึกหัวใจเต้นแรงระรัวและพองจนคับหน้าอกหน้าใจที่ได้เดินเคียงกันไปกับอาโก้ ความภาคภูมิใจเกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า ที่อาโก้หยุดรับการทักทายได้ถ้ามถึงสารทุกข์สุขดิบ และความเป็นมาเป็นไปจากผู้คนที่รู้จักมากหน้าหลายตา เขาทักทายราวกับว่าอาโก้เองของฉันเป็นบุรุษสำคัญกระนั้นแหละ"

(หยก บุรพา. 2537: 87)

การที่เองเป็นคนดีสุภาพ เรียบร้อย พุดจาไพเราะ จึงเป็นที่รักใคร่ใฝ่慕ของชาว

บ้านร้านตลาด นอกจากนี้เขายังเป็นคนที่รู้จักคิดก่อนพูด คุณสมบัติดังกล่าวทำให้ชีวิตของเขามีความสุข

1.3 ลักษณะนิสัย

ขยันอดทน เอ่งต้องทำงานช่วยตนเองมาโดยตลอด เพราะพ่อแม่เสียชีวิตตั้งแต่เขายังเด็กๆ แต่เขาไม่เคยบ่น เขามีความอดทนในการทำงาน เริ่มจากการรับจ้างเล็กๆ น้อยๆ ในตลาดจนเป็นนักมวยชื่อดังและมีอาชีพเป็นจับกังในที่สุด หยกเคยพูดถึงเอ่งเสมอว่า

"กูเอ่งเป็นคนที่ไม่เคยอ่อนข้อ ท้อแท้ให้กับความเหนื่อยหนักของการทำงานใดๆ หนักเอาเบาสู้ทุกอย่าง ขอเพียงแต่เป็นงานที่อยู่ในครรลองสุจริตเท่านั้นเป็นพอ"

(หยก บุรพา. 2537: 61)

อาจกล่าวได้ว่าจากคุณสมบัติของ เอ่งจนชาวบ้านร้านตลาดที่มีอายุสูงวัยมักจะหยิบยกคุณสมบัติของ เขาขึ้นเป็นอุทาหรณ์เสมอ

มีน้ำใจ โดยเฉพาะเพื่อนบ้านที่ตนเองเคยอยู่มาก่อน ช่วงเทศกาลตรุษจีนเอ่งจะกลับมาทุกปี เขามีของฝากเพื่อนบ้านกันโดยถ้วนหน้า หยกเล่าว่า

"กูเอ่งจัดผลไม้ต่างๆ ที่ซื้อมาจากกรุงเทพฯ ใส่จานสังกะสีแล้วส่งให้นันเดินถือไปมอบให้เพื่อนบ้านร่วมตลาดเกือบทุกครอบครัว แบ่งให้ไปตามปริมาณที่เหมาะสมกับความผูกพัน อันเป็นเครื่องแสดงน้ำใจไมตรีที่มีต่อกันระหว่างญาติมิตรและเพื่อนบ้านที่สนิทสนมกัน"

(หยก บุรพา. 2537 : 107)

ไม่ว่าเอ่งจะเดินไปทางไหน มักจะมีคนทักทายปราศรัยอย่างสนิทสนม แสดงว่าเขาเป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี เป็นที่นิยมชมชอบของคนเพราะเขาเป็นคนดีนั่นเอง

รักดี ประพฤติดี การที่เอ็งได้มีญาติผู้ใหญ่เช่น กัง คอยบอกกล่าวแนะนำตักเตือนให้เป็นไปในทางที่ดีงาม เขาจึงไม่ประพฤตินอกลู่ นอกทาง เป็นนักเลงหัวไม้คอยทำร้ายผู้อื่น แต่เขากลับตั้งอกตั้งใจ ทำมาหากินตามที่ตนเองถนัดแม้จะเป็นงานที่คนอื่นเหยียดหยามว่าเป็นงานต่ำต้อย เขาถือว่าไม่ได้ไปคดโกงใคร ทำตามหยาดเหงื่อของเขาอย่างแท้จริง อาจกล่าวได้ว่าเขาเป็นคนที่รักและใส่ใจทำให้ชีวิตของเขาพบกับความสุขในบ้านปลาย

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจทำมาหากิน เอ็งได้ตั้งความหวังไว้ในอนาคตว่า เขาจะตั้งใจทำมาหากิน และดำเนินชีวิตอย่างแน่วแน่ ไม่ไขว้เขวออกนอกลู่ นอกทาง ไม่ยอมตกเป็นทาสของความฟุ้งเพื่อห่อเหิม และมีน้ำอดน้ำทนที่จะก้าวไปสู่จุดหมายปลายทางอันดีงาม สมกับที่ได้ตั้งปณิธานที่กำหนดร่วมกับเชียมเกี้ยวสาวคู่ใจ เอ็งมั่นใจเหลือเกินว่าด้วยหยาดเหงื่อแรงกายของจับกังที่ดำรงอยู่นี้แหละ จะทำให้เขาสว่างความเป็นปึกแผ่นให้แก่ฐานะของตัวเองได้ เพื่อเมียและลูกที่จะต้องเกิดมาสู่ชีวิตของเขาในวันหนึ่งข้างหน้า นอกจากนั้นเอ็งยังคิดอีกว่า

"ชีวิตที่จะสมบูรณ์ตามกฎหมายของธรรมชาติแห่งมนุษย์นั้น คือ การมีอาชีพ และตั้งใจ ทำการงานให้เป็นปึกแผ่นถาวร การมีถิ่นฐานบ้านช่อง มีคู่ครองและต่อไปหลังจากนั้นก็คือ การมีทายาทเพื่อสืบสายตระกูล"

(หยก บุรพา. 2537 : 274)

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องเรื่องลอลลายมังกร

1. เหลียง

1.1 ภูมิหลัง

เหลียง สื่อนานิชย์ อพยพมาจากเมืองซัวเถา หลังจากแต่งงานกับเหมยหลิงแล้ว มีลูกด้วยกัน 2 คน ชื่อ เทียนกับแอนดี้ โดยเขาตั้งความหวังไว้ว่าถ้ามีฐานะดีขึ้นจะมารับ

เหมยหลิงและลูกไปอยู่ด้วยกัน

เหลียงมีเพื่อนที่รู้จักกัน คือ จิว เข้ามาอยู่เมืองไทยโดยทั้งสองประกอบอาชีพเป็นจับกังรับจ้างแบกกระสอบข้าวสารที่ทำนํ้าราชวงศ์ จนเก็บเงินได้มากพอแล้ว เหลียงและจิวจึงแยกทางกันไปประกอบอาชีพตามที่ตนถนัด เหลียงได้เช่าร้านปากซอยชายกาแฟ เมื่อเห็นมีลูกค้าจึงลั้งสินค้าประเภท ชา กาแฟมาจากต่างประเทศ โดยรับเป็นผู้แทนจำหน่าย แต่เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้การค้าของเหลียงขาดทุนอย่างมากมาย

เมื่อสงครามสงบ เหลียงเริ่มต้นใหม่ โดยการรับจ้างขนผักและขนปลาแถวเยาวราช เริ่มสะสมเงินทองอีกครั้ง ครั่งนี้ก็กิจการดีขึ้นกว่าเดิมเขาเก็บเงินได้เป็นกอบเป็นกำซึ่งเหลียงคิดหาหนทางต่อไปโดยแต่งงานกับเนียม สาวไทยครึ่งจีน เพื่อที่จะได้ครอบครองที่ดินแถวตรอกจันทร์ ยานนาวา แล้วเขาร่วมทุนกับชาวไต้หวันตั้งโรงงานทอผ้าชื่อ "นัฏกิจการทอ" ในช่วงนี้ เหมยหลิง นร้อมลูกทั้งสองคือเทียนและแอนดี้ มาอยู่เมืองไทยด้วย โดยการช่วยเหลือของเนียม

เหลียง ส่งลูกชายทั้งสองไปเรียนที่ฮ่องกงและลูกๆ ของเนียมอีก 4 คน ได้แก่ นรา อานนท์ นุช และนันทนา ไปเรียนที่อังกฤษ ลูก ๆ แต่ละคนของเหลียง บางคนเรียนจบ บางคนเรียนไม่จบ คนที่เรียนจบกลับมาเขาให้ทำงานรับผิดชอบกิจการของบริษัท คนที่ไม่จบให้ดูแลและเป็นผู้ช่วยกิจการตามความเหมาะสม

กิจการทอผ้าของเหลียงประสบผลสำเร็จอย่างมากมาย ทำให้ฐานะของบริษัทเป็นปึกแผ่น มั่นคง เหลียงให้ลูกชายคนโตชื่อเทียนช่วยโรงงานทอผ้าสมุทรปราการ และให้แอนดี้เป็นผู้ช่วยผู้จัดการโรงงานนัฏกิจการทอ นัฏดูแลกิจการ นัฏกิจอะ-ลา-โม ซึ่งลั้งสินค้าประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูปมาจากประเทศอังกฤษ อเมริกา ส่วนนราดูแลด้านเครื่องจักรของโรงงานทอผ้า ต่อมาเหลียง ขยายกิจการเป็น "นัฏกิจหลักทรัพย์" เป็นการระดมเงินทุนเข้ามาบริษัทได้ผลดี มีคนเชื่อถือ นำเงินมาฝากกิจการเป็นที่น่าพอใจ จนกระทั่งมีการขยายเป็นบริษัทเล็กบริษัทน้อยเรื่องการค้าขายอีกมากมาย แต่เหตุการณ์ที่คาดไม่ถึงเกิดขึ้นเกี่ยวกับเรื่องทางการเมืองไทยมีการปฏิวัติ เหลียงถูกจับตามองว่าเป็นผู้ที่บ่อนทำลายความมั่นคงของชาติ เขาถูกตามล่าจากตำรวจ จนเหลียงต้องหนีหลบภัยไปอยู่ที่ประเทศฮ่องกงโดยทิ้งให้เนียมและลูกๆ ดำเนินกิจการแทน ที่ฮ่องกงเหลียงร่วมงานกับชาวฮ่องกงทำกิจการค้าอีก โดยตั้งบริษัทเกี่ยวกับการทางการเงิน ชื่อ "เนชั่นแนล ทรัสต์" โดยการรับแลกเงินสด แลกตัวเงิน โอนเงินได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าอย่างกว้างขวาง ต่อมามีการโอนเงินตราผ่านมาประเทศไทย

ผ่าน "นัฏกิจหลักทรัพย์" เหลียงให้เขียนมาช่วยควบคุมกิจการ ทำให้คนรักของแอนดี้ไม่พอใจ แต่กิจการดำเนินมาด้วยดี ตอนแรกเทียนตั้งใจทำงานดี ต่อมาเขาใช้เงินสุรุ่ยสุร่าย ไม่นึกถึงบริษัท ทำให้บริษัทเกือบล้มละลาย ขณะที่เหลียงเดินทางไปดูงานที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่องการส่งออกและการนำสินค้ามาจำหน่าย เหลียงทราบเรื่องจึงกลับมาสะสางปัญหาต่างๆ จนเหตุการณ์คลี่คลายไปในทางดี

เหลียงอยู่อ่องกงประมาณ 6 ปี จึงเดินทางกลับมาเมืองไทยอีกครั้ง เขาได้จัดตั้งบริษัท "นัฏกิจโกศล" รวบรวมทุกบริษัทเข้าเป็นบริษัทเดียวกัน โดยเหลียงเป็นผู้คอยดูแลประสานงานให้ลูกๆ รับผิดชอบกิจการตามความสามารถของตนเอง ถึงแม้กิจการบริษัทจะขยายอาณาจักรออกอย่างกว้างขวางเป็นกิจการหลากหลายจากกิจการทอผ้า หลักทรัพย์สินค้าส่งออกผลิตเครื่องอุปโภคบริโภคมากมาย แต่ก็ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกคนที่ทำให้กิจการจึงเป็นชนวนการขัดแย้งผลประโยชน์กัน เกิดการกระทบกระทั่งกันระหว่าง พี่น้อง ภรรยา และผู้ร่วมงาน บ้างครั้งกิจการล้มลุกคลุกคลาน บ้างครั้งดีขึ้นตามระบบการค้า จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้วิถีชีวิตของแต่ละคนเปลี่ยนแปลงไปตามแรงปรารถนาของตนเอง นอกจากนี้ยังมีปัญหาภายนอกบริษัทเข้ามาเกี่ยวข้องอีก ได้แก่ วิกฤติการณ์น้ำมันขาดแคลน พฤษภาทมิฬ ความเปลี่ยนแปลงด้านการค้าอย่างกระทันหัน แต่เหลียง ลือพานิชย์ สามารถประคับประคองบริษัทให้อยู่ได้

เหตุการณ์สำคัญที่ทำให้เหลียงต้องล้มปวยลง คือ กิจการหลักทรัพย์ถูกชาวยุ้ยลูกชาย ทำลายชื่อเสียงขาดความเชื่อถือจากประชาชน ทำให้ฐานะของบริษัทเกือบล้มละลาย ประกอบกับความแตกแยกของสมาชิกในครอบครัวได้สร้างความสะเทือนใจให้กับเหลียงอย่างมาก

ในช่วงสุดท้ายของชีวิต เหลียงจัดตั้งบริษัทยูเนียนชาเตอร์และคอมมอดิตีกับบริษัทสหนัฏกิจ ดูแลเครื่องอุปโภคบริโภค แต่ก็ไม่ได้ช่วยให้เหลียงมีอาการดีขึ้น โดยเฉพาะลูกชายคนเก่งเป็นอาชญากรทางเศรษฐกิจเสียเอง ดำเนินกิจการผิดเป้าหมาย ต้องหลบหนีไปอยู่ที่ฮ่องกง กว่าที่จะกลับมาให้เหลียงได้เห็นหน้า เหลียง ลือพานิชย์ ก็จากไปอย่างไม่มีวันกลับ ทั้งกิจการให้ครอบครัวดำเนินการต่อไป

1.2 ลักษณะทางกาย

เหลียง ลือพานิชย์ เป็นคนจีนที่มีรูปร่างเล็กผอมเวลาถอดเสื้อจะมองเห็นซี่โครงเรียงรายกันเหมือนริ้วไม้ระแนงๆ เนื้อหนังที่เรียกว่าติดกระดูกที่ยาวและรวบลู่ในหน้าเต็มไปด้วยกระดูก หลานของเหลียงเคยกล่าวถึงรูปร่างของเหลียงอีกว่า

"ส่วนที่สะดุดตาที่สุดคือ หน้าผากที่กว้างและโหนกนูน เหมือนหน้าผากเสือโคร่ง คิ้วที่ตักดำตัดกับเส้นผมสีดำเงา ซึ่งตัดเกรียนหนังทั่ว ดวงตาที่แจ่มใสเหมือนแสงไฟจากประกายดาว ซึ่งแม้จะเป็นคนแรมที่มีตมิดหรือวันที่ทะเลคลื่นด้วยลมมรสุมก็ยังยืนหยัดสดใสแสงเกือกุลขาวเรือให้รอดพ้นจากพายุหินโกลนหรือแนวปะการัง"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 131-132)

แสดงว่าเหลียงได้ผ่านความลำบากมาอย่างโชกโชน แต่ด้วยความตั้งใจมั่นไม่ประมาทในชีวิตทำให้เหลียงเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มาได้จบจนวาระสุดท้ายของชีวิต

เหลียงเป็นคนพูดน้อย ถ้ามีเรื่องให้คิดยิ่งพูดน้อยลง วิธีคิดของเหลียงสังเกตได้จากท่าทางและการนั่งหลังให้หน้าต่าง ทอดสายตาไปที่ประตู วางข้อศอกทั้งสองข้างลงบนโต๊ะ ชั่วชีวิตของเหลียง ทำท่าทางดังกล่าวเพียงสองครั้ง คือ เรื่องนันทาและการล่มสลายของ "บริษัทยูเนี่ยนชาเตอร์ คอมมิตี" ด้วยฝีมือของลูกชายสุดโปรดคือ ชาญชัย

เวลาที่เหลียงอยู่บ้านและโรงงาน เหลียงจะสวมกางเกงขุดชาสั้นสีน้ำเงินลายทาง เสื้อยืดคอกลมสีขาวมัวๆ เดินลากเกียะโกรกกรากดูความเรียบร้อยของโรงงาน ซึ่งเขาจะทำงานจิปาตะทุกอย่าง ตั้งแต่เช็คเครื่องจักร คมสต็อก จนถึงวิ่งเดินขายผ้า ซึ่งเป็นการแต่งตัวธรรมดาของชาวจีนทั่วๆ ไปไม่มีการแต่งแบบพิธีนิรันดร์

ลูกหลานมักจะกล่าวถึงเรื่องการแต่งกายของเหลียงว่า

"ปู่เป็นคนเรียบง่าย ง่าย ๆ มาแต่ไหนแต่ไร สมัยก่อนเคยเป็นเช่นไรสมัยนี้ก็เป็นเช่นนั้น ตั้งแต่ฉันจำความได้ ก็เห็นปู่แต่งตัวด้วยเสื้อแขนสั้นหลวมๆ สีขาวสะอาด กางเกงสีครีมรีดเรียบกริบ ต่อกางเกงสำคัญไปถึงจะผูกเนกไทใส่เสื้อนอกสีเทาตัวโปรด"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 90)

แสดงว่าเหลียงแต่งกายตามสภาพและเหตุการณ์ ตลอดจนถึงถึง ความสำคัญของงานที่เขาได้รับเชิญไปทุกครั้ง

1.3 ลักษณะนิสัย

ขยันอดทน เหลียงเป็นคนจีนที่ไม่ย่อท้อต่อความลำบาก มีความขยันและอดทนเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าเขาจะล้ม แต่เขาก็ลุกขึ้นต่อสู้ชีวิตด้วยความหวังที่จะได้ชัยชนะ ซึ่งเขาสามารถทำได้ที่น่าชื่นใจ ตั้งแต่เป็นจับกังแบกกระสอบข้าวสาร เมื่อมีกิจการเป็นของตนเอง กิจการขาดทุนเขามีได้ย่อท้อ เริ่มต้นใหม่ได้ทุกครั้ง พยายามใช้ความอดทนแก้ปัญหาได้ทุกครั้ง สิ่งที่เตือนใจเหลียงคือ เหยียบบาทสมัยรัชกาลที่ 6 ที่เขาได้มาตั้งแต่สมัยเป็นจับกังอยู่ เพื่อเตือนใจให้เขาในเรื่องการทำงานได้เป็นอย่างดีจนจบจวนวาระสุดท้ายของชีวิต

มีความจำดี ในแต่ละวันจะมีเรื่องผ่านเข้าออกมากมาย เหลียงไม่เคยใช้สมุดบันทึก เครื่องคิดเลขช่วยความจำหรือการคำนวณ จากคำบอกเล่าของหลานพูดถึงเรื่องนี้เสมอว่า เหลียงเป็นคนที่มีความจำดีมากดังรายละเอียดต่อไปนี้

"ทุกวันนี้แม้ป็นอายุย่างเข้า 70 ปี แต่ป็นักยังมีความจำที่แจ่มใส สามารถส่งงานหรือพูดคุยเรื่องต่างๆที่เกี่ยวกับกิจการของบริษัทได้อย่างทันทีทันใดและไม่มีผิดพลาด "

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 91)

มีเหตุผล ถ้าใครถามเรื่องใดก็ตาม เหลียงจะเล่าและตอบได้อย่างละเอียด แสดงว่าเหลียงเป็นคนที่มีความจำดีสามารถจดจำเรื่องราวต่างๆได้ทุกอย่าง

ลูกหลานทุกคนมักจะยอมรับฟังความคิดเห็นของเหลียง เพราะถ้าเกิดปัญหาใดๆกับบริษัท เหลียงมักจะแก้ไขปัญหาคำนึงถึงเหตุผลที่มารวมทั้งอธิบายให้ลูกๆ ได้เข้าใจ เหลียงให้เหตุผลเรื่องการให้ทุกคนได้ทำงานแข่งขันกันไม่ วันแม้แต่ว่าลูกของตนเองว่า

"เครื่องจักร คงเป็นเพียงแค่แท่งเหล็ก ถ้าไม่มีคนงานคอยคุมเครื่อง คอย

หยอดน้ำมันหรือปิดสวิทช์ เราถึงได้เลี้ยงดูคนงานของเราเหมือนคนในครอบครัว
รู้จักรู้สึกของเขาให้โอกาสเขาเจริญก้าวหน้า สนับสนุนให้ต่างคนต่างแข่งขันกัน
ทำงาน โดยที่เหลียงเชื่อว่าการแข่งขันกันทำงานเป็นวิธีสร้างคนและสร้างความ
เจริญให้แก่บริษัทและปู่เชื่อว่า เรื่องนี้จะไม่เว้น แม้แต่ลูกหลาน"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 27)

จากความล่มสลายของบริษัท ลูกหลานทะเลาะ ไม่ยอมกันต่างคนต่างเถียงกันเพื่อ
เอาชนะและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว แต่เหลียงได้ให้ข้อคิดและเหตุผลจนทุกคนต้องยอมรับ
ดังตัวอย่างคำพูดของเขาที่มีต่อลูกๆว่า

"พอทีๆ" ปู่โบกมืออย่างเหนื่อยใจ "พี่น้องกันทั้งนั้นทุ่มเถียงกันเอง ไม่เกิดประ
โยชน์อะไร เราทำมาค้าขายตั้งแต่หนุ่มจนอายุป็นนี้ก็ด้วยความหวังที่จะสร้างตัวเป็น
ปึกแผ่นให้ลูกหลานได้พึ่งพิง ไม่เคยคิดเลยว่าพอลูกหลานคนหนึ่งมีเรื่องเดือดร้อน
เกิดขึ้น ก็กลายเป็นเรื่องให้ลูกหลานคนอื่นๆ ต้องมาทะเลาะเบาะแว้งกันไม่มีใคร
ยอมลงให้ใคร แต่ถ้าใครจะมีแก้ไขช่วยเหลือ เราก็ไม่หวงห้าม แต่ขอให้คิดว่า
เป็นเรื่องความรักใคร่ใยดีส่วนตัว ไม่มีส่วนเกี่ยวพันกัน "

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 261)

จากคำพูดดังกล่าวทำให้ทุกคนยอมรับความคิดและแยกย้ายกันไปจากห้องประชุม

เป็นคนมัธยัสถ์ เหลียงมีชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายเขาไม่ค่อยสูงส่งกับใคร ตั้งหน้า
ตั้งตาทำงาน การแต่งกายเรียบง่ายด้วยเสื้อแขนสั้นหลวมๆสีขาวยาวสะอาด กางเกงสีครีมรีด
เรียบกริบ เมื่อมีงานสำคัญเขาจึงจะผูกเนคไทใส่เสื้อนอกสีเทาตัวโปรต ส่วนการรับประทานอาหาร
อาหารเหลียงมักจะรับประทานอาหารร้านจีนธรรมดา เพื่อพบปะพูดคุยกับเพื่อนเก่าบางคน
อย่างสนิทสนม นอกจากนี้เหลียงไม่ดื่มเหล้าสูบบุหรี่หรือดูโทรทัศน์ หรือทำอะไรที่เป็นเหตุ
ให้เสียเวลาทำงาน การที่เหลียงเป็นคนประหยัดมัธยัสถ์ทำให้เขาพัฒนาตนเองจากอาชีพ
จับกังเป็นเจ้าสัวได้

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

เขาให้เหตุผล 2 ประการที่เข้ามาทำมาหากินในเมืองไทย ประการแรก คือ สร้างฐานะให้เป็นปึกแผ่นเพื่อสร้างประโยชน์ให้ลูกหลานได้ฟังฟัง

ตลอดชีวิตของเหลียงมุ่งทำงานจริงๆ เพื่อสร้างฐานะให้เป็นปึกแผ่นและจะมอบให้ลูกหลานได้เอาเป็นตัวอย่าง แสดงว่าเหลียงเป็นชาวจีนที่มีคุณสมบัติ ชยันชื่อเสียง ประหยัด กตัญญู เป็นตัวอย่างต่อผู้อ่านและผู้รับรู้เรื่องราวของเขาได้เป็นอย่างดี

ประการที่สอง คือต้องการที่จะทดแทนบุญคุณประเทศที่ตนเองได้อาศัยทำมาหากินอยู่ ซึ่งเหลียงเล่าให้ลูกหลานฟังเป็นการเตือนสติว่า

"ปู่ว่าเมืองไทยมีบุญคุณกับปู่ ทำให้ปู่มีกินมีใช้ มีกำลังเลี้ยงดูลูกหลานมาตั้งแต่ต้น แม้ตลอดเวลาปู่ก็ยังถือว่าตัวเองเป็นคนจีน ไม่พยายามแต่งจริตทำตัวเป็นคนไทยจนเกิดเหตุเหมือนเพื่อนฝูงบางคน แต่ปู่ก็ถือว่าตัวเองเป็นคนจีนที่ กตัญญู รู้คุณธรรม และรำลึกถึงพระคุณของแผ่นดินที่ก่อร่างสร้างตัวมาอยู่เสมอ"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 67)

อาจกล่าวได้ว่าเหลียงเป็นชาวจีนอีกคนหนึ่งที่มีแนวคิดในการดำเนินชีวิตที่ดี ดังกล่าวข้างต้นและเขาได้ปฏิบัติตามแนวคิดนั้นจนประสบผลสำเร็จในเวลาต่อมา มีผู้คนกล่าวถึงเหลียงเสมอว่าเป็นต้นแบบของนักการค้าที่ทำให้เศรษฐกิจของไทยเจริญก้าวหน้ามาจนทุกวันนี้

2. เทียน

2.1 ภูมิหลัง

เทียนเป็นลูกชายคนโตของเหลียงกับหมยหลิงเกิดที่เมืองจีน เมื่ออายุได้ 17 ปี จึงเดินทางมาอยู่เมืองไทย จากนั้นเทียนถูกล่งไปเรียนวิชาการบริหารธุรกิจที่ฮ่องกง แต่เขาไม่ตั้งใจเรียน มีเรื่องชู้สาวกับนักเรียนที่เรียนในห้องเดียวกันจนกระทั่งมีเด็ก ทำให้

เหลียงตัดเป็นตัดตายไม่ยอมส่งเงินไปให้ และยื่นคำขาดให้เรียนจบแล้วค่อยแต่งงาน ขณะที่เรียนยังไม่จบ ลูกที่เกิดมาส่งให้ย่าเนียมเป็นผู้เลี้ยง ส่วนทางด้านการเงิน เขาต้องหางานทำไปด้วยเรียนไปด้วย ไม่มีเวลาพักผ่อน ในที่สุดก็ล้มป่วยลง เหลียงผู้เป็นพ่อทนไม่ได้ จึงเรียกตัวกลับเมืองไทยและให้ช่วยดูแลโรงงาน ส่วนการแต่งงานไม่มีใครสนใจทำให้เขาและภรรยาต้องทนอยู่และเลี้ยงลูกไปตามยถากรรม เทียนขัดแย้งกับแอนด้องชายในเรื่องการทำงานจนเหลียงต้องแยกให้กันทำคนละแห่ง เหลียงส่งเทียนไปควบคุมงานที่ประเทศฮ่องกงเป็นผู้จัดการบริษัทที่เหลียงลงทุน ไว้ชื่อ "เนชั่นแนล ทรัสต์" ทำให้เขาใช้ชีวิตอย่างมหาราชาจัดงานเลี้ยง เต็มรา ถลุงเงินของบริษัทจนเกือบจะถูกฟ้อง เดชะบุญที่รู้จักหลักทรัพย์ช่วยพวงฐานะไว้ จากความประพฤติดันเหลวแหลกของเขา เขาจึงไม่ได้รับการไว้วางใจจากพ่อของเขามากต่อไปและห้ามไม่ให้มีเรื่องราวต่างๆ เกิดขึ้นอีก

2.2 ลักษณะทางกาย

เทียนเป็นหนุ่มจีนที่มี รูปร่างสูงใหญ่ ผิวขาวสะอาด หน้าตาดี ใครๆเห็นต่างก็รัก โดยเฉพาะผู้หญิง เขามีความรู้แม่นยำทางตำราและทฤษฎี จึงถูกส่งไปเรียนที่ฮ่องกงด้วยความที่มีรูปหน้าตาดีจนเป็นที่หมายปองของผู้หญิงที่เป็นนักเรียน ในที่สุดเกิดปัญหาเรื่องชู้สาว กว่าจะเรียนจบก็พบปัญหาหลายปัญหาจึงกลับเมืองไทยช่วยพ่อทำงาน

ด้วยเหตุที่เขามาจากเมืองจีนกว่าจะเรียนภาษาไทยได้ก็ใช้เวลาเรียนนานมาก จึงจะรู้เรื่อง ดังนั้นเขาจึงพูดภาษาไทยไม่ชัด การติดต่อสื่อสารจึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก

เทียนได้รับฉายาว่าเป็นคุณชายเจ้าสำราญ ดังนั้นเรื่องการแต่งกายจึงหรูหรา ทันสมัย ใช้ของอย่างฟุ่มเฟือย โดยเฉพาะระยะที่เขาเป็นผู้จัดการบริษัท "เนชั่นแนล ทรัสต์" ไม่สนใจว่าเงินจะขาดบัญชีอย่างไร เขาซื้อของใช้ทุกอย่างที่พอใจ มีชีวิตและความเป็นอยู่อย่างสุขสบาย

2.3 ลักษณะนิสัย

สุรุษสุร่าย เนื่องจากเทียนเป็นลูกชายคนโตของเหลียง ดังนั้นจึงได้รับการตาม

ใจทุกอย่าง ใช้เงินอย่างสุรุ่ยสุร่ายโดยเฉพาะเครื่องแต่งกาย การจัดงานเลี้ยง เทียว
เดินราตามคลับบาร์ และซื้อของทุกอย่างที่เขาพอใจ เขาสร้างปัญหาให้เสียเกี่ยวกับ
ด้านการเงินตลอดเวลา ซึ่งพฤติกรรมของเขาเกือบทำให้บริษัทเงินทุนของเขาส่ง
ล้มละลาย

รักความสบาย เทียนมีพฤติกรรม ชอบความสะดวกสบาย ชอบ ทำตัวเป็นหนุ่ม
เจ้าสำราญ ดังตัวอย่างที่หลานของเขาส่งกล่าวถึงว่า

"คราวนี้ลุงเทียนอยู่ในฐานะผู้จัดการบริษัท "เนชั่นแนลทรีสต์" ที่มีกิจการใหญ่
โต มีความเป็นอยู่หรูหรา และมีชื่อเสียงในวงสังคมชั้นสูง จึงทำให้ผลิตเฟลิน
ไปกับการใช้เงินทองซื้อความสุขสำราญให้กับตนเอง มีการจัดเดินราใหญ่โตแทบ
ทุกอาทิตย์ เปลี่ยนคู่วงไม่ซ้ำหน้ากันและเสียการพนันเป็นแสนๆ เหรียญฮ่องกง"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 62)

แสดงว่าเทียนเป็นคนที่มีนิสัยไม่ดี เห็นแก่ความสะดวกสบาย โดยไม่คิดถึง
เดือดร้อนของผู้อื่น ทำให้เขามีความสุขได้ไม่นาน

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ไม่จริงจังกับชีวิต สำหรับวิถีชีวิตและความคิดในอนาคตของเทียนนั้น ไม่จริง
จังกับชีวิตไม่ได้คิดเพราะมีทุกอย่างที่เกื้อกูล แต่เขาไม่ได้ปฏิบัติตนให้เป็นไปตามทุกอย่าง
ที่มีอยู่ให้เจริญก้าวหน้าได้ มีแต่ทางเสื่อม ทำให้กิจการของพ่อเกือบล้มละลาย ทั้งนี้อาจ
เป็นการชดเชยชีวิตของเขาที่ต้องพบกับความยากลำบากในตอนที่เมืองจีนนั้นเอง หลังจาก
จากทุกอย่างได้เปลี่ยนไปในทางดี เทียนจึงทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสงบ

3. จิ๋ว

3.1 ภูมิหลัง

จิว อพยพมาจากเมืองจีนพร้อมกับ เหลียง ลือพานิชย์ เขาเริ่มทำมาหากินด้วยความลำบาก ทำงานหนักด้วยการเป็นจับกัง หลังจากเก็บหอมรอมริบได้เงินมากพอสมควรแล้วจึงทำกิจการขายเฉาก๊วย ขยายกิจการจนประสบผลสำเร็จได้รับปริญญากิตติมศักดิ์สาขาบริหารธุรกิจ เป็น ดร.ชจรเกียรติ ไพศาลนันท์กิจ จิวมีความสัมพันธ์กับครอบครัวของเหลียง ยกลูกสาวแต่งงานกับลูกชายของเหลียง แม้จะสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นแก่คนในบ้านแต่วันเวลาทำให้ทุกอย่างค่อยเปลี่ยนไป ทุกคนได้รู้เจตนาและความในใจของทั้งสองคนจนโดยให้ภัยในที่สุด จิวเป็นชาวจีนอีกคนหนึ่งทีประสบผลสำเร็จ เป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นคนจีนที่ค้าขายและประกอบตนเองแก้ปัญหาได้เก่ง เขาเป็นคนจีนที่สร้างฐานะด้วยตนเองได้ดีคนหนึ่ง และอยู่ในประเทศไทยได้อย่างมีความสุข

3.2 ลักษณะทางกาย

จิวเป็นคนจีนที่มีรูปร่างอ้วนท้วมสมบูรณ์ เวลาหัวเราะจะกระพริบ ไม่ทุกซ์ร้อน มีสุขภาพจิตดี เขาเป็นคนที่มีมองโลกในแง่ดี จิวชอบพูดจาเสียงดังฟังชัด ชอบเอะอะโว้ยวาย ชอบพูดตลกขบขัน คุยเก่งหาตัวจับยาก แต่ไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่ตนเอง เช่น เมื่อเขาได้รับเชิญให้ไปกล่าวคำอวยพร ในงานหนึ่งเขามักจะพูดแทรกตลกขบขันว่า

"ท่านข้าหลวง ได้เลื่อนเป็นนายอำเภอหรือไม่ก็ประเภท ผู้กำกับเนียมเหมือนสันตติ แล้วเจียบไป ให้คนใจหายใจคว่ำเล่น ก่อนจะต่อว่า ส่วนพวกกระผมเหมือนหญ้าแพรกท่านจะเหยียบเสียเมื่อไหร่ก็ง่าย"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 224)

แสดงว่าการพูดตลกของเขาทำให้ผู้ฟังหัวเราะชอบใจ ไม่ถือโทษโกรธเขา จิวเป็นคนทันสมัย เขาชอบแต่งตัวได้เหมาะสมกับฐานะความเป็นอยู่ของเขา

3.3 ลักษณะนิสัย

ใจกว้าง จิวเป็นคนใจกว้างเหมือนแม่น้ำ ชอบหาความสุขใส่ตัว เลี้ยงเพื่อนฝูง

และผู้ที่มีประโยชน์ต่อตนเอง เมื่อเหลียงป่วยหนักเขาไปเยี่ยมเยียนเอาของไปให้มากมาย เพื่อบำรุงสุขภาพ ในฐานะเพื่อนร่วมเลือดผืนหมอนใบด้วยกัน

อารมณ์ดี จี๊วเป็นคนที่มีอารมณ์สนุกสนานและมีสุขภาพจิตดี ถ้าใครอยู่ใกล้จะต้องหัวเราะและมักถูกไล่เบียด คำพูดหรืออากัฏฐ์จะรู้เรื่องต้องเห็นตื้นน้อยไปตามๆกัน เช่น ตอนที่จี๊วได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์ใหม่ๆ หนังสือพิมพ์ไปสัมภาษณ์ ท่านก็ตอบออกมาตรงๆว่า

"บริหัง บริหารธุรกิจอะไร อ้าวไม่รู้จัก รู้อย่างเดียวคือ ขายเนาก๊วย อีคัง ให้ปริญญาสาขาเนาก๊วยกับอ้าวมากกว่า"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 244)

แม้กับข่าวจะพยายามตะล่อมถามจี๊วว่า เคยขายเนาก๊วยมาก่อนแต่ตอนนี้เป็นนักธุรกิจหมื่นล้านที่ประสบความสำเร็จคนหนึ่ง เขาก็จะโบกมือโบกมือปฏิเสธว่า เขาไม่ใช่ นักธุรกิจ เป็นแค่คนค้าขายที่ซื้อมากขายไปแล้วเฉยๆได้กำไรนิดๆหน่อยๆ กว่านักข่าวเศรษฐกิจจะยอมรับคำว่า "คนค้าขาย" และกว่าจี๊วจะพูดให้เข้าใจ คำว่า นักธุรกิจ ต่างคนต่างเห็นน้อยไปตามๆกัน พร้อมทั้งหัวเราะชอบใจ

เข้าใจชีวิต รู้ว่าชีวิตเป็นอย่างไร เขาจึงจะหาความสุขให้กับชีวิตโดยใช้เงินเป็นเครื่องมือ เขาใช้จ่ายเงินอย่างมากมาย เพราะคิดว่าเงินจะช่วยให้เขามีความสุขได้ในชีวิตนี้

3.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

มองคนในแง่ดี จี๊วเป็นคนที่มีมองโลกในแง่ดี สดใส ดังนั้นเขาจึงใช้ชีวิตอย่างมีความสุข สนุกสนาน ใช้มันคุ้มค่า อยากมี อยากกิน อยากดื่ม อยากเที่ยว เขาทำเพราะเขาคิดว่าชีวิตนี้ไม่มีอะไร ทำตัวและใจให้สบาย เมื่อมีเงินทองแล้วหาความสุขใส่ตัว และเขาก็ไม่ลืมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นตามความเหมาะสมที่เขาทำได้

4. ชาญชัย

4.1 ภูมิลำเนา

ชาญชัยเป็นหลานของเหลียง ที่เกิดจากแอนดรูว์ของเพียนกับเป็กกี้ เขาเกิดมาท่ามกลางความร่ำรวย เขาได้รับการศึกษาดีโดยได้เรียนวิชาการจัดการอุตสาหกรรมที่วิทยาลัยมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งเมืองลิเวอร์พูล ประเทศอังกฤษ หลังจากที่เรียนสำเร็จแล้ว เหลียงให้ทำงานในบริษัทธุรกิจ โดยฝึกงานตั้งแต่ชั้นเสมียนก่อน ต่อมาได้เป็นเลขานุการที่สำนักงานกลาง แต่ถูกจำกัดสิทธิในเรื่องการใช้รถยนต์ส่วนตัว ซึ่งชาญชัยไม่พอใจ เพราะต้องติดตามเหลียงซึ่งเป็นปู่ของตนเองตลอดเวลา ลูกหลานคนอื่นไม่พอใจเพราะอิจฉาริษยากลับจะได้ดีกว่าตน

ชาญชัยแอบลักลอบได้เสียกับหญิงคนหนึ่งจนตั้งท้อง แต่ไม่ยอมรับจึงพาไปทำแท้งและตกเลือดตายเพราะถูกทุบตีจากชาญชัย นำความอภัยต่อสมรสคู่ครอบครัวเป็นอย่างมาก แม้จะหลุดจากคดีความกับตำรวจก็ตาม เหลียงโกรธมากจึงปลดชาญชัยออกจากตำแหน่งใหญ่จากธุรกิจ อะ-ลา-โมด เหลือเป็นเพียงกรรมการบริษัทธุรกิจเท่านั้น อันเป็นตำแหน่งลอยเพียงตำแหน่งเดียว

ชาญชัยยื่นใบลาออก แล้วไปตั้งบริษัทใหม่ชื่อ สันทองคอปอเรชั่น ดำเนินธุรกิจผลิตเครื่องกีฬา เสื้อผ้าสำเร็จรูปจากต่างประเทศแต่อยู่ในตระกูลสื่อพาณิชย์และแข่งขันการค้ากับรัฐ ลูกของย่าเนียม ในที่สุดกิจการซบเซาเมื่อเหลียงช่วยเหลืออีกครั้ง ชาญชัยได้ใจขายหุ้นของบริษัทและเปิดบริษัทใหม่ ยูเนียนชาเตอร์และคอมมอดิตีค้าขายการเงินนอก ระบบ กิจการดีขึ้น เงินทุนมีมากมายเพราะดีขึ้น ทั้งกิจการซื้อทอง ปันหุ้นที่ย่องกงอีกแห่งหนึ่ง ในที่สุดบริษัทยูเนียนชาเตอร์ล้มละลายอีกเพราะกิจการนี้ไปเกี่ยวข้องกับทหาร ครั้นเกิดการปฏิวัติ ประชาชนรู้ข่าวเพราะหนังสือพิมพ์ประโคนข่าว จึงพากันมาถอนหุ้นจนเกิดความวุ่นวายเมื่อไม่ได้รับเงินจึงทำลายข้าวของเสียหาย ชาญชัยหนีไปอยู่ที่ฮ่องกง เป็นอาชญากรทางเศรษฐกิจของไทย เรื่องทางบริษัทถูกปล่อยกิจการให้เป็นไปตามยถากรรม ชาญชัยถูกประณามว่า เป็นคนชั่วโกง คนหลงโลก และเมื่อเหตุการณ์คลี่คลายลง เขาจึงกลับมาเยี่ยมเหลียงเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่จะถูกตำรวจจับดำเนินคดี

4.2 ลักษณะทางกาย

ชาญชัยเป็นคนที่รูปร่างหน้าตาดี ผิวพรรณดี มีสติปัญญาฉลาดแกมโกง เป็นหนุ่มรูปงามคนหนึ่ง ในตระกูลสื่อพานิชย์ เรียนจบชั้นปริญญาตรีจากวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของอังกฤษ หลายต่อหลายคนที่พบเห็นชาญชัยมักจะพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า

"ชาญชัยมีความหล่อเหนือกว่าพ่อของเขา เพราะได้ความสวยมาจากแม่ โดยเฉพาะนัยน์ตาที่ดำขลับคมวาว จมูกโด่ง เป็นสันและริมฝีปากบางมีรอยหยักได้รูปทรง ทำให้มองดูเหมือนกับเป็นคนที่มียอยยิ้มอยู่ในสีหน้า"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 101)

ถ้าดูภายนอกชาญชัยจะมีท่าทางเป็นคนเจ้าสำราญ หยิบหย่องและคอนข้างเข้าไฉยาก เป็นอันตรายสำหรับคนรอบข้าง สาเหตุเพราะเขาเกิดมาท่ามกลางความขัดแย้ง ถูกใครต่อใครใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองตั้งแต่มิยัง ไม่นับดูโลกของครอบครัวนี้ เช่น ย่าเหมยหลังปู่เหลียง เทียน ทรงศรี และ แอนดักกับเบ็กกิ้งซึ่งเป็นพ่อแม่ของเขาใช้เขาเป็นเครื่องมือในการต่อรองครอบครัวสื่อพานิชย์ได้อย่างเจ็บแสบที่สุด โดยการรวมตัวกับอีกหลายคน เรียก ร้องสิทธิเสรีภาพจากปู่เหลียงและคัดค้านในเรื่องต่างๆ ที่ไม่เห็นด้วยทั้งเรื่องงานในบริษัท และเรื่องทางบ้านอย่างเปิดเผย แต่ปู่เหลียงไม่ถือเป็นอารมณ์ เพราะเป็นหลานของตนเอง จึงตัดไม่ขาด

4.3 ลักษณะนิสัย

เห็นแก่ตัว ชาญชัยเป็นคนเก็บกด เห็นแก่ตัวและคิดที่ทำร้ายผู้อื่นตลอดเวลา ซึ่งจะหาความเป็นมิตรจากเขาไม่ได้เลยดังเช่นเหตุการณ์ที่อาหวาง ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของคนในบ้านเขาชี้ให้ชาญชัยดูรูปกวนออกกล่าวว่า

"ที่แก่เคารพนับถือกวนอยู่นั้น ไม่ใช่ฐานะที่เป็นเทพเจ้าหรือนักรบที่เก่งกล้าสามารถ หากแต่ในฐานะที่เป็นคนมีน้ำใจเด็ดเดี่ยวมั่นคงต่อมิตร แก่กว่าลูกผู้ชาย

ฉันมีเพียงชีวิตเดียว แต่หากถึงคราวจำเป็นก็ยอมสละชีวิตเพื่อมิตร ดีกว่าจะหลบหนีเอาตัวรอดให้ผู้คนสาปแช่ง ไปถึงชั้นลูกหลาน"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 119)

ถึงแม้ชาญชัยจะมีโอกาสได้อยู่ใกล้ชิดกับอาหวางอยู่ระยะหนึ่ง แต่ก็เป็นที่น่าเสียใจว่าเขาไม่เคยใส่ใจหรือคิดที่จะยึดถือความคิดของอาหวางในเรื่องน้ำมิตรแม้แต่น้อย แสดงว่าเขาคิดร้ายต่อคนอื่นอยู่ตลอดเวลา

ฉลาดแกมโกง เขามีโอกาสได้ทำกิจการต่างๆ ที่เสี่ยงเชื่อใจมอบงานให้ทำ เช่น บริษัทยูเนียนชาเตอร์ และคอมมอดิตี เป็นการดำเนินการค้าขายเงินนอกระบบแบบการเล่นเบี้ยแชร์ห่วย โดยชาญชัยเป็นแท่นแชร์ที่คอยหมุนเงินชาวบ้าน ดราบโตที่ยังมีเงินไหลเข้ามาไม่ขาดมือ ไม่มีปัญหาอะไรเกิดขึ้น แต่เมื่อใดที่เกิดสะดุดติดขัดขึ้นเมื่อนั้นก็จะเกิดปฏิกิริยาลูกโซ่ ที่ทำให้แชร์ทั้งวงสั่นสะเทือนทันที ไม่มีใครรู้ใจของชาญชัย เขายังนำเงินไปเล่นการพนันที่มาเก่า ชนิดที่ได้เสียกันคราวละเป็นล้านๆ เหรียญฮ่องกง เขาไม่สนใจข่าวครึกโครมที่ออกหมายจับเขา เขาใช้วิธีการหลากหลายที่ตกตวงผลกำไร เมื่อถึงคราวที่บริษัทล่มสลาย เขาหนีไปอยู่ฮ่องกง ทั้งความวุ่นวายทั้งหลายให้เสี่ยงเป็นคนดำเนินการ ซึ่งสร้างความร้าวฉานให้เกิดขึ้นในตระกูลสีอนันชัยเป็นอย่างมาก

4.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ไม่มีคุณธรรม การดำเนินชีวิตของเขาทำแต่ความชั่วโดยไม่มีความคิดในด้านคุณธรรมต่อเพื่อนร่วมโลกเลย ถึงแม้ว่าชาญชัยจะเกิดมาท่ามกลางความมั่งมีเพียงพร้อมด้วยฐานะและเงินตรา แต่ตัวเขาไม่ได้มีอิสระที่จะทำงานอะไรเป็นชิ้นเป็นอันเลย มีแต่คนมาขอร้องให้เขาทำงาน ดังนั้นจึงทำให้เขาเป็นคนเก็บกด เก็บความคิดไม่ได้ไว้ เมื่อถึงเวลาเขาก็ระเบิดความคิดเหล่านั้นออกมาเป็นการกระทำ ที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งเป็นไปในเชิงทำลายมากกว่า โดยเฉพาะเงินตราและชื่อเสียงในวงศ์ตระกูล ซึ่งเสี่ยงสีอนันชัยได้สั่งสมและทำมา วิถีชีวิตของชาญชัยไม่เป็นปกติสุขเหมือนชาวเงินคนอื่น ๆ ในบ้านปลายของชีวิต ต้องถูกจับจำคุกตามโทษที่ตนเองได้ทำไว้

5. อานนท์

5.1 ภูมิหลัง

อานนท์เป็นหนุ่มจีนหนุ่มจีนที่เกิดในเมืองไทย มีพี่ชายชื่อ นัฐ มีน้องสาวชื่อ นุช และนันทา มีเนียมเป็นแม่ที่เลี้ยงดูมาด้วยความรักและเอาใจใส่อย่างดี ได้รับการศึกษาสูง โดยถูกส่งไปเรียนที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อกลับมาเมืองไทยทางบริษัทของพ่อของตนเองเกิดการเปลี่ยนแปลง เพราะเกิดวิกฤตการณ์น้ำมันโลก มีผลกระทบต่อโรงงานผลิตสิ่งต่างๆ อานนท์ต้องมาทำงานที่สำนักงานกลางของบริษัท เขามีความคิดความอ่านก้าวหน้า กล้าวิพากษ์วิจารณ์และทำงานจริง ทุกคนยอมรับ เขาได้รับความไว้วางใจจากเหลียงมาโดยตลอดและได้เป็นผู้อำนวยการคนแรกของสำนักงานกลางของบริษัท

5.2 ลักษณะทางกาย

อานนท์เป็นคนหนุ่มที่มีรูปร่างหน้าตาดี สุขภาพแข็งแรง เพราะได้รับการเลี้ยงดูและเอาใจใส่มาเป็นอย่างดีจากเนียม จากการที่อานนท์เป็นคนเก่งเกินไปจึงไม่ค่อยสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับการมีครอบครัว เขาเป็นที่พอใจของเหลียงอย่างมากที่ช่วยให้กิจการบริษัทเจริญก้าวหน้าแสดงว่าเขาเป็นคนจีนยุคใหม่ที่มีบุคลิกดีและได้ทำงานที่เหมาะสม

5.3 ลักษณะนิสัย

กล้าพูดกล้าทำ อานนท์ เป็นคนรุ่นใหม่ที่กล้าพูด กล้าวิจารณ์และกล้าทำในสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง ได้รวมทั้งเหตุการณ์รอบข้างอย่างไม่เกรงใจ เพราะเขาใช้ทฤษฎีที่เรียนมาแก้ไขได้อย่างถูกต้อง ทุกคนในบริษัทไม่กล้าโต้แย้ง ดังเหตุการณ์ที่เกิดศูนย์รวมปีศาจพันตา คอยดูแลกิจการและสอดส่องความเป็นไปของบริษัท เขากล่าวแสดงความคิดอย่างไม่กลัวใครว่า

"ผมว่าหมดสมัยแล้วที่พ่อจะทำตัวเป็นอีตเลอร์ ที่ฟังแต่รายงานของพวกเกส-

ตาไปอย่างเหล่านี้อาจพันตา ที่เฝ้าคอยจับผิดพวกชาวบ้าน"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533:148)

เขาสามารถใช้สายตากวาดดูคนรอบข้างให้เกรงกลัว แสดงว่าเขามีอำนาจมาก

เอจริงเอจ้ง อานนท์เป็นคนที่เอจริงเอจ้งกับงานที่ได้รับมอบหมายมาก เขา มักจะพูดกับพ่อของเขาเรื่องงานว่า

"ผมไม่ได้ดูถูกความสามารถคนของพ่อ แต่ความเป็นจริงแล้ว การดำเนิน ธุรกิจในทุกวันนี้เปลี่ยนแปลงไปจากสมัยก่อนมากมาย พวกใช้หัวคิดเก่าๆ หรือ ระบบงานเก่าๆมากุมกลไกสำคัญของการบริหาร และการตัดสินใจต่างๆ จะทำให้ บริษัทของเราล้มหลังก้าวไม่ทันคนอื่น"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 149)

ด้วยลักษณะเอจริงเอจ้งกับงาน เหลียงจึงมอบความไว้วางใจให้ทำงานมากกว่า ชาญชัย เพราะเข้าไปทำงานในสำนักงานกลางทุกคนยอมรับ เขามีจุดมุ่งหมายแน่วแน่หาวิธี ที่จะปรับปรุงระบบงานของบริษัทในเครือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือตัวสำนักงานกลางและ บรรดาพวก "ปีศาจพันตา" ทั้งหลายไม่มาหาเรื่องกับเข่อีกเลย

เป็นคนดีวันนี้ ถ้าเขาตั้งใจว่าจะทำอะไรแล้วต่อให้ช่างมาจุกก็รังไว้ไม่อยู่ เป็นนิสัยที่คล้ายกับเหลียง ซึ่งเป็นพ่อของเขาเอง ถึงอย่างไรก็ตาม เขาได้รับความไว้วางใจจากพ่อของเขาเองให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกคนแรกๆของสำนักงานกลาง นับตั้งแต่ตั้งสำนักงานแห่งนี้ขึ้นมาเป็นเวลาร่วม 20 ปี และเขาก็ทำได้ดี

5.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจทำงาน อานนท์เป็นคนที่ตั้งใจในการทำงานมากเพราะเขาถือว่าตนเองมีความรู้ความสามารถ นอกจากนี้เขายังมีจุดมุ่งหมายของตนเองอย่างแน่วแน่ เมื่อเขาจะ

ทำสิ่งใดก็ตาม เขาจะทำสิ่งนั้นจนประสบผลสำเร็จแม้จะมีอุปสรรคอยู่บ้างก็ไม่เป็นปัญหาสำคัญ อานนท์เป็นคนจีนรุ่นลูกที่มีพ่อเป็นคนจีนแม่ครึ่งจีนที่เกิดในเมืองไทย ที่มีคุณภาพคนหนึ่งเพราะมีบุคลิกที่ดีมีความคิดริเริ่มก้าวหน้า ทำงานกระฉับกระเฉงว่องไวได้ผลดีเป็นอย่างยิ่ง ชีวิตของเขาจึงมีความสุขตามอัธยาศัย นอกจากนี้อานนท์ยังมีส่วนที่ทำให้บริษัท นัฏกิจโกศลมีความเจริญก้าวหน้าจนเป็นปึกแผ่น

6. นัฏ

6.1 ภูมิหลัง

นัฏเป็นลูกคนจีนที่เกิดในเมืองไทย พ่อชื่อเหลียง แม่ชื่อเนียม เมื่อนัฏคลอดเหลียงตั้งโรงงานทอผ้าชื่อนัฏกิจการทอผ้าขึ้นมา ทำให้ลูกคนอื่นๆเกิดความสงสัยว่าเป็นของเขา นัฏได้เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนอัสสัมชัญจนแล้วพ่อของเขาให้ดูแลกิจการบริษัท "นัฏกิจ อะลาโมด" ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้ลิขสิทธิ์ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป แปรนต์ต่างประเทศ 3-4 ตัว ภายหลังได้รับความไว้วางใจ จากต่างประเทศให้ใช้แปรนต์ (เครื่องหมายทางการค้าได้อิสระเสรี)

นัฏแต่งงานกับอร โดยไม่บอกใครในครอบครัวทราบทำให้เหลียงไม่พอใจ รวมทั้งคนอื่นๆในครอบครัวด้วย แต่ทั้งสองคนไม่มีปากเสียงกับใครและไม่มีใครเดือดร้อนเพราะการกระทำของเขาด้วย นัฏอยู่กับครอบครัวอย่างมีความสุข แต่ไม่มีบุตรไว้สืบสกุล

สำหรับกิจการบริษัทได้รับความไว้วางใจจากพ่อของตนเองให้เป็นผู้บริหาร บริษัทสินทองคอร์ปเรชั่น อีกบริษัทหนึ่ง ซึ่งดำเนินกิจการค้าขายกับต่างประเทศ ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกจนกิจการประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

6.2 ลักษณะทางกาย

นัฏเป็นลูกของคนจีนที่มีรูปร่างค่อนข้างเล็กเหมือนพ่อ ผิวคล้ำ ไว้นวด เป็นคนมีอารมณ์ดี ชอบเล่าเรื่องสนุกสนานเฮฮาได้ทั้งวัน เหมยหลังได้เตือนนัฏเรื่องการไว้นวดไม่ถูกกับโหงวเฮ้งของตนเอง ทำให้ขัดลาภและชีวิตไม่ราบรื่น แต่นัฏกลับหัวเราะ

และเฉย พอหลับหลังเหมยหลังก็บอกกับพี่ๆ น้องๆ อย่างอารมณ์ดีว่า

"ดูอย่างจ้าวซี พวกแม่ทัพนายกองหรือหัวหน้าสำคัญๆ เท่านั้นถึงจะมีสิทธิมีหนวด
มีเครา ไอ้ที่หน้าเลี่ยนๆ เรียบๆ นะลื้อลื้อทั้งนั้น"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 28)

แสดงว่าคำพูดของเขาทำให้พี่น้องเกือบจะรุมตีเขาและทุกครั้งที่เขาสนทนากับ
เพื่อนฝูง เขาก็มักจะมีการนำเอาความเมื่องเรื่องสามก๊กมาพูดคุยและหยอกเย้าได้เป็นที่
สนุกสนานแต่ก็ไม่ถือโทษกัน

6.3 ลักษณะนิสัย

อารมณดี นั้นเป็นคนที่ถูกดูถูกสนุกสนานแล้ว นั้นยังเป็นคนทีคล่องแคล่วทันสมัย
ชอบเฮฮาและแต่งตัวทันสมัยเสมอ ที่เขาชอบมากที่สุดคือ การดื่มสุราและบรันดี้ที่โฆษณา
ทางโทรทัศน์ทั้งนั้น ถึงแม้เขาจะเป็นคนที่มึนลึยอย่างนี้ แต่เขาไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน
และสามารถทำงานได้ผลดีกว่าคนอื่นๆ เพราะมีความคิดริเริ่มแปลกๆ เสมอ

6.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

มองโลกในแง่ดี ถึงแม้จะแต่งงานกับผู้หญิงที่มีอายุแก่กว่าตนเองถึง 5 ปี แต่นั้น
มีชีวิตทั้งด้านการงานและความรักได้อย่างไม่มีปัญหา ทุกอย่างสำหรับครอบครัวของเขา
มีทั้งดีและไม่ดี นั้นพยายามเดินทางสายกลางและมองโลกในแง่ดี เขาสามารถสร้างครอบครัว
ให้มีความสุขได้

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องกระท่อมไม้ไผ่

1. เผิงเทียนชื้อ

1.1 ภูมิหลัง

เผิงเทียนชื้อ (เทียนชื้อ) เป็นลูกชายคนเดียวเกิดมาในตระกูลเทียนชื้อ ที่เมืองอาบันทางตอนเหนือของจีน เขาได้รับความสะดวกสบายทุกอย่างเพราะพ่อแม่มีฐานะดี หลังจากพ่อแม่เสียชีวิตเขาได้รับการเลี้ยงดูจากพี่เลี้ยงและแม่มาโดยตลอดอย่างผู้ดีจีน มีผู้ชายหลายคนมายุ่งเกี่ยวกับแม่ แต่เขาไม่ชอบเพราะเข้าใจว่าจะมาเป็นพ่อใหม่ของเขา เมื่อบ้านเมืองมีการเปลี่ยนแปลง แม่และพี่เลี้ยงจึงพาเขาอพยพลงมาทางใต้ เพื่ออยู่กับป้าที่กวางโจว ระหว่างทาง แม่ของเขาเสียชีวิตเพราะถูกเกวียนทับ เขาเสียใจมากแต่ทำได้ภายหลัง พี่เลี้ยงพาเขามาส่งบ้านป้าหิงหิง ส่วนพี่เลี้ยงจากเขาไปแต่งงานอยู่อีกเมืองหนึ่ง

เทียนชื้อได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากป้าของเขาและได้อยู่ร่วมกับหลิงลูกป้า เมื่อไปเรียนหนังสือเขาถูกลูกหัวหน้า เจ้าของท้องที่รังแก เขาพยายามอดกลั้น แต่อดทนได้ไม่นานจึงมีเรื่องกับลูกหัวหน้าหมู่บ้านจนได้รับโทษทำนาและสังกัดหิน เมื่อจบจากโรงเรียนเขาไม่ยอมย่อท้อ กัดฟันสู้กับความยากลำบาก ครั้นป้าของเขาล้มป่วย เขาไปหาหมอเพื่อมารักษาป้า แต่เขาได้รับการดูถูกเหยียดหยามจากหมอว่าเป็นคนยากจน เขาได้พยายามหลายครั้ง แต่ทุกครั้งได้ยามารักษาป้าไม่มากนัก เมื่อยาหมดป้าของเขายังไม่หาย เขาพยายามศึกษาสมุนไพรใกล้บ้านซึ่งมีอยู่มากมายมาลองทำและรักษาป้าหายได้ ประกอบกับได้รับความรู้เรื่องสมุนไพรจากผู้ที่มีความเมตตาในการทำงานสังกัดหินด้วยกัน เผิงเทียนชื้อมีกำลังใจ เมื่อมีความรู้สามารถที่จะรักษาคนไข้ได้ คนป่วยในหมู่บ้านมารับการรักษาจากเขา แต่ถูกลูกชายหัวหน้าหมู่บ้านรังแกอีก เมื่อเผิงเทียนชื้อสอบเป็นหมอสุนัขไพบูลย์ได้ ป้าจึงตัดสินใจให้เขาไปอยู่ที่ฮ่องกงกับคนที่รู้จักกัน

เขาทำงานกับญาติของป้าโดยทำหน้าที่ขายของหน้าร้าน เมื่อสะสมเงินทองได้มาก และบังเอิญมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นกับตัวเขาคือเมียน้อยเจ้าของกิจการคอยรบกวน เขาทนไม่ได้จึงลาออกและเดินทางสู่ประเทศไทยเพื่ออาศัยกับปู่ของเขา โดยมีพี่เลี้ยงและสามีคอยช่วยเหลือให้แผนที่และเงินจำนวนหนึ่ง

เผิงเทียนชื้อเข้ามาอยู่เมืองไทยครั้งแรกโดยที่เขาไม่มีใบอนุญาตเข้าเมือง แต่เขาสามารถอยู่กับปู่ได้ ปู่ของเขาติดเหล้าอย่างอมแงม เทียนชื้อพยายามเกลี้ยกล่อมทำความดีให้เห็นปู่เลิกดื่มเหล้าได้ถ่ายทอดวิชาชีพรักษาคนไข้ให้ได้รับความนิยมจากลูกค้า ลูกค้ารายหนึ่งชื่อ เตวิต โลว เป็นชาวจีนอพยพประกอบอาชีพบรรณาธิการ

หนังสือพิมพ์ ให้ความช่วยเหลือเทียนซื่อในฐานะรักษาพ่อของเขาให้หายจากการเป็นโรคหัวใจ นอกจากนี้เขายังได้รับความช่วยเหลือจากสองแม่ลูก ซื่อไซฟงกับเป่าเป่า เขามีกำลังใจมากได้คำตอบแทนจากการรักษาคนไข้เป็นเงินจำนวนมากพอสมควร เขามีความตั้งใจอยากจะเป็นหมอแผนปัจจุบันและอยากเรียนต่อเพื่อนำเอาความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อคนไข้ทั่วไป

เผิงเทียนซื่อ มาอยู่เมืองไทยพบกับปัญหามากมาย เช่นการหลบหนีเข้าเมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต ถูกกักกัน ตูถูก ตูหมิ่น ตูแคลน จากพี่ชายและครอบครัวของเซ็มหอม (อิม) สาวไทยที่เผิงเทียนซื่อรักว่า อียากมีเมียเป็นคนไทย เพื่อเอาเปรียบด้านต่างๆ แม้เขาพยายามที่จะสร้างความเข้าใจและอธิบายอย่างไรก็ตามแต่ทุกคนในครอบครัวไม่ยอมรับฟัง เขาไปปรึกษากับเดวิด โลว ได้รับคำแนะนำที่ดีและเป็นประโยชน์ เผิงเทียนซื่อได้พิสูจน์ตนเองให้ครอบครัวของเซ็มหอมได้เห็นว่าเขาไม่เป็นเช่นที่ถูกกล่าวหา ตลอดเวลาเซ็มหอมกับน้ำแดงได้เป็นกำลังใจและเห็นใจเขา ในที่สุดเขาจึงตัดสินใจแต่งงานกับเซ็มหอมอย่างง่าย ๆ แบบไทย โดยได้รับความช่วยเหลือจากเดวิด โลว ให้ยืมเงินเป็นทุนเรียนแพทย์แผนปัจจุบันต่อที่ประเทศไต้หวัน โดยให้เซ็มหอมไปด้วย เขาตั้งใจว่าจะตั้งใจเรียนให้สำเร็จและสร้างฐานะด้วย

การไปเรียนที่ประเทศไต้หวันนั้น เผิงเทียนซื่อต้องใช้ความอดทน ขยัน ประหยัด อดออม นอกจากจะเรียนแล้วยังรับภาระเลี้ยงดูลูกอีก 3 คน ชื่อ หลิน หลิว หลุยส์ เมื่อเรียนสำเร็จจึงกลับมาเมืองไทย และจากการที่เขาเป็นคนดี มีความตั้งใจ หมอผู้อำนวยการจากโรงพยาบาลเห็นความสำคัญให้เข้าที่พนักอาศัย ให้ทุนเรียนต่อวิชาแพทย์แผนปัจจุบันเฉพาะโรคหัวใจที่อเมริกา โดยให้เซ็มหอมและลูกทั้งสาม ทำกิจการร้านขายอาหาร ซึ่งเธอเคยเรียนมาก่อน ทั้งญาติพี่น้องก็ยังดูถูก ตูแคลน แต่เซ็มหอมไม่ย่อท้อ

ส่วนเทียนซื่อ ส่งจดหมายและเงินมาให้เป่าเป่ากำลังใจ ตลอดเวลากิจการร้านขายอาหารเจริญรุ่งเรืองมาโดยลำดับ น้ำแดงและเป่าเป่ามาช่วยอีกแรงหนึ่ง เมื่อเทียนซื่อเรียนสำเร็จ จึงกลับมาเมืองไทยอีกครั้งหนึ่งอยู่ร่วมกับครอบครัวช่วยกันทำมาหากินสร้างฐานะอย่างไม่ทอดทิ้ง

เผิงเทียนซื่อ ตั้งปณิธานไว้ว่าจะใช้ความรู้ที่ตนเองได้เรียนมาอุทิศตนรับใช้คนไข้ของเมืองไทยตลอดไป เพราะรู้ลึกถึงบุญคุณของแผ่นดินนี้ เขาได้รักษาคนไข้ต่างจังหวัด ใช้ความรู้จากทางแพทย์แผนปัจจุบันและแพทย์แผนโบราณควบคู่กันไป

เมื่อพี่ชายคนโตของเข้มหอม ที่เคยถูก ดูแคลน ได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทน ไปหาเสียงที่ต่างจังหวัดที่เทียนซือรักษาคนไข้อยู่เกิดป่วยอย่างกระทันหันเป็นโรคความดันโลหิตอย่างรุนแรงและโรคหัวใจ ผู้ที่ช่วยได้อย่างทันท่วงที คือ เฝิงเทียนซือ จนอาการของพี่ชายเข้มหอมหายเป็นปกติจึงลดทึขจุมานะและเห็นใจยอมรับเทียนซือ ส่วนพ่อและครอบครัวของเข้มหอมเห็นใจในความสามารถและเขาได้พิสูจน์ให้เห็นว่าเขามิได้เอาเปรียบและกอบโกยผลประโยชน์ ความตั้งใจที่แท้จริงของเขาอยากจะเป็นผู้ที่มีความกตัญญูรู้คุณต่อแผ่นดินที่เขาอาศัยอยู่โดยการเป็นหมอรักษาคนป่วยทั่วไปโดยไม่รังเกียจทั้งฐานะและเชื้อชาติ

1.2 ลักษณะทางกาย

เฝิงเทียนซือเป็นชาวจีนอพยพมาจากดินแดนทางตอนเหนือของจีน เมืองย้าบิ่น ไกล่แมนจูเรีย ดังนั้นเขาจึงค่อนข้างจะได้เปรียบทั้งรูปร่าง หน้าตา ท่าทาง หลายคนเมื่อเห็นเขาต้องชมทุกคนดังรายละเอียด

"ดูเขาเป็นคนดี มีฝีมือ ตรวจตราสุขุม เห็นจะรู้จักจริง หน้าตาก็ดีนะ"

"เป็นเจ๊กสวยคนหนึ่งละ ตัวโต ตาโต ยิ่งหนุ่ม เมื่อวานตอนกินข้าวกินปลาก็ดูเรียบร้อยไม่โล่งฉ่าง เลอะเทอะ ท่าทางกิริยามารยาทนุ่มนวล ท่าจะมีเหล้ามือกอบ ไม่ใช่พวกลูกหลานกุลิหรอก"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 607 เล่ม 2)

"ชายหนุ่มรูปร่างหน้าตาสวยงาม ฉลาดเฉลียว มีความรู้ ที่สำคัญคือมีความเป็นลูกผู้ชาย สุภาพ เรียบร้อยและขยันขันแข็ง อีกทั้งกิริยามารยาทก็บ่งบอกถึงเชื้อชาติ การอบรมที่ดีอันเป็นรากฐานเดิมที่น่าทึ่ง"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 539 เล่ม 2)

"ผิวของเขาขาวเหลืองสวยงาม ไหล่กว้าง แข็งแรงผิวดำย ไม่คุ่มงอ หน้าผากกว้างและใบหน้าก็ได้รูป โดยเฉพาะนัยน์ตาดำค่อนข้างโตและจุมกเป็นสันรับกับริมฝีปาก ตลอดจนขากรรไกรที่ไม่กว้างจนเกินงาม"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 4 เล่ม 1)

แสดงว่าเขาเป็นชาวจีนที่มีรูปร่างดีคนหนึ่ง จากการที่เขาได้รับคำชมนั้นอาจมีสาเหตุมาจาก เขาเกิดมาในตระกูลที่มีความรู้ดีฐานะดี แต่เป็นที่น่าเสียดายเพราะการเปลี่ยนแปลงการปกครองของจีน ทำให้ชีวิตของเขาต้องหักเหเปลี่ยนแปลง ต้องหลบหนีเร่ร่อน จากเหนือลงใต้ จากใต้เข้ามาสู่ประเทศไทย ต้องต่อสู้กับปัญหานานัปการ บางครั้งเกิดจากความ หลอของ เขาเอง

1.3 ลักษณะนิสัย

มีเหตุผล เนื่องจากฝังเพี้ยนเชื่อเป็นคนที่ดีสู้กับชีวิตได้ดี เขาใช้ทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด พันฝ่าเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมาในชีวิตของเขาเริ่มจาก พ่อตาย ตั้งแต่เด็ก เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง แม่พาเขาหนีเร่ร่อนมาทางทิศใต้ เพื่อเขาจะได้มีชีวิตที่ดีขึ้น แม่เขาพยายามให้ใช้สมองและความคิด หาเหตุผลในการตัดสินใจ ปัญหาต่างๆ แม่สอนอยู่เสมอว่า

"การใช้กำลังต่อสู้ทำร้ายไม่แก้ปัญหาอะไรดีขึ้นเลยนะลูก ทั้งสองฝ่ายจะต้องบาดเจ็บแล้วยังเพิ่มความเกลียดชัง เคียดแค้นให้มากขึ้นไปอีก เพี้ยนเชื่อเป็นลูกมามา วิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุดของคนเราก็คือ ใช้สมองพิจารณาเหตุผลว่าปัญหาเกิดจากอะไรแล้วพูดกันไม่รู้เรื่อง ตกลงกันด้วยวิธีสันติไม่ใช่ทำร้ายกันเพื่อการชนะเท่านั้น เป็นวิธีการของคนเขลา"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 33)

น่าเสียดายแม่ของเขาฆ่าเสียชีวิตก่อน อาจกล่าวได้ว่าเขาได้ใช้คำสอนของแม่มาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของชีวิตได้เป็นอย่างดี

มีความอดทน จากการที่เขาอยู่ร่วมกับป่าภูทอยวนอู๋เย่เพื่อนเกเรอันธพาลคอยรังแก เขาอดทนจนถึงที่สุดจะไม่ใช้กำลัง เมื่อเขาทนไม่ได้จนถึงที่สุด เขาสั่งสอนหยวนอู๋เย่บ้าง แต่เขาก็ได้รับการตอบแทนอย่างไม่ยุติธรรม คำสอนของแม่ยังก้องอยู่ในความคิด ให้ใช้ปัญญาต่อสู้มากกว่าใช้กำลัง เพี้ยนเชื่อต้องใช้ความอดทนอย่างยิ่งกับวิถีชีวิตของเขาที่พบกับปัญหา

มากมายเช่น หมอแผนโบราณ ชื่อ เต๋อหัวแสดงความชื่นชมที่เทียนซื่อไปช่วยงานโดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก มีความอดทนเป็นยอดเพราะอยากได้วิชาความรู้ เต๋อหัว กล่าวว่า

"ข้าเชื่อว่าคนมีน้ำอดน้ำทนอย่างแกนี้ จะต้องทำได้สำเร็จ จากการประกอบอาชีพหมอยาแผนโบราณ แล้วทำทางแกก็เป็นคนสุภาพมีมโนล มารยาทแก่เหมือนลูกผู้มีสกุลไม่เหมือนชาวบ้านแถวนี้ทั่วๆ ไป ข้ารู้"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 321)

หลังจากอยู่กับเต๋อหัวไม่นานเทียนซื่อ จึงได้ตำรายาแผนโบราณอย่างมากมาย แสดงว่าเขาเป็นคนที่มีความอดทนสูง เมื่อเขานำตำรายาแผนโบราณนี้มาเมืองไทย เขาได้พบกับปู่เล็กซึ่งมีความเชี่ยวชาญเรื่องนี้เช่นกัน ได้ถ่ายทอดวิชาให้กับเทียนซื่อจนเกิดความชำนาญแต่ เทียนซื่อต้องทนอยู่กับความเป็นคนที่เมานพยายามตะล่อมให้ปู่เล็กดื่มเหล้า กว่าจจะรู้เรื่องทำให้เทียนต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างมาก กว่าจจะสำเร็จ เขากล่าวว่า

"ผมจะรักษาโรคตับให้ปู่เอง ถ้าผมรักษาคนอื่นได้ก็ควรจจะรักษาปู่ได้เหมือนกัน แต่ปู่เชื่อฟังผมนะครับ"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 433)

เมื่อเห็นเทียนซื่อตั้งใจจริงในที่สุด ปู่เล็กต้องยอมให้เขารักษาซึ่งต้องใช้เวลานานพอสมควร แสดงว่าเขาเป็นคนที่มีความมานะพยายามสูงจึงจทำได้สำเร็จ

ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี เทียนซื่อต้องใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของเขาที่เมืองไทยเช่น การเรียนภาษาไทย การเป็นคนต่างด้าวที่ไม่มีใบอนุญาต การพิสูจน์ให้คนไทยได้เห็นความสามารถว่าเขาไม่ได้มาเพื่อจะกอบโกยและแต่งงานกับหญิงไทยเพื่อหวังผลกาเป็นคนไทยซึ่งจะทำให้เขาได้อยู่เมืองไทยนานๆ เทียนซื่อ บอกกับปู่เล็กของเขาว่า

"ผมมาถึงที่นี่แล้ว ก็เรียกว่า เกือบสุดปลายเชือกแล้วครับปู่ถ้าไม่ถึงกับอับจน

เจ็บปวดร้าวร้าวนัก ผมก็อยากลองสู้ตู่ซักพัก ถ้าคนอื่นเขาอยู่ได้ เราก็ควรจะอยู่ได้เหมือนกัน"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 438)

ในที่สุดเทียนซื่อก็สามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ได้เพราะความอดทน เข้มแข็ง และเป็นนักสู้สมดังที่แม่เขาเคยพูดไว้

สนใจใฝ่รู้ เทียนซื่อเป็นคนที่มีความสนใจใฝ่รู้ที่จะทำในสิ่งที่ดีที่จะพัฒนาตนเอง ให้ก้าวหน้าโดยเฉพาะวิชาชีพที่ตนสนใจ คือ การเป็นนายแพทย์ หรือเป็นหมอรักษาคณไ้ ทั้งนี้เพราะได้เห็นป่าของเขาไม่สบาย ไม่มีคนรักษา

"ป้าครับ ถ้าผมเรียนจบจากโรงเรียนที่แอโปว ผมจะมีโอกาสได้เข้าไปเรียนวิชาแพทย์มั้ยครับป้า เพราะถ้าผมเป็นหมอผมจะได้ดูแลรักษาป้า หมู่บ้านนี้จะมีหมอด้วย"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 264)

เขาได้พยายามศึกษาหายาสมุนไพรใกล้ตัวมารักษาป้าและลูกให้หายจากโรคภัยได้ เขามีกำลังใจ ต่อมาได้รู้จักกับ เต๋อหวับยกยาสมุนไพรและหมอหวังได้ถ่ายทอดวิชาแพทย์แผนโบราณให้เทียนซื่ออย่างมากมายเพราะเห็นเขาเป็นคนมีความสนใจใฝ่รู้นั่นเอง

สุภาพ สุชุม เยือกเย็น การที่มีคนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับเทียนซื่อนั้นเพราะเขาเป็นคนที่นิสัยสุภาพเรียบร้อย อารมณ์ที่สุชุมเยือกเย็น เป็นนิสัยที่ดีที่ทำให้คนชอบดังเช่นหมอหวัง ได้ให้วิชารักษาให้เทียนซื่อ หมอหวังยังออกปากชมเทียนซื่อว่า

"ท่าทางแกก็สุชุม นุ่มนวล ใจเย็นดี จันให้ความรู้เท่าที่ตัวเองมีกับแกทั้งหมดเลยคนอื่น ๆ เขาหวงวิชากันเป็นบ้าเป็นหลัง แกรู้หรือเปล่า พอตายไปวิชาที่ว่ามันก็ลงโลงไปด้วย จบแท้กันพอดี"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 324)

นอกจากนี้ หมอหวังได้ถ่ายทอดตำราแพทย์ เขียยั้งหล่ง ให้เขาอีกทำให้เขาดีใจมากตั้งอกตั้งใจ ศึกษาจดจำจนเป็นผลสำเร็จเขาได้ทดลองรักษาคณไ้ปรากฏว่าได้ผลเกินความคาดหมาย แต่เขาก็อยู่กับป่าได้ไม่นานเพราะมีคนมาคอยรังควาญ เขาจึงอพยพไป ย่องงและมาอยู่เมืองไทย เขาก็ยังตั้งความหวังไว้ อยากเป็นแพทย์แผนปัจจุบัน เมื่อ เดวิด โลว ให้โอกาสเขาไปเรียนที่ไต้หวันและอเมริกาเทียนซือจึงเป็นแพทย์ที่มีความสามารถเรื่องโรคหัวใจรักษาคณไทยทราบนานเท่านั้น

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

กัตญูรุคุณ เฝิงเทียนซือได้ตั้งความหวังไว้ว่า ถ้าหากว่าแผ่นดินไทยให้ความสุข ความสำเร็จในชีวิตที่เขาต้องการ เทียนซือตั้งใจแน่วแน่แล้วว่าเขาจะต้องตอบแทนผู้คน บ้านเมืองให้สมอย่างคนที่มีความกตัญญูเป็นหลักในการดำรงชีวิตนั่นเอง และในที่สุดเขาก็ทำได้ แสดงว่าเขาดำเนินชีวิตไปในทิศทางที่ถูกต้องซึ่งเป็นทิศทางที่เป็นประโยชน์แก่มวลมนุษยทุกชาตินั่นเอง

อาจกล่าวได้ว่า เฝิงเทียนซือเป็นชาวจีนที่มีบุคลิกภาพดี เป็นคนที่มีความมานะ พยายามพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ จากหมอแผนโบราณมาเป็นหมอแผนปัจจุบันและหมอเฉพาะโรคเป็นที่เลื่องลือ พร้อมทั้งเป็นคนที่มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง ไม่มีจิตใจที่อิจฉา ริษยาและทำลายผู้อื่น เขาจึงอยู่ในประเทศไทยได้อย่างมีความสุข

2. โลว

2.1 ภูมิหลัง

โลว หรือ เดวิด โลว อพยพมาจากเมืองจีน ตั้งแต่เด็กกับพ่อแม่และปู่ของเขา ประกอบอาชีพกิจการหนังสือพิมพ์จีน จนเป็นปึกแผ่นเขาได้รู้จักกับหมอเทียนซือครั้งที่รักษา ชื่อได้ พี่ชายของเขาจนหายเป็นปกติ ด้วยวิธีการแบบหมอแผนโบราณ โลวให้คำตอบแทนอย่างงามแก่เทียนซือ หลังจากนั้น โลวเป็นมิตรที่ดี คอยช่วยเหลือเทียนซือตลอดมา เช่น คอยให้กำลังใจและข้อคิดในทางที่ดี ช่วยเหลือให้เขาพ้นจากการติดคุก จัดงานแต่งงานกับ

สาวไทย และยอมให้ขอยืมเงินไปเรียนวิชาแพทย์แผนปัจจุบันที่ประเทศไต้หวัน โดยไม่หวังผลด้านการค้าธุรกิจทั้งนี้เพราะ เดวิด โลว มีเงินเหลือเฟือ เขาไม่ใช้ไปในทางที่ผิดส่วนมากจะนำไปบริจาคทำบุญกุศลตอบแทนเมืองที่เขาได้รับความเป็นอยู่ที่สุขสบาย แม้แต่เทียนซื่อ จะไปศึกษาต่อวิชาแพทย์แผนปัจจุบันสาขาโรคหัวใจที่ประเทศสหรัฐอเมริกา โลว ก็มีส่วนช่วยให้ความสะดวกทุกอย่าง คอยดูแลให้ความช่วยเหลือลูกและภรรยาของเทียนซื่ออย่างสม่ำเสมอ เมื่อกลับจากการเรียนต่อเขาได้เป็นหมอแผนปัจจุบันได้ตามที่หวังไว้ โลวเป็นคนที่มีความจริงใจต่อคนจีนที่อาศัยต่อประเทศชาติเช่น เทียนซื่อ โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ เขาจึงมีชีวิตอยู่ที่เมืองไทยอย่างมีความสุข

2.2 ลักษณะทางกาย

เดวิด โลวเป็นคนจีนที่มีบุคลิกดี ใบหน้าสะอาดผิวเกลี้ยงเกลา นัยน์ตาเรียวเล็กตามแบบชาวจีนทั่วไป เขาเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์จีน จึงทำให้เขาปรับปรุงตัวเขาเองให้เป็นที่น่าเชื่อถือ โดยเฉพาะการแต่งกาย เขาจะเป็นคนที่พิถีพิถันมาก ดังคำกล่าวที่ว่า

"นัยน์ตาเรียวเล็กที่มองคนแบบไมตรีจิต ใบหน้าสะอาดเกลี้ยงเกลาพิถีพิถันในการแต่งตัว เป็นที่สะดุดตาแก่ผู้พบเห็นพร้อมทั้งเสียงที่เอื่อยนามของเขาขัดถ้อยขัดคำ"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 454)

แสดงว่า คุณสมบัติดังกล่าวของเดวิด โลว ข้างต้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เขาอยู่ในประเทศไทยได้อย่างไม่มีปัญหา

2.3 ลักษณะนิสัย

ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เดวิด โลว เป็นคนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น และสนับสนุนให้ได้ดี โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ เช่น การช่วยออกทุนให้เผิงเทียนซื่อไปศึกษาต่อวิชาแพทย์แผนปัจจุบันที่ประเทศไต้หวันจนสำเร็จกลับมาเมืองไทย เพราะเขาเห็นว่าวิชาชีพนี้จะได้ช่วยเหลือชีวิตของคนที่ได้รับคามลำบาก เรื่องการเจ็บป่วยเป็นสิ่งที่ทรมานเขาเคยเห็นตัวอย่าง

จากพี่ชายของเขามาแล้ว นอกจากนั้นยังสนับสนุนการแพทย์ของไทยโดยการร่วมบริจาคเงินในโครงการพระราชดำริ ซึ่งเกี่ยวกับการรักษาคนป่วยในชนบทโดยมีเฝิงเทียนชื้อเป็นหัวหน้าแพทย์ชนบทแสดงว่า เตวิต โลว เป็นคนที่มีจิตใจดีงามช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ผู้ตกยากให้พ้นจากความทุกข์ นับว่าเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชาวจีนทั่วไป

มีความจริงใจ เตวิต โลวเป็นคนจริงใจ พุทธสิ่งใดต้องทำสิ่งนั้น เมื่อเฝิงเทียนชื้อรักษาโรคหัวใจของพี่ชายของโลวหายเป็นปกติ เขาได้นำสิ่งของและเงินจำนวนมากพอสมควรให้เฝิงเทียนชื้อ ตามที่เขาได้บอกไว้ตอนก่อนที่จะรักษา ทำให้เฝิงเทียนชื้อมีความศรัทธาเขามาก นอกจากนั้นเขาให้ความมั่นใจในการสนับสนุนการแพทย์ของเฝิงเทียนชื้อตลอดไป

มีความกตัญญูรู้คุณต่อแผ่นดินไทย เขามักจะบอกเรื่องนี้กับเทียนชื้อว่า

"คนเราไม่ว่าชาติไหน ภาษาไหนก็เหมือนๆ กันทั้งนั้นนะคุณนะ คือมีดี มีเลว ใจกว้าง ใจแคบ อย่างผมถึงถือสัญชาติไทย แต่เราก็คิดเสมอว่าเราเป็นแขกในประเทศนี้ เราเข้ามาอยู่ อาศัยบนแผ่นดินเขา ทำมาหากินเจริญรุ่งเรืองมีเงิน มีทอง มีสมบัติ ลูกหลานสุขสบาย เราก็ก็นึกว่าไปตำหนิเจ้าของบ้านเขานี้แหละครับ พ่อกับปู่ผมสอนมาอย่างนี้"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 459)

แสดงว่า เตวิต โลว เป็นชาวจีนที่มีความกตัญญูต่อบุคคลผู้มีพระคุณโดยเฉพาะประเทศไทย ที่ให้โอกาสแก่เขาได้ทำมาหากินจนทำให้ฐานะของเขาเป็นปึกแผ่น

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

กตัญญูต่อบุคคล โลวเป็นคนจีนที่ยึดถือความกตัญญูต่อบุคคลที่เป็นหลักในการดำเนินชีวิต เขาทำงานด้วยความสำนึกในบุญคุณของประเทศ และจะตอบแทนได้เมื่อมีโอกาส เขาจึงตั้งปณิธานไว้ว่าเขาจะทำบุญและทำคุณประโยชน์ให้โดยวิธีใดวิธีหนึ่งการช่วยคนจีนด้วยกันให้ได้ดี นำความดีมาสืบสานต่อแผ่นดินที่อยู่เขาก็ทำได้โดยการสนับสนุน เฝิง เทียนชื้อจนได้

ดีที่สุดในที่สุด

ดังนั้น โลว จึงนับได้ว่าเป็นชาวจีนที่มีบุคลิกดี คือ มีความคิดในทางที่ตรงตาม
ดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพด้วยความสุจริต มีความก้าวหน้าไม่เป็นพิษเป็นภัยกับใคร
สนับสนุนคนดีให้ได้ดี แนวความคิดในการดำเนินชีวิตของเขาเป็นตัวอย่างแก่ชาวจีนและ
ไทยได้

บุคลิกลักษณะของตัวละครชาวจีนในเรื่อง ตักฝรัง

1. จู่

1.1 ภูมิหลัง

จู่ เป็นทายาทของคนจีนตระกูลทองเรือง ได้รับมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษที่
อพยพมาทำมาหากินในเมืองไทยแถวจังหวัดภูเก็ต จู่เป็นเจ้าของกิจการหลายอย่างเช่น
เหมืองแร่ สวนยาง สวนมะพร้าว โฮเต็ล ร้านจำหน่ายเครื่องอะไหล่และจักรกลหลาย
ชนิด จู่ได้รับพระราชทานให้มีบรรดาศักดิ์เป็นคุณหลวงรัชตะ ทองเรือง ทั้งๆที่ไม่เคยรับ
ราชการงานเมืองเลยแต่เนื่องด้วยอุทิศเงินช่วยเหลือราชการบ้านเมืองภูเก็ตในยุคนั้นไว้
มาก และยังสละที่ดินให้ราชการตัดถนนโดยไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายเวนคืน สร้างสถานี
อนามัยจังหวัด ตลอดจนเข้าร่วมจัดงานรับเสด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้นเสด็จประพาสภาคใต้
เมื่อ ร.ศ.128 หรือ พ.ศ.2452 ท่านจึงได้รับพระราชทานเป็นหลวงรัชตะนครา แห่เดิม
"จิน" ได้รับพระมหากรุณา พระราชทานนามสกุลว่า "ทองเรือง"

จู่สร้างฐานะครอบครัวยุคในบริเวณเนื้อที่ 200 ไร่ เพื่อควบคุมกิจการต่างๆ ของ
บริษัททองเรือง สำนักงานใหญ่คือ ตักฝรัง ซึ่งมีอายุประมาณ 60 ปี ทรงอังกฤษทำด้วยหิน
อ่อน มี 2 ชั้น ชาวบ้านเรียก ตักฝรัง เพราะรูปทรงมันเป็นตักฝรังอังกฤษ

จู่มีน้องชาย 1 คน คือ ปู่้อย เสียตั้งแต่อายุ 77 ปี มีลูก 2 คน คือหยุนและ
พราว หยุนมีลูก 3 คน หญิงสองคน ชาย 1 คน ชื่อ มังกร ทำงานในบริษัทของจู่ได้รับ
เงินเดือนตามความสามารถ ส่วนจู่แต่งงาน 2 ครั้ง ครั้งแรกแต่งงานกับหญิงจีนอยู่ร่วม
กันได้ 5 ปี ไม่มีบุตรด้วยกันและเสียชีวิตไปก่อน จู่แต่งงานครั้งที่ 2 กับคุณเปรางค์ ธิดา

ข้าราชการคนหนึ่งในจังหวัดมีบุตรด้วยกันสองคน คือ คุณมรกตและเยาวลักษณ์ ทักษินเป็นหลานชายคนเดียวของจู่ฟู่ที่เกิดจากมรกตและอรพินธ์ ซึ่งเป็นลูกสะใภ้ ทักษินและเยาวลักษณ์ปัจจุบันจู่ฟู่มีอายุประมาณ 88 ปี ทำงานไม่ได้แต่คอยควบคุมดูแลสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด เป็นผู้มีอำนาจตัดสินชี้ขาดทุกเรื่องที่ต้องการได้

สิ่งที่ต้องทำตามคำสั่งของจู่ฟู่ ลูกและหลานสะใภ้ ถ้าเป็นผู้หญิงจะต้องเป็นผู้จดทะเบียนเพื่อขานบวชบรรพบุรุษทุกเช้า และคอยชงน้ำชาให้จู่ฟู่ดื่ม นอกจากนั้นทุกคนภายในตระกูลทองเรื่อง จะต้องมารับประทานอาหารร่วมกันทุกมื้อ ตามแบบฉบับของคนจีน ลูกหลานของจู่ฟู่คนใดที่เป็นผู้ชายแต่งงานแล้ว ถ้าสะใภ้คนใดให้กำเนิดเหลนเป็นผู้ชายจะให้รางวัล 5 แสนบาท ถ้าเป็นผู้หญิงจะให้ 5 หมื่นบาท เพราะยึดถือตามความเชื่อของจีน ผู้ที่มีสิทธิ์ได้แก่ ทักษินและมังกร เพราะได้แต่งงานและมีลูกเป็นผู้ชายจึงได้รับรางวัล สร้างความเข้าใจที่ผิดๆ ให้เกิดขึ้นแก่ลูกหลานคนอื่นๆ ซึ่งคอยอิจฉาริษยาโดยเฉพาะเยาวลักษณ์ลูกสาวแก่อายุเกือบ 55 ปี ผู้ที่ถูกอิจฉาคือออร์สุรงค์ ภรรยาของทักษิน ออร์สุรงค์เป็นผู้ที่คอยดูแลจู่ฟู่ช่วยเยาวลักษณ์ อีกคนหนึ่ง และได้คอยให้ความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ บางเรื่อง จู่ฟู่ก็ยอมรับ บางเรื่องไม่ยอมรับ เรื่องที่ยอมรับที่เป็นชนวนให้เยาวลักษณ์เคียดแค้น คือ การแนะนำให้จู่ฟู่สร้างโรงพยาบาลให้แก่จังหวัดเธออ้างว่าเป็นการทำบุญที่ให้ผลมากที่สุด จู่ฟู่ทำตามแต่หลังจากนี้เปิดโรงพยาบาลได้ไม่กี่วัน จู่ฟู่หรือยาปราบศัตรูและเสียชีวิตลง เยาวลักษณ์ถือว่าเป็นการกระทำของออร์สุรงค์ที่ทำให้เกิดวิบัติแก่ตระกูลของตน แต่เธอยังไม่ได้ทำอะไรที่ล่วงเกินออร์สุรงค์ จนกระทั่ง จู่ฟู่ถึงแก่กรรมลงหลังจากที่ออร์สุรงค์พาไปเที่ยวฮ่องกงกลับมา เยาวลักษณ์เกิดความกดดันเป็นอย่างมาก จึงต่อว่าออร์สุรงค์ต่างๆ นานา ว่าเป็นคนมาฉลาดู ทำลาย ความเชื่อความศรัทธาที่มีต่อวัฒนธรรมและประเพณีจีน ที่จู่ฟู่เคยปฏิบัติมาให้หายไปจากบ้านดึกฝรั่ง ซึ่งเป็นชนวนให้มังกรและทักษินตลอดจนคนอื่นๆ เกิดความกینهแค้นใจกันแต่ทุกอย่างลงเอยไปด้วยดี จู่ฟู่ได้รับพระราชทานเพลิงศพอย่างสมเกียรติ บุคคลทุกวงการมาชุมนุมพร้อมหน้ากัน เมื่อเปิดนิมัยกรรม ผู้ที่ได้รับมรดกดึกฝรั่งคือ เยาวลักษณ์ สมบัติอื่นๆ แบ่งสรรปันส่วนกันไป หลังจากนั้นไม่นาน ดึกฝรั่งถูกไฟไหม้วอดวายทิ้งหลัง สาเหตุเพราะตะเกียงน้ำมันที่จุดบูชาบรรพบุรุษล้ม ไฟไหม้ที่บูชาไปแล้วลามไปทั้งดึก และนั่นคือ ฉากสุดท้ายของดึกฝรั่ง

1.2 ลักษณะทางกาย

จู่ฟู่เป็นชาวจีนที่มีสุขภาพแข็งแรงดี แม้จะมีอายุเกือบ 88 ปี ก็ตาม จากคำบอกเล่าของหลานสะใภ้กล่าวถึงจู่ฟู่ว่าเป็นคนที่มี

"ร่างผอมสูง กระดูกใหญ่ หูใหญ่ค่อนข้างยานกว่าปกติ เนื้อหนังตกระไปหมด ตั้งแต่หน้าตาลงมาถึงแขน น้ำประหลาดที่ฟันฟางท่านยังปกติ นัยน์ตาสีฟ้าสวยดีไม่ต้องใส่แว่นขยายสามารถมองเห็นได้ชัดเจน"

(รพีพร. 2532 : 44)

แสดงว่าเป็นคนจีนที่มีรูปร่างดีคนหนึ่ง อายุยืนดูได้จากใบหูใหญ่ยาน

อีกประการหนึ่ง จากการที่จู่ฟู่ได้รับมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษที่อพยพมาทำมาหากินก่อน แถบภาคใต้ที่เมืองภูเก็ต ท่านได้ทำงานมาตลอด จนลูกหลานเติบโตมีครอบครัว ท่านก็ยังดูแลความเป็นไปของลูกหลาน ที่บ้านตึกฝรั่งได้เป็นอย่างดี

เมื่ออยู่ภายในบ้านจู่ฟู่แต่งกายแบบคนจีน สวมรองเท้าแตะ เนื่องจากท่านได้รับบรรดาศักดิ์เป็นหลวงรัชตะ ดังนั้นเมื่อเวลาออกงานระดับจังหวัดท่านจะแต่งตัวดี นิถีนิถันเป็นพิเศษ แต่งตามยศของท่านดูน่าเคารพและศรัทธา

การพูดของจู่ฟู่ มักจะใช้ภาษาไม่สุภาพโดยใช้คำสรรพนามกวมได้ คิดอย่างไรพูดไปอย่างนั้น ดังเหตุการณ์โต๊ะอาหารค่ำมีการสนทนาเรื่องการตั้งชื่อ ถามคำว่าหลุย แปลว่าฟ้าผ่า แต่จู่ฟู่พิมพ์ให้ทุกคนได้ยินว่า

"ฝ่าหัวพวกเอ็งนะสิ ไอ้หยุน"

"ไอ้ฉันมีน้ำภาษาเจ๊ก"

"ตัวมันชื่อหยุนแปลว่า เมฆ จะให้เหลนข้าชื่อยุ่นบนฟ้าอีกคน หนอยอสุนี้ ฟ้าผ่าเวลามัน โตขึ้น ไปที่ไหนคนก็หนีกันหมดซิอะ"

(รพีพร. 2532 : 157)

ทุกคนได้แต่หัวเราะ ไม่ต่อปากต่อคำ จู่ฟู่ก็ รู้นิสัยของท่านดี ถึงอย่างไรคนทุกคนในบ้านตึกฝรั่งก็เชื่อถือท่านไม่โกรธที่ท่านด่าว่า

1.3 ลักษณะนิสัย

ยึดมั่นในชนบทรวมเนียมประเพณี โดยเฉพาะการบูชาบรรพบุรุษ ลูกหลานและ
สะใภ้จะต้องอยู่เฝ้าจุดธูปบูชาบรรพบุรุษหลังตะวันตกดินไปแล้ว ตั้งรายละเอียดที่อรสุรางค์
พูดถึงว่า

"บนแท่นบูชาบรรพชนมีแต่ภาพวาด กับภาพถ่ายของต้นตระกูลผู้ล่วงลับไปแล้วทั้ง
ชายหญิง ตั้งบ้างแขวนบ้าง เหนือแท่นบูชาที่ผ้าสีแดง มีกระถางธูปเทียนพร้อม
สรรพ แต่เดิมใช้เทียนจริงต่อมาเกิดไฟไหม้ขึ้น เนื่องจากเทียนล้มลง แต่ดับไม่ทัน
ในปัจจุบันจึงใช้เทียนไฟฟ้าแทน จุดไว้ตลอดคืน ส่วนธูปหอมคงใช้ธูปจริงปักใน
กระถางในเรื่องบนแท่นบูชา"

(รพีพร. 2532 : 64)

जूफूถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดจะขาดการบูชาไม่ได้ อรสุรางค์หลานสะใภ้ ซึ่งอยู่ใกล้
ซิดดูแลท่านจะได้ยินเสียงของजूफूออกความคิดเห็นเรื่องนั้นว่า

"การยึดมั่นในชนบประเพณีดั้งเดิม ซึ่งนับวันจะถูกทอดทิ้งละลืม โดยยุคสมัยนั้น
เป็นสิ่งที่ถูกต้อง สมควรแก่การสรรเสริญตราบไต่ชีวิตของท่านยังคงดำรงอยู่ ท่าน
จะไม่ยอมให้ลูกหลานคนใดละเมิดศรัทธาที่ท่านยึดมั่นมาตลอดชีวิตของท่านเป็นอันขาด
การยอมรับสิ่งดั่งามที่เกิดขึ้นมาใหม่ในสังคมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ก็ไม่จำเป็น
ที่จะต้องสลัดสิ่งดั่งามเก่าแก่ครั้งปู่ย่าตาทวดทิ้งเสีย เราปรับด้านหนึ่งไว้ได้ ก็รักษา
อีกด้านหนึ่งเอาไว้เช่นกัน"

(รพีพร. 2532 : 138)

जूफूलาดและมีประสบการณ์มากพอจะกล่าวถ้อยคำที่ไม่มีใครในบ้านตึกฝรั่งคัดค้านได้
แต่ถึงจะมีเหตุผลพอที่จะหยิบยกมาค้านก็คง ไม่มีใครกล้ากระทำเช่นนั้นแน่เพราะด้วยศรัทธาต่อ
ชนบประเพณีดั้งเดิมอย่างแน่นแฟ้นนี้เอง จูฟู่จึงเสมือนผู้เฝ้าจัดการสมบูรณแบบของตระกูลทองเรือง

มีความจำดี จุ๊ม่ักจะเล่าอดีตได้อย่างแม่นยำทั้งๆ ที่อายุ 88 ปีแล้ว เช่น วันที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ มาถึง เขาเล่าว่า

"เรือมาจอดปากอ่าวเมืองภูเก็ต วันที่ยี่สิบสี่เมษายนประทับในเรือคันหนึ่ง สีโฌง เข้าวันที่ยี่สิบห้าเสด็จขึ้นท่าโรงภาษี แล้วจึงเสด็จต่อไปที่อื่น เวลานั้นทั้งเมืองมี รถยนต์สี่คัน ดันเสียดคันหนึ่ง เลยใช้ได้สามคัน นอกนั้นใช้รถลากกับรถม้า"

(รพีพร. 2532 : 42)

จุ๊ม่่าได้ละเอียดยดี อรสุรางค์มักจะถามเสมอๆ เมื่อจุ๊ม่พูดถึงเรื่องการชุดแร่แบบ ออกตอด้ังเป็นภาษาอะไรจุ๊ม่ตอบได้ทันที

"เป็นภาษาอีกเกียนแปลว่า หลุมพม่า ว่ากันเป็นแบบทูนแร่ของพม่า เราเอามา ใช้ก็เลยยกย่อง เรียก ออกตอด้ัง ให้เกียรติเจ้าของแบบเดิมตอนคุณหญิงจันเตรียมสู้ พม่าข้าศึก ก็ระดมตีบุกไปขายนมลาญเพื่อแลกเอาอาวุธบ้าง เสบียงบ้างมาสะสมไว้ คุณหญิงท่านไม่ใช่เก่งแต่การรบเท่านั้นนะ เศรษฐกิจก็เก่งด้วย เรื่องของคุณหญิงจัน ยาวสนใจวันหลังจะเล่าให้ฟังอีก"

(รพีพร. 2532 : 44)

แสดงว่ายังมีเรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมายที่จุ๊ม่่าได้เป็นอย่างดีโดยไม่ลืม

มีความเมตตากรุณา บุคคลที่อยู่ในตึกฝรั่งจุ๊ม่จะช่วยเหลือตามแต่จะทำได้ ลูกหลาน ทุกคนจะได้รับเงินเดือนตามความสามารถที่จะช่วยกิจการของบริษัท และได้รับการเลี้ยงดู จนกว่าชีวิตจะหาไม่ และจะต้องมารับประทานอาหารพร้อมๆ กัน ทั้งมือเช้า กลางวัน เย็น ส่วนคนใช้ที่ตึกฝรั่งมีอยู่รวมกัน 4 คน หญิง 3 ชาย 1 หญิง 2 คนอยู่ในวัยสาวเป็น ชาวพื้นเมืองพี่น้องท้องเดียวกัน พ่อกับแม่เคยเป็นคนรับใช้ตระกูลนี้มาก่อน เมื่อลาออกไปก็ ได้รับบำเหน็จที่ดินทำมาหากิน 1 แปลง รวมทั้งแม่ครัว กุ๊ก ชาวไทหล้า และอาชีพกับอาแป๊ะ ที่เลี้ยงดูทั้งภริยาและมังกร มาตั้งแต่เด็กได้รับผลบุญของจุ๊ม่อยู่ด้วยความเป็นสุข

มีเหตุผล เนื่องจากบ้านตึกฝรั่งเป็นบ้านหลังใหญ่ มีคนมากมายหลายความคิดปัญหา มักจะเกิดขึ้น เช่น ปัญหาหลานชายชื่อ มังกรเป็นคนเจ้าชู้ มีภรรยาหลายคน เพื่ออยากจะได้ หลานชาย จุ๊พและผู้ใหญ่อีกหลายคน พยายามไกล่เกลี่ยด้วยเหตุผล กรณีการไม่เข้าใจกันจน เหตุการณ์เป็นปกติ ด้านกิจการบริษัท จุ๊พไม่ได้ไปก้าวกายเพียงแต่คอยดูห่างๆ สอบถาม ในเรื่องที่ไม่เข้าใจเมื่อมีการอธิบายให้ฟังถึงที่มาที่ไปด้วยเหตุผลท่านยอมรับฟัง อาจกล่าว ได้ว่าจุ๊พเป็นคนมีเหตุผล

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

การยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีเงิน จุ๊พคาดหวังไว้ว่า ต้องการให้ลูกหลาน ได้ยึดถือ ขนบธรรมเนียมของจีนบ้างไม่ควรลืม เช่น การเคารพบูชานับถือบรรพบุรุษ ส่วน แบบใหม่ก็ควรใช้ และอยากให้ทุกคนอยู่ร่วมกันเป็นปึกแผ่นพร้อมทั้งทำคุณประโยชน์ให้สังคม นับว่าจุ๊พเป็นตัวละครจีนที่มีพฤติกรรมดี คิดในสิ่งที่ดีงามและเป็นประโยชน์ไม่มีจิตใจที่อิจฉา ริษยาหรือเห็นแก่ตัวและทำร้ายผู้อื่น ดังนั้นชื่อของจุ๊พหรือหลวงรัชตะ จึงอยู่ในความทรงจำ ของชาวภูเก็ตตลอดไป

2 มังกร

2.1 ภูมิหลัง

มังกรเป็นลูกของหยุนกับพราวและเป็นหลานของจุ๊พ เป็นน้องคนเล็ก ส่วนพี่สาวทั้งสองคนแต่งงานกับคนภายนอกมีครอบครัว ส่วนมังกร จุ๊พ ให้ทำงานในบริษัท ตำแหน่ง ผู้จัดการบริษัทท่องเที่ยวเรือมอเตอร์ฯ ในเมืองภูเก็ต ซึ่งเป็นนายหน้าขายรถเก๋งสวีเดน และ รถบรรทุกไม่ว่าใหญ่เล็กของญี่ปุ่น เป็นบริษัทขายรถที่ใหญ่ที่สุดในเมืองนี้ เขาจึงมีเงินเดือน มากกว่าทักษิณเกือบสามเท่า มังกรมีภรรยาชื่อ วารุณี ทำงานที่ธนาคารที่กรุงเทพฯ จะกลับมาภูเก็ตในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ บางครั้งมากับทักษิณ เนื่องจากมังกรเป็นคนที่มั่นใจเจ้าชู้ เมื่อวารุณีไม่มีลูกให้เขา เขาจึงจีบมยุราสาวร่างจนในที่สุดวารุณีทนไม่ได้ วางแผนการที่จะเอาเงินจากมังกรโดยการลักลอบได้เสียกับทักษิณ จนมีลูกชายแต่มังกรไม่ยุ่งไม่สนใจ

ถ้าเราเป็นคนมีสติสมบูรณ์ มีความเป็นธรรมและเคารพรักคุณปู่จริงแล้ว เราน่าจะขอบคุณเพื่อเขาด้วยซ้ำไป"

(รพีพร. 2532 : 655)

ทุกคนที่อยู่ในที่ประชุมต่างนั่งฟังเหตุผลของเขาและยอมรับว่าสะใจแห่งตระกูลนี้ เขามาอยู่เพื่อทำความดีไม่ใช่มากอบโกยทรัพย์สิน

ตั้งใจทำงาน เขาได้รับความไว้วางใจจากจุ่นและทุกคนในตระกูลโดยเฉพาะการบริหารการเงินของบริษัททองเรือง หน้าที่ประจำที่มังกรได้รับคือ ตำแหน่งผู้จัดการบริษัททองเรืองมอเตอร์ในเมืองภูเก็ต ซึ่งเป็นเอเยนต์จำหน่ายรถเก๋งสวีเดนและรถบรรทุกไม่ว่าใหญ่เล็กของญี่ปุ่น เป็นบริษัทขายรถที่ใหญ่ที่สุดในเมืองนี้ เขาจึงมีสิทธิ์ได้รับเงินเดือนมากกว่าเงินเดือนของทักษิณถึง 3 เท่าตัว งานที่เขาทำ ไม่มีปัญหาเกิดขึ้นมีแต่ความเจริญก้าวหน้า

เจ้าชู้ จากคำพูดของภรรยาคนที่ 3 กล่าวถึงความเจ้าชู้ของมังกรว่า ถึงแม้มังกรจะเจ้าชู้แต่ส่วนนิสัยที่ดีก็มีปะปน ไปดังคำบอกเล่าของเมียคนที่สามของเขาพูดถึง

"มังกรเจ้าชู้คะ ดิฉันเป็นอันดับสาม ที่แรกเขามาโกหกว่ามีคนเดียว เมียเขาไม่มีลูกสืบสกุลเขาอยากได้ลูก ดิฉันก็หลงมัวแต่แต่งงานแล้วถึงได้รู้ว่าเขามีอีกคน คนที่สองดาราว่าว่ามีลูกหญิงด้วยกัน แยมมาก ดวงดิฉันไม่ดีเลย ตั้งใจจะไม่แย่งของของใครไม่ต้องการเป็นเมียใครใครมันก็ต้องมาเป็น เลยตามเลย ช่วยไม่ได้แต่เขาเป็นคนดีคะ ใจกว้าง ชอบช่วยทุกคนอื่น มังกรเขาเป็นที่ปรึกษาที่ดี ปลอดภัยและให้กำลังใจคนเก่ง คนงานของดิฉันเคารพเขาทั่วหน้า บางคนมันรักนายหัวผู้ชายมากกว่านายหัวผู้หญิงก็มีทั้งๆ ที่เป็นคนของเราแท้ๆ"

(รพีพร. 2532 : 274)

แสดงว่ามังกรเป็นตัวละครชายชาวจีนที่ มีวเมมา ลุ่มหลงแต่เรื่องกามารมณ์ ทำให้มีภรรยาหลายคน แต่เขาก็สามารถแก้ไขปัญหามาได้เพราะมังกรรับอุปการะเลี้ยงดูทุกคน

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ไม่จริงจังต่อชีวิต มังกรเกิดมาท่ามกลางความอุดมสมบูรณ์ทุกอย่าง ดังนั้นเขาจึงทำทุกอย่างตามใจปรารถนาโดยเฉพาะการมีเมียหลายคน ทำให้ชีวิตของเขาอุ่นวยพอสสมควร แต่ด้วยความเป็นคนดีที่มีน้ำใจอันกว้างขวางของเขา จึงทำให้รอดพ้นจากอุปสรรคต่างๆ นานาได้

3. ทักษิณ

3.1 ภูมิหลัง

ทักษิณ เป็นหลายชายคนโตของจู่ฟู่ที่เกิดจากมรดกและอภินิหาร เขาเป็นหลานชายคนโปรดของจู่ฟู่ ได้รับการศึกษาดีจนสำเร็จการศึกษาและทำงานในระบบราชการที่กระทรวงพาณิชย์ในตำแหน่งหัวหน้ากอง เขาเป็นลูกหลานจีนที่ไม่ทำงานสืบทอดเจตนากรรมของวงศ์ตระกูล ทักษิณพบกับอรสุรางค์ที่สนามบินไคตักที่ย่องกง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนถึงขั้นเข้าใจและเห็นใจกันจึงแต่งงานตามประเพณี อรสุรางค์ฐานะลูกสะใภ้ต้องอพยพตนมาอยู่ที่ตึกฝรั่งเพื่อคอยดูแลจู่ฟู่ ส่วนทักษิณยังทำงานที่กระทรวงพาณิชย์ เสาร์-อาทิตย์กลับบ้านตึกฝรั่ง วันจันทร์-ศุกร์ ทำงานที่กรุงเทพฯ อรสุรางค์กำเนิดบุตรชายชื่อ คุณจ๋า (ทรงพล) สร้างความพอใจให้กับจู่ฟู่เป็นอย่างมากและได้รับรางวัลเป็นเงินห้าแสนบาทฐานะที่มีลูกเป็นลูกผู้ชาย สร้างความไม่พอใจกับ เยว่ลักซ์ฉั่น น้องทักษิณเป็นอย่างมากและวารุณีแฟนสาวของมังกร หลังจากหย่ามังกรแล้วมาย้ายวนใช้มารยาทหญิงเอาชนะใจทักษิณได้ที่กรุงเทพฯ โดยที่อรสุรางค์ไม่ทราบเรื่องราวมากนักแต่หลังจากที่คลอดลูกจ๋า อรสุรางค์ยื่นคำขาดจะขอหย่ากับทักษิณ ซึ่งสร้างความเจ็บปวดให้กับทักษิณเป็นอย่างมาก กว่าทักษิณจะใช้ความพยายามขอโทษอรสุรางค์ใช้เวลานานพอสมควรกว่าเธอจะเห็นใจและให้อภัยในที่สุด นับว่าทักษิณเป็นหลานจีนที่มีความประพฤติทั้งดีและไม่ดีตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมพาไปแต่ไม่ได้ทำให้ตระกูลทอง เรื่องเสียหาย

3.2 ลักษณะทางกาย

ทักษิณเป็นลูกหลานจีนที่มีรูปร่างดีคนหนึ่ง ซึ่งไม่มีแว่วสายเลือดคนจีนอยู่เลย เขา

เป็นคนเงินผิวพรรณออกคล้ำ คิ้วเข้ม เคราเขียว นัยน์ตาโตสองชั้น เขาได้รับการเลี้ยงดูอยู่ในเกณฑ์ดี มีการศึกษาถึงขั้นปริญญาโทจากสหรัฐอเมริกา มีงานการทําย่างเป็นหลักฐานที่กรุงเทพฯ ไม่ประกอบอาชีพทำการค้ามีกิจการเป็นของตนเอง เป็นคนเงินที่แปลกกว่าคนอื่น ๆ ที่มารับราชการรับใช้แผ่นดิน

ทักษิณค่อนข้างจะพิถีพิถันในด้านการแต่งกายมากกว่าคนอื่น ๆ เพราะเป็นถึงข้าราชการถึงระดับ 7 เป็นที่เชิดหน้าชูตาของตระกูลทองเรือง ตั้งความหวังแม้จะไม่ได้เป็นข้าราชการปกครอง แต่เขาไม่ได้ทำให้ประวัติของตนเองต่างพร้อยเป็นที่เคารพยำเกรงแก่ลูกน้อง

ทักษิณเป็นคนพูดตรงไปตรงมา มีเหตุมีผล ดังเช่นการสนทนากับวารุณีที่ยายารู้ถึงคำว่าข้าราชการที่แท้จริงเป็นอย่างไร เขาจึงตอบอย่างกล้าหาญว่า

"หน่วยที่สุจริตกึ่งการราชการนี้แหละทั้งๆ ที่เป็นระดับผู้ใหญ่ก็ตาม ข้าราชการของเราส่วนหนึ่ง มันช่วยจริงๆ ไอ้ที่ฐานะดีๆ มีรถยนต์นั่ง คนเขาก็หาว่าคอร์รัปชั่น ไอ้ที่ตรงไปตรงมาจนกรอบต้องโทรรถเมล์เขาก็หาว่าโง่ ไม่รู้จักโกง หรือไม่ก็คิดว่าหมอนี่คงระดับเสมียนหรือนักการไปเลย ยิ่งข้าราชการฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ยิ่งแล้วใหญ่ พวกราษฎรมันแต่ออกห่าง มีแต่พวกพ่อค้าที่หวังประโยชน์เท่านั้นแหละ ที่เข้าห้อมล้อม บางเวลาเราละอายจริงๆ เมื่อจะต้องบอกใครๆ ของเราว่าเรารับราชการ"

(รพีพร. 2532 : 49)

อาจกล่าวได้ว่าที่เขาอธิบายให้คนอื่นได้รับทราบอย่างตรงไปตรงมา เขาเห็นอย่างนั้นมาจริงๆ แต่เขาต้องรับราชการต่อไปเพราะเขามีพื้นฐานความรู้ความสามารถที่จะไปทำถึงแม้จะไม่ก้าวหน้ามาก เขาก็ยอมเขาพอใจในตำแหน่งที่เขาได้รับอยู่และทางบ้านสนับสนุนด้านการเงินอยู่ ประกอบกับเป็นหน้าตา ชื่อเสียงของวงศ์ตระกูลของเขาเอง

3.3 ลักษณะนิสัย

อารมณ์อ่อนไหวง่าย หลังจากแต่งงานกับอรสุรางค์ เขาไปทำงานที่กรุงเทพฯ เหมือนเดิม กลับบ้านช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ พอถึงวันของสะใภ้ซึ่งผิดหวังจากครอบครัวของน้องชายมาสนใจ ย้วยวน จนทักษิณทนไม่ได้จึงตกเป็นของกันและกันถึงขั้นมีลูก เมื่ออรสุรางค์จับ

ได้ เขาแสดงความอ่อนแอออกมาโดยร้องไห้เหมือนเด็กๆ แสดงความเสียใจและรู้สำนึกว่า

"ผมกับวารุณี ผมแพ้อำนาจฝ่ายต่ำ ผมพยายามเอาชนะตัวเองและสำเร็จมาแล้วในระยະหนึ่ง แต่ช่วงหลังอยากบอกว่าเป็นแผนของเขาทั้งหมด ที่จะให้เราแตกแยกจากกันกันไม่ได้เต็มปาก เพราะเป็นการโยนความผิดให้ผู้หญิงข้างเดียวกัน ซึ่งความจริงเราระย่ำด้วยกันทั้งคู่"

(รพีพร. 2532 : 669)

แสดงว่าเขาเป็นคนที่มื่ออารมณ์อ่อนไหวง่าย แม้แต่เขายอมรับผิดเขาร้องไห้เหมือนเด็ก ซึ่งอรุณวงศ์ตกใจที่เคยชื่นชมในผู้ชายร่างใหญ่ สง่างามมีบุคลิกชวนสนใจและยำเกรง บัดนี้สิ้นแล้วความสง่างาม

ยอมรับความจริง ลักษณะเด่นของทักษิณ คือ ถึงแม้จะได้รับการศึกษาสูง แต่เขาก็ไม่ถูกเหยียดหยามบรรพบุรุษ ประเพณี วัฒนธรรมอันดั้งเดิมโบราณ เขายังให้ความเคารพและปฏิบัติตาม ด้วยความมั่นใจและภูมิใจ เขากล่าวว่า

"ผมไม่อายหรอกที่จะสารภาพว่า ตระกูลผมยังยึดมั่นในประเพณีอันคร่ำคร่าตามบรรพบุรุษลูกชายแต่งงานแล้ว ต้องพาเมียเข้าไปอยู่ในบ้านพ่อแม่ ลูกหญิงแต่งงานแล้วต้องผละไปอยู่กับพ่อ มันไม่ค่อยเข้าท่าหรอกแต่มันก็จำเป็นเพราะมันเกิดมาในตระกูลนี้เข้า"

(รพีพร. 2532 : 15)

อาจกล่าวได้ว่าเขายอมรับความจริง โดยที่ไม่อายว่าตนเองเป็นคนจีนแท้

ไม่จริงจังกับชีวิต ทักษิณเป็นคนสมัยใหม่ที่จริงจังกับชีวิตและบางครั้งชีวิตการศึกษาของเขาพบกับความขัดแย้งระหว่างคำว่าใหม่กับเก่า แม้เขาจะผ่านการศึกษาจากต่างประเทศระดับสูง เขาก็ยังทนอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่เก่าๆ เมื่ออยู่กับครอบครัวของเขา แม้แต่ภรรยาของทักษิณจะให้เขาเปลี่ยนนิสัยให้เป็นคนกระฉับกระเฉง ให้มีการพัฒนารูปแบบของ

ระเบียบประเพณีเขาก็ยังหัวเราะบอกว่า

"ช่างเถอะ หนะเอาเถอะ อีกไม่กี่วันท่านเหล่านั้นก็จะลงหลุมไปตามๆกันอยู่
แล้ว ตอนนั้นเราทนให้ท่านสบายใจไปก่อนไม่ได้หรือ"

(รพีพร. 2532 : 51)

จากคำกล่าวของเขาทำให้ผู้อื่นเข้าใจในฐานะของการเป็นลูกหลานเงินของเขาว่า
ในยุคของเขาควรจะทำตัวเช่นไร

3.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจทำงาน ทักษิณเป็นคนจีนที่รับราชการไทยแล้วตั้งใจทำงานจนเกิดความเจริญ
ก้าวหน้ามาเป็นลำดับถึงแม้เขาจะเกิดมาท่ามกลางวัฒนธรรมใหม่ได้รับความรู้ใหม่จากต่าง
ประเทศ มีความพร้อมทุกด้านทำให้เขามีชีวิตอย่างสุขสบายไม่ต้องดิ้นรนขวบวาย คิดที่จะ
พัฒนาตนเองครอบครัวและตระกูลทองเรืองให้ก้าวหน้า ถึงแม้จะนอกกลุ่มนอกทางตามประสาผู้
ชายบ้าง แต่ในใจของทักษิณยังรักงาน รักหน้าที่ รักภรรยาและวงศ์ตระกูลของเขาอยู่เสมอ

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องรัตนโกสินทร์

1. อัก (ฟัก)

1.1 ภูมิหลัง

อักหรือเจ้าอัก เป็นชื่อจีนแต่ชื่อไทยคือ ฟักหรือนายฟัก เป็นลูกชายคนแรกของ
เจ้าสัวกับแม่พลับ เมื่อเขายังเล็กอยู่ พ่อแม่ทนุถนอมเขาด้วยความรักและเลี้ยงดูเขาตาม
ประเพณีทั้งจีนและไทย เช่น การหมอบคลาน การพูดภาษาจีนขณะคุยกับพ่อ การทำอัฐย
ให้พ่อเมื่อเสียชีวิต ชีวิตของฟักเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ไม่มีสิ่งใดบกพร่อง แม้จะมีเหตุการณ์เกี่ยว
กับสงครามระหว่างไทยกับพม่าบ้างก็ตาม

ฟักโตเป็นหนุ่ม เจ้าสัวและแม่พลับพาไปฝากกับขุนนางผู้ใหญ่ ชื่อ พระราชพินิจจัย และพระสุเรนทร เพื่อให้รับใช้งานราชการหวังว่าถ้าทำถูกใจต่อไปจะได้สนับสนุนให้ก้าวหน้า ส่วนกิจการค้าขายและการทำเตาหลอมต่างๆ ให้น้องชายชื่อทั้งห้าแทน จากการที่ฟักมีความรู้ทั้งการคิด จำ อ่าน เขียน และรูปร่างหน้าตาดี จึงเป็นที่พอใจของขุนนางทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง เขาได้ทำงานตำแหน่ง หลวงแพ่ง ทำได้ไม่นาน เลื่อนขึ้นมาเป็นคุณพระจำเมือง ทำหน้าที่เป็นนายตุลาการ ได้รับความไว้วางใจเป็นอย่างมาก

ผู้หญิงคนแรกที่ฟักสนใจคือแม่ช้องหลานของพระราชพินิจจัย เขาได้แต่หลงรักเธอเท่านั้น เมื่อเขาได้ติดตามเจ้านายไปรบทัพจับศึก ช้องเกิดมีใจรักกับคุณสนหลานเจ้าพระยามหาเสนา จนถึงขั้นหนีตามไปและตั้งครุภักดิ์ ตอนแรกฟักเสียใจมากแต่หักใจได้ในเวลาไม่นาน ต่อมาฟักได้รู้จักแม่เพ็ง ซึ่งเป็นลูกของลุงของฟักเอง ฟักเคยช่วยเหลือแม่เพ็งครั้งตกน้ำที่หน้าหมู่บ้าน แต่ยัง ไม่สนิทสนมกันเท่าที่ควรเพราะฟักมีภารกิจที่ต้องทำ ซึ่งเป็นความตั้งใจของเขาว่าจะรับใช้เหล่าขุนนางและประเทศชาติให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้และทำให้เจ้านายพอใจ เขาได้ช่วยเหลือผู้หญิงคนหนึ่งให้รอดพ้นจากการเป็นเมียโจรผู้ร้าย ผู้หญิงคนนั้นชื่อ กระถิน หล่อนสำนึกในบุญคุณของฟักจึงอยากจะเป็นข้าทาสรับใช้ แต่ฟักไม่รับ เพราะไม่อยากมีพันธะผูกพันจึงมอบให้เป็นภรรยาของนายแฉ่ง ข้าทาสรับใช้ พร้อมทั้งสัญญาให้ด้วย ฟักมีความคิดว่าถ้าไม่พบผู้หญิงที่ถูกใจที่มีคุณสมบัติพร้อมเขาจะไม่แต่งงานด้วย

การรับราชการของเขา ดำเนินไปด้วยความก้าวหน้า จากตำแหน่งขุนแพ่งได้เลื่อนขึ้นเป็น พระยาจำเมือง มีหน้าที่รักษารัฐธรรมนูญหมายในการพิจารณาคดี สร้างความพอใจและดีใจให้กับเจ้าสัวและแม่พลับเป็นอย่างยิ่ง เมื่อถึงวัยอันควรจึงสู่ขอแม่เพ็งให้กับฟัก ซึ่งฟักพอใจอยู่กันด้วยกันด้วยความสุขมีลูกหญิงสี่คน เจ้าสัวและแม่พลับอยากได้หลานชายไว้สืบสกุล จึงขอร้องให้ฟักแต่งงานใหม่หรือไม่ก็หาผู้หญิงมาให้ทั้งลำดวนและเอิบ ไม่สามารถทำให้ฟักอ่อนใจและยินยอมได้ เขาถือว่าลูกชายหรือลูกหญิงนั้น ไม่สำคัญ และเขาได้สัญญากับแม่เพ็งก่อนแต่งงานว่าเขาจะรักเดียวใจเดียวต่อแม่เพ็ง ถึงแม้จะมีเหตุการณ์อุปสรรคใดๆ ก็ตามมาขวางกั้น ฟักสามารถทำได้ ต่อมาฟักก็มีลูกชายไว้สืบสกุล

1.2 ลักษณะทางกาย

ฮกหรือฟักเป็นคนจีนที่เกิดในเมือง ไทยมีลักษณะดี คนที่ได้พบเห็นมักชมเขาเสมอ

เช่น ตอนที่โตเป็นเด็ก น้องชายของพ่อของอีกเห็นแล้วทำนายทายทักว่า

"ฉันขอตั้งชื่อหลานชายว่า "อีก" แปลว่า วาสนา โตขึ้นจะได้เจริญรุ่งเรือง"

(ว. วินิจฉัยกุล. 2532 : 20)

ฟักยังมีพี่น้องอีกสี่คนเป็นชายหนึ่งคนชื่อ ทัง เมื่อโตเป็นใหญ่ได้สืบทอดกิจการของพ่อ และช่วยฟักในเรื่องต่างๆ ได้เป็นอย่างดี น้องสาวอีกสองคนแต่งงานมีเหย้ามีเรือนไปเจ้าสัว มักจะพูดถึงลูกชายคนแรกของเขากับภรรยาเสมอว่า เมื่อโตขึ้นเป็นไปตามคำทำนายได้เป็นใหญ่เป็นโตจริงๆ เพราะมีรูปร่างลักษณะดีพ่อของอีกเห็นลูกชายอดชมต่อหน้าภรรยาว่า

"รักฟักมากที่สุด เพราะว่า เป็นลูกชายคนแรก นอกจากนี้เห็นว่าหน้าตาคนกาย ลักษณะดีถูกใจทุกอย่าง ทำทางและการพูดจาฉลาดกว่าน้องชายตั้งนั้นยิ่งรักมาก และห่วงมาก"

(ว. วินิจฉัยกุล. 2535 : 65)

อีกไม่ได้ทำให้พ่อของเขาผิดหวัง กิริยา ทำทาง การพูดจา ฉลาดหลักแหลมจน ได้รับราชการตำแหน่งตุลาการ

เมื่ออีกหรือฟัก โตเป็นหนุ่มที่รูปร่างดีคนหนึ่ง เพราะรูปร่างสูงใหญ่ ผิวขาวลักษณะ ทะมัดทะแมง แม้มิได้แต่งกายผิดไปจากชาวบ้าน แต่ทำที่ที่มันใจตนเอง ตลอดจนความ นอบน้อมที่ผู้คนในบ้านแสดงต่อเขา เมื่อแม่พลับเห็นก็ดีอกดีใจ ลูบหน้าลูบหลังทักทายด้วยความรักใคร่เอ็นดู ที่ลูกได้เป็นคุณหลวงแบ่งตามที่ดินเองต้องการ

นอกจากพ่อแม่จะชื่นชมในตัวของฟักแล้ว น้องชายของเจ้าสัวที่รับราชการตำแหน่ง เป็นท่านขุนพิจิตรยังอดชมต่อหน้าเจ้าสัวว่า

"ฟักเป็นเด็กหนุ่มรูปร่างสูง แต่ว่าล่ำสัน ผิวค่อนข้างขาวละเอียดตามเค้าเผ่า พันธุ์ทางฝ่ายบิดา แต่ว่าคิ้วดกหนา เข้มคม นัยน์ตามตามลักษณะทางฝ่ายมารดา ออกมาผสมผสานกันได้อย่างเหมาะสมเจาะ แม้แต่ผู้ใหญ่ทั้งหลายคนก็ชื่นชมเช่นกัน"

(ว. วินิจฉัยกุล 2535 : 135)

อาจกล่าวได้ว่า ฟักเป็นลูกจีนที่เกิดในเมืองไทยที่มีรูปร่างหน้าตา ท่าทางดี ซึ่งพ่อแม่ของฟักฝากความหวังว่าจะเป็นลูกชายที่น่าเชื่อถือเสียมาสู่วงศ์ตระกูล เป็นที่พึงได้

ฟัก เกิดมาในตระกูลดีที่พ่อแม่เอาใจใส่เลี้ยงดูอบรมสั่งสอนทั้งวัฒนธรรมทางด้านการแต่งกายที่เหมาะสมรวมทั้งกีฬามารยาทนอนน้อม การหมอบคลาน ซึ่งเขาทำได้เป็นอย่างดี ถูกต้องกาลเทศะจนทำให้เขาเจริญก้าวหน้า ทั้งในหน้าที่การงานและสังคม

ฟักเป็นคนที่มีเหตุผล การพิจารณาเรื่องต่างๆ เขาต้องเหตุผลมาลบล้างกันจึงจะยุติเรื่องเหล่านั้นได้เช่น ฟักได้คุยกับน้องชายเรื่องคุณสนที่คอยหาเรื่องกับฟักอยู่ตลอดเวลาว่า

"พี่ฟักช่างใจกว้างแท้ๆ คิดไปคิดมาฉันว่าพี่ฟักจะเข้าข้างคุณสนเสียมากกว่าเข้าข้างตนเองละมั้ง" ทั้งน้องของฟักเข้า

"พี่ไม่ได้คิดว่าตัวเองทำอะไรถูกเสมอไป" ฟักตอบด้วยเสียงสุ่ม

"ถ้ามองกันที่เหตุกับผลก็จะได้เข้าใจ เราไปทำให้เขาโกรธ เขาก็มนุษย์ปุถุชน ย่อมเจ็บแค้นอยากทำร้ายเราตอบแทนบ้าง ถ้าหากว่าเป็นสาธุชนก็คิดให้อภัยไม่ผูกใจจองเวร คนเราจะดูกันว่าเป็นสาธุชนหรือเปล่านั้นอยู่ที่โกรธง่ายแค้นง่ายกันหรือเปล่าแหละ"

"ถ้าฉันพี่ฟักไม่โกรธคุณสนแล้วนะซี"

"เอาเป็นว่าไม่ผูกใจแค้นก็แล้วกัน แต่ยังไม่ก็ตามต้องระวังตัวเอาไว้มากๆ"

(ว.วินิจฉัยกุล. 2532 : 404)

ฟักสามารถชี้แจงเหตุผลให้คนที่ร่วมสนทนาด้วยอย่างละเอียดมีเหตุผลและเหมาะสมที่ได้เป็นนัยตุลาการ ซึ่ง คนยอมรับกันในสมัยนั้น

1.3 ลักษณะนิสัย

กิริยาสุภาพนอนน้อมรู้จักถูกกาลเทศะ ทั้งนี้เพราะเขาได้รับการอบรมจากแม่ของเขาเอง เมื่อนำมาใช้จึงทำได้เป็นอย่างดี เมื่อไปพบใครก็ตามที่เป็นผู้ใหญ่ ฟักก็จะทำได้อย่างดี เช่น

"ฟักก็ลงกราบรับโอวาทด้วยท่าทางสงบเสงี่ยม ไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม ฟักได้รับการอบรมมาให้ยับยั้งถืออาวุโสจนไม่อาจแสดงอย่างใด นอกจากความสุภาพอ่อนน้อม กิริยามารยาทเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ฟักได้รับความเอ็นดูจากท่านผู้ใหญ่"

(ว.วินิจฉัยกุล. 2535 : 786 ล.2)

อาจกล่าวได้ว่าฟักได้ดีในหน้าที่การงานเพราะการมีกิริยามารยาทดีนั่นเอง

ใจกว้างขวางเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่น ฟักช่วยเหลือได้ทุกครั้งที่ได้รับการร้องขอ หรือเห็นว่าเหมาะสม เช่น ไปช่วยผู้ใหญ่จับผู้ร้ายทั้งๆที่ไม่เคยจับ เป็นเจ้าแก้มชูชอกระธินให้กับนายแจ้ง ช่วยแม่เพ็งตักน้ำที่ท่อน้ำบ้านตอนเด็กจนได้รับความเอ็นดูจากผู้ใหญ่และสุดท้ายแม่เพ็ง ต่อมาคือคนที่เขารักและเป็นภรรยาคนเดียวของฟัก พระยาสุนทรราชวงศาสุวรรณ พ่อของแม่เพ็งสอบถามฟักหลังจากช่วยเหลือฟักตอบด้วยความเต็มใจว่า

"กระผมเป็นทนายอยู่บ้านคุณพระราชวินิจฉัย แต่ว่าบัดนี้ ท่านสมิงผู้เป็นลุงของกระผมไปรับใช้ท่าน เรื่องช่วยคุณหนูนั้น กระผมเพียงแต่ผ่านมาพอดี เห็นเข้าก็เลยกระโดดลง ไปช่วย คงจะเป็นบุญของคุณหนูมากกว่าอย่างอื่น"

(ว.วินิจฉัยกุล. 2535 : 227)

ทำให้ผู้ฟังอดชื่นชมพอใจให้น้ำใจของฟักยิ่งนักแสดงว่า เขาเป็นคนมีน้ำใจกว้างขวางทำด้วยใจของเขาเอง

ใจหนักแน่นมั่นคง ชีวิตของฟักได้ผ่านเหตุการณ์ต่างๆมากมายทั้งส่วนตัวและทางราชการ แต่ฟักสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ เหล่านั้นมาได้ ด้วยเขาไม่หวั่นไหวในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะพิจารณาและคอยแก้ไขช่วยเหลือทำให้เรื่องร้ายกลายเป็นดี ดังเหตุการณ์ที่แม่ของฟักพาผู้หญิงมาให้ฟัก เขายับยั้งซึ่งใจเยือกเย็นและคิดได้ เช่น ความคิดของฟักที่จะทดสอบใจของตนว่า

"ฟักต้องการรู้ใจตนเอง ในขั้นสุดท้าย เมื่อก้าวออกมาแล้วฟักจะตัดสินใจ

อย่างไร หากทางที่จะเดินไป บัดนี้มีอยู่สองทาง ทางทั้งสองทอดตัวอยู่ตรงหน้า
ทางหนึ่งคือ ห้องของแม่เอิบ ถ้าเพียงแต่ล่องเข้าไปในห้องนั้น ค็นนี้ย่อมจะผ่าน
ไปด้วยความอึดอ้อมสมหวังตามวิสัยชายและสมใจพ่อแม่ ซึ่งหวังว่าสะใภ้ใหม่จะ
ให้กำเนิดบุตรชายได้ หรือ ถ้ายังไม่ได้ก็จะเป็นไรไป"

(ว.วินิจฉัยกุล. 2535 : 843)

ฟักสามารถเอาชนะใจตนเองได้เพราะใจที่หนักแน่นมั่นคงนั่นเอง อีกประการหนึ่ง
เขาได้รักษาคำมั่นสัญญากับแม่เพ็งว่าเขาจะรักเดียวใจเดียวอยู่กับแม่เพ็งตลอดไป ไม่ว่าจะเป็น
มีเหตุการณ์ใดๆ เกิดขึ้นก็ตาม

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจทำความดี ฟักต้องการจะรับราชการรับใช้ประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า
สมดังที่พ่อแม่ได้วาดหวังไว้เขาทำได้จริงๆ และมีครอบครัวที่มีรักเดียวใจเดียว มั่นคงกับ
หญิงคนรัก ให้ความยุติธรรมกับมนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นชั้นสูงหรือต่ำ เขาจึงเป็นลูกหลาน
จีนที่มีบุคลิกลักษณะเชิงสร้างสรรค์ มีความคิดดี พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า ไม่เป็นพิษภัยกับ
ใคร เพราะเขาเป็นคนดีของครอบครัว เขาตั้งใจทำความดีต่อทุกคนผลที่ได้รับ คือ ความ
สุขสมหวัง มีความสุข

2. ลัว (เจ้าลัว)

2.1 ภูมิหลัง

ลัวเกิดในเมืองไทย บิดาเป็นคนจีน มารดาเป็นคนไทย รับสืบทอดกิจการค้าขาย
ทำเตาและกระเบื้องมุงหลังคาจนมีฐานะเป็นปึกแผ่น เขามีภรรยาเป็นคนไทยเชื้อสายมอญ
ชื่อ แม่พลับ มีลูกชายและลูกสาวทั้งหมด 5 คน ลัวมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย
และจีน รู้จักข้าราชการไทยหลายคน เจ้าลัวดำเนินชีวิตทั้งแบบไทยและแบบจีนการปฏิบัติ
ตนมีทั้งไทยและจีน เมื่อครั้งที่เขาเดินทางไปประเทศจีนเพื่อกราบไหว้บรรพบุรุษ ได้เห็น

ความเห็นแก่ได้ของญาติพี่น้องทำให้เขากลับใจว่าจะไม่อยู่เมืองจีน ถ้าร้ายแล้ว ขออยู่เมืองไทยอันสงบร่มเย็นดีกว่า ดังนั้นเขาจึงกลับมาเมืองไทยส่งเสริมกิจการค้าและความสัมพันธ์กับคนไทยให้เจริญก้าวหน้า เขามีน้องชายรับราชการในวัง ความหวังของเขาที่อยากจะให้ลูกชายสุดที่รักที่หวนแห่นเข้ารับราชการเพราะเห็นแววดี มีลายมือสวย จึงฝากกลุ่มของขุนนางญาติข้างแม่จนได้ตำแหน่งตุลาการ แต่เจ้าล้วยยังคงค้าขายระหว่างเมืองจีนกับไทยโดยอาศัยการเดินทางเรือสำเภา กิจการเจริญก้าวหน้าด้วยดี กิจการทำเตากระเบื้องก็เช่นกัน เจ้าล้วยมีภรรยาอีกหลายคนเพื่อต้องการลูกชาย แต่ไม่เป็นไปตามที่เขาหวัง จึงสนับสนุนลูกชายคนโตให้เป็นใหญ่เป็นโตในการรับราชการไทยต่อไป เขาตั้งใจว่าจะตายในเมืองไทยและให้ลูกหลานทำอสังขุ้ยให้เพื่อลูกหลานจะได้เคารพกราบไหว้ต่อไป

2.2 ลักษณะทางกาย

ล้วยหรือเจ้าล้วย เป็นชายชาวจีน ที่มีรูปลักษณะดีอีกคนหนึ่ง ดังเช่นคำบรรยายของผู้เขียนว่า

"เจ้าล้วยเป็นชายชาวจีนมีรูปร่างค่อนข้างสูงใหญ่ แม้แต่งกายแบบจีนนุ่งกางเกงแพรไว้หางเปีย แต่วามารยาทที่แสดงออกนั้น เรียบร้อยอย่างไทย"

(ว.วินิจฉัยกุล. 2535 : 13)

นอกจากจะมีรูปร่างดีแล้ว เจ้าล้วยยังคงความเป็นคนจีนไว้ด้วยการนุ่งกางเกงแพรไว้หางเปีย ถึงแม้เขาจะเกิดที่เมืองไทยก็ตามยังถือว่าขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมของจีนยังมีคุณค่าที่ควรจะรักษาไว้ให้ลูกหลาน แต่เจ้าล้วยก็แสดงกิริยามารยาทเป็นแบบไทย เรียบร้อย สุภาพ นุ่มนวล เป็นที่พอใจต่อผู้ติดต่อค้าขายกับเจ้าล้วยยิ่งนัก

เจ้าล้วยใช้ภาษาพูดสองภาษาได้แก่ ภาษาจีนติดต่อพูดคุยกับลูก ภาษาไทยใช้ติดต่อกับคนไทยทั่วไป เจ้าล้วยมีจุดประสงค์ที่ใช้ภาษาจีนกับลูกของเขาเองว่า เพื่อเตือนให้ไม่ลืมภาษาจีนเพราะ เขาใช้ในการติดต่อค้าขายกับคนจีนทั่วกันแสดงว่าเจ้าล้วยสามารถที่จะใช้ลักษณะของความเป็นคนจีนผสมผสานกับวัฒนธรรมไทยได้เป็นอย่างดี

2.3 ลักษณะนิสัย

เครื่องวัดในชนบทธรรมเนียมประเพณีจีน เพราะเขาถือว่าการที่ได้มายืนอยู่บนจุดแห่งความเจริญนี้ได้ เพราะบรรพบุรุษจีนได้สร้างสมเป็นมรดกตกทอดมาให้เขาจะไม่ลืม สักพยายามสั่งสอนให้ลูกๆ ได้รู้จักชนบทธรรมเนียมประเพณีจีน แต่เขาก็ไม่คัดค้านที่แม่พลับภรรยาคนไทยเชื้อสายมอญที่สอนให้ลูกได้มีเป็นแบบอย่างไทย ได้แก่ การเกล้าจุกแบบไทยและพูดภาษาไทยมากกว่าภาษาจีน แต่เวลาอยู่กับพ่อต้องพูดภาษาจีนเท่านั้น ดังนั้น ประเพณีจีนทุกอย่างเจ้าสัวและครอบครัวจะปฏิบัติโดยมิได้บกพร่อง เช่น การเซ่นไหว้บูชาบรรพบุรุษ เป็นต้น

รักสงบ เป็นคนที่ไม่ชอบรบทัพจับศึก ชอบการค้าขายมากกว่า ดังคำบรรยายของผู้เขียนว่า

"เจ้าสัวนั้นไม่ชอบการรบทัพจับศึก รักแต่การค้าขายสร้างความเป็นปึกแผ่น หากว่าได้อยู่เมืองจีนก็เคยคิดว่าคงค้าขายอีกเหมือนกันและถ้ามีโอกาสเล่าเรียนทางด้านอักษรศาสตร์เป็นขุนนางฝ่ายขุน ไม่ใช่ว่าฝ่ายบู๊จะได้ไม่ต้องออกศึกลุยเลือดปลิดชีวิตคน"

(ว. วินิจัยกุล. 2535 : 22)

เหตุที่เจ้าสัวคิดเช่นนั้นเพราะถือว่าตนเองเป็นคนจีน บรรพบุรุษได้มอบอาชีพเกี่ยวกับการค้าไว้ให้แล้วและเป็นปึกแผ่นอีกด้วย ดังนั้นเขาจึงรับช่วงค้าขายต่อบรรพบุรุษคือ อาชีพทำเตาหลอม เตาสูบขาย เขาคิดว่าถ้าได้เรียนจะเลือกเรียนสายอักษรศาสตร์มากกว่ายุทธศาสตร์ เพราะ ไม่ต้องฆ่าคนให้เป็นบาปกรรม แสดงว่าเขาเป็นคนที่รักสงบและทำมาค้าขายสมกับที่เป็นชาวจีนจริงๆ

ขยันทำมาหากิน เจ้าสัวเป็นคนขยันรู้จักทิศทางในการทำมาหากิน นอกจากกิจการทำเตาแล้วเขาสั่งสินค้าจากนายสำเภา เพื่อค้าขายด้วย ทำให้มีกำไรเพิ่มขึ้น เมื่อสงครามสงบเขาทำโรงงานกระเบื้องมุงหลังคาสร้างวัดอาวาอาราม โดยมีลูกชายคนเล็กชื่อ ทั้งคอยดูแลช่วยเหลือ ทำให้ฐานะของเจ้าสัวเป็นปึกแผ่นยิ่งขึ้น

การที่กิจการของเจ้าสัวเจริญและพัฒนาด้วยดีเป็นลำดับขึ้น ประการสำคัญคือเจ้าสัวเป็นบุคคลที่เข้าใจและปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมไทยที่ตนเองได้พบเห็นอยู่ ไม่ขัดขึ้น พยายามโอนอ่อนผ่อนตาม รู้จักกาลเทศะและรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรานั่นเอง การพูดจาไม่กระทบกระเทือนจิตใจใครด้วยคำที่ไพเราะเข้ากับสังคมไทยได้เป็นอย่างดี

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจทำมาหากิน ความคิดหวังของเจ้าสัวนั้น มีความตั้งใจที่จะทำมาหากินและอยู่อย่างสงบ เมื่อมีกิจการดีฐานะเป็นบิณฑา มีภรรยาและลูกชายคนแรกแล้ว เขาได้วางแผนให้ลูกชายได้ดี เขาคิดอยากจะพาบุตรชายคนโตไปฝากญาติพี่น้องในเมืองจีน เพื่อให้รับไว้เล่าเรียนหนังสือที่นั่น แต่เมื่อเขาไปก่อนเพราะลูกชายยังเล็ก เขาได้พบเห็นความไม่มีน้ำใจและความโลภจากญาติตระกูลของเขาจึงคิดใหม่ให้ลูกได้เรียนที่เมืองไทย และรับราชการในเมืองไทยโดยช่วยกับแม่พลับนำลูกชายคนโต ฝากกับเจ้าขุนมูลนายจนประสบผลสำเร็จ

สืบทอดวัฒนธรรมจีน ถึงแม้เขาจะอยู่เมืองไทย แต่เขายังไม่ลืมวัฒนธรรม ประเพณีที่สั่งมาของจีน เช่น การมีลูกชายไว้สืบสกุล การทำฮวงซุ้ย เจ้าสัวมักจะพูดกับลูกชายเสมอว่า

"พ่อจะตายอยู่ในเมืองไทยนี้แหละ ตั้งใจไว้นานแล้วตั้งแต่เดินทางไปเมืองจีนคราวก่อนโน้น เจ้ากับเจ้าทั้งจะกราบไหว้บูชาป้ายชื่อหรือฮวงซุ้ยของพ่อ ก็จะได้ทำง่าย ๆ ไม่ต้องไปถึงเมืองจีน อีกอย่างอยู่ทางโน้น พ่อคงจะว่าเหว่ ไม่รู้จักญาติพี่น้องทางโน้นสักคน สันนอนอยู่ใกล้พื้นดินใกล้ๆ นี่ดีกว่าต่อไปลูกหลายก็อยู่ทางนี้ซิ"

(ว.วินิจฉัยกุล. 2535 : 712)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว เจ้าสัวเป็นผู้ที่สืบทอดวัฒนธรรมที่สั่งมาของจีน ไว้ได้เป็นอย่างดี ประพฤติแต่สิ่งที่ดี พัฒนางานค้าขายของตนให้ก้าวหน้า ไม่คิดอิจฉาริษยาผู้อื่น สนับสนุนให้ผู้อื่นให้ได้ดีถ้าช่วยได้

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องกิ่งไม้

1. จู๋จ้อย

1.1 ภูมิหลัง

จู๋จ้อย เป็นลูกจีนที่ถูกส่งให้มาอยู่กับญาติ ซึ่งเป็นหม่อมเจ้าในเมืองไทยทั้งนี้ เพราะพ่อและแม่ตาย หลงจู๋ที่เคยอยู่รับใช้เจ้าสัวซึ่งเป็นเตี่ยของหม่อมเจ้าส่งมา เขาได้รับความช่วยเหลือจาก นางจวง ซึ่งเป็นญาติห่างๆของหม่อมเจ้า และเจ้าสัวทำหน้าที่เป็นแม่บ้านประจำเป็นอย่างดี แม้การใช้ชีวิตอยู่ในบ้านของหม่อมเจ้ามีอุปสรรคมากมาย เช่น การถูกเหยียดหยามว่าเป็นลูกเจ๊ก ถูกรังแกจากหลานๆ ของหม่อมเจ้า แต่เขาก็อดทนมีความสำนึกและจงรักภักดีต่อผู้มีพระคุณ เขาได้เรียนหนังสือจากโรงเรียนใกล้วังของหม่อมเจ้าแต่ยังไม่ทันจบ หลงจู๋พาไปพบกับบิดาเลี้ยงที่ฮ่องกงและไปเรียนหนังสือที่อเมริกาในสาขาวิศวกรรมโยธา เมื่อเขาเรียนจบเขาจึงเลือกทำงานในประเทศไทย ทั้งนี้เพราะจิตสำนึกที่จะตอบแทนบุญคุณของนายจวงและคนอื่นๆ โดยเฉพาะผู้ที่ได้ใกล้ชิดร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา เคยรังแก ทำร้าย พร้อมทั้งเป็นเพื่อนกินเพื่อนเล่น พึ่งไปทำงานที่เดียวกับเขา โดยเขาเป็นผู้ควบคุมงาน พึ่งเป็นหัวหน้าคนงานคอยก่อแค้นและต่อต้านเขา ตัดยาเสพติด เป็นนักเลงอันธพาล ฯลฯ เมื่อเขารู้ว่าเป็นพึ่งเขาพยายามช่วยเหลือโดยพาไปรักษาที่โรงพยาบาลเมื่ออาการทุเลาลงและหางานให้ทำ ความหวังดีของเขาทำให้พึ่งดีขึ้น ตอนหลังพึ่งกลับไปเสพยาเสพติดเหมือนเดิม สุดท้ายถูกตำรวจยิงตาย ขณะไปค้าขายยาเสพติด จู๋จ้อยเสียใจมาก แต่ก็ทำได้เพราะเขาได้พยายามอย่างเต็มที่แล้ว

ในที่สุดจู๋จ้อยต้องเดินทางกลับไปอเมริกาเพราะเขาถือสัญชาติอเมริกา และหวังว่าสักวันหนึ่ง เขาจะกลับมาทดแทนบุญคุณประเทศที่เลี้ยงเขามา ซึ่งได้รับแต่สิ่งที่ดีๆ มากมาย

1.2 ลักษณะทางกาย

จู๋จ้อยเป็นคนที่รูปร่างแปลกกว่าคนจีนทั่วไป ดังคำบรรยายของผู้เขียนที่ว่า

"เขามีรูปร่างขบอบบาง ผิวขาวเหลือง คีรีชนั้นโกนเกลี้ยง เหลือเหนือท้ายทอยไว้ห่อผมหนึ่งยาวประมาณสิบนิ้ว ถ้าถักเปียผูกด้วยสีแดงไว้ปลายเปีย ดวงตา

แม้จะมีรูปค่อนข้างสวยคือดำยาว แต่หนังตาเป็นชั้นเดียว มีที่แปลกกว่าเด็กจีนอื่นๆ ที่เห็นทั่วไปก็คือ จมูกมีสันสูงและกะโหลกศีรษะ เบื้องหลัง ไม่แบนนัก

(สีฟ้า 2523 : 1)

ลักษณะดังกล่าวเมื่อมาอยู่วังของหม่อมเจ้าท่านหนึ่ง เพราะหล่งจู้ที่เป็นญาติของพ่อของเขาฝากมาทำให้ผู้เห็นลือเลื่อง แกล้งต่างๆ นานา โดยเฉพาะหลานของเจ้าของวังชื่อ ฟุ้ง เป็นคู่อริ คู่ปรับ คู่หึงและคู่ช่วยเหลือนจนถึงวาระสุดท้ายของฟุ้ง แต่เมื่อใดเป็นหนุ่มเขาเป็นบุรุษรูปงามไม่งามหยาดอย่างฝรั่ง ซึ่งจะมีภาษีดีกว่าตรงผิวพรรณและมรรยาทหนุ่มเวล เป็นที่ต้องตาต้องใจของสาวๆ ที่พบเห็น

เนื่องจาก จู๋จื้อยี้ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากนายจวงข้าเก่าเจ้าของวัง มีหน้าที่เป็นแม่ครัว ดังนั้นจึงแต่งกายเป็นแบบไทยสวมกางเกงเสื้อคอกว้างหลวมๆ เมื่อเขาไปศึกษาต่อกลับมาอีกครั้ง จู๋จื้อยี้แต่งกายภูมิฐานเหมาะสมกับฐานะและตำแหน่งของเขา คือ นายช่างใหญ่

จู๋จื้อยี้เมื่อเป็นเด็กพูดภาษาจีน ส่วนภาษาไทยพูดไม่ชัดผู้ที่สอนภาษาไทยให้คือนายจวง คนที่เลี้ยงดูเขาตนเอง เขาสามารถเรียกและพูดได้ชัดในเวลาไม่นานสามารถสื่อสารกับคนอื่น ๆ ได้ เมื่อเขาไปเรียนต่างประเทศกลับมาเขาก็ยังไม่ลืมพูดได้เป็นอย่างดี จูลจิตต์ หรือ จอห์นลี่ ได้บอกกับนิบเกี่ยวกับเรื่องตัวเขากับการพูดภาษาไทยได้มีว่า

"ผมหัดอ่านหนังสือไทยอยู่เสมอ เมื่อเดินทางไปอเมริกาอายุผมสิบขวบแล้วพูดไทยได้คล่องอีกทั้งผมคิดอยู่เสมอว่า ผมจะต้องกลับมาเมืองไทยผม จึงไม่ยอมทิ้งภาษาไทย"

(สีฟ้า. 2523 : 158)

แสดงว่าเขาสามารถใช้ภาษาไทยในการติดต่อกับคนไทยทั่วไปได้เป็นอย่างดี เพราะมีคนฝึกให้เป็นอย่างดี

1.3 ลักษณะนิสัย

ช้อย เจียมเนื้อเจียมตัว ด้วยเหตุที่เขาลัดบ้านเมืองมาเพื่อหวังพึ่งบารมีแผ่นดินไทย ดังนั้นเขาต้องอดทนทุกอย่าง นับตั้งแต่ฝึกพูดภาษาไทย เป็นลูกเบี้ยให้ลูกหลานเจ้าของบ้านข่มขู่ ต่ำ กระเช้าเข้าเหย่ บางครั้งทำร้าย บางครั้งเขาก็ยอม โดยเฉพาะพึ่งเจ้าของบ้านอบรมสั่งสอนเขาจะจดจำไว้ตั้งใจฟังเป็นพิเศษ

"การที่จะทำตัวเป็นคนไทยนะดี อย่างน้อยก็เป็นกำไรของเอ็ง แต่อย่าอายว่าเอ็งเป็นลูกเจ๊ก ไม่ว่าจะเป็ลูกเจ๊ก ลูกไทย ถ้าเป็นคนดีใช้ได้ คนโดยมากเขาไม่ดูถูกชาติกำเนิดของคนหรือเกีย เขาดูถูกคนที่ดูถูกชาติกำเนิดตัวเองหากเอ็งเข้าใจไหม"

(สีฟ้า. 2523 : 13)

ความฉลาดของเขาทำให้เจ้าของบ้านพอใจ

มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักให้อภัยช่วยเหลือผู้อื่น เช่น ตอนที่เขาถูกขังและพรรคพวกจับโยนลงน้ำทั้งๆ ที่เขาว່ายน้ำไม่เป็น ขณะที่เขามองน้ำพึ่งช่วยเหลือเขาและพึ่งจะได้รับโทษจากเจ้าของบ้าน เขาอาสาไปบอกให้เจ้าของบ้านไม่เอาเรื่องเอาราวเพราะเขาได้รับการช่วยเหลือเช่นกัน พฤติกรรมเช่นนี้ทำให้คู่กริกลายเป็นเพื่อนคอยรักคอยห่วงใยในที่สุด

คนกตัญญูรู้คุณคน จួយ้อยยังรำลึกนึกถึงคนที่อบรมเลี้ยงดูเขาไม่มีลืมเลือน แม้เขาจะจากไปอยู่ถิ่นอื่น เมื่อกลับมาเขาตามหา วังที่เขาเคยอยู่และสอบถามหานายจวงผู้พี่เลี้ยงเขามาเป็นอย่างดี ครั้นพบเขาแล้วเขาไปก้มกราบอย่างไม่เคอะเขินอาย เขาทำด้วยความตั้งใจจนนายจวงก็ร้องอย่างตลกใจดังรายละเอียด

"เพราะคนที่เขามาคุกเข่ากราบนายจวงนั้นจะว่าเป็นฝรั่งหรือไทยก็ไม่เชิง หน้าขาวผ่องอมชมพู สวมแว่นตาสายตาสีน้ำตาลดำ เป็นชายหนุ่มทำทางภูมิฐาน มือของเขาถนัดมือของนายจวงไว้" (สีฟ้า 2523 : 229)

เมื่อบอกชื่อเลี้ยงเรียงนามแล้วนายจวงถึงกับกลืนน้ำตาไว้ไม่ไหว คนที่เคยเลี้ยง

ต่อมาตั้งแต่เด็กจะมาทวงหาและรำลึกถึงบุญคุณ จุ้ยจ้อยก็อดตั้งต้นไม่ได้เพราะเป็นการกระทำที่กลั่นออกมาจากใจของเขาเอง ทั้งนี้เพราะเขารู้สึกอยู่เสมอว่า เมืองไทยได้โอบอุ้มเลี้ยงดูญาติพี่น้องร่วมบรรพบุรุษของเขาได้อย่างอิสระเต็มที่ มิได้มีการกีดกันสิทธิใดๆ ความเป็นอยู่ต่างๆ ก็กลมกลืนไปกับคนไทยทั้งมวล

เสมอต้นเสมอปลาย วยเด็กเป็นอย่างไร วยผู้ใหญ่เป็นอย่างนั้น ดังเช่นเขารักเทศน์ ขึ้นชมในความกล้าเก่งของฟุ้งอย่างไร เมื่อมีโอกาสกลับมาเมืองไทย อีกครั้งหลังจากที่ไปอยู่ยั้งงอกกับญาติของเขา ซึ่งเป็นพ่อเลี้ยงความรู้สึกไม่ดีเท่ากับได้รู้จักกับฟุ้ง เมื่อเหตุการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป ฟุ้งของจุ้ยจ้อย ต้องมีอันเป็นไปตามแรงบุญแรงกรรมของเขา เขาได้พบกับฟุ้งโดยบังเอิญและได้ช่วยเหลือให้พ้นหายจากการเสพยาฝิ่นและเฮโรอีน ถึงแม้เขาไม่สามารถที่จะช่วยเหลือฟุ้งจากการหนีเงื้อมมือกฎหมายเพราะประกอบอาชีพเป็นโจรปล้นยาเสพติด เขาเสียใจมาก ยิ่งในตอนที่จะไปปรับศพฟุ้ง จุ้ยจ้อย เป็นคนเดียวที่ได้อยู่ใกล้ฟุ้งจนสิ้นใจ เขาคิดว่าได้ทำจนสุดความสามารถแล้ว

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

การมีความกตัญญูรู้คุณคน ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจของเขา คือความรู้สึกที่ว่า

"เมืองไทยได้โอบอุ้มเลี้ยงดูญาติพี่น้องร่วมบรรพบุรุษของเขาอย่างให้อิสระเต็มที่ มิได้มีการกีดกันสิทธิใดๆ ความเป็นอยู่ต่างๆ ก็กลมกลืนกันไปกับคนไทยทั้งมวล"

(สีฟ้า. 2523 : 159)

จุ้ยจ้อย สำนึกอยู่ตลอดเวลา เขาจะกลับมาตอบแทนบุญคุณประเทศไทยให้ได้ ซึ่งเขาก็ทำได้จริงๆ เมื่อเขาเรียนจบขอกลับมาเมืองไทยเพื่อจะตอบแทนบุญคุณนายจวงและฟุ้งที่สอนบทเรียนชีวิตให้เขา เขาได้ทำตามที่เขาได้พูดไว้ทุกประการแม้จะไม่สมหวังก็ตาม จะเห็นว่าจุ้ยจ้อย จุลจิตร หรือจอร์นลี่ ยังคงใช้คุณธรรมเกี่ยวกับความกตัญญูรู้คุณ ผู้มีพระคุณนำชีวิตของเขาตลอดเวลา ทำให้คนไทยยังรำลึกและนึกถึงเขาอยู่เสมอ หวังว่าสักวันหนึ่ง

เขาจะทำประโยชน์ให้กับผืนแผ่นดินไทยนี้อีก

2. ฟุ้ง

2.1 ภูมิหลัง

ฟุ้งเป็นหลานจีนของเจ้าสัวที่มาทำกิจการค้าขายและได้แต่งงานกับคนไทยชั้นหม่อม-
เจ้า พ่อของฟุ้งเสียชีวิตไปตั้งแต่เขายังเล็ก แม่ซึ่งเป็นลูกของเจ้าสัวไปมีสามีใหม่ ฟุ้งอยู่
ในความดูแลของ หม่อมยาย ซึ่งเลี้ยงฟุ้งแบบเอาใจตลอดเวลา เขาจึงเป็นคนดี ชน เอา
ใจตนเอง และชอบเอาชนะคนอื่น การกระทำของเขาแต่ละครั้งสร้างความเดือดร้อนมาให้
หม่อมยายเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะจู๋จ้อย หลานของหลวงปู่ที่เคยทำงานกับเจ้าสัวที่นำมา
ฝากเลี้ยง จะถูกฟุ้งกลั่นแกล้งต่างๆ นานา เช่นถูกดิงเปี้ยม จับโยนลงน้ำ โดยที่จู๋จ้อย
ว่าอย่าไม่เป็น แต่ฟุ้งช่วยได้เหลือไว้ทัน ต่อมาฟุ้งถูกนำไปเข้าโรงเรียนทั้งของไทยและฝรั่ง
แต่เขาชอบหนีโรงเรียนบ่อยครั้ง จนหม่อมยายเอือมระอาไม่สนใจ

ฟุ้งได้หนีออกจากวัง ของหม่อมยายโดยขโมยเข็มขัดทองและนาฬิกาของนายจวง
แม่ครัวเก่าแก่ของหม่อมยายไป แล้วเขียนจดหมายทิ้งไว้ว่าขอยืมไปก่อนและจะนำมาใช้
ภายหลัง เขาระเห่ระร้อนอยู่ในเมืองไม่นานจึงล่องใต้เป็นกรรมกรเหมืองแร่ ต่อมาสมัคร
เป็นพลตำรวจและเป็นได้ไม่นานจึงลาออกและมีเพื่อนมากมาย หลังจากสงครามโลก เขา
ทำการค้าขายแบบเซ็งลีของต่างๆ จนฐานะร่ำรวย นำเงินและทองมาคืนให้นายจวงได้

จากการที่ฟุ้งเป็นคนใจกว้างชอบเป็นหัวหน้าคนอื่น เลี้ยงลูกน้อง จนกิจการค้าทรุด
ฟุ้งเดินทางขึ้นเหนือร่วมกับพ่อค้าจีน ทำการค้าร่ำรวยมาอีกครั้ง จนฟุ้งติดเงินเลิกไม่ได้ครั้ง
สุดท้ายหันมาสูบบุหรี่อีก ทำให้เขาตกต่ำมาก อาชีพสุดท้ายเป็นหัวหน้าคนงานรับเหมา
ก่อสร้างทาง จู๋จ้อยเป็นนายช่างที่ได้รับมอบหมายจากบริษัทให้มาตรวจการก่อสร้างทางเขา
พบกับฟุ้งครั้งแรกไม่รู้จักกันถูกฟุ้งแกล้งจนรถจี้บตกเขาแต่จู๋จ้อยไม่เป็นอะไรมาก ฟุ้งนำ
นายช่างไปส่งโรงพยาบาลเห็นเหรียญรัชกาลที่ 5 ที่คอของจู๋จ้อย เขาจำได้แต่ไม่แสดง
ตัวว่าเป็นใคร จนจู๋จ้อยสังเกตและจำฟุ้งนายของตนเองได้ว่าตอนเด็กๆ เคยช่วยเหลือ
กัน ฟุ้งเกิดความละอายที่เขาตกต่ำ แต่ก็ยอมรับและเป็นเพื่อนเข้าใจกันอีกครั้ง

เนื่องจากฟุ้งติดเฮโรอีน จนร่างกายทรุดโทรม จู๋จ้อยขอร้องให้ไปรักษาตัวที่

กรุงเทพฯ โดยจู้จี้จ้อยเป็นผู้จ่ายเงินและคอยดูแลให้ ฟุ้งยอมทำแต่เมื่อรักษาเกือบหายแล้ว ฟุ้งขอกลับไปทำงานที่เดิมอีก ด้วยนิสัยที่มีลูกน้องมาก ถูกชักชวนให้เป็นโจรปล้นสินค้าเงิน และเฮโรอีนอีก จนตำรวจทราบเรื่องจึงล้อมจับ ฟุ้งและพรรคพวก เขาผู้ตำรวจจนตัวเองตายจู้จี้จ้อยเสียใจมากที่ช่วยเหลือไว้ไม่ทัน ศพของฟุ้งถูกเผาอย่างง่าย ๆ ไม่มีพิธีมากมายสมเป็นหลานเจ้าสัวและหม่อมเจ้า บรรดาญาติที่มาเผาศพมีเพียงสามคนเท่านั้นเอง นับว่าเป็นชีวิตของลูกหลานเงินที่อาภัพที่สุด

2.2 ลักษณะทางกาย

ฟุ้งเป็นหลานของคนจีน แต่เกิดในเมืองไทย ตอนที่ยังเป็นเด็กมีรูปร่างของเขาเล็ก ผอมบาง ผิวคล้ำ เนื่องจากชุกชนไม่ค่อยชอบเก็บตัวอยู่ในวัง เมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ ฟุ้งมีรูปร่างเปลี่ยนไปดังเช่นที่ฟุ้งสังเกตเห็นว่า

"เป็นบุรุษร่างเล็กผอมเกร็ง ผิวคล้ำ ใบหน้าสีเหลือง แก้มตอบเป็นกระดุกเป็นสันนูน จมูกค่อนข้างโต ปากบาง เขียวซีดนิกล ดวงตาเหลืองและมีแววแข็งอย่างนักเลง"

(สีฟ้า. 2524 : 243)

แสดงว่าสุขภาพไม่ค่อยดี แก้มตอบ ตาเหลือง ปากซีดจะต้องเป็นอะไรสักอย่าง ซึ่งจู้จี้จ้อยได้ทราบภายหลังว่า ฟุ้งติดฝิ่นและเฮโรอีนอย่างมาก ทำให้เขาช่วยเหลือฟุ้งโดยการนำส่งโรงพยาบาลให้หมอรักษาจนเกือบจะหาย แต่ฟุ้งเขาต้องตายด้วยฝีมือของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพราะเขาทำการค้ายาเสพติด นับว่าชีวิตของฟุ้งผ่านร้อนผ่านหนาวมาอย่างโชกโชน

ฟุ้ง แม้จะเป็นหลานเงินแต่ไม่ได้ปฏิบัติตามวัฒนธรรมจีน ทั้งนี้เพราะยายปล่อยปละละเลย การแต่งตัวจึงตามสบายตามที่ฟุ้งปรารถนา เขาไม่พิธีพินัยและสนใจเท่าใดนัก

ฟุ้งเป็นคนเอาใจตนเอง มีทิฐิมีมานะ ตื้อรั้น ดังนั้นคำพูดของเขาจึงไม่เข้าหูคนพูดแบบมะนาวไม่มีน้ำ ไม่ไผ่เพราะชอบบังคับดัง เหตุการณ์ตอนฟุ้งพาจู้จี้จ้อยซึ่งอาบน้ำไม่เป็นไปเล่นน้ำที่แม่น้ำใหญ่ดังตัวอย่างเช่น

"ปล่อยมือซิวะ ไอ้โธ่ เอ็งมัวแต่จับกิ้ง ไม่ยอมให้ชาติมันถึงจะวายได้ลองปล่อย แล้วก็ใช้มือพี่ยน้ำใช้เท้าถีบง่ายนิดเดียว ไม่จมหรือกเชื่อข้าเหอะ"

นายตั้งสมุณคนโปรดของคุณฟุ้งกล่าว คุณฟุ้งก็สับสนุนว่า

"เออ จริงซี คนตายยังลอยเลยนี่หว่า ปล่อยมือ ไอ้โธ่ ปล่อยมือคราวนี้"

(สีฟ้า. 2524 : 68)

เสียงของคุณฟุ้งเป็นเสียงบังคับตามวิสัยเด็กมีอำนาจ

"เอ็ง ต้องว่านน้ำให้ได้อย่างพวกข้าวันนี้"

(สีฟ้า. 2524 : 68)

คุณฟุ้งร้องต่อไปว่า

"เออ จริงของเอ็ง ไอ้แป้ง เอาไว้ย พวกเราจับไอ้โธ่มันโยนน้ำช่วยให้ มันว่านน้ำเป็นเร็วหน่อย"

(สีฟ้า. 2524 : 68)

จากเหตุการณ์จะเห็นได้ว่า ฟุ้งถึงแม้จะเกิดบนความอุดมสมบูรณ์ทุกอย่าง แต่ไม่มีใครอบรมสั่งสอนจึงทำให้เขาใช้ภาษาแบบตามใจตนเองเป็นภาษานักเลง คนอื่นจะคิดอย่างไรก็ช่าง ขอให้ได้นุดตามใจตนเองเท่านั้นเป็นพอ ถ้าเขาไม่มีน้ำใจกว้างขวางแบบนักเลง เขาอาจจะเดือดร้อนไม่มีความสุขทั้งนี้ เพราะปากและการกระทำของเขานั้นเอง เมื่อเขาโตขึ้นได้ทำงานการพุดจาของเขาก็เปลี่ยนไปเพราะลำบากใจที่จะพุด เมื่อสถานะของตนเองไม่เหมือนเดิม

2.3 ลักษณะนิสัย

ตัวร้ายเอาแต่ใจตนเอง ในวัยเด็กฟุ้งชอบให้ผู้อื่นเอาใจตนเองยกย่องตัวเองเป็นหัวหน้า โดยที่เขาเป็นผู้เก่งกล้า ฉลาด กิจกรรมที่ทำที่เห็นเด่นชัด ถึงกลั่นแกล้งจู้จี้จ้อง ตาม

แต่ใจตนเองอยากทำเช่นกระตูกหางเปื้อน ตามคิริชะนาบรืวารมาก่อวณ สุตทำยจับจู้จ้อย โยนน้ำเกือบล้าลักน้ำตาย เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะไม่มีใครสอนนั่นเอง ทำให้เขาได้ใจทำอะไรเกินตัว นายจวงกล่าวถึงฟังกับเพื่อนน้องสาวว่าพี่น้องนับว่าเป็นเด็กฉลาดยิ่งนัก ดูจากการพูดจาช่างเหลือเกิน แต่ออกจะนอกกลุณนอกทางทั้งสองคนฉลาดอย่างที่เราเรียกว่า แก่เกินวัยไม่น่ารัก น่าเอ็นดูเมื่อเขาโตขึ้นทำอะไรตามใจเขาเช่นเคยให้เรียนหนังสือก็ไม่เรียน หนีออกไปเที่ยวและทำงานและเสียชีวิตเพราะความตื้อรั้นของตนเองนั่นเอง

พูดจริงทำจริง ถ้าเขาได้สัญญาอะไรกับใครแล้วจะต้องทำตาม ดังเหตุการณ์ตอนเด็กชอบแกล้งแม่จนรับใช้จนแม่จับได้ไม่ปล่อย ฟุ้งซ่องให้ปล่อยแล้วจะมีเงินรางวัลให้ เขาทำตามสัญญาเมื่อแม่ปล่อยเขาแกล้งตามประสาเด็กและให้สตาจ์แก่แม่แทนที่ อีกเหตุการณ์หนึ่ง ฟุ้งหนีออกจากวังพร้อมกับเงินและทองของนายจวง แต่เขียนข้อความไว้ว่า

"ถึงป้าจวง เราหนีไปแล้ว จะไม่กลับมาอีกจนกว่าจะรวยใหญ่ ของยืมเต็มชุดทองไปขายเจ๊กหน่อย อีกหน่อยจะใช้ให้ป้าจวงไม่ต้องเสียตาย"

(สีฟ้า. 2524 : 131)

ต่อมาภายหลัง ฟุ้งนำเงินและทองมาคืนให้ป้าจวง แต่ไม่กลับมาอยู่ในวัง นับว่าเขาเป็นคนรักษาสัญญาได้เป็นอย่างดี

ใจกว้างเกินตัว ไม่จริงจังกับชีวิตปล่อยให้มันเป็นไปตามแรงกรรมและความพอใจของตนเอง กล้าคิดกล้าทำ และยอมรับในผลของการกระทำนั้นๆ ดังเหตุการณ์แกล้งจู้จ้อยต่างๆ แม่แม่และยายจวงตลอดจนหม่อมยายถูกแกล้งโดยการเผลอวัง บางครั้งถูกจับได้รับโทษถูกเขียนตีเขามิปริปาก อดทนและยอมรับ แต่เขาแสดงน้ำใจต่อทุกคนโดยการตอบแทนบุญคุณภายหลัง

ถือทิชฐิฐานะ เขาชอบเอาชนะคน ดังนั้น วิถีชีวิตของเขาจึงไม่ค่อยราบรื่น ตกต่ำตลอดเวลา แม้จะมีคนคอยช่วยเหลือเช่นจู้จ้อยก็ตาม แต่ไม่ได้ทำให้ชีวิตของฟุ้งดีขึ้นฟุ้งจึงเป็นลูกหลานเงินที่ไม่เหมือนใคร เป็นบุคลิกเชิง ไม่สร้างสรรค์ มีความคิดไปในทางลบตลอด

เวลาจนกระทั่งทำร้ายผู้อื่นและตนเอง ในที่สุด

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ขึ้นอยู่กับโชคชะตา ความคาดหวังในชีวิตของฟุ้งไม่เหมือนคนอื่น เพราะเขาไม่ได้สนใจ ปลดปล่อยชีวิตไปตามยถากรรมทำอะไรได้เขาจะทำทั้งๆ ที่ครอบครัวพร้อมที่จะช่วยสนับสนุนเขาให้เป็นคนดี มีฐานะทั้งหน้าที่และการงานแต่เขาไม่ได้ปฏิบัติตาม ดังนั้นชีวิตของเขาจึงหาความสุขไม่ได้และพบจุดจบในที่สุด

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องเยาวราชในพายุฝน

1. ลี้จุ่น

1.1 ภูมิหลัง

ลี้จุ่นเป็นหนุ่มจีนที่เกิดในประเทศไทย แถวปักซ์ได้ เดินทางมาจากปักซ์ได้เข้าสู่กรุงเทพฯ ย่านเยาวราชเพื่อหวังจะแสวงหาอนาคตที่ดีกว่าเดิม วันแรกของการมาเมืองหลวงทำให้ลี้จุ่นผิดหวังเพราะถูกมือตลกเอาเงินในกระเป๋าสดตางค์ไปหมด โชคยังดีที่เขาพบกับอะโป้วหนุ่มกะล่อนและเป็นเพื่อนรุ่นน้องที่เดินทางมาแสวงโชคอยู่ก่อนแล้ว อะโป้วพาลี้จุ่นไปอาศัยพักแรมอยู่ในโรงน้ำชาทำให้รู้จักฮ้อเซ็งเมื่อฮ้อเซ็งรู้เรื่องของลี้จุ่นเกิดความสงสารเพราะทั้งคู่ไม่มีเงินและชวนให้ไปอยู่ด้วย ฮ้อเซ็งพาลี้จุ่นกับอะโป้วมาที่บ้านเช่าของคุณนายเตียงเป็นแม่ม่ายที่ได้ชื่อว่า "คุณนายจอมงก" คุณนายไม่ยอมให้ทั้งสองพักอยู่ฟรีๆ ฮ้อเซ็งจึงโกหกว่าลี้จุ่นกับอะโป้วเป็นคุณชายมาจากปักซ์ได้และร่ำรวยกำลังรอเงินจากทางบ้านส่งมาให้ คุณนายจึงผ่อนผันให้อยู่ก่อนจ่ายลี้จุ่นพยายามหางานทำ แต่ต้องผิดหวังและถูกพวกสิบแปดมงกุฎหลอกเอาเงินค่าสมัครไปฟรีๆ คุณนายมาเร่งรัดเรื่องค่าเช่าบ้านและเริ่มไม่เชื่อว่าทั้งคู่จะเป็นลูกเศรษฐีจริง ด้วยความกะล่อนของอะโป้ว จึงฉ้อฉลค่าเช่าจากคุณนายไปได้ตลอดเวลา

ระหว่างที่รอเพื่อนจะได้ทำงานนั้น ได้รู้จักกับเหิงม่วยลูกสาวคุณนายเตียงทั้งสอง

รู้จักและรักชอบพอกัน เมื่อลี้จุ่นได้อาสาสมัครเป็นครูสอนเด็กลูกหลานจีน ในตอนเย็นรวมทั้ง เติ้งม่วยและเจ็กหงส์ด้วย การสอนดำเนินไปด้วยดี แต่ลี้จุ่นก็ทำงานทำในภาคกลางวันด้วย ครั้งแรกไปสมัครเป็นพนักงานบริษัทห้างสรรพสินค้า แต่ไม่มีเงินประกันและก่อนวันเริ่มงาน ร้านค้านั้นเปิดไม่ได้เพราะกลายเป็นกลุ่มคนหลอกต้มตุ๋นให้คนมาสมัครงานแล้วเอาเงินหนีไป แต่โชคที่ลี้จุ่น ไม่เสียเงิน

ต่อมาลี้จุ่นทำงานบริษัทขายนาฬิกา ซึ่งขวนลัทธิเป็นคนหาไปฝากเขาจึงได้มีเงิน มาผ่อนชำระค่าห้อง ฐานะเริ่มดีขึ้นบ้าง เขาได้รู้จักกับซิมชกฮวง ลูกสาวเจ้าของร้าน ซึ่งเป็นนักเขียนนวนิยายลงในหนังสือพิมพ์ซิมชกฮวงชอบลี้จุ่นอยู่ในใจ แต่ลี้จุ่นไม่ชอบ ครั้งหนึ่ง น้องชายของซิมชกฮวงมีเรื่องกับพวกอันธพาล ลี้จุ่นมาช่วยไว้จึงถูกแทงด้วยมีดจนเข้าโรงพยาบาลทุกคนเป็นห่วงพากันไปคอยช่วยรักษาพยาบาล รวมทั้งซิมชกฮวงด้วย เอาใจใส่เป็นอย่างดี ทำให้เติ่งม่วยเข้าใจผิด แต่ในที่สุดก็ปรับความเข้าใจกันได้

คุณนายเตียงต้องการให้ลูกสาวแต่งงานกับคนมีเงินทอง จึงให้แม่สื่อเป็นคนหา มาให้ เป็นเลี้ยสามเจ้าของร้านทอง เป็นคนเจ้าชู้ชอบพราดลูก พราดเมียคนอื่น เอามาทำ เป็นเมียของตนเอง ตอนแรกคุณนายเตียงเห็นด้วย เพราะเขาเอาเงินมาหลอกล่อมากมาย รวมทั้งวางแผนการให้พาไปเที่ยวฮ่องกง เพื่อหวังปลุกปล้ำลูกสาว แต่เรื่องนี้ผู้รู้คือ ซิมชกฮวง ขณะที่ทะเลาะครั้งว แม่สื่อคุยกับคุณนายเตียง จึงนำเอาเรื่องไปบอกให้ลี้จุ่น อะไรว๊ว เล้าสุย คอยใส่ไฟให้ร้ายต่างๆ นางยังเป็นทุกซ์นัก ข้าเลี้ยสาม พาเจ้าหน้าที่ตำรวจมาจับ นางในข้อหาหลอกลวงอีก นางยังทุกซ์ คิดจะไปกระโดดน้ำตายที่สะพานพุทธ แต่ใจหนึ่งก็ห้าม ไว้อยรักลูกสาวอยู่ ลี้จุ่นมีแต่ความเห็นใจจึงได้ปลอมโยนและเป็นเพื่อนแก้คดีความที่โรงพัก เมื่อคดีความสิ้นสุดลง จึงไปตามเติ่งม่วยกลับมา คุณนายเตียงล้านักตัวได้แต่เล้าสุยยังไม่ยอม จึงอบรมสั่งสอนนางต่างๆ นานา เมื่อเป็นที่พอใจแล้วทุกคนปรับความเข้าใจกันได้ เติ้งม่วยและลี้จุ่น เข้าใจกันที่สุดในที่สุด

1.2 ลักษณะทางกาย

ลี้จุ่น เป็นหนุ่มจีนที่มีรูปร่างหน้าตาหล่อเหลา ใบหน้าชื่อๆ ไร้เล่ห์มารยาเหมือนหนุ่ม บ้านนอก นักล้วงกระเป๋าสตางค์ถึงเขาว่า

"ลี้จุ่นมีนัยน์ตา คู้โตฉายประกายคมกล้า ส่องความเฉลียวฉลาดมีจุมุกโด่ง
ประกอบกับปากที่กว้างหนา ฌมรอนทรวงที่ตัดแต่งพองาม ไม่สิ้นไม่ยาวคล้ายยุง
แต่ไม่ยุง มีกระจุกหนึ่งย้อยตกมาปรกอยู่กลางหว่างคิ้วดูเท่ไม่หยอก กวนชั้น พระ
เอกหนุ่มรูปหล่อของภาพยนตร์ เรื่องเพลงรักลมสวาทไม่ได้หล่อเหลาไปกว่าเขา
เท่าไร"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 12)

แสดงว่าลักษณะของลี้จุ่นจัดได้ว่าเป็นหนุ่มจีนที่ใครเห็นอยากจะคบหาสมาคมด้วย
โดยเฉพาะสายตาส่อแววแห่งความเป็นมิตร ดังนั้นเขาจึงไม่ตอกล้มมีคนคอยช่วยเหลืออยู่เสมอ
การแต่งกายของลี้จุ่น เขาชอบแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเสื้อผ้าที่เขาสวมใส่ได้แก่
เสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีขาว กางเกงทรงสุภาพไม่ว่าจะอยู่ในเหตุการณ์ใดเขาก็จะแต่งชุดที่เรียบร้อย
ด้านการพูดจาของเขานั้น ไม่เป็นพิษเป็นภัยกับใคร สุภาพและบางครั้งอาจให้ข้อคิด
แก่คนฟังด้วยและมอง โลกในแง่ดี คำพูดของเขาทุกประโยคจะมีทางเสียง "ครับ" และรู้จัก
ใช้คำว่า ขอขอบคุณทุกครั้งที่มีผู้ทำความดีให้ อีกประการหนึ่ง ลี้จุ่น ปฏิเสธใครไม่เป็น คำพูด
ของเขาไม่ทำให้ใครผิดหวังตัวอย่างคำพูดของลี้จุ่นตอนของงานทำจากน้ำของเขา เมื่อเขามา
กรุงเทพฯ ใหม่ๆ ไม่ทำให้ผู้ฟังรำคาญ หรือเบื่อหน่ายเลย เป็นคำพูดที่น่าฟังมากดังตัวอย่างเช่น

"ขอบคุณคุณน้ำครับ ผมไม่ใช่มาเที่ยวกรุงเทพฯ ครับ ผมมาอำ เอ่อช่วงนี้ราคา
ข้าวตกต่ำ ที่บ้านก็ปลูกไว้ไม่มาก ความเป็นอยู่ค่อนข้างอัตคัดฉะนั้นจึงคิดจะมาหาช่อง
ทางที่กรุงเทพฯ น้ำครับที่ร้านน้ำนั้นมีงานทำบ้างมั๊ยครับ"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 35)

"คุณน้ำครับ ถ้าหากร้านมีงานทำ ผมขอฝากตัวอยู่ข้างกายคุณน้ำให้คุณน้ำเรียก
ใช้ครับ"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 35)

"ผมไม่เคยฝึกมาก่อนครับ"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 35)

เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นตัวอย่างที่เขาใช้ติดต่อสื่อสารและประสบผลสำเร็จ

1.3 ลักษณะนิสัย

กิริยามารยาท เรียบร้อย จากบุคลิกลักษณะและการแต่งกายของลิ้นจู้ทำให้ทราบว่านิสัยของเขาก็คือเป็นแบบนั้นเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่เขาได้รับความรู้ดี โดยเรียนหนังสือจนสำเร็จการศึกษาที่โรงเรียนเบตง จากนั้นก็ไปเรียนต่อชั้นมัธยมต้นที่ป็นัง 3 ปี จึงกลับบ้านได้เป็นครูสอนภาษาจีนตามบ้าน นอกจากนี้ยังได้รับการอบรมจากครูและพ่อแม่ของเขามาดี จากคำบรรยายของผู้เขียนที่เป็นความในใจของลิ้นจู้หลังจากถูกล้วงกระเป๋าว่า

"เขายืนขิมกระที่อยู่นานไม่ทราบว่าจะทำประการใดดี นึกในใจว่า วายร้ายพวกนี้ ขาดการอบรมสั่งสอน เพราะความจนถึงได้เสี่ยงประกอบอาชญากรรม"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 12)

เขาเปรียบเทียบว่าถ้าวายร้ายได้รับการอบรมสั่งสอนมาดีคงไม่ประกอบกิจกรรมอย่างนี้ และเขาไม่ต้องถูกล้วงกระเป๋า อาจกล่าวได้ว่า เขามีกิริยามารยาทและบุคลิกลักษณะเพราะการมีความรู้และได้รับการอบรมสั่งสอนนั่นเอง

มีน้ำใจ ลิ้นจู้ชอบช่วยเหลือคนรอบข้างที่เขาได้เห็นและอยู่ร่วมกัน เหตุการณ์ด้วยความจริงใจ ดังเหตุการณ์ที่เขาขอร้องให้อะโป้วช่วยผู้หญิงที่ถูกทำร้าย

"เอ๊ย แยกแล้วเราไปช่วยหล่อน"

"นี่เป็นเรื่องของเขา ชาวบ้านไม่เกี่ยว เราจะไปยุ่งกับเขาทำไมอะโป้วดิ"

"ไม่อะโป้ว เราจะนั่งเฉยดูตาย เห็นคนประสบภัยแล้วไม่ยื่นมือเข้าช่วยเหลือได้อย่างไร อย่าว่าแต่พี่เลย แกยังเป็นคนใกล้เคียงบ้านเราด้วย"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 89-90)

ในที่สุดเขาช่วยได้สมดังที่เขาตั้งใจไว้ เหตุการณ์ต่อมา ช่วยเหลือยื้อแย่งเมื่อครั้ง

ติดคุก ช่วยคุณนายเตียงจับขโมยปิ้งไฉ้ว ช่วยลูกชายเจ้าของร้านขายนาฬิกา ที่ตนเองทำงานอยู่จนถูกแทง ได้รับบาดเจ็บสาหัส ผลที่ได้รับทุกคนยกย่องสรรเสริญในความเป็นผู้มีน้ำใจของเขา

ชื่อลัทธิลัทธิ ทั้งในที่ลับและที่แจ้ง จากเหตุการณ์เข้าโรงแรมโดยหาทางหลบหลีก ใช้เงินของอะเปี๊ว ลี้จุ่น อธิบายให้ทราบและนำเงินไปชำระการเข้าบ้านคุณนายเตียง เขาพยายามหาเงินไปชำระโดยมิได้บิดพลิ้ว

กตัญญูคุณ โดยเฉพาะบุญคุณของพ่อแม่ที่ตนเองจากมา เมื่อได้มีเงินส่งเงิน ยาสมุนไพร เพื่อรักษาน้องของเขาให้หายจากโรคร้าย เมื่อทราบข่าวของพ่อจากเจ้าสุ่ย จากตัวอย่างคำสนทนาระหว่างเจ้าสุ่ยกับลี้จุ่นว่า

"อาจุ่น ถึงเวลาแล้ว ไม่ตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ตอนนี้จะรอถึงเมื่อไหร่รีบคิดหาวิธีส่งหมอและเงินไปช่วยเถอะ"

"ครับ แน่แน่นอนครับ อาสุ่ย ลี้จุ่นปรึกษากับอะเปี๊ว ผมจะส่งเงินกลับบ้านแน่นอน"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 213-214)

แม้ว่าเขาจะมีปัญหาเรื่องเงินก็ตาม ซึ่งลี้จุ่นก็ทำตามสัญญาที่ได้ให้กับเจ้าสุ่ยภายหลัง แสดงว่าเขาเป็นคนกตัญญูทวนที่เมื่อมีโอกาสจะตอบแทนบุญคุณทันที โดยไม่ปรีปากัน

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจในการทำงาน ในชีวิตของเขา อยากจะมีงานทำเพื่อสร้างฐานะของตน เขาพบกับความสำเร็จตอนสุดท้ายได้ทำงานตำแหน่งผู้ช่วยบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ชื่อดังในกรุงเทพฯ ทั้งนี้เพราะเขาเป็นคนจีนที่กระฉับกระเฉง มีความคิดทำให้ตนเองและผู้อื่นให้ได้ดี พยายามที่จะพัฒนาชีวิตไปในทางที่ดีงามและตั้งใจทำงาน แม้พบกับอุปสรรคเขามิได้ย่อท้อ ในที่สุดลี้จุ่นก็ประสบความสำเร็จในชีวิต

2. อะ โป้ว

2.1 ภูมิหลัง

อะ โป้วหนุ่มจีนที่เกิดในดินแดนปักกิ่งได้ ถิ่นที่มีชาวจีนอพยพมาอยู่มากอีกแห่งหนึ่ง เป็นลูกชายของเจ้าสุ่ย เมื่อตอนเด็กเขาได้รับความรักและเอาใจใส่เลี้ยงดูเป็นอย่างดีจาก คุณนายเตียง หลังจากแม่ของอะ โป้วตาย เนื่องจากเป็นเด็กจีนที่คลุกคลีกับความเป็นเด็ก กลุ่มเกเรมาก่อน จึงสามารถใช้ความกะล่อนของตนเองแก้ปัญหาชีวิตเรื่อยมา โดยเฉพาะ ที่กรุงเทพฯ ได้พบเพื่อนคู่ใจคือลี้จุ่น ทั้งสองผจญชีวิตแห่งความทุกข์ยากในเมืองหลวง อะ โป้ว ทำงานทุกอย่างหนักเอาเบาสู้เพื่อให้ได้เงินมาจับจ่ายใช้สอย เมื่อมาอยู่กรุงเทพฯ ใหม่ ๆ ออกอุบายพักโรงแรมฟรี รับจ้างโฆษณาภาพยนตร์ โดยการแต่งตัวรูปปลั้วต่าง ๆ ได้พบกับ เจ้าหงส์รักใคร่ชอบพอกัน ทั้งสองช่วยกันทำมาหากินโดยเฉพาะการรับเสื้อผ้าไหมมาขาย จนกิจการสามารถเลี้ยงตัวเองได้

อะ โป้วถึงแม้จะเป็นเด็กเกเรกะล่อน แต่เขารักเพื่อนคอยช่วยเหลือตลอดเวลา ตั้งแต่ การหาอาหาร ที่อยู่ งานทำ ให้เพื่อน เขาทำได้ทุกอย่างและเต็มใจทำด้วย เขา ได้พบพ่อของเขาอีกครั้งที่กรุงเทพฯ หลังจากเพื่อนำตัวเขาร้อนเร่ไปอยู่เมืองใต้ ซึ่งการ หนีไปของพ่อของเขาทำให้คุณนายเตียงเสียใจ หลังจากได้พบกันอีกครั้งหนึ่ง ทั้งสองเข้า ใจกัน ส่วนอะ โป้วรู้ว่าคุณนายเตียงที่ตนเองเป็นแม่เบ้อเริ่มมาทุกครั้ง คือ ผู้ที่มีพระคุณ ต่อตนเอง ในที่สุดอะ โป้วได้อยู่ร่วมกับคุณนายเตียงและพ่อของเขาอย่างมีความสุข

2.2 ลักษณะทางกาย

อะ โป้วเป็นหนุ่มจีนอีกคนหนึ่งที่ต้องสู้กับชีวิตมาอย่างโชกโชน ตั้งแต่วัยเด็กตั้งนั้น รูปร่างของเขาจึงไม่ค่อยสมบูรณ์ ดังคำบรรยายของผู้เขียน กล่าวถึงลักษณะของอะ โป้วว่า

"อะ โป้วอยากอวดฝีมือชกชกให้เป็นที่ประจักษ์ จึงลุกขึ้นถอดเสื้อถอดกางเกง กี่ผ้า เหลือแต่กางเกงในตัวเดียว เหมือนนักนิยมดื่มชาทั้งหลายเผยให้เห็นเรือน ร่างบอบบาง ผอมแห้งอันเกิดจากการขาดสารอาหารมาแต่เล็ก เหมือนเป็ดตาก

หรือเปล่าผมไม่เชื่อผมจะคันตัวเธอ ถ้าไม่มีเงินจริงผมจะให้เธอ 5 บาท แต่ถ้า
คันได้ต้องแบ่งกันคนละครึ่ง"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 27)

กล่าวจบก็ปล่อยมือขวาจะไปคันตัวเธอ หล่อนรีบสะบัดมือหลุดออกมาได้ หัวเราะ
คิกคักพลางดำ่ว่า

"ผีทะเล ไม่อุตุนยังจะแะอั้งอีก"

"ฮ่า ฮ่า ฮ่า มาซิ" อะโป้วหัวเราะเสียงดังก๊วกมือเรียกหล่อน

"น้องอะโป้ว" ลีจุ่นชมวดคิ้ว

"อย่าไปยุ่งกับหล่อนเลยนะ"

"พี่จุ่นไม่รู้ คนพวกนี้ ถ้าเราพาซื้อหล่อนจะยิ่ง ได้ที่หาทางริดไถเอา与我们ใน
ตัวหล่อนมี เงินอยู่ซัดๆ แต่กลับมาขอเงินค่ารถจากพี่ลูกไม่จัด"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 27)

แสดงว่าไม่มีใครถือสาหาความกับคำพูดของอะโป้ว บางครั้งเป็นการเข้าหยอก
กันเล่น จะเห็นได้ว่า อะโป้วสามารถใช้คำพูดของเขาสร้างมิตรได้

ชยันทำมาหากิน อะโป้วทำงานทุกอย่าง ทั้งนี้เพราะเขาเป็นลูกกำพร้ามารดา
ตั้งแต่เกิด ได้รับการเลี้ยงดูอย่างดีจากคุณนายเตียงในตอนเด็กและระเหเร่ร่อนไปกับพ่อ
ของตนเอง เพราะมีอาชีพช่างซ่อมรองเท้าหาเช้ากินค่ำ ดังนั้นอะโป้วจึงขาดคนดูแลเอา
ใจใสอย่างแท้จริง เติบโตขึ้นมาท่ามกลางเด็กแก่นแก้วเกเรเช่นคำบรรยายของผู้เขียน
กล่าวถึงอะโป้วว่า

"อายุสิบขวบก็ออกทำงานรับจ้างสารพัด เป็นเด็กยกกาแพ้ง เป็นเด็กรับใช้ใน
โรงแรมบ้าง เป็นผู้ช่วยพ่อครัวบ้าง ทำการค้าเล็กน้อๆทั้งยังเคยมาที่กรุงเทพฯ
ด้วย"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 16)

ดังนั้นรูปร่างของเขาจึงผอมเกร็ง แต่มีความอดทน พนักเอาเบาสูสามารถแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ไม่ย่อท้อกับโชคชะตาของตนเองปล่อยให้ชีวิตของตนเองเป็นไปตาม สภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนของคนจีนที่เป็นแหล่งหากินของชาวจีนทั้งหลาย แสดงว่าอะโป้วเป็นหนุ่มจีนที่มีชีวิตที่ต้องต่อสู้ด้วยความขยันและอดทนจึงจะประสบผลสำเร็จ

มีน้ำใจ อะโป้วเป็นคนที่รักเพื่อนฝูงสามารถร่วมเป็นร่วมตายแทนกันได้โดยเฉพาะ ลี้จุ่นเพื่อนทำงานด้วยกัน เมื่อเขาชวนให้ลี้จุ่นมาหางานทำด้วย เขาสามารถเป็นเพื่อนคู่คิด มิตรที่รักปรารถนาดีต่อกัน บางครั้งเขาจะมีพฤติกรรมที่ดูเหมือนเป็นการหลอกลวง โกหกผู้อื่น บ้างแต่เขาก็ทำเพื่อตนเองและเพื่อน ดังเหตุการณ์ที่หลอกบอยโรงแรมให้หลงเชื่อ เพื่อเข้า พักโรงแรมฟรี โกหกคุณนายเตียงเพื่อฉกฉวยหนี้สินของการเข้าบ้านพักและเป็นเจ้าของ ความคิดที่จะแก้แค้นคุณนายเตียงที่ยกลูกสาวให้เสียเสียผู้หญิง ออกอุบายพาหนีไปอยู่ที่อื่นแล้ว หาข้อต่อรอง ลักษณะที่สำคัญที่สุดคือ รักใครจะรักจริงตายแทนได้เช่นลี้จุ่น เขาจะร่วมเป็น ร่วมตายกันในปัญหาและอุปสรรคที่กำลังเผชิญอยู่ในกรุงเทพฯส่วนมาก อะโป้วจะเป็นผู้นำ มากกว่าผู้ตาม แม้ว่าคำพูดของอะโป้วจะค่อนข้างกะล่อน ไม่เกรงใจใคร พูดอย่างไร ก็ทำอย่างนั้นทุกคนในชุมชนชาวจีนที่อะโป้วอาศัยอยู่ไม่ได้ถือโทษโกรธอะโป้ว ผู้ที่เห็นใจ เขามากที่สุดคือเจ็กหงส์ คอยบอกกล่าว ตักเตือน ช่วยกันทำกิจการค้าทุกอย่างที่ทำได้ ในที่สุดเกิดความเห็นใจกัน อาจกล่าวได้ว่าเขาจะทำทุกอย่างเพื่อเพื่อนฝูงเสมอถึงแม้จะ ผิดเพี้ยนไปบ้างแต่ไม่ได้ทำให้เขาและเพื่อน ได้รับความเดือดร้อน

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ไม่ย่อท้อต่อโชคชะตา อะโป้วเป็นเด็กหนุ่มชาวจีนที่ไม่ย่อท้อต่อโชคชะตา เขาคิด แต่จะแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทำงานอะไรได้ทำทั้งนั้น ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง เขาจะเป็นชาวจีนที่ บุคลิกลักษณะ ไม่เป็นที่น่าพอใจนัก เขาจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามสภาพแวดล้อมตัวเขา ไม่พยายามสร้างสิ่งแปลกๆใหม่ให้เกิดขึ้นในสังคม

3. เล้าสุย

3.1 ภูมิหลัง

เล่าสุย เป็นชาวฉวเถา หลังจากแต่งงานกับชาวจีนคนหนึ่งแล้ว จึงเดินทางเข้ามาทำมาหากินในเมืองไทย ทำงานกับเฒ่าเต้ เจ้าของโรงยาเฝิ่นอยู่ด้วยกันไม่นานภรรยาของเล่าสุยเสียชีวิตลง ทั้งลูกชายไว้ 1 คน คุณนายเจ้าของบ้านซื้อเตี้ยจึงรับเลี้ยงไว้

เล่าสุยกับคุณนายเจ้าของบ้านเคยเป็นคู่รักกันมาก่อน แต่ถูกผู้ใหญ่จับแยกกันทำพิธีคลุมถุงชนให้กับคนแก่มีเงินมากมายและอพยพมาทำมาหากินในเมืองไทยเช่นกัน ประกอบอาชีพตั้งโรงยาเฝิ่น คุณนายมีลูกสาวอยู่ 1 คน ชื่อเหิงม่วย ความจริงเป็นลูกของเล่าสุย แต่เฒ่าเต้ถูกนางตบตาดลอดมาเพราะนางจำได้ว่าเคยร่วมหลับนอนกับเล่าสุยมา เมื่อเล่าสุยขัดใจกับเฒ่าเต้จึงพาลูกหนึ่งนางไปประกอบอาชีพทำสวนยางที่หาดใหญ่จังหวัดสงขลา โดยได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนแซ่ลี้ ซึ่งเป็นพ่อของลี้จุ่นนั่นเอง

เนื่องจากคุณนายเตี้ยได้หมั้นลูกสาวไว้กับเสียใหญ่ ที่เป็นเสื่อผู้หญิงกำลังจะทำพิธีแต่งงาน ลี้จุ่นและอะโป้วเล่าเรื่องให้เล่าสุยฟังจึงวางแผนซ้อนแผนขโมยเหิงม่วยไปอยู่ที่อื่น คุณนายเตี้ยเสียใจมากขอให้เล่าสุยช่วย เล่าสุยตำหนินางอย่างมากที่ขายลูกสาวกิน เมื่อคุณนายรู้สำนึกผิด เขาจึงยกโทษให้ทุกอย่างจึงลงเอยด้วยความสุข เล่าสุยกลับมาอยู่กับคุณนายเตี้ย ดังเดิม

3.2 ลักษณะทางกาย

เล่าสุยเป็นชาวจีนหนุ่มใหญ่ที่มีรูปร่างดีคนหนึ่ง มาจากนครฉวเถา เป็นสุภาพบุรุษที่ค่อนข้างจะเงี้ยบขริ้มไว้ตัว มีแผ่นอกกว้างใหญ่ สมชายชาตรี

เล่าสุย เขาชอบแต่งแบบคนจีนยุคใหม่มีปรับตัวเข้ากับสังคมที่เขาอยู่แล้ว ทำให้น่าเกรงขาม

3.3 ลักษณะนิสัย

พูดจริงทำจริง เล่าสุยเป็นคนที่พูดสิ่งใดไว้แล้ว เขามักจะปฏิบัติตามสิ่งนั้นเสมอ ตัวอย่างเช่น จากการที่เขาต้องแยกทางจากคนรักคือคุณนายเตี้ย เพราะเขามีฐานะยาก

จนเขาขอร้องให้พ่อแม่ของเธอเลิกติดต่อกับทั้งๆที่ เขายังรักอยู่ แต่เมื่อเขาได้สัญญาไว้แล้ว เขาจึงต้องทำโดยการหนีเข้ามาอยู่เมืองไทย ทำมาหากินไปตามถนัดโดยไม่ย่อท้อต่อโชคชะตา เขาโชคดีที่พ่อของลิ้นเห็นความตั้งใจจริงในการทำงานของเขา จึงช่วยเหลือให้ทำกิจการสวนยางจนมีฐานะเลี้ยงตนเองได้เป็นอย่างดี

รักความยุติธรรม เล้าสุยเป็นคนที่รักความยุติธรรมเพราะเมื่อเขาทราบว่าลูกสาวของตนเองที่เกิดจากคุณนายเตียงถูกบังคับให้แต่งงานกับคนที่เธอไม่รัก โดยหวังเงินทอง เขาเห็นว่าไม่เป็นการยุติธรรมต่อลูกสาว จึงออกอุบายพาลูกสาวหนีไปอยู่ที่ปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อเป็นการสอนบทเรียนให้คุณนายเตียงได้รู้สึกสำนึก เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้คุณนายเตียงเสียจริต เมื่อเล้าสุยเห็นว่าเธอสติซึ่วลงแล้วจึงนำลูกสาวมาคืนให้และขอร้องให้คุณนายเตียงมีความยุติธรรมแก่ลูกบ้าง โดยให้แต่งงานกับลิ้นคนที่เธอรัก ทุกอย่างจึงยุติลง

จากเหตุการณ์ดังกล่าวแสดงว่าเล้าสุยเป็นคนจีนที่รักความยุติธรรม เขาจะไม่ปล่อยให้ปัญหานี้ผ่านไปโดยไม่ได้แก้ไชนั้นไม่ได้

3.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ตั้งใจทำมาหากินจากการที่ชีวิตของเล้าสุยต้องผกผันมากมายจากชั่วเถาต้องรับภาระการเลี้ยงลูกเพราะเมียตายก่อน มาอยู่เมืองไทยได้รับความลำบากพอสมควรนับตั้งแต่ล้มเหลวด้านการค้า เขาต้องหนีไปอยู่ทางปักกิ่งได้ประกอบอาชีพซ่อมรองเท้า และทำสวนยางในที่สุต เพราะเขาเป็นคนที่รับผิดชอบสม่ำเสมอต่อครอบครัว หวังว่าสักวันหนึ่งคงจะได้อยู่ร่วมกับลูกชาย ลูกสาว ที่ต้องแยกทางกันอยู่ และจากคำบอกเล่าของคุณนายเตียงพูดถึงเล้าสุยว่า

"เค้าอยู่ปักกิ่งได้โน่น เป็นคนดีมากเลย เพียงธรรมจิตใจดีงามหลายปีมานี้ทำมาหากินอยู่แถวปักกิ่งได้"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 220)

แสดงว่าการดำเนินชีวิตของเขาเป็นไปในทางที่ดีงามเขาตั้งใจทำมาหากินกว่า

เขาจะพบกับความสำเร็จตามที่เขามุ่งหวังไว้ ต้องเห็นคเห็นน้อยพอสมควรกับการที่จะสอนบทเรียนให้กับภรรยาของตัวเอง ได้รู้สำนึก

4. อ้อเซ็ง

4.1 ภูมิหลัง

อ้อเซ็งหนุ่มจีนที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนทำมาหากินในเมืองหลวง โดยการเล่นการพนัน อ้อเซ็งเป็นเพื่อนของเล้าสยพ้อของอะโป้ว เขาได้ให้ความช่วยเหลือแก๊ลจุ่นและอะโป้ว โดยการให้พักด้วยกัน คอยดูแลเอาใจใส่ดูญาติสนิทของตนเอง ที่พักของอ้อเซ็งอยู่ชั้นบนบ้านของขุนนายเตียง ทำให้ขุนนายเตียงไม่พอใจที่นำเอาคนมาอยู่อีกสองคน แต่จ่ายเงินเพียงคนเดียว ซึ่งเรื่องนี้ทำให้อ้อเซ็งออกอุบายว่าทั้งสองเป็นลูกเศรษฐีมาจากภาคใต้ เมื่อถึงสิ้นเดือนเขาถึงจะส่งเงินมาให้ ขุนนายเตียงไว้ใจ อ้อเซ็งพยายามหางานให้ลี้จุ่นทำโดยเป็นครูสอนภาษาจีนให้กับลูกหลานชาวจีน ช่วงนั้นปรากฏว่าได้รับความสนใจอย่างมาก อ้อเซ็งนอกจากจะเล่นการพนันแล้ว เขายังเล่นหวยใต้ดิน จนถูกตำรวจจับตัวไปเข้าคุก อะโป้วและลี้จุ่นอยากไปช่วยเหลือแต่ทำไม่ได้เพราะอ้อเซ็งเป็นคนต่างด้าว อาจจะถูกเนรเทศกลับไปยังเมืองจีนอีก จึงต้องปล่อยยให้กาลเวลาช่วยตัดสินใจ อ้อเซ็งติดคุกได้ไม่นานถูกปล่อยออกมาสู่อิสระภาพอีกครั้ง โดยเพื่อนๆที่รู้จักกันคอยช่วยเหลือ และไม่ทำผิดกฎหมายอีก เขาประกอบอาชีพใหม่โดยการทำงานในโรงพิมพ์โดยความช่วยเหลือของลี้จุ่นและอะโป้ว

4.2 ลักษณะทางกาย

เป็นคนจีนวัยฉกรรจ์ รูปร่างผอมสูง อ้อเซ็งเป็นเพื่อนของเล้าสยพ้อมาจากเมืองซัวเถาเหมือนกัน มีสุขภาพแข็งแรงดี

ลักษณะท่าทางการแต่งกายอ้อเซ็งฐานะไม่ดีอยู่ตัวคนเดียวการแต่งกายจึงไม่พิถีพิถัน เขาแต่งตามฐานะของเขาชอบใส่เสื้อยืดคอกลม และพยายามปรับสภาพของตนเองให้เข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสม

4.3 ลักษณะนิสัย

จริงใจ อ้อเซ็งเป็นคนที่จริงใจกับทุกคนที่เขาคบหาสมาคมด้วย สังเกตได้จากการพูดของเขาจะซื่อตรง ไม่มีลับลมคมในโดยเฉพาะคนจีนด้วยกัน ดังเหตุการณ์ที่เขาออกปากช่วยเหลือจุ่นและอะ โป้วไม่ให้ไปเร่ร่อนพักที่อื่น

"พวกเอ็งสองคน ค็นนี่ยังคิดค้างคันทันอีกหรือ"

"นอกจากที่ซึ่งที่พักราคาถูกลงแล้ว เรายังมีปัญหามาพักโรงแรมที่ไหนอีก"

อะ โป้วแถมแสดงท่าความเป็นเรื่องช่วยไม่ได้จริงๆ

"ลูกหลานดีๆ อย่างเราไม่ควรพักอยู่ในสถานที่แบบนี้ตลอดไปเอางี้แล้วกัน ค็นนี่ไปนอนค้างที่บ้านข้าคืนหนึ่งก่อนแล้วค่อยคิดหาวิธี พวกเอ็งเห็นเป็นอย่างไร"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 50)

แสดงว่าถึงแม้คำพูดของเขาจะไม่ไพเราะวันหนึ่งแต่แสดงความจริงใจให้เด็กหนุ่มทั้งสองคนไว้วางใจพักอยู่ด้วยกัน ต่อมาทั้งสองได้มีโอกาสช่วยเหลืออ้อเซ็งเป็นการตอบแทนครั้งที่เขาติดคุกเพราะเล่นแทงทวย

ชอบช่วยเหลือผู้อื่น อ้อเซ็งเป็นคนจีนที่มีน้ำใจดี เขาชอบช่วยเหลือเพื่อนและผู้ตกทุกข์ได้ยาก เมื่อจุ่นมากรุงเทพฯ เพื่อหางานทำ ได้อ้อเซ็งคอยช่วยเหลือเรื่องที่พัก แม้ห้องจะแคบแต่เขาก็เต็มใจช่วยเหลือเขากล่าวว่า

"ข้าอยู่ตัวคนเดียว ลูกเมียยังไม่มี ไม่มีอะไรไม่สะดวก อีกอย่างก็ไปอยู่ชั่วคราวไปกันเถอะ ดีมากแล้ว"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 55)

อ้อเซ็งเชิญชวนอย่างผู้มีใจเมตตา

"อย่าห่วงเรื่องที่พักและค่าเช่าบ้าน ในเมื่อข้าเรียกพวกเอ็งมา ข้าย่อมต้องช่วย

หาทางออกให้งานขอให้ลงมือลงแรงไปหา ต้องใช้เงินก็มาเอากะข้าก่อนก็ได้"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 55)

อ้อเซ็งกล่าวอย่างมั่นใจ จนทั้งสองคนยอมอาศัยกับห้องเช่าของอ้อเซ็งเพื่อหางานทำ บางครั้งได้เงินจากการเก็บค่าล้างโพงก็จะซื้ออาหารมาเลี้ยงเด็กทั้งสองคน ซึ่งเขาทั้งสองลำนึกในบุญคุณของอ้อเซ็งเป็นอย่างมาก แสดงว่าเขาเป็นคนที่มีน้ำใจต่อเพื่อนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ชอบเล่นการพนัน ดังนั้นถ้าเขาออกจากวงโพง เขาก็จะซื้อหวยใต้ดินโดยตั้งความหวังไว้ว่า ถ้าถูกหวย ชีวิตเขาอาจจะดีขึ้นกว่านี้ แต่ทว่าเขาโชคร้าย ถูกตำรวจจับไปโรงพัก ลี้จุ่นและอะโป้วตามไปช่วยใจจริงจะไปรับแทนอ้อเซ็ง แต่ทั้งสองทำไม่ได้เพราะอ้อเซ็งเป็นคนต่างด้าว มีหลักฐานมัดตัวหลายอย่าง ดังนั้นทั้งสองจึงไปเยี่ยม ภายหลังได้พบกับลี้มั่วตัวเท่าเพื่อนในวงการพนันของอ้อเซ็ง เล่าเรื่องราวให้ทั้งสองคนทราบ

"หลังจากอ้อเซ็งถูกจับไม่นานก็ถูกฟ้องศาลในข้อหาเป็นเอเยนต์หาลูกค้าให้เจ้ามือหวยเถื่อน ครั้นศาลนัดวันไต่สวนพิจารณาคดี เพื่อนที่ร่วมชะตา ที่ถูกจับในข้อหาเดียวกันซึ่งมีประสบการณ์กว่านั้นให้อ้อเซ็งรับสารภาพ บอกว่ารับสารภาพแล้วจะได้ลดโทษกึ่งหนึ่ง ทั้งไม่ต้องไปศาลด้วย อ้อเซ็งจึงทำตาม"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 129)

อาจกล่าวได้ว่า เนื่องจากอ้อเซ็ง ไม่มีความรู้และอาชีพติดตัวมาจากเมืองจีนจึงชอบการพนันเพื่อสร้างความหวังให้กับตนเอง ต่อมาภายหลังเขาเลิกเล่นโดยสิ้นเชิง

4.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ไม่ยอมแพ้กับโชคชะตา เนื่องจากอ้อเซ็ง ไม่มีพื้นความรู้ใดๆเลยในการทำมาหากินจึงเป็นไปตามความคิด ความปรารถนาของตนเอง ความคิดที่จะสร้างสรรค์ในสิ่งที่ดียังไม่ค่อยมีปรากฏ ชีวิตของเขาจึงขึ้นๆ ลงๆ แล้วแต่สิ่งแวดล้อมจะพาไปแต่ด้วยความมีน้ำใจ

ของเขา ทำให้เพื่อนบ้านและพี่น้องเห็นใจ เช่น ลี้จุ่นและอะไ้วสามารถที่จะขอรับโทษแทนอ้อเซ็ง เมื่ออ้อเซ็งติดคุกยังนำอาหารและเงินไปให้ อ้อเซ็งตื่นตันใจ เขากล่าวว่า

"พวกเอ็งช่วยเหลือและเอาใจใส่ต่อข้าเหลือเกิน ข้าไม่รู้จะขอบคุณพวกเอ็ง
ยังไง"

"อย่าพูดอย่างงี้ซี เพื่อนฝูงช่วยเหลือกันเป็นสิ่งสมควรต้องทำอยู่แล้ว เพียงแต่
ว่าผมกับอะไ้วไม่มีความสามารถอะไรจะช่วยเหลือท่านได้นัก ลี้จุ่นกล่าวด้วยความ
เห็นใจ"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 133)

ครั้งอ้อเซ็งพ้นโทษออกมาได้รับการต้อนรับจากเพื่อนบ้านชาวจีนเหมือนเดิม และ
พักที่บ้านคุณนายเตียง ขณะนี้มีเจ้าสหายเพื่อนรักเก่ากลับมาอยู่ด้วยกัน ทำให้อ้อเซ็งมีชีวิตที่ดี
ขึ้น แต่ความคิดอ่านที่จะประกอบอาชีพนั้นยังคงเหมือนเดิม

"ข้าคิดจะเปลี่ยนอาชีพอยู่แล้ว แต่ถ้าหางานที่เหมาะสมไม่ได้ก็ต้องกลับไปยึด
อาชีพเก่าอีกก็ได้"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 271)

แสดงว่าเขาเป็นคนที่ไม่ยอมแพ้กับโชคชะตาของตนเอง เขาทำทุกอย่างเพื่อจะได้
เงินมาเลี้ยงชีพตนเอง แม้จะเป็นทางผิดก็ตาม ดังนั้นอ้อเซ็งจึงเป็นตัวละครที่มีบุคลิกภาพไม่
ดีเป็นนักเลงการพนัน ชีวิตของเขาจึงไม่ค่อยมีความสุขเหมือนกับคนจีนส่วนใหญ่

5. ปิงไ้วว

5.1 ภูมิหลัง

ปิงไ้วว เป็นอันธพาลและเลื้อผู้หญิง มีความสัมพันธ์กับคุณนายเตียง ขณะที่กำลัง
ว่าเหว่ เขารีดไถเงินทุกครั้งที่พบกับนางเตียง ทั้งนี้เพราะปิงไ้ววคล้ายกับเจ้าสหาย คนรัก

ของนางที่จากนางไป บึงไ้วมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ไ้วโหนดเคยปลอกลอกเงิณผู้สาว พาร์ทเนอร์ที่ลี้จุ่นและอะไ้วรู้จักกัน

บึงไ้ว ก่อคดีฆ่าคนตายกำลังจะหนีออกต่างจังหวัด เพราะใช้ทำเตะสาวหมอนวดตาย เขามาหาคุณนายเตียงขอเงินได้เพียง 2000 บาท เขายังไม่พอใจ เมื่อเห็นเงินในหีบมีมากมายจึงคิดวางแผนการฆาตกรรมโดยถ้ามีโอกาส

บึงไ้ว หวนกลับมาอีกครั้ง ขณะที่คุณนายเตียงเผลอ เขาเข้าไปในห้องเก็บเงิน กวาดเอาเงินใส่หีบจะหนีออกจากห้อง ลี้จุ่นกับอะไ้วรู้จักและเห็นเข้าจึงวิ่งไล่ตาม เมื่อเห็นตำรวจจึงบอกให้ช่วยเหลือ ในที่สุดบึงไ้วถูกตำรวจจับและต้องชดใช้กรรมในคุก หีบเงินที่ขโมยไป อะไ้วตามหามาได้และนำมาให้คุณนายเตียง เห่งม่วยเห็นเหตุการณ์ตลอด กล่าวขอบคุณและเห็นใจลี้จุ่นมากที่สุด คุณนายเตียงสารภาพว่า คบกับบึงไ้วเป็นเพื่อนเกะเหงาไม่ได้คิดเป็นจริงเป็นจัง ยังโชคดีที่ไม่เสียเงินเสียทองมากมาย ส่วนบึงไ้วปฏิเสธไม่ได้เลยกับคดีที่ตนเองก่อไว้

5.2 ลักษณะทางกาย

บึงไ้ว เป็นอันธพาลคนหนึ่งในบ้านของคนจีน รูปร่างสันทัด ผอม สันจมูกมีรอยแผลเป็นจากคมมีดบาดอยู่ หน้าผากโหนกกว่าเจ้าของ เล้าสุย คุณนายเตียงคบหาสมาคมเพราะความเหมือนเจ้าของ นางมักคิดเปรียบเทียบระหว่างเจ้าของกับบึงไ้วว่า

"กูสมควรตายทั้งที่รู้ว่าบึงไ้วเป็นคนเลว ทำไมยังไปมาหาสู่กัน ลักลอบได้เสียมันเพียงเพราะว่ามันละม้ายคล้ายคลึงเจ้าของ"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 95)

นางถอนใจที่ได้สบถคำนี้ออกมา แต่ก็ยังชอบบึงไ้วอยู่ เพราะเขามีรูปร่างดีคล้ายเจ้าของแฟนเก่าของนาง

การแต่งกายของเขาค่อนข้างดี นิสัยดี เป็นที่สนใจของฝ่ายหญิงเพราะเขาเป็นนักเลงผู้หญิงและยังเป็นแมงดาคอยรีดไถเงินจากผู้หญิงหากินเท่าที่จะมีโอกาสที่มาติดพัน คุณนายเตียงเขาหวังเงินมากกว่าทุกครั้งที่เคยกัน เมื่อได้เงินไปแล้วนำไปเล่นการพนันใช้

จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยไปวันๆ

5.3 ลักษณะนิสัย

เจ้าคารมคมคาย ปิงไฉ่วเป็นคนเจ้าคารมคมคาย ทำให้คนหลงเชื่อได้ง่าย ดังเหตุการณ์ที่นัดกับคุณนายเตียงแต่เขาไม่ได้มาเพราะไปเที่ยวหมอนวด เขาสามารถแก้ไขหลอกคุณนายเตียง ได้ดังเช่นคำสนทนาระหว่างเขากับคุณนายเตียง

"คีนวานนัดไปโรงแรมเอราวัณ ทำไมมึงไม่ไป"

คุณนายเจ้าของบ้านทำเป็นโมโหตุลลุกขึ้นยืน ยกนิ้วชี้ไล่จุมูกปิงไฉ่ว

"พูดซิ พุดมาซิ"

"พี่เตียง พี่อย่าโกรธซิ คีนวานนี้ความจริงผมก็มาที่นี้เหมือนกัน แต่ไม่รู้ทำไม

เกิดปวด หัวอย่างแรง ตัวร้อนเหมือนก้อนถ่าน"

"ป่วยเรอะ ร่างกายอย่างแค้นหรือรู้จักป่วยกับเขาด้วย โททกกันซัดๆ"

"โอ้ ผม ผมไม่ได้โททกจริงๆ ให้ตายโหงก็ได้ พี่เตียง"

"ก็ป่วยทำไม ถึงไม่บอกให้ซิมชายฉกมาส่งข้าวให้ฉัน ปล่อยให้ฉันเฝ้าคอยอยู่ตั้ง
ครึ่งค่อนวัน"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 97)

แสดงว่าคำพูดของเขาสามารถหลอกล่อมคนให้คล้อยตามได้ เช่น คุณนายเตียง
เป็นต้น

ชอบเอารัดเอาเปรียบคนอื่น ปิงไฉ่วชอบเอารัดเอาเปรียบคนอื่นโดยการหวังผลประโยชน์ตลอดเวลา ตัวอย่างเช่นการรีดไถเงินจากผู้หญิงโสเภณี ถ้าไม่มีเงินให้เขาจะทำร้าย บางครั้งถึงแก่ความตาย ในที่สุดเขาต้องถูกตำรวจจับเพราะขโมยหีบเงินของคุณนายเตียงที่มีความหวังดีต่อเขาช่วยเหลือทุกอย่างแต่ปิงไฉ่วไม่เห็นความสำคัญ แสดงว่าเขาได้รับผลกระทบเพราะชอบเอารัดเอาเปรียบคนอื่น

มักมากในกามคุณ จากการที่ปิงไฉ่วเป็นคนเงินที่มีชีวิตเกี่ยวข้องกับผู้หญิงอยู่ตลอดเวลา

เวลาทำให้เขามีนิสัยรักมากในกามคุณจนยากที่จะถอนตัวได้ เขามีเมียเป็นโสเภณีหลายต่อหลายคนรวมทั้งคนขายเตียงที่ทำให้ชีวิตของเขาต้องเปลี่ยนแปลงไปโดยที่ไม่มีใครรักเขาจริง

5.4 แนวคิดในการดำรงชีวิต

ไม่มีคุณธรรม ปิงโง้วใช้ชีวิตอยู่กับความชั่วร้ายตลอดเวลา ไม่เห็นคุณค่าคุณธรรม ความดีจากคนรอบข้างที่มอบให้แก่เขา การกระทำของเขาเป็นพิษภัยต่อสังคม ถึงแม้จะมีคนคอยชักจูงให้ไปในทางที่ดีงาม แต่เขาไม่สามารถทำได้ แสดงว่าเขาเป็นคนไม่มีคุณธรรม ประจักษ์ใจ ดังนั้นชีวิตปิงโง้วจึงไม่มีความสุขต้องชดใช้กรรมที่เขาก่อไว้ตลอดชีวิต

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง หงส์เหนือมังกร

1. เต็งลื้อ

1.1 ภูมิหลัง

เต็งลื้อเป็นพี่ร่วมสาบานกับเจ้าพ่อตี่ซุง ซึ่งเป็นเจ้าพ่อผู้ยิ่งใหญ่ในวงการนักเลง ทุกครั้งที่ปรากฏตัว จะพบเต็งลื้อสมุนมือขวาตลอดเวลา เต็งลื้อชอบซื้อใหญ่คู่ชีวิตของเจ้าพ่อตี่ซุงซึ่งมีลูกสาวชื่อหลิว เขาเก็บความขมขื่นไว้ในใจ เมื่อเจ้าพ่อตี่ซุงติดคุกเต็งลื้อถือโอกาสข่มขืนซื้อใหญ่ ตอนที่เขาเมาเหล้า ซื้อใหญ่ต่อสู้ไม่ไหว จึงต้องตกเป็นของเขและตั้งครรภ์คลอดลูกออกมาเป็นผู้ชาย ชื่อ ตี้เล็ก พ่อตี่ซุงพ้นโทษออกมา เต็งลื้อได้บอกให้ตี่ซุงทราบว่าซื้อใหญ่ถูกข่มขืนและเขาได้ฆ่าผู้ข่มขืนไปแล้ว เจ้าพ่อตี่ซุงไม่ว่าอะไรเลี้ยงหลิวและตี้เล็กมาด้วยดีตลอด จนเจริญเติบโตเป็นหนุ่มสาว

ตี่ซุงมีคู่อริซึ่งเป็นเจ้าพ่อด้วยกัน คือ เจ้าพ่อตี่ซาซึ่งมีแผนที่จะกำจัดเจ้าพ่อตี่ซุงเพื่อตนเองจะได้เป็นเจ้าพ่อเพียงผู้เดียว ทั้งคู่คอยวัดดวงกันอยู่ตลอดเวลา ในที่สุดเจ้าพ่อตี่ซุงถูกเจ้าพ่อตี่ซาฆ่าตาย โดยสมุนมือขวาชื่อจางเหา ต่อมาหลิวได้ไปประชุมองค์การลิบสี่เคที่ประเทศ ย่องงแทนพ่อของตนเอง กลุ่มเจ้าพ่อตี่ซามอบหมายให้อาคุงสมุนมือซ้ายฆ่าหลิวอีกแต่หลิวไม่ตายเพราะมีคนคอยบอกให้ระวัง ซึ่งหลิวจำเสียงได้ว่าเป็นจางเหาซึ่งเป็น

สมมุติของเจ้าพ่อตีชา จึงพูดติดต่อกันเป็นเพื่อนร่วมน้ำมิตร ซึ่งกันและกัน จะแก้แค้นให้ซึ่งกันและกัน หลิวตั้งตนเป็นเจ้าแม่สืบทอดเจตนาารมณ์ แทนบิดาคอยตามล่าแก้แค้นให้พ่อของตนเอง เต็งล้อไม่ได้สบายใจเมื่อตีเล็กเติบโตขึ้นมา เพราะเขาสร้างแต่ความลำบากใจให้ เต็งล้อตลอดเวลา ก่อความทุกข์เป็นนักเลง หาเรื่องกับเจ้าพ่อตีชาเรื่อยมา ครึ่งสุดท้าย เต็งล้อไม่สามารถช่วยปกป้องลูกของตนเองได้จึงถูกนักเลงกลุ่มตีชายิงตาย สร้างความเสียใจให้กับเต็งล้อเป็นอย่างมาก ส่วนหลิวเกิดความแค้นแทนน้องชายและคิดหาทางกำจัดกลุ่มตีชา เมื่อวันนั้นมาถึงกลุ่มตีชาไปขึ้นศาลจังหวัด เรื่องที่ดินป่าที่ถูกทจริต ครั้นกลับมาจากศาล ถูกกระเบิดของหลิวถล่มจนเสียชีวิต หลิวได้เป็นเจ้าแม่ ส่วนเต็งล้อได้เป็นสมมุติของขวามืออำนาจเงินตรามากมายแต่ขาดความรัก

ข้อใหญ่เข้าโรงพยาบาล เพราะเส้นเลือดในสมองแตก หลิวและเต็งล้อไปเยี่ยม ก่อนที่ข้อใหญ่จะเสียชีวิตได้บอกความลับให้กับหลิวว่า ตีเล็กที่ตายไปนั้นเป็นลูกของเต็งล้อ ทำให้หลิวเสียใจมาก คิดถึงคำพูดเก่าที่ได้รับฟังมาเข้าใจ ดังนั้นผู้ที่ซุ่มซ่อนแม่คือสมมุติของขวามือเอง หลิวจึงเกิดความแค้นสุดขีดคิดจะกำจัดให้หมด แต่เธอก็หาว่าเต็งล้อก็คิดกำจัดเธอเช่นเดียวกัน

หลิวทำให้เต็งล้อไปพบพ่อตลกเรื่องที่เกิดขึ้น เต็งล้อรู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับตน จึงเตรียมหาที่นอนด้วยยานิชไปด้วย เมื่อตลกกันไม่ได้ เต็งล้อจึงชงชาให้หลิวดื่มเพียงครั้งเดียว ทำให้หลิวเสียชีวิตทันที เต็งล้อตั้งใจที่จะได้เป็นเจ้าพ่อแทน แต่เขาไม่ทราบว่าหลิวได้ให้จางเหวแก้แค้นแทน ในที่สุดเต็งล้อต้องจบชีวิตด้วยมือปืนที่ชงจางเหวเช่นกัน

1.2 ลักษณะทางกาย

เต็งล้อเป็นคนจีนที่อยู่ในวัยชรา อยู่ในวงการนักเลง คำบรรยายของผู้เขียนที่พูดถึงเต็งล้อว่า

"อายุของคนบ่งบอกถึงวัย บอกถึงวันที่สังขารร่วงโรยบางครั้งความร่วงโรยสามารถทำให้หน้าที่เปลี่ยนไป ความแก่ชราทำให้ขาดความปราดเปรื่อง การขาดความปราดเปรื่องเป็นจุดอ่อนของนักฆ่า เต็งล้อจึงถูกปลดระวางและมันก็ได้เสียใจอะไร"

(วิศวานาถ. 2537 : 66)

จะเห็นได้ว่ารูปร่างลักษณะของเต็งล้อยังไม่ค่อยสมบูรณ์ แข็งแรง แต่ยังมีความคิดที่ฉลาดแฝงอยู่ซึ่งมากด้วยประสบการณ์ นอกจากนี้เสียงหัวเราะอันดังของเขาทำให้ผู้ฟังหัวเราะเกรง

เต็งล้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีระดับ ดังนั้นการแต่งกายของเขาสมูสใส่ด้วยเสื้อผ้าชั้นดี ดูแล้วภูมิฐานะเหมาะสมกับการเป็นผู้ดูแลลูกสาวของเจ้าพ่อ

1.3 ลักษณะนิสัย

พุดน้อย เต็งล้อยู่เป็นคนที่ชอบพุดน้อยแต่คำพูดของเขานั้นแม่นยำมาก คำพูดที่ออกจากปากของเขาไม่มีใครหักท้วงและขัดขึ้น เช่น หลิวลูกสาวของเจ้าพ่อตู่ซึ่งเคยกล่าวอยู่เสมอกับน้องชายชื่อต๋องเล็กจะต้องนั่งฟังพี่สาวด้วยความตั้งใจว่า

"ประโยคของเต็งล้อย่อยเป็นโหดร้ายประหนึ่งคมกระบี่ที่แทงเข้าไปในหัวใจเล็กไม่ใช่ลูกของอาต๋อง" คิ้วเรียวยาวตวัดเป็นไปได้อย่างไร ทุกถ้อยคำกังวาลอยู่ในอก เพราะเจ้าต๋องยากจะทำใจเชื่อ หากมีอาจไม่เชื่อเพราะรู้นิสัยเต็งล้อยดี มันเป็นคนพุดน้อยกว่า ทุกคำพูดล้วนข้อตรงมันคงคงจินตนา"

(วิศวานาถ. 2537 : 107)

จากการเป็นคนพุดน้อยของเต็งล้อยทำให้ผู้ที่สนทนากับเขาทำตัวไม่ถูกไม่ทราบว่าเขาจะพุดดีหรือพุดร้าย คนจะตีหัว ย่อมอหังการในตัวของมันเองเสมอ

มีฝีมือมาก ทุกครั้งที่เต็งล้อยได้รับมอบหมายให้ไปฆ่าศัตรูของเจ้าพ่อตู่เขาจะฆ่าศัตรูด้วยการลั่นไกปืนด้วยนิ้วมือเพียงครั้งเดียวเท่านั้น คติของเขาคือ หากใครคิดจะฆ่าเต็งล้อยแล้ว ถ้าเขาทราบเขาจะไปจัดการฆ่าทันทีโดยที่ศัตรูไม่ทันตั้งตัว แสดงว่าเขาเป็นคนที่มีความตั้งใจแถมโหดเพราะฆ่าคนได้อย่างเลือดเย็น แม้แต่หลิวลูกสาวของเจ้าพ่อตู่ซึ่งซึ่งเป็นเจ้านายที่มีบุญคุณของตนเอง เต็งล้อยังฆ่าเธอได้ลงคอ

ต๋องน้ำชา เช่นเดียวกับการฆ่าคน ผู้เขียนได้บรรยายว่า

"หากมันมีเคยเลือกสรรว่าเป็นชาชนิตใด ขอเพียงชาฉันมันต้องเป็นผู้ต้มริน
เอง ผสมเองมันจึงจะพอใจ"

(วิศวานาถ. 2537 : 64)

แสดงว่าชาฉันแต่งลือชอบเป็นชีวิตจิตใจและเขาใช้น้ำชาฉันเองผสมยาพิษฆ่าหลิว
ได้อย่างเลือดเย็น จากเหตุการณ์ที่แต่งลือรินชาให้นายน้อย(หลิว) ตีว่า

"น้ำชาร้อนกรุ่น ภูกรินลงถ้วยเล็กในถาดและเติงลือประคองส่งให้นายน้อย
ของมันเป็นกลิ่นหอมอย่างยิ่ง กลิ่นหอมยิ่งกว่าชาใดที่อาหลิวเคยลิ้มลอง เธอจึง
รับไว้และยกขึ้นดื่มทันทีดื่มอย่างดุดันอย่าง ไม่กลัวลวกปากขณะที่รอยยิ้มของ เติงลือ
สยายออก"

(วิศวานาถ. 2537 : 64)

ยิ้มเหยียดหยามมนุษย์ ยิ้มที่เหี้ยมเกรียมกว่าพญายม ชากลิ่นหอมไม่บาดคอไม่ขม
และชื่นลิ้น หากเมื่อผ่านลงกระเพาะ ไฉนจึงร้อนรุ่มป่านไฟเผา คิ้วเรียวของอาหลิวขมวด
ก่อนเค้นคำ "ชาของลือวิเศษจริง"

เติงลือสามารถดูเหยื่อของตนเองตื่นตระหนกเพราะพิษของยาด้วยความสะใจ
เติงลือเป็นคนที่เก็บความลับได้เป็นอย่างดี และซ่อนความสุขเยือกเย็นไว้ในถ้าไม่มี
ใครนำมาเปิดเผยก็จะไม่มีใครล่วงรู้เรื่องเหล่านั้นเลย เขายอมทนดูลูกของตนเองเดิน
ทางไปสู่ความตายโดยที่เขาไม่ได้ช่วยเหลืออะไรเลย นายน้อยกล่าวคำคมให้เติงลือฟัง

"คนฝังคนตายได้ แต่คนมีอาจฝังความลับในหัวใจมันได้" และอีกบทหนึ่ง

"ความจริงของเติงลือ ความลับของเติงลือ"

(วิศวานาถ. 2537 : 64)

ทำให้เขาปวดร้าวใจเหมือนตคนกรกทั้งเป็น

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ไม่มีมนุษยธรรม จากการที่เติ้งล้อไม่มีครอบครัวและแวดล้อมด้วย นักเลง เจ้าพ่อ อำนาจ เงินตรา บารมี เกียรติ อิทธิพล ทำให้เขามีความคิดว่าสักวันหนึ่งเขาต้องเป็นเจ้าพ่อให้ได้ ดังนั้นมีหนทางใดที่จะทำลายศัตรูคู่แข่งของตนได้เขาทำทั้งนั้น แม้แต่คนที่เคยมีบุญคุณต่อตน เช่นนายหญิง เขาทำลายโดยการข่มขืน นายน้อยลูกสาวของเจ้านาย เขายังทำลายได้อย่างเลือดเย็นโดยใช้น้ำชาผสมยาพิษ ชีวิตของเขาไม่มีความสุขมีแต่ความรุ่มร่ามตลอดเวลาโดยเฉพาะเรื่องลูกชายของตนเองที่เกิดจากนายหญิง เขาไม่ได้แตะต้อง เผ้ามองลูกของตนเดินทางไปสู่ความตายอย่างเวทนา

2. จางเทา

2.1 ภูมิหลัง

จางเทาเป็นหนุ่มจีนที่อพยพเข้ามาอยู่เมืองไทย เขามีภรรยาชื่ออาบ้วย มีส่วนผลไม้และปลูกบ้านหลังเล็กๆแถวชานเมืองของกรุงเทพฯ ด้วยสาเหตุใดไม่ปรากฏ บ้านส่วนของเขาถูกไฟไหม้ ภรรยาของเขาซึ่งกำลังตั้งครรภ์แก่ถูกไฟครอกตายอย่างน่าอนาถ เขาเสียใจมากจึงตัดสินใจเดินทางเข้าสู่ถนนสายนักเลง โดยเป็นคนครัวและมีมือปืนมือขวาให้เจ้าพ่อตีซ่า ซึ่งขณะนั้นเป็นนักเลงคู่แข่งของตีซึ้งอยู่ เมื่อได้โอกาสจึงรับคำบัญชาจากตีซ่าให้สังหารตีซึ้งตาย ทำให้ลูกสาวชื่อหลิวแค้นมากจึงตั้งตัวเป็นเจ้าแม่แทน ในวันงานสถาปนา หลิวจับได้ว่า จางเทาเป็นคนฆ่าพ่อของตนจึงขอแลกนิ้วชี้มือขวาของจางเทากับเงินจำนวน 1 ล้านบาท จางเทาเป็นฝ่ายเสียเปรียบจึงยอมตัดนิ้วตนเองทันที แต่พกเอาความแค้นไว้เพื่อรอวันแก้แค้น เมื่อหลิวจัดการกับตีซ่าได้ จางเทาจึงหนีไปเป็นลูกน้องของเฮียไต้ นักเลงภูธรสระบุรี ซึ่งมีญาติซื่อคั่งซึ่งเป็นลูกน้องของเฮียไต้ แต่คั่งใช้ลูกหลิวฆ่าอย่างเลือดเย็น รวมทั้งเวคินและป่าเสริจู้ โดยมีเติ้งล้อเป็นผู้ร่วมดำเนินการเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้จางเทาครั่นคร้ามยิ่งนัก เมื่อหลิวเดินทางไปญี่ปุ่นเพื่อเข้าร่วมประชุมโครงการสืบสี่เค

จางเทา จึงไปตกรอเพื่อฆ่าหลิวที่ฮ่องกง แต่เมื่อถึงเวลาจริงๆ หลิวฆ่าหัวหน้าองค์การสืบสี่เค ด้วยระเบิดและถูกตามล่าเช่นกัน เมื่อไปถึงฮ่องกงลูกน้ององค์การดักลอบทำร้ายหลิวแต่จางเทาได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์จึงร้องบอกให้หลบและระวังตัว หลิวจึงรอด

พ้นจากอันตราย แต่ทราบข่าวน้องชายถูกเอี้ยไ้ฆ่าตาย

เมื่อกลับมาเมืองไทย จางเทาได้รับจดหมายแสดงการขอใจที่ช่วยชีวิตไว้ จางเทานิยมชมชอบหลิวอยู่ในใจจึงโทรศัพท์ไปตกลงกับหลิวเรื่องการทำสัญญากัน ถ้าเอี้ยไ้จับลงเขาขอเป็นผู้สืบอำนาจต่อและจะช่วยเหลือหลิวในทุกๆด้าน โดยเฉพาะการฆ่าคนที่ศัตรูของหลิว

จางเทาแกล้งป่วยเป็นโรคท้องร่วงอย่างแรง ไม่ยอมไปขึ้นศาลที่จังหวัดร่วมกับพรรคพวกและสมุนของเอี้ยไ้ ซึ่งเขารู้ทั้งรู้ว่าเอี้ยไ้ต้องตาย เป็นความจริง ชนวนของเอี้ยไ้ถูกระเบิดถล่มหน้าศาลจังหวัดนั่นเอง

ดังนั้นภารกิจการเป็นนักเลงเต็มตัวของจางเทา คือ ปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ให้ไว้กับ หลิวว่า "ใครโค่นลื้อ อี้จะฆ่ามัน" จางเทาเคยเป็นศัตรูกับหลิวแต่สุดท้ายกลายเป็นมิตรของหลิวได้

2.2 ลักษณะทางกาย

จางเทาเป็นหนุ่มจีนวัยฉกรรจ์ที่มาอยู่เมืองไทยโดยไม่มีความรู้ติดตัวมา เจ้าแม่หลิวได้สังเกตจางเทาเมื่อไปงานสถาปนาการเป็นเจ้าแม่แทนพ่อของตนเองว่า

"จางเทาเป็นคนมีรูปร่างสันทัด ผิวขาวจนเกือบซีดอยู่ภายใต้เสื้อเชิ้ต แขนยาวสีฟ้าอ่อนสอสดช่าย คาคัดเข้มขัดหนึ่งสีด้า กางเกงแม้ราคาไม่แพง แค่มองปราดเดียวก็รู้ว่าผ่านการซักกรีดมาอย่างดียิ่ง จางเทาไม่มีภรรยาแล้ว ดังนั้นแม้แต่อาการที่มันสวมใส่ล้วนเรียบกริบด้วยมือของมันเอง ทั้งสิ้นประภายนั้นสามารถบอกนิสัยของมันได้"

(วิศวานถ. 2537 : 176)

แสดงว่า จางเทาเป็นคนที่มีความคลิกลักษณะดีคนหนึ่งทั้งด้านรูปร่างและการแต่งกายเป็นที่สะดุดตาต่อผู้พบเห็น เป็นคนจีนที่พิถีพิถันมากในเรื่องการแต่งกาย ทุกชุดที่เขาสวมใส่ล้วนเรียบกริบและเขาทำด้วยมือของเขาเองนับว่าเป็นเสน่ห์แก่ตนเองเป็นอย่างยิ่ง

ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งของจางเทา คือ นิ้วชี้เพราะใช้เล่นโกป็นได้อย่างแม่นยำ

การฆ่าคนของเขาไม่ได้ฆ่าเพื่อเงินแต่ฆ่าเฉพาะคนที่สมควรฆ่า วิธีการฆ่าหมดจดจนเจ้านายพอใจโดยเฉพาะเจ้าพ่อตี่ซา

2.3 ลักษณะนิสัย

เจียบชริม จางเทาเป็นคนที่เจียบชริม พูดน้อย ส่วนมากเขามักเป็นคนขี้มามากแต่เป็นรอยยิ้มที่เป็นมิตร บางครั้งรอยยิ้มของเขาสามารถฆ่าคนได้ หลายคนกล่าวว่ารอยยิ้มของจางเทาน่ากลัวกว่าอาวุธพิษ เหตุที่เขาเจียบชริม เพราะเป็นนิสัยของเขาเอง เขาคิดว่าคนเจียบชริมมักจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบเพราะจิตใจสงบคิดสิ่งใดได้รอบคอบและสามารถหยั่งรู้จิตใจคนได้

เป็นคนที่ชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย น้อยคนนักที่เป็นถึงชั้นนักเลงมือหนึ่งฆ่าคนได้อย่างแม่นยำจะพิถีพิถันเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งตนเองเครื่องใช้ตลอดจนที่พัก จากคำกล่าวของผู้เขียนเล่าถึงลักษณะของจางเทาว่า

"จางเทา ชายหนุ่มวัยสามสิบ ทรวดตัวลงนั่งบนฟูกที่นอนใช้หลักนอนในห้องเล็ก ๆ ฝ่าปมมมองดูเก่า สีซีดจาง หากสะอาดยิ่ง ข้าวของในห้องถูกจัดวางเป็นระเบียบสวยงาม ความสวยงามกับความเป็นระเบียบมักเป็นอุปนิสัยของสตรีที่ว่าจางเทามีใช้สตรีมันเป็นบุรุษ แสดงว่าจางเทามีนิสัยอย่างนั้นซึ่งเป็นนิสัยที่ดีแต่ตรงกันข้ามกับความเป็นนักเลงของเขา"

(วิศวานาถ 2537 : 30)

กัตุญฐ์คุณคน ถึงแม้จางเทาจะเป็นนักเลงที่ฆ่าคนได้อย่างเลือดเย็น แต่เขาจะไม่ทรยศต่อผู้ที่มีพระคุณต่อตนเอง ถ้ามีโอกาสเขาจะตอบแทนบุญคุณ เช่น จางเทาฆ่าตี่ซึ้งศัตรูของตี่ซาซึ่งเป็นเจ้านายที่มีบุญคุณชุบเลี้ยงเขามาเป็นอย่างดี พร้อมทั้งให้ความไว้วางใจเป็นสมมุติเมื่อเขาจากคำบรรยายของผู้เขียนได้กล่าวว่า

"มันรักตี่ซาเท่าใด มันแค้นตี่ซึ้งเท่านั้น มันรักตี่ซาเพราะตี่ซามีบุญคุณต่อมัน"

มันแค่นี้ซึ่งเพราะตั่งได้โค่นคนที่มันรัก คนที่มีบุญคุณต่อมัน"

(วิศวานถ. 2537 : 25)

แสดงว่าคำกล่าวนั้นบ่งบอกถึงพฤติกรรมของจางเหาที่มีต่อผู้ที่มีบุญคุณอย่างดีว่าเป็น
ผู้ทรยศคน

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ขึ้นอยู่กับโชคชะตา จางเหาคิดว่าบางครั้งคนที่อยู่ในสังคมที่ชั่วร้ายไม่ได้จางเหาคิดว่าจะมาสร้างหลักสร้างฐานที่เมืองไทย เขาแต่งงานกับอาบ๊วย ซึ่งเป็นชาวสวน มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง แต่โชคไม่เข้าข้างเขา บ้านของเขาถูกเผาไหม้เหลือซาก แม้แต่เมียและลูกของเขาต้องตายในกองไฟอย่างน่าอนาถ เขาแค้นมาก การเป็นสุจริตชนของเขาไม่ได้ผลเขาจึงหาหนทางเป็นมือปืนรับจ้าง และเป็นคนครัวของเจ้าพ่อตี่ซ่า ในที่สุดเมื่อผลงานเป็นประจักษ์เขาไม่ใช่มือปืนอันดับแนวหน้า รู้จักกันดีในหมู่เจ้าพ่อและนักเลงด้วยกัน จางเหาใช้ความฉลาดของตนเองมองหาทิศทางในการเป็นเจ้าพ่อในอนาคต ดังนั้นเขาจึงมีวิธีล่อลวงลูกชน แม้เขาจะเสียนี้ชีวิตไปเพราะไปฆ่าพ่อของเจ้าแม่หลิว แต่เขายังใช้มือซ้ายฆ่าคนได้ หลังจากเจ้าพ่อตี่ซ่าถูกฆ่าตายเขาไปเป็นมือปืนของเฮียไฮ้ และเมื่อเฮียไฮ้โดนระเบิดของฝ่ายตรงกันข้ามเขาได้ยอมเป็นลูกน้อง ของเจ้าแม่หลิว โดยทำสัญญากันไว้ว่า

"นักเลงอยู่ได้ด้วยศักดิ์ศรี ขอให้ถือปฏิบัติตามสัญญาอี๊วะจะตอบแทนลื้อด้วยสัจจะ
ข้อหนึ่ง ใครหาญโค่นลื้อ อี๊วะจะฆ่ามัน"

(วิศวานถ. 2537 : 611)

เมื่อเจ้าแม่หลิวถูกตั้งล่อสังหารด้วยน้ำชาอาบยาพิษ จางเหาจึงทำหน้าที่ สังหารตั้งล่อเพื่อหวังจะได้ปฏิบัติตามสัญญาและจะได้เป็นเจ้าพ่อแทน นับว่าถนนสายสุจริตชนของเขาประสบผลสำเร็จ เขาไม่คำนึงถึงอนาคตจะเป็นอย่างไร ปล่อยให้โชคชะตาเป็นผู้ตัดสินตัวเขาเองจนกว่าชีวิตจะหาไม่

บุคลิกภาพของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง ก่อนสายหมอกเลื่อน

1. ลิ้มเซ่ง

1.1 ภูมิหลัง

ลิ้มเซ่งเกิดที่อำเภอแต้เอี้ย จังหวัดแต้จิ๋ว เขาเดินทางอพยพพร้อมกับพี่น้องร่วมแซ่เดียวกันมาประกอบอาชีพในเมืองไทย ทั้งนี้เพราะจังหวัดแต้จิ๋วกันดารมาก การเพาะปลูกไม่ได้ผล พ่อแม่ของเซ่งเสียชีวิตหมดแล้ว เขาเป็นคนที่มีความรู้ระดับชั้นประถมแต่โชคที่ได้ตำรายาที่ตกทอดมาถึงเขา ซึ่งระบุไว้ว่า ให้กราบไหว้บูชาและเมื่อรักษาคนป่วยจะไม่เรียกเก็บเงินค่ารักษาพยาบาล นอกจากค่ายกรูเล็กๆ น้อยๆ

เมื่อมาถึงเมืองไทยได้อาศัยกับลูกพี่ลูกน้องของพ่อ ซึ่งทำสวนพลู หมดกั มะพร้าวกล้วย เซ่งช่วยงานอย่างขยันขันแข็ง นอกจากนั้นเขายังปลูกสมุนไพรขายอีกด้วย หลังจากนั้นไม่นานเขามาเช่าบ้านเองเปลี่ยนอาชีพจากทำสวนเป็นการตั้งร้านรักษาโรคบำเพ็ญตนเป็นหมอยาจีน รักษาโรคโดยใช้สมุนไพร เขาได้ค่ายกรูเป็นการตอบแทน ทำให้ฐานะการเงินของเขาไม่ดีเท่าที่ควรมีแต่ถดถอยลงทุกที ง่วนเสียพยายามขอร้องให้เขาทำยาขายเพื่อจะได้ขายนำเงินมาทำให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น แต่เซ่งไม่ทำ เขาเชื่อว่าบรรพบุรุษจะลงโทษ หากเอาตำรายามาทำมาหากินซึ่งเป็นการเอาเปรียบผู้คน

เซ่งได้แต่งงานกับเกี้ยวลูกสาวชาวสวน ที่ช่วยเขาปลูกยาสมุนไพรขายเพื่อเลี้ยงครอบครัวเรื่อยมา เขาคิดว่าฐานะน่าจะดีขึ้นแต่ไม่ได้เป็นไปตามที่เขาคาดหวังไว้ ทั้งสองพยายามอดทน เซ่งมีลูกชาย 2 คน คนแรกชื่อ ช้วน คนที่สองชื่อ ชั่น เขาไม่สามารถที่จะเลี้ยงครอบครัวให้มีความอยู่ดีกินดีเหมือนครอบครัวของง่วนเล้ง ที่แอบจำสูตรของเซ่งไปทำยาขายจนมีฐานะดีขึ้นกว่าเซ่ง

เมื่อเขาทราบเขาโกรธมากจึงสาปแช่งง่วนเล้งให้มีอันเป็นไป ส่วนเขาเอาตำรากราบไหว้บรรพบุรุษและเป็นหมอยารักษาด้วยสมุนไพร เลี้ยงลูกเมียไปตามมีตามเกิด เขาพยายามอบรมสั่งสอนให้ลูกๆ ประพฤติตามอย่างเขาซึ่งลูกๆ ก็ปฏิบัติตามอย่างเสียมิได้

ช้วนและชั่นเติบโตขึ้น ช้วนช่วยพ่อแม่ทำสวนและแต่งงานกับสาวชาวสวน ส่วนชั่นได้ทำงานและแต่งงานกับลูกสาวเจ้าของร้านทำรองเท้ามีกิจการและฐานะมั่นคง ส่วน

แข่งยังคงสาปแข่งง่วนเล้งอยู่เหมือนเดิม เขาไม่มีความสุขเลยเพราะสิ่งที่เขาได้มาคือ ตำรายานี้ทำให้เขาต้องปฏิบัติเคารพบูชา เชื้อฟ้งบรรพบุรุษ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง ชีวิตและอาชีพของเขาใดๆทั้งสิ้นเมืองง่วนเล้งถึงแก่กรรมลงเพราะปัญหาภายในครอบครัวของเขา เข่งชอบใจและสะใจที่เขาเข้าใจว่ากรรมตามกันแล้วที่ไม่ยอมเชื้อฟ้งบรรพบุรุษ ทำกิจการไปนอกหล่นอกทาง เขาฝ่งใจเจ็บแค้นแม้วันเผาศพง่วนเล้งเขาไม่ไป ให้ภรรยา และหลานไปแทน

ครั้นวันเวลาผ่านไป ลูกหลานคอยย้าเตือนและขอร้องให้ลี้ม เช่งอโหลให้ง่วนเล้ง เพื่อวิญญาณจะได้ไปสู่สุคติ จนวาระสุดท้ายหลานชายซื้อธูปทองมาขอร้องเพื่อให้ครอบครัวทั้งสองได้เป็นมิตรและเข้าใจกันเหมือนเดิม ลูกหลานจะได้อยู่อย่างมีความสุข เข่งจึงยอม อโหลให้แล้วจากนั้นไม่นานเข่งถึงแก่กรรมด้วยอาการสงบ

1.2 ลักษณะทางกาย

ลี้ม เช่งเป็นชาวจีนแท้จิ๋ว รูปร่างสันทัด ผิวค่อนข้างขาว สุขภาพแข็งแรงเพราะ เขาได้ทำงานช่วยพ่อแม่มาโดยตลอด สุขภาพของเขาจึงแข็งแรง สมบูรณ์ มีอายุยืนเห็น วิถีชีวิตของลูกหลานได้เป็นอย่างดีตั้งผู้เขียนได้บรรยายไว้ตอนหนึ่งว่า

"ปู่เข่งมีสุขภาพแข็งแรงเพราะอยู่ในสวน ดันไม้ไผ่หญ้า อากาศดีและที่สำคัญ เขาได้ออกกำลังกายอยู่เสมอ"

(โบตัน. 2530 : 259)

แสดงว่าเข่งถึงแม้จะไม่ได้ร่ำรวยเงินทองแต่ก็เป็นคนจีนที่โชคดีที่มีอายุยืนยาวกว่า คนจีนคนอื่นๆ ทั้งนี้เพราะเขามีร่างกายอุดมสมบูรณ์นั่นเอง

1.3 ลักษณะนิสัย

หงุดหงิด โกรธง่าย ลี้ม เช่งเป็นคนที่หงุดหงิดโกรธง่าย และเคียดแค้นอย่างชนิดที่ไม่รู้ลืม ใครก็ตามถ้าถามเรื่องง่วนเล้งซึ่งเป็นบิดาตำรายาของเขาไปประกอบอาชีพผิด

คำสั่งของบรรพบุรุษ เขาสาปแช่งจนทำให้ง่วนเส็งถึงแก่ความตาย เขาเชื่ออย่างนั้นไม่มีใครอยากเข้าใกล้ตัวลัมเซ้ง เพราะอารมณ์ไม่แน่นอนของเขา นอกจากภรรยาของเขาจึงทนยอมลัมเซ้งทุกอย่าง แม้แต่ง่วนเส็งถามถึงเรื่องตำราของบรรพบุรุษ ลัมเซ้งจะกลายเป็นคนอารมณ์ร้อน หงุดหงิดขึ้นมาและออกเสียงตวาดขึ้นมาทันทีกับคนที่พูดด้วย

ยึดมั่นคำสั่งสอนบรรพบุรุษ ลัมเซ้งจะทำตามคำสั่งของบรรพบุรุษที่เขาทุกประการ เช่น วันแรกที่มาถึงเมืองไทย เขาก็ตอกป้ายวิญญาณของบรรพบุรุษและบูชาตำรายาพร้อมทั้งกราบไหว้บรรพบุรุษทุกคืน นอกจากนี้เขายังบอกให้ลูกหลานทำตามอย่างเขาโดยการคำนับบรรพบุรุษก่อนนอนทุกคืน ลูกหลานทำไปทั้งๆ ที่ไม่ได้เต็มใจแต่ก็มีความเกรงใจ แม้ว่าลัมเซ้งจะเรียนจบชั้นประถมเท่านั้น แต่เขาก็ภูมิใจว่าเขาคงไม่อดตายหรือเพราะว่าเขามีตำรายารักษาคนอยู่ การยึดมั่นกับคำสั่งสอนของบรรพบุรุษเกินไปทำให้เขาไม่มีความสุขต้องตกระกำลำบาก โชคดีที่ยังมีภรรยาเขาคอยช่วยเหลือ เขาจึงรอดพ้นจากความอดอยากมาได้

หลงวิชาความรู้ ลัมเซ้งเป็นคนที่หลงความรู้ โดยเฉพาะตำราแผนโบราณ ผู้ที่มาอ่อนวอนขอเรียนรู้ตำราการทำยาต้องง่วนเส็ง แต่ก็ไม่ได้ไปตามใจปรารถนา จนง่วนเส็งต้องใช้วิธีการครุ่นคิดลักจำไปจนง่วนเส็งแอบนิทาลัมเซ้งว่า

"เซ้งหลงตำราของบรรพบุรุษ ไม่เคยให้ใครได้เห็นแต่เขาไม่ได้เฉลียวใจว่าคนที่อยู่ใกล้ชิดกับเขาสามารถจดลอกเอาตำราไปได้มากพอ"

(โบตัน. 2530 : 21)

เมื่อข้อดีๆ ไม่ได้ง่วนเส็งใช้วิธีดังกล่าวข้างต้นและได้วิชาไปเกือบหมดทำให้ลัมเซ้งโกรธและสาปแช่งให้มีอันเป็นไป ภายหลังจะมอบให้ลูกหลานแต่ไม่มีใครรับสักคน

ข้อลัทธิ ลัมเซ้งเป็นคนรักษาคำพูด ยอมลำบาก เขาไม่ยอมทำสิ่งที่ตนเองคิดว่าไม่ถูกต้อง ทั้งๆ ที่มีของติดอยู่กับตัว แต่เขาก็ไม่รู้จักพลิกแพลงให้มันเป็นประโยชน์แก่ตนเองดังเช่นคำพูดของนางลำพูนต่อรองและต่อว่าลัมเซ้งว่าถ้ามีคนมารักษาให้เรียกเงินค่ารักษาบ้างเพื่อจะได้มีเงินมาใช้จ่ายครอบครัว แต่ลัมเซ้งตอบอย่างตรงๆ ว่า

"ฉันใช้ตำรานี้หากินไม่ได้หรอก ทวดห้ามไว้ตั้งแต่ตั้งเดิม"

(โบทัน. 2530 : 21)

แม้นางลำพูนจะอ้างเหตุผลใดๆก็ตาม แต่ลิ้มเซ็งก็ไม่ยอม นางอ่อนใจส่ายหน้า

"เจ้าเซ็งคนนี้ ชื่อจนออกจะเชื่อ แต่ก็ขยันขันแข็งและมีตำราดี"

(โบทัน. 2530 : 21)

แสดงว่าลิ้มเซ็งเป็นคนที่ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ซื่อตรงจริงๆ ดังนั้นจึงทำให้เขามีชีวิตอยู่ค่อนข้างลำบาก แต่เขาก็สามารถอยู่ร่วมกับสังคมไทยได้อย่างไม่เดือดร้อน

ผูกใจเจ็บแค้น ลิ้มเซ็งจะผูกใจเจ็บแค้นต่อคนที่คิดโกงเขา เช่น ง่วนเล้ง ญาติผู้พี่ที่แอบนำเอาตำรายาไปทำยาขายหลอกหลวงชาวบ้านจนมีฐานะร่ำรวย ลิ้มเซ็งโกรธมาก จึงสาปแช่งง่วนเล้งตลอดเวลาว่า

"ข้าไม่เชื่อหรอกว่าบรรพบุรุษจะไม่ลงโทษมัน คนอย่างนี้จะเจริญไปได้สักกี่น้ำ
นี่เพราะบรรพบุรุษท่านอยู่ไกลจึงรับรู้ช้า

(โบทัน. 2530 : 83)

ลิ้มเซ็งเชื่อว่า บรรพบุรุษจะต้องลงโทษคนที่ทำความผิดที่ขัดคำสั่ง เมื่อเขาได้พูดออกไปแล้ว เขารอดูผลงาน ซึ่งบังเอิญเป็นไปอย่างที่เขาได้พูดไว้ เมื่อครอบครัวของง่วนเล้งมีฐานะร่ำรวย เขาก็มีชีวิตอยู่ได้ไม่นาน ต้องเสียชีวิตลงก่อนวัยอันควร ทั้งนี้เพราะกลุ้มใจในความผิดปกติของคนในครอบครัวไม่เป็นไปดังที่เขาตั้งความหวังไว้ ลิ้มเซ็งรับทราบข่าว เขานึกสับสนใจ ดังเช่นคำพูดของเซ็งที่พูดกับเกี่ยวภรรยาเมื่อนำข่าวนี้มาบอกให้ เขาถามว่า

"เห็นไหมล่ะว่าทำผิดคำสั่งบรรพบุรุษแล้วเป็นอย่างไร ลูกหลานมันไม่เจริญ
เห็นไหม หลานชั่วรถชนจนพิการ ลูกสาวก็หนีไปมีผัวฝรั่งอยู่ไกล ลูกชายได้ยินว่ามีนางบำเรอบ้านช่องไม่อยู่ แล้วหลานคนอื่น ๆ มันก็ไม่เรียนหนังสือหนังสือหาเอาแต่

เที่ยวเตร่ถือว่าเป็นลูกอาสาเสียเถาแก่ใหญ่ เอาอย่างพอมันวันทั้งนั้นแต่ ลูกหลาน
ข้ากำลังจะเป็นหมอรักษาโรคคนหนึ่ง หมอปรุ้งยาคนหนึ่งอีกคนก็เป็นเถาแก่โรงงาน
เย็บกระเป๋"

(โบตัน. 2530 : 189)

จากคำพูดนี้แสดงว่าลัมเซ้งเป็นคนที่มีใจจริง ๆ แค่นึกที่ญาติผู้พี่ทรยศแม้ว่า
เกี่ยวจะขอร้องให้ไปงานศพ เขาก็ยังถือโทษอยู่ไม่ยอมไป จนวันเวลาผ่านไปลูกหลาน
เติบโต โดยเฉพาะหลานคนแรกชื่อธูปทอง มาขอร้องเขาจึงยอมไป แต่หลังจากที่โหล
ไต้หวันเสียไม่นาน ลัมเซ้งก็สิ้นชีวิตด้วยโรคชรา

1.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ลัมเซ้งยึดมั่นในคำสั่งสอนของบรรพบุรุษ โดยตั้งความหวังไว้ว่าการที่ได้ใช้ตำรา
ยาสมุนไพรรักษาคนไข้และไม่เก็บเงินชดเชยที่ประชาชน ตั้งใจช่วยเหลือเขาจริง ๆ บุญกุศล
ที่เกิดขึ้นทำให้เขามีความเป็นอยู่อย่างเป็นปกติสุข ดังนั้นเขาจึงเคารพกราบไหว้บูชา
บรรพบุรุษของเขาตลอดเวลา แม้ว่าชีวิตครอบครัวของเขาจะพบกับความทุกข์ยากลำบาก
ได้ก็ตาม โชคดีที่ลัมเซ้งมีภรรยาที่แสนดีคอยเอาใจช่วยเหลือตลอดมา เขาพยายามประคับ
ประคองชีวิตของเขา จนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิตของเขามาถึง เขาจึงรู้ว่าคุณธรรม
ความดีจากการเคารพบรรพบุรุษไม่ลืมนับว่ามีพระคุณจะทำให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขตามอัธยาศัย

2. ง่วนเล้ง

2.1 ภูมิหลัง

ง่วนเล้งเป็นลูกพี่ของลัมเซ้ง เกิดที่อำเภอเต้เจีย จังหวัดแต้จิ๋ว ใช้แซ่เดียวกับ
เซ้ง มีการศึกษาดีเพราะเขาเรียนจบจากโรงเรียนประจำอำเภอ ท่านย่าผู้เฒ่าของตระกูล
ได้ลี้ยงน้าหลานว่า ให้เป็นพี่น้องรักและช่วยเหลือกันอย่าทิ้งกัน พ่อของเล้งหวังจะให้เขาเป็น
นักศึกษาเรียนจบชั้นสูงสุดในตำบลและอำเภอจนถึงตัวเมืองใหญ่ แต่การทำนาไม่ได้ผลไม่มี

ปัญญาสั่งเขาเรียนต่อไป เขาจึงอพยพมาเมืองไทย

เมื่ออพยพอยู่เมืองไทย ง่วนเล้งอาศัยอยู่กับญาติของเซ้ง ช่วยทำสวนแต่เขาไม่ค่อยถนัด จึงออกมาเช่าห้องแถวเช่นเดียวกันกับเซ้ง เขาพยายามแนะนำ ส่งเสริม ขอร้องให้เซ้งให้นำตำราการทำยาขายให้กับคนไทยเพื่อจะได้มีฐานะดีมีครอบครัวที่สมบูรณ์ แต่เซ้งไม่ยอมเอาแต่หลงบูชาไม่นำความรู้เกี่ยวกับตัวยามาใช้ให้เป็นประโยชน์ เพราะกลัวบรรพบุรุษจะลงโทษ

พยายามแอบลักลอบจำ ตัวยาที่เซ้งใช้รักษาคณจนสามารถจำได้ บริการช่วยเหลือคนป่วยได้ ในที่สุดออกมาตั้งตัวเป็นเจ้าของตัวยาผลิตยาขาย มีฐานะร่ำรวย เมื่อมาแต่งงานกับง่วนเล้งที่เห็นแก่ได้จึงได้รับการยุ้งให้แอบขอสสูตรตัวยาจากเซ้งทั้งหมดเพื่อจะผลิตยาจำหน่าย เซ้งเข้าใจว่าง่วนเล้งทำผิดนอก luân กฏทางไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบรรพบุรุษจึงสาปแช่ง ซึ่งเล้งไม่เชื่อถือในเรื่องเหล่านี้

ง่วนเล้งมีลูก 2 คน ชื่อตงกับหมวย เป็นหมอทั้งคู่และค้าขายเรื่องยากับพวกญี่ปุ่น กิจการค้าขายของง่วนเล้งเจริญก้าวหน้า เขาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ครอบครัวของลิ้มเซ้งบ้าง โดยผ่านทางเกี้ยวเซ้งไม่รู้ เมื่อลูกๆ ของเขาเรียนจบ ตงแต่งงานกับมานี้ มีลูกสามคน ปัญหาของครอบครัวเกิดขึ้นซึ่งง่วนเล้งรับรู้ตลอดเวลา หลานคนโตเกเรถูกทำร้ายจนเสียชีวิต หลานคนรองได้รับอุบัติเหตุทำให้ขาพิการ ส่วนคนเล็ก ปัญหาล้วน เนื่องจากตงติดเชื่อกามโรคจากพ่อแม่ขณะที่ตั้งครรภ์ ลูกสาวปัญหาล้วนของตงยังได้เสียกับน้องชายพี่สะใภ้ จนตั้งครรภ์บังเอิญช่วงนั้นครอบครัวเธอมีเรื่องหมางใจกับครอบครัวพี่สะใภ้ เธอจึงไม่สามารถคบหาผู้ชายคนอื่นอีกได้ เหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น ง่วนเล้งไม่พยายามคิดว่าเป็นบาปกรรมที่เขาทำไว้กับเซ้งน้องร่วมแซ่ ที่อพยพมาด้วยกัน

ปัญหาความแตกแยกระหว่างลูกชายกับลูกสาวของเขาเรื่องการตั้งโรงงานผลิตยา ตลอดจนผลประโยชน์ต่างๆ ซึ่งเขาไม่สามารถแก้ไขได้ ลูกสาวพยายามอ้างถึงการที่ง่วนเล้งแอบเอาสูตรยาของลิ้มเซ้งมาประกอบอาชีพจนร่ำรวย ซึ่งเป็นวิถีทางที่ผิด ทำให้ง่วนเล้งโกรธและคิดมาก เป็นโรคความดันโลหิตสูง เขาไม่ยอมรับการรักษาแผนใหม่ อาการจึงทรุดหนัก เมื่อเครียดถึงเรื่องลูกหลานมาก เขาจึงเสียชีวิตด้วยเส้นโลหิตในสมองแตก ก่อนตายง่วนเล้งล่านึกผิดขอร้องให้ลูกชายไปช่วยเหลือครอบครัวของลิ้มเซ้งเพื่อเป็นการล้างบาป การที่ง่วนเล้งและครอบครัวต้องมัววนเป็นไปทำให้ง่วนเล้งมัวเมาและโกรธ ไม่อยากจะยกมือไหว้พระหรือบูชาเจ้าที่เจ้าทาง ต่อมาภายหลังจึงคลายทิฐิมานะ ทำความดีกับครอบครัวของลิ้มเซ้ง

2.2 ลักษณะทางกาย

ง่วนเส็งเป็นคนจีนที่มีรูปร่างสมส่วน ผิวขาว สุขภาพแข็งแรง ทั้งนี้มีส่วนสาเหตุมาจากการที่เขาได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาเป็นอย่างดีและได้ช่วยเหลือพ่อแม่ดีหลักทำจอบเสียม จึงทำให้เขามีร่างกายที่แข็งแรง

การแต่งกายของเขาค่อนข้างพิถีพิถันมาก เพราะง่วนเส็งเคยอยู่กับญาติที่ในอำเภอมาก่อนที่เขาจะอพยพเข้ามาอยู่เมืองไทย ซึ่งทำให้เขาได้เรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ โดยเฉพาะการแต่งกายของเขาจะภูมิฐาน สะอาดเรียบร้อย น่าเชื่อถือเป็นอย่างดี

มีเหตุผล ง่วนเส็งเป็นคนมีเหตุผล คิดพูดสิ่งใดมักจะรู้เท่าทันคน คิดเรื่องใดหรือติดต่อกับใครมัก จะพูดเรื่องนั้นให้สำเร็จและคำพูดของเขา มักจะมีเหตุผลเสมอ เช่น คำสนทนาระหว่างง่วนเส็งกับลิ้มเซ็งเรื่องตำรายา ซึ่งเขาพยายามหาเหตุผลมาอ้าง ขณะที่ลิ้มเซ็งบุชบรพบุรุษ

"โธ่เอ๊ย ไขว้ขอขมาอยู่ได้ ท่านไม่ว่าอะไรหรอกน่า แค่ว่ามาหากินธรรมดาๆ ไม่ได้ขูดเลือดขูดเนื้อ มีวิชาแล้วไม่ใช่จะมีไปทำไม ตำราดีๆ เอามาใช้ช่วยผู้คนให้พ้นทุกข์ทรมาน น่าจะได้บุญมากกว่าจะเป็นการขัดคำสั่งบรรพบุรุษ"

(โบตัน. 2530 : 25)

เซ็งได้ฟังแต่ยังคงเฝ้าคุกเข่า ประนมมือกล่าวคำขอขมาต่อป้ายชื่อบรรพบุรุษของเขาอย่างเอาจริงเอจัง แต่ง่วนเส็งยังให้เหตุผลต่อไปอีกว่า

"วิญญาณ ท่านอยู่ที่แต่เจียโน่นแน่ะ เพราะสุสานอยู่โน่น คอยดูแลลูกหลานที่ลำบาก ท่านไม่พเนจรมาสยามกับเราหรอกน่า"

(โบตัน. 2530 : 25)

"เจียบๆ ได้ไหม บุญมากจริงๆ จะสงบจิตใจหน่อย"

(โบตัน. 2530 : 25)

แต่ ล้มแข็งกลายเป็นคนอารมณ์ร้อนขึ้นมา เมื่อვნเล้งค่อนข้างอดทนการกระทำของเขา ვნเล้งเมื่อประเมินสถานการณ์แล้ว ครั้งนี้ไม่ได้ผลเขาต้องพยายามใหม่ ซึ่งภายหลังล้มแข็ง บอกตำรายาบางอย่างให้ ประกอบการแอบลักจำของเขาทำให้เขาพบกับความสำเร็จ

ใจเย็น ვნเล้งเป็นคนใจเย็นไม่ว่าจะ เมื่อเขามีความพยายามสิ่งใดแล้วต้อง สำเร็จการระงับอารมณ์ของเขาจึงเป็นประโยชน์ ดังคำสำนวนไทยว่า อดเปรี้ยวไว้กินหวาน เช่นเขาพยายามเอาสูตรทำยาจากล้มแข็ง ซึ่งเขาต้องใช้ความอดทนกับอารมณ์ร้าย ของล้มแข็งต่อว่าและดูหมิ่นดูแคลนตลอดเวลาและในที่สุดเขาเอาชนะล้มแข็งได้

มีความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากვნเล้งได้รับการศึกษาดีมาพอสมควร ความคิด ความอ่านและนิสัยของเขาจึงค่อนข้างทันสมัย ทำตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ได้ง่าย จากการที่ เขาได้เห็นล้มแข็งรักษาคณไช้ด้วยยาสมุนไพร เขาเกิดความคิดสร้างสรรค์ว่าถ้าทำให้ดีปรับ สูตรตัวยาให้เข้ากับคนสมัยใหม่ เขาคงร่ำรวยมีเงินทอง เขาบอกเพื่อนของเขาว่าถ้าเขามี สูตรยาเขาจะดำเนินการต่อไป

"ถ้าเป็นตำราของเรามีรายละเอียด มีสูตรจะปรุงขายใส่ขวดใส่ห่อ ส่งขาย ให้มันทั้งเมืองสยาม ทั่วจังหวัดแต่จิวเลย ทั่วประเทศเงินได้ยิ่งดี"

(โบตัน. 2530 : 33)

ด้วยความคิดสร้างสรรค์ ทันสมัยของเขา จึงได้เป็นเจ้าของ โรงงานผลิตยาอัน ทันสมัยและสามารถส่ง ไปขายถึงประเทศญี่ปุ่น

คนฉลาด แกมโกง โดยเฉพาะกับญาติพี่น้อง ვნเล้งใช้ทุกวิถีที่จะได้สูตรยาเพื่อ จะนำมาเป็นของตนเอง ดังคำบรรยายของผู้เขียนว่า

"ვნเล้งเฝ้าสังเกตวิธีการรักษาของ แข็งและจดจำสมุนไพรกับตัวยาต่างๆ ได้หลายชนิดซึ่งไม่เคยเปิดเผยตำราของเขา แต่ვნเล้งก็สังเกตได้ด้วยตัวเอง และแอบจดไว้ หลายครั้งที่เขาทดลองรักษาตัวเองจากการเจ็บป่วยที่เขาใช้วิธี

"ครูฝึกหลักจำ" ไว้และได้ผลทีเดียว"

(โบตัน. 2530 : 30)

เมื่อล้มแข็ง ไม่อยู่เข้าแอบเข้าห้องของล้มแข็งและขโมยความรู้จากหีบตำรายามาปฏิบัติและทดลองใช้จนได้ผลดี มีฐานะร่ำรวย แต่ในบั้นปลายของชีวิตของเขาพบกับความทุกข์จนเสียชีวิต

ขอบตูดผู้อื่น ง่วนเล้งได้ตำรายามาแล้ว เขาร่วมมือกับภรรยาของเขาซึ่งมีประกอบกิจการแข่งขันกับล้มแข็ง จนกิจการเจริญก้าวหน้า นอกจากเขาจะดูถูกล้มแข็งว่าเป็นคนซื่อจนเชื่อแล้ว ยังว่าภรรยาของล้มแข็งอีกว่า เป็นคนโง่ ไม่มีความรู้ ต้องเรียงพลูเลี้ยงผี ทั้งๆที่ภรรยาของล้มแข็งเป็นคนดี ซื่อสัตย์มาหากิน เลี้ยงครอบครัวรอดจากความทุกข์ยากทั้งปวงได้ นับได้ว่า ง่วนเล้งเป็นคนจีนที่มีบุคลิกลักษณะทั้งทางกายและใจไม่ดี เป็นอันตรายต่อคนที่คบหาสมาคมด้วย

2.4 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

ทะเยอทะยาน ง่วนเล้งเป็นคนที่ทะเยอทะยานและตั้งความหวังไว้ว่าอยากมีงานทำอยากร่ำรวย อยากสร้างฐานะของตนเองให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง เมื่อบ้านเมืองเขาประสบภาวะแห้งแล้งทำมาหากินในเมืองไทย พยายามสังเกตและแอบจดจำตลอดจนขโมยความรู้อันเป็นสูตรทำยาจากล้มแข็งมาเป็นของตนเอง สร้างฐานะจนประสบผลสำเร็จ ง่วนเล้งถือว่าคุณภาพและบรรพบุรุษไม่สำคัญ มันอยู่ที่ตัวเขาต้องทำด้วยตนเองจึงจะประสบผลสำเร็จ ซึ่งเป็นไปตามที่เขาคิดแต่เป็นไปไม่ได้นาน ง่วนเล้งพบกับความทุกข์ผิดหวังและเสียชีวิตในที่สุด

วิเคราะห์สถานการณ์และบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทย

ช่วง พ.ศ. 2510 - พ.ศ.2537

คำว่า "สถานภาพ" และ "บทบาท"

สุภัตรา สุภาพ (2528 : 26) อธิบายว่า "สถานภาพเป็นตำแหน่งที่ได้จากการเป็นสมาชิกของกลุ่มเป็นสิทธิและหน้าที่ทั้งหมด ที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นและสังคมส่วนรวม สถานภาพจะกำหนดว่าบุคคลนั้นมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไรในสังคมสถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะบุคคล ทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น"

ส่วนความหมายของคำว่าบทบาทนั้น สุภัตรา สุภาพ (2528 : 30) อธิบายว่า หมายถึง "การปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นพ่อ บทบาทต้องเลี้ยงลูก เป็นครู บทบาทคือสั่งสอนอบรมนักเรียนให้ดี เป็นคนใช้ บทบาทคือปฏิบัติตามหมอล้าง

จากความหมายของคำว่าสถานภาพและบทบาทดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า

สถานภาพ คือ สิ่งที่บุคคลกำหนดขึ้นทางสังคม เพื่อบอกหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติ

บทบาท หมายถึงการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ

สุภัตรา สุภาพ (2528 : 36) ได้กล่าวถึง หน้าที่ของผู้ชายที่มีสถานภาพเป็นสามี ปฏิบัติต่อบุตร ภรรยาและครอบครัวดังนี้

1. ในฐานะเป็นหัวหน้าครอบครัว โดยเป็นผู้นำด้านต่างๆ เช่น ทหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว เป็นผู้ให้นามสกุลแก่ภรรยาและลูก เป็นผู้ปกป้องคุ้มครองภรรยาและลูก เป็นผู้ช่วยงานในบ้าน ที่ต้องใช้แรงงาน เช่น ซ่อมแซมสิ่งของ ยกของหนักๆ เป็นต้น

2. ในฐานะเป็นสามี จะต้องซื่อสัตย์และรักใคร่ในตัวภรรยา ให้อุปการะตามสมควร โดยการให้เงินทองจับจ่ายใช้สอยหรือข้าวของเครื่องใช้ ยกย่องและให้เกียรติในตัวภรรยา ไม่นินทา เหยียดหยามหรือทุบตี มอบความเป็นใหญ่ให้ โดยให้ภรรยาปกครองดูแลทรัพย์สินสมบัติและกิจการบ้านเรือน เป็นต้น

3. ในฐานะเป็นบิดา โดยควรช่วยภรรยาอบรมบุตรให้เป็นคนดี แต่ไม่ใช่ออกไปรูปชดกับแม่บ้าน โดยเฉพาะบุตรชายควรจะมีบิดาเป็นผู้ช่วยสร้างบทบาทของความเป็นชาย ความเป็นบิดานี้จะออกมาในรูปให้ความอบอุ่นแก่บุตรอย่างเพียงพอ ให้ความรักษาและเอาใจใส่เมื่อบุตรเจ็บป่วยให้ของขวัญแก่บุตร ภรรยา ในบางโอกาส มีอารมณ์ดี ไม่ขุ่นมัว ไม่ทะเลาะเบาะแว้งทบตีกันต่อหน้าบุตร

4. ในฐานะเป็นลูก รักเคารพและมีความกตัญญูต่อบิดามารดา ช่วยทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวมั่นคง ไม่ตึงตังหรือพูดเท็จ รักเรียนหรือทำงานดีและรักดี ไม่พุ่มเฟิย สุรุษสุรายสร้างบรรยากาศที่ดี เช่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ทำความลำบากใจให้แก่บิดามารดา ไม่เจ้าอารมณ์ ขี้โมโห เอาแต่ใจตัวไม่ควรเห็นพ่อแม่เป็นทาสรับใช้ตน เห็นความสำคัญของบิดามารดา ไม่ควรลบหลู่ดูถูก ช่วยงานบ้านตามความสามารถ

สำหรับตัวละครชายชาวจีนที่ปรากฏในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2510 ถึง พ.ศ. 2537 ผู้เขียนนวนิยายได้สะท้อนสถานภาพ และบทบาทของชายชาวจีนไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาถึงสถานภาพ และบทบาทของตัวละครชายชาวจีน ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพและบทบาทในครอบครัว เช่น ลูกชาย สามี และพ่อ
2. สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ เช่น ลูกจ้าง จ้างกั๋ง พ่อค้า หมอแผนโบราณ เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ คนทำอาหาร สถาปนิก ช่างก่อสร้าง นักเลง เจ้าพ่อ เจ้าแม่ ทนายความ นักธุรกิจ
3. สถานภาพและบทบาทในสังคม เช่น เจ้าสัว กรรมการมูลนิธิและสมาคมจีนในประเทศไทย

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนที่ปรากฏในนวนิยายไทยทั้งหมด 42 ตัว ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องจดหมายจากเมืองไทย

1. ต้นล่่วงอู่

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก ตันสว่างอุ้เป็นคนที่รักเคารพ เทิดทูน บุษามารดาที่อบรมสั่งสอนเลี้ยงดูมา ถึงแม้เขาจากแม่และน้องมาเกือบ 20 ปีแล้ว แต่ตันสว่างอุ้ก็ไม่ลืมมารดาของเขาเลย เขาได้เขียนจดหมายส่งข่าวและเงินไปให้ แม้ว่าบางครั้งจะ ไม่ได้รับจดหมายตอบมาเลยก็ตาม ข้อความที่เขาเขียนในจดหมายมีแต่ความรัก เป็นห่วง เทิดทูนเคารพบูชาแม่ของเขาตลอดเวลา ดังเหตุการณ์ที่เขาพบกับล้อหยงจิวและได้รับคำชมเชยจากการคัดลายมือเกี่ยวกับสินค้าว่าเขามีลายมือสวยงามซึ่งเป็นเพราะแม่ของเขาฝึกฝนให้เขาภูมิใจในตัวแม่มากดังคำชมว่า

"เจ้านี้ฝีมือไม่เลวเลยเด็กน้อย ถ้าได้ฝึกฝนมากกว่านี้เจ้าจะบอกใครๆว่า
เจ้าจบชั้นสูง ของ โรงเรียนในมณฑลแท้จักได้"

(โบตัน. 2512 : 12)

จากคำพูดดังกล่าวทำให้เขาภูมิใจมากเพราะคุณความดีนี้ ได้มาจากแม่ของเขาเอง ที่ให้ความรู้ในด้านต่างๆ ซึ่งเขาสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ เขายังเขียนบรรยายในจดหมายที่ส่งไปให้แม่ว่า

"ลูกขอยกความภูมิใจนี้แด่แม่ผู้เป็นปรมาจารย์ของลูก แม่เป็นทั้งพ่อแม่และครูของลูกทุกคน ตั้งแต่สิ้นพ่อไปแล้ว ลูกมีพระอยู่เพียงองค์เดียวคือแม่ ลูกภูมิใจมากเพื่อนๆ ของลูกทุกคนที่มาด้วยกันนี้ ล้วนไม่รู้หนังสือ ส่วนแต่เส็งรู้บ้างเล็กน้อย แต่แทบหาประโยชน์มิได้"

(โบตัน. 2512 : 12)

แสดงให้เห็นว่าเขาเป็นลูกที่กตัญญูต่อพ่อแม่แท้จริง ไม่ว่าเขาจะไปอยู่ที่แห่งหนตำบลใดก็ตามเขาจะรำลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่เสมอ

ในฐานะพ่อ ตันสว่างอุ้เป็นพ่อแบบเผด็จการเขาพยายามทุ่มเททุกสิ่งทุกอย่างให้ลูก

และให้ดำเนินชีวิตไปตามที่เขาเห็นว่าดี ตั้งแต่การเรียน การทำงาน การหาคู่ครอง โดยเฉพาะลูกชายคนโตที่เขาหมายมั่นปั้นมือให้เป็นผู้สืบสกุล เป็นตัวแทนเป็นผู้นำของครอบครัว เขาไปขอหมั้นลูกสาวของเพื่อนชื่อ อั้งกิม ซึ่งเป็นเพื่อนรักของเขาตั้งแต่ยังเด็ก บังคับให้ลูกชายออกจากโรงเรียนมาประกอบอาชีพค้าขายเพื่อจะได้ร่ำรวยเป็นพ่อค้าใหญ่ในอนาคต และบังคับให้ลูกสาวแต่งงานกับคนที่ไม่รัก แม้แต่การให้ลูกสาวนุ่งกางเกงแบบจีน อยู่บ้านต้องพูดภาษาจีนกับพ่อ ทำให้เกิดความยุ่งยากใจกับเว่งคิมและน้องๆเป็นอย่างมาก ดันส่วงอุพยายามปลุกฝังค่านิยมของคนจีนให้กับลูกได้ยอมรับสภาพความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่อยู่รอบตัว อันทำให้เกิดช่องว่างระหว่างพ่อกับลูกอย่างชัดเจน เว่งคิมลูกชายคนโตเกรงและได้สาวพาร์ทเนอร์มาสร้างปัญหาให้กับครอบครัว บักหลีซึ่งเป็นลูกสาวตั้งครรภ์ก่อนแต่งงาน ดันส่วงอุให้อภัยและให้กลับตัวใหม่ ซึ่งแสดงความยุติธรรมที่เขาพอจะมีให้กับลูกบ้าง การที่เขามีลูกเขยคนไทยเขาได้เห็นความขยัน มุมานะ อดทน ทำงานเช่นเดียวกับเขา เขาแบ่งเงินให้ลูกสาวที่แต่งงานกับเขยคนไทยให้ทำทุนไปก้อนหนึ่ง ทำให้ลูกสาวของเขาพอใจมาก

ในฐานะสามี ดันส่วงอุเป็นสามีที่ดีรักลูกเมีย เป็นหัวหน้าครอบครัวที่รับผิดชอบมากในทุกๆเรื่องที่เกิดขึ้น เพื่อลูกเมียจะได้มีความสุขตามที่ตนเองปรารถนา โดยเฉพาะหมุยเอ็ง ภรรยาของเขา เขารักอย่างมั่นคง ถึงแม้ว่าหมุยเอ็งจะเปลี่ยนแปลงจากสาวสวยที่มีใบหน้างามตั้งพระจันทร์วันเพ็ญมาเป็นหมุยเอ็งที่มีหน้าบึ้งตึง มีรูปร่างไม่สวยงามแต่เขาก็ยังรักเดียวใจเดียว ไม่เคยคิดนอกใจภรรยาเลย แม้เขาจะร่ำรวยพอที่จะหาหญิงคนใหม่ได้แต่เขาก็ไม่ทำ เมื่อหมุยเอ็งเสียชีวิตลงเขาจึงย้ายไปอยู่ที่ร้านใหม่เพื่อไม่อยากจะพบเห็นสิ่งต่างๆที่บ้านเก่า ซึ่งทำให้เขาคิดถึงภรรยาเสมอ

เมื่อภรรยาของเขาต้องการรถเก๋งไว้ขับซื้ออย่างสะดวกสบาย ตอนแรกเขาไม่ยอม แต่เมื่อทนฟังการรบเร้าและการให้เหตุผลของภรรยาไม่ไหว เขาจึงซื้อให้ภายหลัง เขาได้ระบายความในใจของเขาให้แม่ฟังว่า

"ลูกไม่ควรแต่งงานกับผู้หญิงคนนี้เลย ชายที่มีความหยิ่งในตัวเองไม่ควรจะแต่งงานกับหญิงที่รวยกว่าเป็นอันขาด จะต้องเสียใจภายหลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงที่เป็นนายจ้าง"

(โบตัน. 2512 : 314)

ถึงอย่างไรก็ตามต้นส่วงอู๋ยังเป็นสามีที่มีความรับผิดชอบ รักลูก รักเมีย เขาจะบ่นไปบ้างตามนิสัยของเขาเองซึ่งภรรยาและลูกๆไม่ได้ถือสา ภรรยาของเขาเสียชีวิต ต้นส่วงอู๋เสียใจมากและได้จัดงานศพแบบไทยอย่างสมเกียรติ มีการสวดศพและเผาในที่สุด ไม่ได้ทำอัฐิแบบจีน

ในฐานะเพื่อน ต้นส่วงอู๋เป็นชาวจีนที่รักและหวังดีต่อเพื่อนของเขามาก เขาพยายามช่วยเหลือไม่ถือโทษโกรธและเกลียดอาฆาตแค้น เขาให้อภัยเสมอโดยเฉพาะแต่สิ่งที่เป็นเพื่อน เล่นกันมาตั้งแต่เด็กเมื่อมาอยู่เมืองไทย คอยให้ร้ายป้ายสี อิจฉา ซึ่งดีชิงเด่นกับเขาตลอดเวลา แต่ต้นส่วงอู๋พยายามปรับความเข้าใจฐานะที่เป็นคนจีนเหมือนกัน แม้ต้องก้มซึ่งเป็นเพื่อนชาวจีนที่อพยพมาจากเมืองจีนด้วยกัน เขาก็ฝากงานให้ทำ ไม่ได้ทอดทิ้ง เมื่อต้นส่วงอู๋มีฐานะดีขึ้นเขาจัดแต่งงานให้อั้งกิมโดยออกค่าผ้าไหว้ ขนมและเงินเลี้ยงพระ พร้อมทั้งออกทุนไปตั้งตัวให้ ต้นส่วงอู๋ให้เหตุผลกับหมยเอ็งซึ่งเป็นภรรยาของเขาว่า

"ฉัน ไม่กดเพื่อนให้ตกดานอยู่เป็นลูกจ้างเรื่อยไปฉันสนับสนุนให้เขาไปตีมีหนทางก้าวหน้า การค้าขายด้วยตนเอง ไม่ต้องเป็นลูกจ้างกินเงินเดือนใครและสามารถช่วยตัวเองได้ ทำให้เราภูมิใจ ฉันรู้ว่าฉันรักเพื่อนไม่จริง ถ้าฉันไม่ช่วยเขาให้ล้มตาอำปากได้เช่นคนอื่น เขาจะต้องเป็นหัวหน้าครอบครัวต่อไป เขาต้องทำตัวให้สมกับเป็นลูกผู้ชาย เป็นคนจีน รักอิสระในการทำงาน"

(โบตัน. 2512 : 250)

จะเห็นได้ว่า ต้นส่วงอู๋เป็นเพื่อนที่รักและหวังดีต่อเพื่อนเสมือนคนในครอบครัวเดียวกันช่วยเหลือเพื่อนให้ไปสู่หนทางก้าวหน้าเสมอ เมื่อเพื่อนทำความผิดประพฤติเหลวไหลเขาแนะนำเตือนสติไม่ให้หลงผิด เช่น การไม่เล่นการพนันและแทงหวย ซึ่งอั้งกิมเห็นว่าเป็นการรวยทางลัด ตอนแรกอั้งกิมไม่ฟัง แต่ระยะหลังยอมปฏิบัติตาม นับได้ว่าเป็นคุณงามความดีของต้นส่วงอู๋ที่มอบให้เพื่อนด้วยความบริสุทธิ์ใจจริง ๆ

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ตันสว่างอุได้ใช้วิชาความรู้ที่ตนได้เรียนมา โดยทำหน้าที่เป็นเสมียนทำบัญชีและรับส่งสินค้า ซึ่งทำให้ล่องว่องไว้วางใจ นอกจากนี้ยังสอนหนังสือให้กับลูกสาวเจ้าของร้าน เขาได้แสดงให้เห็นถึงล่องว่องไวให้เห็นถึงความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ในการทำงาน ตลอดจนมีความเก่งกาจในด้านการค้าขาย โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย จนล่องว่องไวเห็นใจลูกสาวให้ โดยไม่ได้รังเกียจว่าเป็นลูกจ้างของตนมาก่อนทั้งยังสนับสนุนอีกด้วย ต่อมาตันสว่างอุออกมาตั้งโรงงาน เขาทำด้วยน้ำพักน้ำแรงของเขาเอง ไม่หวังพึ่งเงินจากพ่อตาเลยจนกิจการเจริญก้าวหน้า มีฐานะมั่นคง

ดังนั้นเขาจึงน่าจะเป็นตัวอย่างของคนจีนที่ประกอบอาชีพจนประสบผลสำเร็จจากการที่เริ่มต้นด้วยเลื้อยผืนหมอนใบอย่างแท้จริง

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ตันสว่างอุเป็นคนต่างด้าวเมื่อเข้ามาเมืองไทยครั้งแรกนั้น เขาภูมิใจที่เขาสามารถยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีของจีน เขาตั้งใจว่าจะรักษาความเป็นจีนของเขาเอาไว้ โดยที่ไม่มองสังคมรอบข้างว่าเป็นอย่างไร เขาได้นำมาใช้กับลูก เมียและเพื่อนของเขา จึงเกิดปัญหามากมาย ทุกอย่างไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ เขาได้มีความสัมพันธ์กับคนในสังคมอีกหลายประเภทได้เห็นความเปลี่ยนแปลง หูตาเขาสว่างขึ้น สถานภาพและบทบาทของเขาก็ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เช่น ยอมให้ยกลูกสาวคนเล็กได้เรียนหนังสือสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ ยอมให้ลูกเปลี่ยนชื่อ และใช้นามสกุลแทนแซ่ จัดการเผาศพภรรยาตามแบบประเพณีไทยแทนการฝังแบบจีน ยอมให้เม่งจูแต่งงานกับครูไทยที่มีเงินเดือนน้อย

จากการที่ตันสว่างอุได้เข้าร่วมเป็นกรรมการสมาคมและมูลนิธิจีนในประเทศไทย เมื่อเขามีฐานะเป็นปึกแผ่น ทำให้เขาได้เห็นสังคมที่เขาอยู่ว่าน่าจะเป็นสังคมที่เห็นใจกัน ช่วยเหลือกัน เขาภูมิใจที่ได้สละเงินช่วยเหลือมูลนิธิอนุเคราะห์คนจน และผู้ที่ประสบเคราะห์กรรมที่โรงพยาบาลการกระทำของตันสว่างอุได้มีส่วนช่วยสังคมทั้งคนไทย และคนจีนที่อยู่ร่วมกัน ในผืนแผ่นดินไทย ให้มีความเข้าใจที่ตรงกันตลอดไป

2. ลือหยงจิว

2.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก จากลักษณะต่างๆของล้อยางจิว พ่อจะสรุปได้ว่าล้อยางจิวเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ซึ่งเมื่อเขาจากมามีมาหากินในเมืองไทยมีเงินเหลือใช้ ทุกปีเขาจะส่งเงินไปให้ญาติพี่น้องเขาเพื่อบูชาบรรพบุรุษในเทศกาล ตรุษจีนและวันสำคัญต่างๆเพราะเขาถือว่าการรำลึกและกตัญญูถึงผู้มีพระคุณ

ในฐานะสามี เมื่อล้อยางจิวมีครอบครัว เขาไม่ได้ทำหน้าที่ของสามีเท่าที่ควร เพราะเขาเป็นพ่อค้าที่ต้องเดินทางระหว่างไทยกับจีน นานๆจึงจะกลับมาเยี่ยมเมียและลูกครั้งหนึ่งแม้ว่าครอบครัวของเขาจะไม่เดือดร้อนเรื่องเงิน เมื่อเกิดภัยธรรมชาติน้ำท่วมครั้งใหญ่ภรรยาและลูกของเขาต้องเสียชีวิตลงด้วยโรคท้องร่วง ล้อยางจิวเสียใจมาก ที่ไม่สามารถช่วยเหลือนปกป้องคุ้มครองลูกเมียให้ปลอดภัยได้ เขาทำใจได้ในภายหลังและยังรักษารายากับลูกของเขาเสมอโดยไม่แต่งงานใหม่ ทำมาหากินด้วยความมีสติ

ในฐานะพ่ออุปถัมภ์ ล้อยางจิวเป็นพ่ออุปถัมภ์ของตันสว่างอู๋ เขาพบตันสว่างอู๋ในเรือโดยสาร เนื่องจากตันสว่างอู๋มีหน้าตาเหมือนกับลูกชายของตนเองที่เสียชีวิตไป เขาเกิดความรู้สึกรักและเมตตาตันสว่างอู๋จึงรับไว้เป็นบุตรบุญธรรม ตันสว่างอู๋เรียกเขาว่าพ่ออุปถัมภ์ ล้อยางจิวได้ช่วยเหลือ ดูแล เอาใจใส่เป็นห่วงเป็นใยให้คำแนะนำตักเตือนตันสว่างอู๋ทุกอย่างเช่นเดียวกับพ่อบังเกิดเกล้าจะพึงปฏิบัติต่อลูก เช่น สอนการเขียนตัวหนังสือให้สวยงามและวิธีการค้าขาย แนะนำวิธีการที่จะอยู่เมืองไทยให้มีความสุขสบาย ท างานให้ทำ โดยการนำไปฝากเพื่อน สู้ขอลูกสาวของเพื่อนและจัดการแต่งงานให้อย่างดี นอกจากนั้นยังช่วยออกเงินทุนให้ในการตั้งตัวเปิดร้านค้าขาย เมื่อเขาเลิกกิจการค้าขายได้มาช่วยเหลือครอบครัวของตันสว่างอู๋จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

อาจกล่าวได้ว่าล้อยางจิวได้ทำหน้าที่ของพ่ออุปถัมภ์ได้เป็นอย่างดียิ่ง และเขาก็ได้รับการตอบแทนบุญคุณจากตันสว่างอู๋อย่างสมใจเช่นเดียวกัน

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะพ่อค้า ล้อหยงจิวเป็นพ่อค้าส่งสินค้า ส่วนมากจะนำมาจากเมืองจีน โดยเขาไปรับเองและนำมาส่งให้ลูกค้าโดยเฉพาะล้งว่งทองลูกพี่ลูกน้องของเขา ลูกค้าส่วนมากจะให้ความไว้วางใจเพราะศรัทธาในตัวของเขา ทั้งนี้เป็นเพราะอุปนิสัยที่ดี เช่น พุดเพราะ มีความจริงใจต่อลูกค้าทุกคนอย่างสม่ำเสมอ สิ่งเหล่านี้ ล้วนแต่เป็นไมตรีจิต ดังนั้นกิจการค้าของเขาจึงเป็นไปด้วยดีสามารถนำเงินที่ได้กำไรนั้นมาช่วย ดันส่วงอู้ ลูกบุญธรรม ตั้งตัวและตั้งร้านได้ เขาอยู่ในเมืองไทยจนกระทั่งเสียชีวิต โดยมีตันส่วงอู้ลูกบุญธรรมของเขาเป็นผู้ดำเนินการทำสวงซุ้ยให้เป็นอย่างดี นับได้ว่าล้อหยงจิวได้แสดงบทบาทของพ่อค้าได้เป็นอย่างดีเป็นตัวอย่างแก่ชาวจีนรุ่นต่อมา

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ล้อหยงจิว ไม่ได้มีบทบาทต่อสังคมไทยเลยเพราะเขาเป็นพ่อค้าส่งสินค้าไม่ค่อยจะได้อยู่เมืองไทยนานต้องเดินทางไปมาระหว่างประเทศไทยกับจีน เมื่อส่งของเสร็จพักผ่อนไม่นานก็ต้องเดินทางต่อไปอีก แต่เขาได้ช่วยสังคมไทยโดยทางอ้อมด้วยการช่วยเหลือคนจีนอพยพ ให้มีงานทำที่สุจริต เป็นประโยชน์ในด้านการค้าขาย ของไทยให้เจริญจนถึงปัจจุบัน

3. แต่เล้ง

3.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก แต่เล้งเกิดมาท่ามกลางสงครามกลางเมือง เขาเป็นลูกของช่างตีเหล็กทำจอบและเสียม ครอบครัวมีฐานะปานกลาง ช่วยพ่อแม่ทำงานและไถนา เลี้ยงควายพร้อมกับตันส่วงอู้ หลังจากนั้นเขามาอยู่ในเมืองใหญ่ และอพยพมาทำมาหากินในประเทศไทย ทำงานเป็นลูกจ้างร้านค้าของชำกับลุงชื่อแต่หลิม ทุกปีแต่เล้งจะต้องส่งเงินไปให้ญาติพี่น้องเพื่อบูชาบรรพบุรุษเช่นเดียวกับคนจีนคนอื่นๆ

ในฐานะเพื่อน แต่เล้งเป็นเพื่อนที่มีความคิดไม่ดีต่อเพื่อนที่เคยไถนาเลี้ยงควาย

มาด้วยกัน เขาคิดผิดว่าเพื่อนจะมาแย่ง เอาเปรียบ เอาชนะเขา ทำให้แต่แสงแสดง
พฤติกรรมถูกเหยียดหยามต่างคนต่างไป ต่อต้นสว่างอุซึ่งเป็นเพื่อนกับเขามาตั้งแต่เด็ก ตั้ง
เหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น เขาหาว่าต้นสว่างอุทำตัวเหมือนผู้หญิงหากินจนต้นสว่างอุโกรธและชกต่อย
แต่แสงแพ้ เขาโกรธเพื่อน ดัดเพื่อน ดัดหนทางทำมาหากินของเพื่อน เขากล่าวว่า

"แกไปอดตายที่เมืองไทยเถอะ ข้าจะไม่คบกับแกอีกต่อไป ลุงของข้าจะไม่มี
วันต้อนรับคนที่ทำร้ายหลานของท่าน"

(โบตัน. 2512 : 15)

แต่แสง ไม่ได้คิดว่าสาเหตุเกิดมาจากตนเป็นผู้ก่อขึ้น เขามีทางไปและทำได้ดี
กว่าต้นสว่างอุ แต่เขาก็คงมีความอิจฉาริษยาหาเรื่องกับเพื่อนอีก กล่าวหาว่าแย่งทุกอย่าง
จากตัวเอง เช่น ลูกค้า คนรัก ดังคำพูดที่เขาต่อว่าต้นสว่างอุ

"เรื่องพวกร้านค้าย่อยก็เหมือนกัน แกเอาไปให้เจ้ามนุษย์ชั่วที่นั่นแทนที่จะ
ปล่อยไว้ฉัน แกรู้ว่าพวกนั้นอยู่ในถิ่นของฉัน ฉันควรจะได้ลูกค้าพวกนั้น แกก็เอา
ไปให้คนอื่นเพื่อกีดกันฉัน ซึ่งเป็นเพื่อนเก่า"

(โบตัน. 2512 : 220)

ต้นสว่างอุแม้จะให้เหตุผลเขาไม่ฟังดังตัวอย่าง

"แต่แกแย่งฉัน ถ้าไม่มีแก ฉันจะได้ทำทุกสิ่งทุกอย่างที่แกได้ แกเป็นมาร
ชีวิตฉัน"

(โบตัน. 2512 : 220)

ทุกอย่างที่แต่แสงต่อว่าเพื่อนนั้นแสดงให้เห็นความคิดและความรู้สึกที่เขามีต่อเพื่อน
ได้อย่างชัดเจน

ในฐานะสามี เนื่องจากแต่แสงผิดหวังกับคนที่เขารักคือหมยเอ็งและอิงบ๊วย ที่ตก

เป็นภรรยาของตันสว่างอู๋ เขาเสียใจมาก เขาผลาญเงินให้หมดไปโดยที่ไม่ได้ทำสิ่งใดให้
เกิดประโยชน์ เขาเป็นอาเล่ย์ใช้เงินให้สมกับการเป็นอาเล่ย์ เขาใช้เงินอย่างไม่เห็น
คุณค่า ดังรายละเอียดที่ว่า

"เขาชอบเที่ยวคลับ หาความสุขจากผู้หญิง โรงนวด เสียเงินไปมากมายไม่
เข้าเรื่องแต่เขามีความสุขเสียเหลือเกิน พบหน้าที่ไรก็มึนระรื่น แต่เสียดายโอกาส
ที่จะเป็นพ่อและสามี แล้วมีความสุขไปเป็นวันๆ"

(โบตัน. 2512: 527)

หลังจากที่แต่เล้งเป็นมิตรกับตันสว่างอู๋แล้ว แต่เล้งได้แต่งงานกับเพื่อนของหมยเอ็ง
กว่าเขาจะมีครอบครัวได้เกือบจะสายเกินไป

3.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะพ่อค้า แต่เล้งช่วยลงทำการค้าของซัว โดยรับสินค้าจากล่องว่นทงไป
จำหน่ายที่คลองบางหลวงกิจการค้าขายเจริญก้าวหน้า ซึ่งตันสว่างอู๋ได้กล่าวถึงอาชีพของ
แต่เล้งว่า

"ลูกไปรับของที่ท่าเรือและพบแต่เล้ง ลูกสังเกตเห็นว่าเขาซื้อของเช่นกัน
ลุงของเขาคงจะขยายการค้าปลีกมาเป็นสินค้าส่งบ้าง ลูกได้ทราบว่า ลุงของเขา
จดจำนวนสินค้าที่รับจากร้านของล่องว่นทง เมื่อก่อนเขาซื้อสินค้าที่ละมากๆ บัดนี้
มีหลานชายมาอยู่ด้วย แต่หลิมจึงให้หลานมาซื้อสินค้าที่ท่าเรือเอง คงจะได้ติดต่อ
พ่อค้าเอาไว้อแล้ว การค้าที่ไม่ต้องผ่านมือคนกลางย่อมทำกำไรให้มากกว่า"

(โบตัน. 2512 : 59)

แต่เล้ง มีความรู้ในเรื่องการค้าขายและได้ช่วยเหลือลงประกอบอาชีพมาโดย
ตลอดคาดว่าเขาจะได้สืบทอดเจตนารมณ์ของลุงต่อไป ต่อมาเมื่อพบกันอีกครั้ง แต่เล้งมี
ความรู้เรื่องการค้าขายมากยิ่งขึ้นจะเห็นได้จากการที่เขาต่อว่าตันสว่างอู๋เรื่องการแย่ง
ลูกค้าดังตัวอย่าง

"เรื่องพวกร้านค้าย่อยก็เหมือนกัน แกเอาไปให้เจ้ามนุษย์แซ่หลินนั่นแทนที่จะปล่อยให้ฉันแกรู้ว่าร้านพวกนั้นอยู่ในถิ่นของฉัน ฉันควรจะได้อะไรจากพวกนั้นแกก็เอาไปให้คนอื่นเพื่อกีดกันฉันซึ่งเป็นเพื่อนเก่า"

(โบทัน. 2512: 220)

แม้ตันสว่างจะอธิบายให้ฟังถึงเหตุและผล แต่ตั๋งเต้งไม่รับฟัง
ในฐานะที่ตั๋งเต้งเป็นพ่อค้าเขามีความสามารถในเชิงค้าขายจนมีเงินมากมายดัง
คำพูดที่ตันสว่างอุทานถึงเขาว่า

"เขาค้าขายร่ำรวยไม่น้อย ชื่อของนอกมาขาย และขายของไทยให้ต่าง
ประเทศ เช่น พวก ป่อ ข้าวสาร ครั้ง เขามุ่งไปทำงานติดต่อกับต่างประเทศ
โดยตรง"

(โบทัน. 2512 : 398)

แสดงว่าตั๋งเต้งทำมาหากินได้เก่ง มีความก้าวหน้าฐานะและบทบาทในการเป็น
พ่อค้าอย่างแท้จริงจริงๆ

3.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ตั๋งเต้ง เป็นพ่อค้าจีนอีกคนหนึ่ง ซึ่งไม่ค่อยจะมีความสุข ชีวิตของเขาได้รับแต่ความ
ทุกข์มาตลอด พ่อแม่ ครอบครัว ไม่ค่อยสมหวัง เมื่อมาอยู่กับลุง ทำกิจการค้าอย่างเดียว เขา
พบปะกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการค้ามากกว่า ที่จะช่วยเหลือจนเจือสังคมโดยเฉพาะแผ่นดิน
ที่เขาอาศัยอยู่ ตั๋งเต้งเป็นคนจีนที่ค่อนข้างจะเห็นแก่ตัว เอาใจตนเอง

4. เวงคิม

4.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก เว่งคิมไม่ได้ทำตัวเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่มาตั้งแต่เด็ก เพราะเขาได้รับการตามใจมาตั้งแต่เด็กและถูกบังคับให้ทำสิ่งโน้นสิ่งนี้ทำให้เกิดความยุ่งยากใจ ปฏิบัติตัวไม่ถูก เกิดความเก็บกดเมื่อถึงจุดหนึ่ง จึงระเบิดออกมาโดยที่ไม่รู้ว่าตนกำลังทำอะไรอยู่ ดังตัวอย่างที่เว่งคิมพูดกับพ่อของตัวเองโดยใช้อารมณ์เช่น

"เกิดเป็นลูกคนจีนก็ควรอยู่ในเมืองจีน ไม่ใช่ในเมืองไทย ต้องทำตัวให้เข้ากับคนได้ทุกฝ่าย รับฟังพ่อว่าคนไทย เข้าหมั้นคนไทยฟังเขาว่าคนจีน สนุกไหมละ พ่อกรอกทุกวันนี้ว่า เป็นคนจีน แต่กฎหมายและใครๆก็บอกว่าเป็นคนไทยเพราะเกิดเมืองไทยต้องเรียนหนังสือไทย"

(โบตัน. 2512 : 526)

"คนอื่น ทำไมเขาไม่มีปัญหาอย่างแก" ดันส่วงอู้ ประหลาดใจจนพูดไม่ถูก ตกใจเสียอีกด้วย ความปรารถนาดีของเขากลายเป็นความหวังร้ายอย่างนั้นหรือ ความผิดทั้งหมดตกอยู่ที่ลูกหวัง อยู่ทำอะไรอยู่ที่สังคมความเป็นอยู่หรือ "

(โบตัน. 2512 : 526)

เว่งคิมยังไม่พอใจ ระบายความในใจ ออกมาโดยการส่งเสียง เอ็ดตะโรอีกว่า

"ลูกรำคาญ วุ่นวาย ลูกไม่เคยได้สิ่งที่ต้องการเลย มีแต่สิ่งที่ลูกต้องทำ ควรทำสิ่งที่ลูกต้องการ ลูกไม่เคยได้"

(โบตัน. 2512 : 529)

เว่งคิมพูดด้วยความสะใจ ซึ่งดันส่วงอู้ยอมรับฟังและพยายามแก้ไขปัญหาดังๆ ที่เว่งคิมทำไว้โดยเฉพาะการนำสาวพาร์ทเนอร์มาเป็นเมียมาอยู่ในบ้าน สร้างความเดือดร้อนให้ครอบครัวของดันส่วงอู้โดยการขโมยเงินเป็นจำนวนมากหนีไปอย่างไวรั้งรอย

แม้เว่งคิมจะคิดได้และทำงานค้าขายแทนพ่อ แต่เขาไม่ได้ทำเพื่อใคร เขาทำเพื่อตนเอง เมื่อครั้งไฟไหม้บ้าน ดันส่วงอู้ไปอาศัยอยู่กับเว่งคิมแทนที่จะให้อยู่อย่างสบายกลับให้ช่วยทำงานดังรายละเอียดที่พูดกับพ่อของเขาว่า "งานแยะเหลือเกินนะพ่อ พ่อช่วยลูก

ทำบุญใหม่" แต่ภรรยาใหม่ของเว่งเคิมซึ่งเป็นลูกของอั้งกิมปฏิเสธไม่ให้ทำ กลัวต้นส่วงอูจะยุ่งเกี่ยวกับเรื่องเงินมากเกินไป บางครั้งยังบ่นคล้ายกับว่าไม่อยากให้เขาอยู่ด้วยอีก เว่งเคิมไม่ได้สนใจ เอาแต่เรื่องค้าขาย

จัดได้ว่าเว่งเคิมเป็นลูกที่ไม่รู้จักบุญคุณของพ่อแม่ เกิดมาเพื่อมาล้างผลาญและทำลายพ่อแม่ สาเหตุเป็นเพราะต้นส่วงอูเลี้ยงดูแบบเข้มงวด เมื่อเว่งเคิมมีโอกาสดึงแสดงพฤติกรรมที่ไม่ดีดังกล่าว

ในฐานะสามี เว่งเคิมเป็นสามีที่ไม่ค่อยจะรับผิดชอบดูแลทุกข์สุขของภรรยาเพราะภรรยาที่เขาได้มาแต่ละคนเขาไม่ได้รับแต่ได้มาเพราะความจำเป็นต่างกัน คนแรกได้มาเพราะเบื้อบ้านพ่อบังคับจึงหนีไปอยู่ด้วยกัน แต่อยู่ด้วยกันไม่นานต้องจากกัน คนที่สองพ่อหาให้เป็นลูกของเพื่อนรัก เว่งเคิมไม่ได้เอาใจใส่เท่าที่ควรแม้แต่ค้าขายเพื่อจะให้ได้เงินอย่างเดียว อีกประการหนึ่งอายุเขายังน้อยเกินไปที่จะรับผิดชอบในเรื่องเหล่านี้ ซึ่งต้องใช้เวลานานกว่าจะปรับตัวได้

4.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะพ่อค้า เว่งเคิมเป็นพ่อค้าที่ค่อนข้างจะเห็นแก่ตัว ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากตัวของเขาเองที่มีความตั้งใจจริงอยากเป็นครู แต่พ่อบังคับให้มาค้าขาย ชีวิตของเว่งเคิมตกต่ำไปช่วงหนึ่ง แต่เขาก็กลับตัวได้ พ่อจึงมอบกิจการค้าขายให้พร้อมกับภรรยาอีกคนหนึ่ง เขาตั้งใจทำมาค้าขายจนไม่มีเวลาว่างให้กับพ่อของตนเองที่ไปขออาศัยอยู่ด้วย กิจการค้าขายดำเนินไปด้วยดี เขาไม่มองสังคมรอบตัวว่าจะช่วยเหลือสังคมได้โดยวิธีใด ดังนั้นเมื่อได้เงินมาก็ซื้อความสุขใส่ตัว เช่น ซื้อรถใหม่สวยหรูหราพาแฟนไปเล่น ซื้อเสื้อผ้าใช้ของแพงเมียของเว่งเคิมก็ประพฤติปฏิบัติตนเช่นเดียวกับเว่งเคิม เขาเป็นพ่อค้ายุคใหม่ ที่มีกิจการค้าขายเจริญก้าวหน้า แต่เป็นพ่อค้าที่ค่อนข้างจะเห็นแก่ตัวมากกว่าคนอื่น

4.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะคนใหม่ที่ร่ำรวย เว่งเคิมเป็นคนเงินยุคใหม่ที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ง่าย

เพราะเขาเกิดมาได้พบได้เห็นแต่สิ่งใหม่ๆ ซึ่งขัดกับความต้องการของพ่อแต่เขาก็ยืนยันทำตามความต้องการของเขา ซึ่งเป็นไปในทางที่ไม่ดี เช่น ชอบเที่ยวกลางคืน คบเพื่อนไม่ดี ใช้เงินเป็นว่าเล่น หมยเอ็งเสียใจมากที่เวงคิมกลายเป็นคนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมไม่ดี ดังคำพูดของเธอที่ว่า

"ไม่น่าเลยนะลูก ลูกชายคนเดียวเสียด้วย พ่อโตเข้าหน่อยก็เริ่มรื้อบ้านทำเรื่องเลวๆ เที่ยวคลับ เที่ยวผู้หญิง นี่คงไปหลงผู้หญิงเลวๆ ที่ไหนแน่เชียว"
(โบตัน. 2512 : 448)

ดังนั้นสถานภาพและบทบาทของเวงคิม ในสังคมนั้นจึงไม่ดี มีผลร้ายต่อตัวเขาเอง เพราะเขายังยังงัดใจไม่ได้ เวงคิมมีภรรยาเป็นคนที่ไม่สนใจสังคมรอบข้าง ทุกอย่างจึงเป็นแบบสังคมปิด สังคมที่เห็นแก่ตัว

5. อั้งกิม

5.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะสามี อั้งกิมมีภรรยาเป็นชาวจีนมีลูกด้วยกันหนึ่งคน ก่อนที่เขาจะอพยพเข้ามาหากินในเมืองไทย เขาคิดว่าเมื่อเข้ามาหากินเป็นหลักแหล่งแล้วจะอพยพครอบครัวมาอยู่ด้วย แต่เขาขาดความรับผิดชอบ เมื่อมาอยู่เมืองไทยเขาไม่ส่งเงินไปให้ ดังเช่นคำสนทนาระหว่างตันสว่างกับอั้งกิมว่า

"เรื่องเงินส่งไปให้ที่เมืองจีนบ้างหรือเปล่า อย่าละเลยเชียวนะ"
"ส่งไปเมื่อก่อนจะมีลูกคนนี้ ตั้งแต่ชวาออกลูกแล้วไม่ได้ส่งไปอีก หลายเดือนเต็มทีแล้ว ฉันเสียค่าใช้จ่ายไม่น้อยนะ"

(โบตัน. 2512 : 178)

อั้งกิมพยายามเอาตัวรอดไม่นึกถึงว่าตนเองมีภรรยาและลูกที่ต้องรับผิดชอบ เขา

แต่งงานใหม่กับคนไทย ภาระที่ต้องรับผิดชอบมีมากขึ้น แม้แต่ภรรยาใหม่ก็ไม่แตกต่างกัน แต่เขาก็ไม่ได้ปรับตัวให้มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น

ในฐานะพ่อ อั้งกิมไม่ได้ทำหน้าที่ของพ่อที่ดีของลูก ส่วนลูกที่อยู่เมืองจีนเขาให้ภรรยาเป็นคนดูแล เงินก็ส่งไปให้บ้างตามแต่ที่เขาจะให้ ทำให้ลูกๆต้องเดือดร้อนและลำบากพอสมควรแต่ลูกที่เกิดกับคนไทยซื้อทุกอย่างอั้งกิมทำหน้าที่ของพ่อที่แท้จริง เมื่อต้นสว่างอุ้มมาขอหมั้นลูกสาว เขายกให้เพราะคิดว่าลูกสาวคงจะมีความสุขกับลูกของต้นสว่างอุ้มซึ่งมีเงินมาก ตั้งคำถามของต้นสว่างอุ้มกับอั้งกิมที่ตกลงกันว่า

"กุกหลาบไม่ได้เรียนหนังสือ แล้วใช้ไหม ฉันชอบแกจึงทำทางคลองแคล้วสมกับเว่งคิม"

"แก้วาสมกับลูกชายแกหรือ พุดกันเล่นๆ ระวังเหมือนเส็กกับหมุยเอ็งนะ โกรธกันไปตั้งนาน"

"เราหมั้นเด็กสองคนนี้ไว้สั้ไหม"

(โบตัน. 2512 : 386)

อั้งกิมไม่ปฏิเสธรับคำเสนอของต้นสว่างอุ้ม เพราะเห็นแก่เพื่อนและอนาคตของลูก แม้ว่าภายหลังจะทราบข่าวว่า เว่งคิมพาสาวพาร์ทเนอร์มาเป็นเมีย เขาไม่ว่าอะไร เพราะต้นสว่างอุ้มรับว่าจะจัดการให้ เนื่องจากเขาทั้งสองไม่เหมาะสมกัน

อั้งกิมยอมฟังเหตุผลของต้นสว่างอุ้ม ในที่สุดลูกสาวของเขาก็ได้แต่งงานกับเว่งคิมจริงๆ ทำมาค้าขายจนเป็นปึกแผ่น

5.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะลูกจ้าง อั้งกิมไม่มีความรู้ด้านอาชีพติดตัวมาเลย ทำงานครั้งแรกเป็นคนส่งของให้ล้งว่งทง ได้เงินเดือนไม่มากพออยู่ได้ แม้เขาจะเป็นคนขยันพุดมากเกินไ้ แต่เขาก็เป็นคนซื่อสัตย์ไม่ยักยอก ลักขโมยเงิน ต้นสว่างอุ้มเก็บความพอใจไว้เงียบๆว่า เพื่อนของเขาเป็นคนดีคนหนึ่ง ทำหน้าที่ได้เหมาะสม แต่เมื่อเขามีเมียเป็นแม่ค้าขายข้าวแกง

เขาประกอบอาชีพค้าหมูได้กำไรไม่มาก เมื่อพบกับต้นสว่างอู๋ เขามักจะระบายเรื่องราวเกี่ยวกับอาชีพให้เพื่อนฟังว่า เขามีรายได้น้อย เพราะเงินที่ได้กำไรมา บางส่วนอั้งกิมต้องส่งไปให้ทางเมืองจีน ที่เหลือเลี้ยงดูเมียที่อยู่เมืองไทย บางครั้งเขาหาวิธีรวยทางลัดโดยเข้าหาทางอบายมุข แทะห่วยทำให้ครอบครัวยากจนลงอีก เขาให้เหตุผลว่า

"มันเป็นความหวังอย่างเดียวของคนจน เมียฉันก็จน ฉันไม่มีโอกาสหาเมียที่เป็นคนรวยๆอย่างแกและไม่ได้เป็นพ่อค้าใหญ่ ฉันเพียงแค่ขายหมูได้กำไรไปวันๆ"
(โบตัน. 2512 : 209)

สภาพภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพไม่แน่นอนต้องต่อสู้ปากกัดตีนถีบตลอดเวลาแต่ก็สามารถอยู่ในเมืองไทยได้โดยไม่เดือดร้อน

5.3 สภาพภาพและบทบาทในสังคม

อั้งกิมเป็นคนจีนจนๆคนหนึ่งที่เคยเปรียบเพื่อนคนจีนอื่นๆที่เข้ามาอยู่เมืองไทยแล้วไม่ร่ำรวยจึงช่วยตนเองมากกว่าสังคม เขาไม่ได้เป็นส่วนเกินของสังคมเพราะเขาต้องปากกัดตีนถีบเลี้ยงลูกเมียถึงสองคน ดังนั้นเขาจึงต้องทำงานเพื่อครอบครัวและแก้ไขปัญหาเพื่อเอาตัวรอดไปเท่านั้นเอง จึงไม่มีการช่วยเหลือสังคมเท่าที่ควรเป็น

สภาพภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่อง ไม้ต้องลม

1. ทิจื่อ

1.1 สภาพภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก ทิจื่อเป็นลูกที่มีความกตัญญูทวดที่ต่อพ่อแม่และผู้มีพระคุณ ทั้งๆที่เขาไม่ค่อยได้พบหน้าพ่อแม่เพราะป้อนำไปอยู่ที่เมืองจีนตั้งแต่เด็กๆ แต่เขาก็กินตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่โดยเดินทางมาเมืองไทยเพื่อจัดการเผาศพและเก็บกระดูกให้พ่อแม่ แต่ถูกอาชื้อเล็ก

โกงเงินทำบุญ ทิโจไม่ได้โกรธแค้นถือว่าตนเองได้ทำหน้าที่ดีที่สุดแล้ว ในการเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่

ในฐานะสามี ทิโจเป็นสามีที่รักภรรยาของตนเองอย่างสม่ำเสมอ แม้มัน้องซื้อของจะยุยงให้ทิโจมีภรรยาใหม่ แต่เขาไม่ตกลง พร้อมทั้งยังอธิบายให้มัน้องฟังอีกว่า เขากับหยกพร้อมทุกข์ร่วมสุขกันมาโดยตลอด เวลาทุกข์เราทุกข์มาด้วยกัน เวลาสุขเราก็มักจะสุขด้วยกัน คำพูดของทิโจทำให้ยังเห็นว่าทิโจรักภรรยาของเขาอย่างแท้จริง แม้ว่าตอนสุดท้ายงานรับเหมามาจะไม่ดีเท่าที่ควร แต่เขาทั้งสองสัญญาต่อกันว่าจะร่วมทุกข์ร่วมสุขกันต่อไป

ในฐานะพ่อ ทิโจมีลูกห้าคนแต่เขาได้ทำหน้าที่ของพ่ออย่างดีที่สุด โดยการทำงานหาเงินให้ภรรยาซื้อบ้านหยกเก็บไว้ให้ลูก แสดงว่าเขาเป็นพ่อที่รอบคอบเขากล่าวกับลูกๆ ของเขา ยามที่มาเยี่ยมเขา เมื่อลูกของเขามีครอบครัวกันหมดแล้วว่า

"พ่อไม่มีสมบัติอะไรนี่นา แบ่งให้ทุกคนแล้ว บ้านหลังนี้ก็ให้เจ้าอยู่ หลังอื่นๆ ก็เป็นของลูก ตามที่เป็นอยู่แล้ว ใครอยู่หลังไหนก็เป็นเจ้าของหลังนั้น ที่ดินเป็นของส่วนรวม ลูกๆ ก็มีเงินเดือนกันแพงๆ"

"ครับ พวกเราทุกคนสบายมากแล้ว มีความรู้ดี ทำงานดี มีเงินเดือนดี ไม่มีปัญหาอะไร เงินทองสมบัติอะไรก็มีพอสมควร เลี้ยงลูกหลานได้"

(โบทัน. 2523 : หน้า 3 เล่ม 2)

คำตอบของลูกๆ ทิโจพอใจและภูมิใจที่สุดเพราะว่าเขาได้ทำหน้าที่ของเขาอย่างดีที่สุดแล้ว

1.2 สภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะผู้รับเหมาก่อสร้าง ทิโจประกอบอาชีพหลายลักษณะ เช่น ค้าขาย ทำอาหารสอนหนังสือภาษาจีน ตัดเย็บเสื้อผ้า และอาชีพที่มั่นคงที่สุดคือเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง

เนื่องจากลักษณะนิสัยของทิจื่อเป็นคนใจดี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ตั้งใจทำงานและไม่ลืมผู้มีบุญคุณของคนอื่น เขาทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ ไม่เอาเปรียบลูกน้องแบ่งปันในส่วนที่ควรแบ่งปัน จากเหตุการณ์ที่ศิระคนคุมงานของทิจื่อสมคบกับน้องชายช โมยปุ่นและไมไปขาย ทำลายศาสตร์เวทย์มนต์กับทิจื่อเพื่อให้มันขึ้นไป ทิจื่อไม่โกรธที่พิริยะน้องเขย พุดกับเขาด้วยความหวังดี ขณะที่ไปเยี่ยมศิระตอนเจ็บป่วยหนัก พิริยะกล่าวว่า

"เขารู้หรือเปล่าว่าคุณทิจื่อเกือบถูกลูกเขยฆ่าตายไหม ตั้งแต่ช่วยรักษาโรคให้
ให้งานทำ ให้ไม่ปลูกบ้าน ให้ยืมรถใช้"

(โบทัน. 2523 : 675)

ทิจื่อได้แต่สลดใจ สังเวชใจแต่ก็ทำได้ แสดงว่าเขายังเป็นหัวหน้าที่ดี รักลูก
น้องทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ การประกอบอาชีพของทิจื่อจึงลุ่มๆดอนๆถูกลูกน้องโกง
บ้าง เพื่อนโกงบ้าง อาโกงบ้าง ทลานของผู้มีพระคุณหลอกบ้าง แต่ทิจื่อก็ไม่อับจน ทิจื่อ
ถือว่าเขาได้ทำหน้าที่ของเขาดีที่สุดแล้ว

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะกรรมการสมาคมชาวจีนและมุลนิธิต่างๆ ทิจื่อเป็นชาวจีนอพยพที่มีจิตใจ
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อนบ้านและผู้ตกทุกข์ได้ยากเสมอ เขายังช่วยเหลือสังคมโดยเป็นกรรมการ
และ ทำบุญกับมูลนิธิการกุศลของชาวจีน ซึ่งอนุเคราะห์คนอนาถา ทิจื่อทำงานน้อยลง มีเวลา
มาทำงานสังคมด้วยการอนุเคราะห์คนยาก ร่วมเป็นกรรมการในมูลนิธิหลายแห่ง ล้วนเป็น
งานไม่ได้ผลกำไร มีแต่จะเสียเงิน หากเขาคิดว่าเสียเงินอย่างนี้สมควรจะเสียดีกว่าจ่าย
เงินให้คนอื่นอย่างศิระ ดูไม่คุ้มค่าเงินและค่าน้ำใจเลย

ทิจื่อประมุขสร้าง โรงพยาบาลของมุลนิธิด้วยราคาถูกจนเหลือเชื่อว่าจะสร้างได้แต่
วัสดุที่เขาซื้ออยู่นั้นเกือบจะพอใช้ในงานนี้ ชื่อใหม่เพียงเล็กน้อยกับจ่ายค่าแรงคนงานเท่านั้น
ทิจื่อเฝ้าดูผลงานชิ้นนี้ด้วยความอึดอัดใจ ทิจื่อรู้สึกเป็นสุขใจเมื่อได้ผ่านโรงพยาบาลแห่งนี้
แม้แต่ตัวของเขาเองก็อุทิศให้กับโรงพยาบาลเพื่อเป็นอาจารย์แก่บรรดานักศึกษา
วิชาแพทย์เพื่อช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์ โดยสอนให้ลูกๆ ได้ปฏิบัติว่า

"พ่อตาย ลูกก็เพียงแต่โทรศัพท์ไปแจ้งเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเขาให้มาจัดการทั้งเรื่องนัยน์ตา เรื่องศพพ่อ เขาก็มาฉีดยาให้ศพแห้ง พ่อเรียบร้อยก็หลุดหมดเหลือแต่กระดูกไว้ให้นักศึกษาแพทย์ศึกษากัน ส่วนนัยน์ตาก็นำไปใช้ประโยชน์ให้แก่คนที่ตาดำเสื่อม เขาจะได้มองเห็น ตาของพ่อถึงจะเห็น โลกมานานแล้วก็อาจจะยังใช้ประโยชน์ได้อยู่ ถ้ามันเสื่อมใช้ไม่ได้ ทางโรงพยาบาลเขาไม่เอาเองแหละ ส่วนพวกลูกๆ จะไว้ทุกข์หรือไม่ไว้ จะทำพิธีอะไรแค่ไหนก็สุดแต่ความสะดวกของแต่ละคน หากจะทำบุญให้พ่อก็อุทิศเงินให้กาชาดหรือโรงพยาบาลหรือมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ลักก่อนหนึ่งก็พอแล้ว"

(โบตัน. 2523 : 678)

ทิวี่ได้มีส่วนช่วยเพื่อนต่างชาติอย่างแท้จริงทั้งส่วนตัวและสังคมที่เขาอาศัยอยู่โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ ซึ่งเป็นน้ำใจอันบริสุทธิ์ที่มนุษย์พึงจะปฏิบัติและให้แก่กัน

2. เตียนซัน

2.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก เตียนซันเป็นนายแพทย์บังคับกองร้อยอยู่ในตระกูลที่มีฐานะดี มีครอบครัวที่อบอุ่น พ่อแม่ให้ความรักเลี้ยงดูและให้การศึกษาเป็นอย่างดี เขามีน้องชายที่นำรักหนึ่งคน เขาถูกเกณฑ์ทหาร ไม่ได้พบหน้าพ่อแม่มานานแล้วเพราะเกิดสงครามกลางเมือง เขาได้รับการแต่งตั้งเป็นนายทหารต้องเร่ร่อนกับกองร้อยไปในที่ต่างๆ ไม่มีโอกาสได้กลับบ้านและทำหน้าที่ลูกที่ติดต่อบิตามารดา เพราะมัวต้องรับภาระทำงานมากเพื่อประเทศชาติ เตียนซันหวังไว้ว่าถ้าสงครามสงบเขาจะกลับบ้านเพื่อดูแลเลี้ยงดูพ่อแม่เป็นการตอบแทน

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะนายทหาร เตียนซันประกอบอาชีพเป็นนายทหารผู้บังคับกองร้อย มีหน้าที่ดูแลการฝึกและควบคุมทหารให้อยู่ในระเบียบวินัย ดังนั้นเขาจึงปฏิบัติหน้าที่โดยรับผิดชอบ

ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ชื่อสัตย์ มีคุณธรรมต่อผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา เขาปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับสถานภาพและบทบาทของเขาเอง คำตอบนี้ที่จื้อได้จากการที่เตียนชั้นบอกให้ทราบว่

"เป็นธรรมดาต้องคิดถึงบ้านแต่ก็ต้องทำงาน ทำหน้าที่ของตัวเอง จะหนีทหารก็เหมือนคนลี้ภัย หน้าที่ของทหารผู้น้อยอย่างเราก็คือ ทำตามผู้บังคับบัญชาเท่านั้น"
(ไบตัน. 2523 : 246)

เขากล่าวต่อไปว่า

"ลูกผู้ชายต้องมีคุณธรรม รับผิดชอบครบคร้ว มีความกตัญญูมีความเมตตา สามัคคี ทำตนประหนึ่งต้นไม้ "

(ไบตัน. 2523 : 246)

จากการที่เตียนชั้นมีอาชีพเป็นนายทหาร ถึงแม้จะไม่ได้อพยพมาทำมาหากินในเมืองไทยแต่มีส่วนช่วยคนจีนที่อยู่ในเมืองไทย โดยเฉพาะที่จื้อได้แบบอย่างมาประกอบอาชีพประสบผลสำเร็จในบั้นปลาย

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

เนื่องจากเขาอยู่ในสังคมของทหาร ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทหารที่รับผิดชอบต่อลูกน้องอย่างดี ทั้งนี้เพื่อสังคมของตนเองและเพื่อศักดิ์ศรีเท่านั้น เนื่องจากจีนมีเมืองต่างๆ มากมายกว้างขวาง ความขัดแย้งและสงครามเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทหารทุกคนปฏิบัติหน้าที่เพื่อความอยู่รอดเท่านั้น เตียนชั้นก็เช่นกัน

3. เล็ก

3.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก เล็กเป็นคนจีนที่มีครอบครัวอยู่ในประเทศไทย เขามีศักดิ์เป็นอาของ ทิจอ เขาจะเดินทางไปประเทศจีนปีละหนึ่งครั้ง เพื่อแสดงความกตัญญูต่อบิดามารดาและ บรรพบุรุษ ดังคำบอกเล่าจากปากของทิจอว่า

"เขามางานศพแม่ คุณย่าของเจ้าทิจอเลยพักอยู่ที่นี่ เขายู่สยาม มีร้านขาย ยา เป็นหมอที่มีชื่อเสียงมาก นับว่าเป็นประเพณีของคนจีนที่มีต่อบุพการีของตนเอง จะไปอยู่ทิศทางแห่งใดจะต้องรำลึกถึงอยู่เสมอ"

(ใบต้น. 2523 : 594)

แสดงว่าเล็กเป็นลูกที่ดีคนหนึ่งที่ไม่ลืมบุญคุณของผู้ที่มีพระคุณต่อเขา

ในฐานะสามี เขาแต่งงานกับสาวไทย บ้านอยู่ที่บางนกแขวกจังหวัดสมุทรสงคราม เขาไม่ได้ทำหน้าที่เป็นสามีที่ดี ชอบเที่ยวเตร่ ไม่ได้ใจทำมาหากิน ดังนั้นจึงเกิดปัญหา ในครอบครัวตลอดเวลา มีการทะเลาะด่ากันอย่างไม่อายชาวบ้าน นอกจากนั้นเขายังเล่น การพนันอย่างชนิดถอนตัวไม่ขึ้น อาสะไภ้บ่นให้ทิจอฟังว่า

"มันเอาเงินที่ไหนไปเล่นมากมายอย่างนี้วะ หลงแต่ไฟ อีกหน่อยจะมีใครมา ให้อริรักษา โอพระผู้เป็นเจ้าทำไมลูกต้องพบผัวเหลวไหลอย่างนี้"

(ใบต้น. 2523 : หน้า 37 เล่ม 2)

แสดงว่าเล็กไม่ได้ทำหน้าที่ของสามีที่ดีนัก ดังนั้นครอบครัวของชาวจีนคนนี้จึงหา ความสุขไม่ได้

3.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

เล็กเป็นหมอยารักษาคนไข้ ด้วยยาจีนแผนโบราณแต่การประกอบอาชีพของเขาไม่ เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร สาเหตุเพราะมีเงินทุนไม่มากเขาเล่าให้ทิจอฟังว่า

"อาเองก็ไม่มีเงิน ไม่มีเวลา เป็นหมอนี่ว่าจะร่ำรวยนะเจ้า อีกอย่างอาไม่ได้อยู่บางกอกหรือเมืองหลวง อาอยู่ไกลถึงบางนกกเขวก เวลานั้นแล้ว ไปไหนไม่ได้เลย ต้องพ่ายเรือตลอดเวลาไม่สะดวกเลย"

(โบตัน. 2523 : 595)

ทิจอจึงถามว่า

"คุณอามีคนใช้แยะไหมครับ" เล็กตอบด้วยจรรยาบรรณของหมอ ที่รับผิดชอบต่อคนไข้ว่า

"ที่บางนกกเขวกนะรี มีพ่อสมควรเชื้อวละ แถวนั้นมีหมอจีนคนเดียวคือ อาเล็ก ซึ่งหัดวิชามาจากพ่อของเลียงจือเขา ปู่ของเจ้านะ อาตามท่านไปอยู่สยามตั้งแต่อายุได้ หกขวบเท่านั้น ตำรายามีเท่าไรรับไว้หมด แต่ตำราของท่านที่เมืองจีน นั้นมากกว่า อีกอย่างหนึ่งที่เมืองไทยหาตัวยาได้ไม่ค่อยครบถ้วน บางอย่างต้องสั่งซื้อจากที่นี่ กว่าจะได้ก็เสียเวลาหลายเดือน อาพาเที่ยวหาซื้อตัวยามาฝากที่เดียว เล่นเอากระเป๋าแห้งทีเดียว"

(โบตัน. 2523 : 596)

เป็นที่น่าเสียดายว่าความรู้ที่เขามีอยู่เขาไม่ได้ใช้อย่างแท้จริงเพราะเขามัวแต่เที่ยวและเล่นการพนัน ดังนั้นอาชีพเป็นหมอของเล็กจึงไม่เจริญเท่าที่ควร

3.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

เล็กได้ใช้อาชีพของตนช่วยเหลือสังคมที่ตนอาศัยอยู่ได้ ตามความสามารถของตนเอง ไม่ได้ร่ำรวยเหมือนหมอจีนในเมือง ถ้าไม่เล่นการพนันหมอเล็กคงจะมีโอกาสทุ่มเทช่วยเหลือคนไทยได้มากกว่านี้ และชีวิตคงจะราบรื่นเป็นสุข

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีน ในเรื่องตะวันชิงพลบ

1 ระเบียบ

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก ระเบียบได้ปฏิบัติตนในฐานะลูกที่มีความพยายามรักษาชื่อเสียงและกิจการของวงศ์ตระกูลได้แก่โรงงานปั่นโองราชบุรี จนมีชื่อเสียงไปทั่วเมืองไทย สมบัติขึ้นเก่าแก่นี้ลูกสาวคนเล็กเป็นผู้สืบทอดต่อจากเขาและเขายังขยายกิจการการปั่นให้กว้างขวางออกไปโดยการตั้งโรงงานร่วมหุ้นกับญาติพี่น้องที่เชียงใหม่ แต่กิจการไม่ประสบผลสำเร็จเขายังส่งลูกสาวให้ดูแลกิจการนี้ให้ดี เพราะเป็นมรดกของก่งมาจากเมืองจีน

แสดงว่าเขาเป็นลูกที่ รักษาทรัพย์สมบัติของวงศ์ตระกูลไม่ให้สูญหายไปกับกาลเวลาได้ลูกสาวคนเล็กภูมิใจเมื่อมีคนมาถามถึงการปั่นโองว่า

"ถึงเธอจะเป็นไทยลูกจีนก็เหอะ แต่มุกระวิกัรู้ตัวว่าตนนั้นเป็นหลานจีน อาก่งมาจากเมืองจีน จะเรียกฮ่วยหลุบเรียก โคว มันก็ไม่สำคัญ ถึงอย่างไรมันก็เป็นอุปกรณ์ในการปั่นโองคือ ฮ่วยหลุบเป็นลูกประคบที่ใช้แต่งผิวโองด้านในให้เรียบ ส่วนโควเป็นท่วงไม้ไว้บังคับรูปทรงโองให้กลมตรงกันและคอโอง"(โปตัน. 2532 : 150)

คำอธิบายดังกล่าวสร้างความพอใจให้กับระเบียบยิ่งนักเพราะเขาได้รักษาทรัพย์สมบัติของพ่อแม่ไว้ได้ถือว่า เขาทำหน้าที่ของลูกได้เป็นอย่างดี

ในฐานะสามี ระเบียบเป็นสามีที่ดีของภรรยาและเป็นหัวหน้าที่ดีของครอบครัวพยายามจะสร้างงานของตนเองให้เป็นปึกแผ่น ขยายกิจการให้กว้างขวางเพื่อไว้เป็นมรดกและความภูมิใจของวงศ์ตระกูล เขาหวังและพยายามเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำได้ดีที่สุด เขารักลูกมากอยากให้เรียนชั้นสูงๆ เพื่อจะได้นำความรู้มาช่วยกิจการของเขา โดยการส่งลูกสาวคนโตไปเรียนที่ฝรั่งเศส เรื่องการออกแบบ ส่วนลูกสาวคนเล็กเรียนศิลปะ หลานชายไปเรียนที่สหรัฐอเมริกาไม่จบ มุกดาเมียของระเบียบมักจะต่อว่าเรื่องการตามใจลูก พี่สาวกล่าวหาว่าเขากลัวเมีย เขามักจะตอบว่า

"มันอยู่ที่ใจเขาบังคับกันไม่ได้หรอก ถึงอย่างไรเขาก็ถือว่า ตามใจทุกคน
ขอให้ลูกเมียมีความสุขเป็นพอ ให้ตามใจแต่เมียแล้วลูกเป็นทุกข์ก็ไม่เอา ของอย่าง
นี้ชีวิตของเขาเขารักชอบอย่างไหนให้ เขาทำอย่าให้เดือดร้อนครอบครัวเท่านั้นเอง"

(โบตัน. 2532 : 112)

ดังนั้นระพีจึงเป็นผู้นำครอบครัวและสามีที่ดีที่รักภรรยา มีความเสมอต้นเสมอปลาย
ต่อภรรยาของเขาตลอดเวลา

ในฐานะพ่อ ระพีไม่เคยตำว่าลูกและบ่นต่อหน้านอกจากคิดเอง ดังนั้นลูกจึงได้ใจ
โดยเฉพาะลูกสาวคนโต เรียนจบมาแล้วไม่ได้ช่วยงานกลับทำตัวนอกกลุ่มนอกทางและทำตัว
หมางเมินบิดามารดา ไม่รักกิจการของพ่อแม่ต้องการแต่จะขายเพื่อนำเงินมาใช้จ่าย สุดท้าย
หนีพ่อไปยามได้รับความทุกข์และกิจการล้มละลาย ลูกสาวคนรองพยายามช่วยเหลือแต่ไม่
สำเร็จ ทั้งนี้เพราะเขาเป็นคนที่ให้เกียรติและตามใจลูกมากเกินไปนั่นเอง

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ระพีมีอาชีพปั้นโอ่งและทำเซรามิคซึ่งเขาได้รับสืบทอดมาจากบรรพบุรุษมานานจน
ลูกสาวโตพอจะรับต่อกิจการ เขาจึงคิดที่จะขยายกิจการต่อไป ภรรยาของระพีมักจะบอก
กับลูกสาวว่า

"พ่อเขาอยากทำโรงงานเซรามิคดีๆ เอาชนิดดีเลิศส่งออกได้ งานโอ่งที่
ราชบุรี มันอึดตัวแล้ว"

(โบตัน. 2532 : 10)

ดังนั้นระพีจึงให้ภรรยาของเขาและลูกสาวดูแล ส่วนตัวเขาเองไปร่วมหุ้นกับญาติ
ที่เชียงใหม่ทำโรงงานรุ่งระพี เป็นชื่อรวมระหว่างอรุ่ง อาเดือน ลงทุน 40 % ส่วนระพี
ถือหุ้น 60 %

ภรรยาวิศุย์ให้เพื่อนๆ ฟังแต่ก็ยังทำอะไรไม่ได้เพียงแค่ดูสถานการณ์ไปก่อน

ระพีต้องทำงานอย่างหนักเพื่อจะได้เงินมาใช้หนี้โรงงานซึ่งประสบปัญหาการขาดทุนอย่างรุนแรง เขาไม่ได้บอกให้ใครทราบเก็บเอาไว้คนเดียว นานๆเข้าคนที่มิดีมีมือมีความสามารถ ถูกโรงงานใหม่ๆ ที่ตั้งใกล้เคียงซื้อตัวไป และที่สำคัญหุ้นถูกขายออกไป ในที่สุดระพีทนแบกภาระไม่ไหวถูกรณาคารยึดกิจการ ถึงแม้เขาจะพยายามแก้ไขปัญหาและลูกสาวคนเล็กได้ช่วยเหลือด้านการเงินอีกแรงหนึ่งก็ตาม เขาทนไม่ได้ คนในครอบครัวแตกแยกไปคนละทาง เขาจึงหาทางออกที่ดีที่สุด โดยทิ้งอนุสรณ์ของ โรงงานรุ่งระพีไว้ให้คนรุ่นหลังระลึกถึง

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะเจ้าแก้ว ระพีมีกิจการและโรงงานปั้นโอ่งใหญ่โตเป็นปึกแผ่น เขาได้ขยายงานของเขาไปยังจังหวัดเชียงใหม่ทำเซรามิคเพื่อส่งออกต่างประเทศ นอกจากเขาจะทำเพื่อการค้าแล้ว ถือว่าเป็นการช่วยเหลือสังคม โดยกระจายรายได้ให้ประชาชนได้มีงานทำ แม้จะเป็นจำนวนไม่มากแต่เขาก็พอใจ น่าเสียดายที่กิจการของขาดทุนจนรณาคารยึดกิจการ ระพีเสียใจมาก สุดท้ายระพีหาทางออกโดยการฆ่าตัวตาย อย่างไรก็ตามความดีของระพีที่ได้ทำไว้ ถือว่าเป็นการสร้างประโยชน์ให้แก่ประเทศที่อาศัยอยู่ได้อย่างเหมาะสม

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องบัวแดงน้ำ

1. ติลก

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะสามี ติลกแต่งงานกับหญิงจีนคนหนึ่งที่บ้านนอกมีลูกด้วยกันสองคนแต่เธอไม่มีสิทธิมีเสียงใดๆทั้งสิ้น เขามีหน้าที่ส่งเงินให้เธอเลี้ยงลูก ขาดเหลืออย่างไรมาขอได้ นับว่าติลกเป็นสามีที่ไม่ทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ เลี้ยงภรรยาด้วยเงินและเมื่อมีโอกาสเขาก็หาภรรยาใหม่อีกสองคน โดยให้เงินเดือนประจำเหมือนกัน เขามักจะบ่นกับภรรยาใหม่ของเขาว่า

"มีเมียอีกคนนี่มันสิ้นเปลืองถึงเพียงนี้เชียวหรือ เมียเดิมที่อยู่บ้านนอกไม่เห็นต้องเลี้ยงดูอะไร ส่งเสียเงินให้ลูกเรียน ที่ดินในเมืองนั้นสองสามแปลงของลูกก็เก็บค่าเช่ากินไป ไม่เคยวุ่นวายและไม่เคยขอร้อง"

(โบทัน. 2532 : 486)

เขาคิดว่าการเป็นสามีนั้นง่ายมาก แต่เขาหาว่าไม่ว่ามันมีความหมายมากกว่านั้น เพราะต้องรับผิดชอบอีกมากมาย

ในฐานะพ่อ ดิลกทำหน้าที่ได้เพียงอย่างเดียว คือใช้เงินเลี้ยงลูก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกจึงไม่มีเยื่อใยแห่งความรักเหลืออยู่ พ่อลูกไปคนละทางดังคำนึกคิดของเขาที่ผู้แต่งได้บรรยายไว้ว่า

"รู้สึกว่าคุณไม่เคยคิดที่จะมาอยู่กับพ่อ ไม่ได้สนใจว่า พ่อแม่แยกกันอยู่ ไม่สนใจหรือมีปมด้อยอะไรอย่างเด็กบางคน อาจเป็นเพราะแม่ดูแลใกล้ชิดหรือเพราะมีเงินใช้ไม่ขาด"

(โบทัน. 2532 : 487)

บางครั้งดิลกนึกถึงเรื่องนี้เหมือนกัน แต่เมื่อเห็นผู้หญิงสวย เขาลืมครอบครัวของเขา เขาจึงเป็นพ่อที่ไม่ค่อยจะเป็นแบบอย่างแก่ลูกเลย

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ดิลกเป็นพ่อค้าและผู้รับเหมาก่อสร้าง เนื่องจากพ่อแม่ของเขาเสียชีวิตตั้งแต่เขายังเล็ก ชีวิตของดิลกมีแต่ความยากจนข้นแค้นอดมื้อกินมื้อ แต่เมื่อเขามีฐานะดีขึ้น เขาจึงใช้ความสามารถที่มีในตัวเองทุกอย่างที่จะทำให้อาชีพก้าวหน้าร่ำรวย ไม่ว่าจะเป็นวิธีการที่ดีหรือไม่ดีก็ตาม โดยเฉพาะธุรกิจจัดสรรที่ดินเพื่อทำบ้านทาวน์เฮ้าส์ คอนโดมิเนียม เขาถือว่าการติดต่อทำธุรกิจเรื่องที่ดินต้องมีวิธีการที่ต้องอาศัยความสามารถ

"เสียตึก รู้กาลเทศะและการสังคมสมัยใหม่ดี เขารู้ว่ายุคสมัยเปลี่ยนไป
ผู้คนนับถือเงินมากกว่า"

(โบทัน. 2532 : 25)

ดังนั้นเขาจึงมีวิธีการที่จะเข้าหาคุณหญิงเจ้าของที่ดินผืนงามที่เขาสนใจ แต่ไม่ได้
เป็นไปตามแผนที่เขากำหนดไว้ตึกจึงหาอุปายเข้าทางหลานคุณหญิง ชื่อนมตรา เขาทำได้
เป็นผลสำเร็จโดยการหลอกล่อมนมตราจนหลงเสียตัวให้กับเขา

ในการติดต่องานทุกอย่าง ตึกจะติดตามเรื่องราวอย่างเอาใจใส่เป็นอย่างดี เมื่อ
เขาเห็นช่องทางเขาก็ดำเนินการทันที ซึ่งทำให้อาชีพของตึกเป็นไปได้ค่อนข้างดี สร้าง
ฐานะได้อย่างรวดเร็ว ถ้าเขาไม่หมกมุ่นเรื่องผู้หญิงมากเกินไป ชีวิตและครอบครัวของ
ตึกคงจะมีความสุข

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ตึกไม่สนใจที่จะช่วยเหลือใคร นอกจากเห็นแก่ตนเองเท่านั้น ดังนั้น เขาจึง
เป็นบุคคลที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อผืนแผ่นดินที่เขาอาศัยอยู่ และยังเป็นภัยต่อผู้หญิงอีกด้วย

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องอยู่กับก๋ง

1. ก๋ง

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะปู่ ก๋งได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างดีโดยการให้ความรัก ความห่วงใย เลี้ยงดู
หยกซึ่งเป็นหลานชายคนเดียว ให้มีชีวิตอยู่ตามฐานะ ก๋งคอยอบรมสั่งสอนหยกให้เป็นคนดี
และพยายามสนับสนุนให้หยกเรียนหนังสือเพื่อจะได้มีวิชาใช้ทำมาหากินในอนาคต ซึ่งหยกก็
ไม่ได้ทำให้ก๋งผิดหวัง

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะคนรับจ้าง กังเข้ามาอาศัยทำมาหากินในเมืองไทยแบบคนไม่มีความรู้ติดตัวมาเลย ดังนั้นเขาจึงต้องประกอบอาชีพหลากหลายเท่าที่จะทำได้ อาชีพที่ถนัดคือรับจ้างขนของ เมื่อกังเข้าสู่วัยชราไม่มีกำลังและเรี่ยวแรง กังไม่อยู่นิ่งเฉยทำงานจักสานภาชนะต่าง ๆ ด้วยไม้ไผ่และเชือกกล้วยไว้ขายแบบไม่ตรึงจิตซึ่งเป็นการแลกของมาใช้มากกว่า ดังตัวอย่างที่บ้ำสำเนียงเอาของมาฝาก กังให้หยกนำเชือกกล้วยสำหรับมัดห่อของใช้ไปให้ กังกล่าวว่า

"หยก เย็นถ้ามีเวลาว่างละก็เอาเชือกกล้วยนั้นไปให้บ้ำสำเนียงใช้สักสองมัด บอกว่ากังทำเองฝากมาให้ใช้อย่าลืมนะ"

(หยก บุรพา. 2519 : 23)

แสดงว่ากังไม่เคยรับของของใครไว้โดยไม่มีสิ่งตอบแทนและกังไม่เคยอดอยากปากแห้งครั้งใดที่ทำงานไม่ได้ เงินสัารองช่วยเหลือกังได้ ในการประกอบอาชีพจักสานของกังหยกมักคุยให้ครูบรรงค์เสมอว่า

"กังมีฝีมือทางจักสานเครื่องไม้ไผ่ และเครื่องหวายมาก และเป็นอาชีพหลักเลี้ยงหยกมาหลายปี หากคราวใดกังออกไปหาซื้อไม้ไผ่มาใช้งานเจอเจ้าของใจดีให้หน่อไม้มากิน กังก็จะแบ่งให้นำไปฝากที่บ้านครู"

(หยก บุรพา. 2519 : 58)

สิ่งของที่กังทำ เช่น ตะกร้า พัด ถาดไม้ไผ่ ฯลฯ นับว่าเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับกัง ที่อยู่ในวัยชรา ซึ่งอาชีพนี้เลี้ยงตัวเองได้ กังไม่ได้หวังร่ำรวย กังใช้แลกเปลี่ยนโดยใช้น้ำใจไม่ตรีมากกว่า ทำให้มีคนรักกังมากกว่าคนชัง

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะผู้อาวุโสของตลาด กังได้รับการยกย่องให้เป็นผู้อาวุโสของตลาดทั้งนี้ เพราะที่กังมาอยู่ที่ตลาดแห่งนี้เป็นเวลานาน ประกอบกับนิสัยอันดีงามของกังจึงเป็นที่พึ่งของทุกคน มีเรื่องทุกร้อนใดๆช่วยแก้ปัญหา เขาจะมาหากัง ซึ่งกังช่วยเหลือแนะนำอย่างดี บางครั้งให้ข้อคิดที่ดีไปปฏิบัติ กังเป็นคนที่ไม่แล้งน้ำใจต่อชุมชนของตนเอง ช่วยสิ่งใดได้เขาจะช่วยเพราะกังถือว่าไม่มีสิ่งใดที่จะแลกคนในสังคมได้ เท่าการมีน้ำใจไม่ตรีต่อกัน

ดังนั้นเมื่อกังมีอายุครบ 70 ปี ทุกคนในหมู่บ้านร้านตลาดจึงเห็นพ้องต้องกันว่า จะต้องจัดงานฉลองคล้ายวันเกิดให้กับกัง เพราะว่า

"กังเป็นผู้ที่อาวุโสที่สุดในตลาดนี้และทุกคนในตลาดก็ได้ประจักษ์แล้วว่า กังเป็นผู้ที่ตั้งมั่นอยู่ในความซื่อสัตย์ ซื่อหน้าเพียร เป็นผู้วางตนสมเป็นผู้ใหญ่ของชุมชนนี้ เมื่อเป็นเจตนาอันบริสุทธิ์ของเพื่อนบ้านที่เคารพนับถือ ส่วนใหญ่ กังก็สุดที่จะขัดได้"

(หยก บุรพา. 2519 : 275)

อาจกล่าวได้ว่ากังเป็นตัวอย่างชาวจีนที่มีวิถีทางในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมไทยได้อย่างมีความสุขแม้ไม่ร่ำรวยก็ตามข้อคิดที่ดีงามที่ได้จากกังสามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

2 หยก

2.1 สถานการณ์และบทบาทในครอบครัว

ในฐานะหลาน หยกเป็นเด็กที่กังนำมาเลี้ยงฐานะลูกหลาน หยกจึงตอบแทนบุญคุณของกัง โดยการทำงานและเชื่อฟังคำสั่งสอนของกัง ทุกเช้าหยกต้องไปตลาดซื้อของตามที่กังต้องการและทำอาหารอย่างง่ายรับประทานกันระหว่างกังกับหยก ที่ลืมไม่ได้คือหมาก

"หมากเป็นอาหารรองของกัง เมื่อต้มน้ำชาหลายถ้วยในตอนเช้าหลังจากตื่น

นอนแล้วก็จะเริ่มคำต่อคำไปจนถึงก่อนนอน กังตืดหมากเหมือนคนรุ่นใหม่ติดบุหรี่
ขาดไม่ได้"

(หยก บุรพา. 2521 : 8)

หยกต้องคอยดูว่า ถ้าทำงานเป็นแรงงานแทนให้กังได้สุดแต่กังจะให้ทำ เพราะ
ถือว่าเป็นการแสดงความกตัญญูแก่ผู้ที่ผู้มีพระคุณ แสดงว่า หยกเป็นผู้ที่รู้จักตอบแทน
บุญคุณของคนแม้เขาจะไม่ใช้ลูกแต่มีฐานะเพียงหลาน หยกสามารถทำตนให้เป็นคนดีได้

2.2 สภาพภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะลูกจ้าง ถึงแม้หยกจะเป็นเด็กและรู้ว่าฐานะทางบ้านที่อยู่กับกังนั้นไม่
ค่อยดีแต่กังพยายามสอนให้เป็นคนประหยัด มัธยัสถ์ เมื่อมีเวลาว่าง ถึงแม้จะไม่ได้
ประกอบอาชีพแต่หยกก็ทำงานรับจ้างทั่วไปตามกำลังของตนเอง ดังเช่น คำพูดของหยก
ที่เล่าให้ลูกชายคุณนายทองหล่อฟังว่า

"เด็กห้องแถวกลางตลาดอย่างฉัน ก็ต้องหัดทำงานได้สารพัดอย่าง ไม่ว่า
งานหนักหรืองานเบา มันเป็นความจำเป็นโดยมีความจนเป็นนายคอยชี้แนะบัญชา
ความตื่นรนเป็นเมื่อคอยผลักดัน ความเพียรเป็นพี่เลี้ยงคอยหนุนมิให้ระทดท้อ"

(หยก บุรพา. 2521 : 11)

กังเคยสอนหยกให้ยอมรับความเป็นจริงของชีวิต มีความมั่นใจในตัวเองและ
เข้มแข็งต่อการบุกบันเพื่อความอยู่รอด ข้อคิดอื่นๆ ของกังทำให้หยกเข้าใจฐานะที่แท้
จริงของตนเอง หยกเป็นสุขใจได้ต่อความขัดสนยากจนและไม่ย่อท้อ เมื่อเขาว่างจาก
การเรียน หยกรับจ้างช่วยงานบ้านคุณนายทองหล่อในวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ โดยการ
ทำความสะอาดบริเวณบ้าน ปลูกต้นไม้ต่างๆ เช่น

"หยกช่วยจัดการให้หน่อยนะ พวกต้นไม้ใบหญ้าบ้าง ถางออกเสียให้หมดแล้ว
กวาดให้เตียน"

(หยก บุรพา. 2521 : 82)

คุณนายทองหล่อบอกงานให้หยกทำ ซึ่งมันไม่เหลือบ่ากว่าแรงของหยก ซึ่งหยกดำเนินการตามที่คุณนายทองหล่อสั่งทุกประการ พร้อมทั้งดูแลต้นไม้มด้วย หยกคิดว่าเงินทุกบาททุกสตางค์ของหยกมาจากน้ำพักน้ำแรงอันบริสุทธิ์ และจากการเต็มใจของผู้ให้ ถือว่าเป็นการทำงานที่สุจริตแล้วสำหรับหยก ค่าตอบแทนที่ได้หยกนำไปให้กั้งและใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

นับว่าหยกเป็นผู้ที่ตั้งใจทำงานเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว ตามกำลังความสามารถที่ตนจะพึงทำได้ แม้ว่าจะเป็นคนก็ตาม เขาได้แสดงบทบาทของลูกจ้างได้เป็นอย่างดี ในอนาคตต้องพึ่งตัวเองได้อย่างแน่นอน

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะเพื่อนบ้านที่ดี เพื่อนบ้านของกั้งทุกคนต่างก็เห็นชีวิตและความเป็นไปของหยกทั้งนั้นว่าเป็นเด็กดี ขยันทำงาน ช่วยเป็นตัวแทนของกั้งได้ ดังนั้นไม่ว่าหยกจะไปไหนติดต่อขอเรื่องกับใคร หรือช่วยงานใครก็ได้รับความร่วมมือ เห็นอกเห็นใจได้เป็นอย่างดี สิ่งที่กั้งสอนให้หยกทำกับเพื่อนบ้าน คือ การสร้างมิตรไมตรีและมีน้ำใจต่อกัน กั้งสอนหยกว่า "น้ำใจไมตรีแลกได้ทุกสิ่งทีประสงค์" ทำให้หยกอยู่ร่วมสังคมนี้อย่างมีความสุข

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องกตัญญูพิศवास

1. กิม

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะสามี กิมเป็นสามีที่รับผิดชอบต่อครอบครัว ถึงแม้กิมจะทำมาหากินในเมืองไทย เขาส่งเงินไปให้ครอบครัวที่เมืองจีนทุกครั้ง จนกระทั่งภรรยาของเขาตัดสินใจแต่งงานใหม่ กิมเล่าว่า

"อ้าวไม่ได้ทอดทิ้งเขาหรอกนะ พอมายู่เมืองไทยได้สักพัก อ้าวก็ติดต่อไป

สม่าเสมอส่งจดหมายส่งไปให้มิละหลายครั้ง แล้วคิดว่าให้สืมาอำปาก มีที่ซุกหัวนอนถาวรสักหน่อยแล้วจะมารับเขามาอยู่ด้วยที่เมืองไทย เพราะมีลูทาง เจริญกว่าที่โน่น"

(หยก บุรพา.2521: หน้า 26 เล่ม 1)

กิมทำหน้าที่ของสามีที่ดีต่อครอบครัว เมื่อภรรยาแต่งงานใหม่สถานการณ์เป็นสามี ของกิมก็สิ้นสุดลง

ในฐานะเพื่อน ถึงแม้เขาจะอายุมากแต่เขาก็เป็นเพื่อนที่ดีของจิ่วซึ่งมีอายุน้อย กว่าเขา แต่มีความรักเยื่อใยอาทรต่อกัน ทุกข์สุขอย่างไรก็ได้ตามกัน และยอมรับความ ผิดแทนกันได้เมื่อจิ่วได้มีความสุขเขาก็ไม่ลืมแปะกิม จากเหตุการณ์วันแต่งงานของจิ่วกับ เช็ง เขาขอรับรองให้แปะกิมมาอยู่ด้วยกันว่า

"มาอยู่เสียด้วยกันทีนี้ดีกว่า อย่าต้องไปลำบากลำบากอีกเลย"

(หยก บุรพา. 2521 : 635)

"ให้อัวสองคนได้ตอบแทนอาแปะบ้างเถอะ อัวสองคนจะ ไม่มีมีความสุขได้เลย ถ้าอาแปะไม่ยอมรับการตอบแทนของเราครั้งนี้ แม้ชีวิตอาแปะก็เสี่ยงแลกให้เรา สองคนมาแล้ว แต่ทำไมจะปิดโอกาส ตอนแทนบุญคุณของเราเสียล่ะ"

(หยก บุรพา. 2521 : 635)

ตอนแรกแปะกิมปฏิเสธ แต่ตอนหลังทนรับไว้ด้วยความจริงใจของคนทั้งสองไม่ ไหวจึงยอมมาอยู่ด้วยกัน

แสดงว่า วัยไม่สำคัญเท่ากับความจริงใจของเพื่อนที่มีต่อกัน ช่วยเหลือกันทั้งในยาม ทุกข์ยากและยามมีความสุข เสมือนครอบครัวเดียวกัน ในบั้นปลายของชีวิต กิมอยู่บ้านเดียวกัน กับจิ่วอย่างมีความสุข

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

กิมประกอบอาชีพค้าขาย ทั้งนี้เพราะไม่มีความรู้ติดตัวมา เมื่อถึงเมืองไทยต้องทำงานหนักสารพัดทุกอย่าง เพื่อให้ได้อาหารเช่นข้าวต้มหรือน้ำข้าวมาประทังชีวิต จากนั้นทางานทำเป็นจับกัง แยกหามของหนักอยู่หลายปีเก็บหอมรอบริบ พอเป็นทุนทำการค้าขายเป็นของตนเอง ได้กำไรบ้างต่อทุนไปทีละเล็กละน้อย อาชีพสุดท้ายค้าขายมุ้งหาวแร่ แต่ถึงแม้งานหนักเงินมีไม่มาก กิมก็มีความสุขพอประมาณกับชีวิตที่ผ่านมาครั้งศตวรรษ ลูกค้าจะรักและให้ความไว้วางใจดัง เช่นตัวอย่าง กล่าวถึงเขาว่า

"คนทั้งตรอกรักแกมากเพราะเป็นคนแก่ที่ไม่จู้จี้ปากร้าย ซึ่งยังมีจิตใจอารีย์อีกด้วย"

(หยก บุรพา. 2521 : เล่ม 1)

นับว่าสถานะและบทบาทในด้านการประกอบอาชีพของกิมเป็นแบบปกติหาเข้ากินค้าทำพอมือพอกิน ไม่โลภมากและคดโกงใคร ดังนั้นจึงทำให้กิมมีชีวิตอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะผู้อาวุโสของหมู่บ้าน ทั้งนี้เพราะเขาเป็นคนที่จิตใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือคนได้อย่างเต็มใจเท่าที่โอกาสจะอำนวยให้ โดยเฉพาะเพื่อนบ้านใกล้เคียง

ทุกวันที่กลับจากการเร่ขายมุ้ง แก้มักจะซื้อขนมมาแจกเด็กๆราวกับเด็กเหล่านั่นเป็นลูกหลาน "เด็กใจกล้าบางคนวิ่งเข้ามาทวงขนมแกแล้วก็วิ่งมือเปล่าจากไปเพราะเย็นนี้แกไม่ได้ซื้ออะไรติดมือมาแจก ทั้งนี้เพราะเด็กเหล่านั้นคุ้นเคยกับกิม ถ้าเขากลับมาต้องวิ่งมาขอขนมได้หรือไม่ได้ไม่เป็นไร กิมปฏิบัติอย่างนี้เป็นประจำเป็นการช่วยเหลือสังคม ตามความสามารถของแก น่ายกย่องและชมเชย

กิมวางตัวเป็นเพื่อนบ้านที่ดีด้วย และเป็นผู้หลักผู้ใหญ่คอยดึงคอยส่งเสริม คอยปลอบประโลมตามวาระอันควรเสมอมาด้วยความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง กิมเป็นบุคคลที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อสังคม ใครคบหาสมาคมย่อมได้ประโยชน์มากกว่าโทษ แม้แต่การเสียสละเพื่อส่วนรวมให้มีความสุข กิมยอมทำด้วยความเต็มใจ เช่นจากเหตุการณ์ไฟไหม้ย่านตรอกข้าวเงินอาศัยอยู่ผู้เห็นคนแก่คือ กิม แต่ไฟลุกจากหลังบ้านของเซ่ง ตำรวจสงสัยจึงตั้งใจ

ช่วยเซ็งอยู่ แต่กิมออกมารับหน้าแทนว่าเป็นต้นเพลิงที่เกิดขึ้น กิมจึงถูกตำรวจจับไป เพราะเขาต้องให้ดูแลเซ็ง จิว เซ็งและเชื่อมตื้นตันใจกับน้ำใจอันประเสริฐของกิม ในที่สุดกิมหลุดพ้นโทษออกมาเพราะพิสูจน์ได้แล้ว ไม่ใช่ฝีมือของแกแต่เป็นฝีมือของเขาของที่ต้องการไล่ที่อยู่อี้ออกไป

ถึงแม้กิมจะเป็นชาวจีนที่ไม่ร่ำรวยเงินทอง แต่ความหวังดีมีเมตตาจิตต่อสังคมรอบข้าง ทำให้เขาได้รับความเห็นใจจากเซ็งและจิวให้เป็นญาติผู้ใหญ่กับครอบครัวของเขาตลอดไปแสดงว่าเขาได้วางบทบาทของเขาได้ดีทำให้ผู้อื่นได้เห็นคุณค่า

2. จิว

2.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก จิวค่อนข้างจะอาภัพที่พ่อแม่เสียชีวิต ตั้งแต่เขายังเป็นหนุ่มทำให้เขาต้องต่อสู้ชีวิตมาด้วยลำแข้งของตนเอง ซึ่งมีทั้งความลำบากและความยากจนข้นแค้น เขาใช้ชีวิตด้วยการครองความเป็นโสดเรื่อยมา จากความคิดคำนึงของจิวว่า

"เตี้ยและแม่ของเขาสิ้นชีวิตไปตั้งแต่เขาเพิ่งแตกเนื้อหนุ่มใหม่ๆ ถ้าป่านนี้แม่ของเขายังมีชีวิตอยู่ คงไม่ปล่อยให้เขาครองโสดมาจนบัดนี้"

(หยก บุรพา. 2521 : หน้า 22 เล่ม 2)

จิวยังรำลึกถึงอยู่เสมอเขามักจะเล่าชีวิตของเขาและของพ่อแม่ให้คนอื่นฟัง ทุกคนได้แต่เห็นใจ ซึ่งจิวพอใจที่เห็นเช่นนั้น เขาเป็นบุคคลที่ไม่ลืมนุญคุณของพ่อแม่

ในฐานะสามี กว่าจิวจะได้เป็นสามีเขาต้องอาศัยความอดทนสูงมาก เพราะไปแอบชอบคนมีเจ้าของแล้ว คือ เซ็ง แต่เขาไม่ได้ใช้วิธีการแย่งเขามา เขาพยายามทำความดีช่วยเหลือคนที่เขารักในทุกๆเรื่อง เท่าที่จะสามารถทำได้ ในที่สุดเขาได้ซ่อมแซมบ้านให้เป็นเรือนหอพร้อมทั้งจัดพิธีแต่งงานตามควรแก่ฐานะของตนเอง แม้ว่าเซ็งจะผ่านการมีสามีและลูกติดอีกหลายคนเขาไม่ได้รังเกียจ จิวพยายามจะสร้างฐานะโดยการซ่อมแซมบ้านพักให้ดีขึ้นและ

ชั้นทำมาหากินเพื่อเลี้ยงครอบครัวให้มีความสุขสถานะและบทบาทในการเป็นผู้นำครอบครัว
พร้อมที่จะเริ่มต้นในสิ่งที่ตั้งาม

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

จิ๋วมีอาชีพเป็นหัวหน้าคนงานโรงงานทำจักรยาน มีลูกน้องหลายคนที่ต้องรับผิดชอบ
จิ๋วได้รับความไว้วางใจจากเถ้าแก่มากเพราะลักษณะนิสัยของเขา คือ ไม่ดื่มเหล้า สูบบุหรี่
และเล่นการพนันเหมือนเพื่อนคนงานอื่นๆ เหตุที่จิ๋วถูกปลดออกจากงานอย่างไม่ยุติธรรม
เพราะเถ้าแก่ต้องการคนของตนเองทำหน้าที่แทน ซึ่งเป็นเครือญาติกันและทำงานได้พอๆ
กับจิ๋ว เพื่อนๆคนงานได้กล่าวถึงความสามารถของจิ๋วว่า

"จิ๋วเป็นคนงานระดับหัวหน้า เขารู้งานทุกด้านลงมือทำเองได้ทุกขั้นตอนและ
ออกคำสั่งได้โดยไม่พลาด เพราะมีความชำนาญ รู้งานจริง แต่เขาเองถูกปลด
เพราะเงินเดือนสูง"

(หยก บุรพา. 2521 : หน้า 93 เล่ม 1)

แม้จะทำให้จิ๋วต้องขมขื่นใจ รวมทั้งคำชมเชยและคำยืนยันของเถ้าแก่ ยังตอกย้า
ลงไปอีก ลี้อเป็นคนดี ทำงานเก่ง ไม่อยากให้ออกเลย แต่มักจำเป็นเหลือเกิน อ้าวไม่
ลืมนวลีเป็นคนหนึ่งที่มีส่วนทำให้โรงงานนี้เจริญมาก่อน ขอให้ทางโรงงานได้ตอบแทนลื้อ
บ้าง ถึงแม้ว่าเขาจะถูกออกจากงาน แต่เขาก็ยังช่วยเหลือเพื่อนซื้อเครื่องมือเครื่องใช้
กับลูกเขยของเถ้าแก่ โดยต่อรองและพูดคุยบังคับเชิงขอร้องให้เข็มทำงานต่อไป หลังจาก
ที่เขาว่างงานได้ไม่นาน เถ้าแก่จึงเรียกตัวเขากลับเข้าทำงานตามเดิมแสดงว่าเป็นผู้ที่มี
ความสามารถในการประกอบอาชีพดี วางตนได้เหมาะสมการเป็นหัวหน้าคนได้

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะนักสงเคราะห์ผู้อื่น จิ๋วมีความเหมาะสมกับตำแหน่งที่เขาทำจริงๆ แม้ว่า
สภาพความเป็นอยู่ของจิ๋วไม่แตกต่างจากสลัมทั่วๆ ไป แต่เป็นสลัมคนจีน สังคมรอบตัวเขา

มีแต่ความหลากหลายดี ชั่ว ซึ่งเป็นปกติสำหรับเขา แต่เขาสามารถประคองตัวมาได้ตามความสามารถและฐานะของตนเอง โดยเฉพาะความมีน้ำใจช่วยเหลือต่อคนรอบข้าง เขาแสดงความเป็นสุภาพบุรุษทุกคนที่คบหาสมาคมกับเขาชื่นชม และพอใจพร้อมที่จะตอบแทน เช่น แป๊ะกิม เชื่อม สมศรีและ เช็ง คนจีนแบบจิวยังมีอีกมากในแผ่นดินไทย

3. หมง

3.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะหัวหน้าครอบครัว หมงเป็นสามีแบบสมัยโบราณเลี้ยงครอบครัวโดยให้ภรรยาอยู่บ้านเลี้ยงดูลูกหลายคน เขายอมเสียสละความเหน็ดเหนื่อยทั้งปวง จนไม่ค่อยมีเวลาพักผ่อนเท่าที่ควร ได้เงินมาให้ภรรยาเป็นคนเก็บไว้ ภรรยาและลูกจึงอยู่ดีมีสุข และเขายังคิดปกป้องภัยทุกอย่างให้กับครอบครัวด้วยทั้งนี้เขาคิดว่า

"เขาหวังเหลือเกินว่าจะเป็นผู้ปกป้องคุ้มภัยและให้ความสุขทุกอย่างแก่พลเรือน
สมกับความดีงามที่พลเรือนมีต่อเขา"

(หยก บุรพา. 2521 : หน้า 31 เล่ม 2)

แสดงว่าหมงเป็นห่วงใย อดทนเพื่อให้ทุกคนในครอบครัวมีความสุข แม้สุขภาพเขาจะไม่ดีก็ตาม แต่หมงก็ทนได้

3.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะพ่อค้า หมงประกอบอาชีพเป็นพ่อค้าชำแหละหมูขายให้แก่เพื่อนบ้านทุกเช้า เขาจะเดินไปตลาดตกทายปราศรัยกับเพื่อนบ้านอย่างสนิทสนม โดยเฉพาะกิมมักจะชมหมงบ่อยๆ ว่าเป็นคนขยันทำมาหากิน

"ขยันเหลือเกิน ใครเป็นลูกเป็นเมียของหมงก็สบายไปชาติหนึ่ง"

(หยก บุรพา. 2521 : 26)

รายได้จากการประกอบอาชีพของเขาล้วนเสียตัวได้ เขามีลูกหลายคนและเมียก็ไม่มีรายได้พิเศษมาสมทบ เงินทองที่หามาได้ จึงหมดไปกับการครองชีพ มีหน้าซ้ำกำไรจากการค้าของเขายังถูกเบียดเบียนไปอีกเป็นบางส่วน เช่น ต้องจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำท้องที่และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากรอีกบางตำแหน่ง ซึ่งเป็นภาระจ่ายอมที่เข้มข้นและความปรารถนาความราบรื่น ในการทำมาหากินอย่างสุจริตของพ่อค้านั้นเองที่ส่งผลให้ธรรมนิยม อภัยคนที่ยืนได้เรื่อยมา ถึงอย่างไรก็ตาม เขายังทำหน้าที่และบทบาทของพ่อค้าหมู่อย่างเจียมเนื้อเจียมตัวมาเสียดยที่ถูกเจ้าหน้าที่บ้านเมืองกลั่นแกล้งใส่ร้ายจนเขาต้องเนรเทศกลับเมืองจีนของเขา

3.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะเพื่อนบ้านผู้เอื้ออาทร ทุกคนในตรอกจะรักหมด เพราะเป็นคนใจดีไม่มีเรื่องราวกับใครขยันทำมาหากิน เนื่องจากเขาต้องปากกัดตีนถีบประกอบอาชีพเพื่อความอยู่รอดของครอบครัว ดังนั้นเรื่องงานสังคมจึงไม่เกินไปกว่ารู้จักกัน แต่ถ้าใครขอร้องให้เขาช่วยเหลือเขาจะช่วยตั้งเหตุการณ์ที่จิตตงานและขอความช่วยเหลือจากเขา เขากล่าวว่า

"เห็นใจจริง ๆ คนตงงานนั้นะ เอ้อ เงินทองชักจะร่อยหรอแล้วละมัง พวกเรามันเป็นคนทำงานเหนื่อยแล้วมีความสุข ทำอย่างไรดีล่ะอยากจะช่วยเหลือเกินแต่ตัวเองก็ไม่รู้จักใครนอกจากพวกที่ขายหมูอยู่ด้วยกันเท่านั้น"

(หยก บุรพา. 2521 : 24)

หมงแสดงความเห็นใจและอยากช่วยเหลือจึงบอกตกลงว่า

"เห็นใจจริง ๆ พวกเรามันก็ห่วยเหมือนกัน ทั้งนั้นแหละหมดงานก็หมดเงิน หมงสามารถช่วยได้แค่นั้น ส่วนอื่นๆถ้ามีความจำเป็นเขาก็ช่วยเหลือได้"

(หยก บุรพา. 2521 : 24)

สถานการณ์และบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องคำแบบจีน

1. ลิ้ม

1.1 สถานการณ์และบทบาทในครอบครัว

ในฐานะผู้นำครอบครัว กว่าลิ้มจะตั้งตัวเป็นปึกแผ่นได้อาศัยความมานะพยายาม อุตทน อุตออม และพัฒนาตนเองจากการทำมาหากินอย่างปากกัดตีนถีบ และค้าขายหาบเร่ จนมีกิจการร้านขายอาหาร มีเงินทองเลี้ยงครอบครัวได้ ชาวบ้านเรียกว่าเถาแก่ ภรรยา และลูกชายหญิงอีกห้าคนต่างก็มีส่วนร่วมในกิจการของเขา เขาพยายามสร้างความสามัคคีในครอบครัวโดยเขาคิดว่าอยู่เสมอดีว่า

"นายลิ้มรู้สึกอย่างขึ้นบานขณะที่มองเห็นเมียและลูกช่วยงานกันคนละไม้คนละมืออย่างไม่ว่างนอน มันเป็นภาพที่เขาคุ้นชินมานานแล้วก็จริง แต่เมื่อได้มีโอกาส เขามาแบ่งปันใจอยู่ท่ามกลางคนเดียวย่างนี้ เขาอดที่จะปลาทปลื้มโสมนัสในความสามัคคีกลมเกลียวของสมาชิกทุกคนในครอบครัวเสียมิได้"

(หยก บุรพา. 2523 : 20)

เขายอมรับกับตนเองว่า หัวหน้าครอบครัวจะประสบผลความสำเร็จในกิจการได้นั้นต้องได้รับความสนับสนุนส่วนหนึ่งจากบริวารในครอบครัวของตน จากการที่ลิ้มเป็นคนที่ยืนหยัดแข็ง ทำให้ทุกคนในครอบครัวได้เห็นว่ ทุกคนมีส่วนร่วมที่จะทำให้ครอบครัวมีฐานะและมีความสุขได้ ปัญหาต่างๆเกี่ยวกับความขัดแย้งจึงไม่มี เพราะทุกคนต่างก็มีงานทำ มีที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย ลิ้มได้จัดให้เมียและลูกอยู่ชั้นบน แต่ตัวเขาเองอยู่ชั้นล่างซึ่งเป็นเสมือนด่านแรกที่ต้านภัย ซึ่งอาจจะมิเข้ามาคุกคามความสงบสุขของครอบครัวได้ ถึงแม้จะไม่ร่ำรวย ลิ้มสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ โดยที่ไม่เดือดร้อนถึงผู้อื่นและผืนแผ่นดินที่อยู่

ในฐานะพ่อ ลิ้มเป็นแบบอย่างของลูกได้ โดยลิ้มจะทำตัวเป็นตัวอย่างให้ลูกๆได้เห็นความขยัน มีมานะ อุตทน ทำจริง จนทำให้ครอบครัวและลูกๆอยู่ได้อย่างมีความสุข

เขาไม่ปล่อยให้ลูกๆ ได้อยู่เฉยๆ ใช้เงินเที่ยวเตร่ไปวันๆ จนหมดอนาคต ทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจการของครอบครัวเหมือนกันหมด

ลี้มเป็นห่วงเรื่องการศึกษาของลูก เขากลัวลูกจะไม่มีความรู้ ดังเช่น ตัวของลี้มเองไม่เคยได้รับมา เขาจึงสนับสนุนให้ลูกเรียนหนังสือตามความสามารถของแต่ละคนและกำลังเงินของเขา ลี้มให้ความเห็นว่า

"ลูกคนใดสมองดีมีความเพียรที่จะเรียนก็ให้เรียนไปตามความพอใจ แต่ถ้าลูกคนใดหัวทึบนัก หรือชอบเอาการงานอาชีพมากกว่าการเรียนก็สนับสนุนให้ออกมาทำงาน"

(หยก บุรพา. 2523 : 12)

ลี้มมีลูกหลายคน เขาส่งเสริมให้เรียนเพียงชั้นประถมศึกษาเท่านั้น เพราะตอนที่เขาฐานะยังยากจน ลูกคนแรกได้รับการเลี้ยงดูแบบตามมีตามเกิด แต่เมื่อฐานะดีขึ้นลูกคนต่อมาจึงได้รับการศึกษาสูงขึ้น

นอกจากนี้เขายังเป็นผู้สอนวิชาความรู้ด้านการค้าขายให้ลูกๆ เพื่อจะได้สามารถประกอบอาชีพและทำหน้าที่แทนเขาในยามชรา

ในฐานะเป็นสามี ลี้มเป็นสามีที่รักลูกเมีย ดูแลเอาใจใส่ไม่ให้เดือดร้อน แม้บางครั้งต้องช่วยกันทำมาหากิน แต่ภรรยาไม่ปรีปากบ่น ลี้มให้ภรรยาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดร้านใหม่ เพื่อจะได้มีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความไว้วางใจให้เห็น เหตุการณ์ดังกล่าว เป็นการสร้างความรักความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัวของเขา นอกจากนี้ลี้มยังได้ให้โอกาสภรรยาของเขาทำบุญเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง และครอบครัวเพื่อจะได้เจริญก้าวหน้า ถึงแม้เขาจะไม่ร่ำรวยมากนัก แต่ก็มีบ้าน มีกิจการให้ลูกได้ช่วยกันทำ ภรรยาของเขามีความสุขตามควรแก่ฐานะ บ้านไม่ต้องเช่าเงินทองช่วยกันใช้จ่าย และพยายามก่อร่างสร้างตัวให้ก้าวหน้ามั่นคงเป็นปึกแผ่น ทั้งนี้เพราะลี้มและภรรยาต่างเข้าใจกันนั่นเอง

แม้ว่าภรรยาของเขาเป็นหญิงแม่บ้านเงินร่นเก่า ไม่ร้องขอสิ่งใดนอกจากสามีจะมอบให้หล่อนเป็นผู้รับใช้สามีและลูกๆ แต่ลี้มรักและถือว่าเป็นคู่ทุกข์คู่ยากของเขา ไม่ทิ้งกันในยามยากแค้นเป็นการเพียงพอแล้ว

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะเป็นพ่อค้า ล้มเป็นพ่อค้าที่พัฒนาตนเองขึ้นมาจากความไม่มีอะไรเลยจนกลายเป็นเจ้าแก้วเจ้าของภัตตาคารที่มีคุณภาพ ผู้คนยอมรับว่าเป็นผู้ประกอบการอาชีพที่ให้ความยุติธรรมแก่ลูกค้า ชายของไม่แพงเกินไป เขาคิดว่าพ่อค้าแม่ขายเป็นจำนวนมากชอบคดโกงผู้มาอุดหนุนหรือเพื่อนร้านค้าด้วยกัน โดยหวังลาภผลที่เกิดขึ้น เมื่อถูกจับได้ไล่ทันทีเสียหน้าแตกมิตรกันไป แสดงว่าไม่ได้ทำบทบาทของพ่อค้าแม่ค้าที่แท้จริง สำหรับล้มได้ตั้งนิยามไว้มั่นคงว่า

"ชีวิตของการเป็นพ่อค้า เขาจะไม่ยอมให้ตัวเองเกิดความมัวหมองในเรื่องนั้นเลย"

(หยก บุรพา. 2523 : 51)

เขาไม่ทรยศต่อวิชาชีพของเขา การทำมาหากินต้องเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไปไม่อยากเป็นหนี้เขา ล้มมีสูตรสำเร็จที่จะประกอบอาชีพ 4 ประการได้แก่ ทน ทำเล สินค้า และกำลังคน ทั้งสี่ประการต้องมีความสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นจะต้องรู้จักแบ่งงานและเวลาของตนให้เหมาะสม และเป็นประโยชน์

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะผู้ประกอบการค้า ล้มเป็นพ่อค้าที่ไม่เอาเปรียบลูกค้า กิจการของเขาซื้อมาและขายไปโดยขายในราคายุติธรรม ทั้งนี้เป็นเพราะ

"ล้มเป็นเพียงคนยากไร้ ธรรมดาสามัญคนหนึ่งเท่านั้น ได้ก่อร่างสร้างตัวขึ้น มาโดยใช้เรี่ยวแรงและความอดุสาหะเป็นทุนรอน ซื้อมาขายไปโดยหากำไรเล็กๆ น้อยๆ แล้วหมั่นสะสมกำไรไว้จนเป็นกอบเป็นกำแล้วก็ต่อทุน ขยับขยายปริมาณการค้าขายของตนขึ้นมาลำดับ ไม่ย่อท้อต่อความเหนื่อยยากเมื่อขาดทุนหรือประสบอุปสรรคข้อขัดข้องในบางครั้งว จนในที่สุดก็มาก้าวล่วงออกจากความ

ยากจนล้นไร้ไม้ตอก"

(ทยก บุรพา. 2523 : 153)

ลืมนึกว่าเป็นการช่วยเหลือกิจของสังคมโดยทางอ้อม นอกจากนั้นเขายังสร้าง
แหล่งงานด้วยโดยให้คนที่สนใจการค้ากล้วยเตี้ยว บะหมี่ รถเข็นแบบ เข้าไปเย็นกลับ มีคน
สนใจและสมัครใจทำงานกับเขามากมาย ซึ่งเขายังได้สอนเทคนิคในการขายให้ด้วย เขา
กล่าวว่า

"ขายกล้วยเตี้ยว บะหมี่ รถเข็น อย่างนี้เรื่องความเอร็ดอร่อยฉันไม่ใช่สิ่งสำคัญ
คนเขาอุดหนุนเราเพราะความหิว ความจำเป็นหรือว่าต้องการความสะดวกที่ไม่
ต้องไปเสาะหาหรือพัวพันตามร้าน คนที่กินของจากแผงลอยหรือรถเข็นจะเป็นคน
ที่ต้องการความง่ายและรวดเร็วอยู่แล้ว ไม่สู้จะอึงขังชอบชอบกับบรรดาสชาติ ขอ
ให้ร้อนๆเข้าไฉนเป็นพอ เปรี๊ยะหวานเผ็ดเค็มอย่างไรคนกินเขาเติมเอาเองได้
อยู่แล้ว"

(ทยก บุรพา. 2523 : 25)

ลูกจ้างคนที่อยู่กับเขาได้นานจะได้ตำราและสูตรการทำอาหารไปประกอบอาชีพ
ได้ ซึ่งลืมนับสนุนเงินทุนให้ นอกจากนั้นเขายังช่วยเหลือเพื่อนบ้านที่ทุกข์ร้อนมาพัวพัน โดย
ขอรับรองให้ประกอบอาชีพโดยสุจริต ดังนั้นกิจการของเขาจึงเจริญมีความเจริญก้าวหน้า

2. หลู

2.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะผู้นำครอบครัว ลืมนับเป็นผู้นำครอบครัวที่ดี รับผิดชอบเลี้ยงดูลูกเมีย หลู
ประกอบอาชีพเป็นช่างรับเหมาก่อสร้าง กิจการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีเงิน ทอง
บ้าน รถยนต์ ทำให้ฐานะครอบครัวของหลู อยู่ในเกณฑ์ดีมาก บริบูรณ์ไปเสียทุกอย่าง หลู
เคยบอกกับลืมน้าว่า เงินทองที่ได้มานั้นเขาจะต้องทำอย่างไร เช่น

"นอกจากที่ต้องจ่ายเป็นส่วนแบ่งเป็นเงินก่านลให้แกคนที่จำเป็นแล้วทุกบาททุกสตางค์ก็ใช้ประโยชน์กับตัวเองและลูกเมียทั้งนั้นโดยเฉพาะลูกๆ ได้เข้าโรงเรียนราษฎร์ชั้นดี เทอมละแพงๆ "

(หยก บุรพา. 2523 : 76)

แต่เมื่อฐานะของเขาตกต่ำ จนไม่สามารถอยู่ในประเทศไทยได้ เขาจึงนำลูกและเมียไปฝากลิ้ม ซึ่งเป็นเพื่อนรักของเขา โดยกล่าวอย่างเศร้าใจว่า

"ลื้อช่วยเป็นภาระที่อยู่อใหม่ เอาแค่ซุกหัวนอนเท่านั้นก็พอให้ ลูกเมียแล้วก็ขออาหาร พอประทังชีวิตพวกเราไปสักพักหนึ่งก่อนแล้วอ้าวจะติดต้อมาถึงลื้ออีกทีหนึ่ง"

(หยก บุรพา. 2523 : 78)

แสดงว่าแม้เขาจะไม่ดีอย่างไร แต่ในด้านการเป็นผู้นำของครอบครัว หลูก็เป็นผู้ที่รับผิดชอบภรรยาและลูกได้เป็นอย่างดี

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะผู้รับเหมาก่อสร้าง หลูเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง ชัยฐานะเป็นปึกแผ่นล้มเคยเล่าให้เมียของเขาฟังถึงความร่ำรวยของนายหลูว่า

"บ้านเขาน่าอยู่ดีเหมือนกัน สมกับเป็นเจ้าแกรับเหมาก่อสร้าง"

(หยก บุรพา. 2523 : 71)

เขาอยู่กับความสุขสบายได้ไม่นานทั้งนี้เพราะเขาไม่ได้ทำให้สถานะและบทบาทของอาชีพรับเหมาก่อสร้างไปในทางที่ดีมีความสุข เขาทุจริตโกงและใช้วิธีการที่สกปรกทุกอย่างเพื่อจะทำให้ตนเองร่ำรวย เขาเล่าให้ลิ้มฟังว่า

"อ้าวรับเหมาก่อสร้างอย่างมีเล่ห์เหลี่ยม. ก็เล่ห์เหลี่ยมที่เรารู้จดจำมาจาก

นักรับเหมาก่อสร้างรุ่นเก่ากว่าเรานั้นแหละลื้ม เป็นความจริงที่คนเก่าแก่พูดกันว่า ความตึงามนั้นเลียนยาก แต่ความชิวร้ายนั้นเลียนง่าย"

(หยก บุรพา. 2523 : 74)

หลุทยศต่ออาชีพของตนเอง โดยการเอาเปรียบลูกค้าที่มาว่าจ้าง โดยการแสวงหากำไรจากการใช้ของปลอมของถูกและพลิกแพลงด้วยวิธีการต่าง ๆ นานา ถ้าผู้ว่าจ้างจับได้ก็ปิดความผิดให้ลูกจ้างหรือร้านค้าที่ส่งวัสดุสิ่งของนั้นมา เขาจะพ้นผิดและผลประโยชน์เป็นของเขาทันที จนเขาร่ำรวยทันตาเห็น หลุทศารภาพกับลื้มเพื่อนที่เขาเรียกว่า

"เขาร่ำรวยอย่างรวดเร็วก็เพราะเขาเส้นเข้าสายกับคนโกง ผลประโยชน์มันหอมหวานเหลือเกิน มันเป็นความอยากที่ไม่มีจุดอิ่มตัว มันเป็นเพราะคนเรามีกิเลสค้นหาต่างหาก ร่ำรวยแล้วได้สิ่งที่น่าพอใจ อี๊วกลับหยุดหัวใจอันละโมภของตัวเองไม่ได้ เพิ่มคะแนนความคดโกงให้แก่ตัวเองมากทุกที"

(หยก บุรพา. 2523 : 75)

เขานำเงินมาใช้ประโยชน์กับตัวเองและลูกเมียทั้งนั้นเช่น ชื้อบ้าน รถยนต์ ความเป็นอยู่ในครอบครัวดีขึ้น ลูกๆ ก็ได้เข้าโรงเรียนราษฎร์ชั้นดีเทอมละแพงๆ

แต่เมื่อเขาต้องพบกับความวิบัติ การค้าล่มจม เพราะไปรับเหมาราชการแห่งหนึ่ง เขาใช้วิธีการสกปรกเช่นเดิม งานเกือบจะเสร็จแล้วสิ่งมอมตามสัญญาแต่ ทางราชการเกิดความเปลี่ยนแปลง สับเปลี่ยนตำแหน่งบุคคลคนใหม่มาตกลงกันไม่ได้ ซึ่งไม่ยอมเข้าใครออกใคร เขาไม่ยอมรับงานของหลุทให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่ทั้งหมดให้ครบถ้วนตามสัญญาที่ระบุไว้ เขาทำไม่ทันถูกปรับตลอดเวลา เงินทองที่สะสมเอาไว้หมดไป ใช้วิธีการต่างๆ เพื่อจะให้พ้นหนี้สินแต่ไม่พอ ผลสุดท้ายเขาต้องหมดตัว เขาเล่าให้ลื้มฟังก่อนที่จะจากไปว่า

"ขณะนี้อ้วหมดตัว แล้วจริงๆ บ้านหลังละเป็นล้านที่ลื้อเห็นนั้นนะ พรุนนี้เขาก็จะเอาหมายศาลไปยึดแล้วเพราะอ้วคาดผิด หาเงินไปใช้เจ้าหนี้รายใหญ่รายหนึ่งไม่ทัน เขาไม่ร้องรอแล้วจะเพราะเขาได้ช่างหนาหว่า อี๊วไปไม่รอด"

(หยก บุรพา. 2523 : 78)

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะผู้ประกอบการรับเหมา หลู่เป็นผู้ประกอบการรับเหมาที่สังคมไม่ต้องการ เป็นอันตรายต่อสังคมอย่างมาก เขาเห็นแก่ตัวจนลืมนึกถึงเพื่อนรอบข้าง แม้เขาจะประกอบอาชีพที่มีเกียรติมีหน้ามีตาคนยอมรับ แต่ความประพฤติกงานของเขา เดินสวนทางกับสังคมอย่างน่าเสียดาย ในปัจจุบันมีชาวจีนที่ประพฤติเช่นหลู่อีกมาก บุคคลเหล่านี้ได้สร้างปัญหาให้กับเจ้าของประเทศเป็นอย่างมากส่งผลกระทบต่อสุขของบ้านเมือง

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชาวจีนในเรื่องหยาดหยั่ง

1. เฮ้ง

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะเป็นลูก เฮ้งเป็นลูกจีนชาวจังหวัดสระบุรี กำพร้าพ่อแม่มาตั้งแต่เด็ก จากนั้นต้องต่อสู้กับชีวิตเรื่อยมา โดยมีก๋งซึ่งเป็นญาติห่างๆคอยดูแล อาชีพที่เขาถนัดคือ ชกมวย เขาชกจนประสบผลสำเร็จเลี้ยงตัวมาได้ หลังจากนั้นเขาไปทำงานเป็นจับกังที่กรุงเทพฯ เมื่อถึงวันตรุษจีนทุกปีเขาจะมารายไหว้บรรพบุรุษและร่วมสังสรรค์กับญาติมิตรสหาย เนื่องจากเฮ้ง ยังไม่มีภรรยาและลูก เขาเพียงแต่ตั้งความหวังไว้ว่า ถ้าเขามีเงินทอง เขาจะตอบแทนบุญคุณที่เลี้ยงเขามา เช่น ก๋งและพ่อแม่ ถึงแม่พ่อแม่

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

เฮ้งประกอบอาชีพชกมวยในระยะแรก เขาเป็นคนที่มิไหวหวั่นและดำรงตนเป็นคนซื่อสัตย์ไม่เคยล้มมวย ความสามารถของเขาเป็นที่ประจักษ์ จนเกือบจะก้าวขึ้นสู่ระดับประเทศ แต่ต้องแขวนนวมเสียก่อน เพราะเห็นว่าอาชีพนี้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จึงต้องเป็นจับกัง ด้วยเหตุที่มีความรู้น้อย จึงต้องทำงานใช้แรงงานอย่างหนัก

อาจกล่าวได้ว่า ถึงแม้จะเป็นการประกอบอาชีพด้วยหยาดเหงื่อแรงกายของตนเอง เป็นอาชีพที่ต่ำต้อย แต่เองถือว่างานนี้เป็นงานประเภทล้มมาอาชีพ การประกอบอาชีพที่สุจริตไม่คดโกงใครทั้งนี้เพราะเขามีความหวังและมีคนอย่างก๋งคอยให้คำแนะนำนั่นเอง

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะเพื่อนบ้านที่ดี เอ็งถึงแม้จะเป็นคนจีนที่ฐานะยากจนปากกัดตีนถีบ แต่เขาก็ได้รับความเชื่อถือเป็นมิตรในฐานะที่เขาเป็นคนดีและใจกว้างมีความประพฤติดีคนที่ได้คบหาและรู้จักกับเขามักจะชื่นชมในความดี และยกเป็นตัวอย่างในการสั่งสอนบุตรหลานของตน ดังคำพูดที่หยกมักชมเชยเขาอยู่เสมอว่า

"กู่เอ็งเป็นคนที่ไม่เคยอ่อนข้อท้อแท้ให้กับความเหนื่อยหนักของการงานใด ๆ หนักเอาเบาสู้ทุกอย่าง ขอเพียงแต่เป็นงานที่อยู่ในครรลองสุจริตเท่านั้นเป็นพอ ชาวบ้านร้านตลาดก็ที่สูงวัยและมีจิตใจเป็นธรรมมักหยิบยกความประพฤติของกู่เอ็งขึ้นเป็นตัวอย่าง เพื่อสั่งสอนอบรมลูกหลานของตนเสมอ"

(หยก บุรพา. 2537 : 61)

เอ็งเป็นคนที่มั่นใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนบ้าน ดังเช่นที่หยกตั้งข้อสังเกตเห็นว่าเมื่อเอ็งกลับมาเยี่ยมบ้านในเทศกาลตรุษจีน

"กู่เอ็งมาครวนซื้อผลไม้มาหลายชนิด แล้วยังมีของกินแปลกๆ อีกด้วยทุกครั้ง ที่กลับมาอาภู่ต้องเสียเงินให้กับของฝากไม่น้อยเลย คนที่กลับมาจากกรุงเทพฯ ต่างก็ถือนิยมนี้เช่นเดียวกัน เป็นเครื่องแสดงน้ำใจไมตรีที่มีอยู่ต่อกันระหว่างญาติมิตรและเพื่อนบ้านที่สนิทสนมกัน ทั้งเป็นสัญญาณบอกกล่าวการกลับสู่เรือนเหย้าด้วย กู่เอ็งจัดผลไม้ต่างๆ ใส่จานลังกะสี แล้วส่งให้ฉันเดินถือไปมอบให้กับเพื่อนบ้านร่วมตลาดเกือบทุกครอบครัว แบ่งให้ไปตามปริมาณที่เหมาะสมกับความผูกพัน"

(หยก บุรพา. 2537 : 107)

นอกจากนี้เอ็งยังบำเพ็ญตนเป็นพลเมืองดีของสังคม โดยการร่วมมือกับนายจ้างและ

เจ้าหน้าที่บ้านเมืองจับผู้ร้ายได้สำเร็จอีกด้วย

สถานการณ์และบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องล่อลลายมังกร

1. เหลียง

1.1 สถานการณ์และบทบาทในครอบครัว

ในฐานะพ่อ เนื่องจากเหลียงเป็นชาวจีนผู้มีบุคลิกภาพในทางสร้างสรรค์ กล่าวคือ เป็นคนดีซื่อสัตย์เพียร อดทน ทำตนสม่ำเสมอต่อผู้ที่ได้คบหาสมาคมทุกคน นับแต่เข้ามาอยู่ในเมืองไทยตราบจนถึงสิ้นชีวิต สถานภาพและบทบาทของเขาจึงเป็นภาพที่น่าจะเป็นตัวอย่างแก่ชาวจีนและชาวไทยรุ่นต่อมา โดยเฉพาะฐานะที่เป็นพ่อของลูกและปู่ของหลาน

แม้เขาจะมีลูกทั้งหมด 9 คน แต่เหลียงก็ทำหน้าที่พ่อของลูกได้ดี นอกจากการเลี้ยงดูไม่ให้ขาดตกบกพร่องแล้วที่สำคัญคือ การให้การศึกษา ลูกๆทุกคนได้รับโอกาสนี้เท่า

เทียมกัน เขาส่งลูกไปศึกษาต่อต่างประเทศ ทั้งฮ่องกง อังกฤษ อเมริกา เมื่อมีความรู้แล้วจึงให้มาช่วยงานของบริษัท โยมอบตำแหน่งให้ตามความสามารถของแต่ละคน แม้ว่าการดำเนินงานของบริษัทจะล้มลุกคลุกคลานก็ตาม เขาไม่ได้ตำหนิลูก พยายามแก้ไขปัญหาและให้ความยุติธรรมเพราะเขาถือว่า

"การแข่งขันทำงานเป็นวิธีสร้างคนและสร้างความเจริญให้แก่บริษัทและเขา
ใช้ความเชื่อนี้โดยไม่เว้นแม้ลูกหลาน"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 27)

นอกจากนั้น เขายังอบรมสั่งสอนลูก ๆ ให้มีคุณธรรมประจำใจ เพื่อจะได้มีชีวิตที่สงบสุขรู้จักฐานะของตนเอง ซึ่งเหลียงพยายามทำตนให้เป็นตัวอย่าง สร้างคุณธรรมที่ดีในการดำเนินชีวิตคุณธรรมที่จะยกตัวอย่างคือความมีสติ เหลียงมีเหรียญสำหรับเตือนสติดังที่ย่าเนียมรรยาของเหลียงเล่าให้ฟังว่า

"ปู่มักจะหยิบเหรียญออกมาดูเล่น เมื่อเวลาใช้ความคิด ตัดสินปัญหาและ
เตือนสติให้นึกถึงความยากลำบาก แต่ทว่าหลัง ใช้เป็นเครื่องเตือนใจในการตัดสินใจ
ใจที่ถูกต้อง"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 34)

คุณธรรมที่เหลียงปู่ฝึกฝังให้ลูกหลานไว้เตือนสติอยู่ตลอดเวลา ได้แก่ ความซื่อ
หมั่นเพียร ความบากบั่นมาะอดทน ความซื่อสัตย์สุจริต และความรักพวกพ้อง เหลียงได้
ให้ข้อคิดแก่ลูกหลานอีกว่า

"ถ้าไม่มีคุณธรรมเป็นสิ่งจรรโลงจิตใจ คนเราก็จะไม่แตกต่างไปจากสัตว์ป่า
เราคงจะฉกฉวย แย่งชิง สิ่งที่เราอยากได้ โดยไม่คำนึงว่า สิ่งนั้นจะมีใครครอง
หรือไม่ ผู้ใหญ่ก็ข่มเหงรังแกผู้น้อยหรือคนที่อ่อนแอกว่า ตามอำเภอใจ ลูกหลานจะ
ดูหมิ่นดูแคลน พ่อแม่ที่แก่เฒ่า ให้ได้รับความทุกข์ยากร้อนใจ"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 44)

นอกจากนี้สิ่งคนจะอยู่อย่างสงบได้ผู้น้อย ต้องมี ความเอื้อเฟื้อถ้อยมิตรและความ
กตัญญู ส่วนผู้ใหญ่ต้องมีพรหมวิหารสี่ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

อาจกล่าวได้ว่าเหลียง ได้ทำหน้าที่ของพ่อได้เป็นอย่างดี แม้ลูกหลานจะมีทั้งดีและไม่
ดี แต่เขาคิดว่าได้ทำหน้าที่ดีที่สุดแล้ว

ในฐานะเป็นสามี เหลียงมีภรรยาหลายคนแต่เขารักและรับผิดชอบภรรยาทุกคน
แม้แต่ภรรยาที่อยู่เมืองจีน เขาก็รับมาอยู่ด้วย เนื่องจากเขาเป็นคนที่มีคุณธรรม จึงทำ
ให้ภรรยาทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะพ่อค้า เหลียงเป็นพ่อค้าที่มีความตั้งใจในการประกอบอาชีพ จากเลื้อน
หมอนใบจนซึบฐานะเป็นผู้มีอันจะกิน (เจ้าสัว) เขาไม่ตกตวงผลประโยชน์จากแผ่นดินที่
เขาอาศัยอยู่ เขามีคุณธรรมในการประกอบอาชีพธุรกิจ แม้ว่าลูกหลานของเขาแต่ละคนจะ

ประกอบอาชีพไม่เหมือนเขา แต่เขาก็พยายามที่จะประสานและแก้ไขข้อบกพร่องของงานธุรกิจไม่ให้เกิดปัญหา บางครั้งอาจทำให้เกิดการล้มละลาย ลูกๆ ต่างแย่งชิงผลประโยชน์กันเอง เหลียงเขาได้ให้ข้อคิด เช่น การคืนเงินให้แก่เจ้าหนี้ นักธุรกิจหลักทรัพย์โดยไม่โกง เป็นหนี้ต้องชดใช้ให้ได้ โดยการเรียกผู้จัดการหุ้นส่วนมาตกลงกัน เหลียงได้แสดงธาตุแท้ของการเป็นพ่อค้าที่ดี ซึ่งพบเหตุการณ์ทั้งล้มและลุกปะปนกันไปให้ลูกหลานจดจำไว้เป็นตัวอย่าง โดยเฉพาะการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยเหตุและผลทุกคนต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง ให้ความยุติธรรมแก่ลูกค้าและผู้ซื้อโดยไม่เอาเปรียบ และมีความจริงใจต่อกันซึ่งเป็นหัวใจของการค้า

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะเจ้าของกิจการค้าขาย การที่เหลียงต้องเป็นผู้ควบคุมกิจการอันใหญ่โต และกว้างขวางผลิตสินค้าหลากหลาย เขาหวังว่าสิ่งที่เขาบริการแก่ชุมชนและสังคม คือ สินค้ามีคุณภาพ ราคายุติธรรมต่อสังคม เป็นสิ่งที่เขาปฏิบัติอยู่เสมอ จนกิจการของเขาก้าวหน้ามาตามลำดับ แม้จะพลาดไปบ้างแต่ก็ไม่ถึงกับล้มละลาย

การที่ชาวจีนอพยพมาทำมาหากินในเมืองไทย ถ้าไม่ปฏิบัติตัวแบบ เหลียง ลือพานิชย์ คงมีชีวิตและเข้ากับสังคมนั้นได้ลำบากและอาจกลับไปยังถิ่นเดิมได้รวดเร็วขึ้น

2. เทียน

2.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะเป็นลูก เทียนเป็นลูกชายคนโตของตระกูล เทียนได้รับการส่งเสริมให้เรียนเกี่ยวกับเรื่องธุรกิจการค้า ที่ประเทศฮ่องกงแต่เขาได้ทำลายศรัทธาของพ่อของเขา โดยการก่อปัญหาให้เกิดขึ้นเสมอ เช่น ปัญหาทางชู้สาว ทำให้พ่อแม่เสียใจจนต้องเรียกตัวกลับเมืองไทย เมื่อมาอยู่เมืองไทยเขาทะเลาะกับแอนดร้าองชายเรื่องกิจการบริษัทอีก โดยการเปลี่ยนแปลงคำสั่งพนักงานระดับสูง แต่ย่าเนี่ยมควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ และเมื่อเทียนถูกสั่งให้ไปทำงานที่ฮ่องกงอีก เพื่อดูแลกิจการทรัพย์สินแทนพ่อเขากลับทำให้ทรัพย์สินเกือบ

จะล้มละลายเพราะ เอาเงินไปใช้จ่ายเป็นหนี้เจ้าสำราญ

"ตอนแรกๆ เขาก็พอหมุนเงินบริษัทมาใช้จ่ายได้" ย่าเนียมผู้เป็นแม่คอยดูแล เล่าด้วยน้ำเสียงที่ปราศจากความรู้สึกใดๆ แต่ครั้นนานเข้าเงินมันก็ขาดมือ บริษัท เนชั่นแนลทรีสต์ ที่กำลังรุ่งเรือง ก็ค่อยๆ เสื่อมโทรมถึงขั้นเป็นหนี้สินติดค้างเงินลูกค้า เป็นจำนวนมาก จนพวกเจ้าหนี้เข้าฟ้องร้อง"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 62)

ในฐานะเป็นสามี เทียนไม่ได้ทำหน้าที่ดีเป็นผู้นำของครอบครัวที่ดี เพราะเขาไม่มีโอกาส ปล่อยให้แม่และพ่อดำเนินการ ชีวิตของเทียนจึงไม่ค่อยเป็นปกติสุขนักถูกควบคุมทุกอย่าง บทบาทในการเป็นสามีไม่ค่อยดีนัก

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

เทียนเป็นผู้จัดการบริษัท "เนชั่นแนลทรีสต์" เทียนไม่ได้ทำหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ปล่อยให้แม่และพ่อแต่ความสุขสบาย สนุกสนานไปวันๆ ใช้เงินเป็นว่าเล่น ทำให้กิจการงานอาชีพของเขาต้องเสียหาย เหลือต้องมาช่วยแก้ไขปัญหาลเฉพาะหน้าด้วยความเจ็บปวดแล้ว เขาต้องถูกจำคุก ทั้งๆ อาชีพที่พ่อมอบให้ทำเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ดังเช่นที่เนียมพูดถึงลูกว่า

"เทียนอยู่ในฐานะผู้จัดการบริษัท "เนชั่นแนลทรีสต์" มีกิจการใหญ่โต มี ความเป็นอยู่หรูหรา และมีชื่อเสียงในสังคมชั้นสูง จึงทำให้เพลิดเพลินไปกับการ ใช้เงินทองซื้อความสำราญต่างๆ ที่ไม่เคยมีโอกาสนับพามาแต่ก่อนอย่างเต็มที่"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 62)

แทนที่จะทำให้งานการเงินพอกพูนขึ้นมา กลับทำให้สถานบทบาทการเป็นผู้จัดการ ต้องตกต่ำลงและเกือบล้มละลาย สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น โดยเฉพาะครอบครัวของตัวเอง ซึ่งบทบาทในการประกอบของเขา เป็นบทบาทที่ไม่ควรถือเป็นตัวอย่างแก่คนรุ่น

ใหม่ที่ไม่มีความรู้ชีวิตจึงมีแต่ลดต่ำลงสู่ทางหายนะ

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ฐานะผู้จัดการบริษัท จากการที่เขามีฐานะเป็นผู้จัดการบริษัท"เนชั่นแนลทรีสต์" ประจำประเทศฮ่องกงตามฐานะของสังคมนับว่าดีมากแต่เมื่อเขาปฏิบัติตนของเขาไม่ดี ทำให้สังคมต้องเดือดร้อนบริษัทที่กำลังรุ่งเรืองกลับเสื่อมโทรมและมีหนี้สินติดค้างลูกค้า จนเจ้าหน้าที่ร้องทำให้เกิดความวุ่นวาย ทรีสต์ในฮ่องกง เขาไม่มีเพื่อนฝูงที่จะมาร่วมสรวลเสเฮฮาเหมือนแต่ก่อนดังนั้นโอกาสที่จะสร้างภาพดีให้กับทรีสต์ คงเป็นไปได้ค่อนข้างลำบาก รวมทั้งการช่วยเหลือสังคมยิ่งเป็นไปได้ยาก

3. จ๊ว

3.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะพ่อ จ๊วเป็นคนใจที่รักและเป็นห่วงลูก ให้อิสระเสรี ต่อทุกคนในครอบครัว ตามใจในสิ่งที่ควรตามใจ บางครั้งเขาจะไม่ชอบการส่งลูกเข้าโรงเรียนประจำ แต่เขาต้องยอมลูก แสดงว่าจ๊วเป็นคนที่รักลูก โดยเฉพาะการให้การศึกษา เขาสนับสนุนโดยให้ลูกเข้าเรียนที่โรงเรียนประจำเช่นกัน

3.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะพ่อค้า จ๊วเป็นพ่อค้า ที่ประสบความสำเร็จ เขาชอบเล่นหมอนบินโบมาพร้อมกับเหลียง สามารถถนัดตัวให้เจริญก้าวหน้าเป็นธุรกิจพันล้าน จนได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ สาขาบริหารธุรกิจ ไว้เป็นที่ภาคภูมิใจของครอบครัว

3.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะนักธุรกิจค้าขาย จี๊พยายามได้แต่จากการเป็นจับกังจนกระทั่งธุรกิจการค้าประสบความสำเร็จ และตอบแทนบุญคุณของประเทศที่ทำให้เขามีชีวิตที่ราบรื่นเป็นสุข เป็นแบบอย่างให้แก่คนรุ่นหลัง ได้ประพฤติปฏิบัติตาม

3. ชาญชัย

3.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ชาญชัยอยู่ในฐานะหลานชายของเหลียงที่มีความรู้ดีมากจบการศึกษาจากประเทศอังกฤษ เขาไม่ได้ทำหน้าที่ของหลานที่ดี เพราะเมื่อทำงานเขาทำให้ครอบครัวต้องพบกับความเสียใจ เกิดความแตกร้างเพราะไปลักลอบได้เสียกับผู้หญิง เขาไม่ยอมรับ เกิดคดีความขึ้นโรงขึ้นศาล ทุกคนในตระกูลต่างพูดถึงตัวเขาไม่ดี แต่เขาไม่สนใจ นอกจากนี้เขายังเป็นนักพนันตัวยง ผลาญเงินของตระกูลไปมากมาย

3.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะเลขานุการของบริษัท ชาญชัยเป็นผู้ที่มีความรู้ดีกว่าทุกคนในตระกูล ลือฟานซี่จึงได้รับความไว้วางใจให้ทำงานในตำแหน่งเลขานุการของบริษัท นัฏกิจอะ-ลา-โมต มีหน้าที่ติดตามเหลียง เขาได้ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มที่ เพราะถูกจำกัดสิทธิบางอย่าง จึงมีความคิดที่จะตั้งบริษัทของเขาเอง

ทุกคนในตระกูลคัดค้าน ชาญชัยเก็บความไม่พอใจไว้ภายใน เมื่อเขาได้ตั้งบริษัทขึ้นมาใหม่อีก 2 ครั้ง แต่กิจการล้มละลายขาดทุน เขาถูกประณามว่าเป็นอาชญากรทางเศรษฐกิจ โกงเงินของบริษัท ประกอบกับมีเหตุการณ์บ้านเมืองได้เป็นปกติสุข ทำให้ฐานะของชาญชัยมัวหมอง จึงต้องหนีไปอยู่ที่ฮ่องกง โดยทั้งปัญหาของบริษัทต่างๆ ไว้ให้เหลียงสะสาง โดยเฉพาะบริษัทยูเนี่ยน ชาเตอร์และคอมมิตตี้ซึ่งมีหนี้สินท่วมท้น เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้อาการป่วยของปู่เหลียงทรุดหนักจนในที่สุดต้องเสียชีวิต

3.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะผู้ประกอบการการค้า เนื่องจากชาวยุโรปประกอบกิจการค้าขายสินค้าส่งออกและนำสินค้าต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย ระยะแรกมีชื่อเสียงผู้คนรู้จักในฐานะที่นำสินค้าที่ดีมาบริการสังคม แต่กิจการไม่ค่อยดีเท่าที่ควร เพราะแข่งขันกับกิจการของลุงของตนเอง เขาไปตั้งบริษัทการเงินยูเนียน ชาเตอร์ และคอมมิตตี ทำธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน ภาพพจน์เกี่ยวกับตัวเขาดีขึ้นในฐานะที่ให้ผลประโยชน์แก่ชาวบ้านและประชาชนทั่วไป แต่เป็นเงินนอกระบบระยะแรกได้ผลดี

เมื่อเงินหมุนได้ทันแต่ มีเหตุการณ์บ้านเมืองเปลี่ยนแปลง ทำให้เขาต้องหนีไปทิ้งหา ภรรยาของธนาคารไว้ให้หญิงรับผิดชอบ จนทางการออกหมายจับในข้อหาเป็นอาชญากรทางเศรษฐกิจ

แสดงว่าสถานการณ์และบทบาทในฐานะผู้ประกอบการการค้าล้มเหลว ทั้งนี้ เพราะตัวของเขาเองดำเนินการผิดพลาด จึงเป็นผลร้ายต่อสังคมที่เขาอาศัยอยู่

4. อานนท์

4.1 สถานการณ์และบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก อานนท์เป็นผู้นำทางความคิดของตระกูลสีอานิชย์ เพราะอานนท์เรียนสำเร็จมาจากอเมริกาจึงมีความคิดอ่านอิสระเสรี คิดในเรื่องที่จะพัฒนาบริษัทให้ก้าวหน้า จนได้เป็นเลขานุการของปู่เหลียง เขามองเห็นว่าจะต้องปรับปรุงหลายสิ่งหลายอย่างของบริษัทจากการที่พ่อและแม่ได้เลี้ยงดูเขาอย่างดี ส่งเสียให้เรียนจนได้รับการศึกษาสูงระดับปริญญาจบแล้ว เขาควรจะตอบแทนบุญคุณของผู้มีพระคุณต่อเขาโดยพัฒนากิจการบริษัทในเรื่องต่างๆ เช่น การรับคนเข้าทำงานเป็นพนักงาน ให้มีการสอบคัดเลือกแทนการฝากฝัง การวางหลักเกณฑ์ในการปันบำเหน็จ รางวัลและการลงโทษ กำหนดอัตรากำลังของสายงานต่างๆ

จากผลงานและความคิดทันสมัยในการพัฒนางานของบริษัทให้ก้าวหน้า ทำให้กิจการของครอบครัวรุ่งเรืองไปอย่างรวดเร็ว สมควรได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลตัวอย่างได้อีกคนหนึ่ง

4.2 สถานการณ์และบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะเลขานุการของบริษัท อานนท์ได้รับตำแหน่งเลขานุการประจำตัวของพ่อ เหลียง คอยสอดส่องดูแลเรื่องทั่วไป เขามีความคิดใหม่ๆและตั้งใจที่จะทำให้อาชีพที่เขาได้รับมอบหมายเป็นไปในทางที่ดี เขาให้คำแนะนำกรรมการต่อที่ประชุมว่า

"บริษัทในเครือธุรกิจก็แตกแขนงออกไปมากมาย แต่ละบริษัทก็ทำธุรกิจไปคนละประเภทคนละแนว เพื่อความคล่องตัว ผมเห็นว่าแต่ละบริษัทน่าจะมีอิสระมากกว่านี้ในการบริหารตามแนวทางของตน โดยสำนักงานกลางเปลี่ยนบทบาทของตัวเองเป็นสำนักงานที่ปรึกษามีหน้าที่ให้คำแนะนำอยู่ต่างๆ แทนที่จะเกี่ยวก่ายไปทั่วอย่างทุกวันนี้"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 149)

แนวคิดของเขามีกรรมการขัดแย้งบ้าง แต่ทุกฝ่ายก็ยอมรับให้อานนท์ได้ทำงานตามความคิดและความตั้งใจที่ตนได้ทำไว้ ปู่เหลียงยังให้ความคิดเห็นว่า อานนท์รู้เรียนมาก ลองเอาความรู้มาทำงานร่วมกับผู้อื่นที่เคยทำมาแล้วที่เรียกว่าปีศาจพันตาดู ซึ่งเขาก็ทำได้อย่างดี การเข้าไปทำงานในสำนักงานกลางค่อนข้างจะได้รับการยอมรับและเห็นด้วยจากทุกฝ่ายและเป็นการเข้าไปโดยมีจุดมุ่งหมายแน่วแน่ที่จะหาทางปรับปรุงบริษัทอย่างจริงจังถึงแม้จะไม่ประสบความสำเร็จในทางปฏิบัติมากนัก แต่อาจกล่าวได้ว่าอานนท์เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานได้เหมาะสมและตรงกับตำแหน่งหน้าที่ของตนที่ได้รับมอบหมายสถานและบทบาทได้เหมาะสมในตำแหน่งจนได้เป็นผู้อำนวยการคนแรกของ "ธุรกิจโกศล"

4.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะกรรมการกองทุนการศึกษา อานนท์เป็นคนจีนที่อยู่ในวงของเครือญาติทุกคนซึ่งยอมรับบทบาทของอานนท์ในฐานะที่เป็นผู้ที่มีความคิดก้าวหน้าและเป็นผู้มีน้ำใจสมกับที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ถ้าอานนท์ยังควบคุมและเป็นผู้สืบทอดบริษัทธุรกิจโกศล คาดว่า เมื่อบริษัทเป็นปึกแผ่นสามารถช่วยสังคมได้อีกมาก ซึ่งเขายังได้ตั้งทุนการศึกษาให้ผู้ที่เรียนสายวิชาชีพเทคนิคหรือช่างกลโรงงาน โดยมีข้อผูกพันว่าเมื่อเรียนจบแล้วต้องมาทำงานในบริษัทธุรกิจและตั้งกองทุนสวัสดิการและสหพันธ์คนงานของบริษัทในเครือเป็นการช่วยเหลือสังคมอีกแบบหนึ่ง

5. นั้จ

5.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะเป็นลูก นั้จเป็นลูกชายคนโตที่เกิดมาจากเนียม ซึ่งเลี้ยงให้ความรักใคร่เอ็นดูเอาใจใส่ จึงนำชื่อนั้จมาเป็นชื่อโรงงานและบริษัทนั้จกิจโกศล นั้จไม่ได้ทำให้พ่อและแม่ผิดหวังในเรื่องการทำงาน เพราะพ่อเลี้ยงให้เขาดูแลกิจการ ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป กิจการเจริญมาด้วยดีตลอด ถึงแม้ชาญชัยจะตั้งบริษัทค้าขายเช่นเดียวกันแต่ก็ยังแพ้กิจการของรัฐที่มีบริษัท "นั้จกิจอะลาโมด" ภายหลังคอยควบคุมบริษัทสินทองคอเปอเรชั่นอีกบริษัทหนึ่ง ซึ่งพ่อแม่พอใจและเต็มใจให้ทำเพราะนั้จเป็นลูกที่ตั้งใจทำงานสร้างฐานะของบริษัทให้ก้าวหน้าตลอดเวลา

ในฐานะเป็นสามี นั้จแต่งงานกับอรอย่างเจียบๆโดยไม่บอกให้ใครทราบ ทั้งสองคนไม่ได้สร้างปัญหาให้กับใคร เขารักและใช้ชีวิตครอบครัวอย่างสงบสุข กล่าวได้ว่าเป็นสามีที่ดีของภรรยาคนหนึ่งในตระกูลสีพานิชย์

5.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ตั้งแต่นั้จจบจากโรงเรียนอัสสัมชัญแล้ว เลี้ยงให้เข้าทำงานที่บริษัททันทีโดยให้ทำในตำแหน่งผู้ควบคุมกิจการซึ่ง เขาก็ได้แสดงบทบาทการเป็นพ่อค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปส่งออกนอกได้เป็นอย่างดี วิธีการค้าขายของเขาได้แนวคิดมาจากญี่ปุ่น ซึ่งประชาชนนิยมใส่เสื้อผ้าสำเร็จรูปกันมากเมื่อนำมาเผยแพร่ในเมืองไทยเขาใช้วิธีการ ลุงนั้จมีวิธีปล่อยเสื้อผ้าสำเร็จรูป ออกสู่ตลาดด้วยการเปิดเคาน์เตอร์ตามห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆในกรุงเทพฯ ตั้งชื่อแบรนด์เป็นภาษาญี่ปุ่นกับจ๊างเด็กสาวๆหน้าตาน่ารัก มาแต่งตัวแบบวัยรุ่นญี่ปุ่นเป็นพนักงานขาย แม้ว่าเสื้อผ้าจะมีราคาสูง แต่กลับเป็นสินค้าที่ขายดี

เหตุนี้ทำให้เลี้ยงพอใจในกิจการของนั้จมาก สนับสนุนโดยการนำเอาเครื่องจักรทันสมัยติดต่อบริษัทต่างประเทศ เช่นยุโรปและอเมริกา เพื่อมาผลิตในประเทศไทยอย่างเป็นเรื่องเป็นราว โดยนั้จตั้งสโลแกนประจำบริษัทไว้ว่า ผลิตสินค้าที่ คุณภาพดี มีรสนิยม

ราคาพอสมควร กิจกรรมบริษัทเจริญรุ่งเรือง นับได้ว่านัฏเป็นหนุ่มชาวจีนที่ใช้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้รับความสำเร็จอย่างดีอีกคนหนึ่ง

5.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะผู้ประกอบการการค้า นัฏเป็นคนที่มีความดี สนุกสนานเฮฮา ได้ทั้งวัน เขาจึงมีเพื่อนมากทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และเพื่อนนักเรียนเก่าที่เรียนอัสสัมชัญด้วย ดังนั้นเมื่อมี กิจกรรมทางสังคมที่เกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ นัฏได้รับการเสนอชื่อให้มีส่วนร่วม ซึ่งเขาไม่ปฏิเสธพร้อมที่จะช่วยเหลือ อีกประการหนึ่งที่นัฏเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพการงานและสังคมยอมรับเป็นเพราะเขาได้ข้อคิดจากพ่อของเขาเองสอนไว้ว่า

"การที่จะอยู่ร่วมกับสังคมของการค้าได้นั้น จะต้องมีความจริงใจต่อกัน เป็นหัวใจของการค้าหากคนเราขาดความเชื่อใจและซื่อสัตย์ต่อกัน ก็ยากที่จะทำการค้ากันได้"

(ประภัสสร เสวิกุล. 2533 : 170)

อาจกล่าวได้ว่านัฏเป็นลูกคนจีนที่มีสถานภาพและบทบาทได้ดีควรจะเป็นตัวอย่างได้ เพราะเป็นผู้ที่สังคมยอมรับ

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องกระท่อมไม้ไผ่

1. เผิงเทียนซื่อ

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก เผิงเทียนซื่อได้รับการเลี้ยงดูเป็นอย่างดีจากแม่ซุหลานซึ่งเป็นพยาบาลทั้งด้านกิริยา มารยาท การแต่งกาย การศึกษา เมื่อมีความเปลี่ยนแปลงทางด้านการปกครองเสียก่อน เขาและแม่ต้องอพยพหนีภัยลงมาจากใต้ โชคไม่เข้าข้างเขา เพราะ

แม้ได้เสียชีวิตลงกลางทาง เขาไม่มีโอกาสกลับเมืองจีนอีก ได้แต่ระลึกถึงคำสอนของพ่อ
แม่คือ ต่อสู้เข้มแข็ง อดทน สามคำนี้เป็นพลังมหาศาลทำให้เขาได้ต่อสู้ชีวิต และเขาจะ
พยายามนำมาปฏิบัติให้ได้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

เขายังไม่ละความพยายามในการเรียนต่อด้านการแพทย์ ที่ไต้หวัน และ
อเมริกา จนประสบผลสำเร็จและนำมาประกอบอาชีพรับใช้คนตกทุกข์ได้ยากในเมืองไทย
เพื่อตอบแทนคุณมารดาแม่และแผ่นดินที่เขาอาศัยอยู่ได้เป็นอย่างดี เขาได้ทำหน้าที่ลูกที่
สมบูรณ์ที่สุดผลที่ได้รับคือ ความสำเร็จและความสุข

ในฐานะเป็นสามี เป็นสามีรุ่นใหม่ที่ใช้สติปัญญาแก้ปัญหาครอบครัว กว่าที่
ผิงเทียนชื้อ จะได้แต่งงาน เขาต้องใช้ความพยายามและฟันฝ่ากับอุปสรรคอย่างมากมาย
เพราะได้รับการดูถูกเหยียดหยามจากพ่อแม่และญาติของเข้มหอมภรรยาของเขาอย่างมาก
จนเขาต้องพิสูจน์ให้เห็นเป็นประจักษ์ว่า เขาไม่ใช่พวกเจ๊กจะครองเมืองไทย ซึ่งเข้มหอม
เป็นคนไทยที่เข้าใจในตัวเขาจึงยอมแต่งงานตามประเพณีแบบไทยอย่างง่าย ๆ พร้อมกับ
เดินทางไปกับเทียนชื้อซึ่งไปเรียนต่อวิชาแพทย์แผนปัจจุบันที่ประเทศไต้หวัน เทียนชื้อได้
ปฏิบัติต่อภรรยาของเขาอย่างดี เมื่อมีลูกอีก 3 คน เทียนชื้อคอยดูแลเอาใจใส่เท่าที่
สามารถทำได้ เวลาอีกส่วนหนึ่งแบ่งให้การเรียน จนสำเร็จโดยมีเดวิด โลว คอยดูแลช่วยเหลือ
เรื่องเงินทุนในการศึกษาอีกทางหนึ่ง เมื่อกลับมาประเทศไทย เทียนชื้อได้รับทุนไป
เรียนต่อวิชาแพทย์เฉพาะสาขาโรคหัวใจที่ประเทศสหรัฐอเมริกา อ๋มหรือเข้มหอมต้องทำมา
หาเลี้ยงลูกเองโดยเปิดร้านขายอาหาร โดยเทียนชื้อได้ส่งกำลังใจและเงินทองมาช่วยเหลือ
ถึงแม้เขาจะอยู่ที่แห่งใดก็ตาม เขายังรักห่วงเข้มหอมและลูกเสมอ เขายึดถือปฏิบัติตามคำพัง
เพยของจีนบทหนึ่งว่า เบื้องหลังความสำเร็จของผู้ชายต้องมีผู้หญิงคนหนึ่งเสมอ

เมื่อเขากลับมาอีกครั้ง เขาจึงเป็นผู้นำครอบครัวให้เจริญก้าวหน้าและยอมรับของ
ครอบครัวของอ๋มที่เคยถูกกับประมาทไว้ อาจกล่าวได้ว่าผิงเทียนชื้อเป็นสามีที่เอาใจใส่
และทำหน้าที่ของสามีได้ดีอีกคนหนึ่งซึ่งหาได้ยากในสังคมปัจจุบัน

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ผิงเทียนชื้อเป็นหมอที่มีคุณธรรม ได้ตั้งปณิธานไว้ว่าจะ เป็นหมอเพื่อรักษาคนไข้

ที่ไม่ได้รับความทุกข์ยากโดยไม่เลือกชั้นวรรณะ

หมอหวังสอนวิชาแพทย์แผนโบราณให้เผิงเทียนชื้อโดยไม่ปิดบัง เพราะเห็นว่า
เป็นผู้ที่มีความความอดทน สุภาพ นิ่มนวล มารยาทเหมือนผู้ดีมีสกุล

เผิงเทียนชื้อมาอยู่ประเทศไทยกับปู่เล็ก ซึ่งมีอาชีพเป็นแพทย์แผนโบราณเช่นเดียวกับเขา ทำให้เขาตั้งใจเพิ่มพูนประสบการณ์ให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น เขาได้รักษาพี่ชายของ เดวิด โลว จนหายเป็นปกติ มีคนที่เชื่อถือมาให้เขารักษา เขารักษาด้วยวิญญานของความ เป็นหมอ ถึงแม้จะเป็นหมอแผนโบราณก็ตาม เขาไผ่ฝันว่าอยากเป็นหมอแพทย์แผนปัจจุบันเพื่อจะได้นำเอาวิชาการทั้งสองสาขามาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ เมื่อเขาเรียนจบแพทย์ปัจจุบันและแพทย์เฉพาะทางหัวใจกลับมาประเทศไทยแล้วเขาได้รักษาผู้ที่ทำตัวเป็นศัตรูให้หายจากโรคหัวใจ ทำให้ศัตรูของเขาจะทิวี่และกลับมาเป็นมิตรกันในที่สุด

นอกจากนี้เขายังได้จัดโครงการร่วมกับกลุ่มชนอีกหลายกลุ่ม ตั้งชมรมแพทย์แผนโบราณเพื่อจะให้ประชาชนได้รู้จักการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐาน นับได้ว่าเผิงเทียนชื้อเป็นผู้มีจรรยาแพทย์สูง

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

เผิงเทียนชื้อได้ยืนยันความตั้งใจที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมกับหมออ้านวย และ เดวิด โลว ตามพระราชดำริสวนป่าสมุนไพรรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วยความปลาบปลื้มว่า ผมเองเป็นคนต่างด้าว เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารของล้นเกล้าล้นกระหม่อม ผมมีความซาบซึ้งในพระองค์ท่านในพระราชกรณียกิจของพระองค์อ่านเสมอมา จนตั้งใจว่าจะใช้ความรู้ ความสามารถของตัวให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและแผ่นดินที่ให้เขาพักพิงอาศัยยามหนีร้อนมาพึ่งเย็น

เผิงเทียนชื้อถือว่าการแสดงกตัญญูตวาทิตาทางหนึ่ง กตัญญูรู้คุณต่อวิชาความรู้ ต่อสถาบัน ต่อคนไทย และประเทศไทย นับว่าเขาเป็นหมอจีนที่มีอุดมคติเชิงสร้างสรรค์เกิดประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติอย่างแท้จริง

2. เดวิด โลว

2.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะที่เป็นผู้นำครอบครัว แม้ว่าพ่อแม่จะเสียชีวิตแล้วแต่เขาเติบโตและทำงานอยู่กับครอบครัวมาโดยตลอด ดังนั้นเขาจึงมีความรัก ความผูกพันอย่างแนบแน่นเมื่อคนในครอบครัวได้รับความทุกข์ เขาจะช่วยเหลือย่างเต็มที่ เช่นพี่ชายของ เดวิด โลว คือ ชั่วได้ไม่สบายมากเป็นโรคหัวใจ เขาพยายามหาหมอมารักษาเสียเงินทองเท่าใดเขาจะยอมเสีย

เดวิด โลว เป็นคนที่รักครอบครัวใหญ่ของเขามาก การตอบแทนบุญคุณของเขา คือดูแล ผู้ที่ทำงานร่วมกันซึ่งเป็นญาติพี่น้อง ให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้และเขาถือว่าเขาได้ทดแทนบุญคุณของพ่อแม่เพราะเขาเป็นตัวแทนเสมือนพ่อแม่นับว่าเป็นลูกที่ดีอีกคนหนึ่ง ดังนั้นกิจการของเขาจึงเจริญก้าวหน้าเป็นปึกแผ่นตลอดมา

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์จีน ญาติพี่น้องให้เดวิด โลว เป็นหัวหน้าซึ่งเป็นกิจการหลักของเขา เขาจึงทำหน้าที่ของเขาอย่างดีที่สุด มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมีน้ำใจต่อผู้คนรอบข้าง ดังนั้นหนังสือพิมพ์ของเขาจึงเป็นที่นิยมของคนทั่วไป

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

เดวิด โลว มักจะให้ข้อคิดที่ดีแก่คนจีนที่อพยพมาเมืองไทยใหม่ๆ เช่น เฝิงเทียนชื่อ เขากล่าวว่า

"เราต้องรักษาเกียรติ ถึงต่อไปคุณเทียนจะถือสัญชาติไทย แต่เราก็คงเป็นแขกในประเทศนั้นๆคุณนะ เรามาพึ่งเย็น มันปัญหา มันความยากจนข้นแค้น มีอิสระภาพ เราต้องไม่ว่าเจ้าของบ้านเขา"

(โสภาค สุวรรณ. 2530 : 553)

นอกจากนี้เขายังเน้นเรื่องกตัญญูรู้คุณว่าเป็นเรื่องสำคัญ เมื่อคนจีนมาอาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างมีความสุขสบายแล้วเราต้องไม่ลืมบุญคุณ ต้องตอบแทนประเทศไทย โดยการช่วยคนไทย ไม่ให้คนจีนดั้นด้นแก้ตัวหรือเห็นแก่ได้

ดังนั้นเดวิด โลว มักทำบุญและบริจาคเงินเพื่อการการกุศลอย่างเจียมๆ เช่น สนับสนุนโครงการปลูกสวนป่าของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นจุดสูงที่เขาจะได้มีส่วนช่วยเหลือสังคมอย่างแท้จริง

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องตึกฝรั่ง

1. จู่ฟู่

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก จู่ฟู่เป็นคนที่ไม่ลืมบรรพบุรุษของตนเอง เมื่อสร้างบ้านตึกฝรั่งเขาได้จัดทำห้องบูชาบรรพบุรุษ ซึ่งมีภาพวาด ภาพถ่ายของต้นตระกูลที่ล่องลับไปแล้ว ตั้งบ๊างแขวนบ๊างและมีเชิงเทียน กระจกธูป ไม้บูชา และกำหนดให้ลูกสาว ลูกสะใภ้หมั้นเวียนเปลี่ยนกันจุดธูปเทียนบูชาทุกวัน หลังตะวันตกดิน จะขาดหรือไม่ทำไม่ได้เพราะจู่ฟู่ถือว่าเป็นวัฒนธรรมประเพณีของจีนที่แท้จริงซึ่งอาจทำให้ครอบครัวประสบความสุขได้

ในฐานะสามี จู่ฟู่รักจู่มู่(หรือย่าปรางค์)มาก ทั้งสองจะช่วยกันดูแลว่ากล่าวตักเตือนลูกหลานให้อยู่ในกรอบขนบธรรมเนียมประเพณี เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ทั้งสองจะช่วยกันแก้ปัญหาทุกอย่างก็เรียบร้อยลงด้วยดี ทั้งสองอยู่ด้วยกันมานานจนกระทั่งจู่ฟู่สร้างโรงพยาบาล และย่าปรางค์ป่วยหนัก จู่ฟู่ดูแลอย่างใกล้ชิดจนกระทั่งย่าปรางค์ถึงแก่กรรม จู่ฟู่จัดงานศพอย่างสมเกียรติตามประเพณีทุกอย่าง

ในฐานะพ่อ จู่ฟู่เป็นพ่อที่มีลักษณะผู้นำครอบครัวที่ดี ที่ห่วงใยสมาชิกในครอบครัวทุกคน ถึงแม้จะมีอายุมากแล้วมีฐานะเป็นปึกแผ่นมั่นคง ให้ลูกหลานช่วยกันทำงานต่อตามความสามารถโดยที่เขาคอยดูแลกำกับและมีสิทธิมีเสียงที่จะวินิจฉัย ปัญหาต่างๆ ได้ ซึ่งคน

ในบ้านไม่มีใครที่จะต่อกร ทุกคนในบ้านจึงอยู่ที่ตึกฝรั่งตามควรแต่อัตรา ตั้งแต่ภรรยา ลูก
คนงาน คนขับรถ คนครัวและลูกสะใภ้ ผลประโยชน์แบ่งสรรปันส่วนตามเงินเดือนจากการ
สังเกตของอรุณวงศ์ทำให้ทราบว่า

"เนื่องด้วยตระกูลทองเรือง เป็นเจ้าของอุตสาหกรรมหลายอย่างนับตั้งแต่เหมือง
แร่ สวนยาง สวนมะพร้าว โฮเต็ล ลงไปถึงร้านจำหน่ายเครื่องอะไหล่รถ และ
จักรกลหลายชนิด สมาชิกที่อาศัยในตึกฝรั่ง ทุกคนจึงมีเงินเดือนยกเว้น จุฬ (คุณปู่
หลวงรัชตะ) คนเดียวซึ่งไม่จำเป็นต้องมีเงินเดือนกับใครเพราะกิจการทุกอย่าง
เป็นของท่านทั้งหมด"

(รพีพร. 2532 : 19)

อรุณวงศ์ลูกสะใภ้รู้เรื่องราวทั้งหมด นอกจากนั้นจุฬยังมีสิทธิขาดทุกอย่างที่จะทำ
ให้คนในบ้านทำอะไรก็ได้ถ้าเขาพอใจตั้งเหตุการณ์ต่างๆ ได้แก่ ให้ผู้หญิงทุกคนในตระกูล
จุดเทียนบูชาตระกูลทุกวัน การรับประทานอาหารร่วมกันในมือกกลางวัน ที่ห้องอาหารตึกฝรั่ง
ถ้ามีเหตุจำเป็นให้โทรศัพท์มาบอกและวันเสาร์-อาทิตย์เช่นกันต้องมารับประทานอาหาร
พร้อมกันในมื้อเย็น ลูกหลานใครก็ตามถ้าแต่งงานแล้ว มีลูกชายจะได้เงินห้าแสนบาท
ลูกสาวได้หนึ่งแสนบาท จุฬให้จริง ๆ เพราะเขาปฏิบัติตามความเชื่อของจีนได้ลูกหลาน
ชายสืบสกุล ฯลฯ แม้จะมีเรื่องราวขัดแย้งกันแต่ทุกคนที่อยู่ในบ้านนี้ด้วยกันเป็นปกติสุขทั้งนี้
เพราะมีผู้นำครอบครัวที่ดีเช่นจุฬเป็นพ่อที่ดีต่อลูกๆ ทุกคน จุฬมีความยุติธรรมให้และสนับสนุน
คำถ้าทำดี แม้เขาจะจากไปแต่ผลงานที่ฝากไว้ให้กับครอบครัวได้แสดงให้เห็นว่าเขาได้ทำ
หน้าที่ของพ่อได้อย่างเหมาะสม

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะพ่อค้า ที่ประกอบกิจการหลากหลาย ทั้งนี้จุฬได้รับมรดกตกทอดมาจาก
บิดาที่มาสืบทอดเนื้อสร้างตัวในเมืองภูเก็ต จนกระทั่งมีฐานะดีเป็นที่รู้จักของคนภูเก็ตในฐานะ
มีกิจการหลายอย่าง เช่น เหมืองแร่ สวนยาง สวนมะพร้าว โฮเต็ล ร้านจำหน่ายเครื่อง
อะไหล่รถและจักรกลหลายชนิด จุฬถึงแม้จะมีอายุมากแต่สามารถควบคุมกิจการต่างๆได้เป็น

อย่างดี โดยมีมังกรหลานชายเป็นผู้จัดการบริษัทของเรือมอเตอร์คันเดียว นอกนั้นมีลูกจ้างมาดำเนินกิจการมากมาย จู่ๆเป็นผู้ให้เงินเดือนตามความสามารถ กิจการของเขาดำเนินมาด้วยดี และผู้ที่ทำงานให้นานๆ จู่ๆให้ที่ดินคนละ 1 แปลงเป็นของกำนัล นับว่าเป็นพ่อค้าที่มีน้ำใจคนหนึ่ง ในจังหวัดภูเก็ต กิจการต่างๆที่เขาทำไม่ได้เอาวัดเอาเปรียบประชาชนและผู้บริโภค เขามีความยุติธรรมให้ตามความเหมาะสมของการเป็นพ่อค้าของเขา ซึ่งผลที่เขาได้รับ คือ การไว้นับถือเชื่อใจจากชาวภูเก็ต กิจการค้าขายของเขาเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเป็นปึกแผ่นจนเป็นตำนานเล่าขานมาจนทุกวันนี้

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะเจ้าสัว(ผู้มีฐานะดี) เนื่องจากจู่ๆอยู่เมืองภูเก็ตมานานเมื่อร่ำรวยเงินทอง เขาก็อุทิศตัวให้สังคมไทย เป็นการช่วยเหลือราชการบ้านเมืองภูเก็ตยุคนั้นไว้มาก และสละที่ดินให้ราชการตัดถนนโดยไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายเวนคืน ออกเงินสร้างสถานอนามัยจังหวัด ฯลฯ จนได้รับพระราชทานเป็นหลวงรัชตะนครา และใช้นามสกุลทองเรือง นอกจากนั้นยังช่วยให้คนภูเก็ตบางกลุ่มได้ทำงานในกิจการที่บ้านดึกฝรั่งและสุดท้ายสร้างโรงพยาบาลเพื่อคืนเงินที่ได้กำไรจากชาวภูเก็ต ให้กับชาวภูเก็ตได้ใช้ประโยชน์ใช้ชื่อว่า โรงพยาบาลหลวงรัชตะ โรงพยาบาลแห่งนี้เกิดขึ้นจากจู่ๆมีเจตนาจะสร้างขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์แก่ชาวภูเก็ตทั้งมวล ไม่เลือกฐานะ ไม่เลือกศาสนา "

(รพีพร. 2523 : 349)

2. มังกร

2.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก มังกรไม่เคยทำให้พ่อแม่และปู่ย่าผิดหวังไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำงาน การเคารพนับถือและความไว้นับถือเชื่อใจต่างๆ ซึ่งเขาเองทำให้วงศ์ตระกูลทองเรืองยืนยงคงอยู่ได้ โดยเฉพาะเขาได้รับความไว้นับถือเชื่อใจให้เป็นผู้บริหารการเงินของบริษัท เป็นที่ฟังของจู่ๆได้ทุกเรื่องนับว่าเขาเป็นหลานที่กตัญญูคนหนึ่ง

ในฐานะสามี มังกรเป็นสามีที่มีความประพฤติไม่ดีชอบนอกใจภรรยา ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากเขากับภรรยาไม่ได้อยู่ด้วยกันและบ่อยากได้หลานชาย จึงสนับสนุนให้ภรรยาใหม่ ประกอบกับเขาเป็นคนเจ้าชู้ทำให้เขามีภรรยาได้อีก 3 คน ดังนั้นมังกรจึงเป็นสามีที่ไม่ได้รับผิดชอบภรรยาของเขาทำให้เกิดปัญหามากมาย

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะผู้จัดการบริษัท มังกรเป็นผู้จัดการบริษัทรถยนต์ เขาบริหารงานค้าขายรถยนต์จากอังกฤษได้อย่างดี กิจการก้าวหน้าจนเป็นเยอมนับของจู่ฟู่ ทั้งนี้เพราะความเป็นคนใจกว้าง ชอบช่วยเหลือคนที่ได้รับความทุกข์นั้นเอง ลูกค้าจึงเห็นใจทำให้กิจการของเขาเป็นไปได้ด้วยดี โดยเฉพาะการบริหารการเงินการธนาคารเขาทำได้ดี ดังเช่น จู่ฟู่จะสร้างโรงพยาบาลอุทิศให้ชาวภูเก็ต เขาจะเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินทั้งหมด เพราะ มังกรเป็นผู้ดูแลรายได้รายจ่ายของบริษัทและของตระกูลด้วย ทั้งนี้เพราะมาจากการประกอบอาชีพของเขาเป็นที่เชื่อถือนั่นเอง อรสุรางค์พีละ ไข่มุกถึงมังกรว่า

"สำหรับมังกรจู่ฟู่เชื่อถือในความคล่องแคล่วรอบตัวของเขา ต้องการอะไรเขาเนรมิตได้ตั้งใจ ถ้าคุณปู่เป็นพระราม มังกรก็คงเป็นหนุมาน"

(รพีพร. 2523 : 326)

อีกเหตุการณ์หนึ่งที่จู่ฟู่ยอมรับในความคิดของมังกรที่จะสร้างโรงพยาบาล

"มังกรนอกจากขี้มแล้วมยังชูแขนขึ้นสนับสนุนการสร้างโรงพยาบาล ผมจะตัดกำไรกิจการของเราทุกปีบำรุงโรงพยาบาลปีละเพียงยี่สิบห้าเปอร์เซ็นต์เท่านั้นแหละครับ"

(รพีพร. 2523 : 262)

นับว่ามังกรเป็นผู้มีบริหารการเงินได้ดี จึงมีความก้าวหน้าไม่เกิดปัญหาแก่คนอื่น สัมกับสถานะและบทบาทของเขาที่ได้รับ

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะผู้บริหารการเงินของบริษัท มังกรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารการเงินของบริษัทซึ่งเขาสามารถทำได้ดีเป็นที่พอใจของจู่ฟู่ เช่น การนำเอาดอกผลของบริษัทมาเป็นค่าใช้จ่ายในการสร้างโรงพยาบาลตามเจตนารมณ์ของจู่ฟู่ โดยไม่กระทบกระเทือนถึงรายได้ของบริษัท

3. ทักษิณ

3.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก ทักษิณเป็นลูกชายของจู่ฟู่ที่มีวิชาความรู้ เพราะได้รับการส่งเสียจากจู่ฟู่ให้เรียนสูงๆจนถึงชั้นมหาวิทยาลัยและทำงานอยู่ที่กรุงเทพฯ ที่กระทรวงพาณิชย์และเรียนต่อปริญญาโทที่สหรัฐอเมริกา กลับมาเป็นหัวหน้ากอง มีเกียรติและชื่อเสียง แต่ไม่มีเงินต้องอาศัยทางบ้านทองเรืองเป็นประจำ เขาเป็นลูกคนเดียวที่ไม่ได้ประกอบกิจการสานต่อจากจู่ฟู่ เขาให้น้องชายพร้อมทั้งครอบครัวดำเนินการแทนซึ่งพ่อแม่พอใจและสนับสนุน แต่เขายังปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณีของจีนตามพ่อและปู่ของเขาเพื่อเป็นการแสดงความกตัญญูต่อบุคคลที่มีพระคุณ เช่น การเคารพบูชาบรรพบุรุษ เขาและภรรยาต้องปฏิบัติ แสดงว่าเป็นลูกที่ดีของครอบครัว

ในฐานะสามี การแต่งงานของทักษิณไม่ค่อยราบรื่นเพราะภรรยาที่เขาแต่งงานมาเป็นสะใภ้คอยรับใช้จู่ฟู่ตัวส่วนตัวเขาเองวันเสาร์-อาทิตย์จึงจะกลับบ้านทำให้เกิดช่องว่างเป็นหนทางทำให้เขาเผลอตัวมีเมียช้อย ซึ่งไม่ใช่ฮั่นไกล น้องเมียของตนเอง ตัวของทักษิณเองไม่ได้สนใจภรรยาเท่าไร เพราะอยู่ไกลกันเขาจึงเกิดความเหงาว่าเหว เมื่อภรรยาจับได้เขาก็แก้ตัวให้เหตุผลว่า

“ผมพยายามเอาชนะตัวเองและสำเร็จมาแล้วในระยะหนึ่ง แต่ช่วงหลังอยากบอกว่ามันเป็นแผนของเขาทั้งหมด ที่จะให้เราแตกจากกันก็พูดไม่ได้เต็มปาก

เพราะเป็นการโยนความผิดให้ผู้หญิงข้างเดียว ซึ่งความจริงเราระย้าด้วยกันทั้งคู่"

(รพีพร. 2523 : 617)

แสดงว่าเขาไม่ได้ทำหน้าที่ของสามีที่แท้จริงทำความผิดได้ตลอดเวลา

3.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะข้าราชการกระทรวงพาณิชย์ จากการที่เขาเป็นคนเรียนหนังสือเก่งหลังจากจบปริญญาแล้วทำงานที่กระทรวงพาณิชย์ในตำแหน่งข้าราชการ ระดับ 6 ต่อมาเมื่อเรียนจบปริญญาโทแล้วเขาได้รับตำแหน่งเป็นหัวหน้ากองมีชื่อเสียงมีเกียรติ ซึ่งครอบครัวทองเรืองภูมิใจ อรสุรางค์ได้กล่าวถึงทัศนคติของตัวเขาเองว่า

"ทัศนคติเข้ารับราชการ เพราะต้องการใช้วิชาความรู้ที่เรียนมาให้เป็นประโยชน์ แต่ครอบครัวของเขาสนับสนุนให้เขาเป็นขุนนาง ก็เพื่อเป็นที่เชิดหน้าชูตาของตระกูล"

(รพีพร. 2523 : 182)

บางครั้ง จุฬอยากรู้ให้ลูกชายเป็นนักปกครอง แต่ถูกทัศนคติให้เหตุผลว่าทำตัวลำบาก ถ้าทำไม่ดีจะเสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล ทัศนคติตั้งใจประกอบอาชีพรับราชการจนได้ตำแหน่งดี มีเกียรติ แสดงว่าเขาเป็นผู้มีสถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพได้ดีเจริญก้าวหน้า สมดังความตั้งใจของพ่อแม่และปู่ได้ตั้งความหวังไว้

3.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะหัวหน้ากอง กระทรวงพาณิชย์ ทัศนคติทำให้ทุกคนในตระกูลทองเรืองยอมรับเขาในการรับราชการที่กระทรวงพาณิชย์เพราะ เป็นการช่วยเหลือสังคมได้อีกแบบหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกินอยู่ของประชาชน ถ้าทำด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทัศนคติอาจก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งอธิบดีหรือปลัดกระทรวงอย่างง่ายดาย ทัศนคติเต็มใจและตั้งใจทำอย่างเต็มที่

ทำให้ทุกคนที่ร่วมงานเขา ยอมรับในความสามารถ ทำให้งานราชการที่เกี่ยวกับการค้าขายของไทยมีความเจริญก้าวหน้า

สถานการณ์และบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องรัตนโกสินทร์

1. ฮก

1.1 สถานการณ์และบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก ฮกเป็นเชื้อจีน เจ้าสัวมักจะเรียกเสมอ แต่ฮกเป็นเชื้อที่แม่พลับและคนทั่วไปใช้เรียกตลอดทั้งการรับราชการ การมีครอบครัว เขาโชคดีที่เกิดมาเพียบพร้อมด้วยรูปสมบัติ คุณสมบัติ พ่อแม่ภูมิใจเป็นความหวังของครอบครัวที่จะเป็นคนดีมีหน้าตาในสังคม ดังนั้นฮกก็รับทราบในความหวังดี จึงปฏิบัติตนเชื่อฟังในคำแนะนำทุกอย่างที่ดี เช่น มารยาทไทยในการหมอบคลาน การเข้าหาผู้ใหญ่ การหาคู่ครอง และการรับมรดกพินัยกรรมพ่อสัญญาว่าฮกจะยิ่งช่วยให้อ่าน ทำให้เจ้าสัวพอใจพูดกับลูกชายด้วยสายตาสีใจว่า

"เมื่อเจ้าเกิด อาของเจ้าทำนายว่าเจ้าจะได้เป็นขุนนาง บัดนี้เจ้าได้สมใจพ่อ พ่อถือว่าเป็นลูกที่ดียิ่งแล้ว ขอให้เจ้าทำตัวดี อยู่ในศีลธรรม มีความเจริญรุ่งเรืองยิ่งๆ ขึ้นไป แค่นี้เป็นการตอบแทนบุญคุณพ่อได้ดีที่สุด"

(ว. วิจารณ์กุล. 2535 : 723)

อาจกล่าวได้ว่าเขาได้ปฏิบัติหน้าที่ของลูกได้ดี ซึ่งทำให้เขาเจริญก้าวหน้า

ในฐานะสามี ฟักคิดที่จะนอกใจภรรยา แม้ว่าจะมีโอกาสและช่องทาง เช่น มีคนติดอยากจะเป็นข้าทาสรับใช้ แต่ฟักไม่ใจอ่อน เพราะรักแม่เพียงคนเดียว พร้อมกันนั้นทั้งสองยังเคยสาบานต่อกันว่าจะซื่อสัตย์ต่อกันตลอดไป

ฟักได้ทำหน้าที่สามีได้อย่างเต็มภาคภูมิ เพราะเขาได้ปฏิบัติตามที่สัญญาให้ไว้ทุก

ประการแม้เขาจะมีหน้าที่ใหญ่โตเพียงใดก็ตาม เขารักและให้เกียรติภรรยาของเขาเสมอ

1.2 สถานการณ์และบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะตุลาการ พักรับราชการตามความต้องการของพ่อแม่ นับตั้งแต่พ่อแม่นำไปฝากตัวกับพระราชพินิจชัย เพื่อทำงาน ต่อมาพักได้เลื่อนตำแหน่งเป็นพระยาวังเมือง ทำงานเป็นตุลาการรับใช้ชาติบ้านเมือง ซึ่งพักมีเคล็ดลับในการรับราชการ จะต้องเป็นคนที่มีท่าทางสงบเสงี่ยมไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม พักได้รับการอบรมมาให้หนักถือผู้อาวุโส จนไม่อาจแสดงอย่างใด นอกจากความสุภาพอ่อนน้อม กิริยามารยาทเหล่านี้เป็นส่วนที่ทำให้พักได้รับความเอ็นดูจากผู้ใหญ่และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานพักได้ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเขาได้เป็นอย่างดี เป็นตัวอย่างแก่คนจีนและคนไทยได้แนวทางประพฤติปฏิบัติเกิดผลดีต่อไป

1.3 สถานการณ์และบทบาทในสังคม

ในฐานะผู้รักษาความยุติธรรมในสังคม พักได้รับการปลูกฝังด้านทางกาย วาจา ใจ ความคิด เป็นอย่างดี และมีความพร้อมทุกอย่าง เมื่อประกอบอาชีพรับราชการ เขาเต็มใจตั้งใจทำงานเพื่อรับใช้สังคมและประเทศชาติ การเป็นผู้ที่รักษาตัวบทกฎหมาย ต้องซื่อสัตย์ ซื่อตรงอุทิศตนเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น และช่วยเหลือประเทศชาติ เช่น การอาสาออกช่วยรบทัพจับศึกพม่า ทั้งๆ ที่ตนเองไม่ค่อยเก่งกล้านัก แต่ด้วยความมุ่งมั่นอยากจะช่วยให้สังคม ประเทศชาติให้มีความสงบสุข

2. ลั่ว

2.1 สถานการณ์และบทบาทในด้านครอบครัว

ในฐานะลูก เจ้าลั่วได้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของจีน เพื่อเจริญรอยตามบิดามารดา ดังนั้นจะมีการไหว้บรรพบุรุษทั้งที่เมืองไทยและเมืองจีนทุกปีเพราะเขา

ถือว่าเป็นเงินหรือไทยก็ไม่ต่างกันนัก เพราะเขาย่อมกราบไหว้บรรพบุรุษเช่นเดิม

แสดงว่า ลัวเป็นลูกที่มีความกตัญญูทวดต่อพ่อแม่และบรรพบุรุษ ซึ่งมีส่วนทำให้เขามีแต่ความสุข ความเจริญ

ในฐานะสามี เจ้าลัวมีภรรยาหลายคน แต่เขาก็เลี้ยงดูให้ความรักความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่ให้มีปัญหาใดๆเกิดขึ้น ทุกคนได้รับความสุขตามควรแก่ฐานะของตน

ในฐานะพ่อ เจ้าลัวรักลูกมากและเลี้ยงลูกด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี พยายามสนับสนุนให้ได้ทุกคน ทั้งรับราชการและค้าขาย แม้ในยามวัยชรารู้ว่าตนเองคงอยู่ไม่ได้นาน จึงทำพินัยกรรมให้ลูกอีก เพื่อจะได้เกิดความสุขสบายใจ ผู้จัดการรับผิดชอบคือลูกชายคนโต เพราะมีคุณสมบัติ เป็นที่น่าไว้วางใจเชื่อถือได้ เจ้าลัว ได้แบ่งมรดกให้แก่ลูกๆ ดังนี้

"เงินทองทั้งหลาย พ่อแบ่งใส่หีบไว้ให้หมดแล้ว เจ้าเป็นลูกชายสืบสกุลย่อมได้มากกว่าพี่น้องคนอื่น พวกพี่สาวน้องสาวของเจ้าเมื่อออกเรือนไป พ่อได้แบ่งเงินไปให้มากพอที่จะอยู่กับผัวได้สุขสบายเหลือ ลูกชายอีกคนเดียว คือ น้องชาย เจ้า จะได้รับการค้าไปทั้งหมด"

(ว.วินิจัยกุล. 2535 : 724)

นอกจากนี้ยังส่งเสริมและหาหลักประกันทางครอบครัวให้ลูก โดยการหาลูกสาว เจ้าคุณผู้มีฐานะ เกียรติยศ และชื่อเสียง เพื่อจะให้ลูกได้มั่นใจในการดำเนินชีวิต

อาจกล่าวได้ว่า ถึงแม้จะเป็นพ่อชาวจีนแต่เขาสามารถปรับตัวให้เข้ากับลูกได้ ถือว่าได้ทำหน้าที่ดีที่สุดแล้ว

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะพ่อค้า เจ้าลัวเป็นชาวจีนที่ค่อนข้างโชคดีที่เกิดในเมืองไทยและบิดาได้ทิ้งมรดกให้ไว้เป็นอาชีพการทำเตาขายและปั้นกระเบื้อง กระจก ทำให้เขามีฐานะมั่นคง

และทำกิจการต่อจากบิดาได้

เจ้าสัวทำกิจการต่อจากบิดาได้เป็นอย่างดี พยายามขยับฐานะให้กว้างขวาง ขึ้น โดยเฉพาะโรงงาน พักกลับจากการรับราชการไปเยี่ยมบ้านได้เห็นกิจการของพ่ออดภูมิใจ ไม่ได้ พักกล่าวว่า

"โรงเตาที่เคยอยู่ห่างตัวบ้านไปไม่มาก หลังคามุงจากเพื่อบริหาพวกกุสรีรอน อบอุ่นจนเกินไป บัดนี้ก็ยังคงอยู่เหมือนเดิม มีผู้คนเดินเข้าออกชนเตาลง เรือง ที่จอดอยู่ท่าหนึ่ง ไปนำส่ง ให้ลูกค้าตามคลองต่างๆ แต่โรงงานที่ก่อสร้างที่ใหญ่ถัด ออกไปอีก คือ โรงทำกระเบื้องมุงหลังคาเพื่องจะนำมาไม่ก็บนี้เอง แต่ว่ากิจการ ใหญ่โตกว่าการทำเตามาก มีผู้คนมากมายที่อาศัยบุญบารมีของท่านพ่อ"

(ว.วินิจฉัยกุล. 2535 : 214)

เจ้าสัวยังสร้างฐานะของครอบครัวให้มีหลักฐานมั่นคง นอกจากทำเตาขายแล้วยัง ค้าขายกับสำเภากินอีก นำสินค้ามาจำหน่าย กิจการก้าวหน้าโดยลำดับ

แสดงว่าเจ้าสัวเป็นผู้ที่ขยันทำมาหากินสร้างฐานะได้ดี ไม่มีปัญหาในการประกอบ อาชีพจึงทำให้กิจการค้าเจริญก้าวหน้า

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะเจ้าสัวที่มีกิจการค้าขายเป็นของตนเอง เนื่องจากเจ้าสัวไม่ชอบบรรทัดจับ คีทหรือสงคราม เขาจึงมุ่งทำกิจการค้าขายในอาชีพของตนด้วยความสุจริต ดังนั้นสังคมของ เจ้าสัวในฐานะพ่อค้าเกี่ยวข้องกับลูกค้าของตนเป็นส่วนมาก อีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มข้าราชการ ชุนนางที่น้องชายของตนเองรับราชการอยู่ จึงรู้จักเท่าที่จะรู้ได้ เจ้าสัวไม่คิดเอาเปรียบ ใครสังเกตได้ว่าไม่มีเรื่องราวที่ขัดแย้งเกี่ยวกับการค้า

กิจการอาชีพของเขาเป็นประโยชน์ต่อคนไทยเป็นจำนวนมากเพราะ โรงงานทำ เตาของเขาเจริญรุ่งเรือง มีคนงานมากมาย เจ้าสัวถือว่าเป็นรักและศรัทธาเจ้าสัวมาก ดังเหตุการณ์แต่งงานของลูกชายกับแม่เพ็ง

"คนมาช่วยงานกันเป็นจำนวนมาก พักจึงไม่เป็นอันทำอะไรนอกจากต้อง
รับแขก ซึ่งมีทั้งขุนนาง วังหลวง วังหน้า ตลอดจนพ่อค้า คหบดีเกือบตลอดฝั่งคลอง
วัดสามปลื้ม"

(ว.วินิจฉัยกุล. 2535 : 623)

อาจกล่าวได้ว่าเจ้าสัว เป็นคนจีนที่มีคนนับหน้าถือตา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเขา
ค้าขายด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เอาเปรียบลูกค้านอกจากนี้เจ้าสัวยังภูมิใจที่ได้ช่วยให้
บรรพบุรุษศาสนาหลังจากสงครามชาวไทยนิยมการสร้างวัดส่วนที่สำคัญในการสร้างคือ
กระเบื้องมุงหลังคาสีต่างๆ ซึ่งเจ้าสัวได้แบบอย่างมาจากจีนทั้งวิธีการทำและการใช้สีนับ
ว่าเขาได้ช่วยให้สังคมทางพระพุทธศาสนามีดีขึ้น โดยเฉพาะศาสนสถานสืบทอดมาจนทุกวันนี้

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องกิ่งไผ่

1. จู๋จ้อย

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะเป็นลูก จู๋จ้อยเป็นเด็กกำพร้า บิดามารดาเสียชีวิตตั้งแต่ยังเด็ก เขา
อยู่ในสภาพ บ้านแตกสาแหรกขาด ถูกพาไปอยู่ที่นั่นที่นั่น ทำให้เขาไม่รู้ลึกผูกพันกับสิ่งใดหรือ
สถานที่ใด สุดแต่ใครจะพาไปที่ไหน ให้มีอยู่มีกินมีที่นอนก็เป็นอันใช้ได้ จนเข้ามาอยู่วังของ
หม่อมเจ้าในเมืองไทย เขารู้สึกผูกพันอย่างที่เขาไม่เคยมีมาก่อน โดยเฉพาะนายจวง คน
ครัวเก่าแก่เอาใจใส่เลี้ยงดูเหมือนลูกหลาน เมื่อถึงวันตรุษจีน นายจวงจัดเครื่องไหว้บิดา
มารดาให้

"เด็กชายจุลจิตต์(จู๋จ้อย) ลูกชั้นปฏิบัติกิจส่วนตัวตั้งแต่เข้ามิด คือ จุตรูป
และนำไถ่กับขนมเซ่งที่นายจวงหาเอาไว้ให้ฉันเช่น ไหว้ป้ายชื่อพ่อแม่ บ้านนี้นาย
จวงทำหิ้งวางเอาไว้ให้ที่หวนอน" (สีฟ้า. 2523 : 134)

การกระทำครั้งนี้ นับว่าจู้จี้จ้อยยังเคารพรับผิดชอบของพ่อแม่ของตนเองตามฐานะ และบทบาทของลูกที่ดีที่พึงจะทำแสดงว่าเป็นคนที่กตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณ แม้ว่าพ่อแม่จะเสียชีวิตไปแล้วก็ตาม

ในฐานะเป็นเพื่อน จากการที่เขาและฟุ้งซึ่งเป็นลูกหลานของหม่อมเจ้า ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันมา จู้จี้จ้อยเป็นห่วงใยฟุ้งตลอดเวลา นับตั้งแต่ฟุ้งจะถูกเขียน เขาขอภัยโทษให้นำเอาอาหารแอบให้เมื่อฟุ้งถูกขังทำโทษ แม้แต่การเก็บความลับต่าง ที่ทั้งสองพึงจะทำได้ ให้แก่กันได้ เขาก็ทำในฐานะเพื่อนที่ดีนายจวง เคยกล่าวถึงลักษณะของคนทั้งสอง

"คงเคยอุปการะกันมาแต่ชาติปางก่อนกระมังคะคุณหญิง เมื่อเด็กๆ ก็ทั้งเกื้อกูลทั้งเห็นอกเป็นใจกัน โตแล้วห่างกันแยกกันไปคนละทิศละทาง ก็ยังอุตส่าห์กลับมาพบกันให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอีก"

(สีฟ้า. 2523 : 449)

เมื่อจู้จี้จ้อยกลับมายังตั้งปณิธานว่าจะได้พบคุณฟุ้งอีก

"ผมหวังว่าคงจะได้พบคุณฟุ้งอีกเป็นครั้งที่สามแม้จะไม่ได้ช่วยเหลือกันก็ยังดี"

(สีฟ้า. 2523 : 449)

เขาก็ได้พบฟุ้งจริงๆ ได้พบเห็นสภาพของเพื่อนตกต่ำ เขาพยายามจะช่วยเหลือพาไปรักษาตัวให้หายจากยาเสพติด และจะพยายามหางานทำให้ แต่ด้วยผลกรรมของฟุ้งเอง จึงทำให้เขาต้องพบจุดจบ จู้จี้จ้อย เสียใจแต่เขาก็ทำอย่างดีที่สุดแล้ว เขาจะระลึกถึงฟุ้งตลอดไปไม่ว่าจะอยู่ทางทิศใด เขาได้ทำหน้าที่การเป็นกัลยาณมิตรที่ฟุ้งจะทำแล้ว

ในฐานะลูกอุปถัมภ์ จู้จี้จ้อยมาอยู่เมืองไทยได้อาศัยอยู่กับคนครัวชื่อจวง ให้ความรักความเมตตาต่อเขา เหมือนเขาเป็นลูกอุปถัมภ์ จู้จี้จ้อยเคารพรักและนึกถึงบุญคุณของนายจวงคนครัวของหม่อมเจ้าที่เลี้ยงดูเขาเหมือนลูกหลาน เขามีเคยล้มเลือน ครั้นกลับจากต่างประเทศ เขาจะไปตามหานายจวงและกราบขอบคุณด้วยความระลึกถึง เมื่อทำธุระกิจ

เสร็จเรียบร้อยแล้วจะเดินทางกลับต่างประเทศ เขาจะนำนายจวง ไปอยู่ด้วยแต่นายจวงไม่ไป เพราะอายุมาก เขาได้ตั้งใจไว้ว่าจะกลับมาแผ่นดินไทยอีก

1.2 สถานภาพและบทบาทในด้านอาชีพ

ในฐานะนักวิศวกรรมโยธา เขาเป็นนักวิศวกรรมโยธา หลังจากที่เขาจากเมืองไทยไปอาศัยอยู่กับบิดาเลี้ยงสำเร็จการศึกษาด้านวิศวกรรมการสร้างทาง เขากลับมาทำงานที่เมืองไทย โดยรับผิดชอบในแถบภาคเหนือ ซึ่งมีอิทธิพลเป็นอย่างมาก เขาได้รับหน้าที่ไปตรวจดูความถูกต้องเขาปัญหาเรื่องการทุจริตเขาพยายามแก้ไขบ้างเออ หัวหน้ากลุ่มเป็นเพื่อนของเขาเองคือ พุ่ง เรื่องจึงลงเอยไปในทางที่ดีจะเห็นได้ว่าเขาสามารถช่วยเหลือเมืองไทยได้อีกส่วนหนึ่งแม้จะเป็นเพียงส่วนเล็กน้อย แต่เป็นส่วนที่เขาพยายามทำให้ถูกต้องให้ประโยชน์แก่เมืองไทย นับว่าเป็นส่วนที่ดีที่เขาพึงกระทำ

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะนายช่าง เนื่องจากจู่จี้จี้เป็นชาวจีนที่มีชีวิตอยู่หลายประเทศ โดยเฉพาะที่อยู่เมืองไทย 10 กว่าปี ย่องกงและอเมริกาเกือบ 15 ปี ดังนั้นสถานภาพและบทบาทในสังคมของเขาพบคนหลายลักษณะ แต่เขาประทับใจมากที่สุดคือ เมืองไทยได้ให้ประสบการณ์ชีวิตและปลูกฝังแนวทางที่ดีในการดำเนินชีวิตแก่เขาเขาจึงไม่ลืม ตั้งปณิธานว่าจะตอบแทนบุญคุณเมืองไทยให้ได้ เมื่อเขามาเป็นนายช่างตุงานสร้างถนนในจังหวัดภาคเหนือ ซึ่งมีปัญหาในการทุจริตการสร้างทาง เขาเป็นคนที่เดินทางไปแก้ไขปัญหาก็ถึงแม้จะถูกปองร้ายเกือบเอาชีวิตไปทั้งนั้น แต่เขาทำได้ทุกอย่างจึงเป็นไปในทางที่ดี

2. พุ่ง

2.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ฐานะลูก พุ่งไม่ได้อยู่กับพ่อแม่เพราะพ่อตาย แม่ไม่มีสามีใหม่เขาจึงอยู่กับยายซึ่ง

เป็นหม่อมเจ้า เลี้ยงเขามาด้วยการตามใจ ดังนั้นชีวิตของเขาจึงไม่ผูกพันกับพ่อแม่เท่าใดนัก เขาจึงทำหน้าที่ของลูกไม่ได้เต็มที่

ฐานะหลาน หม่อมยายเลี้ยงดูเขาเป็นอย่างดี ตามใจทุกอย่างจนเหลือ สร้างความลำบากใจมาให้ไม่เว้นวัน ดังเหตุการณ์ต่างๆ ได้แก่ การกลั่นแกล้งคนอื่นให้ได้รับความเดือดร้อนบางครั้งเกือบตาย ทำลายข้าวของภายในวัง และเฝ้าวังมีคนมาเห็นเข้าเสียก่อนไม่อย่างนั้นวังอาจจะวอดวายก็ได้ ทั้งนี้เพราะหม่อมยายไม่ได้เลี้ยงเอง ให้คนครัวเก่าแก่เป็นคนเลี้ยง เมื่อหลานทำความผิดมาไม่มีการปล่อยปละหรือพูดจาให้เหตุผลขออภัยใดๆ มีแต่ดุตำหนิว่ากล่าว ทำให้พี่ทั้งหลายเป็นผู้ร้ายและถูกตำราวจนมาตายในที่สุด เขาจึงไม่ได้ตอบแทนบุญคุณหม่อมยายที่ให้ที่อยู่และอาหารแก่เขาตลอดมา

ฐานะเพื่อน พี่เป็นคนที่ชอบคบเพื่อน ที่ยกย่องเขาเป็นหัวหน้า ลูกน้องของเขามีมากดังนั้นเขาจึงเลี้ยงอย่างใจกว้าง แต่บางครั้งเขาต้องพบกับความลำบากเช่นกัน คนที่อยู่กับพี่มาเช่น จุ้ยจ้อยเคยเป็นเพื่อนที่จงรักภักดีมาตั้งแต่อยู่ในวังเมื่อมาพบอีกครั้ง ในขณะทำงานเมื่อเขาจำได้จึงมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยเฉพาะพ่อเลี้ยงต้องการจะทำลาย จุ้ยจ้อยที่ขัดขวางการทุจริตการสร้างทางโดยให้พี่เป็นคนดำเนินการ ครั้นบัวผัดถามเรื่องราว พี่ให้คำตอบได้ทันทีว่า

"ช่างมันเถอะ ใครจะว่าอย่างไร ก็ความจริงมันก็ไม่ใช่ว่าทั้งคู่ทั้งสองคน แต่จิตต์มันเพื่อนเก่าแก่ พ่อเลี้ยงก็เคยช่วยเรื่องเงิน" และ

"เธอไม่เข้าใจหรอกว่า ฉันรู้สึกอย่างไรกับนายช่าง เราไม่ใช่เพื่อนกัน อย่างธรรมดา"

(สีฟ้า. 2523 : 394)

พี่ถึงแม้จะแก่น ชน เกเรแต่ในความเป็นเพื่อนเขามีน้ำใจให้เสมอ

ในฐานะสามี พี่ได้บัวผัดซึ่งเป็นภรรยาของเขามาจากชีวิตของหญิงที่หากินในเวลากลางคืน เขาเลี้ยงเป็นกึ่งภรรยาถึงคนใช้ แต่บัวผัดก็อยู่รับใช้ไม่หนีไปไหนทั้งยาม

รุ่งเรืองและยามตกต่ำ

"ฟุ้งไม่ได้ให้ความรักความเห็นใจเท่าที่ควร เขาเลี้ยงหล่อนแบบภรรยาทาส
มากกว่า"

(สีฟ้า. 2523 : 395)

ฟุ้งได้ทำหน้าที่ของสามีเท่าที่จะทำได้ เป็นครอบครัวที่ยังไม่สมบูรณ์แต่ครอบครัว
ของเขาก็มีความสุข โดยเฉพาะบัวผัดภรรยาคนเดียวของเขาที่ยังรักและเป็นห่วงเขาตลอดไป

2.1 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะพ่อค้า ฟุ้งประกอบอาชีพหลากหลาย แต่อาชีพที่เขาถนัดคือ การค้าขาย
แบบประมูล คำฉิ้น และเฮโรอื่น ทั้งนี้เพราะตนเองไม่มีความรู้ เขาให้เรียนกลับหนี
เหตุที่เขาไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพเพราะพื้นฐานการศึกษาไม่ดีพอรวมทั้งนิสัยมือเติบ
เลี้ยงลูกน้อง เมื่อมีเขามีเงินมีลูกน้องมากมายมาคบหาสมาคม แต่พอตกต่ำทุกคนหนีหน้าไป
หมด แม้มีคนช่วยเหลือประกอบอาชีพเขาก็ดี แต่เขาอยู่ไม่ได้ต้องกลับไปประกอบอาชีพเดิม
จนเสียชีวิต

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะผู้ประกอบการค้ายาเสพติด เนื่องจากฟุ้งอยู่ในสภาพที่สะอวสวาย
เกินไป ผู้ดูแลไม่ได้เข้มงวดกวดขันแนะนำตักเตือน ปล่อยให้เขาเดินทางไปในทางที่ใจ
เขาปรารถนาเพราะฉะนั้นสังคมที่เขาพบเป็นแบบที่จะต้องสร้างขึ้นมาจากตัวเองจึงจะมีเพื่อนและ
ผู้ที่คอยดูแล โดยเฉพาะเพื่อนข้างเคียงเขาต้องแสดงน้ำใจให้คนเหล่านั้นได้ประจักษ์ก่อน
ได้แก่การเลี้ยงและให้สิ่งของ เพื่อนของเขาไม่ได้มาด้วยใจแต่ได้มาเพราะสิ่งของนอกกาย
เมื่อเป็นผู้ใหญ่เขากำมาหากินตามใจตนเอง เช่นเดิม ครั้งสุดท้ายเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
ติดถึงขั้นเสแและค้าขายด้วย แม้จะมีเพื่อนที่ดีคอยช่วยเหลือ เช่น จู๋จ้อยแต่ไม่สามารถเอา
ชนะใจเขาให้ชีวิตของฟุ้งไม่ได้อยู่เพื่อตนเอง เพื่อน้องสาวของฟุ้งเมื่อทราบข่าวว่าพี่ชาย

ของตนเอง เจ็บหนักจากจู่โจมยังพูดประจวบ

"คนไม่มีประโยชน์ต่อโลกสังคม อยู่ต่อไปก็枉แต่จะรกแผ่นดิน ตายเสียได้
แผ่นดินคงสูงขึ้นอีกหลายศอก"

(สีฟ้า. 2523 : 513)

อาจกล่าวได้ว่าชีวิตของฟุ้งไม่ได้ทำประโยชน์อะไรให้กับสังคม แม้แต่ผืนแผ่นดิน
ที่ทำให้เขามีชีวิตอยู่อย่างสุขสบาย

สถานการณ์และบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องเยาวราชในพายุฝน

1. สีจิ้น

1.1 สถานการณ์และบทบาทในครอบครัว

ในฐานะเป็นลูก สีจิ้นเป็นลูกคนจีนที่เกิดในประเทศไทย เป็นลูกที่มีความคิดตีความ
ความกตัญญูต่อพ่อแม่ ซึ่งได้รับความลำบากจากการประกอบอาชีพคือสวนยาง ที่เคยทำคง
ขายได้ราคา ประจวบกับฝนฟ้าไม่ตกถูกต้องตามฤดูกาล ทำให้ราคายางตกต่ำ สีจิ้นคิด
ถึงตัวเสมอว่า

"ระยะนี้สวนยางร้อยละร้อยกว่าไร่ของครอบครัวมีอยู่ครึ่งหนึ่งได้เปลี่ยนมาลงยาง
พันธุ์ใหม่ต้องใช้เวลาหลายปี กว่าจะกรีตน้ำยางได้ที่เหลือประมาณ 50 ไร่ เป็น
ยางแก่ไม่ค่อยมีน้ำยางนอกจากนั้นราคายางตกต่ำอีก ทำให้เศรษฐกิจของครอบครัว
อยู่ในฐานะลำบากทำให้เขาคิดว่าต้องไปหางานทำที่กรุงเทพฯ"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 16)

การมาหางานทำที่กรุงเทพฯ ไม่ได้ง่ายนักที่จะได้งานดี ๆ ทำ เขาต้องพบกับความ
ยากลำบาก ความหลอกลวงและความเห็นแก่ตัวของคนบางคน แต่เขาพยายามฟันฝ่า
อุปสรรคมาได้และเมื่อเขาได้ทราบข่าวว่า พ่อล้มป่วยจากเฝ้าผู้ป่วยที่เคยทำงานกับพ่อของ

เขาซึ่งเล่าสู่เล่าว่า

"อาจุ่นเองรู้มัย ช้ามาตามหาเองโดยเฉพาะ สุขภาพพ่อเองนี้แย่มากโรค
ลมตะกำเร็บ วันก่อนซื้อจักรยานหักล้ม เอ็นสะโพกพลิก เจ็บจนกินไม่ได้นอนไม่หลับ
จนเดี๋ยวนี้ลุกจากเตียงไม่ได้"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 211)

ลี้จุ่นร้อนใจมากยิ่งขึ้นเมื่อได้ทราบถึงความเดือดร้อนของครอบครัวของเขา ซึ่ง
เวลานี้ การกรรไกรต้องปล่อยทิ้งไป พี่ชายป่วยเป็นไข้หวัด เงินทองร่อยหรอลง นอกจาก
ค่าใช้จ่ายตอนปลายปี พร้อมทั้งค่ายารักษาโรคของพ่อกับพี่ชายอีก แม่ต้องรับหน้าที่ดูแล
คนเดียว

เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ลี้จุ่น ปรึกษาเพื่อนซึ่งได้รับความช่วยเหลืออย่างดี ส่ง
เงินไปให้พร้อมทั้งยาและหมอนไปรักษา จนเหตุการณ์ทางบ้านคลี่คลายลงไปด้วยดีทำให้เขา
มีกำลังใจที่จะต่อสู้เพื่อความสำเร็วจนในอนาคตต่อไป แสดงว่าเขาเป็นลูกที่มีคุณธรรมปฏิบัติ
ตามคำสั่งสอนของบิดามารดา

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ลี้จุ่นเป็นครูและนักเขียนหนังสือ เขาเป็นคนที่มีความรู้ดีพอสมควร โดยเฉพาะ
ภาษาจีน เขาจึงต้องสอนหนังสือจีนให้เด็กในซอยที่เขาอาศัยอยู่ได้เงินพอประทังชีวิตอยู่
ได้เขาวาดหวังไว้ว่าเมื่อเด็กๆได้รับการศึกษาแล้ว จะเลิกมีว่สุมเกรเกตุหรือเป็นก๊วย
เมื่อโตขึ้นเป็นหนุ่มขึ้น

ด้วยเหตุนี้เขาจึงตั้งใจสอนเป็นอย่างดี เด็กๆชอบเขามาก ต่อมาเขาได้ทำงานที่
ร้านขายนาฬิกา จนนายห้างชิมออกปากชมเขาว่า

"เขาเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ เขาจึงได้รับความรักและเคารพทั้งจากคนในครอบครัว
ของนายห้างและเพื่อนร่วมงานทุกคน"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 149)

นอกจากนี้หลังจากที่เขาทำงานบัญชีเสร็จ เขายังมีน้ำใจช่วยดูแลงานหน้าร้านฝึกงานเทคนิคซ่อมนาฬิกา บางครั้งมีเวลาว่างจึงเขียนเรื่องสั้นไปลงหนังสือพิมพ์ ต่อมาทำงานที่สำนักงานหนังสือพิมพ์ โดยที่เขาได้รับตำแหน่งเป็นฝ่ายเก็บข้อมูลในกองบรรณาธิการ และเป็นนักเขียนไปด้วย ในที่สุดเขาได้เป็นผู้ประสบผลสำเร็จในงานอาชีพของเขาสมความตั้งใจ

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะคนดีของสังคม ลีจุ่นมาทำงานที่กรุงเทพฯ นอกจากจะพบกับความหลากหลายของชีวิตและปัญหาด้วยแล้ว เขายังเป็นคนที่มีนิสัยใจกว้าง มีน้ำใจที่จะคอยช่วยเหลือคนอื่น ซึ่งพ่อแม่เขาสอนให้ ดังเหตุการณ์ต่างๆ ได้แก่ ช่วยสอนหนังสือแก่เด็กชาวจีนในชุมชนของตนเอง ช่วยเหลือผู้หญิงตกนกลบใจ ช่วยจับผู้ร้ายขโมยเงินของเจ้าของบ้านพักที่เขาอาศัยอยู่และช่วยเพื่อนที่ตนเองรักหลบหนีจากการที่ต้องถูกแม่คลุมถุงชนให้ในฐานะที่ร่ำรวยเงินทองถึงขั้นอาลัยแต่เพื่อนสาวไม่รัก ช่วยไม่ให้เพื่อนนักประพันธ์ด้วยกันถูกจิกไกรรุมข่มขืน

จากเหตุการณ์ดังกล่าว แสดงว่านอกจากเขาจะทำงานในชุมชนและสังคมกรุงเทพฯ ที่มีแต่ความชั่วร้าย เขาทำเพื่อปากท้องของตนเองและครอบครัวแล้ว เมื่อมีโอกาสที่จะตอบแทนเขาเต็มใจทำและทำได้สำเร็จลีจุ่นจึงเป็นคนดีของสังคมที่เยาวชนควรเอาเป็นตัวอย่างได้

2. อะโป้ว

2.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะเป็นลูก อะโป้วลูกกำพร้าแม่ตายตั้งแต่เล็กๆ ผู้ที่เลี้ยงเขามาคือคุณนายเตียงน้องสาวของแม่ของอะโป้ว พ่อมักจะเล่าให้เขาฟังว่า

"น้ำเตียงคอยดูแลเอาใจใส่ ประคบประหงม กล่อมเกลี้ยงเลี้ยงดูประหนึ่ง

ลูกแท้ๆของตัวเอง ทำให้เขาไม่ต้องว่าแห้วเจ้ปวดที่ต้องสูญเสียความรักจากแม่"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 205)

แต่เขาไม่ได้ทดแทนบุญคุณของน้ำเตี๋ย เพราะพ่อพาเขาออกจากบ้านไปเพราะความขัดแย้งมาพบอีกครั้งกลายเป็นลูกค้าเข้าบ้านของนางไป นางจะเรียก อะโป้ว ว่า "จอมกะลอน" ทั้งรักทั้งชัง แต่เขาก็ได้ทำความเสียหายให้เกิดขึ้นกับท่านมากพอสมควร อะโป้วยังรำลึกถึงบุญคุณของท่านเสมอ เขาเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นคนที่เคารพ แอบนิยมเรียกคุณนายเตี๋ยเป็นคุณน้ำ สำหรับพ่อของเขา อะโป้วให้ความรักอย่างบริสุทธิ์ใจเพราะทุกซอกทุกมุมมาด้วยกันพ่อเขาเลี้ยงมาโดยตลอด โดยระหกระเหินจากกรุงเทพฯ สู่ภาคใต้จนโตเป็นหนุ่มและมาหางานทำที่กรุงเทพฯ กับลิ้ง เมื่อพ่อมาเยี่ยมเขาแสดงความดีใจ แล้วทักด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยนว่า

"พ่ออะ พ่อมาถึงกรุงเทพฯ เมื่อไหร่อะ" แสดงถึงความสนิทสนมระหว่างพ่อลูกคู่นี้ คิดว่าเขายังรักเคารพบิดาและมารดาเลี้ยงของเขาอยู่ตลอดเวลา ถึงแม้เหตุการณ์ของชีวิตของอะโป้วเปลี่ยนแปลงไปอย่างใดก็ตาม และเนื่องจากเขายังเป็นคนหนุ่มอนาคตคงจะสดใสสำหรับเขา

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะลูกจ้าง อะโป้ว ทำงานรับจ้างสารพัดเช่น ยกกาแฟ รับใช้ในโรงแรม เป็นผู้ช่วยพ่อครัว ทำการค้าขายเล็กๆ น้อยๆ เป็นกรรมกรในกรุงเทพฯ ตั้งแต่อายุสิบขวบ เขาผ่านชีวิตและเรียนรู้โลกด้วยประสบการณ์อย่างมากมาย จนลิ้งนยยกย่องให้เป็นครู ใครๆ อาจมองอะโป้วเป็นเด็กกะลอนจอมเกเรเหลี่ยมจัด เขาทำทุกอย่างเพื่อความอยู่รอดจริงๆ ครั้นได้เงินมาเขานำไปช่วยเหลือจนเจือเพื่อนที่รักกันมาตั้งแต่เด็กคือลิ้ง ในที่สุดอะโป้วสามารถยึดอาชีพการค้าขายได้ คือ ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป ต่อมาภายหลังมีกิจการเป็นของตนเอง คือผลิตเสื้อยืดแบบที่วัยรุ่นชอบจนสามารถตั้งตัวได้

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะเด็กดีของสังคม จากการที่อะ โป้วได้รับสมญาจากคุณนายเตียงว่า "จอมกะล่อน" แสดงถึงความเป็นผู้เจนเวทีสังคม จากการที่เขาเป็นคนที่มีน้ำใจนั่นเอง คนที่เขาคบหาจะด้วยอาชีพและส่วนตัว ต่างก็ไม่โกรธหรือเกลียดอะ โป้ว นับตั้งแต่บ๊วย โรงแรม พาร์ตเนอร์ นักเลง พ่อค้า เจ้าของโรงภาพยนตร์ และแม่ค้าที่เขาคบหาสมาคมอยู่

นอกจากนี้เขายังช่วยเหลือเพื่อนบ้านด้วยความตั้งใจเช่น ช่วยเหลืออ้อแข่งครั้งติดคุกโดยการนำอาหารไปส่งให้ทุกวัน และช่วยจับขโมยที่ขโมยเงินของคุณนายเตียงให้ตำรวจ ถึงแม้เขาจะไม่ได้ร่ำรวย แต่เขาก็มีน้ำใจที่จะช่วยเหลือเพื่อนบ้านและสังคม พร้อมทั้งยังปรับตัวให้เข้าสังคมได้เป็นอย่างดี

3 เจ้าสุย

3.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะเป็นสามี เจ้าสุยไม่ได้ทำหน้าที่สามีได้เต็มที่ เพราะภรรยาตายไปก่อนถึงแม้เขาจะมีความสัมพันธ์กับคุณนายเตียง แต่ไม่ได้เป็นสามีแท้จริงฐานะแค่คู่เท่านั้น ถึงอย่างไรก็ตาม เขามีความรักให้คนทั้งสองอย่างเต็มหัวใจ

ในฐานะเป็นพ่อ เจ้าสุยเป็นพ่อที่มีจิตใจดีงาม มีความยุติธรรมเขาทำหน้าที่ของพ่อได้เป็นอย่างดี ลูกคนแรกชื่ออะ โป้ว เขาให้ความรัก ความเอาใจใส่ เลี้ยงดูจนเติบโต สามารถหางานทำได้ด้วยตนเองแล้ว เจ้าสุยให้อิสระแก่ลูกโดยการให้มาเผชิญโชคที่กรุงเทพฯ โดยที่เขายังคอยเฝ้าดู เจ้าสุยหวังว่าลูกจะประสบความสำเร็จในอนาคต ส่วนลูกสาวชื่อเหิงม่วยที่เกิดจากชู้ชื่อคุณนายเตียง ถูกแม่บังคับให้แต่งงานกับคนมีเงิน เจ้าสุยถือว่าเป็นการทำลายน้ำใจลูก เขาจึงห้ามปราม ว่ากล่าวตักเตือนให้คุณนายเตียงเข้าใจ เลิกการกระทำดังกล่าว อย่างไรก็ตามเขายังรักและเป็นห่วง เป็นที่พึ่ง สามารถแก้ปัญหาให้ลูกเสมอได้เสมอ

3.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะช่างซ่อมรองเท้า จากการที่เล่าสู่เป็นคนที่ไม่มีความรู้ ดังนั้นเขาจึงต้องอาศัยวิชาที่ติดตามพ่อไปทุกหนทุกแห่งมาประกอบอาชีพและเปลี่ยนไปเป็นอาชีพอื่นที่ตนสามารถทำได้ซึ่งเล่าสู่มีอาชีพที่ไม่แน่นอน อาชีพถนัดคือช่างซ่อมรองเท้า เก็บเงินสะสมได้มาก แต่เกิดอาการป่วยเป็นหนี้สินพะรุงพะรัง หลังจากนั้นเล่าสู่ไปอยู่กับเพื่อนช่วยทำสวนยาง จึงมีชีวิตที่ดีขึ้น เขาเล่าให้คุณนายเตียงฟังว่า

"เขาได้พบเพื่อนแซ่ลั่นหนึ่ง เขาเห็นอกเห็นใจผมมากจึงชวนสองเราพ่อลูกไปอยู่มีส่วนยางของเขาที่หาดใหญ่ จนถึงปัจจุบัน"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 208)

ชีวิตของเล่าสู่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่เขาต้องใช้ความพยายามความอดทนเป็นอย่างสูง ถึงผ่านอุปสรรคเหล่านั้นมา และได้พบกับคุณนายเตียงอีกครั้งพร้อมทั้งลูกทั้งสองคนคงจะทำมาหากินไปตามความเหมาะสม แม้ว่าจะไม่ร่ำรวยเป็นเจ้าสัวก็ตาม

3.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

เป็นคนมีน้ำใจ เล่าสู่ได้ผ่านชีวิตมาอย่างโชกโชน ทั้งการงานและผู้คนแต่เขาไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาสังคม เขาจึงมีชีวิตที่ไม่เดือดร้อน แต่เนื่องจากเล่าสู่มีอาชีพที่ไม่เป็นหลักแหล่ง เพียงเพื่อหาเลี้ยงชีพเท่านั้น การช่วยเหลือทางสังคมของเขาไม่ได้ให้เป็นตัวเงิน แต่กลับเป็นความมีน้ำใจหยิบยื่นให้ผู้คนมากกว่า เช่น ช่วยดูแลและบอกข่าวเรื่องทางบ้านของลี้จุ่น ช่วยแนะนำอาชีพให้อ้อเซ็ง เป็นต้น

4. อ้อเซ็ง

4.1 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะคนล้างไฟ อ้อเซ็งเป็นเพื่อนของเล่าสู่ อพยพมาทำมาหากินในเมืองไทย ไม่มีความรู้ใดๆ จึงหางานทำในวงการพนันเป็นคนล้างไฟ ต่อมาเล่นหวยเถื่อน จนถูกตำรวจ

จับจำคุกในข้อหา เป็นเอเยนต์หาลูกค้าให้เจ้ามือหวยเถื่อน ถูกตัดสินจำคุก อีกประการหนึ่ง เขาเป็นคนต่างด้าวด้วย ถ้าทำความผิดต้องเข้าคุกหรือไม่ก็ต้องถูกเนรเทศไปอยู่เมืองจีน เมื่อพ้นโทษ เขาตั้งใจว่าจะประกอบอาชีพที่สุจริต ดังตัวอย่างที่เขากล่าวกับลี้จุ่นว่า

"ข้าคิดจะเปลี่ยนอาชีพอยู่แล้ว แต่ถ้าหางานที่เหมาะสม ไม่ได้ก็ต้องกลับไปยึดอาชีพเก่าอีกก็ได้"

(อรุณ โรจนสันติ. 2537 : 271)

ลี้จุ่นไม่เห็นด้วยที่อ้อเซ็งจะกลับไปยึดอาชีพผิดกฎหมายอีก ในที่สุดลี้จุ่นก็หางานให้อ้อเซ็งทำ เป็นพนักงานร้านขายนาฬิกาที่เขาเคยทำมาก่อน แต่เขาจะพยายามทำให้ได้ แสดงว่า อ้อเซ็งเป็นคนที่มีความคิดที่จะพัฒนาตนเอง ให้มีฐานะและสถานภาพดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งในที่สุดเขาสามารถทำได้

4.2 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะคนจีนที่มีน้ำใจ อ้อเซ็ง ได้ช่วยเหลือ ให้ลี้จุ่นและอะโป้วมีที่พัก หาอาหาร มาให้รับประทาน พร้อมทั้งดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี นอกจากนี้เขายังมีน้ำใจให้คนจีนด้วยกัน โดยการช่วยงานต่างๆเท่าที่จะทำได้ นับว่าเป็นการช่วยคนในสังคมได้ตามความสามารถที่ อ้อเซ็งจะพึงทำ

5. บึงไฉ้ว

5.1 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะแมงดา บึงไฉ้ว ชอบทำตัวเป็นแมงดาคอยรีดไถเงินจากผู้หญิงที่มีอาชีพเป็นพาร์ตเนอร์ โสเภณี สาวแก้มม่าย ถ้าผู้หญิงเหล่านี้ไม่มีเงินให้ จะถูกบึงไฉ้วทำร้าย โดยการเตะ ถีบ ตามชอบใจ ครั้งสุดท้ายเขาไปรีดไถเงินจากคุณนายเตี๋ยง และชโมยหีบเงินแต่ถูกตำรวจจับ ในที่สุดบึงไฉ้วได้รับโทษตามกฎหมาย

5.2 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะคนที่ไม่พึงปรารถนาของสังคม บิง ไ้ว้เป็นคนจีนที่ไม่มีใครต้องการอยู่ที่ไหนๆ ร้ายมาจนถึงนั้น ดังนั้นการดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของสังคมของเขาจึงเป็นไปค่อนข้างลำบาก ไม่มีความสุข มีแต่คนสาปแช่ง คบหาสมาคมกับใครไม่มีความจริงใจให้ เขาค่อนข้างจะอยู่ร่วมกับสังคมของคนจีนและคนไทยได้ยาก นอกจากเขาจะกลับตัวเป็นคนดีเท่านั้น

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องหงส์เหนือมังกร

1. เต็งลื้อ

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะพ่อ เต็งลื้อคลุกคลีกับแวดวงของนักเลงและเจ้าพ่อ จึงไม่ปรากฏว่ามีครอบครัวมาก่อน เขามีลูกชายหนึ่งคนซึ่งได้จากการทำความผิดซ่มซันเมียของเจ้านายตนเอง ดังนั้นตนจึงไม่มีสิทธิเลี้ยงดูนอกจากเฝ้ามองดูอยู่ห่างๆ ด้วยใจที่ซ่มซัน เพราะลูกของตนเองถูกเลี้ยงแบบตามใจซึ่ง เต็งลื้อมักพูดกับหลิวว่า

"ชะตาของดีเล็กถูกกำหนดแล้ว มันถูกเลี้ยงด้วยความรักอย่างตามใจอย่างยิ่ง เพื่อให้มันเอาแต่ใจตนเองอย่างยิ่งเหมือนกัน ตรงนี้จึงทำให้มันตายเร็วยิ่งขึ้น"

(วิศวานถ. 2537 : 111)

สำหรับหลิวพี่สาวของดีเล็กที่ไม่ทราบเรื่องราวของเต็งลื้อ ทุกอย่างเป็นความมืดดำอยู่ตลอดเวลาซึ่งเต็งลื้อต้องทนสภาพนี้ไม่ทราบว่าสิ้นสุดตรงไหน มันเป็นการมีครอบครัวร่วมกับผู้อื่น โดยที่ตนหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทุกครั้งที่เต็งลื้อรู้ว่ามอันตรายมักจะห้ามดีเล็กด้วยประโยคที่ว่า

"ลื้อห้ามออกไปไหน" แม้เป็นคำสั่งแต่ต้นอยหาได้ฟังไม่ แม้เต็งลื้อจะอบรม

ชั้นสุดท้าย

"อ้าวยากบอกลือไว้อย่างนะดีเล็ก การเป็นนักแสดงนั้นง่ายแค่ใจถึงก็พอแล้ว แต่ถ้าจะเป็นนักแสดงให้มีอันดับและมีชีวิตอยู่นานๆ ต้องมีคุณสมบัติอีกอย่างรู้ไหม ต้องเป็นคนรู้จักใช้สมอง ไม่ใช่อารมณ์"

(วิศวานถ. 2537 : 310)

เต้ลือได้แสดงบทบาทของความเป็นพ่อให้ลูกได้เห็นแต่เนื่องจากลูกไม่รู้ว่เต้ลือเป็นพ่อจึงไม่ได้สนใจและปฏิบัติตาม อย่างไรก็ตามเขายังรักลูกของเขาอยู่เสมอ แม้ว่าดีเล็กประพฤติตัวเป็นนักแสดงไร้อันดับ ทำให้ต้องติดคุกและถูกคนร้ายฆ่ารัดคอในคุกนั่นเอง เต้ลือเสียใจและผิดหวังเป็นอย่างยิ่ง มันเป็นครอบครัวที่ล่มสลายของเต้ลือและเป็นบทเรียนของเต้ลือที่ไม่ได้ทำหน้าที่ของพ่อที่แท้จริง เพราะไม่ได้ช่วยให้ลูกของตนเองให้พ้นภัยได้

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะมือปืน สมุนมือขวาของเจ้าพ่อ เต้ลือเป็นสมุนมือขวาของเจ้าพ่อตั้ซึ้ง เขาสามารถฆ่าคนได้อย่างเลือดเย็น เต้ลือเมื่อเข้ามาอยู่ในวงการนักแสดงแล้วเขาหวังจะเป็นผู้ยิ่งใหญ่สักวันหนึ่งคำว่า เกียรติภูมิ อำนาจ ผู้อยากได้ ต้องทุ่มเทคุณค่ามหาศาลจึงแลกมาได้ เต้ลือก็เช่นกัน แต่คนอย่างเขาเป็นเพียงลูกน้อง เขาคิดว่าสักวันหนึ่งเขาคงได้เป็นเจ้าพ่อ วิธีการของเต้ลือคือ

"เป็นวิธีเดิน หมากรุกที่หนักแน่น มันคงทั้งการรุกและการตั้งรับ การเดินหากเชิงซ้ำ อดทนต่อการขบคิดยาวนาน สิ่งนั้นคือ ข้ออธิบายนิลัย รู้จักอดกลั้น รอคอยต่อชัยชนะ และหนักแน่นต่อการรับสถานการณ์ของมัน" (วิศวานถ. 2537 : 364)

เมื่อเจ้านายของเต้ลือตายไป เขาต้องทำหน้าที่แทนโดยการดูแลลูกสาวของเจ้านายและสร้างให้เป็นเจ้าแม่แทนตัวพ่อซึ่งเธอก็ทำได้ เต้ลือยังเป็นลูกน้องที่ดีคอยปกป้องและทำลายคู่ต่อสู้ของลูกสาวเจ้านายที่ได้รับฉายาว่า "เจ้าแม่" ได้แต่ทุกอย่างล้วนไม่จีรังแน่นอน เมื่อลูกสาวเขาเจ้านายทราบว่า ทระศต่อเจ้านาย โดยการข่มขืนเมียของเจ้านาย

จนมีลูกเกิดขึ้นมา เขาไม่ได้อบรมแบบพ่ออบรมลูก จนเสียที่แก่คู่อริเมื่อเขาคิดว่าตนเองไม่มีอะไรจึงคิดอยากจะเป็นใหญ่ โดยการฆ่าลูกสาวของเจ้านายได้สำเร็จ แม้จะได้อำนาจขึ้นมา แต่เขาก็ไม่มีความสุข

1.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะมือปืน เต็งลือเป็นมือปืนมีหน้าที่คอยคุ้มกันคนของเจ้าพ่อ และลูกสาวเป็นผู้ที่มีประสบการณ์สูง แต่เขาก็ไม่ได้ไปทำร้ายใคร คอยดูแลลูกสาวเจ้าพ่อและลูกชายของตนเองที่เกิดจากภรรยาเจ้าพ่อซึ่งตนได้ชมชื่นโดยที่เขาไม่ยอม สถานะภาพและบทบาทที่มีต่อสังคมจึงไม่ปรากฏให้เห็น

2. จางเทา

2.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะสามี จางเทา เป็นคนจีนโดยเชื้อชาติเข้ามาทำมาหากินในเมืองไทยครั้งแรก โดยใช้ชีวิตอย่างสงบสุขกับภรรยาซึ่งกำลังตั้งครรภ์ เขามอบความรักและความเอาใจใส่ ทุนถนอมภรรยาและลูกที่จะเกิดมา แต่เขายังไม่ได้ทำหน้าที่สามีได้เต็มที่ มีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นกับเขาและครอบครัว ขณะที่เขาไปทำงานนอกบ้าน ส่วนผลไม้ถูกวางเพลิง ภรรยาและลูกน้อยในครรภ์ต้องเสียชีวิตอย่างน่าอนาถ เขาเสียใจมาก อย่างไรก็ตามจางเทายังคิดถึงภรรยาและลูกของเขาอยู่เสมอไม่เปลี่ยนแปลง

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะมือปืน จางเทาเป็นมือปืนและพ่อครัวของเจ้าพ่อตี่ซ่า เขาสามารถทำลายศัตรูได้ด้วยการลั่นไกปืนด้วยนิ้วชี้มือขวาเพียงครั้งเดียว แต่เขาต้องจำยอมเสียนิ้วมือเพื่อแลกกับเงินล้านที่เจ้าแม่หลิวมอบให้ในงานสถาปนาเจ้าแม่ โดยที่จางเทาเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เมื่อตี่ซ่าเสียชีวิตลง เขาหันไปหาเฮียไฮ้เพื่อรับใช้ในการเป็นมือปืน เพื่อจะเป็นแนวทางในการ

แก้แค้นเจ้าแม่หลิว เขาได้ทำลายเพื่อนมือนี้อีกหลายคนด้วยใจอันโหดเหี้ยมอำมหิต โดยใช้ระเบิดฆ่าเพื่อหวังความเชื่อถือนในเจ้าพ่อเอี้ยไฉ้ ไม่มีมิตรในหมู่โจรสำหรับเขา จางเหาดูแลตนเองได้เป็นอย่างดี จางเหาถือคติในการประกอบอาชีพว่า

"รู้เขา-รู้เรา รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง"

(วิศวนารถ. 2537 : 213)

การประกอบอาชีพเป็นมือรับจ้างของเขา ต้องระมัดระวัง ต้องใช้ความคิดแก้เกม หักหลัง ทฤษฎี แก้แค้นตลอดเวลา เขาแค้นเจ้าแม่หลิว ที่ทำให้เขาเสียนิ้วมือจึงอาศัยเอี้ยไฉ้ ซึ่งมีบารมีมากมายเป็นฐาน เมื่อเขารับคำสั่งให้ไปฆ่าเจ้าแม่หลิวที่ย่องกง เขากลับเป็นฝ่ายช่วยเหลือเจ้าแม่หลิว และทำสัญญาตกลงกันเมื่อกลับเมืองไทย เพื่อหาทางฆ่าเต็งลิ้นคนทรยศของเจ้าแม่หลิว เขาได้ทำหน้าที่ตามบทบาทมือนี้นิ้วพระกาฬได้เป็นอย่างดี

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะของคนที่ไม่พึงปรารถนาของสังคม จางเหาเป็นคนที่เปิ่นอันตรายต่อสังคม เพราะเขาไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตให้กับใคร ต้องการอำนาจและความยิ่งใหญ่ เช่นเดียวกับนักเลงและเจ้าพ่อทั้งหลายที่พึงเป็น เขาติดต่อและคบหาสมาคมกับใครต่องนิกถึงผลประโยชน์ก่อน ถ้าไม่เป็นที่พอใจ ลงเอยด้วยการทำลายล้างหรือ หาทางเอาตัวรอดให้ตัวแทนเป็นผู้ทำลาย ดังนั้นสถานภาพและบทบาทของการเป็นมือนี้นิ้วของเขาในสังคม จึงไม่ให้ประโยชน์กับใครนอกจากโทษอันมหันต์

สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีนในเรื่องก่อนสายหมอกเลื่อน

1. ลิ้มเซ็ง

1.1 สถานภาพและบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก ล้มเซ่งเป็นคนอาภัพ พ่อแม่เสียชีวิต เขาต้องผจญชีวิตด้วยตนเอง แต่ล้มเซ่ง ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นพ่อแม่และบรรพบุรุษของเขา ปฏิบัติตนตามแบบอย่างของชาวจีนทุกประการ โดยเฉพาะการเคารพกราบไหว้บรรพบุรุษตลอดเวลา เพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ที่เลี้ยงเขามา แม้ว่าเขาจะไม่ได้อยู่ห่างไกลจากบ้านได้ก็ตาม เขานำเอาป้ายบรรพบุรุษไปด้วยเพื่อกราบไหว้บูชาและเป็นสิริมงคล สำหรับเขา เขาคำนับบรรพบุรุษก่อนนอนทุกคืน

แสดงว่า ล้มเซ่ง เป็นลูกที่มีความกตัญญูต่อเวทียอดบิดามารดาอย่างแท้จริง แม้ว่า จะล่วงลับไปนานแล้วก็ตาม

ในฐานะพ่อ ล้มเซ่งไม่ได้ทำหน้าที่ของพ่ออย่างเต็มที่ เพราะมัวแต่กราบไหว้บรรพบุรุษจึงไม่มีเวลาดูแลลูก อีกประการหนึ่ง เขาเป็นพ่อหัวโบราณที่มัวแต่ยึดเส้นกันตัวเองในเรื่องบรรพบุรุษ ซึ่งได้อบรมสั่งสอนให้เขาได้ปฏิบัติ ไม่ให้ขายวิชาความรู้และตำรา ยา ลูกๆไม่ได้รับการเลี้ยงดูเท่าที่ควรจะเป็นเหมือนลูกคนอื่นๆ เขาเลี้ยงตามมีตามเกิดต่างๆ ที่เขาอยากเลี้ยงลูกให้อยู่ดีมีสุข แต่เขาทำไม่ได้ ทุกครั้งที่ลูกร้อง เขาต้องหวั่นไหว สะท้านใจ แต่เขาทำอะไรไม่ได้ เขาไม่ได้นำเอาความรู้เรื่องการประกอบยามาใช้เลี้ยงชีพทำให้ภาระการเลี้ยงดูลูกตกอยู่กับภรรยาของเขาเอง ถ้าเขานำความรู้เรื่องยามาประกอบกิจการเขาคงเลี้ยงลูกได้ดี

ในฐานะสามี ล้มเซ่งไม่ได้ทำหน้าที่ของสามีที่ดี ที่ต้องทำมาหากินเพื่อนำเงินมาเลี้ยงครอบครัว เพราะเขายึดถือคำสั่งสอนของบรรพบุรุษและบูชาตำรา ยา ทำให้เกี่ยวซึ่ง เป็นภรรยาได้รับความเดือดร้อน ต้องออกไปทำมาหากินเช่นรับเรียงพลู จัดพลู ทำสวนโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ล้มเซ่งยังกล่าวคำปลอบภรรยาอีกว่า

"เราคงไม่อับจนหรอกนะ สองมือสองตีนยังมีกลัวอะไร แล้วก็ทำบุญทำกุศลที่ช่วยคนไฉนอายุเราก็คงนั้นเอง ยิ่งหนุ่มยังสาวบ้านเมือง ไม่ได้แห้งแล้งปลูกอะไรก็อย่างกับบ้านพินันท์ที่โน้นนะ อย่าว่าแต่ข้าวเลย หน้วยังไม่อยากจะขึ้นเลย"

(โบตัน. 2530 : 71)

ดังนั้นผู้พิพากษาและความทุกข์และความลำบากมากกว่าใครคือก๊วยมรรยาของเขานั้นเอง ไม่ได้ห้ามปราม ปลอ่ยให้ภรรยาได้รับความลำบาก แต่ทั้งสองก็ประคับประคองชีวิตและครอบครัวให้มีความสุขตามประสายากจน

1.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะหมอด้านโบราณ ลี้มั่งเป็นชาวจีนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ทั้งๆที่เขามีความรู้เกี่ยวกับยาแผนโบราณ เขาไม่ได้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์เพราะไม่กล้าตัดสินใจทำ เขานึกถึงแต่คำสั่งสอนของบรรพบุรุษที่ไม่ให้รักษาคนโดยการคิดเงิน ให้ช่วยเหลือผู้ที่มีความเดือดร้อนเท่านั้นจึงจะได้บุญกุศล เขาต้องทำสวนกับครอบครัวและภรรยา ทำได้ไม่นาน เขาต้องถอนตัวไปเป็นหมอยารักษาคนไข้โดยใช้สมุนไพร รายได้ไม่พอกับรายจ่ายลูกเมียได้รับความลำบาก เพราะลี้มั่งไม่คิดจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงยาทุกขนาน เพื่อจะได้ใช้ให้เหมาะสมกับคนไข้ และสภาพสังคมที่เขาอาศัยอยู่ ซึ่งจะทำให้เขามีฐานะดี เขาให้เหตุผลว่า

"ของบรรพบุรุษ สุตวิเศษอยู่แล้ว เรามีอะไรดีถึงจะเปลี่ยน นี่เป็นตำราแพทย์ตาบอกเขี่ยวนะ"

(โบทัน. 2530 : 72)

"ของเทวดาโปรต มนุษย์ห้ามแตะต้องควรเคารพบูชาและยึดมั่นไว้"

(โบทัน. 2530 : 72)

ดังนั้นลี้มั่งยังคงเคารพบูชาและยึดมั่น เหมือนบิดาของเขาที่ไม่ยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงอะไรทั้งสิ้น วิชามีไฉนน่าจะเข้ามาหาทำให้ร่ำรวยเป็นหลักให้ลูกหลานได้สบายบ้าง แต่เขาไม่ยอมทำกลัวบาป ยาดีจึงแพร่อยู่เพียงหมู่บ้านหากทำขายให้เป็นกิจจะลักษณะปานนี้ฐานะของเขาคงดีพอลูกเมียจะได้อยู่สุขสบาย แม้ว่าจะวันเสียดิถีผู้ของเขาอยู่สงเสริมขอ

ร้องให้ทำ ลี้มั่งไม่ปฏิบัติตามเคยอยู่อย่างไรก็เป็นเช่นนั้น ง่วนเสียดิถีไม่ได้จึงทำตนแบบ

ครูฝึกหลักจำ นำไปปฏิบัติจนได้ตีมีฐานะร่ำรวย

จะเห็นได้ว่าลิ้มเซ็งซื้อตรงจนเกินไปไม่มีเล่ห์เหลี่ยมในการประกอบอาชีพจึงทำให้ชีวิตของเขาไม่มีความสุข

1.3 สถานการณ์และบทบาทในสังคม

ในฐานะที่เป็นคนดีของหมู่บ้าน จากการที่ลิ้มเซ็งเป็นคนซื่อ คนในหมู่บ้านจึงนับถือเขา เพราะเขารักษาคนไข้โดยไม่คิดค่ารักษา ค่ารักษาพยาบาลเพียงแต่ของจ่ายค่ายาครุเท่านั้น ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ชาวบ้านพอจะออกได้ แรกๆมีคนมารับการรักษาจากเซ็ง แต่เมื่อวันเวลาเปลี่ยนไปเขาไม่ได้พัฒนาตัวยาว คนจึงหันไปใช้ยาสมัยใหม่ที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว กิจการของลิ้มเซ็งไม่ก้าวหน้า แต่ลิ้มเซ็งไม่ได้ใส่ใจ เอาแต่คุกเข่าขอขมาลาโทษกับป้ายชื่อบรรพบุรุษว่าถูกลงโทษ ดังนั้นในช่วงหลัง ลิ้มเซ็งจึงใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในบ้านวันๆอยู่กับห้องบรรพบุรุษ หวังว่าวิญญาณจะตามมาคุ้มครองและช่วยเหลือ สถานภาพและบทบาทของลิ้มเซ็งในสังคมจึงเป็นแบบปิดกั้น ซึ่งตนเองอยู่ในห้วงแห่งความทุกข์ ไม่เคยเอ่ยปากขอร้องและสมาคมกับใคร เขายังโชคดีที่มีภรรยาคอยเป็นผู้ดูแลเอาใจใส่ ทำให้ชีวิตของเขาไม่ล่มจมไปกับความมั่งงาย

2. ง่วนเส็ง

2.1 สถานการณ์และบทบาทในครอบครัว

ในฐานะลูก ง่วนเส็งเป็นลูกที่ไม่นึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ และบรรพบุรุษที่ช่วยเหลือให้ตนเองประสบผลสำเร็จ เมื่อเขาได้ตีมีฐานะ เขาไม่ได้สนใจการเคารพกราบไหว้แม่ลิ้มเซ็งจะแนะนำแต่เขาไม่ได้สนใจ ดังเช่นคำบรรยายของผู้เขียนกล่าวถึงตอนที่ง่วนเส็งขโมยเข้าห้องบรรพบุรุษของลิ้มเซ็งว่า

"เขาซุกเมื่อเห็นว่าเซ็งวางหีบเหล็กไว้หลังป้ายชื่อบรรพบุรุษ เขาต้องยกแขนข้ามป้ายไปจึงหยิบกล่องได้ ง่วนเส็งหายใจวาบ ยกมือค้าง ความมกกลัว

จับหัวใจ ปู่ทวดของเซ่งเป็นพี่ชายของปู่ทวดเขา เขาจะข้ามได้หรือ มันแค่น้ำ
ไม่ไผ่ ปู่ทวดคงไม่ตามหลานชายมาถึงสยามหรือหน้า ท่านต้องอยู่ดูแลหลานอื่นๆ
ที่เมืองจีนบ้างหรือ"

(โบตัน. 2530 : 18)

ถึงแม้ชีวิตของง่วนเส่งจะเจริญก้าวหน้า มีฐานะมีครอบครัวที่สมบูรณ์ แต่เป็นเพียง
ชั่วคราวเท่านั้น ในบั้นปลายของชีวิตต้องพบกับความยุ่งยากและเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

ในฐานะสามี ง่วนเส่งเป็นสามีที่รับผิดชอบและเป็นผู้นำครอบครัวได้ดีประกอบ
ภรรยาของเขาชื่อ จิ้ม เป็นคนฉลาดและเห็นแก่ตัว ทั้งสองร่วมมือกัน ล้วงความลับสุทธยา
จากลิ้มเซ่ง นำมาสร้างและทำยาเป็นของตนเองทำการค้าขายจนกิจการก้าวหน้า จิ้มไม่
ได้คิดเรื่องอื่นใด นอกจากทำมาหากินเพื่อครอบครัว ดังนั้น ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้ง
ระหว่างเขากับภรรยาจึงไม่มี

ในฐานะพ่อ ง่วนเส่งทุ่มเททุกสิ่งทุกอย่างให้ลูกทั้งสองคนได้ดี โดยเฉพาะการ
เรียนให้ลูกทั้งสองได้เรียนวิชาแพทยศาสตร์ จนได้เป็นหมอ เพื่อหวังจะได้สืบทอดเจตนารมณ์
ของเขา ทำโรงงานผลิตยาจำหน่าย โดยใช้พื้นฐานจากยาสมุนไพรเขาทำได้สำเร็จ นอก
จากนั้นง่วนเส่งยังแผ่ความรักเมตตาไปยังหลานของตนเองที่เกิดจากลูกชายคนโต อีกสาม
คน แต่ละคนมีอันเป็นไปต่างคนต่าง แต่เขาคิดว่าได้ทำให้สิ่งที่พ่อทำเพื่อลูกแล้ว แต่เขาต้อง
เสียใจเพราะลูกสาวต่อว่าและดูถูกกล่าวหาว่า พ่อขโมยวิชาตำรายามาจากลูกผู้หญิง ญาติ
ร่วมแซ่เดียวกัน เขาโกรธุด่าว่ากล่าวลูกสาวอย่างแรงจริง จนลูกสาวทนไม่ได้ต้องหนี
ออกจากบ้านและไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศเพราะได้รับทุนรัฐบาล ถึงยังไร่ง่วนเซ่งยังเป็น
ห่วงลูกสาวของเขาอยู่ เมื่อถึงวันตรุษจีนเขาแะเอียลูกสาวด้วยเงินก้อนหนึ่ง เขาไม่โกรธ
ลูกให้เอี้ยลูกเสมอ

เมื่อเขาทราบว่าความทุกข์จะมาเยือนเหมือนดั่งกงกรรมกงเกวียนที่เขาทำไว้กับ
ลิ้มเซ่ง เขาได้สั่งเสียกับลูกชายคนโตว่า ถ้าน้องสาวกลับมาจากเมืองนอกให้ช่วยเหลือเขา
ด้วยง่วนเซ่งให้เหตุผลว่า น้องก็เหมือนกันถ้าเขาหวนกลับมาอย่าทะเลาะกันอีกเลย ถ้าเขา
ลำบากก็ช่วยเขาบ้าง เพราะเขาเป็นเพียงลูกผู้หญิงจะทำอะไรได้มากเอาตัวรอดได้ก็ดี

หนักหนาแล้ว อย่างไรก็ตามง่วนเส็งก็ยังรักและเป็นห่วงลูกชายและลูกหญิงของเขาเสมอ

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ในฐานะพ่อค้า ง่วนเส็งเป็นพ่อค้าที่มีเล่ห์เหลี่ยมแพรวพราว มีความกระตือรือร้น ต้องการสร้างฐานะอาชีพของตนให้ดี ไม่ว่าจะได้อะไรโดยวิธีใดก็ตาม เขายอมทำและยังได้ภรรยาของเขาไปด้วย การประกอบอาชีพของเขาเป็นไปด้วยดี เจริญก้าวหน้า แม้ว่า จะผิดอยู่บ้างเขาก็ไม่หวั่น เพราะเขามั่นใจทำพร้อมทั้งสู้เสมอในปัญหาที่เกิดขึ้น เขาได้สูตรตัวยาสำคัญเกือบหมดตำราที่ลิ้มแข็งมีอยู่ แล้วช่วยกันปรุงยานำออกจำหน่ายได้ผลดีเกิด คาคา ผลิตขายแทบไม่ทันถึงแม้จะดัดแปลงตัวยาก็ทำให้การค้าขายดีขึ้นมาก

จากการที่เขาใช้ห้องแถวเป็นสถานที่ทำยาและบรรจุยาสำเร็จรูป ขยายเป็น โรงงานทำยาเป็นที่นิยมของคนทั่วไปจากนั้นเขาได้ติดต่อกับชาวญี่ปุ่นเพื่อขยายการจำหน่าย ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ง่วนเส็งเคยฝันว่า

"เห็นภาพคนไทยมาซื้อยา เขาแทบทุกบ้านเงินทองไหลมาเทมาจนนับไม่ทัน โรงงานใหญ่โต มีบริเวณกว้างขวางอย่างกับบ้านเจ้าคุณ คนงานเดินกันขวักไขว่ ตัวเขาเป็นเจ้าแก้ว ใหญ่มีลูกชายหลายคนดูแลงานคนละหน้าที่" (โปต้น. 2530 : 63)

ความฝันของเขาเป็นความจริง เขาประสบผลสำเร็จทุกอย่างในอาชีพพ่อค้ายา เจ้าของโรงงานผลิตยา แสดงว่าง่วนเส็งมีสถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพเป็น พ่อค้าอย่างแท้จริง

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม

ในฐานะเจ้าของโรงงานผลิตยา ง่วนเส็งเป็นคนที่เห็นแก่ตัว ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการที่ง่วนเส็งอยากมีฐานะมีเงินมีทอง มีครอบครัวเป็นปึกแผ่น เขาเห็นญาติพี่น้อง มีสูตรยาตำราอยู่ เขาเห็นช่องทางในการที่จําหน่ายสูตรยามาปรับปรุงจำหน่าย จึงพยายามอย่าง

สุดฝีมือที่จะได้เพื่อจะนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ และสังคมของคนใน
 ขณะนั้นที่ต้องการยาแผนใหม่ที่ใช้รวดเร็วกว่าการฉนยา การต้มยา เขาทำให้พ่อตาแม่ยาย
 ได้เห็นความสำเร็จของเขา เขามีชื่อเสียงและมีฐานะในสังคมสูง ผู้คนรู้จักมากมาย
 เขาใช้เงินที่เขาได้หามา ได้ซื้อความมีหน้ามีตาในสังคม ทำให้เขามีอิทธิพลบางอย่างด้วย
 เขามีความคิดว่า

"ความถูกต้องที่ฉันไม่ใช่ถูกผิดในแง่คุณธรรม หากในด้านความอยู่รอดชื่อเสียง
 ของเขาในหมู่ชาวจีนบางกลุ่ม ได้ดีเกินจากพ่อแม่พี่น้องของลูกศิษย์ซึ่งเชื่อถือครูอยู่
 เพราะเขาเคยสอนหนังสือมา" (โบทัน. 2530 : 62)

ผู้คนสังคมคอยจะจับผิดเขาที่ขโมยความคิดการประกอบกิจการขายยาซึ่งเป็นสูตร
 ของลูกพี่ลูกน้องของตนเอง แต่เขาไม่สนใจ เขาทำถูกในสายตาของเขาที่ช่วยให้ผู้คนส่วน
 มากพ้นจากความทุกข์ยาก ในการเจ็บป่วยให้หายได้ ง่วนเล็งคิดว่าอาชีพของเขาคงจะมี
 ส่วนช่วยเหลือสังคมได้บ้าง แม้จะเป็นเพียงส่วนหนึ่งก็ตาม

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทย ช่วง พ.ศ.2510 - พ.ศ.2537
จำนวน 42 ตัว จากนวนิยายทั้งหมด 16 เรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาด้านบุคลิกภาพ
สถานภาพ และบทบาทของตัวละครชายชาวจีน ที่ปรากฏในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2510
- พ.ศ.2537

ผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพของตัวละครนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษา ลักษณะทางกาย ลักษณะนิสัยและ
แนวคิดในการดำเนินชีวิต

1.1 ลักษณะทางกาย ของตัวละครชายชาวจีนนั้น กลุ่มแรก เช่น ชาวดั้งจิวเป็น
ผู้ที่อพยพมาจากทางทิศใต้ของประเทศจีน รูปร่างเล็ก ผิวสีขาว และเหลือง ตาเล็ก บางคน
มีสุขภาพแข็งแรง สามารถทำงานได้ดี ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง เช่น ชาฮกเกี้ยนเป็นผู้ที่มาจากทาง
ตอนเหนือของจีนแถบแมนจูเรีย เป็นชาวจีนที่ค่อนข้างคล้ายกับคนรัสเซีย รูปร่างค่อนข้างใหญ่
ออกผายไหล่ผึ่ง ผิวพรรณวรรณะขาว ชาวจีนกลุ่มนี้มักจะมีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง เป็นที่
สนใจต่อผู้ที่พบเห็น ส่วนการแต่งกายนั้น ตัวละครชายชาวจีนจะแต่งกายตามฐานะการประกอบ
อาชีพและสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ ถ้าเป็นอาชีพที่เกี่ยวกับการใช้แรงงานจะแต่งกายอย่าง
ง่าย ๆ เท้าที่มี แต่ถ้าเป็นอาชีพที่เกี่ยวกับการค้าขายหรือเป็นเจ้าของกิจการต่างๆ การแต่ง
กายจะพิถีพิถันเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งนี้เพื่อจะสร้างจุดสนใจให้แก่คนทั่วไปและเพื่อประโยชน์
ในการดำเนินกิจการค้า แต่ก็มีส่วนที่ยังคงแต่งกายตามแบบคนจีนดั้งเดิม เพราะต้องการ
รักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมในการแต่งกายนี้ไว้ให้คนรุ่นหลัง ได้เห็นจะได้ไม่ลืมชาติกำเนิด
ของตน

1.2 ลักษณะนิสัยของตัวละครชายชาวจีนแบ่งออกได้เป็นสองลักษณะ คือลักษณะ
นิสัยที่ดีและลักษณะนิสัยที่ไม่ดี

1.2.1 ลักษณะนิสัยที่ดีนั้น พบว่าตัวละครได้ยึดถือตามวัฒนธรรม ขนบ-

ธรรมนิยม ประเพณีที่บรรพบุรุษได้ปลูกฝังและสั่งสอนสืบทอดกันมา ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่ควรปฏิบัติ ไม่เสียหายได้แก่ความขยันหมั่นเพียร ความมานะอดทน ความกตัญญูทดแทน ความซื่อสัตย์ สุจริต ความประหยัดและมัธยัสถ์ ความมีเมตตาปราณี ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อน บ้าน ถ้าปฏิบัติตามจะเกิดผลดีแก่ตนเองและผู้อื่น ทำให้อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นแบบอย่างที่ดีที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลและสังคมทั้งชาวจีนและชาวไทยที่อยู่ในประเทศไทย

1.2.2 ลักษณะนิสัยที่ไม่ดี พบว่าเกิดจากการที่ตัวละครเหล่านั้นมีปัญหาที่แตกต่างกัน เช่น ปัญหาทางครอบครัว พ่อหรือแม่เสียชีวิต การอบรมเลี้ยงดูไม่ถูกต้อง ปัญหาความไม่เข้าใจในสถานที่ตนเองอาศัยอยู่ ปัญหาทางด้านการประกอบอาชีพ ปัญหาด้านความรู้ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงด้านการเมืองและปัญหาจากคนจีนด้วยกันเอง ปัญหาดังกล่าว ทำให้ตัวละครมีนิสัยไม่ดีต่างๆ ได้แก่ เจ้าระเบียบ เข้มงวด พุดไม่เพราะ อัจฉริยะ เห็นแก่ตัว ขี้บ่น ไม่มีเหตุผล เจ้าชู้ ไม่มีน้ำใจ ไม่จริงใจ ใจร้อน สุรุษสุร้าย ทุจริตคดโกง อาฆาต พยาบาทและการทำลายผู้อื่น นิสัยเหล่านี้ทำให้ตัวละครมีชีวิตที่ไม่เป็นสุขนัก บางครั้งต้องถูกเนรเทศและบางคนต้องเสียชีวิตเพราะการกระทำของตนเอง ตัวละครที่มีพฤติกรรมดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาต่างๆ ที่ผู้อ่านนำมาเป็นอุทาหรณ์สอนใจไม่ให้คนรุ่นหลังประพฤติปฏิบัติตาม

1.2.3 แนวคิดในการดำเนินชีวิต พบว่า ตัวละครชาวจีนส่วนมากตั้งความหวังไว้ว่า อยากมีวิถีชีวิตที่ดีกว่าแนวคิดของเขาจึงมีทั้งดีและไม่ดีตามวิถีชีวิตของตน ในด้านแนวคิดที่ดี นั้นจะเกี่ยวกับการนำเอาคุณธรรมมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตได้แก่ การยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีจีน ความกตัญญู ความอดทน ความขยัน ความมีน้ำใจ เป็นต้น ซึ่งทำให้ตัวละครประสบผลสำเร็จและมีชีวิตที่ราบรื่นเป็นสุข ส่วนแนวคิดที่ไม่ดีได้แก่การปฏิบัติตนตามแนวคิดที่ผิดไปจากคุณงามความดีงาม ไม่ตั้งใจทำมาหากิน ไม่มีคุณธรรม ไม่มีน้ำใจ คิดอิจฉาริษยา ทุจริตคดโกง ซึ่งทำให้การดำเนินชีวิตของเขามีปัญหาและบางครั้งหาทางออกด้วยวิธีการที่เป็นผลร้ายต่อชีวิต

2. ด้านสถานภาพและบทบาทของตัวละครนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านครอบครัว การประกอบอาชีพ และสังคม

2.1 สถานภาพและบทบาทด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะลูก ฐานะสามีและฐานะพ่อ

2.1.1 ในฐานะลูก พบว่า ตัวละครบางส่วนสามารถแสดงบทบาทของลูกจิ้นได้ดีนั้นเพราะบิดามารดาได้เลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนมาเป็นอย่างดี ตัวละครมีจิตสำนึกถึงขนบธรรมเนียมประเพณี คำสอน คุณธรรมของคนจีนว่าเป็นสิ่งที่นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ได้ เช่น ความกตัญญูต่อบิดามารดา โดยการเคารพกราบไหว้บูชา การเชื่อฟังคำสั่งสอน และการเลี้ยงดูเมื่อถึงวัยอันควร นับได้ว่าเป็นคุณธรรมที่นำมาเป็นตัวอย่างได้ดี ส่วนลูกของคนจีนบางกลุ่มที่มีบทบาทไม่ดีนั้นเกิดจากสาเหตุที่เขาไม่ค่อยเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีจีน และมีปัญหากับครอบครัวด้านความแตกร้างไม่มีความสามัคคี ความอิจฉาริษยาพร้อมทั้ง วัฒนธรรมด้านนิสัยของสังคมยุคใหม่เข้ามาอยู่เหนือจิตใจของคนเหล่านี้ ทำให้พฤติกรรมของเขาเปลี่ยนไป

2.1.2 ในฐานะสามีนั้น พบว่าตัวละครมีหลายลักษณะได้แก่ลักษณะที่เป็นแบบอย่างที่ดีนั้น โดยการให้ความรักเอาใจใส่ เลี้ยงดูไม่ให้เกิดความขัดแย้งมีปัญหาคือช่วยเหลือกัน ปรึกษาหารือกัน ถ้ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นสามีจะเป็นผู้รับสถานการณ์นั้นก่อนคอยปกป้องครอบครัวให้พ้นจากภัยพิบัติได้และสร้างชื่อเสียงฐานะให้ครอบครัวเป็นปึกแผ่นมั่นคง ส่วนอีกลักษณะหนึ่งนั้นจะเป็นแบบอย่างสามีที่ไม่ดี เช่น ความเห็นแก่ตัว ความโลภและขาดความรัก ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว รวมทั้งการประกอบอาชีพ จึงเป็นเหตุให้เขาต้องปฏิบัติกับภรรยาเปลี่ยนไปได้แก่ การนอกใจภรรยา ทบตี ตูณกเหี้ยมหยามรวมทั้งไม่ให้การเลี้ยงดูเท่าที่ควร ทำให้ครอบครัวไม่มีความสุข มีแต่ความวุ่นวายบางคนกว่าจะรู้ตัวก็อับจะสายเกินไป

2.1.3 ในฐานะพ่อ เป็นทั้งพ่อที่แท้จริงและพ่อบุญธรรม พบว่าส่วนมากจะเป็นผู้ที่ให้ความรักเอาใจใส่เลี้ยงดู ให้การแนะนำอบรมสั่งสอนให้รู้จักตนเองรู้จักการดำเนินชีวิตและแก้ปัญหาได้ บางครั้งพ่อต้องยอมเสียสละทุกอย่างเพื่อลูกของตัวเอง แม้แต่ชีวิตก็ยอมเข้าแลกได้ พ่อเหล่านี้จึงเป็นที่รักเคารพกราบไหว้บูชาทั้งที่มีชีวิตอยู่และที่เสียชีวิตไปแล้ว ลูกหลานจะมีการสร้างฮวงซุ้ยไว้เป็นอนุสรณ์แห่งคุณงามความดีเป็นที่พึ่งของลูกตลอดไป

2.2 สถานภาพและบทบาทในการประกอบอาชีพ

ตัวละครชายชาวจีนที่อพยพเข้ามาทำมาหากินในต่างแดน โดยเฉพาะเมืองไทยนั้น พบว่า ต่างมีจุดมุ่งหมายเดียวกันว่าจะมาสร้างฐานะให้เป็นปึกแผ่นและเพื่อชีวิตที่ดีกว่าและส่งเงินไปให้ญาติพี่น้อง ถ้ากิจการมั่นคงและมีฐานะ เป็นปึกแผ่นจะชักชวนให้พี่น้องที่เมือง

จีนมาอยู่ด้วยกัน อาชีพที่เขาทำนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสามประการ ได้แก่ ประเภทที่ไม่มีความรู้ติดตัวมาเลย มักจะหอบเลื้อยผืนหมอนใบมาประกอบอาชีพที่ต้องใช้แรงงานรับจ้าง จับกัง ถ้ามีความคิดจะพัฒนาตนเองขึ้นมาเป็นพ่อค้า ค้าขายของชำเล็กน้อยอาจกลายเป็นกิจการใหญ่โตได้ บางกลุ่มทำตัวเป็นมิจฉาชีพ ได้แก่ การเป็นนักเลง เจ้าพ่อผู้มีอิทธิพล ทำลายล้างซึ่งกันและกัน สร้างปัญหาให้กับเจ้าของประเทศเป็นอย่างมาก ประเภทที่สองมีความรู้ในด้านการค้าขาย เขาจะมาช่วยงานอยู่กับญาติที่ประกอบอาชีพค้าขายได้ดี ประเภทที่สาม มีความรู้ด้านการแพทย์แผนโบราณ (จีนแสด) เขาจะใช้ความรู้ประกอบอาชีพ มีการหาความรู้เพิ่มเติมพัฒนาตนเองเป็นแพทย์แผนปัจจุบัน นำความรู้ผสมผสานกันช่วยเหลือสังคม ตัวละครชาวจีนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพได้เหมาะสมกับบทบาทของตนตี่จนประสบผลสำเร็จ สร้างความเจริญให้กับประเทศที่เขาอาศัยได้เป็นอย่างดี

2.3 สถานภาพและบทบาทในสังคม พบว่าตัวละครชายชาวจีนอยู่ในฐานะที่แตกต่างกันตามสภาพสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งมีสองกลุ่ม กลุ่มแรกได้แก่นักธุรกิจ เจ้าสัว กรรมการมูลนิธิและสมาคมจีนในประเทศไทย ตัวละครกลุ่มนี้จะสละเงินบริจาคสาธารณกุศล เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความทุกข์จากอุบัติเหตุต่างๆ หรือสร้างโรงพยาบาล สร้างโรงเรียน ซึ่งเขาเห็นว่าเป็นการตอบแทนบุญคุณของประเทศที่เขาเข้ามาทำมาหากินอยู่ กลุ่มสองได้แก่กลุ่มของคนจีนทั่วไปที่ทำมาหากินตามปกติฐานะไม่ร่ำรวย แต่เขาก็มีจิตสำนึกว่าตนเองเป็นผู้ที่มาอาศัยแผ่นดินนี้อยู่ พยายามทำตนให้เป็นที่ยอมรับปรารถนาของสังคม โดยการสร้างความดีทดแทน และสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้น ทั้งในหมู่ของชาวจีนด้วยกันและชาวไทยที่เป็นเจ้าของประเทศตามวิถีทางของตนเอง ซึ่งเป็นหนทางที่จะทำให้เขาอยู่ได้อย่างเป็นปกติสุข

อภิปรายผล

นวนิยายที่เกี่ยวกับตัวละครชายชาวจีนในช่วง พ.ศ.2510 - พ.ศ.2537 ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาจำนวน 16 เรื่อง เป็นนวนิยายแนวชีวิตครอบครัว ตัวละครเอกส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะค่านิยมของชาวจีนยกย่องเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำทุกๆด้าน ได้แก่การทำมาหากิน การประกอบพิธีกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องขนบธรรมเนียมประเพณีของจีน ผู้ชายชาวจีนได้รับอนุญาตให้ไปทำมาหากินในต่างประเทศ

ได้ ส่วนผู้หญิงทั้งที่เป็น โสัดและมีสามีจะ ไม่ได้รับการอนุญาต เนื่องจากเกรงว่าจะสูญเสียสมาชิกในครอบครัว สำหรับชายชาวจีนที่อพยพไปตั้งถิ่นฐานต่างประเทศเพื่อไปหาเงิน เมื่อมีเงินมากพอจะได้นำกลับไปจนเจือครอบครัว

บุคลิกภาพด้านลักษณะทางกายเป็นชายชาวจีนที่เห็นได้ทั่วไปในสังคมไทย ลักษณะนิสัยบทบาทสถานภาพของตัวละครชายที่ศึกษาพบ จะมีลักษณะที่ดีมากกว่าลักษณะที่ไม่ดี อาจมีสาเหตุมาจากผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้มองเห็นแนวทางที่ถูกต้อง ในการดำเนินชีวิตเป็นประการสำคัญ

ลักษณะนิสัยและบทบาทตามสถานภาพของตัวละครชายชาวจีนมีทั้งฝ่ายที่ดีและไม่ดี ตามเหตุปัจจัยของภูมิหลัง หากพิจารณาในแง่ของกลวิธีการประพันธ์ สิ่งนี้ทำให้นวนิยายเป็นบันเทิงคดีที่มีรสชาติเข้มข้นและน่าสนใจยิ่งขึ้น

ลักษณะนิสัยและบทบาทตามสถานภาพของตัวละครชายชาวจีน ทั้งที่ดีและไม่ดีนั้น ผู้่านนำไปเป็นแบบอย่างใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ส่วนลักษณะที่ไม่ดีนั้นจะเป็นอุทาหรณ์เตือนใจให้ผู้อ่าน

ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ.2510 - พ.ศ.2537 นั้น ผู้เขียนได้สะท้อนชีวิตคนจีนที่อพยพมาอยู่ในประเทศไทยไว้อย่างชัดเจนและน่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านได้รับทั้งความบันเทิงและสาระ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า นวนิยายเหล่านี้มักเขียนแต่งขึ้นเพื่อให้คนไทยกับคนจีน ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข นั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับตัวละครหญิงชาวจีนในนวนิยายไทย เพื่อจะได้นำมาประกอบการวิเคราะห์วิถีชีวิตและบทบาทของชาวจีนได้ดียิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาตัวละครชายและหญิงของชาติอื่นๆในนวนิยายไทย เพื่อจะได้ทราบว่านักเขียนนวนิยายร่วมสมัยเหล่านั้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตของตัวละครเหล่านั้นได้อย่างไร
3. ควรศึกษาค้นคว้านวนิยายที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตัวละครชาวจีนอย่างละเอียดลึกซึ้ง ในด้านอื่นๆ เช่น การอพยพ อาชีพ วัฒนธรรมและประเพณี เพื่อจะทำให้เห็นภาพของคนจีนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสรวงษ์. สุขภาพจิตในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหามงกุฎราชวิทยาลัย, 2524.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. "บทเลริมท้ายเรื่องอยู่กับกิ่ง," อยู่กับกิ่ง. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2534.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- เกียรติศักดิ์ บรรจง. "คำนำลอลลายมังกร," ลอลลายมังกร. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2533.
- ขวัญดี รักพงษ์. "วิวัฒนาการของวรรณกรรมจีน แบบจีนและเกี่ยวกับจีนในภาษาไทย,"
วารสารธรรมศาสตร์. 7(103):ตุลาคม-ธันวาคม 2530.
- ชิดชนก นามทอน. "คำนำเรื่องกิ่งไผ่," กิ่งไผ่. กรุงเทพฯ : บ้านวรรณกรรม, 2524.
- ชลธิรา กลัดอยู่. "อิทธิพลของนวนิยายต่อสังคม," วารสารแนะแนว. 7(24) : 2523.
- ดวงมน จิตรจำนงค์. หลังม่านวรรณศิลป์. กรุงเทพฯ : สำนักคึกคัก, 2532.
- ธิดา สาระยา. "คนจีนในสมัยอยุธยา," ศิลปวัฒนธรรม. 4(4) : 2531.
- นพ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. ปาฐกถาเรื่อง นวนิยาย. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา, 2519.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. "แนะแนวทางอ่านนวนิยาย" อนุสารหมวดภาษาไทย
ท.2/2511. นครปฐม:มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2511.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. แฉ่งวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อ่านไทย, 2529.
- โบทัน (นามแฝง). จดหมายจากเมืองไทย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2512.
- โบทัน (นามแฝง). ไผ่ต้องลม. กรุงเทพฯ : บุรพาสาส์น, 2523.
- โบทัน (นามแฝง). ก่อนสายหมอกเลื่อน. กรุงเทพฯ : บุรพาสาส์น, 2532.
- โบทัน (นามแฝง). ตะวันชิงพลบ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2534.
- โบทัน (นามแฝง). บัวแดงน้ำ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2532.
- ประภัสสร เสวิกุล. ลอลลายมังกร. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2533.
- ประเสริฐชัย แยมกลั่นพุ่ม. สถานภาพและบทบาท. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- ปรีญา ฤทธิ์เจริญ. การศึกษาเชิงวิเคราะห์ของนิมิตร ภูมิถาวร วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา
- พรรณี จัตรพลรักษ์. "สังคมจีนในประเทศไทย," แปลจาก CHINESE SOCIETY IN THAILAND: AN ANALITYCAL HISTORY. กรุงเทพฯ : โครงการตำรา
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

- พลงกุล อังกนิษฐ์. "บทบาทของชาวจีนในประเทศไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว," ใน อนุสรณ์งานฌาปนกิจศพคุณแม่กิมฮวย คุณวัฒน์. 2515.
- พิชัย บุญหลัง. 50 นักธุรกิจจีน. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2537.
- พิทยา สายหู. กลไกสังคม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- รพีพร (นามแฝง). ตึกฝรั่ง. กรุงเทพฯ : โชคชัยเทเวศน์, 2532.
- рінฤทัย สัจจพันธ์. อิทธิพลต่างประเทศในวรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.
- รัฐจวน อินทรกำแหง สมพันธ์ เลขพันธ์และประทีป วาทิกทินกร. การอ่านและพิจารณาหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ท 021. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2520.
- ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). รัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2535.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพฯ : แพรพิทยา, 2518.
- วิภา จริยะเดชะ. รอบรู้ประเพณีจีน. กรุงเทพฯ : นานมี, 2538.
- วิภา อุตมฉันท. "ชาวจีนโพ้นทะเลกับศิลปวัฒนธรรมจีนในเอเชียอาคเนย์," เอเชียปริทัศน์. 7(2) : 28 - 44; พฤษภาคม-สิงหาคม 2529.
- วิศวานาถ (นามแฝง). หงส์เหนือมังกร. กรุงเทพฯ : บ้านวรรณกรรม, 2537.
- วัลลภ ปิยะมโนธรรม. คำบรรยายประกอบการสอนวิชา ทฤษฎีบุคลิกภาพ. ณ ห้อง 325 ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล. สมาคมลับอิงยี่ในประเทศไทย พ.ศ. 2367 - 2453. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. "คนจีนในเมืองไทย," ศิลปวัฒนธรรม. 4: 24 - 25 ; 2531.
- สาคร บุญเลิศ. วิเคราะห์นวนิยายของภคณา อโศกสิน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- สีฟ้า (นามแฝง) ถึงไผ่. กรุงเทพฯ : บ้านวรรณกรรม, 2537.
- สุชสันต์ วิเวกเมธากร. ร้อยแซ่พันธุ์มังกร. กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ, 2537.
- สุนัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- โสภาค สุวรรณ (นามแฝง). กระท่อมไม้ไผ่. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2530.
- หยก บุรพา (นามแฝง). อยู่กับกิ่ง. กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น, 2519.
- หยก บุรพา (นามแฝง). กัตติยพิศवास. กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น, 2521.

ทยก บุรพา (นามแฝง). ค้าแบบจีน. กรุงเทพฯ : เบญจมิตร, 2537.

ทยก บุรพา (นามแฝง). หยาดเหงื่อ. กรุงเทพฯ : ดกอหญา, 2537.

ทยกแดง. ความเชื่อชาวจีน. กรุงเทพฯ : ยินหยาง, 2533.

อิงอร สุพันธ์วิช. "นวนิยายที่ได้รับรางวัล," อักษรศาสตร์วิจารณ์. (ต.ค.- พ.ย.)

50 - 51; ตุลาคม-พฤศจิกายน 2518.

อรุณ โรจนสันติ. เขาวราชในพายุฝน. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2537.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายจตุพร
ชื่อสกุล	มหาพรหม
วัน เดือน ปีเกิด	6 กุมภาพันธ์ 2494
สถานที่เกิด	58/5 หมู่ที่ 5 ต.สันกำแพง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ 53000
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	72/1 หมู่ที่ 1 บ้านพักอาจารย์ ต.อิสาน อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
ประวัติการศึกษา	
ระดับประถมศึกษา	โรงเรียนบ้านสันกำแพง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่
ระดับมัธยมศึกษา	โรงเรียนสันกำแพง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่
ศศ.บ. (วิชาเอกภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่
กศ.ม. (วิชาเอกภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ.2510-พ.ศ.2537

บทคัดย่อ

ของ

จตุพร มหาพรหม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

มีนาคม 2540

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ศึกษาตัวละครชายชาวจีนจำนวน 42 ตัวในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2510 ถึง พ.ศ. 2537 รวมทั้งสิ้น 16 เรื่อง ในด้านบุคลิกภาพ สถานภาพ และบทบาทของตัวละคร

ผลการศึกษพบว่า ด้านบุคลิกภาพ ตัวละครชายชาวจีนมีลักษณะคล้ายกับชาวจีนที่พบเห็นได้ในสังคมไทยทั่วไป มีรูปร่างเล็ก สันตัด มีทั้งผิวขาวและผิวเหลือง บางกลุ่มรูปร่างสูงใหญ่ซึ่งอพยพมาจากทางตอนเหนือของจีน การแต่งกายส่วนใหญ่แต่งตามฐานะ ตำแหน่ง และอาชีพ บางกลุ่มแต่งกายตามวัฒนธรรมของชาวจีนที่ปฏิบัติกันมาในอดีต ลักษณะนิสัยมีทั้งส่วนที่ดีและไม่ดีปะปนกัน นิสัยที่ดีของตัวละครนั้น ได้ยึดถือตามแบบอย่างบรรพบุรุษที่ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา ส่วนนิสัยที่ไม่ดีมีสาเหตุมาจากปัญหาทางด้าน ครอบครัว สังคม เศรษฐกิจและการเมือง

ด้านสถานภาพและบทบาทของตัวละครชายชาวจีน มี 3 ด้านดังนี้ คือ ด้านครอบครัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านสังคม สถานภาพด้านครอบครัวในฐานะที่เป็นลูก เป็นพ่อและในฐานะสามี ตัวละครประพฤติดังเหมาะสมและไม่เหมาะสม ทั้งนี้เกิดจากสภาพแวดล้อมของครอบครัว ลักษณะนิสัยและภูมิหลังที่แตกต่างกัน สถานภาพด้านการประกอบอาชีพ กลุ่มชาวจีนที่มีความรู้ติดตัวมา มักจะประกอบอาชีพอย่างประสบผลสำเร็จ มากกว่ากลุ่มที่ไม่มีความรู้อพยพมาแบบเสื้อตีนหมอนใบ มีน้อยคนที่พัฒนาตนเองขึ้นมาจนมีฐานะร่ำรวย ด้านสังคมส่วนมากชาวจีนจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม จัดตั้งเป็นสมาคมหรือมูลนิธิต่างๆมีบทบาทในการช่วยเหลือชาวจีนด้วยกันเอง และผู้ที่ได้รับทุกข์ภัยต่างๆโดย ไม่มีเลือกชั้นวรรณะ

ตัวละครชายชาวจีนในนวนิยายไทย นอกจากจะให้ความเพลิดเพลิน ความบันเทิงแล้วยังทำให้ผู้อ่านรู้จักและเข้าใจวิถีชีวิตของชาวจีนในสังคมไทยดีขึ้น อันอาจนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี ต่อการดำรงชีวิตในสังคมไทย ซึ่งเป็นสังคมที่ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมไทยจีน

AN ANALYSIS OF CHINESE MALE CHARACTERS IN THAI NOVELS
DURING B.E. 2510 - B.E. 2537

AN ABSTRACT
BY
JATUPORN MAHAPROM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Thai
at Srinakharinwirot University

March 1997

This thesis is aimed for studying personality, status, and role of 42 Chinese male characters in 16 Thai novels written during B.E 2510 - B.E.2537.

It was found that Chinese male characters looked like many Chinese people in Thai society. They were small and medium size with white and yellow skin. Some of them were tall. They migrated from the northern part of China. They dressed as their positions and professions, some dress as their traditional culture. However, they had both good and bad behavior. They followed the good behavior from their ancestors. The bad behavior was resulted from family, socio-economic and political problem.

The status and roles of Chinese male characters were divided into three aspects: family, occupation and society. The status in family they behaved in good and bad ways as they were sons, fathers and husbands. This behavior depended on their family conditions, their own behavior and their different background. The status in occupation, the educated group were more successful than non-educated group. However, there were a few from non-educated group could be rich. The status in society peoples lived together by setting for a foundation and they helped each other together with Thai people without crossing classes and castes.

Chinese male characters in Thai novels is not only entertained the reader but also made them know and understand better of Chinese's society.